

Incredibil de inteligent, unul dintre cele mai bune romane science fiction ale lui Iain M. Banks.

IAIN M. BANKS

■ FOLOSIREA ARMELOR

Al treilea volum din seria Cultura

NAUTILUS

Iain Menzies Banks (1954-2013) s-a născut în Scoția și a studiat literatura engleză, psihologia și filozofia la Universitatea Stirling, pe care a absolvit-o în 1975. După terminarea studiilor, a călătorit în Europa și Africa, apoi a avut diverse ocupații, de la tehnician pe o platformă petrolieră la funcționar într-o firmă londoneză de avocatură. A debutat în 1984 cu romanul *The Wasp Factory*, care i-a adus notorietatea. Imediat după aceea, s-a dedicat exclusiv scrisului, producând atât literatură mainstream, cât și science fiction sub pseudonimul Iain M. Banks. *Consider Phlebas* (*Spectrul lui Phlebas*) a apărut în 1987 și a fost primul lui roman SF, a cărui acțiune se petrece într-o uriașă civilizație interstelară, *Cultura*, care există în paralel cu societatea umană de pe Pământ. În general, Iain Banks scrie o carte în trei luni, lucrând susținut, apoi intră în vacanță pentru restul anului, dedicându-se numeroaselor sale hobby-uri, cum ar fi automobilele, muzica și pilotarea avioanelor. Seria *Cultura* cuprinde romanele: *Consider Phlebas* (1987; *Spectrul lui Phlebas*, Ed. Nemira, 2007), *The Player of Games* (1988), *Use of Weapons* (1990), *Excession* (1996), *Inversions* (1998), *Look to Windward* (2000), *Matter* (2008), *Surface Detail* (2010) și *The Hydrogen Sonata* (2012). Alte romane SF publicate: *Against a Dark Background* (1993), *Feersum Endjinn* (1994), *The Algebraist* (2004).

Iain M. Banks

Folosirea armelor

Mulțumiri

Îl acuz pe Ken MacLeod pentru tot. Lui i-a venit ideea de a-l scoate pe bătrânul războinic de la naftalină, și tot el a sugerat și programul de fitness.

„O ușoară distrugere mecanică“

Zakalwe emancipat;
Valuri lenevoase de fum deasupra orașului,
Găuri de vierme, negre, în aerul
Strălucitor al amiezii la Nivelul Zero;
Ți-au spus ce voiai să ți se spună?
Ori ai fost despuiat de piele pe duritatea betonului,
O insulă-fortăreață în potop;
Ai pășit printre mașini sfărâmate,
Și ai privit cu ochi neafecțați de droguri
Căutând motoarele unui alt război,
Dar și o uzură a sufletului și a dispozitivului.
Te-ai jucat cu nave, avioane și vapoare,
Cu tunuri, drone și câmpii, iar apoi
Ai scris o alegorie a regresului tău
Cu lacrimile și sângele altor oameni;
Poetica provizorie a înălțării tale
De la o grație simplă, care lasă de dorit.
Și cei care te-au găsit,
Te-au luat și te-au refăcut
(Hei, băiete, noi și tu suntem proiectile-pumnal,
Saltul și iuțeala noastră și secretul sângeros:
Felul în care inima unui om iese din piept!“)
— Au crezut că erai jucăria lor,
Copil sălbatic; revenire din trecut,
Bun de sacrificat pentru că
Utopia zămislește puțini războinici.
Dar tu ai știut că silueta-ți reprezenta un cifru
În orice plan gândit,

Și luând jocul nostru în serios
Ai descifrat misiunile noastre reparatorii
Și glandele noastre capricioase,
Și ți-ai croit un scop propriu, în oase.
Cuprinderea acestor vieți cultivate
Nu se afla în carne,
Iar ceea ce noi abia dacă am cunoscut
Tu ai simțit
În esența celulelor tale chinuite.

*Rasd-Coduresa Diziet Embless Sma da'Marenhide.
c/o SE, Anul 115 (Pământ, calendarul hmer).
În original, în limba Marain, traducere proprie. Nepublicată.*

Prolog

— Spune-mi, ce este fericirea?

— Fericirea? Fericirea e... să te trezești într-o dimineață luminoasă de primăvară, după o primă noapte petrecută cu o uciگاșă în serie... frumoasă și pasională.

— La naiba, *doar* atât înseamnă fericirea?

În degetele lui, paharul părea ceva capturat, transpirând lumină. Lichidul pe care îl conținea avea aceeași culoare ca și ochii lui și se rotea letargic în lumina soarelui de sub privirea ferită de pleoapele grele, iar suprafața sclipitoare a băuturii trasa contururi pe fața lui, ca și cum ar fi fost niște vinișoare de aur lichid.

Și-a golit paharul, apoi l-a examinat în timp ce alcoolul își croia drum în josul gâtului. A simțit o gâdilătură în gât și a avut impresia că lumina i-a gâdilat și ochii. Mișcându-l atent și lin, a rotit paharul între mâini, și a părut a fi fascinat de partea șlefuită aspru și de netezimea mătăsoasă a părților negravate. L-a ridicat spre soare și l-a privit printre pleoapele strânse. Paharul a sclipit ca o sută de curcubee minuscule, iar răsucirile imperceptibile ale bulelor din pahar au lucit în auriu pe fundalul cerului albastru, răsucindu-se una în jurul celeilalte într-o dublă elice evazată.

Încet, a coborât paharul, iar privirea i-a căzut asupra orașului tăcut. S-a uitat printre gene spre acoperișuri, turle și turnuri, spre pâlcurile de copaci care marcau parcurile puține și prăfuite și spre linia îndepărtată și zimțată a zidurilor orașului, spre câmpia palidă și dealurile de un albastru-fumuriu, care licăreau în negura provocată de arșiță de dincolo de ei, sub un cer lipsit de nori.

Fără să-și mute privirea de la priveliște, și-a mișcat brusc brațul, azvârlind paharul peste umăr, înspre holul răcoros, unde acesta a dispărut în umbră și s-a făcut țândări.

— Ticălosule, a spus o voce după o ușoară pauză. Vocea a părut deopotrivă înfundată și nesigură. Am crezut că era artileria grea. A fost cât pe ce să fac pe mine de frică. Vrei să vezi totul acoperit de scârnă? Of, la naiba; am mușcat din pahar... uite, sângerez. A urmat încă o pauză. Ai auzit ce-am

spus? Glasul înfundat și nesigur a crescut ca tărie. Sângerez... Vrei să vezi podeaua acoperită cu scârnă și sânge nobil?

Apoi s-au auzit un hârâit și niște clinchete, după care s-a lăsat tăcerea, iar apoi:

— Ticălosule!

Tânărul aflat pe balcon s-a întors, renunțând să mai contemple orașul, și a pornit spre hol mergând ușor nesigur pe picioare. Holul era răcoros și avea ecou. Podeaua era din mozaic, veche de milenii, acoperită în vremurile din urmă cu un lac transparent, rezistent la zgârieturi, pentru a proteja fragmentele minuscule din ceramică. În mijlocul holului era o masă pentru ospete masivă, sculptată minuțios, înconjurată de scaune. Pe lângă pereți erau răspândite mese mai mici, scaune, servante cu sertare scunde și dulapuri înalte, toate făcute din același fel de lemn de culoare întunecată și de esență tare.

Unii pereți erau pictați, picturi murale, decolorate, dar încă impresionante, mai toate înfățișând câmpuri de bătlie; pe alți pereți, vopsiți în alb, erau atârinate mandale¹ uriașe alcătuite din arme antice; sute de sulite și pumnale, săbii și scuturi, lănci și măciuci, bolas și săgeți, toate aranjate în mari spirale de lame ciobite ca șrapnelul unor explozii imposibil de simetrice. Arme de foc ruginite se înfruntau cu semeție una pe alta deasupra șemineurilor închise.

Pe pereți erau una sau două picturi cu culori mate, tapiserii zdrențuite, dar și locuri goale pentru multe altele. Ferestrele înalte și triumphiulare din sticlă colorată aruncau dungi de lumină peste mozaic și lemn. Pereții albi din piatră se înălțau spre paleele de pe tavan, sprijinind grinzi uriașe, de culoare neagră din lemn care se închideau deasupra întregii lungimi a sălii, precum un cort gigantic alcătuit din degete îndoite.

Tânărul a lovit un scaun vechi pentru a-l îndrepta pe picioare și s-a prăbușit pe el.

— Ce fel de sânge nobil? a întrebat el.

Și-a rezemat o palmă de suprafața mesei întinse, apoi și-a așezat cealaltă mână peste scalp, ca și cum ar fi avut părul lung și des, deși, în realitate avea capul ras.

— Poftim? s-a auzit vocea.

Părea să fi venit de undeva de sub masa mare alături de care

---

¹ În hinduism și budism, mandala este un simbol spiritual și ritual al Universului (n. tr.).

stătea tânărul.

— Ce legături aristocratice ai avut, vagabond bătrân și bețiv ce ești?

Tânărul s-a frecat la ochi cu pumnii strânși, apoi, cu palmele desfăcute, și-a masat restul feței.

A urmat o pauză îndelungată.

— Păi, am fost cândva mușcat de o prințesă.

Tânărul a ridicat ochii spre tavanul susținut de arcade și a pufnit:

— Probe insuficiente.

S-a ridicat și a ieșit din nou pe balcon. A luat un binoclu de pe balustradă și a privit prin el. A scos un sunet, apoi s-a retras spre ferestre, lipindu-se de cadrul acestora pentru a stabili imaginea. Și-a făcut de lucru cu focalizarea, apoi a clătinat din cap și a lăsat binoclul pe lucrătura din piatră, și-a încrucișat brațele și s-a rezemat de perete contemplând orașul.

Parcă era copt; acoperișuri și capete de coloane, precum crustele și rotunjimile de la capătul unei pâini; praful părea făină.

Apoi, peste o clipă, sub impactul amintirilor, priveliștea pâlpâitoare din fața lui a devenit cenușie, după care s-a întunecat, iar el și-a adus aminte alte citadele (orașul-cort sortit pieirii de pe terenul de paradă de dedesubt, când geamurile din sticlă s-au cutremurat; tânăra femeie - acum moartă - ghemuită pe un scaun, într-un turn al Palatului de Iarnă). În ciuda căldurii din încăpere, a simțit că tremură, după care a alungat amintirile.

— Și tu?

Tânărul a privit în spate, spre hol.

— Ce e cu mine?

— Ai luat vreodată legătura cu... hm... cu superiorii noștri?

Brusc, tânărul a devenit serios.

— Eu... cândva, a început el, apoi a șovăit. Cândva, am cunoscut pe cineva care era... aproape prințesă. Și, o vreme, am purtat o parte din ea în corpul meu.

— Vrei să mai spui o dată? Ai purtat...

— O parte din ea în mine, o vreme.

Pauză. Apoi, politicos:

— Nu cumva e vorba de ceva invers?

Tânărul a ridicat din umeri.

— A fost o relație mai ciudată.

S-a întors din nou spre oraș, căutând din ochi fum, oameni sau animale, păsări, ceva care să se clinească, însă priveliștea ar fi putut la fel de bine să fie pictată pe un fundal. Doar aerul se mișca, făcând imaginea să pâlpâie. S-a întrebat cum de putea un fundal să tremure astfel încât să producă același efect, după care a alungat acel gând.

— Vezi ceva? a întrebat vocea bubuitoare de sub masă.

Tânărul nu a scos nicio vorbă, însă s-a scărpinat pe piept prin cămașa desfăcută la nasturi peste care avea o jachetă. Era o haină de general, deși el nu avea acel grad.

S-a îndepărtat din nou de fereastră și a ridicat urciorul care se afla pe una dintre mesele scunde de lângă perete. A ridicat urciorul deasupra capul și, ținând ochii închiși și fața înălțată, l-a răsturnat cu atenție. În el nu era nicio picătură de apă, astfel că nu s-a întâmpat nimic. Tânărul a suspinat, s-a uitat o clipă spre pictura care înfățișa un velier pe urcior și l-a așezat calm pe masă, exact unde fusese mai devreme.

A scuturat din cap și s-a întors spre unul dintre șemineurile uriașe din hol. S-a ridicat pe suportul din piatră de deasupra lui, după care s-a uitat cu mare atenție la una dintre armele vechi fixate pe perete; o pușcă cu o țeavă foarte largă, un toc frumos ornamentat și un mecanism deschis de tragere. A încercat să desprindă acea armă, o espingolă, de pe perete, însă ea era prinsă prea bine. A renunțat și a sărit spre podea, bălăbănindu-se puțin la aterizare.

— Ai văzut ceva? a spus vocea, încărcată de speranță.

Tânărul a pășit cu atenție dinspre șemineu spre un colț de hol cu un bufet cu sertare, ornamentat. Ca și podeaua din apropierea sa, tăblia îi era acoperită de nenumărate sticle. A căutat prin adunătura de sticle, majoritatea sparte sau goale, până a găsit una întreagă și plină. După ce a găsit-o, a așezat-o cu atenție pe podea, i-a spart gâtul folosindu-se de piciorul unui scaun din apropiere, după care și-a turnat pe gât ce mai rămăsese în sticlă și nu se vărsase pe hainele lui sau pe mozaicul podelei. A tușit și s-a cutremurat, a pus sticla pe podea, după care i-a dat un șut, trimitând-o undeva sub bufet. Apoi s-a ridicat în picioare.

S-a îndreptat spre un alt colț al holului, unde se găsea un morman înalt de haine și arme. A ridicat o armă, pe care a

descălțit-o dintr-o grămadă de chingi, mâneci și centuri pentru muniție. A inspectat arma, apoi a aruncat-o și pe aceasta la podea. A dat deoparte câteva sute de încărcătoare goale pentru a ajunge la altă armă, dar curând a aruncat-o și pe aceea la podea. A mai ridicat două, le-a verificat și apoi și-a petrecut cureaua armei peste umăr. A verificat armele până când a ajuns să aibă trei atârinate de umăr, iar pieptul i-a fost aproape acoperit de diferite părți și componente ale lor. Și le-a scos de pe umăr și le-a așezat pe bufet într-o geantă mânjită de ulei pe care a aruncat-o pe podea.

— Nu, a spus el.

În timp ce a spus asta, s-a auzit un hure din adânc, imposibil de localizat și nesigur, ceva venind mai curând din pământ decât din aer. Vocea de sub masă a bolborosit ceva.

Tânărul s-a apropiat de ferestre și a așezat armele pe podea.

A rămas o vreme acolo și a privit afară.

— Hei, a spus vocea de sub masă. Ajută-mă, te rog. Am ajuns sub masă.

— Cullis, ce cauți acolo? a întrebat tânărul, îngenunchind pentru a verifica armele: atinse indicatoarele, modifică reglajele și privi de-a lungul cățărilor.

— A, una-alta; doar știi cum e.

Tânărul a zâmbit și s-a apropiat de masă. A vârât o mână sub ea și, folosindu-se de forța brațului, a tras afară un bărbat masiv, cu chipul îmbujorat, care purta un veston de feldmareșal cam mare pentru el și care avea părul tuns foarte scurt și doar un ochi adevărat. Bărbatul masiv, ajutat să se ridice, a rămas drept, dar oarecum nesigur, după care și-a îndepărtat unul sau două cioburi de pe tunică. I-a mulțumit tânărului doar dând rar din cap spre el.

— Ce oră e, dacă nu te superi? a întrebat el.

— Poftim? Abia te aud.

— Ora. Ce oră e?

— E zi.

— Aha. Bărbatul masiv a dat din cap ca un înțelept. Așa socoteam și eu.

Cullis l-a urmărit pe tânăr revenind la fereastră și la arme, apoi s-a îndepărtat de masa mare; în cele din urmă, a ajuns la masa pe care se afla urciul de apă pe care era pictată imaginea unei vechi nave cu pânze.

Oarecum legănându-se, a ridicat urciul, și-a dat capul pe spate, a clipit, și-a șters fața cu palmele și și-a desfăcut gulerul vestonului.

— A, a făcut el, așa e mai bine.

— Ești beat, a spus tânărul, fără să-și întoarcă privirea de la arme.

Bătrânul a rămas puțin pe gânduri.

— Aproape c-ai reușit să faci să sune a critică, a răspuns el demn, apoi și-a atins ochiul fals și a clipit de câteva ori. S-a întors cât de hotărât putea și a rămas cu fața spre peretele de la celălalt capăt al încăperii, după care a rămas cu ochii la o pictură murală înfățișând o bătălie navală. Și-a concentrat privirea asupra unei nave extrem de mari prezentată acolo și a părut că strânge puțin din fălci.

Și-a lăsat capul pe spate, s-a auzit o tuse slabă și un scheunat care s-a încheiat cu o miniexplozie; la trei metri de nava de război din pictura murală, o vază mare de pe podea s-a dezintegrat scoțând un nor de praf.

Bărbatul masiv cu păr cărunt a clătinat cu tristețe din cap și și-a atins din nou ochiul fals.

— Așa e, a spus el, sunt beat.

Ținând armele în brațe, tânărul s-a ridicat și s-a întors spre bărbatul mai vârstnic.

— Dacă ai avea doi ochi, ai vedea dublu. Poftim: prinde.

Spunând acestea, a aruncat o armă spre bătrân, care a întins o mână în față ca să o prindă, dar ea s-a lovit de peretele din spatele lui și a căzut pe podea cu zgomot.

Cullis a clipit.

— Cred că vreau să mă întorc sub masă, a spus el.

Tânărul s-a apropiat de el, a cules arma de pe jos, a verificat-o din nou și i-a întins-o bătrânului, prinzându-i brațele mari în jurul ei. Apoi l-a dirijat pe Cullis spre mormanul de arme și obiecte de îmbrăcăminte.

Bărbatul mai în vârstă era mai înalt decât cel tânăr, iar cu ochiul bun și cu cel fals - care era de fapt un micro-pistol - l-a privit pe tânărul care a ridicat două cartușiere de pe podea și le-a așezat pe umărul celuilalt. Tânărul a făcut o grimasă când Cullis s-a uitat la el; a întins mâna și a întors fața acestuia într-o parte, apoi, dintr-un buzunar de la piept al vestonului de mareșal a scos ceea ce părea - și era - o apărătoare de ochi

blindată. A fixat bareta acesteia pe capul bărbatului mai înalt, cu părul tuns scurt.

— Dumnezeule! a exclamat Cullis. Am orbit!

Tânărul a dus mâna la capul lui și a aranjat apărătoarea.

— Scuze. Am greșit ochiul.

— Așa e mai bine. Bărbatul mai bătrân și-a bombat pieptul și a inspirat adânc. Unde sunt nenorociții?

Încă vorbea nesigur; asta l-a făcut să-și dreagă glasul.

— Nu-i văd. Probabil că sunt afară. Ploaia de ieri face ca praful să nu se ridice.

Tânărul a pus încă o armă în brațele lui Cullis.

— Nenorociții.

— Da, Cullis.

I-a mai pus în brațe două cutii cu muniție, peste arme.

— Nenorociți mizerabili.

— Ai dreptate, Cullis.

— Ti... Hm, știi ceva? Nu mi-ar strica o gură de băutură.

Apoi s-a legănat. A coborât ochii spre armele din brațe, încercând parcă să înțeleagă cum apăruseră acolo.

Tânărul s-a întors pentru a ridica și alte arme din morman, dar s-a răzgândit când a auzit în spatele lui un zgomot puternic de sticlă spartă.

— Drace, a bolborosit Cullis, aflat pe podea.

Tânărul s-a apropiat de bufetul pe care erau împrăștiate multe sticle. A luat în brațe cât de multe sticle pline a găsit și a revenit la Cullis, care sforăia pașnic sub mormanul de arme, cutii, cartușiere și rămășițe spintecate ale unui scaun de banchet. A îndepărtat resturile care îl acopereau pe bătrân și a desfăcut câțiva nasturi de la vestonul prea larg de mareșal, după care a îndesat sticlele între veston și cămașă.

Cullis a deschis ochiul bun și a urmărit totul o clipă.

— La ce oră ai spus că e?

Tânărul i-a încheiat o parte din nasturi.

— Cred că e momentul să plecăm.

— Hm. Cum zici. Tu știi mai bine, Zakalwe.

Cullis a închis din nou ochiul.

Tânărul căruia Cullis îi spusese Zakalwe a mers precipitat spre un capăt al mesei mari, care era acoperită cu o pătură destul de curată. Acolo se afla o pușcă uriașă, impresionantă; a ridicat-o și a revenit la silueta masivă care sforăia pe podea. L-a luat pe

bătrân de guler și a pornit cu spatele spre ușa de la capătul sălii, târându-l după el. S-a oprit pentru a lua sacul pătat de ulei în care se găseau armele pe care le alesese mai devreme, atârându-și una de umăr.

Îl târâse deja pe Cullis până la jumătatea distanței până la ușă, când acesta s-a trezit și cu ochiul bun l-a ținut de jos cu o privire lacrimoasă.

— Hei.

— Ce e, Cullis? a bombănit Zakalwe, după care l-a mai târât doi metri.

Cullis s-a uitat roată prin sala albă ai cărei pereți alunecau pe lângă el.

— Tot crezi că vor bombarda palatul?

— Îhî.

Bărbatul cărunt a clătinat din cap.

— Noo, a făcut el. A inspirat adânc. Noo, a repetat, scuturând din cap. Niciodată.

— Eu simt că da, a murmurat tânărul și a privit scurt în jur.

Cu toate acestea, tăcerea s-a prelungit, iar când au ajuns la uși, el le-a deschis lovindu-le cu piciorul. Treptele scării care ducea spre holul de intrare din spate și spre curte erau din marmură sclipitoare de culoare verde, mărginite cu agat. Cu armele zăngănind și cu sticlele scoțând clinchete, cu pușca prinsă de umăr legănându-se și târându-l pe Cullis treaptă cu treaptă, a coborât. Călcâiele ghetelor pe care le purta bărbatul masiv bufneau și zgâriau treptele.

Bătrânul icnea la fiecare treaptă, iar la un moment dat a bombănit:

— Nu așa de tare, femeie, ce naiba.

Tânărul s-a oprit și s-a uitat la bătrânul care sforăia, lăsând să i se scurgă un firicel de salivă pe la un colț al gurii. A clătinat din cap și a continuat să înainteze.

La al treilea palier s-a oprit să bea, îngăduindu-i lui Cullis să sforăie, apoi s-a simțit îndeajuns de întărit ca să coboare mai departe. Încă lingându-și buzele, s-a aplecat să îl prindă din nou de guler pe Cullis, iar în aceeași clipă a auzit un sunet șuierător crescând în intensitate, adâncindu-se. S-a aruncat la podea și l-a tras pe Cullis pe jumătate peste el.

Explozia a fost suficient de aproape pentru a face ferestrele înalte să se spargă și să desprindă porțiuni din tencuială, care

au căzut grațios prin razele triumphiulare de soare și au pocnit delicat pe trepte.

— Cullis! L-a prins din nou de guler pe bătrân și a sărit în spate pe scară. Cullis! a răcnit el, alunecând pe palier și fiind cât pe ce să cadă. Cullis, bulangiu bătrân și adormit, trezește-te!

Încă o bombă a căzut urlând și despicând aerul; întregul palat s-a cutremurat după explozie, iar o fereastră s-a spart deasupra capului său, azvârlind cioburi înăuntru; în josul scării s-au rostogolit bucăți de sticlă și fragmente de tencuială. Pe jumătate ghemuit și încă târându-l pe Cullis, s-a împleticit și a coborât încă un șir de trepte înjurând.

— Cullis! a urlat el, alergând prin dreptul unor alcovuri pustii și a unor minunate picturi murale executate în stil pastoral. Fir-ai al dracului cu fundul tău de boșorog, Cullis; trezește-te!

A alunecat pe un alt palier, iar sticlele s-au ciocnit între ele cu clinchete furioase și pușca mare a lovit panourile decorative, desprinzând așchii. Un nou șuierat care s-a adâncit; a plonjat înainte, treptele au părut că sar spre el, în timp ce de sus ploua cu cioburi; totul s-a albit din cauza prafului adus de suflul exploziei. S-a ridicat cu greu în picioare și l-a văzut pe Cullis stând în capul oaselor, îndepărtând fragmente de tencuială de pe piept și frecându-și ochiul teafăr. A urmat încă o explozie bubuitoare ceva mai departe de palat.

Cullis arăta mizerabil. A fluturat o mână prin aerul înecat de praf.

— Asta nu e ceață, și acela nu e tunet, corect?

— Corect, a strigat el pornind în salturi în josul scării.

Cullis a tușit și a pornit împleticindu-se după el.

Când tânărul a ajuns în curte, au început să cadă alte proiectile. Unul a explodat în stânga lui exact când ieșea din palat; a sărit în semivehicul și a încercat să pornească motorul. Proiectilul a aruncat în aer acoperișul apartamentelor regale. Fragmente de țigle din ardezie și bucăți de gresie au căzut ploaie în curte transformându-se în nori mici de praf când s-au spart aproape exploziv. Și-a acoperit capul cu o mână și a bâjbâit în spațiul pentru picioare al scaunului pentru pasager, căutând o cască. O bucată mare de zidărie a căzut pe capota motorului vehiculului decapotabil și apoi a sărit lăsând o mare adâncitură și ridicând un norișor de praf.

— Uf, la naiba, a spus el, reușind să prindă casca între degete

și apoi îndesând-o pe cap.

— Ticăloși nenoro...! a răcnit Cullis, împiedicându-se când a dat să se urce în vehicul și rostogolindu-se în praf.

A înjurat, apoi s-a târât pe scaun. Alte proiectile au căzut unul după altul peste apartamentele din stânga lor.

Norii de praf stârniți de bombardament pluteau pe fațada clădirii; razele de soare au creat o despicătură uriașă în haosul din curte, tivind umbrele cu lumină.

— Sincer să fiu, credeam că vor lovi clădirea parlamentului, a spus Cullis cu glas calm privind spre epava unui camion incendiat aflat la celălalt capăt al curții.

— Ei bine, n-au făcut asta!

A apăsât din nou starterul și a urlat spre el.

— Ai avut dreptate, a spus oftând Cullis, apoi a părut debusolat. Ce pariu făcusem?

— Cui îi mai pasă? a răcnit el lovind cu piciorul ceva de sub bordul vehiculului.

Cu un rateu, motorul acestuia a căpătat viață.

Cullis și-a scuturat mici fulgi de gresie din păr, iar camaradul lui și-a legat bareta căștii, după care i-a întins-o pe a doua. A primit-o cu un oftat de ușurare și a început să-și facă vânt cu ea, apoi s-a bătut cu ea peste piept, în dreptul inimii, parcă în semn de încurajare.

Când și-a retras mâna a privit cu stupoare lichidul roșu de pe ea.

Motorul a murit. Cullis l-a auzit pe celălalt înjurând și apăsând din nou starterul; în acompaniamentul proiectilelor șuierătoare, motorul a tușit și s-a înecat.

Cullis s-a uitat spre perna scaunului pe care stătea, în timp ce departe, în norul de praf, exploziile cutremurau pământul. Vehiculul decapotabil s-a cutremurat.

Șezutul scaunului pe care stătea Cullis era îmbibat de ceva roșu.

— Un medic! a urlat el.

— Poftim?

— Medic! a strigat Cullis, acoperind zgomotul altei explozii și ținând în față mâna înroșită. Zakalwe! Am fost lovit!

Ochiul lui teafăr era dilatat de șoc. Mâna îi tremura.

Tânărul s-a uitat exasperat la Cullis și l-a plesnit peste mână.

— Acela e vin, cretinule!

A întins mâna, a scos o sticlă de sub vestonul bătrânului și a lăsat-o să cadă în poala lui.

Cullis a coborât ochii și a rămas surprins.

— Aha, a făcut el. Bun așa. S-a uitat sub veston și a scos cu atenție câteva cioburi. Mă întrebam de ce îmi venea atât de strâmt, a mormăit el.

Motorul tuși brusc, urlând de parcă se înfuriase din cauza pământului care se cutremura și a vârtejurilor de praf. Exploziile din grădini azvârleau arteziene de țărână și bucăți din statuile sfărâmate aflate pe zidul curții aterizând pe sol și spărgându-se în cioburi în jurul lor.

Zakalwe s-a chinuit cu schimbătorul de viteze până când motorul s-a cuplat, moment în care el și Cullis aproape că au fost azvârliți din vehiculul care a făcut un salt înainte, ieșind din curte și pătrunzând pe drumul prăfuit de dincolo de porți. Câteva secunde apoi, partea cea mai mare a sălii uriașe a cedat sub greutatea combinată a vreo zece proiectile de artilerie, și s-a prăbușit în curte, umplând-o cu bucăți de lemnărie sfârtecă și cu zidărie, peste care s-au așternut alți nori învârtejiți de praf.

Cullis s-a scărpinat în cap și a bolborosit în casca pe care o folosisese pentru a vărsa în ea.

— Nenorociții, a spus el.

— Ai dreptate, Cullis.

— Nenorociți jegosi.

— Da, Cullis.

Vehiculul a virat pe drum și a înaintat cu motorul urlând spre deșert.

1. Bunul soldat

Unu

Înconjurată de un cerc mereu în schimbare de prieteni, admiratori și animale, femeia a intrat în sala turbinelor - o nebuloasă care atrăgea totul prin farmec - vorbindu-le oaspeților, dând instrucțiuni personalului, făcând sugestii și adresând complimente nenumăraților artiști. Muzica umplea spațiul vast de deasupra mașinilor antice, încă sclipitoare, aflate între grupurile de petrecăreți care, purtând haine viu colorate,

discutau între ei. Femeia s-a înclinat cu grație și i-a zâmbit unui amiral care a trecut pe lângă ea și a răsucit o floare neagră, delicată, ducând-o la nas pentru a aspira parfumul ei amețitor.

Aflați la picioarele ei, doi dintre hralzi au sărit brusc chelălăind și încercând cu labele din față să se agațe de materialul neted al rochiei ei de seară și au înălțat boturile umede spre floare. Ea s-a aplecat, a lovit ușor boturile lor cu floarea făcându-i să sară înapoi, după care au început să strănute și să-și scuture capetele. Oamenii din jurul ei au râs. Aplecându-se și făcând rochia să se înfoaie, și-a trecut degetele prin blana animalelor, le-a tras de urechile mari, apoi a ridicat capul spre majordomul care se apropia croindu-și maiestuos drum prin mulțimea care o înconjura.

— Da, Maikril, a spus ea.

— Fotograful de la *System Times*, a spus încet majordomul.

S-a îndreptat de spate când ea s-a ridicat, până când el a privit spre ea, ținându-și bărbia la același nivel cu umerii ei dezgoliți.

— Recunoașterea înfrângerii? a întrebat ea și a surâs.

— Așa cred, doamnă. Se solicită o audiență.

Ea a râs.

— Bine exprimat. Câți sunt de data asta?

Majordomul s-a apropiat puțin de ea și a privit agitat spre unul dintre hralzii care și-a arătat colții.

— Treizeci și două de aparate de filmat mobile, doamnă; și peste o sută fixe.

Cu un aer conspirativ, ea și-a apropiat buzele de urechea majordomului și i-a spus:

— Fără să le mai socotim pe cele pe care le-am găsit asupra oaspeților noștri.

— Exact, doamnă.

— Îl voi vedea pe... el? Pe ea?

— Pe el, doamnă.

— Pe el, mai târziu. Spune-i că peste zece minute; să-mi amintești peste douăzeci de minute. În atriumul de vest.

A aruncat o privire spre singura brătară din platină pe care o purta. Recunoscându-i retinele, un proiector minuscul deghizat în smarald i-a prezentat un plan holografic al centralei electrice în două conuri gemene de lumină ținute drept spre ochii ei.

— Desigur, doamnă, a spus Maikril.

Ea l-a atins pe braț și i-a șoptit:

— Ne îndreptăm spre arboret, bine?

Majordomul a mișcat imperceptibil din cap pentru a sugera că a auzit. Ținându-și mâinile împreunate ca în semn de rugămintă și cu o expresie de regret pe față, ea s-a întors către oamenii din jurul ei.

— Iertați-mă. Vă rog să mă scuzați câteva clipe.

Zâmbind, și-a plecat capul într-o parte.

— Bună. Vă salut. Salutări. Ce mai faceți?

Au trecut cu rapiditate printre petrecăreți, printre aburi de droguri și printre bolurile plescăitoare ale fântânilor care distribuiau vin. Cu rochia foșnind, a pășit în frunte, în vreme ce majordomul se străduia să țină pasul cu mersul ei grăbit. Ea le făcea semne tuturor celor care o salutau: miniștri și consilieri guvernamentali, stele media de toate convingerile, revoluționari și ofițeri superiori de marină, oameni de afaceri și acționari ai acestora, extravagant de bogați. Hralzii s-au repezit de formă la călcâiele majordomului, iar picioarele lor terminate cu gheare, oarecum respingătoare, au alunecat pe podeaua lustruită din mica, apoi au pășit mai sigur când au ajuns pe unul dintre multele covoare prețioase răspândite prin sala turbinelor.

Ajunsa la treptele arboretului, ascuns de sala mare de către clădirea cea mai estică a dinamului, ea s-a oprit, i-a mulțumit majordomului, a alungat hralzii, și-a aranjat părul, care oricum arăta perfect, și-a netezit faldurile rochiei oricum imaculate și a verificat ca unica piatră albă de pe colierul de la baza gâtului să fie în centru, și era. A pornit să coboare treptele care duceau spre ușile înalte ale arboretului.

Rămas în vârful scării, având ochii umezi, unul dintre hralzi a scheunat și a tresăltat pe picioarele din față.

Iritată, ea a privit în urmă.

— Taci, Bouncer! Du-te!

Animalul și-a lăsat capul în jos și s-a îndepărtat pufnind.

Ea a închis fără zgomot ușile în urmă, apoi a admirat frunzișul luxuriant și mut al arboretului.

Dincolo de curba înaltă din cristal a domului parțial, noaptea era întunecată. În interiorul arboretului erau aprinse lumini mici, dar puternice, așezate pe stâlpi înalți, care aruncau umbre adânci și zimțate printre plantele aglomerate acolo. Aerul era cald și mirosea a pământ și a sevă. A inspirat adânc și a pășit

spre cealaltă latură a îngrăditurii.

— Bună.

Bărbatul s-a întors imediat și a văzut-o rezemându-se de un stâlp de iluminat, cu brațele încrucișate la piept și cu un zâmbet discret pe buze și în ochi. La fel ca și ochii, femeia avea părul negru bătând spre albastrui; pielea era de un cafeniu deschis și ea părea mai zveltă decât apărea în transmisiunile de știri, deși, față de statură, părea puțin îndesată. El era înalt, foarte subțire și neobișnuit de palid, iar mulți oameni ar fi socotit că avea ochii prea apropiați de nas.

S-a uitat la frunza cu desen foarte delicat pe care ea continua să o țină în mână fragilă și pe care, zâmbind nesigură, a lăsat-o să cadă și a ieșit din tufișul cu flori extravagante pe care îl examina. Și-a frecat mâinile și s-a uitat timid la ea.

— Îmi pare rău că... a spus el, făcând un gest care i-a trădat agitația.

— Nu-i nimic, a spus ea întinzând o mână.

Și-au prins mâinile.

— Ești Relstoch Sussepin, da?

— Hm... da, a spus el, evident surprins.

Încă o ținea de mână. Și-a dat seama de asta și a părut și mai tulburat, de aceea i-a dat drumul imediat.

— Diziet Sma.

Și-a înclinat puțin capul, făcând ca părul lung până pe umeri să se lege, dar rămânând cu ochii îndreptați spre el.

— Da, sigur că știu. Mm, sunt încântat să te cunosc.

— Bravo, a spus ea, dând din cap. Și eu. Ți-am ascultat lucrarea.

— Păi... A părut a fi încântat ca un copil și a pocnit din palme, făcând de fapt un gest despre care nu și-a dat seama. Da. Asta e foarte...

— Nu ți-am spus că mi-a plăcut, a urmat ea, iar zâmbetul a zăbovit doar pe o parte a feței ei.

— Vai.

Arăta descurajat.

Câtă cruzime.

— Dar mi-a plăcut, chiar foarte mult, a spus ea și, brusc, prin expresia feței, a transmis o remușcare amuzată - chiar conspirativă.

El a răs și ea a simțit o relaxare lăuntrică. Totul avea să fie bine.

— M-am întrebat de ce am fost invitat, a recunoscut el, iar ochii puțin adânciți în orbite i-au strălucit. Toți cei de aici mi se par atât de... - a ridicat din umeri - importanți. Tocmai de aceea...

A făcut un semn stângaci către planta pe care o admirase.

— Și nu crezi că și compozitorii ar trebui să fie considerați importanți? a întrebat ea, muștrându-l cu blândețe.

— Păi... în comparație cu toți acești politicieni, amirali și oameni de afaceri... în termeni de putere, vreau să spun... Și nici măcar nu sunt un muzician bine cunoscut. M-aș fi gândit la Savntreig sau Khu sau...

— Desigur, ei au avut cariere foarte reușite, l-a aprobat ea.

El a tăcut un moment, apoi a răs scurt și a lăsat privirea în pământ. Avea părul foarte fin, sclipitor în lumina care cădea de pe stâlpul înalt. A fost rândul ei să râdă alături de el. Poate că era cazul să îi vorbească acum de comanda pe care voia să i-o dea, în loc să lase asta pentru următoarea lor întâlnire, când ea avea să reducă numărul invitațiilor - chiar dacă în acele momente era vorba de ceva aflat departe - la ceva mai amical... sau chiar să lase totul în seama unei întâlniri private, chiar mai târziu, după ce se convingea că el era captivat.

Cât de mult să prelungească relația? El era ceea ce îi trebuia, dar asta va însemna mult mai mult după o prietenie încărcată; acel schimb îndelungat, minunat, de confidențe din ce în ce mai intime, acumularea lentă de experiențe împărtășite, dansul din ce în ce mai languros, ca într-o spirală, a atracției, venind și plecând și tot așa, ajungând tot mai intim, până când toată acea leneveală avea să se sublimeze în arșița atotcuprinzătoare a pasiunii.

El a privit-o în ochi și i-a spus:

— Domnișoară Sma, mă simt măgulit.

Ridicându-și puțin bărbia și cât se poate de conștientă de limbajul extrem de bine transmis al limbajului trupului, ea i-a întors privirea. Pe fața lui a apărut o expresie pe care ea nu a mai socotit-o drept copilărească. Ochii lui i-au amintit de piatra prețioasă de pe brățara pe care o purta. S-a simțit puțin amețită și a inspirat adânc.

— Îhî.

Ea a înghețat.

Cuvântul venise din spatele ei, oarecum din lateral. Sma a remarcat că Sussepin șovăie, mutându-și privirea în altă parte.

Când s-a întors, Sma și-a păstrat expresia de seninătate pe față, după care a privit cu asprime carcasa alb-cenușie a dronei, ca și cum ar fi încercat să o sfredelească.

— *Ce e?* a spus ea cu o voce metalică.

Drona avea dimensiunile - și chiar forma - unei mici valize. A plutit până în dreptul feței ei.

— Necazuri, păpușico, a spus drona, după care s-a dat brusc deoparte, înclinându-și corpul, astfel încât a lăsat impresia că ar fi contemplat înălțimile cerului de dincolo de semisfera din cristal.

Sma a coborât ochii spre podeaua din cărămidă a arboretului și a strâns din buze. Și-a îngăduit doar o mișcare aproape imperceptibilă din cap.

— Domnule Sussepin, a spus ea și și-a desfăcut brațele. Îmi pare extrem de rău, dar... te superi dacă...?

— Nicio problemă.

Dând din cap, el începuse deja să se îndepărteze trecând pe lângă ea.

— Poate mai vorbim, ceva mai târziu, a spus Sma.

Continuând să se retragă, el s-a întors:

— Da, sigur... Ar fi chiar...

A lăsat impresia că îl părăsise inspirația, de aceea a dat din nou din cap oarecum agitat, apoi a pășit grăbit spre ușile de la capătul celălalt al arboretului. A ieșit pe ușă fără să privească în urmă.

Sma s-a răsucit brusc spre drona care acum bâzâia cu un aer nevinovat și părea să contemple o floare având culori stridente și ținându-și botul bont pe jumătate adâncit în ea. A observat-o pe Sma și a ridicat privirea. Sma a rămas cu picioarele depărtate, și-a lăsat un pumn în șold și a spus:

— *Păpușico?*

Câmpul de aură al dronei s-a iluminat; amestecul de violet, care semnifica regretul și negrul metalic care semnifica uimirea, a părut cu totul neconvingător.

— Sma mi-a scăpat... o aliterație.

Sma a dat cu piciorul într-o ramură moartă a unui arbust, apoi a ținut drona cu o privire severă și a zis:

— Ei bine?

— Nu-ți va plăcea ce am să-ți comunic, a spus drona încet retrăgându-se puțin și înnegriindu-se în semn de regret.

Sma a șovăit. Cu umerii ușor căzuți, s-a uitat în altă parte. Apoi s-a așezat pe rădăcina unui copac. Rochia s-a boțit în jurul ei.

— E vorba de Zakalwe, așa e?

În semn de surprindere, drona a etalat luminile unui curcubeu; foarte rapid - a gândit ea - poate era o reacție sinceră.

— Nu se poate, a spus drona. Cum de ai...?

Ea a dat din mână să treacă peste întrebare.

— Nu știu. Tonul vocii. Intuiția umană... Viața mea începuse să fie prea veselă. A închis ochii și apoi și-a rezemat capul de trunchiul rugos al copacului. Așadar?

Drona Skaffen-Amtiskaw a coborât până la nivelul umărului ei și s-a apropiat. Sma s-a uitat la dronă.

— Avem din nou nevoie de el, a spus drona.

— Așa mă gândeam și eu, a spus oftând Sma și a alungat o insectă care i se lăsase pe un umăr.

— Ei, da. Mă tem că nimic altceva nu va da roade; avem nevoie de el în persoană.

— Da, dar trebuie să fiu și *eu* în persoană?

— Da... acesta este consensul.

— Minunat, a spus Sma cu acreală în glas.

— Vrei să afli și restul?

— Asta face situația mai suportabilă?

— Nu tocmai.

— Ei, la naiba. Sma și-a pus mâinile în poală și le-a frecat una de alta. Mai bine spune totul.

— Mâine va trebui să pleci.

— Hai, dronă, fugi de-aici! Și-a prins capul între palme. A ridicat ochii. Drona își făcea de lucru cu o rămurică. Cred că glumești.

— Din păcate, nu.

— Ce se întâmplă cu toate astea? A făcut semn către ușile sălii turbinelor. Cu conferința de pace? Ce se întâmplă cu toată spuma de acolo, cu palmele lor unsuroase și cu ochii lor ca niște mărgele? Ce se va alege de munca de trei ani? Dar de planeta asta nenorocită?

— Conferința se va desfășura.

— A, sigur, dar ce se întâmplă cu „rolul cardinal” pe care trebuia să îl joc?

— A, a spus drona, aducând rămurica spre banda senzorială din fața carcasei ei. Păi...

— A, nu se poate.

— Ascultă, știu că nu-ți place...

— Nu, dronă, nu e...

Sma s-a ridicat precipitată și s-a apropiat de marginea zidului din cristal și a privit în noapte.

— Dizzz... a spus drona, planând mai aproape de ea.

— Nu mă lua pe mine cu Dizzz!

— Sma... nu e reală. E o suplinitoare; electronică, mecanică, electrochimică, chimică; o mașină; o mașină controlată de Minte, care nu e vie. Nici clonă, nici...

— Știu ce este, dronă, a spus ea, prinzându-și mâinile la spate.

Drona a zburat și mai aproape de ea, apoi și-a așezat câmpurile pe umerii ei și a strâns-o ușor. Ea s-a scuturat de acea strânsoare și a coborât privirea.

— Diziet, avem nevoie de aprobarea ta.

— Da, știu și asta.

S-a uitat spre stelele care erau ascunse de nori și de luminile arboretului.

— Desigur, dacă vrei, poți rămâne aici. Glasul dronei era apăsător de regret. Conferința de pace este importantă, bineînțeles; e nevoie de cineva care să liniștească lucrurile. Nu încipe nicio îndoială.

— Și de ce este atât de important să o șterg mâine?

— Ții minte Voerenhutz?

— Țin minte Voerenhutz.

— Ei bine, pacea a ținut patruzeci de ani, dar acum se destramă. Zakalwe a lucrat cu un om pe nume...

— Maitchigh?

Sma s-a încruntat și a întors pe jumătate capul spre dronă.

— Beychae. Tsoldrin Beychae. După intervenția noastră, el a devenit președintele ciorchinelui. Cât a fost la putere, a menținut stabil sistemul de putere, dar s-a pensionat acum opt ani, cu mult mai devreme decât ar fi trebuit, pentru a duce o viață de studiu și contemplație. Drona a scos un sunet sugerând un oftat. Lucrurile s-au deteriorat de atunci încoace, iar în

prezent Beychae trăiește pe o planetă ai cărei conducători sunt ușor ostili forțelor pe care Zakalwe și Beychae le-au reprezentat și pe care noi le-am sprijinit, și ocupă un rol principal în destrămarea grupului. Există câteva conflicte minore în desfășurare și multe altele care mocnesc; se spune că războiul total, care va cuprinde întregul ciorchine, este iminent.

— Și Zakalwe?

— Practic, e vorba de un intrus. Trebuie să ajungă pe planetă, să îl convingă pe Beychae că este nevoie de el și măcar să îl facă să manifeste interes. Dar asta ar putea însemna o intervenție fizică și, ceea ce complică situația și mai mult, s-ar putea să fie nevoie de eforturi mari pentru a-l convinge pe Beychae.

Încă privind în noapte, Sma a rămas pe gânduri.

— Nu putem folosi niște trucuri?

— Cei doi se cunosc prea bine, de aceea problema nu poate rezolvată decât de adevăratul Zakalwe... același lucru e valabil pentru Tsoldrin Beychae și mașina politică din întregul sistem. Au prea multe amintiri împreună.

— Da, a spus încet Sma. Prea multe amintiri. Și-a frecat umerii goi, ca și cum i s-ar fi făcut frig. Nu se poate folosi forța?

— Asamblăm o flotă într-o nebuloasă; un Vehicul Sistem Limitat și trei Unități Generale Contact staționate în jurul ciorchinului, plus aproape optzeci de UGC-uri care se află la distanță de o lună. Ar trebui să mai fie patru sau cinci Vehicule Sistem Generale la depărtare de două sau trei luni, pentru anul viitor. Dar asta este chiar ultima soluție.

— Cifrele victimelor par a fi puțin echivoce, așa e? a spus Sma cu amărăciune în glas.

— Dacă vrei să exprimi astfel situația, a spus Skaffen-Amtiskaw.

— Of, la naiba, a spus încet Sma, și a închis ochii. Și cât de departe e Voerenhutz? Am uitat.

— La o depărtare de numai patruzeci de zile, dar trebuie să îl luăm întâi pe Zakalwe; să spunem... nouăzeci de zile pentru întreaga deplasare.

Sma s-a întors.

— Cine va controla suplinitoarea mea dacă plec cu nava?

Apoi și-a îndreptat ochii spre cer.

— În orice caz, nava *Doar Testez* va rămâne aici, a spus

drona. Ți s-a pus la dispoziție cazicul² rapid *Xenofobul*. Poate pleca mâine, puțin după prânz, cel mai devreme... dacă dorești.

Sma a rămas nemișcată o clipă, cu picioarele apropiate, buzele strânse și cu fața îngândurată. Skaffen-Amtiskaw s-a analizat un moment și a socotit că îi părea rău pentru ea.

Femeia a rămas nemișcată și tăcută preț de câteva secunde; apoi, brusc, a pornit spre ușile sălii turbinelor, cu un țcănit al tocurilor pe poteca pavată cu cărămizi.

Drona a plecat în zbor după ea și a coborât aproape de umărul ei.

— Mă așteptam din partea ta să alegi mai bine momentul, a spus Sma.

— Îmi pare rău. Ți-am stricat niște planuri?

— Nicidecum. Și ce naiba e cazicul acela rapid?

— Un nou nume pentru o Unitate Ofensivă Rapidă (Demilitarizată), i-a răspuns drona.

Sma i-a aruncat o privire dronei. Aceasta s-a legănat, semn că ridică din umeri.

— S-a considerat că sună mai bine.

— Și se numește *Xenofobul*. Ei, e bine și așa. Suplinitoarea poate intra în funcție imediat?

— Mâine la prânz; poți anula până la...?

— Mâine-dimineață, a spus Sma, moment în care drona a trecut în fața ei și a deschis ușile prin aspirație; ea a intrat și, ridicându-și puțin poalele rochiei, a urcat în salturi treptele care duceau spre sala turbinelor. Hralzii au apărut în goană de după un colț și s-au strâns în jurul ei, ținând și scheunând. Sma s-a oprit cât ei să se bulucească în jurul ei, mirosind tivul rochiei și încercând să-i lingă mâinile.

— Nu, i-a spus ea dronei. M-am răzgândit; scanează-mă în seara asta. Te anunț eu. Voi scăpa de adunătura asta devreme. Sper să reușesc. Acum vreau să-l găsesc pe ambasadorul Onitnert; pune-l pe Maikril să îi spună lui Chuzleis că trebuie să-l aducă pe ambasador la barul de la turbina unu peste zece minute. Să le ceri scuze celor de la *System Times* și să fie duși înapoi în oraș; și să le oferi fiecăruia câte o sticlă de floarea nopții. Anulează treaba cu fotografia, dă-i o cameră fixă și lasă-l să facă... șaiszeci și patru de instantanee, pentru care este nevoie de o aprobare. Cere unui bărbat din personal să-l

² Ambarcațiune, șalupă (n. tr.).

găsească pe Relstoch Sussepin și să-l invite în apartamentul meu peste două ore. A, și...

Sma s-a întrerupt brusc și s-a lăsat pe vine pentru a prinde între palme botul lung al unuia dintre hralzii care scânceau.

— Gainly, Gainly, știu, știu, a spus ea în timp ce animalul, o femelă cu pântecul umflat îi linge fața. Voiam să fiu aici ca să-ți văd copilașii, da nu pot... A oftat, a strâns animalul în brațe, apoi s-a prins de bărbie. Ce mă fac, Gainly? Te-aș fi putut adormi până la întoarcere, și nici măcar nu ți-ai da seama de asta, dar... prietenii tăi ți-ar simți lipsa.

— Adoarme-i pe toți, a sugerat drona.

Ea a clătinat din cap.

— Să ai grijă de ei până mă întorc, i-a spus ea celui alt hralz. Ai înțeles?

A sărutat animalul pe bot și s-a ridicat. Gainly a strănutat.

— Dronă, încă două lucruri, a spus Sma, înaintând printre animalele entuziasmate.

— Ce anume?

— Să nu-mi mai spui „păpușico“, ai înțeles?

— Da. Ce altceva?

Au ocolit corpul masiv și lucios al turbinei șase, încremenită de multă vreme, iar Sma s-a oprit un moment și, inspirând adânc și îndreptându-și umerii, a privit spre mulțimea în veșnică mișcare. Încă zâmbea când a pornit înainte și i-a spus droniei:

— Vreau ca suplinitoarea mea să nu se culce cu nimeni.

— Am înțeles, a spus drona, în timp ce se îndreptau spre participanții la petrecere. La urma urmelor, într-un fel, e corpul tău.

— Tocmai asta este, dronă, a spus Sma, făcând un semn din cap către un chelner, care s-a apropiat de ea cu o tavă întinsă. Nu e corpul meu.

Aparate de zbor și vehicule terestre pluteau și șerpuiau îndepărtându-se de vechea centrală electrică. Oamenii importanți plecaseră. În sală rămăseseră câțiva întârziați, dar aceștia nu aveau nevoie de ea. S-a simțit obosită, de aceea a secretat puțină *capsă* pentru a fi binedispusă.

De pe balconul de sud al apartamentului care fusese cândva clădirea administrativă a centralei, a privit spre valea adâncă și spre șirul stopurilor aprinse, care șerpuia pe Bulevardul

Riverside. Pe deasupra, un aparat de zbor care s-a înclinat pe o aripă a trecut şuierând peste buza curbată a vechiului baraj. A urmărit avionul până a dispărut, apoi s-a întors spre uşile apartamentului şi a dezbrăcat mica jachetă oficială pe care şi-a pus-o pe un umăr.

În apartamentul de dedesubtul grădinii-acoperiş cânta muzica. S-a îndreptat însă spre biroul-bibliotecă unde o aştepta Skaffen-Amtiskaw.

Scanarea pentru actualizarea suplinitoarei a durat doar două minute. A avut obișnuita senzație de dislocare, dar a trecut destul de repede. Şi-a scos pantofii şi a mers desculţă pe coridoarele întunecate spre locul unde se auzea muzica.

Încă având într-o mână un pahar de floarea-noptii care lucea slab, Relstoch Sussepin s-a ridicat de pe scaunul pe care stătea. Sma s-a oprit în prag.

— Îţi mulţumesc că ai rămas, a spus ea lăsând jacheta să cadă pe o canapea.

— Pentru nimic. Şi-a dus paharul cu băutură sclipitoare spre buze, apoi s-a răzgândit şi l-a prins între palme. Ce anume, hm... doreai ceva anume?

Oarecum tristă, Sma şi-a lăsat ambele mâini pe braţele unui scaun rotativ, aflat în faţa ei. A coborât ochii spre perna din piele.

— Probabil că acum mă flatez singură, a spus ea. Dar, ca să nu mă exprim mai cu fineţe... L-a măsurat. Ai vrea să facem amor?

Relstoch Sessepin a rămas înmărmurit. După o vreme, a ridicat paharul spre buze şi a luat o înghiţitură lungă, apoi a lăsat jos paharul.

— Da, a spus el. Da, am vrut să... instantaneu.

— Nu avem decât noaptea aceasta, a spus ea, ridicând o mână. Doar noaptea asta. E greu de explicat, dar de mâine, vreme de jumătate de an sau mai mult, voi fi incredibil de ocupată; voi avea de lucru cât pentru doi, înţelege?

El a ridicat din umeri.

— Sigur. Cum spui.

Sma s-a relaxat şi pe faţa ei a apărut treptat un zâmbet. A rotit scaunul şi a lăsat brăţara de la încheietură să cadă pe şezutul lui. Apoi şi-a descheiat calmă nasturii de sus ai rochiei şi a rămas acolo.

Sussepin și-a golit paharul, l-a așezat pe un raft și s-a apropiat de ea.

— Luminile, a șoptit ea.

Luminile au scăzut, până când restul de băătură, care radia din paharul de pe raft, a rămas cel mai luminos lucru din încăpere.

XIII

— Trezește-te!

S-a trezit.

Întineric. S-a întins sub pilotă și s-a întrebat cine îi vorbise astfel. Nimeni nu i se adresa pe acel ton, de mult nu i se mai adresa; chiar și pe jumătate adormit, trezindu-se pe neașteptate probabil la miezul nopții, a perceput în acel ton ceva ce nu mai auzise de două sau poate trei decenii. Impertinență. Lipsă de respect.

A scos capul de sub pilota protectoare în aerul cald din încăpere și, în semiîntinericul creat de o lampă slabă, s-a uitat în jur pentru a vedea cine îndrăznise să i se adreseze astfel. Clipa de spaimă - trecuse cineva de gârzi și de scuturile de securitate? - a fost înlocuită de dorința furioasă de a vedea cine avusese tupeul să îi vorbească în acel fel.

Intrusul stătea pe un scaun de la capătul patului. Arăta ciudat într-un fel care era în sine ciudat; un nou gen de neobișnuit, imposibil de catalogat, chiar extraterestru. Crea impresia că era o proiecție ușor diformă. Și hainele lui arătau ciudat; largi, în culori vii, chiar și în lumina slabă a lămpii de pe noptieră. Bărbatul era îmbrăcat ca un clovn sau ca un măscărici, dar fața lui, prea simetrică, părea... sumbră? Disprețuitoare? Acea... *străinătate* îngreuna orice clasificare.

A început să bâjbâie după ochelari, dar în ochi nu avea decât somn. Chirurgii îi pusese ochi noi în urmă cu cinci ani, dar după șaiseci de ani de miopie, reacția adânc înrădăcinată de a-și căuta ochelarii care nu erau acolo se manifesta de fiecare dată când se trezea. Era un preț mic, așa socotise mereu, iar acum, cu noul tratament de retroîmbătrânire... Somnul s-a șters din ochii lui. S-a ridicat în capul oaselor și l-a privit pe bărbatul de pe scaun, apoi a început să creadă că visa sau vedea o

fantomă.

Omul părea tânăr; avea fața lată, bronzată și părul negru legat la spate, însă gândurile referitoare la spirite și morți nu i-au apărut în minte din această cauză. Era ceva ce radia din ochii negri, adânciți în orbite și din înfățișarea ciudată a feței lui.

— Bună seara, ethnarch.

Glasul tânărului era calm și măsurat. Într-un fel, suna ca vocea cuiva mult mai bătrân; suficient de bătrân pentru a-l face pe ethnarch să se simtă tânăr în comparație cu el. Asta l-a făcut să înghețe. Și-a plimbat privirea prin cameră. Cine era cel om? Cum ajunsese acolo? Palatul era socotit de nepătruns. Erau gărzi pretutindeni. Ce se întâmpla? Teama i-a revenit.

Fata pe care o avusese în noaptea aceea stătea întinsă în partea cealaltă a patului lat, doar o formă sub pilotă. Două ecrane adormite, fixate pe peretele din stânga ethnarchului reflectau lumina slabă a lămpii de pe noptieră.

Era înspăimântat, dar pe deplin treaz și gândea cu febrilitate. În tăblia patului avea ascunsă o armă; bărbatul de la capătul patului nu părea a fi înarmat. (Dar ce căuta el acolo?) Însă arma reprezenta o ultimă și disperată soluție. Codul vocii era soluția. Microfoanele și camerele din cameră erau în repaus, circuitele lor automate așteptau o anumită propoziție pentru a se activa. Câteodată voia să se bucure de intimitate, alteori voia să înregistreze ceva pentru sine și, desigur, fusese conștient mereu că exista posibilitatea ca vreo persoană neautorizată să pătrundă la el, indiferent cât de strict se aplicau măsurile de securitate.

Și-a dres glasul.

— Ei bine, asta e o surpriză.

Glasul i-a sunat egal, calm.

Încântat de sine, a zâmbit vag. Inima lui - inima unei femei tinere și atletice, anarhistă până în urmă cu zece ani - bătea grăbită, dar nu chiar îngrijorător de iute. A dat din cap.

— Asta chiar *este* o surpriză, a repetat el.

Asta era; o făcuse. O alarmă suna deja în subsol, unde se găsea camera de control; gărzile vor sparge ușile peste câteva secunde. Ori nu vor risca asta și vor declanșa prin explozie gazul din cilindrii aflați în plafon, făcându-i pe amândoi să-și piardă cunoștința în negura orbitoare. Există însă riscul ca acest lucru să-i spargă timpanele (s-a gândit el, înghițind în sec), dar putea

oricând să ia altele de la un rezident sănătos. Poate nici nu va fi nevoie de așa ceva; se zvonea că retroîmbătrânirea putea să cuprindă și posibilitatea ca organele corpului să se regenereze. Oricum, nimic ireparabil. Îi plăcea sentimentul de siguranță pe care i-l dădea progresul.

— Măi, măi, s-a auzit spunând, pentru situația în care circuitele nu recepționaseră codul de la prima sau a doua încercare, asta chiar este o surpriză.

Gărzile trebuiau să sosească dintr-o clipă în alta.

Bărbatul îmbrăcat cu haine viu colorate a zâmbit. S-a întins într-un mod ciudat și s-a aplecat în față până când coatele lui au ajuns pe căpătâiul frumos ornamentat al patului. Și-a mișcat buzele care au sugerat un zâmbet. A băgat mâna într-un buzunar al pantalonilor bufanți și a scos un pistol mic, de culoare neagră. L-a îndreptat spre ethnarch și a spus:

— Codul tău nu funcționează, ethnarch Kerian. Nu vor mai exista surprize pe care tu le aștepti, iar eu nu. Centrul de securitate din subsol e mort, la fel ca restul.

Ethnarchul Kerian a rămas cu ochii căscați spre mica armă. Văzuse pistoale cu apă care arătau mai impresionante. „Ce se petrece? Chiar a venit să mă ucidă?” Bărbatul nu era nicidecum îmbrăcat ca un asasin, și orice asasin care se respecta l-ar fi ucis în somn. Cu cât stătea mai mult acolo, vorbind, cu atât era mai în pericol, chiar dacă distrusese sau nu legăturile cu centrul de securitate. Prin urmare, poate era nebun, dar nu asasin. Era pur și simplu ridicol ca un asasin adevărat, profesionist, să se comporte astfel, și doar un asasin extrem de capabil și de un profesionalism perfect ar fi putut trece de sistemele de securitate ale palatului. Drept urmare, ethnarchul Kerian a încercat să-și liniștească inima care bătea nebunește, de parcă s-ar fi răzvrătit. *Unde* erau gărzile acelea blestemate? S-a gândit din nou la pistolul ascuns în căpătâiul ornamentat al patului, aflat în spatele lui.

Tânărul și-a încrucișat brațele, astfel că țeava pistolului nu mai era îndreptată spre ethnarch.

— Te deranjează dacă îți spun o povestioară?

„Cred că e nebun.”

— Nu, deloc; ce-ar fi să-mi spui o poveste? a spus ethnarchul cu glasul cel mai prietenos și părintesc posibil. Apropo, cum te numești? S-ar părea că ai un avantaj asupra mea.

— Adevărat, am, nu-i așa? a spus tânărul cu glas de bătrân. De fapt, sunt două povești, dar știi bine doar mare parte dintr-una. Ți le voi spune în același timp; vezi dacă descoperi care este una și care e cealaltă.

— Păi, eu...

— Sst, a spus bărbatul, ducând mica armă spre buze.

Ethnarchul a aruncat o privire spre fata aflată pe cealaltă parte a patului. Și-a dat seama că el și necunoscutul vorbiseră cu glas foarte scăzut. Poate că dacă reușea să o trezească pe fată, ea ar atrage focul de armă, ori măcar i-ar distrage atenția cât el reușea să pună mâna pe arma de la căpătâiul patului; grație noului tratament, era mai iute decât în urmă cu douăzeci de ani... „Dar unde naiba erau gărzile?”

— Ascultă, tinere! a urlat el. Vreau să știu ce cauți aici. Ia spune!

Glasul lui - care răsunase în săli uriașe și în piețe, fără sisteme de amplificare - a căpătat ecou în acea cameră. La naiba, gărzile din centrul de securitate aflat în subsol trebuiau să îl audă chiar și fără microfoane. Fata de pe cealaltă latură a patului nu s-a clintit.

Tânărul surâdea ironic.

— Ethnarch, toți dorm. Suntem doar eu și tu. Iar acum, povestea...

— De ce...? Ethnarchul Kerian a înghițit în sec, apoi și-a strâns picioarele sub el pe sub pilotă. *De ce te afli aici?*

Intrusul l-a privit ușor surprins.

— A, mă aflu aici ca să te îndepărtez, ethnarch. Vei fi dat deoparte. Iar acum... Și-a lăsat arma pe căpătâiul lat al patului.

Ethnarchul s-a uitat lung la ea. Era prea departe pentru a o lua, dar...

— Povestea, a spus intrusul rezemându-se comod de spătarul scaunului. Cândva, deasupra puțului gravitațional și foarte departe, a existat un tărâm fermecat unde nu existau regi, nici legi, bani, proprietăți, dar unde toți trăiau ca niște prinți, erau cuviincioși și nimănui nu îi lipsea nimic. Iar acei oameni trăiau în pace, dar se plictiseau, pentru că și paradisul poate fi astfel după o vreme, de aceea și-au asumat misiuni pentru a realiza fapte bune; vizite în scop caritabil făcute unora mai puțin bogați, s-ar putea spune; și au încercat întotdeauna să dăruiască lucrul pe care îl considerau drept cel mai prețios dar

dintre toate, cunoașterea, informațiile, dar și răspândirea cât de largă a informațiilor, deoarece acei oameni erau ciudați prin faptul că disprețuiau rangurile și detestau regii... și tot ce ținea de ierarhie... până și ethnarchii.

Tânărul a zâmbit subțire. La fel a făcut și ethnarchul. Și-a șters fruntea de sudoare și s-a foit în pat, ca și cum ar fi vrut să se așeze mai comod. Dar inima îi bătea nebunește.

— În fine, o vreme, o forță îngrozitoare a amenințat să le zădărnicească acțiunile benefice, dar ei i s-au opus și au câștigat, terminând conflictul mai puternici decât înainte, iar dacă nu ar fi disprețuit puterea de dragul puterii, ar fi fost extraordinar de temuți, dar, așa cum stăteau lucrurile și având în vedere anvergura puterii lor, din cauza felului în care s-au comportat, au fost doar puțin temuți. Iar una dintre modalitățile în care îi amuza să-și exprime acea putere era să se amestece în societăți despre care considerau că vor beneficia de experiența lor, și unul dintre modurile cele mai eficiente de a face asta într-o mulțime de societăți a fost să ajungă la oamenii de la vârful lor. Mulți dintre oamenii lor au devenit medici ai marilor conducători și, cu medicamente și tratamente care păreau vrăji pentru oamenii relativ primitivi cu care tratau, s-au îngrijit ca marii conducători buni să aibă șanse mai mari de supraviețuire. Așa au preferat să acționeze; oferind viață, înțelegi? În loc să ofere moarte. I-ai putea socoti slabi pentru că ezitau să ucidă și probabil că ei ar fi de acord cu tine, dar ei sunt moi așa cum e și oceanul și, în fine, întreabă-l pe orice căpitan de navă maritimă cât de inofensiv și slab este oceanul.

— Da, am înțeles, a spus ethnarchul, retrăgându-se puțin, trăgându-și o pernă în spate și verificând cât de departe se afla de secțiunea din tăblie în care își ținea ascunsă arma. Inima îi gonea dementă în piept.

— Alt lucru pe care îl fac acești oameni, o altă modalitate de a se ocupa mai curând de viață decât de moarte, este că ei le oferă conducătorilor anumitor societăți care se situează sub un anumit nivel tehnologic acel lucru pe care aceștia nu îl pot cumpăra cu toată bogăția și puterea pe care le au: un tratament împotriva morții. O revenire la tinerețe.

Dintr-odată, mai mult intrigat decât îngrozit, ethnarchul s-a holbat la tânăr. Se referea cumva la retroîmbătrânire?

— Aha, ai început să pricepi, nu? a spus tânărul și a zâmbit. Ei

bine, ai dreptate. Este exact procesul prin care treci, ethnarch Kerian. Pentru care plătești de un an încoace. Pentru care ai promis să plătești - asta, dacă îți mai amintești - nu doar cu platină. *Ții* minte, nu-i așa?

— Nu... nu sunt convins.

Ethnarchul Kerian a încercat să tragă de timp. Cu colțul ochiului a văzut panoul din tăblia patului în care se afla arma.

— Ai promis că pui capăt măcelurilor din Youricam, îți mai amintești?

— Poate am spus că voi revizui politica de segregare și recolonizare în...

— Nu - a spus tânărul fluturând o mână - mă refer la ucideri, ethnarch; la trenurile morții, sau ai uitat? Trenurile la care țevile de eșapament ies din ultimul vagon. Pe fața tânărului a apărut o expresie care aducea a rânjel, și a clătinat din cap. Asta ți-a redeșteptat niște amintiri? Așa e?

— Nu știi despre ce vorbești, a spus ethnarchul.

Palmele îi transpirau, deveniseră reci și lipicioase. Și le-a frecat de cearșafuri; dacă reușea să apuce arma, nu trebuia să-i alunece din mână.

Pistolul intrusului rămăsese așezată pe căpătâiul patului.

— Ei, eu cred că știi. De fapt, știu că ai cunoștință de asta.

— Dacă au existat excese comise de oameni din forțele de securitate, acestea vor fi investigate atent și...

— Ethnarch, nu ne aflăm la o conferință de presă.

Bărbatul s-a lăsat puțin pe spate, îndepărtându-se de pistolul de pe capătul patului. Tremurând, ethnarchul s-a încordat.

— Problema este că ai încheiat o înțelegere și nu ai respectat-o. Iar eu mă aflu aici ca să pun în funcție clauza de penalizare. Ethnarch, ai fost avertizat, ceea ce ți se oferă poate fi retractat. Intrusul s-a lăsat și mai mult pe spate, și-a plimbat privirea prin apartamentul cufundat în semiîntuneric și a făcut un semn din cap spre ethnarch, după care și-a așezat palmele pe după cap. Așa că, spune adio tuturor acestor lucruri, ethnarch Kerian. Ești...

Ethnarchul s-a întors, a lovit panoul secret cu cotul, iar secțiunea din tăblia patului s-a deschis. A smuls arma din dispozitivul de fixare, a întors-o spre tânăr, a găsit trăgaciul și a apăsat pe el.

Nu s-a întâmplat nimic. Stând tot cu palmele pe după cap și

continuând să își legene corpul înainte și înapoi pe scaun, tânărul l-a urmărit.

Ethnarchul a mai apăsat pe trăgaci de câteva ori.

— Funcționează mai bine cu astea, a spus tânărul, după care a băgat mâna într-un buzunar al cămășii și a aruncat vreo douăsprezece cartușe pe pat, la picioarele ethnarchului.

Gloanțele sclipitoare au scos clinchete când s-au rostogolit și s-au adunat într-un pliu al pilotei. Ethnarchul Kerian a rămas cu privirea ținută asupra lor.

— ... Îți dau orice, a spus el, simțindu-și limba grea și uscată. A mai simțit că măruntaiele încep să i se relaxeze și a făcut un efort pentru a se abține, având senzația că este din nou copil, ca și cum retroîmbătrânirea îl dusesese mult mai înapoi ca vârstă. Orice. Orice vrei. Îți pot da mai mult decât ai visat vreodată; pot să...

— Nu mă interesează, a spus tânărul, clătinând din cap. Dar încă nu am terminat povestea. Vezi tu, acești oameni; acești oameni de treabă, care sunt atât de buni și preferă viața... când cineva nu își respectă promisiunile din cadrul unei înțelegeri, chiar când cineva ucide după ce a spus că nu va mai face asta, ei tot nu sunt dispuși să ucidă drept răspuns. Preferă să folosească magia și compasiunea lor aparte când își continuă acțiunea. Și astfel, oamenii dispar.

Bărbatul tânăr s-a aplecat din nou în față și s-a rezemat de căpătâiul patului. Tremurând, ethnarchul a rămas cu ochii căsați spre el.

— Ei - acești oameni de treabă - fac oamenii răi să dispară, a spus tânărul. Și folosesc anumiți oameni care să vină și să îi ia pe cei răi pentru a-i duce în altă parte. Iar acești oameni - acești colecători - preferă să bage o groază ca de moarte în cei pe care îi colectează și au tendința de a se îmbrăca - a făcut un semn către hainele divers colorate - cât mai comod; desigur - grație vrăjii - nu întâmpină probleme când trebuie să pătrundă chiar și în cel mai bine păzit palat.

Ethnarchul și-a înghițit nodul din gât și, scuturând furios mâna în care ținea arma, a pus-o în cele din urmă jos.

— Stai puțin, a spus el, străduindu-se să își controleze glasul. Sudoarea lui îmbibase pilota. Vrei să spui că...?

— Am ajuns aproape de sfârșitul poveștii, l-a întrerupt tânărul bărbat. Acești oameni minunați - pe care tu i-ai socotit slabi, așa

cum am spus - îi îndepărtează pe cei răi și îi duc departe. Îi lasă undeva unde nu mai pot face niciun rău. Nu într-un paradis, și nici într-un loc în care ei să se simtă ca într-o închisoare. Și acești oameni răi vor trebui să îi asculte câteodată pe cei buni, care le vor spune cât de ticăloși au fost și că nu vor mai avea vreodată ocazia de a schimba istoria, dar vor duce o viață sigură, în confort, și vor muri în liniște... totul, grație acestor oameni de treabă. Și, cu toate că unii ar putea spune că oamenii de treabă sunt prea maleabili, oamenii slabi și amabili vor spune că crimele comise de oamenii răi sunt de obicei atât de îngrozitoare, încât nu există nicio cale pentru a-i face să sufere măcar a milioana parte a suferințelor și disperării pe care le-au produs, astfel că nu ar avea niciun rost să îi pedepsească. Ar fi ceva obscen să se pună capăt vieții unui tiran prin moartea lui. Tânărul bărbat a părut tulburat câteva clipe, apoi a făcut un gest din umeri. Cum spuneam, unii ar spune că acești oameni de treabă sunt prea îngăduitori.

A luat arma de pe capătul patului și a pus-o într-un buzunar al pantalonilor bufanți.

Apoi s-a ridicat încet. Inima ethnarchului a continuat să bată cu putere, dar în ochii lui erau lacrimi.

Tânărul s-a aplecat, a cules câteva obiecte de îmbrăcăminte și le-a aruncat spre ethnarch, care le-a prins și le-a strâns la piept.

— Oferta mea rămâne valabilă, a spus ethnarchul Kerian. Îți pot da...

— Satisfacția misiunii îndeplinite, a spus oftând tânărul bărbat, privindu-și unghiile de la o mână. Ethnarch, asta e tot ce-mi poți oferi. Altceva nu mă interesează. Îmbracă-te, pentru că vom pleca.

Ethnarchul a început să îmbrace cămașa.

— Ești convins? Cred că am inventat câteva vicii noi despre care vechiul imperiu nici nu a avut habar. Sunt dispus să le împart cu tine.

— Nu, mulțumesc.

— Care sunt oamenii aceștia despre care mi-ai vorbit? Ethnarchul și-a încheiat nasturii cămășii. Și așa putea ști cum te numești?

— Fă bine și îmbracă-te!

— Hei, tot mai cred că putem ajunge la o înțelegere...

Ethnarchul și-a încheiat nasturele de la guler. Și totul e de-a dreptul ridicol, dar presupun că s-ar cuveni să fiu recunoscător că nu ești asasin, nu-i așa?

Părănd că își scoate ceva nedorit de sub o unghie, tânărul a zâmbit. În timp ce ethnarchul a aranjat pilota și a ridicat pantalonii trei sferturi.

— Da, a spus tânărul bărbat. Cred că e foarte neplăcut să te gândești că ești pe cale să mori.

— Nu e nicidecum cea mai plăcută experiență, l-a aprobat ethnarchul vârându-și un picior, apoi celălalt în pantalonași.

— Dar îmi imaginez că reprezintă o mare ușurare când primești o grațiere.

— Îhî.

Ethnarchul a râs fără convingere.

— Ca și cum ai fi luat dintr-un sat și îți închipui că vei fi împușcat... a spus gânditor tânărul, așezat la căpătâiul patului și rămas cu fața spre ethnarch...pentru ca apoi să ți se spună că soarta care te așteaptă este deportarea.

Apoi a zâmbit. Ethnarchul a avut un moment de șovăială.

— Deportat; cu trenul, a spus bărbatul tânăr, scoțându-și arma mică și neagră din buzunar. Cu trenul, în care se află familia ta; oamenii de pe aceeași stradă; satul tău...

Tânărul bărbat a reglat ceva la mica armă de culoare neagră.

— ... pentru ca apoi să descopere că vagonul în care se află nu oferă decât gaze de eșapament și mulți oameni morți. A surâs trist. Ce părere ai, ethnarch? Ceva de genul ăsta?

Ethnarchul a rămas neclintit și a privit cu ochi dilatați spre armă.

— Oamenii aceia de treabă sunt ai Culturii, i-a explicat tânărul bărbat. Și am considerat mereu că sunt prea blânzi. Și-a întins brațul în care ținea arma. Cu câțva timp în urmă, am încetat să mai lucrez pentru ei. Acum sunt agent liber.

Fără să scoată vreo vorbă, ethnarchul a privit spre ochii întunecați și bătrâni pe care îi vedea deasupra țeavii pistolului.

— Mie mi se spune Cheradenine Zakalwe, a spus tânărul bărbat. Apoi a îndreptat arma spre nasul ethnarchului. Iar ție ți se va spune mort.

Apoi a tras.

Ethnarchul și-a lăsat capul pe spate și a dat să strige; astfel că singurul glonț pornit din țeavă i-a străpuns cerul gurii, după

care a făcut explozie în interiorul țestei lui.

Creierul ethnarchului s-a împrăștiat peste tăblia ornamentată a patului. Cadavrul lui s-a prăbușit peste pilota moale ca pielea și a tresărit o dată, după care a început să sângereze.

A urmărit sângele care se strângea în mici băltoace. A clipit de câteva ori.

Apoi, cu mișcări lente, a lepădat hainele în culori țipătoare. Le-a pus într-un mic rucsac de culoare închisă. Pe dedesubt, costumul dintr-o singură piesă era negru ca o umbră.

A scos masca neagră și mată din rucsac și a prins-o în jurul gâtului, dar nu și-a trecut-o peste față. S-a deplasat spre capătul celălalt al patului și a desprins un mic petic transparent de pe gâtul fetei care dormea, după care s-a îndreptat spre partea întunecată a încăperii punându-și masca peste față.

Folosindu-se de capacitatea de vedere nocturnă, a desfăcut panoul aflat deasupra unității de control al sistemelor de securitate și, procedând cu atenție, a scos câteva casete. După aceea, cu pași foarte rari și lenți, s-a dus spre o pictură erotică, în spatele căreia se afla de fapt ușa secretă spre calea de fugă a ethnarchului către sistemul de canalizare și spre acoperișul palatului.

Înainte de a închide ușa cu grijă, s-a întors și s-a uitat la rămășițele sângerânde de pe suprafața sculptată a capătului de pat. A arborat un zâmbet vag, oarecum nesigur.

După aceea, s-a strecurat în adâncimile întunecate din piatră ale palatului, pierzându-se în noapte.

Doi

Barajul era prins între dealurile pline de copaci ca un fragment dintr-o cupă enormă, sfărâmată. Strălucind de-a lungul văii, razele soarelui matinal au lovit fața concavă a barajului și au dat naștere unui șuvoi alb de lumină reflectată. Înapoia barajului, lacul, a cărui apă scăzuse de multă vreme, era întunecat și rece. Apa ajungea până la mai puțin din jumătatea zidului masiv din beton, iar pădurile de dincolo de el recuceriseră jumătate dintre pantele pe care le înecaseră cândva apele crescute ale lacului de acumulare. Pe un mal al

lacului se aflau amaratate la pontoane o mulțime de ambarcațiuni cu pânze, iar apa puțin agitată lipăia când se lovea de calele lor.

În adâncul cerului, păsări brăzdau aerul, descriind cercuri în căldura ce se ridica dinspre apa luminată de soare aflată deasupra umbrei barajului. Una dintre păsări a coborât brusc și s-a rotit, ajungând până la buza barajului și a drumului părăsit, care curgea de-a lungul coamei lui curbate. Pasărea și-a strâns aripile chiar în clipa în care a lăsat impresia că se va ciocni de balustradele albe care se aflau de o parte și de alta a drumului; a scos o explozie de lumină între stâlpii presărați de rouă, a executat o întoarcere de 180 de grade pe o aripă, și-a desfăcut din nou aripile și a coborât cu viteză spre centrala electrică, devenită o mare excentricitate - fără a mai vorbi de simbolismul ei - căminul femeii pe nume Dizier Sma.

Plonjând, pasărea s-a lăsat pe burtă înainte și, ajungând la nivelul acoperișului-grădină, și-a desfăcut larg aripile, parcă agățându-se de aer, apoi a fluturat din ele, oprindu-se brusc, iar ghearele ei s-au prins de pervazul ferestrei de la ultimul etaj al vechii clădiri administrative.

Cu aripile strânse, și-a înclinat capul cu pene negre ca tăciunele, iar ochiul ei ca o mărgică a reflectat lumina, după care pasărea a țopăit spre o fereastră culisantă întredeschisă, la care draperia moale, de culoare roșie, se unduia în adierea vântului. Și-a vârât capul pe sub tivul draperiei și s-a uitat în încăperea scăldată în întuneric.

— Ai pierdut faza, a spus cu un dispreț reținut Sma, care tocmai trecea întâmplător prin dreptul ferestrei.

A sorbit o gură de apă din paharul pe care îl avea în mână. După duș, corpul bronzat îi era acoperit de broboane de apă.

Pasărea și-a rotit capul, urmărind-o cum traversează încăperea spre dulap și cum începe să se îmbrace. Îndreptându-și capul, privirea păsării a căzut pe corpul unui bărbat care stătea în aer la mai puțin de un metru deasupra bazei patului fixat în podea. În interiorul ceței slabe a câmpului antigravitațional al patului, silueta palidă a lui Relstoch Sussepin s-a mișcat și s-a rostogolit în aer. Brațele i-au plutit de o parte și de alta a corpului până când câmpul slab de centrare de pe partea lui a patului i le-a adus încet spre corp. În toaletă, Sma a făcut gargară cu apa din gură, după care a înghițit-o.

Aflată la cincizeci de metri spre est, drona Skaffen-Amtiskaw

a plutit sus în aer deasupra podelei sălii turbinelor și a examinat resturile rămase după petrecere. Secțiunea din mintea ei care controla drona de pază, deghizată ca pasăre, a aruncat o ultimă privire la zgârieturile care alcătuiau un filigran pe fesele lui Sussepin, dar și la urmele de mușcături de pe umerii lui Sma, care tocmai și-i acoperea cu o bluză vaporosă, după care a eliberat drona de sub controlul său.

Pasărea a scos un țipăt, a sărit înapoi de sub draperie, apoi, cu penele fluturând frenetic, s-a aruncat în gol de pe pervaz, după care și-a desfăcut aripile și a trecut peste fața lucioasă a barajului, iar strigătele ei stridente de alarmă au revenit ca ecou dinspre pantele de beton, ceea ce au tulburat-o și mai mult. În timp ce își încheia nasturii jachetei, Sma a auzit zgomotul îndepărtat și a zâmbit.

— O noapte de somn bun? a întrebat Skaffen-Amtiskaw când a întâlnit-o pe Sma la porticul fostei clădiri administrative.

— O noapte bună, dar fără somn, a spus Sma în timp ce căsca, împingând în același timp hralzii înapoi în sala de marmură a clădirii, unde majordomul Maikril, având un aer nefericit, ținea un mănunchi de lese în mână.

Sma a ieșit în lumina soarelui și apoi și-a tras mânușile pe mâini. Drona i-a ținut deschisă portiera mașinii. A inspirat adânc aerul proaspăt al dimineții și a coborât în fugă treptele, iar tocurele ei au răpăit pe piatră. A sărit în mașină, s-a crispat puțin când s-a așezat pe scaunul șoferului, apoi a apăsă un buton pentru ca plafonul să se retragă, timp în care drona i-a așezat valizele în portbagaj. A lovit cu palma indicatoarele bateriei aflate pe bord și a ciupit accelerația pentru a simți motoarele roților forțând frânele. Drona a închis portbagajul și, plutind, s-a așezat pe bancheta din spate. Sma a fluturat o mână spre Maikril, care era tras de unul dintre hralzi de-a lungul treptelor din fața sălii turbinelor, astfel că el nu a observat gestul ei. Sma a râs, a apăsă pedala de accelerație și a eliberat frânele.

Mașina a țâșnit înainte împroșcând pietrișul în spate, a luat virajul spre dreapta, trecând pe sub copaci la câțiva centimetri distanță, a trecut apoi în mare viteză pe poarta din granit a centralei electrice și s-a zguduit parcă în semn de rămas-bun și a accelerat puternic pe Șoseaua Riverside.

— Am fi putut zbura, a spus drona cu voce tare pentru a se

face auzită în şuieratul scos de curentul de aer.

A bănuiră însă că Sma nu o asculta.

Semantica fortificaţiei era multiculturală, a gândit ea în timp ce cobora treptele de piatră ale curtinei castelului şi a ridicat ochii spre donjonul ca o tobă, care, aflat departe, pe dealul său, înapoia altor ziduri, se vedea încetăşat. Având-o alături pe Skaffen-Amtiskaw, a mers prin iarbă şi a ieşit din fort pe o uşă laterală.

A privit spre noul port şi spre strâmtoare, unde nave maritime lunecau lin în razele soarelui de dimineaţă târzie, îndreptându-se spre ocean sau spre marea interioară, fiecare pe traseul său. Din cealaltă latură a complexului castelului, oraşul şi-a dezvăluit prezenţa cu un huruit îndepărtat şi - pentru că vântul slab bătea din acea direcţie - şi cu mirosul lui de... ei bine, după trei ani petrecuţi acolo, putea să îi spună metropolă. A presupus totuşi că fiecare oraş avea mirosul lui.

S-a aşezat pe iarbă cu picioarele strânse în dreptul bărbiei şi s-a uitat dincolo de strâmtoare şi de podurile suspendate arcuite care duceau spre subcontinentul de pe celălalt ţarm.

— Altceva? a întrebat drona.

— Da; scoate-mă din comisia de evaluare pentru spectacolul Academiei... a, şi trimite-i o scrisoare de amânare aceluia Petrain. Soarele puternic a făcut-o să se încrunte şi să-şi ducă mâna streăşină la ochi. Altceva nu-mi vine în minte.

Drona a venit în faţa ei, a smuls o floare din iarbă şi a început să se joace cu ea.

— *Xenofobul* a pătruns în sistem.

— Da, o zi fericită, a spus Sma cu acreală în glas.

Şi-a umezit un deget şi a şters un grăunte de pământ de pe vârful unei gheţe.

— A, a apărut şi tânărul acela din patul tău; l-a întrebat pe Maikril unde ai plecat.

Sma nu a spus nimic, dar a ridicat din umeri şi a zâmbit. S-a întins pe iarbă, punându-şi un braţ sub cap.

Împestrăţat de nori, cerul era albastru ultramarin. A simţit mirosul ierbii şi gustul florilor mici, strivite sub ea. A privit peste cap, spre zidul cenuşiu-negricios care se înălţa în spatele ei şi s-a întrebat dacă vreodată castelul a fost atacat în zile ca aceea. Cerul părea la fel de vast, apele strâmtoarii erau la fel de

proaspete și curate, florile erau la fel de strălucitoare și înmiresmate când oamenii luptau și răcneau, se hăcuiau, se împleticeau și se prăbușeau, apoi își vedeau sângele acoperind ierburile?

Negurile și semiîntunericul, ploaia și norii joși păreau un fundal mai potrivit; straie care să acopere rușinea băătăiei.

Brusc obosită, s-a întins și a tresărit amintindu-și câte ceva din eforturile făcute în noaptea precedentă. Și, precum cineva care era ceva prețios, care îi scăpa totuși printre degete, dar apoi cu iuțeală și pricepere îl prinde înainte de a cădea pe podea, a reușit - undeva în sine - să se afunde și să recupereze amintirea care aluneca în învălmășeala și zgomotul din mintea ei, a secretat *reamintire* și l-a păstrat, savurat și rețrăit, până când a simțit că tremură din nou în razele fierbinți ale soarelui și a fost cât pe ce să scoată un geamăt.

A lăsat amintirea să evadeze, a tușit, s-a ridicat în capul oaselor și a aruncat o privire spre dronă pentru a-și da seama dacă ea observase ceva. Drona era în apropiere și culegea flori minuscule.

Un grup de școlari, a bănuț ea, venea vorbind și țipând dinspre stația de metrou, și se îndrepta spre poarta laterală a castelului. În fața și în spatele coloanei erau adulți, arborând atitudinea de prevedere calmă și oarecum obosită pe care o văzuse pe fețele profesoarelor și mamelor cu mulți copii. Când au trecut prin dreptul dronei plutitoare, privind-o cu ochi mari, chicotind și punând întrebări, câțiva dintre țânci au arătat cu degetul spre ea, după care au fost îndrumați pe poarta îngustă, iar vocile lor nu s-au mai auzit.

Din câte observase Sma, doar copiii făceau atâta caz când vedeau o dronă. Adulții presupuneau probabil că dincolo de corpul aparent nesprijinit al mașinii exista un truc, dar copiii voiau să știe cum funcționa. Și câțiva oameni de știință și ingineri păruseră șocați, dar Sma a bănuț că din cauza unui mod de a percepe bizarul nimeni nu credea că se petrecea ceva ciudat. Era vorba de antigravitație, iar în acea societate drona era ca o lanternă pe vremea epocii de piatră, dar - spre surprinderea ei - era aproape dezamăgitor de ușor să susțină o minciună.

— Navele s-au întâlnit, a informat-o drona. Transferă suplinitoarea în real, nu o dislocă.

Sma a răs, apoi a smuls un fir de iarbă și l-a mestecat.

— Bătrâna *JT* nu are încredere în dislocator, nu-i așa?

— Eu cred că s-a senilizat, a spus drona cu ușor dispreț.

Cu atenție, făcea mici găuri în tulpinile doar o idee mai groase decât firul de păr ale florilor pe care le culesese și le lega cu un fir, creând un mic lanț.

Sma a urmărit mașina care, folosindu-și câmpurile nevăzute, manipula florile mici la fel de iscusit ca o dantelăreasă care realizează un model.

Nu era întotdeauna atât de rafinată.

Cândva, probabil în urmă cu douăzeci de ani, undeva departe, pe altă planetă și în cu totul altă parte a galaxiei, pe fundul unei mări secate de vânturi care urlau, dedesubtul unui platou care fusese insulă pe pământul aluvionat, Sma locuise într-un orașel de frontieră la capătul unei căi ferate, pregătindu-se să închirieze cai pentru a se aventura în deșertul întins în căutarea noului copil Mesia.

Spre amurg, în piață sosiră niște călăreți pentru a o lua de la han; auziseră că doar pielea ei ciudat colorată le putea aduce un preț frumuseț.

Hangiul făcuse greșeala de a încerca să îi liniștească, dar fusese ținuit de ușa cu o sabie. Fetele lui plâneau și au fost târate de acolo.

Îngreșată, Sma se întorsese cu spatele, după care a auzit bubuituri de cizme pe scara șubredă. Skaffen-Amtiskaw se afla în apropierea ușii. Fără să se agite, a privit-o. Din piață și din alt loc, înăuntrul hanului, s-au auzit țipete. Cineva a început să lovească puternic în ușa camerei ei, stârnind praf și făcând podeaua să se cutremure. Nereușind să reacționeze în vreun fel, Sma a rămas cu ochii dilatați.

S-a uitat la dronă.

— Fă ceva.

Apoi i-a rămas nod în gât.

— Cu plăcere, a murmurat Skaffen-Amtiskaw.

Ușa s-a deschis brusc și s-a izbit de zidul din chirpici. Sma s-a crispat. Cei doi bărbați cu mantii negre au umplut cadrul ușii. Le-a simțit mirosul. Unul a pășit spre ea cu sabia scoasă într-o mână și cu o frânghie în cealaltă; nu a observat drona aflată într-o parte.

— Scuză-mă, a spus Skaffen-Amtiskaw.

Bărbatul a aruncat o privire scurtă spre mașină, dar nu s-a oprit.

Apoi omul a dispărut de acolo, iar camera s-a umplut de praf; urechile lui Sma țiuiau; bucăți de lut și hârtie cădeau din tavan și fâlfâiau prin aer. În peretele camerei se făcuse o gaură mare, chiar în fața lui Skaffen-Amtiskaw care - sfidând legile acțiunii/reacțiunii - plutea exact în același loc pe care îl ocupase și până atunci. Din camera alăturată s-au auzit țipetele isterice ale unei femei, pentru că ceea ce mai rămăsese din bărbat se lipise de peretele opus, deasupra patului ei, iar sângele lui era împrăștiat din belșug pe tavan, podea, pereți, pat și peste femeie.

Cel de-al doilea bărbat a pătruns ca un vârtej în încăpere și, de la mică distanță, a descărcat o armă de foc spre dronă; glonțul s-a transformat într-o monedă strivită și plată de metal la un centimetru de partea din față a mașinii, după care a căzut pe podea și a scos un clinchet. Bărbatul și-a scos sabia din teacă și a rotit-o cu o mișcare fulgerătoare, dorind să secere drona prin praf și fum. Lama s-a frânt curat când a atins un câmp colorat în roșu, aflat puțin deasupra carcasei mașinii, după care omul a fost ridicat din picioare.

Simțind praful în ochi, ținându-și palmele lipite de urechi și țipând, Sma a rămas ghemuită într-un colț al încăperii.

Pentru o secundă, bărbatul s-a zbătut nebunește în mijlocul camerei, apoi a devenit o negură în aerul de deasupra ei; a urmat o altă pulsație colosală de sunet, iar în peretele de deasupra capului ei a apărut o gaură, alături de fereastra care dădea spre piață. Scândurile podelei s-au zguduit și praful a înecat-o.

— Încetează! a urlat ea.

Peretele de deasupra s-a despicat, iar tavanul s-a crăpat și a coborât, eliminând bucăți de lut și paie. Praful i-a invadat gura și nasul, de aceea s-a zbătut să se ridice în picioare și, încercând cu disperare să dea de aer, a fost cât pe ce să se arunce pe fereastră.

— Încetează! a spus ea cu glas răgușit, tușind din cauza prafului.

Drona a plutit lin până a ajuns alături de ea și i-a îndepărtat praful de pe față cu un plan de câmp, apoi a sprijinit tavanul cu o coloană zveltă. Ambele componente ale câmpului aveau o

nuanță roșie-închisă, culoarea care semnifica plăcerea dronei.

— Ușurel, ușurel, i-a spus Skaffen-Amtiskaw bătând-o liniștitor pe spate, iar Sma, sufocându-se și tușind, a rămas la fereastră și a privit îngrozită spre piațeta de jos.

Cadavrul celui de-al doilea bărbat zăcea într-un sac roșu, îmbibat de sânge, sub un nor de praf, aflat în mijlocul călăreților. Cât încă se holbau, înainte ca aceștia să-și poată înălța săbiile și înainte ca fiicele hangiului - legate de către răpitori de doi cai - să-și dea seama ce era movila aproape de nerecunoscut de pe solul din fața lor și să înceapă să strige din nou, ceva a huruit pe lângă umărul lui Sma și a tășnit spre bărbați.

Unul dintre războinici a scos un răcnet și rotindu-și sabia s-a năpustit spre ușa hanului.

Nu a reușit să facă decât doi pași. Încă răcnea când proiectilul-cuțit a trecut pe lângă el, având câmpul lărgit.

Acesta i-a separat gâtul de umeri. Răcnetul s-a transformat într-un șuierat ca de vânt, gâlgâind gros prin traheea deschisă, în timp ce trupul lui s-a prăbușit la pământ.

Mai rapid - și rotindu-se mult mai strâns - decât orice pasăre sau insectă, proiectilul-cuțit a descris un cerc aproape invizibil în jurul mai tuturor călăreților, scoțând un zgomot ciudat ca de o bâlbâială.

Șapte dintre călăreți - cinci în picioare alături de cai și doi încă în șei - s-au prăbușit în praf, în paisprezece bucăți. Sma a încercat să strige spre dronă, să oprească acel proiectil, însă încă simțea că se îneca, iar apoi a început să vomite. Drona a bătut-o ușor pe spate.

— Ușurel, ușurel, a spus ea cu grijă.

În piață, cele două fiice ale hangiului au alunecat spre pământ de pe caii de care fuseseră legate, pentru că nodurile fuseseră tăiate de aceeași lovitură care îi ucisese pe cei șapte bărbați. Drona a avut un fior de satisfacție.

Un bărbat și-a lepădat sabia și a dat să fugă. Proiectilul-cuțit s-a înfipt în el. Ca o lumină roșie prinsă de un cârlig, a descris o curbă și a tăiat gâturile ultimilor doi călăreți care descălecaseră, doborându-i la pământ. Calul ultimului călăreț s-a cabrat în fața proiectilului lovind cu picioarele din față și nechezând. Mașinăria i-a trecut prin gât, ajungând exact în fața călărețului.

Ieșind din detunătura rezultată, mașina s-a oprit brusc în aer,

În vreme ce cadavrul lipsit de cap al călărețului a alunecat în țărână de pe spinarea animalului care se zbătea prăbușindu-se la pământ. Proiectilul-cuțit s-a rotit lent în jurul propriei axe, ca și cum ar fi evaluat acțiunea sa din ultimele scunde, după care a început să plutească lent spre fereastră.

Fiicele hangiului leșinaseră.

Sma vomita.

Frenetici, caii făceau salturi, nechezau nebunește și goneau prin curte, iar câțiva dintre ei târau bucăți din călăreții lor.

Proiectilul-cuțit s-a rotit și a lovit peste cap unul dintre caii isterizați, exact în clipa în care acesta era cât pe ce să le strivească sub copite pe cele două fete care încă zăceau în praf; după aceea, minuscula mașină le-a târât pe amândouă afară din acel carnaj spre ușa în care zăcea corpul tatălui lor.

În cele din urmă, mașinăria mică, zveltă și imaculată, s-a ridicat încet spre fereastră - evitând cu delicatețe voma lui Sma - și s-a strecurat cu eleganță în carcasa ei.

— Ticăloaso! a spus Sma, încercând să lovească drona, întâi cu pumnul, apoi cu piciorul, după care a luat un scaun și l-a trântit peste corpul dronei. Ticăloaso! Ucigașă nenorocită ce ești!

— Sma, a spus drona pe un ton înțelegător, nemișcat în vârtejul de praf și continuând să susțină tavanul, mi-ai spus să fac ceva.

— Nenorocito!

Sma a trântit o masă peste dronă.

— Domnișoară Sma, atenție la limbaj!

— Rahat ce ești, ți-am spus să te oprești!

— Aha. Chiar ai spus asta? Nu am auzit. Îmi pare rău.

În acel moment, Sma a tăcut, percepând lipsa oricărei îngrijorări din partea mașinii. A socotit cât se putea de limpede că avea de ales; se putea prăbuși, suspinând și plângând, fără să-și revină multă vreme și probabil fără să sporească contrastul dintre expresia rece a dronei și căderea ei; sau...

A inspirat adânc, *s-a calmat*.

S-a apropiat de dronă și i-a spus încet:

— Uite ce e; de data asta... te iert. Bucură-te de ce-ai făcut când... o să revezi filmul. Și-a lăsat o mână pe partea laterală a dronei. Da, bucură-te. Dar dacă mai faci vreodată așa ceva... a lovit-o ușor pe flanc și a șoptit, vei deveni minereu, ai înțeles?

- Sigur, a spus drona.
- Zgură, piese de schimb, gunoi.
- Vai, te rog, nu, a spus oftând Skaffen-Amtiskaw.
- Vorbesc serios. De azi înainte vei folosi minimum de forță.

Ai înțeles? De acord?

— Ambele.

S-a întors, și-a ridicat geanta și s-a îndreptat spre ușă aruncând o ultimă privire spre camera alăturată prin gaura făcută de primul om. Femeia fugise de acolo. Cadavrul bărbatului rămăsese înfipt în perete, iar dărele de sânge arătau ca materialele incandescente azvârlite de un vulcan.

Sma s-a uitat la mașină și a scuipat pe podea.

— *Xenofobul* se îndreaptă spre noi, a anunțat-o Skaffen-Amtiskaw apărut brusc în fața ei cu corpul strălucitor în razele soarelui. Poftim.

A întins un câmp spre ea, oferindu-i micuțul lanț din flori sclipitoare pe care îl făcuse.

Sma s-a aplecat în față; mașina i-a pus lanțul peste cap de parcă ar fi fost un colier. Sma s-a ridicat și au intrat împreună în castel.

Partea superioară a turnului nu era accesibilă publicului vizitator; aceasta era înțesată de antene, catarge și două unități radar care se roteau lent. La două etaje mai jos, după ce grupul de copii a dispărut după un colț al galeriei, Sma și mașina s-au oprit în dreptul unei uși groase din metal. Drona și-a folosit efectorul electromagnetic pentru a dezactiva încuietorile electronice, apoi a introdus un câmp într-o încuietoare mecanică, a mișcat acele și a deschis ușa larg. Sma s-a strecurat înăuntru, urmată imediat de mașină, care a încuiat ușa. Au urcat spre acoperișul larg și aglomerat de antene și au ajuns sub bolta cerului de culoare turcoaz; un proiectil-cercetaș de dimensiuni minuscule pe care drona îl trimisese mai devreme acolo s-a apropiat de mașină și a fost preluată în interiorul ei.

— Când ajunge aici? a întrebat Sma, ascultând vibrația vântului călduț care trecea prin spațiile înguste dintre antenele din jurul ei.

— E acolo, a spus Skaffen-Amtiskaw, făcând semn în față.

S-a uitat în direcția indicată și a distins destul de greu în apropiere conturul curbat și gol al unui modul pentru patru

persoane; făcea o bună impresie, pentru că era transparent.

Cu părul fluturându-i în vânt, s-a uitat o clipă spre pădurea de catarge și ancore, apoi a clătinat din cap. Amețită momentan de senzația că acolo nu se aflase nimic, pentru ca în momentul următor să se afle, a pornit spre modul. Într-o latură a lui s-a deschis o ușă, dezvăluind interiorul de parcă s-ar fi deschis un pasaj către altă lume, care era - într-un anumit fel, a presupus ea - exact asta și era.

Sma și drona au urcat în modul.

— Bun venit la bord, domnișoară Sma, a spus modulul.

— Bună.

Ușa s-a închis. Ca un animal de pradă pregătindu-se să atace, modulul s-a înclinat puțin pe spate. A așteptat ca un stol de păsări să elibereze aerul de la o sută de metri înălțime, apoi a pornit țâșnind spre cer. Dacă un observator foarte ager ar fi urmărit de la sol - cu condiția să nu fi clipit în acel moment -, el ar fi văzut doar o coloană de aer tremurător gonind spre cer dinspre vârful turnului, dar nu ar fi auzit nimic; chiar deplasându-se cu o viteză mult peste cea supersonică, modulul ar fi produs un sunet mult mai slab decât orice pasăre, deoarece disloca straturi de aer subțiri cât hârtia fină din fața lui, mișcându-se prin vidul creat astfel și înlocuind gazele din acel spațiu subțire ca pielea pe care o lăsa în urmă; o pană în cădere liberă ar fi produs o turbulență mai mare.

Stând în picioare în modul și privind ecranul principal, Sma a urmărit privescerea orașului micșorându-se cu repeziciune, în timp ce șirurile concentrice ale zidurilor de apărare ale castelului s-au strâns ca niște valuri filmate invers, pornind dinspre marginile ecranului; castelul a devenit curând un punct între oraș și strâmtoare, apoi însuși orașul a dispărut, iar imaginea a început să se încline când modulul a descris o traiectorie în unghi pentru întâlnirea cu rapidul cazic *Xenofobul*.

Încă urmărind ecranul și căutând zadarnic din ochi valea de la marginea orașului unde se aflau barajul și fosta centrală electrică, Sma s-a așezat.

Și drona a urmărit imaginea, dar în același timp a semnalizat către nava în așteptare și a primit confirmarea că nava dislocase bagajele lui Sma din portbagajul mașinii în apartamentul ei de la bord.

Skaffen-Amtiskaw a urmărit-o pe Sma, care privea - cu o

expresie cam sumbră, i s-a părut ei - imaginea încetoșată de pe ecranul modulului și s-a întrebat când va sosi momentul să îi transmită și cealaltă veste proastă.

Pentru că, în ciuda tehnologiei minunate, într-un fel (lucru incredibil; unic, din câte știa drona... cum, în numele haosului, reușise o bucată de carne să păcălească și să distrugă un *proiectil-cuțit?*), omul numit Cheradenine Zakalwe scăpase de urmăritorul desemnat după ce demisionase a doua oară.

Așadar, înainte de a face altceva, Sma și drona trebuiau să îl găsească mai întâi pe acel om. Dacă se putea.

Silueta s-a furișat din spatele unei carcase a radarului și a traversat acoperișul pe sub antenele care gemeau în bătaia vântului. A coborât treptele în spirală, a verificat să nu fie cineva dincolo de ușa groasă din metal, apoi a deschis-o.

Un minut apoi, ceva care arăta exact ca Diziet Sma s-a alăturat grupului de vizitatori în timp ce ghidul le vorbea despre progresele artileriei, zborul unor aparate mai grele decât aerul și inventarea rachetelor, care făcuseră ca vechea fortăreață să devină desuetă.

XII

Împărțeau mansarda cu caleașca de stat a Demistificatorului de mituri, cu o armată de statui și comode asortate așezate alandala, cu lăzi și dulapuri încărcate de comori provenind din zeci de case mărețe.

Astil Tremerst Keiver alege o mantie lungă până la genunchi, închise ușa dulapului și se admiră în oglindă. Da, mantia arăta bine pe el, chiar foarte bine. A făcut-o să se înfoieze descriind o piruetă, și-a scos pușca de ceremonie din husă și apoi a dat un ocol prin cameră, în jurul caleștii mărețe, chiuind și îndreptând pușca pe rând spre fiecare fereastră acoperită de perdea în timp ce trecea prin dreptul lor (umbra lui dansând magnific pe pereți și pe contururile cenușii și reci ale statuiilor), după care a vârat pușca la loc și s-a așezat brusc și hotărât pe un scăunel sculptat minuțios, făcut din cel mai fin lemn de eucalipt.

Scaunul s-a destrămat. A căzut cu un bufnet pe dalele de piatră și arma prinsă la brâu s-a descărcat, trimițând glonțul pe muchia dintre podea și zidul din spatele lui.

— La naiba! a exclamat el verificându-și pantalonii trei sferturi puțin sfâșiați și mantia găurită.

Ușa caleștii de stat s-a deschis exploziv și cineva a zburat afară din ea, căzând peste o măsuță de scris și strivind-o. Bărbatul rămase neclintit și sigur pe picioare și - în stilul lui enervant de marțial și eficient care îl caracteriza - adoptă o poziție care îl făcea o țintă greu de lovit și îndreptă un tun cu plasmă îngrozitor de mare și urât drept spre fața viceregentului-adjunct-în-așteptare Astil Tremerst Keiver al Optulea.

— Eek! Zakalwe! s-a auzit Keiver spunând și și-a tras mantia peste cap. (La naiba!)

Când, în cele din urmă, Keiver și-a coborât mantia - cu ceea ce a simțit că era toată demnitate pe care o putea dovedi -, mercenarul era deja ridicat dintre resturile micii mese de scris și își plimba privirea prin cameră. Apoi a dezamorsat arma.

În mod firesc, Keiver și-a dat imediat seama de similitudinea deloc plăcută a poziției în care se aflau amândoi, de aceea s-a ridicat rapid în picioare.

— A, Zakalwe. Te rog să mă ierți. Te-am trezit?

Bărbatul s-a încruntat, a aruncat o privire spre resturile măsuței de scris, a trântit ușa caleștii oficiale și a spus:

— Nu, am visat urât.

— A, bine.

Keiver a pipăit contragreutatea ornamentată de la patul armiei, dorindu-și ca Zakalwe să nu-l facă să se simtă - atât de nedrept, la naiba - inferior, de aceea s-a îndreptat spre șemineu, așezându-se (cu fereală de astă dată) pe un tron ridicol din porțelan așezat într-o parte a vetrei.

L-a urmărit pe mercenar așezându-se pe piatra vetrei și punând tunul cu plasmă pe podea în fața lui și întinzându-se.

— Ei bine, un pui de somn în post ar cam fi de ajuns.

— Hm, a făcut Keiver, simțindu-se jenat.

A aruncat o privire spre caleașca de ceremonii în care Zakalwe dormise și pe care o eliberase atât de rapid.

— A, a spus Keiver și a strâns mantia în jurul corpului, după care a zâmbit, cred că nu știi care este istoria acestei calești, nu-i așa?

Mercenarul - așa-numitul Ministru de Război - a ridicat din umeri:

— Păi, a spus el, versiunea pe care am auzit-o este că în

timpul Interregnului, Arhipresbiterul i-a spus Demistificatorului de mituri că putea primi tributul, veniturile și sufletele tuturor mănăstirilor dacă putea să ridice caleașca aici sus, folosind doar un cal. Demistificatorul de mituri a acceptat, și-a construit acest castel și a înălțat acest turn cu împrumuturi străine și a folosit un sistem de scripeți foarte eficient acționat de armăsarul lui cel mai bun și a ridicat caleașca aici în cursul celor Treizeci de Zile de Aur și a revendicat toate mănăstirile din țară. A câștigat pariul și războiul care a urmat, a desființat Preoția Supremă, și-a plătit datoriile și a pierit doar pentru că îngrijitorul care se ocupa de armăsar a susținut că animalul a murit din cauza eforturilor uriașe și l-a strangulat cu frâul plin de spumă și sânge al animalului... frâu care, potrivit legendei, este înglobat în postamentul tronului din porțelan pe care stai. Așa ni s-a spus.

S-a uitat spre Keiver și a ridicat din nou din umeri.

Keiver și-a dat seama că rămăsese cu gura căscată. Și-a închis-o.

— A, deci știi povestea.

— Nu, a fost doar o bănuială.

Keiver a ezitat o clipă, apoi a hohotit puternic.

— La naiba! Ciudat individ mai ești, Zakalwe!

Mercenarul a atins rămășițele scaunului din lemn de eucalipt cu cizma grea, dar nu a spus nimic.

Keiver a înțeles că se cuvenea să facă ceva, astfel că s-a ridicat în picioare. S-a dus spre cea mai apropiată fereastră, a tras draperia, a descuiat obloanele interioare, le-a dat deoparte pe cele exterioare și, cu brațele rezemate de piatră, a privit priveliștea de afară.

Palatul de larnă, asediat.

Afară, pe câmpia acoperită de zăpadă, printre focuri și tranșee, existau uriașe mașini de asediu din lemn, lansatoare de proiectile, piese de artilerie grea și catapulte pentru aruncarea de bolovani; proiectoare de câmp improvizate și reflectoare acționate de gaz, o adunătură atroce de anacronisme care săreau în ochi, paradoxuri ale dezvoltării și juxtapuneri tehnologice. Și ei numeau asta progres.

— Nu mai înțeleg nimic, a spus Keiver. Oamenii lansează proiectile teleghidate din șeile cailor; altele, cu reacție, sunt lansate cu săgeți; pumnalele de aruncat explodează ca niște proiectile de artilerie sau uneori sunt făcute să se întoarcă,

atunci când sunt susținute de proiectoarele astea de câmp... cum se vor termina toate astea, ia spune-mi, Zakalwe?

— Aici, peste trei clipe, dacă nu închizi obloanele acelea sau nu tragi la loc draperiile de mascare.

A împuns apoi buștenii din vatră cu un vătrai.

— Hei! a făcut Keiver și s-a retras fulgerător din dreptul ferestrei, lăsându-se în jos și trăgând de mâner pentru a închide obloanele exterioare. Cât pe ce! A tras draperia peste fereastră, apoi și-a scuturat palmele de praf și l-a urmărit pe Zakalwe care își făcea de lucru cu lemnele din foc. Ai avut dreptate!

După care și-a reluat locul pe tronul din porțelan.

Sigur, lui Zakalwe, domnului așa-zis Ministru de Război, îi plăcea să susțină că știa cum se va sfârși totul; afirma că are explicații pentru orice, începând cu forțele exterioare, echilibrul tehnologic și încheind cu escaladarea absurdă a vrăjitoriei militare. Părea să facă mereu aluzie la teme și conflicte mai mari, dincolo de ceea ce exista acum și aici, încercând permanent să etaleze o superioritate venită din altă lume - de-a dreptul de râs. Ca și cum asta l-ar fi făcut altceva decât un mercenar - și încă unul foarte norocos - care reușise întâmplător să fie ascultat de Moștenitorii Sacri și să îi impresioneze cu un amestec de fapte de un risc absurd și de planuri lașe, în vreme ce unul cu care făcea pereche - el, Astil Tremers Keiver al Optulea, regent-adjunct-în-așteptare, nu altcineva - avea în spate o mie de ani de educație, experiență și - iată, pentru că așa stăteau lucrurile, la naiba - superioritate. La urma urmelor, ce fel de Ministru de Război - chiar și în acele zile de disperare - era atât de incapabil să își delege răspunderile încât trebuia să rămână acolo și să aștepte un atac care probabil nu se va declanșa niciodată?

Keiver a aruncat o privire spre Zakalwe care, așezat, privea fix flăcările și s-a întrebat unde îi erau gândurile.

Doar Sma este de vină. Ea m-a vârat în rahatul ăsta până la gât.

S-a uitat în jur, la aglomerarea de lucruri din acel spațiu. Ce treabă avea el cu un idiot precum Keiver, cu toate gunoarele acelea istorice, cu orice altceva de acolo? Nu simțea că le aparținea, nu se putea identifica nicidecum cu așa ceva și nu îi putea acuza pe acei oameni pentru că nu-i dădeau ascultare. A presupus că trăia satisfacția de a ști că îi avertizase pe acei

demenți, dar asta nu îl încălzea cu mai nimic, mai ales într-o noapte friguroasă și apăsătoare ca aceea.

Luptase; își riscase viața pentru ei, câștigase câteva lupte disperate în ariergardă și se străduise să le spună ce trebuia să facă; dar înțeleseseră prea târziu și îi acordaseră o putere limitată doar după ce războiul fusese mai mult sau mai puțin pierdut. Însă așa erau acei oameni; ei erau stăpânii, iar dacă modul lor de viață dispărea pentru că doctrina acelui mod de viață era că oameni ca ei știau automat cum să poarte războiul, mai bine decât oamenii de rând cu experiență sau decât outsiders, atunci acest lucru nu era deloc nedrept; în cele din urmă, totul se echilibra perfect. Iar dacă asta însemna moartea lor, să moară cu toții.

Între timp, cât existau provizii, ce putea fi mai plăcut? Nu trebuia să mai facă marșuri lungi și obositoare prin ger, nu mai avea nevoie să găsească locuri mlăștinoase pentru așezarea taberelor, nu mai era silit să-și facă nevoile în aer liber și nici nu mai trebuia să-și procure hrana de pe un pământ pustiit. Nu avea parte de acțiune și probabil că în cele din urmă va începe să simtă mâncărimi neplăcute în picioare, dar acest lucru era compensat cu vârf și îndesat de posibilitatea de a satisface mâncărیمile mult mai rafinate ale câtorva dintre nobilele doamne care erau prizoniere în acel castel.

În orice caz, în adâncul sufletului se simțea uneori ușurat pentru că nu era ascultat. Puterea înseamnă răspundere. Sfaturile care nu sunt urmate *puteau* să fi fost aproape întotdeauna corecte, iar în realizarea oricărui plan respectat exista întotdeauna mult sânge; era mai bine ca el să se afle pe mâinile lor. Bunul soldat face întotdeauna cum i se cere, iar dacă avea cât de cât bun-simț, se oferea voluntar degeaba, mai ales dacă ar fi fost vorba de promovare.

— Hei, a spus Keiver, legănându-se pe tronul din porțelan. Azi am mai găsit niște semințe de gazon.

— A, bravo!

— Serios.

Cea mai mare parte a curților, grădinilor și teraselor fuseseră transformate în pășuni; oamenii castelului dărmaseră acoperișurile câtorva dintre sălile care prezentau o importanță arhitecturală mai redusă pentru a planta iarbă și acolo. Dacă nu erau aruncate în aer și făcute praf, acestea puteau - măcar

teoretic - să hrănească un sfert din garnizoana castelului la nesfârșit.

Keiver a început să tremure și și-a strâns mantia mai bine în jurul picioarelor.

— E cam frig aici, nu crezi, Zakalwe?

Tocmai se pregătea să spună ceva drept răspuns, când ușa de la capătul celălalt al încăperii s-a întredeschis.

A luat în mâini tunul cu plasmă.

— E... totul în regulă? a întrebat o femeie.

A lăsat arma jos și i-a zâmbit femeii cu chipul palid care se uita pe după ușă; părul ei lung curgea de-a lungul lucrăturii fine a lemnului ușii.

— A, Neinte! a exclamat Keiver, ridicându-se doar pentru a face o plecăciune adâncă în fața tinerei (prințesă, într-adevăr!), pe care - cel puțin practic, asta nu pentru că excludea altă relație mai productivă, chiar bănoasă, în viitor - trebuia să o protejeze.

— Intră, l-a auzit Keiver pe mercenar spunându-i fetei.

(Naiba să-l ia, întotdeauna prelua inițiativa; drept cine se credea?)

Ținându-și strânse într-o mână poalele rochiei, fata s-a strecurat în încăpere.

— Mi s-a părut că am auzit o împușcătură.

Mercenarul a râs.

— Asta s-a întâmplat cu ceva timp în urmă, a spus el, ridicându-se pentru a o îndruma pe fată către un scaun aflat aproape de foc.

— În fine, a spus ea, a trebuit să mă îmbrac, așa că...

Zakalwe a râs mai sonor.

— Doamna mea, a spus Keiver, ridicându-se cu o oarecare întârziere și făcând ceea ce, în acel moment - din cauza lui Zakalwe -, părea doar o plecăciune stângace. Ferească Domnul să dorim a tulbura somnul tău de fecioară...

Keiver l-a auzit pe Zakalwe stăpânindu-și un hohot de râs în timp ce a mai pus un lemn pe foc. Prințesa Neinte a chicotit. Keiver a simțit că fața îi arde, de aceea a hotărât să râdă și el.

Neinte - încă foarte tânără, dar deja frumoasă într-un mod delicat și fragil - și-a cuprins picioarele strânse laolaltă în brațe și a privit concentrată spre foc.

În tăcerea care a urmat, Zakalwe și-a mutat privirea de la fată

la Keiver (doar că viceregentul-adjunct-în-așteptare a spus, „Da, în fine”) și a gândit - în timp ce lemnele din foc scoteau pocnete și scânteii, iar flăcările stacojii dansau - că cei doi oameni tineri arătau dintr-odată ca niște statui.

„Aș vrea să știu, măcar în aceste momente, să aflu de ce parte sunt într-o asemenea situație”, a gândit el. Iată-mă în fortăreața asta absurdă, înțesată de bogății, plină de noblețe - așa cum era odată, a socotit el după ce a privit în ochii goi ai lui Keiver, confruntându-ne cu hoardele de afară (doar gheare, dorințe, forță brutală și inteligență primitivă), încercând să protejăm aceste roade delicate, cu zâmbete prostesți, ale unor privilegii de milenii, neștiind niciodată dacă procedez corect din punct de vedere tactic sau din punct de vedere strategic.

Mintile nu au presupus asemenea deosebiri; pentru ele nu exista o distincție clară între ele. Tactica se reducea la strategie, strategia se dezintegra în tactică, în scara tot mai joasă a algebrei lor morale și dialectice. Totul reprezenta cu mult mai mult decât se așteptase să înfrunte un creier de mamifer.

Și-a amintit ceea ce îi spusese Sma cu mult timp în urmă, la acel nou început (acesta fiind rodul vinovăției și durerii) că ei se ocupau de ceea ce era necorespunzător în mod intrinsec, unde regulile erau stabilite pe măsură ce înaintai, unde, prin simplul caracter al lucrurilor, nimic nu putea fi cunoscut, anticipat sau chiar apreciat cu vreo doză de certitudine. Totul sunase foarte complicat și abstract, dar și provocator, însă, în cele din urmă, totul se rezuma la oameni și la problemele acestora.

Fata aceasta reprezenta tot ce era important în acele momente, acolo; abia trecută de vârsta copilăriei, era prizonieră în mărețul castel din piatră, alături de restul cremei sau jegului (totul depindea de felul în care priveai lucrurile), pentru a trăi sau a muri, în funcție de cât de bune îi sunt recomandările și de cât de capabili sunt acești saltimbanci să-i respecte sfaturile.

S-a uitat la chipul iluminat de flăcări al fetei și a simțit ceva mai mult decât o dorință vagă (pentru că era atrăgătoare) sau decât un sentiment părintesc de a o proteja (pentru că era foarte tânără, iar el, în ciuda aparențelor, era foarte bătrân). Trebuia să numească asta... dar nu știa cum. O înțelegere; o conștientizare a tragediei pe care o reprezenta întregul episod; încălcarea regulii, disoluția puterii și privilegiilor și a întregului sistem complicat, apăsător de la vârf, pe care îl reprezenta acea

copilă.

Mizeria și țărâna, regele mușcat de purici. Pentru furt-mutilare; pentru gânduri greșite - moartea. O mortalitate enormă a nou-născuților, în vreme ce speranța de viață era minusculă, iar întreaga situație nenorocită stătea înfășurată într-un strat subțire de bogăție și avantaje, menite să păstreze dominația întunecată a celor care aveau cunoștințe față de cei ignoranți (și cel mai grav era patternul; repetiția; variațiile aceleiași teme depravate în atât de multe locuri).

Așadar acea fată, numită prințesă. Va muri? Știa sigur că soarta războiului mergea împotriva lor, iar aceeași gramatică simbolică ce îi oferea ei perspectiva puterii dacă lucrurile decurgeau bine, dictau utilitatea, disponibilitatea ei în cazul în care totul se prăbușea. Rangul își cerea tributul, plecaciunea slugarnică sau pumnalul înfipt în spate, în funcție de rezultatul acelei lupte.

Brusc, în lumina schimbătoare a focului, a văzut-o bătrână. A văzut-o închisă în cine știe ce temniță mizeră, așteptând, sperând, plină de mușcături de păduchi și îmbrăcată într-o pânză de sac, având capul ras, ochii întunecați și adânciți în orbite, pentru ca, în cele din urmă, într-o zi geroasă, să fie condusă prin zăpadă către un loc în care să fie ținută, cu săgeți sau gloanțe, de un zid sau să înfrunte lama rece a unei securi.

Ori poate că și acest lucru era prea romantic. Poate că, disperată, va fugi pentru a-și căuta azil undeva, un exil singuratic și amar, iar apoi, îmbătrânind și topindu-se, stearpă și senilă, să își amintească vremurile poleite de demult, scriind zadarnic petiții, sperând într-o revenire a lor, însă devenind treptat și inevitabil inutilitatea răsfățată pentru care a fost condiționată prin educație, dar fără a se alege cu niciuna dintre compensațiile pe care a fost învățată să le aștepte de la poziția ei socială.

Cu o senzație de gol în stomac, și-a dat seama că ea nu însemna nimic. Era doar o părticică lipsită de importanță a altei istorii, care se îndrepta - cu sau fără ghionturile atent cântărite ale oamenilor Culturii în direcția pe care aceștia o socoteau drept potrivită - către ceva care va însemna probabil o viață mai ușoară pentru cei mai mulți. Dar nu pentru ea, a bănuț el, și nu în acele momente.

Dacă s-ar fi născut cu douăzeci de ani mai devreme, s-ar fi putut aștepta să aibă o căsătorie fericită, o proprietate mănoasă, să fie invitată la curtea regală, să aibă fii atrăgători sau fiice talentate... peste douăzeci de ani, probabil un soț abil și mercantil sau chiar - în eventualitatea, puțin probabilă, că acea societate în care sexul era esențial, se îndrepta în acea direcție atât de curând - o viață proprie; profesoară, femeie de afaceri, organizatoare de acțiuni caritabile sau orice altceva.

Dar, probabil, moartea.

Sus, în foisorul unui mare castel, care se înălța pe o stâncă neagră deasupra câmpiei înzăpezite, asediat și grandios, ticsit de comorile imperiului, și el, stând lângă foc alături de o prințesă atrăgătoare și tristă... Visam cândva asemenea lucruri, a gândit el. Tânjeam după ele, le doream dureros. Păreau a fi însăși sensul vieții, esența ei. Și atunci, de ce am în gură gustul ăsta de cenușă?

Sma, ar fi trebuit să rămân pe plaja aceea. Poate că, până la urmă, sunt prea bătrân pentru asta.

S-a silit să își mute privirea de la fată. Sma îi spusese că era înclinat să se implice prea mult, și greșise întru totul. Făcuse tot ce i se ceruse; fusese plătit și, la urma urmelor, era încercarea lui de a obține iertarea pentru o crimă din trecut. *Livueta, spune că mă vei ierta.*

- Vai!

Prințesa Neinte observase resturile scaunului din lemn de eucalipt.

— Mda, a spus Keiver foindu-se cu un aer jenat. Asta a fost... eu l-am... îmi pare rău. A fost al tău? Sau al familiei tale?

— A, nu! Dar îl știam; a fost al unchiului meu, arhiducele. Îl ținea în cabana lui de vânătoare. Avea deasupra lui capul unui animal mare. Întotdeauna îmi era frică să mă așez pe el, pentru că visam că acel cap va cădea de pe perete, iar unul dintre colții lui mi se va înfige în cap și voi muri. S-a uitat la cei doi pe rând și a chicotit încordată. Ce prostuță eram, nu?

— Ha! a exclamat Keiver.

(Timp în care el i-a privit pe amândoi și s-a cutremurat. Și a încercat să zâmbească.)

— Asta e, a spus Keiver râzând. Promite-mi că nu-i spui unchiului tău că i-am distrus scăunelul, altfel nu mă va mai invita vreodată la vânătoare. După care Keiver a râs în hohote.

La o adică, și capul meu ar putea ajunge să atârne pe un perete din cabana lui!

Fata a chicotit, apoi și-a pus palma peste gură.

(Tremurând din nou, el s-a uitat în altă parte, după care a mai pus un lemn în foc, dar nu a observat că aruncase în flăcări o bucată din scaun, nu un buștean.)

Trei

Sma bănuia că mulți dintre membrii echipajului erau nebuni. Dacă se gândea mai bine, puține nave erau întregi la minte. La bordul cazicului rapid *Xenofobul* erau doar douăzeci de oameni, iar Sma observase că, de regulă, cu cât erau mai puțini oameni în echipaj, cu atât mai bizar era comportamentul lor.

— Hapciu! Un tânăr din echipaj a strănutat, apoi și-a dus o mână la gură și a întins-o pe cealaltă spre Sma ca să o ajute să coboare din modul. Sma și-a retras brusc mâna și s-a uitat la nasul înroșit și la ochii lacrimoși ai tânărului. Zunt Ais Disgarb, donșoarî Sma, a spus tânărul, clipind și fornăind pe nas, părând în același timp în suferință. Bon benit la bord.

Sma a întins mâna cu teamă. Mâna membrului de echipaj era foarte fierbinte.

— Mulțumesc, a spus ea.

— Skaffen-Amtiskaw, a spus drona, aflată în spatele ei.

— Zalute.

Tânărul a fluturat o mână spre dronă. Apoi a scos o bucată de pânză dintr-o mânecă și și-a șters nasul și ochii.

— Te simți bine? I-a întrebat Sma.

— Nu dogmai, i-a răspuns el. Am răgit. Bă roh, a făcut un semn, benizi gu mine.

— O răceală, a spus Sma dând din cap și pornind alături de tânărul care purta o djelaba³, care arăta de parcă abia se ridicase din pat.

— Da, a spus el, conducând-o pe Sma printre mici aparate de zbor, sateliți și alte obiecte ale navei *Xenofobul*, către partea din spate a hangarului. A strănutat din nou, după care și-a tras nasul. E gam o modă pe nabă, la gerere. (Moment în care Sma,

---

³ Robă unisex, largă și lungă până aproape de călcâie (n. tr.).

aflată puțin în urma tânărului, care o conducea printre două module parcate foarte aproape unul de altul, s-a întors scurt, s-a uitat la Skaffen-Amtiskaw și a mimat din gură cuvântul „Ce?“, dar mașina s-a legănat, semn că ridică din umeri. Apoi a scris pe câmpul de aură cu litere cenușii pe un fundal trandafirii: NICI EU NU PRICEP.) Ne-am bândid că ar fi abuzand să ne ambadonăm zizdemele ibunitare, ga ză răgim, a explicat tânărul membru de echipaj, după care le-a făcut semn lui Sma și dronei să urce într-un lift aflat la capătul hangarului.

— Și sunteți răciți toți? a întrebat Sma, după ce ușa liftului s-a închis și au început să urce. Tot echipajul?

— Da, dah nuh tozi în agelazji dâmb. Gei gare zi-au rebenit zbun gă boi vi voarde verigid gând ze ba dermina.

— Da, a spus Sma, aruncând o privire spre drona care păstra tiparul standard de albastru oficial pe câmpul său de aură, mai puțin un punct roșu într-o latură a ei, pe care probabil doar ea îl putea vedea; acel punct pulsa insistent. Sma și-a dres glasul. Da, cred că așa e.

Tânărul a strănutat puternic.

— Deci va trebui să iei o pauză pentru recuperare și odihnă, corect? I-a întrebat Skaffen-Amtiskaw pe tânăr.

Sma a îmboldit mașina cu cotul.

Tânărul membru de echipaj s-a uitat nedumerit la mașină.

— Dogmai am îngheiat-o, ga ză viu zinger.

Apoi și-a mutat ochii spre ușa liftului care tocmai se deschidea; Skaffen-Amtiskaw și Sma au schimbat priviri semnificative, apoi Sma și-a încrucișat ochii.

Au pătruns într-un spațiu social, unde podeaua și pereții erau acoperiți de plăci din lemn de culoare roșiatică, totul fiind lustruit până la strălucire; încăperea era mobilată cu diverse scaune, canapele și câteva mese scunde. Tavanul era foarte înalt, dar arăta foarte atrăgător, prezentând caneluri mari care se unduiau din pereți și de care atârnav multe lampioane mici. Judecând după nivelul luminii, părea să fie dimineața devreme, după ora navei. Câteva persoane aflate în jurul unei mesei s-au ridicat și s-au apropiat de ea.

— Donjoaha Sba, a spus tânărul, arătând spre Sma, și dând impresia că vocea i se îngroașă treptat.

Persoanele - deopotrivă bărbați și femei - au zâmbit și s-au prezentat. Sma i-a salutat din cap și a schimbat câteva cuvinte

cu fiecare, iar drona le-a spus „Bună”.

Unul dintre bărbați i-a întins lui Sma un ghemotoc mic din blană gălbuie și cafenie, pe care îl ținuse până atunci lipit de un umăr, de parcă ar fi fost un copilăș.

— Poftim, a spus bărbatul, dându-i creatura îmblănită.

Sma a luat-o cu oarecare reținere. Era caldă, avea patru picioare plasate în mod convențional, mirosea plăcut, dar nu semăna cu niciun animal văzut de ea vreodată; avea capul și urechile mari și când l-a luat în brațe a deschis ochii uriași și s-a uitat la ea.

— Asta e nava, a explicat bărbatul care îi dăduse animalul.

— Bună, a spus creatura minusculă cu un glas scârțâit.

Sma a măsurat-o din ochi.

— Tu ești *Xenofobu*?

— Reprezentantul lui. Partea cu care poți vorbi. Îmi poți spune Xeny. Apoi a zâmbit, arătându-și dinții mici și rotunjiți. Știu că mai toate navele folosesc o dronă, dar - s-a uitat la Skaffen-Amtiskaw - ele pot fi destul de plicticoase, nu ești de acord?

Sma a zâmbit și a simțit din colțul ochiului că aura dronei a pâlpâit, dând să se stingă.

— Da, câteodată, a consimțit ea.

— Da, sigur, a spus creatura mică, dând din cap. Eu sunt *mult* mai simpatică. Părând fericită, s-a răsucit în brațele ei. Dacă dorești, a spus creatura chicotind, te voi conduce la cabina ta, în regulă?

— Da, bună idee, a spus Sma dând aprobator din cap și așezându-și acel lucru pe un umăr.

Oamenii echipajului au spus că se vor revedea curând, iar ea, bizara dronă a navei și Skaffen-Amtiskaw s-au îndreptat spre secțiunea unde se aflau spațiile de locuit.

— O, ești plăcută și caldă, a mormăit pe un ton somnoros micuța creatură galben-cafenie cuibărindu-se aproape de gâtul lui Sma în timp ce ea pășea pe coridorul cu mochetă groasă spre cabină. Animalul s-a foit și Sma a constatat că bătea creatura ușor pe spate. Aici, la stânga, a spus creatura când Sma a ajuns la o bifurcație, apoi a adăugat: Apropo, aici orbitele noastre se despart.

— Foarte bine, a zis Sma.

— Pot să mă cuibăresc lângă tine când dormi?

Sma s-a oprit, a desprins creatura de pe umăr cu o mână și a

privit-o în ochi.

— Poftim?

— Doar de dragul amicitiei, a spus micuțul lucru, căscând și clipind. Nu sunt nepoliticoasă; e o procedură potrivită pentru a realiza o relație mai apropiată.

Sma a văzut aura roșie a lui Skaffen-Amtiskaw, aflată la mică distanță în urma ei. A adus creatura cafeniu-gălbuie mai aproape de față.

— *Xenofobule*, ascultă-mă...

— Xeny.

— Xeny, ești o navă stelară de un milion de tone, Unitate Ofensivă Rapidă din clasa Tortionar. Chiar și așa...

— Dar sunt demilitarizată!

— Chiar dacă nu deții armamentul original, pun rămășag că poți distruge planete întregi dacă ai dori...

— Hei, lasă asta; orice Unitate Generală Contact poate face *asta*.

— Și atunci, la ce bun toată mascarada asta?

A scuturat destul de violent micuța dronă îmblănită. Dinții acesteia au clănțănit.

— Ca să ne distrăm! a exclamat ea. Sma, nu ești în stare să apreciezi o glumă?

— Nu știu ce să zic. Ce părere ai avea dacă ți-aș trage un șut ca să te întorci în salonul comun al navei?

— Vai! Ce-ai pățit, cucoană? Ai ceva împotriva animalelor mici și îmblănite? Ascultă, domnișoară Sma, știu prea bine că sunt o navă și fac tot ce mi se cere, inclusiv să te conduc spre această destinație specifică, foarte luxoasă, ca să fiu sinceră, și o fac în mod foarte eficient. Dacă ar exista până și cea mai mică bănuială privind orice acțiune reală, și ar trebui să reacționez ca o navă de luptă, acest construct pe care îl ții în mâini ar fi imediat lipsită de viață și aș lupta cu hotărâre și ferocitate, așa cum am primit instrucțiuni. Până atunci însă, la fel ca și colegii mei umani, mă distrez fără a face cuiva vreun rău. Dacă nu-ți place înfățișarea mea de acum, nu-i nimic, mă pot transforma. Voi deveni o dronă obișnuită, ori o voce fără corp, ori îți voi vorbi prin intermediul lui Skaffen-Amtiskaw sau chiar prin terminalul tău. Ultimul lucru pe care mi-l doresc este să *jignesc* un oaspete.

Sma a strâns din buze. A lovit delicat animalul peste cap și a

oftat.

— Așa mai merge.

— Îmi pot păstra forma asta?

— Chiar te rog.

— O, grozav! S-a vânzolit de plăcere, apoi a deschis larg ochii și s-a uitat plin de speranță la ea. Și ne vom alinta?

— Ne vom alinta.

Sma a dezmiardat creatura și a mângâiat-o pe spinare.

S-a întors și a văzut-o pe Skaffen-Amtiskaw așezată pe spate în aer, cu un aer dramatic, având câmpul de aură clipind acel oranj țipător care era folosit pentru a exprima Dronă Bolnavă în Mare Suferință.

Sma a dat din cap în semn de rămas-bun micuțului animal cafeniu-gălbui, care a răspuns la semne ridicând doar o labă scurtă și a plecat legănându-se pe coridorul care ducea spre zona de socializare, după care a închis ușa cabinei și s-a asigurat că monitorizarea interioară a camerei era oprită.

S-a întors către Skaffen-Amtiskaw.

— Cât timp ne vom afla pe nava asta?

— Să zicem cam treizeci de zile? a răspuns Skaffen-Amtiskaw.

Sma a scrâșnit din dinți, apoi și-a plimbat ochii prin cabina cu aspect foarte cochet, dar, în comparație cu spațiul mare, plin de ecouri al conacului din fosta centrală electrică, foarte mică.

— Treizeci de zile cu un echipaj alcătuit din masochiști care vor să vadă cum reacționează la o viroză și cu o navă care se socotește o jucărie pe care trebuie să o alinți. Dronă, subiectiv vorbind, asta ar putea fi o călătorie foarte lungă.

Apoi, mormăind nemulțumită, s-a prăbușit pe pat.

Skaffen-Amtiskaw a socotit că încă nu sosise momentul potrivit pentru a-i spune lui Sma despre faptul că Zakalwe dispăruse.

— Dacă nu te superi, eu plec să arunc o privire prin navă, a spus drona, plutind de-a lungul șirului frumos aranjat de geți care alcătuiau bagajul lui Sma.

— Da, bine, du-te, a spus Sma și a făcut un semn a lehamite cu mâna, după care și-a smuls jacheta și a lăsat-o să cadă pe podea.

Drona aproape că ajunsese la ușă când Sma, cu o grimasă pe față, s-a ridicat în șezut și a spus:

— Stai puțin; ce a vrut să sugereze nava cu... destinația ei

oarecum neclară? Nu știe încotro ne îndreptăm?

Hopa, a gândit drona.

S-a rotit în aer.

— Păi... a spus ea.

Sma și-a îngustat ochii.

— Mergem să îl recuperăm pe Zakalwe, nu?

— Da. Bineînțeles.

— Nu facem și altceva, adevărat?

— Sigur nu. Îl găsim pe Zakalwe, îl informăm și îl ducem pe Voerenhutz. Foarte simplu. Ni s-ar putea cere să mai rămânem acolo o vreme, pentru a supraveghea situația, dar acest lucru încă nu s-a stabilit.

— Da, da, mă așteptam la asta, dar... unde este Zakalwe?

— *Unde* este? a repetat drona. Păi, cum să spun... știi că asta e...

— Am înțeles, a spus Sma, exasperată. Atunci, măcar aproximativ.

— Nicio problemă, zis Skaffen-Amtiskaw retrăgându-se spre ușă.

— Nicio problemă? a spus Sma cu un aer întrebător.

— Da, nu e nicio problemă. Știm asta. Adică unde este.

— Bine, a spus Sma, dând din cap. Ei, bine?

— Bine și mai ce?

— Ei bine, a ridicat ea glasul, *unde* este?

— Crastalier.

— Cras...?

— Crastalier. Într-acolo mergem.

Sma a clătinat din cap și a căscat.

— N-am auzit de locul ăsta. S-a aruncat din nou pe pat și s-a întins. Crastalier. A căscat și mai tare; de data aceasta a dus mâna la gură. La naiba, puteai să-mi spui de la început.

— Îmi cer scuze, a spus drona.

— Hm. Lasă asta.

Sma a întins o mână, a fluturat-o prin fasciculul care controla luminile cabinei, astfel că acestea s-au stins treptat. A căscat încă o dată.

— Cred că o să mă culc. Scoate-mi cizmele, te rog.

Cu grijă, dar rapid, Skaffen-Amtiskaw i-a scos cizmele, i-a ridicat jacheta de jos și a atârnat-o într-un dulap, a vârat și gențile în același loc, apoi - când Sma s-a răsucit în câmpul

patului, cu ochii închiși - s-a strecurat afară din încăpere.

A plutit în aer o vreme, privind-și imaginea reflectată de lemnul lustruit de la celălalt capăt al coridorului.

„A fost cât pe ce”, și-a spus ea. Apoi a pornit în hoinăreală.

Potrivit orei navei, Sma sosise puțin după micul dejun. Când s-a trezit, era începutul după-amiezii. Tocmai își încheia toaleta, timp în care drona îi aranjase hainele în funcție de stil și culoare și le atârname sau le împăturise, așezându-le în dulap, când s-a auzit soneria de la ușă. Purtând doar un șort, Sma a ieșit din baia mică, încă având gura plină de spumă de pastă de dinți. A încercat să rostească „Deschide”, dar spuma din gură a făcut ca monitorul camerei să nu îi recunoască vocea și comanda. De aceea s-a apropiat de ușă și a apăsă butonul de deschidere.

A căscat ochii larg, a icnit stropind în jur cu spumă de pastă de dinți, a făcut un salt înapoi și a simțit cum în gâtlee i se formează un răcnet.

La o clipă după ce căscase ochii și înainte ca semnalul de retragere din dreptul ușii să se transmită mușchilor de la picioare, în cabină s-a creat impresia de mișcare aproape invizibilă, urmată apoi de un bufnet și de un sfârâit.

Acolo, plasate între ea și ușă, se găseau toate cele trei proiectile-cuțit ale dronei, plutind cam la nivelul ochilor, sternului și vintrelor ei, Sma le-a văzut pe toate printr-o negură de câmp pe care mașina o azvârlise în fața ei. Apoi a anulat acel câmp.

Proiectilele-cuțit s-au îndepărtat de ușă și au ajuns, fiecare cu un declic, în carcasa dronei.

— Să nu mai faci așa ceva, a mormăit drona continuând să sorteze ciorapii și șosetele ei.

Sma s-a șters la gură și a rămas cu ochii cășcați la monstrul îmblănit colorat în cafeniu-gălbui, înalt de trei metri care încerca să se ghemuiască pe coridor, în fața ușii.

— Navă... Xeny, ce *naiba* faci?

— Îmi cer iertare, a spus uriașa creatură cu un glas ceva mai profund decât atunci când fusese cât un bebeluș. Am crezut că dacă nu agreeai un animal mic și îmblănit vei prefera o versiune mai mare.

— Ei, drace, a spus Sma, clătinând din cap. Intră, a invitat-o ea retrăgându-se spre baie. Ori ai vrut doar să-mi arăți cât de

mare ai crescut?

Și-a clătit gura de pastă și a scuipat.

Xeny s-a strecurat pe ușă, s-a aplecat și s-a retras într-un colț.

— Skaffen-Amtiskaw, îmi pare rău pentru situația creată.

— Nicio problemă, a răspuns cealaltă mașină.

— A, nu, domnișoară Sma, a spus Xeny. De fapt, voiam să-ți vorbesc despre...

Skaffen-Amtiskaw a rămas imobilă preț de o secundă. În realitate, în acest timp drona și Mintea navei au purtat o discuție foarte lungă, amănunțită și oarecum aprinsă, dar Sma a perceput doar ezitarea lui Xeny când a început să vorbească.

— ... despre un bal mascat, în această seară, organizat în onoarea ta, a improvisat nava.

Aflată încă în baie, Sma a zâmbit.

— Minunată idee, navă. Îți mulțumesc, Xeny. Da, de ce nu?

— Bine; m-am gândit să mă consult întâi cu tine. Ai vreo idee privind costumația?

Sma a izbucnit în râs.

— Da, mă voi îmbrăca la fel ca tine; să-mi faci un costum ca acela pe care îl porți acum.

— A, da. Bună idee. De fapt, alegerea asta ar fi destul de comună, dar vom cere să nu existe două persoane cu același fel de costum. Corect. Mai vorbim.

Xeny a ieșit din cameră și ușa s-a închis. Sma a apărut din zona băii, ușor surprinsă de plecarea bruscă a navei, dar s-a mulțumit să înalțe din umeri.

— O vizită scurtă, dar plină de evenimente, a remarcat ea, scotocind printre șosetele pe care Skaffen-Amtiskaw abia le aranjase în funcție de culori. Ciudată mai e mașina asta.

— Păi, la ce te așteptai? a spus Skaffen-Amtiskaw. Doar e navă stelară.

„Puteai să-mi fi spus, i-a comunicat Mintea lui Skaffen-Amtiskaw, că ai păstrat secretă anvergura destinației noastre finale.”

„Sper, i-a răspuns drona, că oamenii noștri care se află deja acolo vor descoperi unde este omul pe care îl căutăm și ne vor da poziția exactă, caz în care Sma nici nu va trebui să știe că a existat vreo problemă.”

„Adevărat, dar de ce să nu fim cinstite cu ea?”

„Ei, na! N-o cunoști pe Sma?”

„A! Să înțeleg că e temperamentală?”

„Dar la ce te așteptai? Doar e ființă umană!”

Nava a pregătit un ospăț și a plasat substanțe chimice în diferitele feluri de mâncare și băuturi în doze normale, fără să afișeze pe fiecare bol, farfurie, cană sau pahar avertismente specifice privind riscurile pentru sănătate. A anunțat membrii echipajului în legătură cu petrecerea și a reorganizat zona socială, instalând o diversitate de oglinzi și câmpuri inversoare (având o listă de invitați de doar douăzeci și două de persoane - fără a se include pe sine - transformarea acelui loc într-unul cât de cât aglomerat era unul dintre obstacolele majore cu care s-a confruntat când a apărut necesitatea de a crea impresia unei petreceri serioase și depline).

Sma a luat micul dejun și a vizitat nava - deși nu avea multe de văzut; aceasta era aproape în întregime un motor - și și-a petrecut restul zilei verificându-și cunoștințele despre istoria și politica din ciorchinele Voerenhutz.

Nava a trimis invitații oficiale fiecărui membru de echipaj și a precizat o regulă strictă: nu se vor discuta probleme legate de activitatea lor. Spera că în acest fel, luând în considerare bogăția de substanțe narcotice din mâncare și băutură, nimeni nu va vorbi despre locul spre care se îndreptau. Cochetase cu ideea de a le spune oamenilor că apăruse o problemă și de a le cere să nu discute despre ea, dar a bănuț că în echipaj existau cel puțin doi oameni care vor interpreta acea interdicție drept o provocare la adresa integrității lor, ceea ce i-ar fi determinat să abordeze subiectul când s-ar fi ivit prima ocazie. În asemenea situații, *Xenofobul* era înclinată să analizeze posibilitatea de a-și schimba statutul și de a deveni navă fără echipaj, dar știa că le va duce dorul oamenilor dacă le-ar fi cerut să plece; de obicei, era amuzant să aibă ființe umane la bord.

Nava a dat muzica tare, a prezentat holograme interesante și a creat un peisaj holografic fabulos în jurul încăperii, cu verdeață luxuriantă și albastru, cu tufișuri zburătoare și copaci suspendați în care se zbenguiau păsări stranie, cu opt aripi, și dincolo de care un strat alb și sclipitor de negură, copleșit de nori înalți și pufoși, dar și mărunți, se întindea până la faleza înaltă din stânci în nuanțe pastelate, cutreierată de cascade aurii și având deasupra orașe fabuloase și turle, dar și poduri

zvelte, care făceau privitorul să-și dea capul pe spate pentru a le contempla. Soligramele⁴ dependente de navă ale unor renumite figuri istorice umblau printre petrecăreți sporind iluzia de aglomerație și purtau încântate discuții cu oamenii costumați. Pentru mai târziu erau promise alte și alte surprize și tratații speciale.

Sma s-a costumat drept Xeny, Skaffen-Amtiskaw a ales să fie un model al *Xenofobului*, iar nava a produs încă o dronă-remote una acvatică, tot cafeniu-gălbuie, dar arătând ca un pește gras, cu ochi mari, care plutea într-o sferă de apă cu diametrul de un metru, susținută de câmpuri, și aluneca prin încăpere ca un balon ciudat.

— Ais Disgarve, pe care l-ai cunoscut, a spus drona navei cu un glas care a sunat bolborosit când a prezentat-o pe Sma tânărului care o întâmpinase în hangar în ziua precedentă. Și Jetart Hrine.

Sma a zâmbit și i-a salutat cu un gest din cap pe Disgarve, atenționându-se în gând să uite numele de Disgarb, și pe o tânără femeie aflată alături de el.

— Salutări. Ce mai faceți?

— Bumă, a spus Disgarve, care era îmbrăcat ca un vechi explorator arctic, înfodolit în blănuri.

— Bună, a spus Jetart Hrine.

Era destul de scundă și dolofană, foarte tânără, și avea pielea atât de neagră, încât bătea în albastru. Purta o uniformă militară antică, în culori surprinzător de vii, și ținea atârnată pe un umăr o flintă cu proiectile, cu țeava ghintuită. A sorbit ceva dintr-un pahar și apoi a spus:

— Știu că nu trebuie să discutăm chestiuni de muncă, domnișoară Sma, dar sincer, eu și Ais ne întrebam de ce destinația noas...

— Vai! a exclamat drona navei, iar sfera de apă s-a prăbușit brusc. Apa s-a rostogolit în jurul picioarelor lui Sma, Hrine și Disgarve, făcându-i pe toți să se dea înapoi. Drona-pește a căzut pe podeaua din lemn roșu și a început să se zbată ca un pește pe uscat.

— Apă! a spus ea pe un ton hârâit.

---

⁴ Drone care își pot modifica înfățișarea și radiază holograme care creează impresia de soliditate prin manipularea câmpurilor de forță (n. tr.).

Sma a prins peștele de coadă.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea.

— Funcționare defectuoasă a câmpului. Apă! Repede!

Sma s-a uitat la Disgarve și Hrine, ambii fiind foarte nedumeriți. Skaffen-Amtiskaw, deghizată ca navă stelară, s-a strecurat imediat printre petrecăreți și a ajuns lângă Sma.

— Apă! a repetat drona navei, zbatându-se pe podea.

Pe fruntea lui Sma a apărut o încruntătură, care nu se vedea din cauza costumului blănos. S-a uitat la femeia îmbrăcată în soldat.

— Ce voiai să spui, domnișoară Hrine?

— Voiam să - auu!

Modelul la scara 1/512 al cazicului foarte rapid *Xenofobul* s-a izbit de femeie, făcând-o să se clatine pe picioare și să scape paharul din mână.

— Hei! a strigat Disgarve împingând-o deoparte pe Skaffen-Amtiskaw.

Cu un aer furios, Hrine și-a masat umărul.

— Scuze, ce stângace sunt! a spus cu voce tare Skaffen-Amtiskaw.

— Apă, apă! a scâncit drona navei, zbatându-se în labelle păroase ale lui Sma.

— Taci! i-a spus Sma. S-a apropiat de Jetart Hrine, plasându-se între femeie și Skaffen-Amtiskaw. Domnișoară Hrine, termină întrebarea, te rog.

— Voiam să știu de ce...

Podeaua s-a cutremurat, întregul peisaj din jur s-a zguduit; luminile au început să pâlpâie și, când au ridicat ochii, au văzut fabuloasele și sclipitoarele orașe de pe culmea falezei dispărând în înfloriri întinse de lumină care s-au stins treptat, lăsând să se prăbușească nori de resturi, provenite din turnurile și podurile care se năruiau și se dezintegrau. Falezele semețe au crăpat și un val de tsunami, înalt de kilometri, alcătuit din lavă clocotitoare, cenușă și nori negri-cenușii, învolburați, au explodat peste peisajul tremurător de dedesubt, unde navele se scufundau, iar păsările cu opt aripi au început să se rotească atât de rapid, încât aripile li s-au desprins, zburând în tufișurile verzi-albăstrui cu explozii țiuitoare de frunze și pene.

Jetart Hrine a privit totul cu ochi uimiți. Sma a prins-o pe femeie de guler cu laba și a scuturat-o.

— Încearcă să-ți distragă atenția! S-a întors către drona-pește din cealaltă labă. Încetează! a strigat la ea.

A scuturat-o din nou, în timp ce Disgarve a încercat să îi desprindă laba de pe tânără. Sma i-a îndepărtat mâna.

— Ce voiai să spui?

— De ce nu știm încotro mergem? a strigat Hrine în fața lui Sma, iar glasul ei a reușit să se ridice peste vuietul pământului care se despica și scotea fum gros.

Din acel haos s-a ridicat pe picioarele din spate o siluetă uriașă și întunecată.

— Mergem spre Crastalier! a urlat Sma.

Pe cer a apărut un bebeluș uriaș, de culoare argintie, strălucind și învăluit în raze, având o expresie de beatitudine pe față și fiind înconjurat de alte siluete luminoase.

— Și ce dacă? a răcnit Hrine, în timp ce dinspre bebeluș au pornit fulgere către fiarele pământului și tunetele le-au asaltat timpanele. Crastalier este un ciorchine deschis; acolo sunt sigur un milion de stele!

Sma a înghețat.

Hologramele au revenit la forma pe care le avuseseră înainte de cataclisme. Muzica a reînceput, dar acum, foarte liniștitoare, se auzea în surdină. Membrii echipajului au rămas în picioare, având expresii de nedumerire pe fețe. Mulți ridicau din umeri.

Drona navei din piscină și Skaffen-Amtiskaw au schimbat priviri. Rămasă în laba lui Sma, drona navei a devenit brusc un schelet de pește. Skaffen-Amtiskaw a proiectat modelul navei *Xenofobul* rostogolindu-se și dezintegrându-se cu o dâră de fum care s-a întins pe podea. Amândouă au revenit la deghezările anterioare atunci când Sma s-a întors și s-a uitat la ele.

— Un ciorchine... deschis? a spus ea și a scos capul costumului de bal mascat.

Sma părea să zâmbească. Nu era o expresie pe care Skaffen-Amtiskaw să o poată privi fără a fi cuprinsă de o trepidație extremă.

„Of, la naiba.”

„Skaffen-Amtiskaw, cred că ne aflăm în prezența unei femei foarte furioase.”

„Mie-mi spui? Ai vreo idee?”

„Niciuna. Poți rămâne aici; eu una, îmi iau fundul de pește de aici.”

„Navă! Nu-mi poți face așa ceva!”

„Ba pot și o voi face. Acesta este prototipul tău. Vorbim mai târziu. Pa.”

Peștele s-a înmuiat în laba lui Sma. I-a dat drumul pe podeaua plină de băltoace.

Drona a renunțat la deghizarea ca navă; a plutit până în fața ei, având câmpurile clare. S-a înclinat în față și a rămas astfel.

— Sma, a spus el încet, îmi pare rău. Nu am mințit, ci doar am apelat la o înșelătorie.

— În cabina mea, a spus după o clipă de pauză Sma cu glas calm. Iertați-ne, le-a spus ea lui Disgarve și lui Hrine și a plecat, urmată de dronă.

Rămasă doar în șort, pentru că lepădase pe podea costumul Xeny, a plutit deasupra patului într-o poziție lotus. A secretat *calm* și a devenit mai mult tristă decât furioasă. Așteptându-se la o ceartă, Skaffen-Amtiskaw se simțea cumplit, pentru că se confrunta cu o dezamăgire extrem de bine cântărită.

— Am crezut că dacă-ți voi spune nu vei dori să vii.

— Dronă, asta mi-e slujba.

— Știu, dar nu te-ai arătat deloc dispusă să vii.

— După trei ani, fără să fiu prevenită, la ce te așteptai? Dar cât de mult m-am opus? Chiar știind de suplinitoare? Hai, dronă, mi-ai spus cum arată situația și am acceptat. Nu era nevoie să păstrezi secret faptul că Zakalwe ne-a dat plasă.

— Îmi cer scuze, a spus drona foarte încet. E nepotrivit, știu, dar sincer îmi pare rău. Te rog să-mi spui că poate mă vei ierta într-o bună zi.

— Ei, mergi prea departe cu remușcărilor. Dar pe viitor să-mi spui exact cum stau lucrurile.

— Am înțeles.

Sma și-a lăsat capul să îi cadă în piept, apoi l-a ridicat.

— Poți începe prin a-mi povesti cum a scăpat Zakalwe. Cu ce am cerut să fie urmărit?

— Un proiectil-cuțit.

— Un proiectil-*cuțit*?

Sma s-a arătat cât se putea de uimită. Și-a frecat bărbia cu o mână.

— Care era și un model recent, a spus drona. Nanopuști, deformări monofilament, efector; creier de valoare zero virgulă

șapte.

— Și Zakalwe a reușit să *scape* de o asemenea fiară? a spus Sma aproape râzând.

— Nu numai că a scăpat, dar a și distrus-o.

— Mamă, a spus Sma pe nerăsuflăte. A fost inteligent sau doar incredibil de norocos? Cum s-a întâmplat asta? Cum a reușit?

— Ei, bine e *strict* secret, a spus drona. De aceea, te rog să nu mai povestești asta nimănui.

— Pe onoarea mea, a spus Sma cu ironie în glas, punându-și o palmă peste inimă.

— Așa, a spus drona, scoțând un sunet care imita un oftat. I-a trebuit un an ca să se instaleze, dar în locul în care l-am plantat noi - după ultima misiune pentru noi - umanoizii locali împărțeau planeta cu mamifere marine mari, înzestrate cu o inteligență similară lor; aveau o relație simbiotică viabilă, cu multe contacte culturale interactive. Folosind mărunțișul pe care i-l dădusem noi drept plată pentru serviciile făcute, Zakalwe a cumpărat o companie care producea lasere medicale și de semnalizare. Capcana lui a inclus o facilitate spitalicească pe care umanoizii o înființaseră pe coasta unui ocean pentru a trata animalele marine. Unul dintre echipamentele care au fost testate a fost un Scanner de Rezonanță Magnetică Nucleară de mari dimensiuni.

— Un ce?

— Cel de-a patrulea mod primitiv de a vedea în interiorul oricărei ființe vii care trăiește în apă.

— Continuă.

— Procesul presupune folosirea unor câmpuri magnetice extrem de puternice. Zakalwe trebuia să testeze un laser anexat mașinii - într-o zi de sărbătoare - când nu se afla nimeni altcineva acolo și a făcut proiectilul-cuțit să pătrundă în mașina de scanat, apoi a pornit-o.

— Eu credeam că proiectilele-cuțit nu sunt magnetice.

— Nu sunt, dar avea în componență suficient metal pentru a declanșa curenți Foucault dacă încerca să se deplaseze prea rapid.

— Dar încă se putea mișca.

— Nu suficient de rapid pentru a scăpa din calea laserului pe care Zakalwe îl instalase la un capăt al scannerului. Se considera că acesta trebuia doar să ilumineze, pentru a se obține

holograme ale mamiferelor, dar Zakalwe instalase acolo de fapt un dispozitiv de putere militară, astfel că a prăjit proiectilul-cuțit.

— Mamă, Doamne! Sma a dat din cap și a coborât ochii în podea. Omul ăsta nu încetează să mă uimească. S-a uitat spre dronă. Cred că Zakalwe s-a îndepărtat foarte mult de noi.

— Așa se pare, a aprobat-o drona.

— Prin urmare, probabil nu va mai vrea sub niciun chip să lucreze pentru noi. S-ar părea că nu mai vrea să audă de noi.

— Mă tem că există posibilitatea asta.

— Chiar dacă îl vom găsi.

— Exact.

— Și nu știm decât că se află în Ciorchinele Deschis numit Crastalier?

În glasul lui Sma s-a strecurat îndoiala.

— Situația e ceva mai clară, a spus Skaffen-Amtiskaw. Există între zece și douăsprezece sisteme în care s-ar putea afla acum, dacă a plecat după ce a distrus proiectilul-cuțit, și a plecat cu una dintre cele mai rapide nave care există. Din fericire, nivelul tehnic al acelei metacivilizații nu este chiar atât de înalt. Drona a șovăit, apoi a continuat: Sinceră să fiu, am fi reușit să îl prindem din urmă dacă am fi acționat rapid și în forță, imediat... Dar cred că Mințile controloare au fost atât de impresionate de trucul lui Zakalwe, încât au socotit că merita să fugă. Noi am instituit o supraveghere generală a aceluia volum, dar căutarea a devenit serioasă în ultimele zece zile. Aducem nave și oameni de unde se poate; sunt convinsă că îl vom găsi.

— Dronă, zece sau douăsprezece sisteme? a întrebat Sma, clătinând din cap.

— Peste douăsprezece planete, probabil trei sute de habitate spațial mari... fără a include aici navele, desigur.

Sma a închis ochii. A clătinat din nou din cap.

— Nu-mi vine să cred.

Skaffen-Amtiskaw a socotit că era mai bine să tacă.

Femeia a deschis ochii.

— Îmi dai voie să fac o sugestie, două?

— Desigur.

— Lăsați naibii habitatele. Și orice planetă care nu este chiar Standard; verificați... hm, deșerturi, zone temperate; păduri, dar nu jungle, în niciun caz jungle. A făcut un gest din umeri, apoi s-

a frecat cu o mână la gură. Dacă încă încearcă să rămână ascuns, nu-l vom găsi. Dacă a vrut doar să își trăiască viața fără a fi urmărit, avem o șansă. A, și vedeți unde sunt războaie, bineînțeles. Mai ales războaie care nu sunt prea mari... dar *interesante*, înțelegi ce vreau să spun?

— Am înțeles. S-a transmis.

În mod normal, drona ar fi manifestat dispreț față de asemenea deducții psihologice ale unor amatori, dar de această dată a hotărât să își muște în mod metaforic limba, astfel că a transmis remarcile lui Sma către nava care nu răspundea, pentru a le retransmite flotei de cercetare aflate înaintea lor.

Sma a inspirat adânc, iar umerii i s-au ridicat și coborât.

— Petrecerea continuă?

— Da, a spus Skaffen-Amtiskaw oarecum surprinsă.

Sma a sărit din pat și a îmbrăcat costumul de Xeny. Ei bine, să nu stricăm petrecerea.

Și-a fixat costumul, a ridicat capul din blană cafeniu-gălbuie și a pășit spre ușă.

— Sma, a spus drona, plutind în urma ei. Am crezut că vei fi furioasă din cale-afară.

— S-ar putea să fiu după ce trece efectul drogului *calm*, a recunoscut ea, deschizând ușa și așezându-și capul de animal. Acum însă chiar nu mai vreau să mă preocupe.

Au ieșit pe coridor. S-a uitat spre mașina învăluită în câmpuri clare, care venea în urma ei.

— Hai, dronă, e vorba de un bal mascat. Dar de data asta încearcă ceva mai interesant decât nava de război.

— Hm, a făcut drona. Ai vreo sugestie?

— Nu știu, a spus Sma oftând. Ce ți s-ar potrivi? Cu alte cuvinte, care e rolul perfect pentru o ticăloasă ipocrită și dominatoare care nu manifestă încredere sau respect față de o altă persoană?

În timp ce se apropiau de zgomotele și luminile petrecerii, drona a rămas tăcută. De aceea, s-a întors și, în locul dronei, a văzut un bărbat bine proporționat, atrăgător, dar cu un aspect oarecum anonim, care o urma pe coridor, ridicând privirea spre ea.

Sma a izbucnit în râs.

— Da, foarte bine. A mai făcut câțiva pași pe coridor. Dacă mă gândesc mai bine, preferam nava de război.

XI

Nu scria niciodată pe nisip. Respingea până și ideea de a lăsa urme pe nisip. Vedea în asta o tranzacție într-un singur sens; se ocupa de graparea plajei, iar marea îi pune la dispoziție materialele necesare. Nisipul era mijlocitorul, evidențiind bunurile, ca și cum ar fi fost o teighea lungă și umedă a vreunui magazin. Îi plăcea simplitatea aceluia aranjament.

Câteodată urmărea navele trecând undeva departe pe mare. Când și când, își dorea să fie una dintre acele siluete minuscule și întunecate în drum spre cine știe ce loc exotic ori îndreptându-se - când imaginația îi devenea mai bogată - spre un port sigur, spre lumini pâlpâitoare, râsete prietenoase, prieteni și îmbrățișări de bun venit. Însă de obicei nu lua în seamă punctele neclare, iar atunci se ridica în picioare și continua să meargă și să strângă, ținându-și ochii îndreptați spre panta cafeniu-cenușie a plajei scăldate de valuri. Orizontul era limpede, îndepărtat și pustiu, vântul cânta cu glas scăzut printre dune, iar păsările marine se roteau și scoteau țipete liniștitor de aleatoriu și certărețe pe cerul rece de deasupra capului.

Din interior apăreau câteodată mașinile-casă, zgomotoase și obraznice. Mașinile-casă erau împovărate de metal strălucitor și lumini orbitoare, aveau ferestre multicolore și grile foarte ornamentate, erau înțesate de drapele și doldora de picturi debordând de imaginație, dar prost executate și, supraîncărcate, gemeau și se îndoiau când veneau cu motoarele tușind, dând rateuri și scuipând fum pe drumul nisipos dinspre parcare. Adulții erau aplecați peste geamuri, stăteau într-un picior pe scările mașinilor, atârnav de scările și chingile care le acopereau părțile laterale sau ședeau pe acoperișul lor răcnind și scoțând țipete ascuțite.

Veneau să îl vadă pe ciudatul om care locuia într-o colibă caraghioasă din lemn, între dunele de nisip. Erau fascinați, chiar dacă se arătau oarecum oripilați de ciudățenia de a trăi în ceva care era săpat în pământ, ceva care nu se putea mișca. Se holbau la linia în care lemnul și acoperișul, impermeabilizate cu smoală, se întâlneau cu nisipul, ca și cum ar fi căutat contactul

roților cu nisipul. Vorbeau între ei, încercau să-și imagineze cum era să ai probabil aceeași priveliște și același fel de vreme tot timpul. Deschideau ușa șubredă și scârțâitoare și adulmecau aerul întunecat, fumegos, mirosind a om, din interiorul colibei, apoi o închideau grăbiți, afirmând că sigur era nesănătos să trăiești într-un asemenea loc, unit cu pământul. Insecte. Putreziciune. Aer stătut.

El îi ignora. Le înțelegea limba, dar se prefăcea că nu o cunoaște. Știa că populația mereu schimbătoare a parcerii de pe uscat îl numea omul-copacilor, deoarece le plăcea să își imagineze că el își înfipsea rădăcini în sol, la fel ca și coliba lui fără de roți. Oricum, de cele mai multe ori, atunci când oamenii veneau la coliba lui, el era plecat. Acei oameni și-au pierdut interesul foarte curând, a descoperit el; se duceau spre marginea țărmului ca să țipe când se udao pe picioare și aruncau pietre spre valuri sau construiau mici mașini din nisip; apoi se urcau din nou în mașinile-cămin și, cu motoarele pufnind și roțile scârțâind, plecau spre uscat în zgomot de claxoane, lăsându-l din nou singur.

Tot timpul descoperea cadavre de păsări marine, iar odată la câteva zile găsea și corpurile unor mamifere. Algele și florile de mare zăceau împrăștiate pe nisip ca niște confetti de după o petrecere și - atunci când erau uscate - fâlfâiau în vânt și se destrămau treptat dezintegrându-se în cele din urmă, pentru a fi suflate spre mare sau departe spre uscat ca niște nori sclipitori de culoare și descompunere.

Într-o zi a găsit cadavrul umflat al unui marinar, adus la mal de valurile oceanului, cu extremitățile ciugulite de pești și cu un picior legănându-se încet în mișcarea ritmică a apei. A rămas acolo și s-a uitat o vreme la acel om, apoi a golit sacul din pânză cu lucruri culese de pe plajă, l-a rupt ca un giulgiu și a acoperit cu el capul și torsul omului. După aceea s-a dus în orașul-parcare, de astă dată fără să împingă în fața lui căruciorul din lemn în care își căra micile comori aruncate de valuri pe țărm, și i-a spus șerifului despre marinar.

În ziua în care a găsit scăunelul, l-a ignorat, dar acesta era tot acolo și când s-a întors prin acea porțiune de plajă. A mers mai departe, iar în ziua următoare a cercetat plaja în cealaltă direcție, spre orizontul plat și, cu toate că socotise probabil că furtuna din acea noapte îl va muta din acel loc, l-a găsit acolo

din nou în dimineața următoare și l-a luat, după care, ajuns la coliba lui, l-a reparat cu sfoară, i-a făcut un alt picior dintr-o creangă adusă de ape și l-a așezat lângă ușă, dar nu s-a așezat niciodată pe el.

La fiecare cinci sau șase zile, la colibă sosea o femeie. O cunoscuse în orașul-parcare la scurt timp după ce sosise acolo, în cea de-a treia sau a patra zi de beție. Dimineața o plătea, după părerea lui mai generos decât se aștepta ea, deoarece el știa că femeia se temea de coliba ciudată care nu se mișca.

Femeia îi vorbea despre fostele ei iubiri, despre vechile și noile ei speranțe, dar el o asculta cu mintea în altă parte, știind că ea își închipuia că el nu înțelegea cu adevărat ceea ce îi povestea. Când vorbea, bărbatul folosea altă limbă, iar povestea devenea chiar mai puțin credibilă. În întuneric, femeia stătea lipită de el, cu capul pe pieptul lipsit de cicatrice, în timp ce el îi vorbea, iar glasul lui nu avea ecou în spațiul dintre pereții fragili din lemn ai colibei și îi povestea, în cuvinte pe care ea nu le înțelegea, despre tărâmul fermecat în care fiecare om era un vrăjitor și în care nimeni nu trebuia să ia hotărâri cumplite, iar sentimentul vinovăției era aproape necunoscut, sărăcia și degradarea erau lucruri despre care trebuia să le vorbești copiilor ca să priceapă cât de norocoși erau și despre faptul că nimeni nu avea inima frântă.

I-a vorbit despre un bărbat, un războinic, care lucrase pentru vrăjitori și făcuse lucruri pe care aceștia nu puteau sau nu se îndurau să le facă și care acum nu mai putea lucra pentru ei, pentru că în cursul unei campanii personale de a se debarasa de o povară pe care nu voia să o recunoască - și pe care nici măcar vrăjitorii nu o descoperiseră - constatase, în cele din urmă, că nu făcuse decât să adauge ceva acelei poveri, iar capacitatea lui de a o purta nu era chiar nesfârșită.

Și câteodată îi vorbea despre alt timp și alt loc, aflat departe în spațiu și departe în timp și chiar și mai îndepărtat în istorie, în care patru copii se jucau împreună într-o grădină uriașă și minunată, dar își văzuseră idila distrusă de focuri de armă și despre băiatul care devenise un tânăr, iar apoi bărbat, dar care a purtat etern în inima lui mai mult decât dragostea față de o fată. I-a spus că mulți ani după aceea, în acel loc îndepărtat s-a iscat un război mărunț, dar îngrozitor, iar grădina a fost pustiită. (Și, atunci bărbatul a pierdut-o pe acea fată din inima lui.) În

cele din urmă, când vorbea până aproape cădea în somn și noaptea era la apogeul întinericului, iar fata ajunsese demult în tărâmul viselor, îi vorbea despre o mare navă de luptă, o navă uriașă din metal, adăpostită în piatră, dar încă îngrozitoare și puternică, și despre cele două surori care erau echilibrul sortii acelei nave și despre soarta lor, dar și despre Scaun și Făuritorul de Scaune.

Apoi adormea, iar când se trezea, de fiecare dată, fata și banii nu mai erau.

Atunci se întorcea spre pereții întunecați din carton gudronat și căuta somnul, dar nu-l găsea, de aceea se ridica din pat și ieșea și cerceta din nou plaja până spre orizontul larg, sub cerul albastru sau sub norii întunecați, având deasupra capului păsările marine care se roteau și își țipau cântecele lipsite de înțeles către mare și către adierea încărcată de sare.

Clima era schimbătoare și, pentru că nu-și bătuse capul, nu știa niciodată ce anotimp era, dar vremea era când caldă și luminoasă, când friguroasă și sumbră, iar câteodată era lapoviță, și atunci simțea că îngheață, iar vânturile băteau în coliba întunecată, țiuiind prin crăpăturile dintre scânduri și cartonul gudronat și stârnind nisipul de pe podea ca pe niște amintiri fărâmițate.

Adus înăuntru dintr-o parte sau alta de curenții de aer, nisipul se acumula în colibă, și atunci îl aduna cu grijă și îl azvârlea afară pe ușă, ca pe o ofrandă făcută vântului, și aștepta următoarea furtună.

Câteodată bănuia că acele inundații lente urmau un anumit model; dar nu a reușit să se concentreze pentru a descoperi care era acel tipar. În orice caz, la fiecare câteva zile trebuia să plece cu căruciorul până în orașul-parcare ca să vândă lucrurile culese de pe plajă și să facă rost de bani pentru mâncare și pentru fata care venea la coliba lui la fiecare cinci sau șase zile.

Orașul-parcare era schimbat de fiecare dată când îl vedea; erau create unele străzi noi, iar altele dispăreau, după cum soseau sau plecau mașinile-casă; totul depindea de locurile în care parcau oamenii. Existau unele repere destul de fixe, precum clădirea șerifului, împrejmuirea unde se afla combustibilul, căruța fierarului și zona în care caravanele de reparații ușoare își desfășurau activitatea, dar până și acelea se modificau treptat, totul fiind într-o mișcare constantă, astfel că

geografia oraşului-parc nu era niciodată la fel în timpul a două vizite consecutive. Simţea o satisfacţie secretă constatând acea permanenţă incompletă şi nu detesta vizitele făcute acolo, aşa cum pretindea.

Drumul până acolo era presărat de şleauri şi terenul era moale, şi nu se scurta niciodată; spera mereu ca mişcările întâmplătoare ale oraşului-parcare să aducă agitaţia şi luminile mai aproape de coliba lui, dar asta nu se întâmpla, şi de aceea se consola la gândul că dacă oraşul-parcare ar ajunge mai aproape de coliba lui, atunci şi oamenii şi curiozitatea lor neroadă ar fi mai aproape de el.

În oraşul-parcare era o fată, fiica unuia dintre negustorii cu care avea afaceri, care părea să țină la el mai mult decât ceilalţi; îi făcea băuturi şi îi aducea dulciuri din caravana tatălui ei şi îi vorbea rareori, dar îi strecura mâncarea, zâmbea sfioasă şi se îndepărta, însoţită de animalul ei de companie - o pasăre marină care nu putea zbura pentru că i se tăiasc câte jumătate din fiecare aripă, astfel că o urma legănându-se şi scoţând tipete.

El nu-i vorbea defel, pentru că nu avea ce să-i spună, şi se ferea întotdeauna să privească silueta ei firavă, ştearsă. Nu ştia care erau regulile de curtare în acele locuri şi, cu toate că acceptarea băuturii şi mâncării părea a fi calea cea mai comodă, nu voia să se amestece mai mult decât era nevoie în viaţa acelor oameni. Şi-a spus că ea şi familia ei se vor muta curând de acolo şi accepta ceea ce ea îi oferea cu un semn din cap, dar fără să zâmbească sau să îi vorbească, şi nu termina întotdeauna ceea ce i se dădea. A observat un tânăr care părea să se afle întotdeauna în preajmă când fata îl servea şi, cum a surprins de câteva ori privirile lui, şi-a dat seama că acesta o dorea pe fată, de aceea îşi muta de fiecare dată ochii în altă parte.

Într-o zi, când se întorcea la coliba lui dintre dune, tânărul l-a urmărit. Tânărul a mers în faţa lui şi a încercat să îl determine să vorbească; l-a lovit pe umăr şi i-a strigat în faţă. El s-a prefăcut că nu înţelege. Tânărul a trasat linii pe nisip în faţa lui, iar el a trecut cu căruciorul peste ele şi s-a oprit privind şi clipind nedumerit spre tânăr, ținându-şi ambele mâini pe mânerul vehiculului, în vreme ce tânărul a strigat şi mai tare la el şi a trasat altă linie pe nisip între ei.

În cele din urmă, s-a săturat de tot acel spectacol, astfel că în altă ocazie când tânărul l-a împuns în umăr, l-a prins de braț, i l-a răsucit, silindu-l apoi să se întindă pe nisip și l-a ținut așa o vreme, apăsându-l încă o dată, dar atât cât să nu i-l rupă - a sperat el -, dar cu o forță suficientă pentru ca acesta să rămână chinuit de durere un minut sau două, astfel încât el să-și ia căruciorul și să plece peste dune.

Ideea a părut să dea roade.

Peste două nopți - după ce femeia venise ca de obicei la coliba lui, iar el îi povestise despre îngrozitoarea navă de luptă și despre cele două surori și bărbatul care încă nu fusese iertat -, fata a venit și i-a bătut în ușă. Pasărea de companie cu aripile mutilate a țopăit și țipăt, în vreme ce fata, plângând, i-a spus că îl iubea și că se certase cu tatăl ei; el a încercat să o îndepărteze, dar ea s-a strecurat pe sub brațul lui și s-a aruncat plângând pe patul lui.

El a privit spre noaptea lipsită de stele și a văzut ochii păsării care amuțise. Apoi s-a apropiat de pat, a târât-o de pe el și a silit-o să iasă din colibă, după care a trântit ușa și a tras zăvorul.

Țipetele ei și ale păsării au pătruns prin spațiile goale dintre scânduri la fel ca nisipul. Și-a vârât degetele în urechi, apoi și-a tras pătura mizeră peste cap.

În următoarea noapte, familia ei, șeriful și probabil încă douăzeci de oameni din orașul-parcare au venit după el.

Fata fusese găsită în acea seară bătută, violată și ucisă, pe drumeagul care ducea spre coliba lui. A rămas în cadrul ușii și a privit mulțimea luminată de flăcările torțelor, a văzut ochii tânărului care o dorise pe fată și a înțeles totul.

Nu mai putea face nimic, pentru că sentimentul de vinovăție dintr-o pereche de ochi era anulat de dorința de răzbunare din ochii celorlalți, de aceea a închis ușa și a fugit traversând coliba și trecând prin scândurile subțiri de la celălalt capăt, și a dispărut printre dune, în noapte.

În acea noapte s-a luptat cu cinci dintre acei oameni și aproape că i-a ucis pe doi dintre ei, după care i-a găsit pe tânăr și pe unul dintre prietenii lui căutându-l fără niciun pic de tragere de inimă prin apropierea drumeagului.

L-a lovit pe prieten cu un ciomag, lăsându-l fără cunoștință, apoi l-a prins de gât pe tânăr. Le-a luat cuțitele de pe jos și a pus lama unuia la gâtul tânărului, după care l-a silit să meargă

până la colibă.

A dat foc colibei.

După ce lumina a atras vreo zece-doisprezece oameni, ținându-l pe tânăr cu o mână, a urcat pe cea mai înaltă dintre dunele din jurul colibei incendiate.

Oamenii orașului-parcare l-au văzut pe străinul iluminat de flăcări. El l-a lăsat pe tânăr să cadă pe nisip și i-a aruncat ambele cuțite.

Băiatul a ridicat cuțitele și l-a atacat.

El a făcut o mișcare, l-a lăsat pe băiat să treacă pe lângă el și l-a dezarmat. A cules armele; apoi le-a aruncat, și ele s-au înfipt în nisip până la plăsele înaintea tânărului. Cu câte un cuțit în fiecare mână, acesta l-a atacat din nou. Încă o dată - aproape părând că nu face nicio mișcare - l-a lăsat pe tânăr să treacă în goană pe lângă el și i-a luat cuțitele din strânsoare. l-a pus piedică și, cât băiatul era căzut pe culmea dunei, a aruncat cuțitele spre el, făcându-le să se înfigă la un centimetru de o parte și de alta a capului său. Tânărul a scos un răcnet, a ridicat cuțitele și le-a aruncat în el.

El abia și-a mișcat capul, dar cuțitele i-a trecut șuierând pe lângă urechi. Oamenii care urmăreau scena iluminată de flăcări au clătinat din cap și au urmărit traiectoria cuțitelor, care s-au îndreptat spre dunele din spatele lor. Însă când s-au uitat din nou la străin, au rămas înmărmuriți, pentru că ambele cuțite erau în mâinile lui, culese din aer. Le-a aruncat din nou către băiat.

Acesta le-a prins, a scos un răcnet, s-a tăiat în încercarea de a le strânge bine în mâini, și s-a năpustit din nou spre străin, care l-a doborât, l-a lovit dezarmându-l și a ținut o vreme brațul lui deasupra genunchiului său, cu brațele ridicate, pregătit să i-l rupă... după care, l-a împins departe de el. A ridicat din nou cuțitele și le-a pus în palmele desfăcute ale băiatului.

L-a auzit apoi cum suspină pe nisipul întunecat; oamenii au urmărit totul în tăcere.

Străinul a aruncat o privire în urmă, gata să o rupă din nou la fugă.

Țopăind și fluturând din aripile oloage, bătând aerul și nisipul, pasărea a urcat până pe culmea dunei. S-a uitat la străin cu ochi iluminați de flăcări.

Urmărind dansul vâlvătașilor, oamenii din adâncitura din nisip

au părut că îngheață.

Pasărea a mers legănat spre silueta tânărului care stătea întins pe nisip și a scos un țipăt. A bătut din aripi și a încercat să îi ciugulească ochii tânărului.

Băiatul a încercat să o alunge, dar pasărea a sărit în aer, a bătut din aripi, făcând să-i zboare câteva pene, iar când el i-a rupt o aripă, pe care a lăsat-o să cadă pe nisip, ea s-a întors cu fundul spre el și l-a împroșcat cu excrement lichid în față.

Băiatul a căzut cu fața în nisip. Trupul i se cutremura de suspine.

În timp ce coliba s-a prăbușit azvârlind scântei spre cerul neclintit al nopții, străinul a urmărit ochii oamenilor din adâncitura în nisip.

Într-un târziu, șeriful și tatăl fetei s-au apropiat și l-au luat pe tânăr de acolo, iar o lună mai târziu familia fetei a plecat; două luni apoi, corpul legat fedeleș al tânărului a fost coborât într-o groapă abia săpată în apropierea unei stânci și acoperit cu pietre.

Oamenii din orașul-parcare nu voiau să-i vorbească, dar unul dintre negustori a continuat să-i cumpere lucrurile găsite pe plajă. Zgomotoasele și obraznicele mașini-casă au încetat să mai vină pe drumul nisipos. Străinul nu le simțea lipsa. Și-a ridicat apoi un cort mic în apropiere de rămășițele colibei.

Femeia nu a mai venit la el; nu a mai revăzut-o. Și-a spus că primea atât de puțini bani pentru ceea ce strângea, astfel că nu ar fi fost de ajuns pentru mâncare și pentru a o plăti pe ea.

A descoperit însă că lucrul cel mai rău era că nu mai avea cui să-i vorbească.

Cam la cinci luni după ce își incendiase coliba, a văzut silueta așezată pe plajă, la mare distanță. A ezitat, apoi a continuat să înainteze.

Ajuns la douăzeci de metri de femeie, s-a oprit și a verificat cu atenție o bucată de năvod plasată la linia mării, având flotoarele încă prinse și sclipind în lumina scăzută a dimineții ca niște sori țintuiți de pământ.

A aruncat o privire spre femeie. Ședea cu picioarele încrucișate și brațele strânse în poală și privea lung spre mare. Rochia ei simplă avea culoarea cerului.

S-a apropiat de ea și a lăsat noul sac din pânză alături de ea. Ea nu s-a mișcat.

S-a așezat lângă ea, și-a aranjat picioarele și brațele la fel ca ea și, imitând-o, a privit contemplativ spre mare.

După ce de țărni s-au apropiat și s-au spart o sută de valuri, a căror apă s-a retras, el și-a dres glasul.

— În câteva rânduri, am avut impresia că sunt supravegheat, a spus el.

O vreme, ea nu a spus nimic. Păsările marine se roteau prin aer, lansând chemări într-un limbaj pe care el încă nu reușise să îl deslușească.

— Oamenii au simțit mereu asta, a spus Sma în cele din urmă.

A netezit resturile lăsate de un vierme marin în nisip.

— Diziet, nu-ți aparțin.

— Așa e, a spus ea, întorcându-se spre el. Ai dreptate. Nu ne aparții. Nu putem decât să te rugăm.

— Ce anume?

— Să te întorci. Avem o misiune pentru tine.

— Care e aceea?

— A... Sma și-a așezat mai bine rochia peste genunchi. Să ne ajuti să târâm o adunătură de aristocrați în mileniul următor, dar dinăuntru.

— De ce?

— E important.

— Ce nu e important?

— Și de data asta te putem plăti cum se cuvine.

— M-ați plătit foarte generos ultima oară. Cu mulți bani și cu un nou corp. Cine ar putea cere mai mult? A făcut un semn către sacul din pânză de lângă ea, apoi spre sine, arătând că era îmbrăcat în zdrențe pline de sare. Nu te lăsa înșelată. Nu am pierdut prada. Sunt un om bogat; iar aici, foarte bogat. A urmărit valurile rostogolindu-se spre ei, apoi spărgându-se, producând spume, apoi retrăgându-se. Am vrut să duc o vreme o viață simplă.

Apoi a scos un sunet de parcă ar fi râs, după care și-a dat seama că era prima oară că râdea de când ajunsese în acel loc.

— Știu, a zis Sma. Dar de data asta e vorba de altceva. Cum spuneam, de data asta te putem plăti corespunzător.

El s-a uitat la ea.

— Ajunge! Nu mai e nevoie să fii secretoasă. La ce te referi?

Ea s-a întors și l-a privit lung. El s-a văzut silit să facă un efort ca să nu-și mute ochii în altă parte.

— Am găsit-o pe Livueta, a spus ea.

El a rămas cu privirea spre ochii ei o vreme, apoi a clipit și s-a uitat în altă parte. Și-a dres glasul, a privit din nou spre marea sclipitoare și a trebuit să-și tragă nasul și să-și ștergă ochii. Sma l-a urmărit cum își duce, încet, o mână spre piept, apăsând pielea în acel loc, puțin deasupra inimii, dar nu și-a dat seama de ce făcea asta.

— Hm. Ești sigură?

— Da, suntem siguri.

După aceea, el a privit peste valuri și, brusc, a simțit că ele nu-i mai aduceau lucruri, nu mai erau mesageri ai unor furtuni îndepărtate care își ofereau prada, ci deveniseră o cale; un drum, încă un fel de prilej îndepărtat, făcându-i semn să o urmeze.

Să fie chiar atât de simplu? s-a întrebat în gând. O lume - un singur nume - rostit de Sma, și sunt pregătit să plec, să pornesc, și să preiau din nou armele lor? Din cauza ei?

A mai așteptat ca alte câteva valuri să se rostogolească și să se spargă. Păsările marine se tânguiau. Apoi el a oftat.

— Am înțeles, a spus el. Și-a trecut degetele unei mâini prin părul încâlcit și decolorat de soare. Povestește-mi.

Patru

— Adevărul este că ultima oară când am trecut prin tâmpenia asta, Zakalwe a stricat totul, a spus Skaffen-Amtiskaw. l-au înghețat fundul în acel Palat de Iarnă.

— De acord, a recunoscut Sma. Dar nu e stilul lui. Bine, a greșit o dată... nu știm de ce. Poate că de data asta a avut timp destul ca să depășească situația și va avea șansa de a dovedi că poate face o treabă ca lumea. Probabil că nu se așteaptă să îl găsim.

— Sfinte Sisoie, a spus drona, oftând. Asta e o speranță deșartă a lui Sma Cinica. S-ar putea să-ți fi pierdut flerul.

— Hei, ia mai taci.

Apoi a urmărit pe ecranul modulului cum se apropiau de

planetă.

Pe *Xenofob* trecuseră douăzeci și nouă de zile.

Ca intenție de a sparge gheața, balul mascat se bucurase de un succes răsunător. Sma se trezise după bal într-un alcov plin de perne din zona recreativă, goală pușcă și cu picioarele și brațele încâlcite în ale altora, la fel de dezbrăcați. Cu atenție, și-a scos un braț de sub corpul voluptuos al lui Jetart Hrine, s-a ridicat nesigură în picioare și a privit în jur, către cei care ale căror piepturi se ridicau și coborau în ritmul respirației, evaluând mai ales bărbații, iar apoi, călcând cu fereală, cât pe ce să se prăbușească de câteva ori din cauza pernelor umflate, timp în care mușchii ei nemulțumiți au început să tremure. A ieșit tiptil dintre membrii de echipaj care dormeau și a ajuns pe bine venita soliditate a podelei din lemn de culoare roșiatică. În restul zonei se făcuse ordine. Probabil că nava sortase hainele tuturor, pentru că ele stăteau aranjate pe câteva mese mari, imediat lângă acel alcov.

Cu o grimasă, Sma și-a masat organul genital, care îi dădea gâdilituri. Când s-a aplecat, i s-a părut că acesta părea iritat și alunecos, de aceea a socotit că trebuia să facă baie.

Drona a întâmpinat-o la intrarea pe coridor. Câmpul roșiatic și sclipitor arăta cel puțin în parte ca un comentariu.

— Ai avut parte de un somn bun? a întrebat-o ea.

— Nu o lua de la capăt.

În timp ce ea s-a îndreptat spre lift, drona a plutit alături de umărul ei.

— Deci te-ai împrietenit cu membrii echipajului.

Ea a dat aprobator din cap.

— După cum mă simt, m-am împrietenit cu toți. Unde e bazinul?

— La etajul de deasupra hangarului, a spus mașina urmând-o în lift.

— Ai înregistrat ceva interesant noaptea trecută? a întrebat Sma rezemându-se de peretele liftului în timp ce acesta cobora cu viteză.

— Sma! a exclamat drona. Nu aș putea fi atât de lipsit de galanterie!

— Hm, a făcut ea ridicând o sprânceană.

Liftul s-a oprit și ușa s-a deschis.

— Ce *amintiri* totuși, a spus drona pe nerăsuflăte. Apetitul și vivacitatea ta fac cinste speciei. Așa cred eu.

Sma a plonjat în cel mai mic dintre vârtejuri și, ieșind la suprafață, a scuipat un jet de apă spre mașină, care s-a ferit și s-a retras spre lift.

— Te las în pace. Judecând după cele petrecute noaptea trecută, nici măcar o dronă nevinovată, cu model ofensiv, nu mai este în siguranță când strângi zăbala între dinți. E un fel de a vorbi.

Sma a stropit drona cu apă.

— Leși de aici, pisoar obscen.

— Vorbele dulci nu vor... a spus drona în timp ce ușa liftului se închidea.

Sma nu ar fi fost surprinsă dacă atmosfera de pe navă ar fi fost oarecum de jenă vreme de o zi sau două după aceea, însă membrii echipajului au dovedit o detașare aproape totală în legătură cu acea noapte, de aceea a socotit că, în esență, băieții și fetele erau de treabă. Din fericire, moda răcelilor s-a stins curând. S-a apucat să studieze despre Voerenhutz, încercând să descopere în care dintre civilizațiile interconectate ar putea fi Zakalwe... și să se destreseze, dar nu abandonându-se ca în prima noapte petrecută la bord.

După zece zile de călătorie, *Doar Testând* a transmis știrea că Gainly născuse doi gemeni; mama și puii se simțeau bine. Sma a pregătit un semnal pentru ca suplinitoarea ei să le dea un pupic din partea ei, apoi a ezitat, dându-și seama că mașina care îi ținea locul sigur procedase astfel. S-a simțit prost și, în cele din urmă, a trimis un mesaj formal prin care confirma primirea veștii.

A urmărit evoluția recentă a situației din Voerenhutz; previziunile cele mai recente ale Contactului deveneau tot mai sumbre. Conflictele izbucnite spontan, ca niște incendii de prerie, pe aproape douăsprezece planete amenințau, fiecare, să declanșeze un război total și, deși era greu să primească un răspuns direct, a calculat că, în situația în care ar fi reușit să-l găsească pe Zakalwe imediat după coborârea pe planetă și l-ar fi dus pe *Xenofob*, după care nava ar fi accelerat până la limita maximă, șansele de a-l plasa pe Voerenhutz la timp pentru a influența cât de cât lucrurile era de cincizeci la sută.

— Fir-ar să fie, a spus drona într-o zi când se afla în cabina ei,

analizând cu atenție rapoarte optimiste despre conferința de pace de acasă (pentru că așa o considera, a recunoscut ea față de sine).

— Poftim?

Sma s-a întors spre mașină.

Aceasta s-a uitat la ea.

— Tocmai au schimbat programul pentru nava *Ce sunt aplicațiile civile?*

Sma a așteptat.

— E vorba de un VSG din clasa Continent, a preciza drona. Subclasa Prompt, una dintre cele limitate ca număr.

— Ai spus că era Generală; iar acum, că e Limitată; hotărâște-te odată.

— Nu, voiam să spun că e o ediție limitată; modelul care se deplasează mai rapid; chiar mai tare decât fiara asta, după ce pornește la drum, a spus drona.

Apoi a venit în zbor până în fața ei, iar câmpurile au devenit un amestec de oliv și violet, despre care ea și-a amintit că semnificau Respect temător. Până atunci, nu mai văzuse *acea* expresie a lui Skaffen-Amtiskaw.

— Se îndreaptă spre Crastalier, i-a spus drona.

— Pentru noi? Pentru Zakalwe? a întrebat ea, încruntându-se.

— Nimeni nu spune ceva, dar așa mi se pare. Un Vehicul Sisteme Generale doar pentru noi. Asta e ceva!

— E ceva, a imitat-o Sma, și a apăsă pe ecran pentru a avea o imagine din fața navei *Xenofobul*, care gonea prin sistemul stelar, îndreptându-se spre Crastalier.

În reprezentarea de pe ecran, stelele străluceau, având culori alb-albăstrui și - cu mărirea corectă - structura generală a Ciorchinului Deschis era vizibilă cu ușurință.

A clătinat din cap și a revenit la rapoartele privind conferința de pace.

— Zakalwe, ticălos ce ești, a mormăit ea mai mult pentru sine, ai face bine să apari cât mai curând.

După cinci zile, și când mai erau cinci zile, Unitatea Generală de Contact *Foarte puțină gravitație* a semnalizat din adâncurile Ciorchinului Deschis Crastalier că prinsese urma lui Zakalwe.

Globul alb-albăstrui a umplut ecranul; modulul s-a înclinat în față, plonjând în atmosferă.

— Am sentimentul că totul va fi un dezastru complet, a spus drona.

— Da, dar nu tu trebuie să tratezi, a spus Sma.

— Vorbesc serios, i-a spus mașina. Zakalwe nu mai este ceea ce a fost odată. Nu vrea să fie găsit, nu vrea să se lase convins și, chiar dacă, printr-un miracol, asta ne reușește, nu mai poate face același lucru ca în cazul Beychae. Omul acesta este terminat.

În aceeași clipă, Sma a avut brusc o străfulgerare de memorie, amintindu-și plaja întinsă spre orizont, și omul care stătuse alături de ea o vreme, urmărind oceanul nesfârșit, care își rostogolea valurile peste panta sclipitoare de nisip.

S-a scuturat pentru a alunga acea amintire.

— Încă este pregătit să distrugă un proiectil-cuțit, i-a spus ea mașinii urmărind oceanul încețoșat, adumbrit de nori, derulându-se pe dedesubtul modulului care cobora.

Se apropiau de partea superioară a norilor.

— Asta a fost pentru el. Pentru noi, va fi un nou Palat de Iarnă; așa presimt.

Parcă hipnotizată de imaginea norilor și a oceanului rotund, a clătinat din cap.

— Nu știu ce s-a întâmplat acolo. A nimerit în toiul unui asediu și nu a vrut să fugă. L-am avertizat; i-am spus, până la urmă, dar el nu a vrut sau... nu a putut să plece. Nu știu ce i s-a întâmplat, serios; dar nu a fost el însuși.

— Ei bine, și-a pierdut capul pe Fohis. Probabil că a pierdut mai mult de atât. Ori poate a pierdut totul în Fohis. Ori poate nu l-am recuperat la timp.

— Ba l-am recuperat la timp, a spus Sma, amintindu-și de Fohis, în timp ce pătrundeau în culmea unui nor mare, iar ecranul s-a înnegurat.

Părând mulțumită să privească interiorul luminos și lipsit de trăsături al norului cumulus, nu s-a deranjat să regleze lungimea de undă.

— A fost totuși traumatizant, a spus drona.

— Sunt convinsă, dar... a ridicat din umeri.

Imaginea oceanului și a norilor a apărut din nou limpede pe ecran, iar modulul s-a înclinat și mai mult, îndreptându-se cu mare viteză spre valuri. Marea a sclipit orbitor spre ei; Sma a oprit ecranul. S-a uitat rușinată spre Skaffen-Amtiskaw.

— Niciodată nu mi-a plăcut să urmăresc astfel de imagini, a mărturisit ea.

Drona nu a spus nimic. În interiorul modulului totul era tăcut și liniștit. După un moment, ea a întrebat:

— Am pătruns deja în apă?

— Urmăm peisajul submarin, i-a răspuns scurt drona. Ajungem pe uscat peste cincisprezece minute.

Sma a pornit din nou ecranul, a făcut reglarea pentru o imagine sonică și a urmărit fundul mării gonind pe dedesubtul modulului. Acesta manevra din plin, virând, afundându-se și transfocând tot timpul, evitând creaturile marine în timp ce urma panta relativ mică a platformei continentale îndreptându-se către uscat. Imaginea de pe ecran era deconcertantă; Sma a oprit-o din nou și s-a întors spre dronă.

— Totul va fi bine, iar el va veni cu noi; încă știm unde se află femeia aceea.

— Livueta cea Disprețuitoare? a pufnit drona. Ultima oară l-a tratat cu dispreț. Dacă nu m-aș fi aflat acolo, i-ar fi zburat capul. De ce naiba vrea Zakalwe să o întâlnească din nou?

— Nu-mi dau seama, a spus Sma, încruntându-se. Nu vrea să vorbească despre asta, iar Contactul nu a reușit să efectueze procedura completă privind locul din care credem că a venit Zakalwe. Cred că este vorba de ceva din trecutul lui... ceva ce a făcut înainte ca noi să auzim de el. Nu înțeleg. Cred că o iubește, ori a iubit-o cândva, ori crede că o iubește... sau vrea să-i ceară...

— Poftim? Ce vrea? Continuă; spune-mi odată.

— Iertare?

— Sma, având în vedere toate lucrurile pe care le-a făcut Zakalwe până acum, asta de când îl cunoaștem noi, ar trebui să se inventeze o zeităte doar pentru el, care să îl ierte.

Sma s-a întors și a privit la ecranul stins.

— Skaffen-Amtiskaw, lucrurile nu sunt chiar așa.

Și nici în alt fel, a gândit drona, dar nu a scos nicio vorbă.

Modulul a ieșit la suprafață într-un doc părăsit din mijlocul orașului, între resturi care erau purtate de apă. Și-a înăsprit textura câmpurilor exterioare, astfel încât murdăriile uleioase de la suprafața apei să se lipească de corpul lui.

Sma a urmărit cum s-a deschis bocaportul de pe partea

superioară și a pășit prin spatele dronei, ajungând pe betonul plin de găuri al docului. Modulul era scufundat în proporție de nouăzeci la sută; arăta ca o ambarcațiune cu fundul plat asemenea unei țestoase. Și-a îndreptat pantalonii trei sferturi destul de vulgari care, din păcate, erau culmea modei în acel loc și a aruncat o privire în jur, spre depozitele pustii și dărăpănate care încadrau docul tăcut. Dincolo de el - lucru care a făcut-o să se simtă ciudat de recunoscătoare - se afla orașul animat și zgomotos.

— Ce spuneai, că nu trebuie să căutăm prin orașe? a întrebat-o Skaffen-Amtiskaw.

— Nu fi vulgar, a spus ea, apoi a bătut din palme și le-a frecat una de alta. Coborând privirea spre dronă, a surâs. În orice caz, e momentul să gândești ca o valiză, prietena mea. Fă-ți rost de un mâner.

— Sper că-ți dai seama că tot ce este aici mi se pare la fel de atrăgător cum vrei să mă faci să arăt, a spus Skaffen-Amtiskaw cu o demnitate discretă, după care a prelungit o soligramă de mâner într-o latură și s-a răsturnat.

Sma a apucat mânerul și a tras de el.

— O valiză *goală*, nemernicule, a bombănit ea.

— A, te rog să mă ierți, a mormăit Skaffen-Amtiskaw și a devenit ușoară.

Sma a deschis un portofel plin de bani dislocați cu doar câteva ore mai devreme dintr-o bancă din centrul orașului de către nava *Xenofobul* și i-a plătit șoferului de taxi. A urmărit apoi un șir de transportoare de trupe trecând ca un tunet prin dreptul ei de-a lungul bulevardului, după care s-a așezat pe o banchetă care făcea parte dintr-un zid de piatră ce mărginea un șir îngust de copaci și iarbă, și s-a uitat spre trotuarul lat și la bulevardul de dincolo de acesta, spre clădirea masivă și impresionantă de pe cealaltă parte a străzii. A plasat drona alături de ea. Cu mult zgomot, traficul trecea prin dreptul lor; oamenii se grăbeau înapoi și-încolo prin fața ei.

Bine măcar că sunt aproape Standard, a gândit ea. Nu îi plăcuse niciodată să fie modificată pentru a lua înfățișarea băștinașilor. În orice caz, cei de acolo aveau posibilitatea de a efectua călătorii interstelare și se obișnuiseră să vadă oameni care arătau diferit, chiar ciudat câteodată. Ca de obicei, prin

comparație cu localnicii, ea era prea înaltă, dar se simțea în stare să reziste câtorva priviri mai ciudate.

— Mai este aici? a întrebat ea încet uitându-se spre gărzile înarmate din fața Ministerului de Externe.

— Discută nu știu ce înțelegere ciudată cu marii șefi, i-a șoptit drona. Vrei să tragi cu urechea?

— Hmm. Nu.

Aveau un microfon în apropierea sălii respective de conferință, o muscă aflată pe un perete.

— Mamă! a exclamat drona. Nu-mi vine să cred ce spune acest om!

Fără să vrea, Sma a aruncat o privire spre dronă. Apoi s-a încruntat.

— Ce a spus?

— Nu se poate! a spus drona pe nerăsuflăte. *Gravitația foarte redusă* a descoperit ce a pus la cale maniacul.

UGC-ul se afla încă pe orbită, asigurând sprijin pentru *Xenofob*; procedurile și echipamentele tipice pentru Contact asiguraseră și încă asigurau mai toate informațiile despre acel loc; microfonul său monitoriza sala de conferințe. În acest timp, ea scana computerele și băncile de informații de pe întreaga planetă.

— Ei bine? a întrebat Sma, urmărind încă un transportor de trupe huruind de-a lungul bulevardului.

— Individul e dement! Nebun de legat! a murmurat drona, parcă mai mult pentru sine. Să facem uitat Voerenhutz; trebuie să-l scoatem de aici de dragul *acestor* oameni.

Sma a împuns-o cu cotul pe drona-valiză.

— Ce s-a întâmplat, la naiba?

— Bine; uite care e treaba, Zakalwe a devenit magnat, corect? Extraordinar de puternic, are afaceri pretutindeni: banii pe care i-a adus cu sine din locul în care a distrus proiectilul-cuțit, prada pe care i-am dat-o ultima oară, plus profiturile. Și care este baza imperiului său de afaceri de aici? Genotehnologia.

Sma a rămas un moment pe gânduri.

— Oho, a făcut ea, după care s-a rezemat de spătarul băncii și și-a încrucișat brațele la piept.

— Indiferent ce ți-ai imagina, situația e mult mai gravă. Sma; pe planeta asta există cinci autocrați foarte bătrâni, care se bat

pentru hegemonie. *Aceștia devin tot mai sănătoși.* În realitate, toți întineresc. Acest lucru nu ar trebui să fie posibil decât peste douăzeci sau treizeci de ani.

Sma nu a zis nimic. A avut o senzație ciudată în stomac.

— Corporația lui Zakalwe primește sume enorme de la cei cinci indivizi, a spus drona pe nerăsuflăte. Urma să încaseze bani de la un al șaselea boșorog, dar acesta a murit în urmă cu douăzeci și una de zile, a fost asasinat. Ethnarchul Kerian. El controla cealaltă jumătate a acestui continent. Disparația lui a declanșat toată activitatea asta militară. Pe de altă parte, cu excepția ethnarchului Kerian, acești autocrați reîntineriți brusc dădeau semne că ar fi devenit neobișnuit de *benigni*, cam din momentul în care au început să fie ciudat de vioi.

Sma a închis ochii o clipă, apoi i-a deschis.

— Și dă rezultate? a întrebat ea, simțindu-și gura uscată.

— Cum nu se poate mai bine; toți sunt amenințați de lovituri de stat, de regulă declanșate de propria armată. Ba mai grav, moartea lui Kerian a aprins un fitil cu ardere lentă. Situația de pe planeta asta a devenit extrem de primejdioasă! Și vorbim de orizontul evenimential; demenții ăștia cu creiere de găină dețin bombe termonucleare. Omul nostru a înnebunit! a spus brusc drona cu glas scârțâitor.

Deși știa că drona activase câmpul sonor, astfel încât doar ea să poată auzi cuvintele rostite de ea, Sma a scos un șuiert pentru a o reduce la tăcere. Drona a continuat să vorbească exploziv:

— E foarte probabil că a reușit să descifreze codificarea genetică din propriile celule; retroîmbătrânirea permanentă pe care i-am dat-o *noi*; iar el o vinde! Pentru bani și favoruri, încercând să îi facă pe acești dictatori maniaci să se comporte ca niște oameni de treabă. Sma! Omul încearcă să-și creeze întreaga secțiune de contact! Și strică totul!

Sma a lovit mașina cu pumnul.

— Calmează-te, ce naiba?

— Sma, a spus drona, cu glas aproape languros, sunt foarte calmă. Încerc să îți transmit enormitatea balamucului planetar pe care Zakalwe a reușit să îl creeze aici. *Gravitația foarte redusă* este gata să explodeze de furie; chiar în timp ce vorbim, Mințile Contactului, pe o rază tot mai extinsă în jurul acestei planete, lasă orice altceva la o parte pentru a vedea ce se poate

întreprinde pentru a face curățenie în tot balamucul îngrozitor de aici. Dacă VSG-ul acela nu ar fi fost oricum pe drum spre acest loc, l-ar fi dirijat înapoi tocmai din cauza asta. Un morman de rahat de mărimea unei centuri de asteroizi e pe cale să se lovească de un ventilator de mărimea acestei planete, iar asta doar din cauza planurilor nebunești ale lui Zakalwe de a crea băieți buni, iar Contactul va trebui să încerce să rezolve totul. Drona a ezitat. Da, tocmai am primit știrea. A lăsat impresia că se simțea ușurată. Ai la dispoziție o zi pentru a-l scoate pe Zakalwe de aici, altfel îl înșfăcăm noi; dislocare de urgență, nu avem nicio barieră în față.

Sma a inspirat foarte profund.

— În afară de asta... totul e bine?

— Domnișoară Sma, nu e momentul potrivit pentru frivolități, a spus drona cu glas serios. După aceea, a exclamat: La naiba!

— Ce s-a mai întâmplat?

— Discuția s-a încheiat, dar Zakalwe Dementul nu mai vrea să plece cu mașina lui; se îndreaptă spre liftul care duce spre sistemul de metro. Destinația... baza navală. Acolo îl așteaptă un submarin.

Sma s-a ridicat în picioare.

— Submarin, zici? Și-a netezit pantalonii până la glezne. Înapoi spre docuri, de acord?

— Da, spre doc.

Sma a ridicat drona, a pornit și a căutat din ochi un taxi.

— I-am cerut lui *Gravitație foarte redusă* să emită un mesaj radio fals, a spus Skaffen-Amtiskaw. În câteva momente, trebuie să sosească un taxi pentru noi.

— Și se spune că niciodată nu găsești unul liber când ai nevoie.

— Sma, atitudinea ta mă îngrijorează. Iei situația asta cu mult prea mult calm.

— A, asta era? O să intru în panică mai târziu. Sma a inspirat adânc și a expirat lent. Oare acela e taxi?

— Așa cred.

— Cum se spune „Spre docuri“?

Drona i-a spus, iar ea a rostit cuvintele. Taxiul a pornit în viteză prin traficul cu precădere militar.

Șase ore mai târziu încă urmăreau submarinul care, vuind,

zbârnâind și gălgâind, își croia drum prin straturile de apă ale oceanului spre marea ecuatorială.

— Șaizeci de kilometri pe oră, a spumegat drona. Auzi, șaizeci de kilometri pe oră!

— Pentru ei e rapid; nu mai fi atât de critic față de alte mașini, care sunt suratele tale.

Sma a urmărit pe ecran cum nava aflată la un kilometru în fața lor își croia drum prin ocean. Platoul abisal se afla la câțiva kilometri dedesubt.

— Nu e cineva dintre ai noștri, Sma, a spus drona cu glas obosit. E doar un submarin; cea mai inteligentă parte a lui este căpitanul uman. Am terminat ce aveam de spus.

— Ai idee încotro se îndreaptă?

— Nu. Căpitanul a primit ordin să îl ducă pe Zakalwe unde vrea el, iar după ce i-a dat aceste indicații generale, Zakalwe a rămas mut. Există o sumedenie de insule și atoli spre care s-ar putea îndrepta sau - la câteva zile distanță, judecând după cum se târâie - la mii de kilometri de linia de coastă, spre alt continent.

— Verifică insulele acelea, dar și linia de coastă. Trebuie să există un motiv pentru care merge în această direcție.

— Dar se fac verificări chiar *acum!* a izbucnit drona.

Sma s-a uitat la ea. Skaffen-Amtiskaw era înconjurată de o nuanță delicată de violet, ceea ce sugera remușcarea.

— Sma, acest... om a ratat totul data trecută; am pierdut cinci sau șase milioane cu acea misiune, și totul pentru că nu a vrut să plece din Palatul de Iarnă și să echilibreze situația. Ți-aș putea arăta scenele de groază de acolo care te-ar face să încărunțești. Acum a ajuns foarte aproape de a declanșa o catastrofă globală. De când a avut de suferit din cauza a ce i s-a întâmplat pe Fohis - de când a început să facă eforturi pentru a deveni un tip de treabă - a produs numai dezastre. Dacă îl prindem și reușim să îl ducem pe Voerenhutz, mă îngrijorează genul de haos pe care îl va produce acolo. Omul e o catastrofă. Las la o parte faptul că am scăpat de Beychae; eliminarea lui Zakalwe ar aduce ușurare pentru toată lumea.

Sma s-a uitat în centrul benzii senzoriale a dronei.

— Punctul unu, a spus ea, nu vorbi despre viețile ființelor umane ca și cum ar fi doar colaterale. A inspirat adânc. Punctul doi, mai ții minte masacrul din curtea aceluia han? a întrebat ea

calm. Indivizii trecuți prin zid și proiectilul-cuțit scăpat din lesă?

— Punctul unu, îmi cer iertare că ți-am jignit sensibilitățile de mamifer. Punctul doi, Sma, mă vei ierta vreodată?

— Mai ții mine ce ți-am spus că se va întâmpla dacă mai încerci așa ceva din nou?

— Sma, a zis drona cu glas ostenit, dacă încerci serios să sugerezi că l-aș putea ucide pe Zakalwe, tot ce-ți pot spune este: nu fi ridicolă.

— Nu uita, a spus ea, urmărind imaginea care se derula lent pe ecran. Am primit ordin.

— Căi de acțiune convenite, Sma. Noi nu primim ordine, sau ai uitat?

Sma a dat aprobator din cap.

— Avem căi de acțiune convenite. Îl ridicăm pe domnul Zakalwe și îl ducem pe Voerenhutz. Dacă la un anumit moment nu ești de acord, te poți retrage. Mi se va da altă dronă ofensivă.

Skaffen-Amtiskaw a rămas tăcută o secundă, apoi a spus:

— Sma, acesta este cel mai jignitor lucru pe care mi l-ai spus vreodată - ceea ce spune multe -, dar voi trece peste asta, cred eu, deoarece amândoi suntem foarte stresați în aceste momente. Acțiunile mele vor fi mai expresive decât vorbele. Cum spuneam, îl ridicăm pe distrugătorul de planete și îl lăsăm pe Voerenhutz. Deși, dacă acest voiaj durează prea mult, lucrurile ne vor fi luate din mâini - sau câmpuri, în funcție de caz - și Zakalwe se va trezi pe *Xenofobul* sau pe UGC întrebându-se ce s-a întâmplat. Nu putem decât să așteptăm și să vedem. Drona a făcut o pauză. Se pare că ne îndreptăm spre insulele acelea de la ecuator, i-a spus ea. Zakalwe deține jumătate dintre ele.

Sma a dat tăcută din cap urmărind submarinul îndepărtat furișându-se prin ocean. S-a scărpinat în partea de jos a abdomenului, apoi s-a întors spre dronă.

— Ești sigur că nu ai înregistrat nimic din acel, hm, fel de orgie din prima noapte pe care am petrecut-o pe *Xenofobul*?

— Absolut.

Încruntată, s-a întors din nou spre ecran.

— Hm. Păcat.

Submarinul a rămas nouă ore în submersiune, apoi a ieșit la

suprafață în apropierea unui atol; spre țărm a pornit o ambarcațiune gonflabilă. Sma și drona au urmărit silueta solitară urcând plaja aurie, luminată de soare, și îndreptându-se către un complex de clădiri scunde, un hotel exclusivist pentru clasa conducătoare a țării pe care o părăsise.

— Ce face Zakalwe? a întrebat Sma când el se afla pe țărm de aproximativ zece minute. După ce recuperase ambarcațiunea gonflabilă, submarinul intrase din nou în imersiune și pornise spre portul pe care îl părăsise.

— Își ia adio de la o fată, a spus oftând drona.

— Asta e *tot*?

— Se pare că acesta a fost singurul lucru care l-a atras aici.

— Ei, la naiba! Nu putea să vină cu avionul?

— Hm. Nu, nu există pistă, dar oricum, asta e o zonă demilitarizată, foarte sensibilă; nu se permit zboruri de niciun fel, iar următorul hidroavion nu va sosi decât peste două zile. Submarinul era cea mai rapidă modalitate de a...

Drona a tăcut brusc.

— Skaffen-Amtiskaw? a întrebat uimită Sma.

— Ei bine, a spus rar drona, gagica tocmai a făcut țandări o mulțime de ornamente și câteva piese de mobilier foarte valoroase, și apoi s-a trântit în pat plângând... dar, fără legătură cu asta, Zakalwe s-a așezat în mijlocul salonului cu un pahar mare de băutură în mână și a spus (citez), „În regulă, dacă ești tu, Sma, vino să stăm de vorbă.”

Sma s-a uitat la imaginea de pe ecran. Înfățișa micul atol, insula centrală, înverzită, părând strivit între albastrul cerului și verdele oceanului.

— Știi ceva? a spus ea. Cred că aș vrea să-l ucid pe Zakalwe.

— Asta e o replică. Ieșim la suprafață?

— La suprafață. Să mergem să discutăm cu nenorocitul acela.

X

Lumină. Puțină lumină. Nu foarte multă. Aer duhnind și durere pretutindeni. Îi venea să urle și să se zvârcolească, dar nu putea să respire și să-și miște nimic. O umbră întunecată și distrugătoare creștea, exterminând orice gând, apoi și-a pierdut cunoștința.

Lumină. Puțină lumină. Nu foarte multă. Și-a dat seama că exista și durere, dar, într-un anume fel, ea nu părea chiar atât de importantă. Acum o privea altfel. Asta trebuia să facă; să o gândească în mod diferit. S-a întrebat cum de îi venise acea idee și a părut că-și amintește că fusese învățat să facă asta.

Totul era metaforic; toate lucrurile erau altceva decât ele însele. Durerea, de exemplu, era un ocean, iar el era în derivă pe el. Corpul îi era un oraș, iar mintea, o citadelă. Orice comunicare dintre cele două părea să se fi întrerupt, dar în interiorul cetății care era mintea lui încă avea putere. Partea de conștiință care îi spunea că durerea nu doare, că toate lucrurile erau ca alte lucruri, era ca și cum... a descoperit că îi venea greu să găsească o comparație. Probabil o oglindă fermecată.

În timp ce se gândea la asta, lumina se stingea treptat, iar el aluneca din nou în beznă.

Lumină. O oarecare lumină (mai fusese acolo, nu?). Nu prea mult. Părea să fi părăsit foișorul care îi era mintea, iar acum se afla într-o ambarcațiune lovită de furtună, care lua apă, și imaginile dansau în fața ochilor lui.

Lumina a crescut treptat în intensitate, până a devenit aproape dureroasă. Brusc, s-a simțit îngrozit, fiindcă i s-a părut că era de fapt pe o ambarcațiune care scârțâia și lua apă, azvârlită cu repeziciune de colo până colo pe oceanul întunecat și clocotitor, prins în colții unei furtuni pline de urlete, dar acum era lumină, iar aceasta părea să vină de undeva de deasupra lui, și când a încercat să se uite la mâna lui sau la ambarcațiunea minusculă, nu a putut vedea nimic. Lumina puternică îi bătea în ochi, dar nu reușea să lumineze nimic altceva. Ideea l-a îngrozit; ambarcațiunea mică era inundată de un val, iar el se scufunda din nou în oceanul de durere, arzând prin fiecare por al pielii. Din fericire, undeva, cineva a apăsător pe un comutator, iar el a alunecat spre adânc, spre beznă, tăcere și... lipsa durerii.

Lumină. Puțină lumină. Și-a adus aminte de asta. Lumina îi înfățișa o barcă mică, asaltată de valurile unui ocean întunecat și nesfârșit. Dincolo de el, deocamdată de neatins, pe o insulă, exista o mare citadelă. Și se auzeau sunete. Sunete... Asta era ceva nou. Mai fusese acolo, dar nu auzise nimic. A încercat cu

disperare să asculte, dar nu a reușit să distingă vorbele. Cu toate astea, și-a format impresia că probabil cineva punea întrebări.

Cineva punea întrebări... Cine? A așteptat un răspuns, lăuntric sau din afară, dar nu a receptat nimic de nicăieri; s-a simțit rătăcit și abandonat, iar cel mai rău lucru era că se simțea abandonat de sine însuși.

A hotărât să-și pună câteva întrebări. Ce era citadela? Asta era mintea lui. Citadela trebuia să aibă în apropiere un oraș, corpul lui, dar se părea că cineva cucerise orașul și că doar castelul, turnul, rămăseseră. Ce era barca și ce era oceanul? Oceanul era durere. Acum se afla în barcă, dar înainte de asta se găsisese în ocean, acoperit de apă până la gât, iar valurile se spărseseră deasupra lui. Barca era... o tehnică deprinsă, care îl apăra de durere, fără să îl lase să uite că ea exista, dar ținând departe de el efectele ei devastatoare, îngăduindu-i să gândească.

Deocamdată, toate bune, a gândit el. Bine, dar ce este acea lumină?

Probabil că trebuia să se întoarcă la ea. Același lucru și cu întrebarea: Ce este acel sunet?

A încercat altă întrebare: Unde se întâmplă toate astea?

Și-a pipăit hainele îmbibate de apă, dar nu a găsit nimic în vreun buzunar. A căutat o etichetă cu numele lui despre care simțea că trebuia să fie cusută pe guler, dar se părea că ea îi fusese smulsă. A căutat mica ambarcațiune, dar tot nu a găsit răspunsuri. De aceea, a încercat să își imagineze că se găsea într-un turn îndepărtat, aflat deasupra valurilor uriașe, și s-a văzut pătrunzând într-un depozit ca o peșteră, în care domnea harababura și absurdul, în care se găseau amintiri îngropate adânc în castel... dar nu a putut vedea nimic în amănunt. A închis ochii și a plâns de frustrare, în vreme ce barca se cutremura și se răsturna sub el.

Când a deschis ochii, ținea într-o mână un petic de hârtie pe care era tipărit cuvântul FOHLS. A rămas atât de surprins, încât a dat drumul bucății de hârtie; vântul a înșfăcat-o și a dus-o departe, spre cerul întunecat de deasupra valurilor întunecate. Însă reușise să își amintească. Fohis era răspunsul. Planeta Fohis.

S-a simțit ușurat, dar și puțin mândru. Descoperise ceva.

Dar ce căuta acolo?

Funeralii. A părut că își aduce aminte ceva despre o înmormântare. Sigur nu fusese a lui.

Murise? S-a gândit o vreme la acea întrebare. A presupus că era posibil. Poate că, până la urmă, exista și viață după moarte. Ei bine, dacă exista viață după moarte, va învăța ceva. Acea mare de durere era pedeapsa divină? Lumina era un zeu? Și-a dus mâna peste copastia bărcii, pătrunzând în durere; ea l-a copleșit, astfel că și-a retras-o. Un zeu crud, dacă așa stăteau lucrurile. Dar ce se întâmplă cu tot ce am făcut pentru Cultură? a vrut el să întrebe. Asta nu anulează o parte dintre faptele rele? Ori ticăloșii aceia mulțumiți de sine greșiseră de la început până la sfârșit? Doamne, cât de mult ar dori să se întoarcă pentru a le spune câteva cuvinte. Și-a imaginat expresia de pe fața lui Sma!

Însă gândea că nu murise. Nu fuseseră funeraliile lui. Și-a amintit turnul cu vârful plat, aflat lângă faleză care dădea spre mare, când ajutase la transportarea cadavrului unui bătrân războinic până acolo. Da, murise cineva, iar el era înmormântat printr-o ceremonie.

Ceva l-a săcâit.

Brusc, s-a prins de copastia din lemn putred a bărcii și a privit cu ochii larg deschiși spre oceanul agitat.

A văzut o navă. Când și când, putea vedea o navă, aflată foarte departe. Părea ceva mai mare decât un punct, iar până la ea se tălăzuia apa oceanului, dar sigur era o navă. În sinea lui a părut să se deschidă o gaură; măruntaiele i s-au prăbușit prin ea.

Credea că recunoaște nava.

Apoi barca s-a destrămat și el a căzut printre rămășițele ei, prin apa de dedesubt, apoi a ieșit azvârlind stropi de apă, ajungând din nou să aibă aer, și atunci a văzut un punct pe suprafața ei, spre care se prăbușea. Era o altă mică ambarcațiune; s-a izbit de ea, prin mai multă apă, prin mai mult aer, printre resturile unei ambarcațiuni, prin alt strat de apă și alt nivel de aer.

Hei - a gândit o parte a minții lui, în timp ce se prăbușea -, asta seamănă cu felul în care Sma a descris Realitatea.

...stropit de alte și alte valuri, prin apă, apoi ieșind la aer, îndreptându-se spre alte talazuri...

Asta nu avea să se sfârșească. Și-a adus aminte că Realitatea pe care Sma o descrisese se extindea permanent; puteai cădea prin ea la nesfârșit; chiar etern, nu doar până la sfârșitul universului; practic, o veșnicie.

Asta nu va merge a gândit el. Va trebui să înfrunte nava.

A căzut într-o ambarcațiune mică, scârțâitoare, care lua apă.

Nava era mult mai aproape. Era uriașă, întunecată și înțesată de tunuri ale căror țevi stăteau ațintite spre cer și se îndrepta direct spre el, iar valul de provă era un uriaș V de spumă, despicat de etrava ei.

La naiba, nu va reuși să se dea la o parte din calea ei. Despiciând apa, curbele brutale ale provei goneau spre el. A închis ochii.

Cândva, odată ca niciodată, a existat... o navă. Una uriașă. O navă destinată să distrugă lucruri: alte nave, oameni, orașe... Era foarte mare și fusese gândită să ucidă oameni și să îi ferească pe oamenii dinăuntru de a fi uciși.

S-a străduit să nu își aducă aminte cum se numea acea navă. În schimb, a văzut nava instalată cumva aproape de mijlocul unui oraș și s-a simțit derutat, astfel că nu și-a dat seama cum de ajunsese ea acolo. Din anumite motive, nava a început să arate ca un castel, iar acest lucru era și nu era logic. A început să se simtă înspăimântat. Numele navei era ca o uriașă creatură marină, care se izbea de copastia ambarcațiunii lui; ca un berbec ce azvârlea cu un sunet înfundat în zidurile foișorului castelului în care se afla el. Știind că era doar un nume, a încercat să îl blocheze, nu voia să-l audă, deoarece asta îl făcea întotdeauna să se simtă prost.

Și-a pus palmele peste urechi. Asta a dat roade doar pentru o clipă. Însă nava, prinsă în piatră, în apropiere de centrul orașului, a tras cu tunurile sale masive, scoțând fum negru și flăcări alb-gălbui, și a înțeles ce va urma, de aceea a încercat să tipe, pentru a acoperi zgomotul, dar când acesta a sosit, a descoperit că tunurile rostiseră numele navei, și acel zgomot a sfârtecat ambarcațiunea, a dărâmat castelul și a răsunit prin oasele și spațiile goale din țeasta lui, precum râsul unui zeu dement, pentru totdeauna.

Apoi lumina s-a stins, iar el, recunoscător, s-a scufundat, îndepărtându-se de acel sunet acuzator, groaznic.

Lumină. *Staberinde*, a spus o voce calmă, venind de undeva din interior. *Staberinde. E doar un cuvânt.*

Staberinde. Nava. S-a întors cu spatele spre lumină, coborând din nou în beznă.

Lumină. Dar și sunete; o voce. La ce mă gândeam mai devreme? (Și-a adus aminte ceva despre un nume, dar l-a ignorat.) Însmormântare. Dureri. Și nava. Exista o navă. Ori existase. Poate încă există, pentru toți... dar mai era ceva despre o însmormântare. Te afli aici pentru însmormântare. Asta te-a derutat mai devreme. Ai crezut că erai mort, dar, de fapt, doar trăiai. Și-a adus aminte ceva despre ambarcațiuni, oceane, castele și orașe, dar nu a mai reușit să le vadă.

Acum, de undeva, vine atingerea, iar ea vine de undeva din afară. Nu durere, ci atingere. Două lucruri diferite...

Din nou, atingerea. Dă impresia că este atingerea unei mâini; una care îi atinge fața, provocând mai multă durere, însă tot o atingere și, perceptibil, o mână. Fața îl dureau îngrozitor. Probabil că fața lui arăta îngrozitor.

Unde mă aflu? Prăbușire. Funeralii. Fohis.

Prăbușire. Desigur; numele meu e...

Prea greu.

Și atunci, ce să fac?

Asta e mai ușor. Ești un agent plătit al celei mai avansate - în fine, a celei mai *energice* - civilizații de umanoizi din... Realitate? (Nu.) Din Galaxie? Da, din galaxie... iar tu ai reprezentat-o la niște... funeralii, și te-ai întors într-un *aparat de zbor* ridicol, pentru a fi preluat și dus departe de acolo, când la bordul aparatului s-a petrecut ceva... și el văzuse flăcări și... și văzuse acea junglă plutind spre dreapta... după aceea, nimic, și doar durere, nimic altceva decât durere. După care, o alunecare și o plutire, intrând și ieșind din acel regat al durerii.

Și-a atins din nou fața cu o mână. De această dată a reușit să vadă ceva. A crezut că arăta ca un nor, ori ca o lună prin nori, rămasă nevăzută, dar reușind să-și trimită strălucirea prin ei.

Probabil că acele două lucruri aveau legătură între ele, a gândit el. Da; iată că revine și, da, uite: senzații, percepții; mâna din nou lipită de față. Gâtleejul, înghițind, apă, sau un anume lichid. Ți se dă ceva de băut. Din felul cum alunecă pe gâtleej, pare a fi... da, în capul oaselor, stăm drepti, nu pe spate. Mâinile, mâinile lui, ele sunt... o senzație de deschidere, foarte

deschisă, foarte vulnerabilă, despuiată de orice.

A crezut că trupul lui aducea înapoi durerea. A hotărât să renunțe la asta. Să încerce altceva.

Să încerce din nou senzația de prăbușire. Revenit de la înmormântare și de la deșertul apărut în față... ba nu, munți. Ori era vorba de o junglă? Nu-și putea aminti. Unde ne aflăm? În junglă, ba nu... în deșert, nu... și atunci? Habar n-am.

Adormit, a gândit pe neașteptate; în noaptea aceea, în avion, dormeai și ai avut la dispoziție suficient timp ca să te trezești pe întuneric și să vezi flăcările, după care ai început să îți dai seama înainte ca lumina să explodeze în capul tău. După aceea, durere. Dar nu ai văzut solul plutind, năpustindu-se pentru a te întâmpina, pentru că întunericul era deplin.

Când și-a revenit din nou, totul se schimbase. S-a simțit vulnerabil și expus. În timp ce a deschis ochii și a încercat să-și aducă aminte cum să vadă, a distins încet dăre prăfuite de lumină în semiîntunericul cafeniu și a văzut vase din lut ars în apropierea unui perete din pământ sau chirpici, apoi o vatră mică în mijlocul încăperii și sulite rezemate de un zid, dar și alte arme. Încordându-și gâtul pentru a-și înălța capul, a reușit să vadă și altceva: cadrul grosolan din lemn de care era legat.

Cadrul din lemn avea forma unui pătrat; două scânduri în diagonală alcătuiau un X înăuntrul pătratului. Era gol, cu mâinile și picioarele legate, fiecare membru de câte un colț al ramei, care era proptită de un zid la un unghi de aproximativ patruzeci și cinci de grade. O chingă groasă din piele era înfășurată în jurul taliei pentru a-l fixa de centrul X-ului, iar pe tot corpul erau urme de sânge și vopsea.

Și-a lăsat gâtul moale.

— Fir-ar să fie, s-a auzit spunând cu glas hârâit.

Nu-i plăcea cum stăteau lucrurile.

Unde naiba era Cultura? Trebuiau să-l salveze; asta era treaba lor. El le făcea treburile murdare, iar ei trebuiau să îi poarte de grijă. Așa suna înțelegerea. Și atunci unde naiba erau?

Durerea a revenit, de astă dată ca un vechi prieten, aproape de peste tot. Când își încorda gâtul avea dureri. Avea o durere de cap (probabil o comoție); nasul rupt, coaste fisurate sau rupte; un braț rupt și ambele picioare rupte. Probabil și leziuni

interne; măruntaiele îl dureau; de fapt pe dinăuntru avea cele mai mari dureri. Se simțea umflat și în descompunere.

La naiba, gândi, probabil că sunt pe moarte.

Și-a mutat capul și a făcut o grimasă (durerea se scurgea în el ca și cum o cochilie protectoare de pe piele crăpa din cauza mișcării), și s-a uitat la frânghiile care îl ținutau de cadrul din lemn. Întinderea nu era nicidecum modalitatea de a trata fracturile, și-a spus el, apoi a râs foarte scurt, pentru că, la prima contracție a mușchilor stomacului, coastele au pulsă brusc, de parcă ar fi fost înroșite de un foc.

A auzit ceva; zgomote îndepărtate: oameni care strigau din când în când și copii țipând, dar și un fel de urlet animalic.

A închis ochii, dar nu a mai auzit nimic clar. I-a deschis din nou. Zidul era de fapt pământ și probabil că se afla în subteran, pentru că a văzut rădăcini groase tăiate care pătrundeau în acel spațiu. Lumina era dată de două puțuri aproape verticale, prin care pătrundeau razele soarelui la un anumit unghi, așadar... era aproape miezul zilei, undeva la ecuator. În subteran, a gândit el, și i s-a făcut greață. Greu de găsit. S-a întrebat dacă avionul fusese pe traseu când se prăbușise și cât de departe de locul accidentului fusese dus. Nu avea însă niciun rost să își facă griji.

Ce altceva mai putea vedea? Niște bănci grosolane. O pernă murdară, ruptă. Arăta ca și cum cineva ar fi stat pe ea și îl privise. A presupus că era cel a cărui palmă o simțise, dacă nu cumva i se păruse. În cercul alcătuit din pietre aflat dedesubtul uneia dintre găurile din acoperiș nu ardea focul. De perete erau rezemate sulite, iar alte lucruri care arătau ca arme erau împrăștiate peste tot. Nu erau arme de luptă, ci de ceremonie, ori poate pentru tortură. A perceput un damf oribil și în aceeași clipă și-a dat seama că era miros de cangrenă, iar sursa era chiar el.

A început să treacă din nou peste limită, neștiind sigur dacă adormea sau își pierde cunoștința, dar a sperat că era ori una, ori alta, dorindu-le pe amândouă, pentru că totul îl copleșea în acele momente. Apoi a venit fata. Avea un urcior în mână pe care l-a așezat jos, după care l-a privit. A încercat să-i vorbească, dar nu a putut. Probabil că, de fapt, mai devreme, când spusese „fir-ar să fie“ nu vorbise cu adevărat. S-a uitat la fată și a încercat să-i zâmbească.

Ea a ieșit din nou.

Vederea fetei l-a făcut să mai prindă curaj. Un bărbat ar fi însemnat un pericol, a gândit el. O fată însemna că lucrurile nu erau chiar atât de grave. Probabil.

Fata a revenit aducând un bol cu apă. L-a spălat, îndepărtând sângele și vopseaua. Procesul a fost însoțit de dureri. În mod previzibil, nimic nu s-a întâmplat când ea i-a spălat organul genital: ar fi dorit ca acesta să dea vreun semn de viață, asta doar de dragul artei.

A încercat să vorbească, dar nu a reușit. Fata l-a lăsat să soarbă câteva guri de apă dintr-un bol puțin adânc, iar el a gemut ceva spre ea, dar nu ceva inteligibil. Fata a plecat din nou.

Când a revenit, era însoțită de câțiva bărbați. Aceștia purtau straie ciudate, care păreau alcătuite din pene, piei, oase și plăci de armură din lemn, legate cu mațe uscate. Și ei erau pictați, și au adus niște vase cu bețe în ele, pe care le-au folosit pentru a-l picta din nou.

După ce au terminat, s-au retras un pas. A vrut să le spună că roșul nu se potrivea, dar nu a reușit să articuleze niciun cuvânt. A simțit că se prăbușește, undeva în beznă.

Când și-a revenit, se mișca încet. Cadrul de care stătea legat fusese ridicat și scos din acel semiîntuneric. Se afla cu fața spre cer. Lumina orbitoare îi umplea ochii, praful îi bloca nasul și gura, iar țipetele și urletele îi umpleau mintea. S-a simțit tremurând ca o victimă a febrei, fulgerat de dureri sfâșietoare din fiecare membru rupt. A încercat să strige și să își ridice capul pentru a vedea, dar nu a perceput decât zgomote și praf. Măruntaiele erau într-o stare și mai gravă; pielea îi stătea întinsă peste pântec.

Apoi a fost ridicat din nou, iar satul a apărut dedesubtul lui. Era mic, doar câteva corturi, câteva locuințe din răchită și lut, plus câteva colibe săpate în pământ. Semiarid; doar desigur, cât putea cuprinde cu privirea - strivite la pământ în perimetrul satului - totul a dispărut rapid dincolo de el, într-o negură de culoare gălbuie. Coborât, soarele abia se vedea. Nu și-a putut da seama dacă veniseră zorii sau era doar amurgul.

Ceea ce a văzut cu adevărat erau oameni. Aceștia se găseau în fața lui; el se afla pe o movilă de pământ, iar cadrul era legat

de doi stâlpi masivi, și oamenii stăteau dedesubtul lui, toți în genunchi, cu capetele înclinate. A văzut și copii mici, ale căror capete erau aplecate cu forța de adulții din apropierea lor, dar și bătrâni susținuți de cei din jurul ca să nu se prăbușească și, în rest, oameni de toate vârstele. Apoi, în fața lor au apărut trei persoane, fata și doi bărbați. Bărbații, plasați de o parte și de alta a fetei, și-au plecat capetele, au înngenuncheat scurt și s-au ridicat din nou, după care au făcut un semn. Fata nu s-a clintit, și privirea ei s-a fixat asupra unui punct situat între ochii lui. De astă dată purta o rochie de culoare roșie-aprinsă; el nu și-a adus aminte ca ea să fi purtat așa ceva până în acel moment.

Unul dintre bărbați a ridicat în aer un vas mare din lut ars. Celălalt avea o sabie curbată, cu lama lată.

— Hei, a gemut el.

Altceva nu a reușit să spună. Durerea devenise deja insuportabilă; ridicarea pe verticală nu le pria nicidecum membrilor lui rupte.

Oamenii care scandau ceva păreau să se legene în apropierea capului său; lumina soarelui s-a cufundat și apoi și-a schimbat direcția, iar cele trei persoane din fața lui au devenit mai multe, neclare în negura și praful care cotropeau totul.

Unde naiba era Cultura?

În minte auzea un urlet îngrozitor, iar strălucirea difuză din mijloc, care era soarele, a început să pulseze. Sabia a sclipit într-o parte; vasul din lut a lucit în cealaltă parte. Fata stătea exact în fața lui și a dus mâna spre părul lui, pe care l-a prins între degete.

Urletul vibrant îi invada urechile și nu și-a putut da seama dacă era vorba de țipete sau răcnete. Bărbatul din dreapta lui a ridicat sabia.

Fata l-a prins mai strâns de păr, trăgându-i capul mai sus; el a scos un răcnet, care a acoperit zgomotul din jur, timp în care oasele lui au scrâșnit. A privit spre praful depus pe poala robei pe care o purta fata.

„Nenorociților!” gândi el, fără să fie sigur, nici măcar atunci, la cine se referea.

A reușit să răcnească doar o silabă:

— El...!

Apoi lama săbiei i-a retezat gâtul.

Numele a murit în gâtulejul lui. Totul se sfârșise, dar totuși

continua.

Nu a simțit nicio durere. Vuietul pe care îl auzise era de fapt mai încet. Privea satul și oamenii care stăteau ghemuiți. Imaginea s-a răsucit; a continuat să simtă smulgerea rădăcinilor părului de pe pielea capului. Apoi a fost întors.

Pe pieptul moale, lipsit de cap, curgea șuvoi sângele lui.

Acela am fost eu! a gândit el. Eu!

A fost răsucit încă o dată; bărbatul cu sabia ștergea sângele de pe lamă cu o cârpă. Cel cu vasul din lut ars încerca să nu privească în ochii lui larg deschiși și ținea vasul spre el, având capacul în cealaltă mână. *Așadar, asta este*, a gândit el, simțindu-se oarecum redus la un calm bizar. Apoi, urletul a părut să crească și să se stingă în același timp. Imaginea a căpătat nuanță roșiatică. S-a întrebat cât mai putea dura acea scenă. Cât de mult rezista un creier fără oxigen?

Acum, am devenit două persoane, gândi el, amintindu-și, dar rămânând cu ochii închiși.

Și s-a gândit la inima lui, acum oprită, și abia după aceea și-a dat seama și a vrut să strige, dar nu a putut, pentru că, în cele din urmă, o pierduse. Un alt nume s-a alcătuit în mintea lui. Dar...

Urletul a spintecat cerul. A simțit cum strânsoarea fetei a slăbit. Expresia de pe fața tânărului care ținea vasului era aproape comic de temătoare. Oamenii din mulțime au ridicat capetele; mugetul a devenit un urlet, o explozie de aer a azvârlit praf în aer și a făcut-o pe fata care îi ținea capul să se legene pe picioare; o formă întunecată s-a rotit cu rapiditate prin aerul de deasupra satului.

Ceva mai târziu... se auzi pe sine gândind alunecând departe.

A urmat alt zgomot preț de o secundă sau două - țipete, probabil - și ceva l-a izbit în cap, după care, simțind praf în gură și ochi, s-a rostogolit... dar începuse să își piardă interesul față de orice și s-a simțit fericit să permită întunericului de deasupra să îl cuprindă. Poate era recuperat din nou, ceva mai târziu.

Însă totul părea să i se întâmple altcuiva.

Când s-a auzit zgomotul îngrozitor, iar stânca mare și întunecată a aterizat în mijlocul satului - imediat după ce ofranda cerului fusese separată de corpul lui și astfel se alăturase aerului -, toți oamenii au fugit, îndepărtându-se de

negura care se subția, pentru a se afla cât mai departe de lumina care urla sfredelitor. Scâncind, s-au strâns toți lângă puțul care le oferea apă.

După doar cincizeci de bătaii de inimă. Forma întunecată a apărut din nou deasupra satului, înălțându-se înceteșată în negurile subțiri din apropierea cerului. De astă dată nu a urlat, ci s-a mișcat rapid cu un zgomot precum al vântului și s-a redus la nimic.

Șamanul și-a trimis novicele să vadă cum stăteau lucrurile; tânărul, nesigur pe picioare, a dispărut în negură. A revenit, iar șamanul i-a condus pe oamenii încă îngroziți spre sat.

Cadavrul celui care fusese oferit spre cer a continuat să atârne moale pe cadrul din lemn, aflat pe culmea movilei. Capul lui dispăruse.

După multe incantații și după ce măruntaiele au fost tocate evidențiind forme în neguri și trei transe, preotul și novicele său au socotit că acela era un semn bun, dar, în același timp, un avertisment. Au sacrificat pentru carne un animal care aparținea familiei fetei care scăpase din mână capul ce fusese oferit cerului, și a plasat capul acestuia în vasul din lut ars, în locul celui alt.

Cinci

— Dizzy! Tu cum naiba te simți?

A prins-o de mână și a ajutat-o să urce pe pontonul din lemn de pe acoperișul modulului care tocmai ieșise din imersiune. Și-a petrecut mâinile în jurul trupului ei.

— Mă bucur să te revăd! a spus el, apoi a râs.

Sma l-a bătut ușor peste talie și a descoperit că nu dorea să-l îmbrățișeze. El n-a părut să bage de seamă.

I-a dat drumul și apoi a coborât privirea și a văzut drona apărând din modul.

— Și Skaffen-Amtiskaw! Ți se permite să ieși în lume fără gardă de corp?

A cuprins-o pe Sma pe după talie cu un braț.

— Haideți la colibă; să luăm prânzul.

— De acord.

Au mers de-a lungul debarcaderului din lemn până la o alee

pietruită care traversa nisipul și au ajuns la umbra copacilor. Aceștia aveau culoarea albastru și violet; coroane uriașe și pufoase de culoare întunecată, profilate pe fundalul cerului de un albastru-deschis și mișcate de adierea caldă, intermitentă. Emanau parfumuri delicate din părțile superioare ale trunchiurilor alb-argintii. Când alți oameni au trecut pe alee, drona s-a ridicat de două ori până deasupra copacilor.

Bărbatul și femeia au mers pe străzile luminate de soare care treceau printre copaci și au ajuns la un lac mare a cărui apă tremurătoare reflecta aproape douăzeci de cabane; un hidroavion mic, zvelt, a alunecat până lângă ponton. Au ajuns în pâcul de clădiri și au urcat câteva trepte spre un balcon care dădea spre lacul și canalul îngust care ieșea din lagună spre cealaltă parte a insulei.

Soarele își cernea lumina printre coroanele copacilor; umbrele se mișcau încoace și încolo de-a lungul verandei, a mesei mici și a celor două hamacuri.

I-a făcut semn lui Sma să se așeze pe primul hamac; curând a apărut o servitoare căreia i-a dat comanda pentru amândoi. După plecarea acesteia, Skaffen-Amtiskaw s-a apropiat în planare și s-a așezat pe peretele verandei, cu fața spre lac. Sma s-a așezat cu atenție în hamac.

— E adevărat că deții insula asta?

— Hm... părând nesigur, el a privit în jur, apoi a dat aprobator din cap. A, da, sigur.

Și-a aruncat sandalele și s-a lungit pe celălalt hamac, făcându-l să se legene. A ridicat o sticlă de pe podea și la fiecare legănare a hamacului a turnat din sticlă în cele două pahare de pe mäsută. Când a terminat, s-a legănat mai tare pentru a putea ridica paharul ei pentru a i-l înmăna.

— Mulțumesc.

Zakalwe a sorbit din pahar și a închis ochii. Ea a rămas cu ochii la paharul pe care el îl ținea cu ambele mâini pe piept și a urmărit lichidul legănându-se într-o parte și în alta, lent, cafeniu. Și-a mutat privirea spre fața lui și a observat că nu se schimbase; avea părul ceva mai închis la culoare decât ținea ea aminte; pieptănat pe spate și lăsând liberă fruntea bronzată, prins la spate în coadă. În mare formă, ca întotdeauna. Nu arăta mai bătrân, desigur, pentru că, drept plată pentru ultima misiune, vârsta îi fusese stabilizată.

El a deschis încet ochii cu pleoape grele și s-a uitat la ea, apoi a zâmbit treptat. Ochii lui păreau mai bătrâni, a gândit Sma. Dar poate se înșela.

— Așadar, a spus ea, aici te joci, Zakalwe, așa e?

— Dizzy, ce insinuezi?

— Am fost trimisă pentru a te lua înapoi. Vor să pleci în altă misiune. Sigur ți-ai dat seama de asta, de aceea te rog să-mi spui dacă îmi pierd vremea aici sau nu. Nu am chef să fac efortul de a te convinge.

— Dizzy! a exclamat el părând jignit și, ridicându-și picioarele din hamac, le-a așezat pe podea; după aceea a zâmbit. Nu te mai purta așa, sigur că nu-ți pierzi vremea. Mi-am și pregătit bagajul.

I-a zâmbit ca un copil fericit, iar fața lui a rămas deschisă și zâmbitoare. Sceptică, Sma l-a măsurat cu o senzație de ușurare.

— Și atunci de ce ocolul ăsta?

— Ce ocol? a spus el cu un aer nevinovat și s-a așezat din nou în hamac. Trebuia să vin până aici ca să-mi iau rămas-bun de la o prietenă, asta e tot. Dar sunt pregătit să vin. Care e schema?

Rămasă cu gura deschisă, Sma l-a privit cu ochi mari. Apoi s-a întors spre dronă.

— Putem pleca imediat?

— Nu, a spus Skaffen-Amtiskaw. Potrivit cursului urmat de VSG, mai puteți rămâne aici două ore, după care reveniți pe *Xenofobul*; acesta poate face joncțiunea cu *Ce peste* aproximativ treizeci de ore. S-a răsucit și s-a uitat la bărbat. Dar avem nevoie de ceva cert. VSG-ul de o teratonă care se apropie are la bord douăzeci și opt de milioane de oameni; dacă va trebui să oprească aici, va trebui ca mai întâi să încetinească, de aceea trebuie să știe cu precizie. Chiar vii? În după-amiaza asta?

— Dronă, ți-am spus. O voi face. S-a aplecat apoi spre Sma. Despre ce este vorba?

— Voerenhutz, i-a răspuns ea. Tsoldrin Beychae.

El a zâmbit, arătându-și dinții sclipitori.

— Mai trăiește bătrânul Tsoldrin? Ei, mă bucur să-l revăd.

— Trebuie să-l convingi să se întoarcă la treabă.

El a fluturat ușor o mână prin aer.

— Nimic mai simplu, a spus el și a băut din pahar.

Sma l-a urmărit cum bea. A clătinat apoi din cap.

— Cheradenine, nu vrei să știi de ce? I-a întrebat ea.

El a dat să facă un gest cu o mână, semn care voia să sugereze o ridicare din umeri, apoi s-a răzgândit.

— Mda, sigur. De ce, Diziet? a întrebat el oftând.

— Voerenhutz se coagulează în două grupări; oamenii care sunt în prezent la putere vor să aplice politici agresive de teraformare...

— Asta înseamnă că... a scos un sughiț-, să redecoreze planete, corect?

Sma a închis ochii o clipă.

— Da. Cam așa ceva. Oricum ai dori să numești intenția lor, planeta este insensibilă din punct de vedere ecologic, asta ca să mă exprim delicat. Acești oameni - care își spun Umaniști - mai vor să creeze o scară a drepturilor pentru ființele înzestrate cu rațiune, iar ea va avea ca urmare dreptul lor de a cucerii orice lumi locuite, în funcție de capacitatea militară pe care o au la dispoziție. Acum sunt în desfășurare vreo douăsprezece războaie minore. Oricare dintre ele ar putea declanșa unul mare și, într-o oarecare măsură, Umaniștii încurajează aceste războaie deoarece ele par să susțină afirmația lor că Ciorchinele este prea aglomerat și este nevoie să se descopere noi habitate planetare.

— Pe de altă parte, a spus Skaffen-Amtiskaw, refuză să recunoască pe deplin faptul că mașinile sunt înzestrate cu rațiune; exploatează computere protoconștiente și susțin că doar experiența umană subiectivă are o valoare intrinsecă - niște fasciști.

— Am înțeles. A dat din cap și a devenit foarte serios. Și vreți ca Beychae să se înhame în luptă cu acești Umaniști, corect?

— Cheradenine! I-a dojenit Sma, în vreme ce câmpurile lui Skaffen-Amtiskaw au devenit glaciale.

El a părut jignit.

— Dar își spun Umaniști!

— E doar un nume, Zakalwe.

— Numele sunt importante, a spus el, aparent serios.

— Doar așa se autointitulează; asta nu-i face să fie băieți de treabă.

— Am înțeles. I-a zâmbit lui Sma. A încercat apoi să devină pragmatic. Vrei ca el să împingă lucrurile în cealaltă direcție, ca și data trecută.

— Da, a confirmat Sma.

— Bine. Pare destul de ușor. Fără chestii soldățești, da?

— Fără.

— Mă bag.

Apoi a dat din cap.

— Mi se pare mie sau ai ajuns la capătul răbdării? a mormăit Skaffen-Amtiskaw.

— Hai, transmite semnalul, i-a spus Sma dronei.

— Am înțeles, a spus ea. Semnal transmis. Apoi a lăsat o bună impresie, încruntându-se spre bărbat cu câmpurile ei. Dar să faci bine să nu te răzgândești.

— Skaffen-Amtiskaw, doar gândul de a trebui să-mi petrec timpul în compania ta m-ar putea îndemna să renunț la tovărășia încântătoare domnișoare Sma până la Voerenhutz. A aruncat o privire îngrijorată spre femeie. Sper că mă însoțești până acolo.

Sma a dat aprobator din cap. Cât timp servitoarea a așezat câteva farfurii pe masa dintre hamacuri, a sorbit din pahar.

— Chiar așa, Zakalwe? a întrebat ea, după plecarea servitoarei.

— Chiar așa ce, Diziet?

Apoi i-a zâmbit peste buza paharului.

— Chiar pleci? După, cât... cinci ani? După ce ți-ai construit un imperiu, aplicând planul tău pentru a face lumea asta să fie mai sigură, folosind tehnologia noastră, încercând să pui în practică metodele noastre... ești gata să lași totul pentru cine știe cât timp? La naiba, ai spus da chiar înainte de a ști că era vorba de Voerenhutz; locul ăsta ar putea fi în partea cealaltă a galaxiei; ar putea fi în Nori. În cazul ăsta ai fi acceptat să călătorești patru ani.

El a ridicat din umeri.

— Îmi plac călătoriile lungi.

Sma i-a privit o vreme fața. Părea lipsit de griji, plin de viață. Vigoare și energie au fost cuvintele care i-au venit în minte. A simțit un vag dezgust.

În timp ce mânca niște fructe de pe farfurioară, el a ridicat din umeri.

— În plus, am mandatat pe cineva care să se ocupe de afaceri în lipsa mea. Totul se va conserva până când mă voi întoarce aici.

— Dacă vei mai avea la ce să te întorci, a remarcat Skaffen-Amtiskaw.

— Sigur că voi avea, a spus el, scuipând un sâmbure peste marginea verandei. Oamenii ăștia vorbesc despre război, dar nu sunt sinucigași.

— A, atunci e bine, a spus drona, și s-a întors cu spatele.

Bărbatul a zâmbit spre dronă. A făcut semn din cap către farfuria lui Sma.

— Diziet, nu ți-e foame?

— Mi-a trecut pofta de mâncare, a spus ea.

Frecându-și mâinile, el a coborât din hamac.

— Hai, a spus el, hai să înotăm.

Sma l-a urmărit cum, purtând un șort lung și pășind cu fereală, el încerca să prindă pești într-un bazin plin de pietre. Ea înotase în chiloți.

Concentrat, privind atent apa care îi reflecta fața, Zakalwe s-a aplecat. Părea să îi vorbească apei.

— Încă arăți foarte bine, să știi. Sper că te simți îndeajuns de măgulită.

Ea a continuat să se șteargă.

— Zakalwe, sunt prea bătrână ca să fiu complimentată.

— Prostii.

A râs, iar apa s-a unduit sub gura lui. S-a încruntat și, încet, și-a scufundat mâinile sub apă.

Ea a urmărit expresia de concentrare de pe fața lui, în timp ce brațele îi pătrundeau mai adânc în apă, oglindindu-se.

Pe măsură ce și-a mișcat mâinile lin, lingându-și în același timp buzele, el a zâmbit din nou și a strâns din pleoape; avea brațele adânc în apă.

S-a repezit în față, a scos un strigăt de bucurie, apoi și-a scos palmele împreunate din apă și s-a apropiat de Sma, care stătea rezemată de niște stânci. Zakalwe zâmbea cu gura până la urechi. A întins mâinile în față pentru ca ea să poată vedea captura. Ea a privit și a văzut un peștișor, strălucind în albastru, verde, roșu și auriu; în palmele împreunate ale bărbatului, vietatea se zbătea, aruncând o lumină unduitoare în culori stridente. Când el s-a rezemat de o piatră, ea s-a încruntat.

— Și acum pune-l înapoi unde l-ai găsit, Cheradenine, așa cum era.

Zâmbetul a dispărut de pe fața lui, iar Sma a vrut să spună

altceva, mai blând, după care el a zâmbit din nou și a aruncat peștele înapoi în apă.

— Ca și cum aș fi vrut să fac altceva.

Apoi s-a apropiat și s-a așezat alături de ea pe o piatră.

Ea a privit spre mare. Drona era pe plajă, la zece metri în spatele lor.

Sma și-a netezit perișorii negri, minusculi, de pe antebrațe până când aceștia s-au lipit de piele.

— Zakalwe, de ce ai încercat toate chestiile acelea?

— Te referi la faptul că le-am dat elixirul tinereții glorioșilor noștri conducători? A ridicat din umeri. La data aceea mi s-a părut a fi o idee bună, a mărturisit el cu un aer degajat. Nu știi; m-am gândit că ar fi posibil. Am crezut că era mult mai ușor să intervin decât ați sugerat voi că ar fi. Am socotit că un om care are un plan solid, pe care nu-l interesa propria măreție... A dat din umeri și a aruncat o privire spre Sma. S-ar putea ca până la urmă să meargă. Nu se știe niciodată.

— Zakalwe, nu va merge. Ne-ai pus în brațe o problemă incredibil de greu de rezolvat.

— Aha, a făcut el, dând din cap. Așadar, interveniți. M-am gândit că așa se va întâmpla.

— Într-un anume fel, cred că va trebui.

— Mult noroc.

— Noroc... a spus Sma, apoi s-a răzgândit.

Și-a trecut degetele prin părul ud.

— Cât de mult risc, Diziet?

— În cazul de față?

— Da, și pentru proiectilul-cuțit. Ai aflat despre asta, da?

— Am auzit. A clătinat din cap. Nu cred că ești într-un pericol mai mare decât ai fost vreodată, Cheradenine, dacă ești tu însuși.

El a surâs.

— Detest toleranța Culturii.

— Așadar, a spus ea, trăgându-și bluza peste cap, ce condiții pui?

— Vorbim și despre plată, da? A pufnit în râs. Minus operațiunea de reîntinerire... același preț ca și data trecută. Plus zece la sută alte chestii negociabile.

— Exact la fel?

S-a uitat cu tristețe la el, iar părul încâlcit i s-a legănat când a

dat din cap spre el.

El a confirmat cu un gest din cap.

— Exact.

— Ești un neghiob, Zakalwe.

— Fac eforturi.

— Situația nu se va schimba.

— Nu ai de unde să știi.

— Pot bănuî.

— Și eu pot spera. Ascultă, Dizzy, e treaba mea, iar dacă vrei să te însoțesc, trebuie să fii de acord cu asta, bine?

— Bine.

El s-a uitat precaut spre ea.

— Încă mai știți unde este ea?

Sma a dat aprobator din cap.

— Da, știm.

— Prin urmare, sunteți de acord?

Ea a făcut un gest din umeri și s-a uitat spre ocean.

— Da, de acord. Dar tot cred că greșești. Nu sunt de părere că ar trebui să o revezi. L-a privit apoi în ochi. Țsta e sfatul meu.

El s-a ridicat și a scuturat câteva fire de nisip de pe picioare.

— O să țin minte asta.

S-au întors spre cabane și lacul cu apă de mare din mijlocul insulei. Sma s-a așezat pe un zid și a așteptat cât el și-a luat rămas-bun. A tras cu urechea crezând că va auzi plânsete sau vreun zgomot de veselă spartă, dar zadarnic.

Vântul i-a răsfirat părul cu blândețe și, spre surprinderea ei, în ciuda tuturor celor întâmplare, s-a simțit bine și încălzită; parfumul ce venea dinspre copacii înalți se răspândea în jurul ei, iar umbrele lor schimbătoare făceau pământul să se miște în ritm cu adierea, astfel că aerul, copacii, lumina și pământul se legănau și se unduiau ca apa întunecat-strălucitoare din lacul central al insulei. A închis ochii, iar sunetele au ajuns la ea ca niște animale credincioase de companie, atingându-i urechile; sunete făcute de freământul coroanelor de copaci, ca niște amanți obosiți care dansează; sunetele oceanului, ale cărui ape se izbeau de stânci și mângâiau delicat nisipurile aurii; sunete pe care nu a reușit să le recunoască.

Probabil că va reveni curând în casa de sub barajul alb-cenușiu.

Mare prost ești, Zakalwe, a gândit ea. Puteam rămâne acasă;

iar ei ar fi putut trimite suplinitoarea... la naiba, puteau trimite doar drona, și tot te-ai fi întors la noi...

El a reapărut arătând sclipitor și proaspăt, purtând un sacou. O altă servitoare ducea două valize.

— Gata, să mergem, a spus el.

S-au apropiat de debarcader, în timp ce drona i-a însoțit plutind deasupra lor.

— Apropo, a spus Sma. Ce e cu cei zece la sută în plus?

Continuând să pășească pe debarcader, el a ridicat din umeri.

— Inflația.

Sma s-a încruntat.

— Ce înseamnă cuvântul ăsta?

2. O ieșire

IX

Când dormi alături de un cap încărcat de imagini, se produce o osmoză, o anumită împărtășire în timpul nopții. Așa credea el. La acea dată gândea multe; probabil mai multe decât gândise vreodată. Ori poate era mai conștient de acel proces, de identitatea gândirii și de scurgerea timpului. Câteodată se simțea ca și cum fiecare moment petrecut cu ea era o capsulă neprețuită de senzația de a fi învăluit iubitor și așezat undeva, într-un loc inviolabil, departe de orice vătămare.

Însă și-a dat seama deplin de asta doar mai târziu; în acele clipe nu își dăduse seama de asta. Atunci i se păruse că singurul lucru de care avea cunoștință era ea.

Stătea deseori întins, privind chipul ei în somn, în lumina proaspătă care cădea prin pereții deschiși ai ciudatei case, și îi contempla cu gura căscată pielea și părul, ținut de neclintirea activă a ei, amuțit de realitatea fizică a existenței ei, ca și cum ea ar fi fost vreo stea nepăsătoare care continua să doarmă, nefiind conștientă de puterea ei incandescentă; relaxarea și ușurința cu care dormea acolo îl uimeau; nu putea crede că o asemenea frumusețe putea supraviețui în afara unui efort conștient de o intensitate supraumană.

În asemenea dimineți stătea lungit în pat și o privea, ascultând în același timp sunetele pe care le scotea casa în

adierea vântului. Îi plăcea casa; părea... potrivită. În mod obișnuit, ar fi detestat-o.

Acolo, și în acele momente, totuși, o putea aprecia și o vedea ca pe un simbol; deschisă și închisă, slabă și puternică, în afară și în interior. Când o văzuse prima oară, crezuse că ea va fi spulberată de prima furtună mai mare, dar se părea că astfel de case rareori se prăbușeau; în cursul furtunilor care izbucneau foarte rar, oamenii se retrăgeau spre centrul structurilor și se ghemuiau în jurul focului din mijlocul încăperii, lăsând diferitele straturi și grosimi de acoperire să se cutremure și să se legeze prinse de stâlpi, ceea ce reducea treptat forța vântului și le oferea un miez de adăpost.

Cu toate acestea, casa - așa cum îi spusese el când o văzuse prima oară dinspre drumul solitar de pe marginea oceanului - ar fi fost ușor de incendiat și simplu de jefuit, pentru că se afla acolo, în mijlocul unui tărâm al nimănui. (Ea s-a uitat la el de parcă ar fi avut în fața ochilor un dement, dar l-a sărutat.)

Acea vulnerabilitate l-a intrigat și l-a tulburat. Acolo exista ceva ce îi semăna; ea, ca poetesă și ca femeie. A bănuț că era același lucru cu una dintre imaginile ei; simbolurile și metaforele pe care le folosea în poemele ei, care îi plăceau când erau citite de ea cu voce tare, dar pe care nu le înțelegea (prea multe aluzii culturale, la care se adăuga acea limbă derutantă pe care încă nu o pricepea pe deplin, și în care câteodată ea râdea). Relația lor fizică i se părea încă o dată deplină și completă, și cu mult mai complexă decât cunoscuse vreodată. Faptul că paradoxul iubirii întruchipate și a celui mai personal atac erau unul și același lucru făcea să simtă noduri în el, îl îngrețoșa, când în toiul bucuriei se chinuia să înțeleagă declarațiile și promisiunile pe care le implica.

Sexul era o încălcare, un atac, o invazie; nu putea concepe asta în alt mod; fiecare act, indiferent cât de intens ar fi fost simțit de amândoi și indiferent cât de voit s-ar fi desfășurat, părea să cuprindă o armonică a rapacității. O posedea și, indiferent cât de mult câștiga ea provocând plăcere și sporind iubirea lui față de ea, tot ea era aceea care suferea acel act, îl făcea să se desfășoare asupra ei și înăuntrul ei. El era conștient de absurditatea de a încerca mai intens să facă o comparație între sex și război; fusese scos din câteva situații jenante prin hohote de râs când încercase să facă asta („Zakalwe“, spunea

ea când el încerca să explice în parte acea problemă, și atunci își lipea degetele subțiri înapoia gâtului său și privea printre buclele negre și neastâmpărate ale părului negru. „Ai probleme grave.“ După care îi zâmbea.), dar senzația, actele, structura celor două erau pentru el atât de apropiate, atât de clar gemene, încât o asemenea reacție îl afunda tot mai adânc în derută.

Cu toate acestea, a încercat să nu se lase influențat; putea în orice clipă să o privească și să își înfășoare adorația față de ea în jurul trupului ca pe o haină călduroasă într-o zi geroasă și să vadă viața și corpul, dispozițiile și expresiile, exprimarea și mișcările ei drept un câmp înrobitor de studiu în care se putea scufunda ca un savant care și-a descoperit menirea vieții.

(Asta era mai aproape de adevăr, i-a spus o voce calmă, alinătoare, lăuntrică. Așa e mai aproape de ceea ce ar trebui să fie; în acest fel, poți lăsa în urmă tot ce a existat, sentimentul de vinovăție, secretele și minciunile; nava și scaunul, dar și pe celălalt bărbat... Însă el s-a străduit să nu asculte cealaltă voce.)

Se cunoscuseră într-un bar din port. El abia sosisese și se asigurase că alcoolul era bun, așa cum spusese oamenii. Era. Ea se afla în separeul alăturat, destul de întunecos, încercând să scape de un bărbat.

— Spui că nimic nu ține la nesfârșit, l-a auzit pe individ scheunând. (Ei, asta e o chestie răsuflată, a gândit el.)

— Nu, a auzit-o pe ea spunând. Spun că, cu puține excepții, nimic nu durează etern, iar între acele excepții nu se numără nicio lucrare sau vreun gând la un anumit bărbat.

După aceea ea a continuat să vorbească, însă el s-a concentrat asupra spuselor ei. Era ceva mai bine, a socotit el. Mi-a plăcut asta. Pare să stârnească interesul. Mă întreb cum arată.

Și-a furișat capul pe după colțul separeului și s-a uitat la ei. Bărbatul era înlăcrimat; femeia era... în fine, avea mult păr... un chip *foarte* șocant; cu trăsături precise și aproape agresive. Cu un corp foarte clar conturat.

— Îmi cer iertare, le-a spus el. Dar tocmai voiam să arăt că acel „Nimic nu ține o veșnicie“ ar putea fi o afirmație pozitivă... ei bine, în unele limbi.

După ce a spus asta, a trăit senzația că în acea limbă vorbele

lui nu mai exprimau adevărul; cei doi aveau cuvinte diferite pentru a descrie unele lucruri. Brusc stânenit, el a surâs și s-a retras în propriul separeu. S-a uitat acuzator la paharul cu băutură din fața lui. Apoi a ridicat din umeri și a apăsător pe clopoșel pentru a chema un chelner.

Din separeul alăturat s-au auzit strigăte. Zgomot de veselă și un icnet slab. S-a uitat spre cei doi și l-a văzut pe bărbat mergând cu pași apăsător prin bar și îndreptându-se spre ușă.

Fata a apărut alături de el; șiroia de apă.

A ridicat privirea spre fața ei; era udă; s-a șters cu o batistă.

— Îți mulțumesc pentru contribuție, a spus ea cu voce glacială. Tocmai duceam lucrurile spre un final liniștit când ai intervenit tu.

— Îmi pare foarte rău, a spus el, deși nu era adevărat.

Ea și-a stors batista deasupra paharului lui.

— Hm, a spus el. Ești prea blândă. A făcut un semn cu capul spre petele întunecate de pe pardesiul ei cenușiu. Băutura ta sau a lui?

— Amândouă, a spus ea, împăturind batista și dând să se întoarcă pentru a pleca.

— Te rog, permite-mi să-ți ofer altul în schimb.

Ea a șovăit. Chelnerul a sosit în aceeași clipă.

— Un pahar cu... ceea ce am avut mai devreme, iar pentru doamna...

Ea s-a uitat la paharul lui.

— Același lucru, a spus ea.

Apoi s-a așezat față în față cu el.

— Socotește asta drept... despăgubire, a spus el, dezgropând cuvântul din vocabularul implantat ce i se dăduse pentru acea vizită.

Ea l-a privit nedumerită.

— Despăgubire... uitasem cuvântul ăsta. Are legătură cu războiul, nu-i așa?

— Da, a spus el, ducând o mână la gură pentru a masca un râgâit. Ceva de genul... daune?

Ea a clătinat din cap.

— Folosești un vocabular minunat de obscur, dar o gramatică total ciudată.

— Nu sunt din oraș, a spus el pe un ton binedispus.

Era adevărat. Nu se aflase niciodată mai aproape de o sută de

ani-lumină de acel loc.

— Shias Engin, a spus ea dând din cap. Scriu poeme.

— Ești poetesă? a spus el încântat. Întotdeauna m-au fascinat poeții. Am încercat și eu cândva să scriu poeme.

— Da, a oftat ea și a părut prevăzătoare. Cred că toată lumea face asta, iar tu ești...?

— Cheradenine Zakalwe. Lupt în războaie.

Ea a zâmbit.

— Cred că aici nu a mai fost război de trei sute de ani; nu cumva ți-ai pierdut antrenamentul?

— Da, e plicticos, nu-i așa?

Ea s-a rezemat de spătar, apoi și-a dezbrăcat pardesiul.

— Și din ce depărtări ai venit, domnule Zakalwe?

— Of, la naiba, ai ghicit. A luat un aer abătut. Da, sunt străin. A, mulțumesc.

Chelnerul le-a adus băuturile; i-a întins ei un pahar.

— Chiar arăți ciudat, a spus ea măsurându-l din ochi.

— Ciudat? a spus el cu indignare în glas.

Ea a ridicat din umeri.

— Diferit. Ea bău. Dar nu chiar atât de diferit. S-a aplecat peste masă. De ce semănați atât de mult cu noi? Știu că nu toți cei din alte lumi sunt umanoizi, dar mulți sunt. Cum se explică asta?

— Păi, a spus el, ducând din nou o mână la gură, lucrurile stau cam așa: ăă... - a scăpat un râgâit - norii de praf și materia din galaxie sunt... hrana ei, iar hrana îi vorbește. De aceea există atâtea specii de umanoizi; ultimele mese ale nebuloasei care se repetă.

Ea a zâmbit.

— E chiar atât de simplu?

El a clătinat din cap.

— Nu, nicidecum. E foarte complicat. Dar - a ridicat un deget - cred că știu adevăratul motiv.

— Și acela e?

— Alcoolul din norii de praf. Chestia asta e pretutindeni. Când o specie amărâtă inventează telescopul și spectroscopul și se apucă să se uite printre stele, ce găsește acolo? A trântit paharul pe masă. Multă materie, dar o mare parte din ea este alcool. A băut. Umanoizii reprezintă modalitatea galaxiei de a încerca să se debaraseze de tot alcoolul acela.

— Acum totul e mai logic, l-a aprobat ea, dând din cap și părând serioasă. Apoi l-a privit întrebător. Așadar, de ce te afli aici? Sper că n-ai venit să declanșezi un război.

— Nu, sunt în permisie; am vrut să fiu cât mai departe de ei. De aceea am ales locul ăsta.

— Și cât vei rămâne aici?

— Până când mă plictisesc.

Ea i-a zâmbit.

— Și cât timp crezi că îți va trebui?

— Păi, a spus el și a răspuns zâmbetului ei, habar n-am.

Și-a așezat paharul pe masă. Ea și-a golit paharul. El a dat să apese pe buton pentru a chema chelnerul, dar ea pusese deja degetul pe el.

— E rândul meu, a spus ea. Același lucru?

— Nu, a zis el. De data asta, ceva diferit, așa simt.

Când a încercat să își explice iubirea față de ea, să înșire toate lucrurile care îl atrăgeau la ea, a descoperit că trebuia să pornească de la elementele majore - frumusețea ei, atitudinea față de viață, creativitatea ei -, însă când se gândea la ziua care trecuse ori o urmărea, observa gesturi individuale, cuvinte simple, anumiți pași, o singură mișcare a ochilor sau a mâinii ei care solicitau o atenție deosebită. Atunci renunța și se consola cu ceva ce spusese ea: că nu poți iubi ceea ce înțelegi pe deplin. Iubirea, susținuse ea, era un proces, nu o stare. Dacă rămâne nemișcată, se ofilește. El nu era foarte convins de asta; părea să fi găsit în sine o seninătate calmă și limpede despre care nu știuse că exista în el, iar asta datorită ei.

Și talentul ei - probabil geniul - juca un rol. Se adăuga neîncrederii lui, acea abilitate de a fi mai mult decât lucrul pe care îl iubea și de a prezenta lumii exterioare un aspect cu totul diferit. Ea era ceea ce el cunoștea acolo și atunci, deplină, bogată și nemăsurată, și totuși, când vor muri amândoi (și a descoperit că acum se putea gândi la propria moarte, fără să se teamă), cel puțin o lume - multe culturi, probabil - o va cunoaște drept ceva întru totul diferit, o poezie; o creatoare de înțelegeri care pentru el rămâneau doar cuvinte scrise pe o pagină sau titluri pe care ea le menționa câteodată.

Într-o zi, a spus ea, va scrie un poem despre el, dar încă nu. El a crezut că ea dorea ca el să-i spună povestea vieții lui; dar el îi

spusese deja că nu putea face asta. Nu trebuia să i se confeseze; nu era nevoie. Ea îl despovărase deja, chiar dacă el nu își dădea seama cum făcuse asta. Amintirile sunt interpretări, nu adevăruri, a ținut ea să precizeze, și gândirea rațională era doar o putere instinctivă.

A simțit polarizarea lent vindecătoare a minții lui, împerecherea minții lui cu a ei, alinierea tuturor prejudecăților și a aroganței lui față de magnetul imaginii pe care ea o reprezenta pentru el.

Ea l-a ajutat și a făcut-o fără să-și dea seama. L-a lecuit, ajungând la ceva îngropat atât de adânc, încât crezuse că rămăsese inaccesibil și îi alungase usturimea. Probabil că și acest lucru l-a uimit: efectul pe care îl exercita acea persoană asupra unor amintiri atât de îngrozitoare pentru el, încât se abandonase lor de mult, iar ele deveniseră mai puternice odată cu trecerea anilor. Însă el le marcase, le extirpase, le înfășurase și le azvârlise, și ea nici măcar nu își dădea seama ce făcea, nu avea știință de anvergura influenței ei.

A strâns-o în brațe.

— Ce vârstă ai? îl întrebase ea spre zorii primei nopți.

— Sunt mai bătrân și mai tânăr decât tine.

— Vorbe fără sens; răspunde-mi la întrebare.

Pe întuneric, el a făcut o grimasă.

— Păi... voi cât trăiți?

— Nu prea știu. Optzeci, nouăzeci de ani.

El a făcut un efort să-și aducă aminte cât de lung era anul acolo. Destul de aproape.

— Am... aproape două sute douăzeci de ani; o sută zece; și treizeci.

Ea a scăpat un fluierat, apoi și-a mișcat capul, pe care îl ținea pe umărul lui.

— Ai de ales.

— Cam așa ceva. M-am născut acum două sute douăzeci de ani, am trăit o sută zece dintre ei și, din punct de vedere fizic, am aproximativ treizeci de ani.

Ea a râs gutural. El a simțit sânii ei măturându-i pieptul când ea s-a urcat peste el.

— Fac amor cu un bărbat de o sută zece ani?

A părut amuzată.

El și-a apăsât palmele pe omoplații ei, peste pielea netedă și răcoroasă.

— Da. Grozav, nu? Beneficiezi de experiență fără să...

Ea l-a sărutat.

Și-a pus capul pe umărul ei lipindu-se strâns. Ea a tresărit în somn, s-a mișcat, l-a strâns în brațe și l-a tras mai aproape. El i-a mirosit pielea de pe umăr, aspirând aerul care fusese pe carnea ei, era înmiresmat de ea, parfumat, dar fără parfum, purtând doar mirosul propriu. El a închis ochii pentru a se concentra asupra acelei senzații. I-a deschis, a reținut imaginea ei dormind, și-a apropiat capul de al ei, a întins limba sub nasul ei ca să îi simtă fluxul respirației, dorind să atingă acel firicel al vieții ei. Vârful limbii și gropița minusculă dintre buza de sus și nas, puțin scufundat, ca și cum așa ar fi fost gândit.

Ea și-a desfăcut puțin buzele, apoi le-a strâns la loc; buzele ei s-au frecat una de alta, și nasul s-a clintit. El a urmărit toate acestea cu o încântare secretă, la fel de fascinat ca un copil care se joacă de-a cucu-bau cu un adult care dispare mereu pe după o latură a unui pătuț.

În acea dimineață, în zorii cenușii, el rămăsese întins, iar ea îi examinase corpul cu minuțiozitate.

— Zakalwe, ai multe cicatrice, a spus ea clătinând din cap și plimbându-și un deget peste urme.

— Nimeresc în tot felul de încăierări, a recunoscut el. Le-aș fi putut face să se vindece complet, dar... sunt bune pentru... a-mi aminti.

Ea și-a lăsat bărbia pe pieptul lui.

— Lasă, recunoaște că îți place să te fălești cu ele în fața fetelor.

— Da, și asta.

— Asta de aici arată urât, dacă ai inima în același loc ca și noi... având în vedere că toate celelalte par la fel. A pus un deget pe un semn mic și cutat din apropierea unui mamelon. L-a simțit cum se încordează, apoi a privit în sus. În ochii lui era o expresie care a făcut-o să se înfioare. Brusc, a părut să aibă vârsta pe care o spusese, și mai mult. S-a ridicat și și-a trecut o mână prin păr. Asta e destul de proaspătă, nu?

— Acea... a făcut efortul de a zâmbi și apoi și-a plimbat degetul peste încrețitura minusculă de pe piele, lucru ciudat,

dar aceea este una dintre cele mai vechi.

Privirea aceea s-a stins în ochii lui.

— Și asta? a spus ea pe un ton vioi atingându-l la tâmplă.

— Glonț.

— Într-o mare bătălie?

— Mda, cam așa ceva. Într-o mașină, ca să fiu mai precis. O femeie.

— A, nu se poate!

Și-a dus o mână la gură și a mimat groaza.

— A fost foarte jenant.

— Ei, să nu intrăm în amănunte... dar asta?

— Laser... o lumină foarte puternică, a explicat când ea a părut nedumerită. Cu mult mai veche.

— Și asta?

— A... o combinație de lucruri; pe scurt, insecte.

— *Insecte?*

S-a cutremurat.

(Și el se afla din nou în vulcanul inundat. Cu multă vreme în urmă, dar tot acolo, tot în minte... și totuși mai sigur să se gândească la el decât la craterul din inimă, unde sălășluia o altă amintire, chiar mai veche. Și-a adus aminte de caldeiră și a văzut din nou lacul cu apă stătută, piatra din mijlocul lui și zidurile înconjurătoare ale apei otrăvite. A simțit încă o dată dâra lungă pe care o lăsase corpul lui, și intimitatea insectelor... Dar acea concentricitate nemiloasă nu mai conta; aici era aici, iar acum era acum.)

— Nu cred că vrei să știi, a spus el și a zâmbit.

— Te cred pe cuvânt, a convenit ea dând rar din cap și făcând părul lung și greu să se legene. Știu, cu toate astea, ți le voi săruta.

— Ar putea dura mult, i-a spus el când ea s-a rotit, după care a sărit în picioare.

— Te grăbești? I-a întrebat ea sărutându-i un deget de la picior.

— Deloc, a spus el zâmbind și s-a întins din nou pe pat. Nu te grăbi. Poate dura și o veșnicie.

A simțit-o mișcându-se și a coborât privirea. Cu părul răsfirat, s-a frecat cu degetele la ochi, s-a bătut ușor cu palmele peste nas și obraji, apoi i-a zâmbit. El i-a urmărit zâmbetul. Văzuse

multe zâmbete pentru care ar fi fost în stare să ucidă, dar niciunul pentru care să fie gata să moară. Ce altceva putea face decât să îi răspundă la zâmbet?

— De ce te trezești întotdeauna înaintea mea?

— Nu știu, a spus el oftând. La fel a oftat și casa, ai cărei pereți s-au mișcat în adierea vântului. Îmi place să te privesc dormind.

— De ce?

Apoi s-a rostogolit, a rămas pe spate și întorcându-și capul a făcut ca părul bogat să ajungă lângă el. Zakalwe și-a lăsat capul pe acel câmp întunecat și proaspăt, amintindu-și mirosul umărului ei și întrebându-se prosteste dacă ea mirosea altfel când era trează.

El i-a morfolit umărul, iar ea a râs, mișcându-și umărul și apăsându-și capul de al lui. A sărutat-o pe gât și i-a răspuns înainte de a uita cu totul de întrebare.

— Când ești trează și te miști, îmi scapă anumite lucruri.

— Ce anume?

A simțit că ea îl săruta pe cap.

— Tot ce faci. Când dormi, te miști foarte puțin, și pot absorbi totul. Am destul timp.

— Ciudat, a spus ea încet.

— Miroși la fel și când dormi, și când ești trează, știai asta?

Și-a ridicat capul și, zâmbind, a privit-o în ochi.

— Tu... a dat ea să spună, apoi a coborât ochii. Când a ridicat privirea, a zâmbit cu multă tristețe. Îmi place să aud asemenea absurdități, a spus ea.

El a auzit partea nerostită.

— Vrei să spui că îți place să auzi absurdități de felul ăsta acum, dar nu și într-un moment nedefinit din viitor.

(A detestat banalitatea îngrozitoare a acelor vorbe, dar și ea avea cicatrice.)

— Așa cred, a spus ea luându-i o mână.

— Te gândești prea mult la viitor.

— Poate ne anulăm unul altuia obsesiile.

El a râs.

— Cred că am mai trăit situația asta.

Ea i-a atins fața și i-a studiat ochii.

— N-ar trebui să mă îndrăgostesc de tine, Zakalwe.

— De ce nu?

— Din nenumărate motive. Tot trecutul și tot viitorul; pentru că ești ceea ce ești, și eu sunt ceea ce sunt. Totul.

— Amănunte, a spus el fluturând o mână.

Ea a râs, a clătinat din cap și apoi și l-a îngropat în păr. A ridicat apoi capul și l-a privit.

— Mă îngrijorează doar că nu va dura.

— Nimic nu durează, sau ai uitat?

— N-am uitat, a spus ea și a dat rar din cap.

— Crezi că nu va dura?

— Acum, am senzația că... Nu știu. Dar dacă vom dori să ne facem rău unul altuia...

— Atunci să n-o facem, a spus el.

Ea și-a coborât pleoapele, și-a aplecat capul spre el, iar el a întins o mână și a făcut-o căuș pentru capul ei.

— Poate că totul e simplu, a spus ea. Probabil că îmi place să mă gândesc la ceea ce s-ar putea întâmpla, astfel încât să nu fiu surprinsă. Asta te îngrijorează și pe tine? a spus ea clătinând din cap și având o expresie care sugera durerea în jurul ochilor.

— Poftim?

Zâmbind, Zakalwe s-a aplecat în față ca să o sărute, dar ea s-a mișcat, dând de înțeles că nu voia asta, de aceea el s-a retras în timp ce ea a spus:

— Că... nu pot crede suficient încât să nu am îndoieli.

— Nu. Nu te îngrijora din cauza asta.

Apoi a reușit să o sărute.

— Ciudat lucru că papilele gustative nu au gust, a murmurat ea, ținându-și gura lipită de gâtul lui.

Apoi au râs amândoi.

Câteodată, noaptea, stând întins în întuneric în timp ce ea dormea sau tăcea, lui i se părea că vede adevărata fantomă a lui Cheradenine Zakalwe trecând prin zidurile-cortină, întunecat și neiertător, ținând în mâini o armă uriașă și mortală, încărcată și pregătită de tragere, silueta se uita la el, iar aerul din jurul lui părea să fie încărcat de... ceva mai urât decât ura, deriziune. În asemenea momente era conștient că se afla acolo, cu ea, întins pe spate și orbit de iubire ca un tânăr, îmbrățișând o fată frumoasă, tânără și talentată, pentru care ar fi făcut orice, și și-a dat seama perfect și deplin că față de ceea ce fusese până atunci - față de ceea ce devenise sau fusese mereu -, acel devotament retractil, altruist și echivoc era un act rușinos, ceva

ce trebuia eliminat. Iar adevăratul Zakalwe va ridica arma, îl va privi în ochi prin cătare și va trage, calm, fără nicio ezitare.

Însă în astfel de momente râdea și se întorcea spre ea, o săruta ori era sărutat și nu existau nici amenințări, nici pericole, sub acel soare sau oricare altul care ar fi putut să i-o smulgă.

— Nu uita că astăzi trebuie să ne sculăm ca să mergem la acel krih. În dimineața asta, mai precis.

— A, da, a spus el. S-a rostogolit pe spate; ea s-a ridicat și, căscând, și-a întins brațele în lături, silindu-și ochii să se deschidă larg și privind atentă acoperișul din țesătură. Ochii ei s-au relaxat, a închis gura, l-a privit, și-a rezemat cotul de căpătâiul patului și apoi și-a trecut degetele prin păr.

— Însă probabil că nu s-a lipit, spuse ea.

— Hm, poate că nu, a aprobat-o el.

— S-ar putea să nu mai fie acolo când mergem azi.

— Adevărat.

— Dacă e încă acolo, mergem, da?

El a dat aprobator din cap, i-a luat o mână între degete și i-a strâns-o.

Ea i-a zâmbit, l-a sărutat scurt, apoi a sărit din pat și s-a îndreptat spre peretele celălalt. A deschis draperiile translucide, care se unduiau, și a desfăcut un binoclu dintr-un cârlig plasat pe un cadru. El a rămas întins și a urmărit-o cum duce binoclul la ochi și urmărește panta dealului de deasupra casei.

— E încă acolo, a spus ea.

Vocea ei era departe. A închis ochii.

— Mergem astăzi. Poate după-amiază.

— Trebuie.

Tot departe.

— De acord.

Probabil că animalul cel prost nu se blocase defel; mai mult decât sigur căzuse într-o hibernare lipsită de minte. Din câte auzise, așa făceau acele animale; încetau să mai mănânce, priveau ceva în față cu ochii lor mari și prostesți, apoi îi închideau somnolenți și intrau într-o comă, pur și simplu accidental. Erau trezite de prima ploaie sau de o pasăre care se așeza pe ele. Poate că totuși se lipise; krihii aveau blană groasă, care se încâlcea câteodată în tufișuri și crengi de copaci și nu se mai puteau mișca. Azi vor urca; priveliștea era plăcută și oricum i-ar fi folosit puțină mișcare, chiar dacă deplasarea era mai mult

pe orizontală. Se vor întinde în iarbă, vor sta de vorbă și vor privi spre marea care strălucea în ceața subțire, și probabil că vor elibera animalul sau îl vor trezi, iar ea îl va îngriji cu o privire pe care el știa să nu o tulbure, și seara ea va scrie, și asta va însemna încă un poem.

Ca iubit fără nume, el apăruse în multe dintre poemele scrise de ea în ultima vreme, deși, de regulă, ea le arunca pe toate. Ea spusese că, într-o bună zi, va scrie un poem doar despre el, poate după ce el avea să îi spună mai multe despre viața lui.

Casa a șoptit, și-a mișcat părțile mobile, fluturând și unduindu-se, răspândind lumină și micșorând-o; grosimile și rezistențele variabile ale draperiei și perdelei care alcătuiau pereții și separeurile din casă foșneau în secret când se atingeau una de alta, la fel ca niște conversații pe jumătate auzite.

Tot departe, ea și-a dus o mână spre păr, a tras de el cu un aer absent în timp ce a mișcat hârtiile de pe pupitru cu un singur deget. El a urmărit totul. Degetul ei trecea printre cuvintele scrise cu o zi în urmă, jucându-se cu pergamentele; dându-le roată încet; răsucindu-se și întorcându-se lent, urmărite de ea, urmărite de el.

Binoclul îi atârna de cealaltă mână, având cordonul căzut, uitat, iar el și-a plimbat privirea peste ea, așa cum stătea profilată în lumină: labele picioarelor, picioarele, fundul, pântecul, pieptul, sânii, umerii, gâtul, fața, capul și părul.

Degetul ei s-a mișcat pe tăblia mesei pe care ea avea să scrie un poem scurt despre el spre seară, unul pe care el îl va copia în secret pentru cazul în care ea ar fi fost nemulțumită de el și l-ar fi aruncat și, pe măsură ce dorința lui creștea, fața ei calmă nu vedea niciun deget mișcându-se, unul dintre ei era doar ceva trecător, doar o frunză prinsă între paginile jurnalului personal al celui alt, dar și ceea ce discutaseră și despre care acum puteau păstra tăcerea.

— Azi trebuie să lucrez, și-a spus ea.

A urmat o pauză.

— Ce-ai spus? a întrebat el.

— Poftim?

Glasul ei a rămas îndepărtat.

— Să risipim puțin timp, bine?

— Frumos eufemism, domnule, a spus ea gânditoare, aflată

tot departe.

El a zâmbit.

— Vin să mă ajuți să mă gândesc la altele mai bune.

Ea a zâmbit și apoi s-au privit.

A urmat o pauză lungă.

Șase

Legănându-se ușor și scărpinându-se în cap, a așezat patul armei pe podeaua ecluzei, a ținut-o de țeavă, a privit cu un ochi în gaura ei și a bolborosit ceva.

— Zakalwe, a spus Diziet Sma, am schimbat direcția de deplasare a douăzeci și opt de milioane de oameni și a unui trilion de tone de navă pentru ca tu să ajungi la vreme pe Voerenhutz. Ți-aș rămâne recunoscătoare dacă ai aștepta ca mai întâi să-ți faci treaba, și abia după aceea să-ți zbori creierii.

El s-a întors și le-a văzut pe Sma și pe dronă pătrunzând prin spatele ecluzei; înapoia lor a licărit o capsulă-tub de călătorie.

— Poftim? a făcut el, apoi a fluturat din mână în semn de salut. A, bună!

Purta o cămașă albă cu mânecile suflecate, pantaloni largi de culoare închisă și nu avea nimic în picioare. A ridicat arma cu plasmă, a scuturat-o, a lovit-o într-o latură cu mâna liberă și a ținut de-a lungul ecluzei. S-a concentrat, apoi a apăsă pe trăgaci.

Lumina a explodat pentru o clipă, arma a tresăltat spre el, după care s-a auzit un pocnet cu ecou. S-a uitat spre capătul celălalt al ecluzei, aflat la două sute de metri depărtare, unde un cub negru cu latura de vreo cincisprezece metri stătea sub luminile care radiau din tavan. S-a uitat printre gene la obiectul îndepărtat, a ațintit arma din nou spre el și a verificat imaginea mărită pe unul dintre ecranele armei.

— Ciudată chestie, a mormăit el și s-a scărpinat din nou în cap.

Alături de el plutea o tavă mică; în ea se aflau un urcior din metal, ornamentat, și o cupă din cristal. Uitându-se concentrat la pușcă, a luat o gură din cupă.

— Zakalwe, a spus Sma. Ce faci?

— Trag la țintă, i-a răspuns el. A mai luat o gură din cupă. Vrei

să bei și tu, Sma? Mai comand un pahar.

— Nu, mulțumesc. Sma s-a uitat spre celălalt capăt al golfului, la cubul negru lucitor și ciudat. Și ce este *asta*?

— Gheață, i-a răspuns Skaffen-Amtiskaw.

— Mda, a făcut el, dând din cap, și lăsându-și cupa jos, pentru a regla ceva la arma cu plasmă. Gheață.

— Gheață vopsită în negru, a spus drona.

— Gheață, a repetat Sma, dând din cap, dar tot nepricepând. De ce gheață?

— Pentru că această... a spus el, părând iritat, această navă care poartă acel nume ridicol și are la bord douăzeci și nouă de milioane de oameni și cântărește un hiper-zilion de tone, nu are deloc *gunoaie*, de aceea. A apăsat două comutatoare de pe o latură a armei și a țintit din nou. La naiba, un trilion de tone și nu are niciun gram de gunoi; în afară de creierul ei, presupun. A apăsat din nou pe trăgaci. Umărul și brațul i-au fost împinse din nou înapoi, în timp ce din gura țevii a licărit o lumină, iar zgomotul făcut a fost puternic. A privit imaginea de pe ecranul vizorului. Nu se poate, e ridicol! a spus el.

— Dar de ce tragi într-un cub de gheață? a insistat Sma.

— Sma, ai surzit? a strigat el. Pentru că această zgârcită grămadă de gunoi nu are la bord suficiente resturi în care să-mi permită să trag.

A clătinat din cap, apoi a deschis o cameră de vizitare dintr-o latură a armei.

— De ce nu tragi în ținte holografice, ca toată lumea? l-a întrebat Sma.

— Hologramele sunt foarte bune, Sma, dar... S-a întors și i-a întins arma. Ține-o puțin, te rog. Mulțumesc. În timp ce Sma ținea arma în ambele mâini, el s-a apucat apoi să regleze ceva din interiorul panoului de inspecție. Pușca cu plasmă avea un metru și un sfert lungime și era foarte grea. Hologramele sunt bune pentru calibrare și pentru alte chestii, dar... ca să *simți* arma, trebuie să... *distrugi* ceva, înțelegi? l-a aruncat o privire. Trebuie să simți reculul și să vezi resturile zburând. Resturi adevărate. Nu porcăria aceea holografică; chestii reale.

Sma și drona au schimbat priviri semnificative.

— Ia ține... tunul ăsta, i-a spus Sma mașinii.

Câmpurile lui Skaffen-Amtiskaw străluceau roz, semn că se amuza. A preluat greutatea armei de la Sma, iar Zakalwe a

continuat să şurubărească în măruntaiele armei.

— Zakalwe, nu cred că un Vehicul Sisteme Generale gândeşte așa despre gunoaie, a spus Sma, mirosind cu suspiciune conținutul căinii din metal, foarte ornamentată. A strâmbat din nas. Nava se gândeşte la materia care este folosită în mod curent și la cea care este disponibilă pentru reciclare, astfel încât să fie transformată în ceva care să poată fi folosit. Nu vrea gunoaie.

— Mda, a mormăit el. Prostia asta mi-a servit-o și mie.

— Și ți-a dat în schimb gheață, nu? a spus drona.

— A trebuit să mă mulțumesc cu asta. A dat din cap, apoi a închis panoul de inspecție cu un declic și a luat arma din strânsoarea dronei. Ar trebui să lovească bine, dar acum n-o pot face să funcționeze.

— Zakalwe, a spus drona oftând, nu mă surprinde că nu funcționează. Locul acestei arme este într-un muzeu. Are unsprezece mii de ani. Acum facem pistoale care sunt mai puternice.

A țintit cu atenție, a respirat lin... apoi și-a lins buzele, a lăsat arma jos și a luat o înghițitură de băutură din cupă. S-a uitat din nou spre dronă.

— Da, dar lucrul ăsta e *frumos*, i-a spus el mașinii, ridicând pușca și etalând-o. A lovit latura complicată a armei. Cum să zic, uită-te bine la ea; *demonstrează* putere!

A mârâit admirativ, apoi a luat poziția de tragere și a apăsât pe trăgaci.

Nici acel foc nu s-a dovedit mai bun decât cele dinainte. Privind lung spre armă, a oftat și a scuturat din cap.

— Nu funcționează, a spus el cu glas plângăreț. Pur și simplu nu vrea să funcționeze. Am recul, dar tot nu merge.

— Îmi dai voie? a spus Skaffen-Amtiskaw.

A plutit spre armă. Zakalwe s-a uitat bănuitor la dronă. Apoi i-a întins arma.

Toate ecranele existente au căpătat viață, câteva componente au scos declicuri și bipuri, panourile de inspecție s-au deschis și s-au închis, după care drona i-a înapoiat arma lui Zakalwe.

— E în stare perfectă, a spus ea.

— Hm.

Zakalwe a ținut arma într-o mână, sus și departe de corp,

după care a lovit cu palma în patul eu, rotind pușca uriașă în fața pieptului de parcă ar fi fost o elice. Cât a făcut acea demonstrație nu și-a dezlipit privirea de la dronă. Încă se uita la mașină când și-a răsucit încheietura mâinii, a făcut arma să se oprească - a țintit drept spre cubul negru de gheață - și a tras, totul cu mișcări abia vizibile. Arma a părut să tragă, dar gheața a rămas neclintită.

— Funcționează pe naiba, a spus el.

— Cum a decurs discuția pe care ai avut-o cu nava, când ai cerut „gunoi”? I-a întrebat drona.

— Nu mai țin minte, aproape că a strigat el. I-am spus că e o cretină că nu are ceva gunoi în care să trag și ea mi-a comunicat că oamenii care vor să tragă în ceva real de obicei folosesc gheață. Și atunci am zis, bine, rachetă de nimic... sau cam așa ceva... dă-mi niște gheață! apoi și-a întins mâinile în față în mod expresiv. Asta a fost tot, a încheiat el și a dat drumul armei să cadă la podea.

Drona a prins-o.

— Ce-ar fi să-i ceri să elibereze zona pentru a deveni poligon? a sugerat ea. Mai precis cere-i să elibereze o acoperire de trapă.

Părănd disprețuitor, a acceptat arma.

— Bine, a zis el încet. S-a uitat în jur, parcă dorind să adauge ceva, după care pe față i-a apărut o expresie de nesiguranță. S-a scărpinat în cap, a aruncat o privire spre dronă și a dat să îi vorbească, după care și-a mutat ochii de la ea. În cele din urmă, a împuns cu degetul spre Skaffen-Amtiskaw. Tu... cere-i tu asta. Va suna mai bine dacă cererea vine din partea unei mașini.

— Foarte bine. S-a făcut, I-a anunțat drona. Trebuia doar să ceri.

— Hm.

Și-a mutat ochii bănuitori de la dronă spre cubul de gheață aflat departe. A ridicat arma și a țintit spre masa de gheață.

A tras.

Arma l-a izbit în umăr, iar o explozie de lumină orbitoare i-a aruncat umbra în spate. Zgomotul a fost comparabil cu cel produs de explozia unei grenade. O linie albă, subțire cât un creion, a străbătut arcada și a unit arma de cubul de gheață cu latura de cincisprezece metri, care s-a sfărâmat într-un milion de fragmente cu o declanșare de lumină, aburi și un nor de vapori negri, care a înflorit cu furie.

Rămasă cu mâinile prinse la spate, Sma a urmărit arteziana de resturi urcând cincizeci de metri spre arcadă, apoi ricoșând din tavan. Alte resturi au parcurs aceeași distanță spre pereții laterali ai arcadei și așchiile negre și sclipitoare au pornit să se rostogolească și să alunece pe podea, spre ei. Mai toate s-au oprit pe suprafața cutată a arcadei, dar câteva bucăți mici au zburat prin aer căzând cu bufnete pe punte, trecând pe lângă cei doi și dronă și izbindu-se în peretele din spatele lor. Skaffen-Amtiskaw a cules o bucată de gheață de mărimea unui pumn de la picioarele lui Sma. Zgomotul exploziei a răsunat cu ecou, care a reverberat de câteva ori, apoi s-a stins treptat.

Sma a simțit că urechile i se relaxează.

— Acum ești fericit, Zakalwe? I-a întrebat ea.

El a clipit, apoi a blocat arma și s-a întors spre Sma.

— Se pare că funcționează bine, a strigat el.

Sma a dat din cap.

— Îhî.

El a făcut un semn cu capul.

— Hai să bem ceva.

A ridicat cupa și a golit-o în timp ce se îndrepta spre ușa care dădea spre tubul de deplasare.

— Să bem? a spus Sma, ținând pasul cu Zakalwe și făcând semn spre cupa din care sorbea acesta. De ce? Pentru ce?

— Pentru că aproape am terminat, de aceea, i-a spus el cu voce puternică.

Și-a turnat jumătate de pahar în cupă.

— Niște gheață? a întrebat drona, întinzând bucata de gheață din care picura apă.

— Nu, mulțumesc.

Ceva a licărit în tubul de deplasare și imediat după aceea a apărut o capsulă a cărei ușă s-a deschis.

— Ce e aceea o acoperire de trapă? a întrebat-o el pe dronă.

— Protecția internă la explozii a unui Vehicul Sisteme Generale, i-a explicat drona, permițându-le oamenilor să urce primii. Azvârle orice este ceva mai puternic decât un pârț direct în hyperspațiu - explozii, radiații, tot ce vrei.

— La naiba, a spus el cu dezgust în glas. Vrei să spui că poți detona bombe în navele astea, iar ele nici măcar nu bagă de seamă?

Drona s-a legănat în aer.

— Ba dimpotrivă, navele sigur observă; dar probabil că nimeni altcineva.

Zakalwe s-a ridicat în picioare în capsula care se legăna ușor și s-a uitat la ușa care tocmai se închidea și a clătinat din cap cu tristețe.

— Voi, mașinile, habar n-aveți ce înseamnă să joci cinstit, nu-așa?

Ultima călătorie cu un VSG o făcuse în urmă cu zece ani, după ce fusese cât pe ce să moară pe Fohis.

— Cheradenine? Cheradenine?

A auzit vocea, dar nu era sigur că femeia i se adresa lui. A vrut să răspundă. Dar nu știa cum să o facă. Era foarte întuneric.

— Cheradenine?

O voce foarte răbdătoare. Trădând îngrijorarea, dar și speranță; o voce veselă, chiar iubitoare. A încercat să își aducă aminte de mama lui.

— Cheradenine? a auzit el din nou.

Încercau să îl trezească. Dar *era* treaz. A încercat să își miște buzele.

— Cheradenine... mă auzi?

El și-a mișcat buzele, a expirat în același timp și a crezut că va scoate vreun sunet. A încercat să deschidă ochii. Întunericul a vibrat.

— Cheradenine?

A simțit mâna cuiva pe față, mângâindu-l cu blândețe pe obraz. „*Shias!*” a gândit el o clipă, apoi a alungat acea amintire acolo unde le păstra pe toate celelalte.

— H... a reușit el.

Doar începutul unui sunet.

— Cheradenine... a spus vocea, acum aproape de urechea lui. Sunt Diziet. Diziet Sma. Mă mai ții minte?

— Diz... a reușit el să spună după câteva încercări ratate.

— Cheradenine?

— Da... s-a auzit el spunând.

— Încearcă să deschizi ochii, te rog.

— Înce... a încercat el.

Apoi s-a făcut lumină, ca și cum asta nu ar fi avut nimic de a face cu încercarea lui de a deschide ochii. I-a trebuit o vreme

pentru ca lucrurile să se închege, dar în cele din urmă a văzut tavanul verde, liniștitor, iluminat din lateral de strălucirea de forma unui evantai, venind dinspre niște lămpi ascunse, și apoi fața lui Diziet Sma, care îl privea.

— Bravo, Cheradenine, i-a spus ea zâmbind. Cum te simți?

S-a gândit la asta.

— Bizar, a spus el.

Acum gândea febril, străduindu-se să își aducă aminte cum ajunsese acolo. Se afla cumva într-un spital? *Cum* ajunsese acolo?

— Unde sunt? a spus el.

Poate era bine să abordeze lucrurile în mod direct. A încercat să-și miște mâinile, dar fără succes. Când el a făcut asta, Sma s-a uitat undeva deasupra capului său.

— Pe VSG-ul *Optimistul incurabil*. Ești bine... o să te însănătoșești.

— Dacă sunt bine, de ce nu-mi pot mișca mâinile sau pici... o, la naiba.

Brusc, era din nou legat de cadrul din lemn; fata se afla înaintea lui. A deschis ochii și a văzut-o - Sma. De jur împrejur strălucea o lumină nesigură, neguroasă. S-a smuls din legături, dar nu a simțit că vreuna ar ceda, nicio speranță... s-a simțit tras de păr. Apoi a urmat tăietura bubuitoare făcută de lamă, și a văzut că fata cu robă roșie îl privea de undeva de deasupra capului desprins de corp.

Totul a început să se rotească. A închis ochii.

Momentul a trecut. A înghițit în sec. A inspirat și a deschis din nou ochii; măcar aceste lucruri păreau să funcționeze. Ușurată, Sma a coborât privirea spre el.

— Ți-ai adus aminte?

— Da. Tocmai mi-am amintit.

— O să fii bine?

Vocea ei era serioasă, dar rămăsese încurajatoare.

— O să mă fac bine, a spus el. Apoi a adăugat. N-a fost decât o zgârietură.

Ea a pufnit în râs, și-a mutat ochii de la el și, când l-a privit din nou, și-a mușcat buzele.

— Hei, a zis el. De data asta a fost ca prin urechile acului, nu? Apoi a zâmbit.

Sma a confirmat cu o mișcare din cap.

— Ai dreptate. Dacă mai treceau câteva secunde, ai fi suferit leziuni cerebrale; peste alte câteva minute ai fi murit. Dacă ai fi avut un implant de localizare, te puteam recupera cu câteva zile...

— Ei, asta-i acum, Sma, a spus el calm. Știi bine că nu mă interesează asemenea chestii.

— Da, știu asta, a spus ea. În fine, cum vrei; va trebui să stai astfel o vreme. Sma și-a netezit părul de pe frunte. Vei avea nevoie de aproape două sute de zile până îți va crește noul corp. Mi s-a cerut să te întreb; vrei să dormi cât durează procesul, ori vrei să rămâi treaz, ca de obicei... ori ceva între? Tu hotărăști. Procesul se desfășoară oricum.

— Hm. A rămas pe gânduri. Presupun că trebuie să fac tot felul de lucruri pentru îmbunătățire, cum ar fi să ascult muzică, să văd filme sau ceva de genul ăsta și să citesc?

— Dacă dorești, a spus Sma ridicând din umeri. Dacă ții neapărat, poți merge până la capăt și să derulezi filme fantastice în minte.

— Băătură?

— *Băătură?*

— Da, pot să mă îmbăt?

— Nu știu, a spus Sma, și a privit pe deasupra lui, puțin într-o parte.

O persoană a murmurat ceva.

— Cine e acolo? a întrebat Zakalwe.

— Stod Perice. Tânărul a apărut în câmpul lui vizual, dar pe dos, și a dat din cap în semn de salut. Sunt medic. Bună, domnule Zakalwe. Mă voi ocupa de dumneavoastră, indiferent cum hotărâți să vă petreceți timpul.

— Visezi când urmezi tratamentul ăsta, dacă dormi tot timpul? l-a întrebat el pe medic.

— Depinde cât de profund doriți să mergeți. Vă putem trimite într-un somn atât de profund încât cele două sute de zile vi se vor părea doar o secundă, ori puteți avea vise lucide tot timpul. Indiferent, cum doriți.

— Cum procedează majoritatea oamenilor?

— Se decuplează total; și se trezesc cu un corp nou după o perioadă pe care nu au cum să o aprecieze.

— Așa am gândit și eu. Pot să mă îmbăt cât timp sunt comutat la toate aparatele astea?

Stod Price a zâmbit.

— Sunt convins că se poate aranja. Dacă doriți, vă putem instala glande care să secrete droguri; un prilej ideal, dacă...

— Mulțumesc, nu vreau. Și-a închis ochii și a încercat să scuture din cap. Câte o beție ocazională va fi de ajuns.

Stod Perice l-a aprobat cu o mișcare din cap.

— Ei bine, cred că se poate aranja.

— Grozav. Sma, a spus el și a privit-o, ea a ridicat din sprâncene, o să rămân treaz.

Sma a zâmbit vag.

— Am simțit că asta vei vrea.

— O să mai rămâi aici?

— S-ar putea, a spus femeia. Tu cum ai dori?

— Ți-aș fi recunoscător.

— Și eu aș vrea. Cu o expresie gânditoare pe chip, a dat din cap. Bine. O să te urmăresc cum ieși în greutate.

— Mulțumesc. Și mulțumiri că nu ai adus drona aceea blestemată. Îmi imaginez ce glume ar fi făcut.

— ... mda, a spus Sma șovăielnic, iar el a întrebat:

— Sma. Despre ce este vorba?

— Păi.

Părea oarecum tulburată.

— Hai, spune-mi.

— Skaffen-Amtiskaw, a spus ea poticnit, ți-a trimis un cadou. A scos un pachet mic din buzunar și l-a arătat cu jenă. Nu știu ce este, dar...

— Ei, eu nu-l pot desface. Hai, Sma.

Sma a desfăcut pachetul. S-a uitat la conținut. Stod Perice s-a aplecat să vadă, apoi s-a întors rapid cu spatele și, ținându-și o mână peste gură, a tușit.

Sma a strâns din buze.

— S-ar putea să cer altă dronă drept escortă.

El a închis ochii.

— Ce este?

— O pălărie.

A izbucnit în râs. În cele din urmă, la fel a făcut și Sma (deși, mai târziu, a început să arunce cu diverse lucruri în dronă). Stod Perice a acceptat pălăria drept șpagă.

Abia mai târziu, în lumina roșie și scăzută a secțiunii de spital în care se afla, în timp ce Sma dansa lent cu o nouă

cucerire, Stod Perice lua cina cu câțiva prietenii și le spunea povestea pălăriei, iar viața continua ca de obicei în restul uriașei nave, el și-a adus aminte cum, cu câțiva ani mai înainte, undeva, foarte departe, Shias Engin îi pipăise cicatricele de pe corp (cu degete subțiri și reci pe carnea aparent nouă, simțindu-i mirosul pielii și gădilăturile provocate de părul ei care îi atingea pieptul).

Iar peste două sute de zile va avea un nou corp. Și (*Și asta? Îmi pare rău, tot proaspătă este?*)... rana de deasupra inimii va dispărea pentru totdeauna, iar inima din piept nu va mai fi aceeași.

Și astfel și-a dat seama că o pierduse.

Nu pe Shias Engin, pe care o iubea, ori așa credea, și sigur o pierduse... ci pe ea, pe cealaltă, pe cea adevărată, cea pe care o purtase în trup un secol de somn înghețat.

Crezuse că nu o va pierde decât în ziua în care va muri.

Acum știa adevărul, și pierderea l-a făcut să se simtă zdrobit.

În noaptea tăcută și roșiatică i-a șoptit numele.

Aflată deasupra capului, unitatea medicală mereu de veghe a văzut un lichid scurgându-se încet din glandele lacrimale ale ființei umane fără de trup și s-a întrebat ce însemna asta, dar nu a găsit răspuns.

— Ce vârstă are acum Tsoldrin?

— În jur de optzeci de ani, i-a răspuns drona.

— Și crezi că va dori să renunțe la pensionare? Doar pentru că îl voi ruga eu?

A privit-o pe Sma cu scepticism.

— În afara ta, nu am găsit altă soluție, i-a răspuns ea.

— Nu-l puteți lăsa să îmbătrânească în liniște?

— Zakalwe, în balanță atârnă mai mult decât pensionarea fericită a unui om politic în vârstă.

— Ce anume? Universul? Viața, așa cum o cunoaștem?

— Da. De zeci, poate de sute de milioane de ori.

— Foarte filozofic.

— Iar tu nu l-ai lăsat pe ethnarchul Kerian să îmbătrânească în liniște.

— Ai dreptate, a spus el, pătrunzând mai adânc în arsenal. Căcăciosul acela merita să moară de un milion de ori.

Spațiul creat prin inginerie al miniarcadei găzduia o varietate uimitoare de arme ale Culturii și ale altor civilizații. Sma a avut

impresia că Zakalwe era ca un copil într-un magazin de jucării. Alegea arme pe care le depunea pe un cărucior pe care Skaffen-Amtiskaw îl conducea în urma bărbatului, de-a lungul aleilor, rafturilor și sertarelor, toate înțesate de arme cu proiectile, puști cu fir, puști cu laser, proiectoare de plasmă, diverse grenade, efectoare, explozivi planari, armuri pasive și reactive, dispozitive senzoriale și de pază, costume complete de luptă, pachete cu proiectile și cel puțin alte zeci de tipuri diferite de arme pe care Sma nu le-a recunoscut.

— Zakalwe, nu vei reuși în veci să porți cu tine toate astea.

— Asta este doar lista scurtă, i-a răspuns el. A ridicat de pe raft o pușcă masivă, arătând ca o cutie, care nu părea să aibă țevă. A întins-o spre dronă. Asta ce este?

— CREWS - pușcă de asalt, i-a răspuns Skaffen-Amtiskaw. Baterii șapte virgulă paisprezece; gloanțe unice cu șapte elemente până la patru mii de gloanțe pe secundă (timpul minim de tragere este de opt virgulă șapte secunde), rafală maximă; de șapte ori două kilograme și jumătate; frecvență de la aproape vizibil până la raze X.

Zakalwe a ridicat arma.

— Nu e prea bine echilibrată.

— Asta e configurația ei ca armă în conservare. Tragi culisa superioară înapoi și...

— Hm. Zakalwe s-a prefăcut că țintește cu arma pregătită de tragere. Hei, ce te împiedică să pui mâna aici, în direcția în care pleacă fasciculele?

— Bunul-simț, să zicem? a sugerat drona.

— Îhî. O să rămân la arma mea demodată, cea cu plasmă. A așezat pușca la loc. În orice caz, Sma, ar trebui să fii încântată că bătrânii vor să renunțe la pensie pentru tine. La naiba, ar trebui să mă apuc de grădinărit sau de cine știe ce altceva, în loc să iau cu asalt lumi necunoscute ca să vă fac treburile murdare.

— A, sigur, a spus Sma. Și eu a trebuit să lupt din greu ca să te conving să te lași de „grădinărit” și să te întorci la noi. Lasă asta, Zakalwe, bagajul ți-a fost pregătit.

— Cred că, prin telepatie, îmi dădusem seama de gravitatea situației. A ridicat ceva masiv dintr-un raft, l-a manevrat cu ambele mâini și a scos un geamăt din cauza efortului. La naiba. Arma asta trage sau e folosită doar ca berbec?

— Țsta e un tun manual din Idiran, a spus oftând Skaffen-Amtiskaw. Nu-l mai flutura așa; e o armă foarte veche și destul de rară.

— Nici nu mă miră. S-a chinuit să pună tunul la loc pe raft, după care și-a continuat deplasarea pe alee. Sma, dacă mă gândesc mai bine, sunt atât de bătrân încât viața mea ar trebui să fie triplată; probabil că vă cer mult sub prețul acestei escapade întristătoare.

— Ei bine, dacă așa privești lucrurile, noi ar trebui să te punem să plătești pentru... încălcarea drepturilor de patent, nu? Doar le-ai oferit acelor bătrâni tinerețea înapoi, folosind tehnologia noastră.

— Să nu faceți asta. Habar nu aveți ce înseamnă să îmbătrânești atât de devreme.

— Da, dar e valabil în cazul tuturor; tu ai oferit tinerețea doar celor mai răi oameni de pe planetă, care erau înnebuniți după putere.

— Acelea erau societăți conduse de sus! La ce te puteai aștepta? În orice caz, dacă ai fi dat tinerețe veșnică tuturor... ia gândește-te la explozia populației!

— Zakalwe, m-am gândit la asta când aveam în jur de cincisprezece ani; la noi, în Cultură, astfel de lucruri se învață în școala primară. Totul a fost gândit cu multă vreme în urmă; face parte din istoria și educația noastră. Tocmai de asta, un copil de școală ar socoti drept demență ceea ce ai făcut. Pentru noi, *tu* ești un școlar. Nici măcar nu vrei să îmbătrânești. Nu știu să existe o dovadă de imaturitate mai clară decât asta.

— Mamă! a spus el, oprindu-se brusc și scoțând ceva de pe un raft. *Asta* ce mai e?

— Te depășește, a spus Skaffen-Amtiskaw.

— Ce frumusețe! A prins în mâini arma uimitor de complicată și a răsucit-o. *Ce* este? a întrebat el pe nerăsuflate.

— Sistem Micro Armamente, o pușcă, a început să povestească drona. Cum să-ți spun, Zakalwe? Are zece sisteme separate de arme; fără a mai vorbi de facilitatea de protecție semisentientă, de componentele reactive de ecranare, de pachetele de reacție rapidă IFF sau de unitatea antigravitațională și, ca să nu mai întreb, comenzile sunt pe partea cealaltă decât te-ai aștepta, pentru că asta este o versiune pentru stângaci, iar echilibrul - la fel ca și greutatea și

inertția variabilă independentă - sunt perfect reglabile. Pe de altă parte, este nevoie de o instruire de aproape jumătate de an ca să o poți folosi în mod *sigur*, fără a mai vorbi de competență, de aceea nu o poți lua.

— Nici nu o vreau, a spus el, mângâind arma. Dar ce *dispozitiv*! A pus-o la loc, alături de celelalte. Apoi a aruncat o privire spre Sma. Dizzy, știu cum gândiți voi; respect asta, așa cred... dar viața voastră nu e viața mea. Eu trăiesc în primejdie, în locuri periculoase; așa am trăit mereu, și voi continua la fel. Oricum voi muri curând, și atunci de ce să sufăr povara suplimentară de a îmbătrâni, chiar dacă asta se va întâmpla încet?

— Nu încerca să te ascunzi înapoia necesității, Zakalwe. Ai fi putut să-ți schimbi modul de viață; doar nu este nevoie să trăiești astfel; te puteai alătura Culturii și să devii unul dintre noi; măcar să trăiești la fel ca noi, însă...

— Sma, a exclamat el, întorcându-se spre ea, asta e valabil pentru tine, dar nu și pentru mine. Socotești că am greșit stabilizându-mi vârsta; până și șansa nemuririi vi se pare o greșeală. De acord, înțeleg asta. În societatea voastră, așa cum vă trăiți viețile, este corect. Aveți șansa de a trăi trei sute cincizeci, poate patru sute de ani, și sunteți siguri că îi veți apuca; că veți muri fără să vă scoateți încălțărilor. Pentru mine, însă, asta nu merge. Nu am nicio certitudine. Mă bucur de perspectiva asta la limită. Sma, îmi place să simt acel curent care îmi bate drept în față. De aceea, mai curând sau mai târziu, voi muri - probabil într-un mod violent. Poate chiar proteste, pentru că asta se întâmplă deseori; voi vă feriți de bombe și de asasini hotărâți... iar apoi vă înecați cu un os de pește... dar cui îi pasă? Prin urmare, staza voastră este societatea voastră, iar a mea... este vârsta. Dar și unii, și alții sunt siguri că vor muri.

Ținându-și mâinile prinse la spate, Sma și-a lăsat privirea spre podea.

— Bine, a zis ea. Dar nu uita cine ți-a oferit perspectiva asta. El a zâmbit cu tristețe.

— Adevărat, m-ați salvat. Dar, în același timp, m-ați mințit; m-ați trimis - ba nu, ascultă - m-ați trimis în misiuni în care am devenit opusul a ceea ce credeam că eram, m-ați pus să lupt de partea unor aristocrați incompetenți pe care i-aș fi strangulat fără nicio problemă, în războaie în care nu am știut că voi

sprijineți ambele tabere, mi-am umplut boșele de semințe străine pe care trebuia să le transmit unei biete femele... aproape că am fost ucis... am fost ucis de aproape zece, douăsprezece ori...

— Nu m-ai iertat pentru pălăria aceea, nu-i așa? a spus Skaffen-Amtiskaw pe un ton care mima amărăciunea.

— A, Cheradenine, a spus Sma, să nu pretinzi cumva că nu a fost și amuzant.

— Sma, crede-mă, nu a fost totul „amuzant”. S-a rezemat de un dulap care era plin de arme antice cu proiectile. Și, lucrul cel mai grav, a insistat el, a fost când ai răsturnat hărțile cu susul în jos.

— Ce vrei să spui? a exclamat Sma, nedumerită.

— Întoarcerea hărților cu susul în jos, a repetat el. Ai *habar* cât de supărător și anapoda este când ajungi într-un loc și descoperi că oamenii de acolo au cartografiat totul invers față de felul în care arată harta proprie? Asta, din cauza ridicolă că unii oameni consideră că acul busolei arată drept spre cer, iar alții cred că el este mai greu și arată spre *în jos*? Ori pentru că asta se face în funcție de planul galactic? Cum să spun, acest lucru pare lipsit de importanță, dar e *foarte* supărător.

— Zakalwe, nu am știut. Permite-mi să-ți cer scuze din partea mea și a întregii Secții de Circumstanțe Speciale; ba nu, din partea Contactului; a întregii Culturi; ba nu, din partea tuturor speciilor înzestrate cu inteligență.

— Sma, ticăloasă lipsită de căință, eu încerc să fiu serios.

— Nu, nu cred că ești. Hărțile...

— Dar e adevărat! Ei le întorc pe dos!

— Înseamnă că trebuie să existe un motiv pentru asta, a spus Diziet Sma.

— Poftim? a întrebat el.

— Chestie de psihologie, au spus Sma și drona în același timp.

— Două costume? s-a mirat Sma ceva mai târziu, când Zakalwe își alegea echipamentul.

Se aflau tot în arsenal, dar Skaffen-Amtiskaw plecase pentru a face lucruri mai interesante decât să urmărească un puști care se credea într-un magazin de jucării.

A auzit tonul acuzator din vocea lui Sma și a ridicat ochii.

— Da, două costume. Ce-i cu asta?

— Acelea pot fi folosite pentru a întemnița pe cineva,

Zakalwe; știi asta. Nu sunt doar de protecție.

— Sma, dacă trebuie să-l scot pe individul acela dintr-un mediu ostil, fără ajutorul vostru, pentru că voi trebuie să stați deoparte și să fiți percepuți drept puri - cu toate că asta e o minciună - voi avea nevoie de unelte potrivite pentru a-mi face treaba. Costumele BPM se numără printre acele unelte.

— *Unul*, a spus Sma.

— Sma, n-ai încredere în mine?

— *Unul*, a repetat Sma.

— La naiba! Bine!

A scos târâș costumul din mormanul de echipament.

— Cheradenine, a zis Sma, pe un ton brusc împăciuitor, nu uita, avem nevoie de... angajamentul lui Beychae, nu doar de prezența lui. De aceea nu am putut să-l înlocuim; de aceea nu i-am influențat mintea.

— Dar mă trimiți *pe mine* ca să fac asta.

— În regulă, a spus Sma, părând dintr-odată iritată. A bătut din palme încet și a lăsat impresia că se simțea stânjenită. Apropo, Cheradenine, ce plan ți-ai făcut? Știi că nu trebuie să-ți cer în mod oficial să-mi prezinți planul misiunii, dar *cum* vei ajunge la Beychae?

El a oftat.

— Vreau să-l fac să vină el la mine.

— Cum?

— Cu un singur cuvânt.

— *Un cuvânt?*

— Un nume.

— Care, al tău?

— Nu. Numele meu a rămas secret când eram consilierul lui Beychae, dar probabil că deja a transpirat. E prea periculos. Voi folosi alt nume.

— Aha.

Sma s-a uitat plină de speranță la el, dar Zakalwe s-a apucat să aleagă dintre diferitele lucruri pe care le scosese.

— Beychae e la universitatea aceea, nu-i așa? a spus el, fără să se întoarcă spre Sma.

— Da, la arhivă, unde stă aproape tot timpul. Dar există multe arhive, iar el se deplasează mult, și peste tot există gărzi.

— Am înțeles, a spus el. Dacă vrei să faci ceva folositor, încearcă să afli ce ar dori acea universitate.

Sma a făcut un gest din umeri.

— E o societate capitalistă. Banii n-ar fi buni?

— De asta mă ocup eu. A făcut o pauză și a privit-o bănuitor. În privința asta voi avea toată libertatea, nu?

— Cheltuieli nelimitate, a spus Sma dând din cap.

El a zâmbit.

— Minunat. A tăcut o clipă. Din ce sursă? O tonă de platină? Un sac cu diamante? Sau banca mea?

— Da, banca ta, mai mult sau mai puțin, a spus Sma. După ultimul război, am înființat ceva care se numește Fundația Vanguard, un imperiu comercial cu o bună moralitate, care îți va acoperi cheltuielile nelimitate.

— Păi, în aceste condiții, probabil că voi încerca să ofer o mulțime de bani acelei universități; dar ar fi mai bine dacă ar exista *ceva* aparte cu care să îi ademenesc.

— În regulă, a spus ea dând din cap. Apoi s-a încruntat. A făcut semn către costumul de luptă. Cum ai spus că se numește?

El a părut nedumerit, apoi a spus:

— A, e un costum BPM.

— Da, un costum BPM serios, așa ai zis. Dar credeam că știu nomenclatura; nu am auzit prescurtarea asta până acum. Ce înseamnă?

— Costum „Ba pe-a mă-tii”.

A zâmbit.

Sam a țistuit.

— Mai bine nu întrebam, nu-i așa?

Două zile mai târziu au ajuns în hangarul navei *Xenofobul*. Cazicul foarte rapid părăsise VSG-ul cu o zi înainte, suspendat la ciorchinele Voerenhutz. Accelerase puternic, iar acum frâna. Zakalwe își împacheta lucrurile trebuincioase într-o capsulă care urma să îl ducă până pe suprafața planetei pe care trăia Tsoldrin Beychae; în etapa inițială, deplasarea către interiorul sistemului se făcea cu un modul pentru trei persoane; după aceea, acesta avea să hoinărească prin atmosfera unei planete gigante gazoase din apropiere. *Xenofobul* va aștepta în spațiul interstelar, pregătit să asigure sprijin în caz de nevoie.

— Ești *absolut* sigur că nu vrei ca Skaffen-Amtiskaw să te însoțească?

— Absolut sigur; păstrează-l pentru tine pe netotul ăsta aeropurtat.

— Vrei altă dronă?

— Nu.

— Un proiectil-cuțit?

— Diziet, *nu!* Nu o vreau pe Skaffen-Amtiskaw și nici altceva care-și închipuie că gândește.

— Hei, consideră că nu sunt aici, a spus mașina.

— Visezi cu ochii deschiși, dronă.

— Mai bine așa decât să nu visezi deloc, i-a răspuns drona.

Zakalwe s-a uitat la mașină.

— Ești *sigur* că fabrica nu a emis ordin de rechemare pentru cei din lotul tău?

— Eu una, a spus drona pufnind, nu am reușit niciodată să înțeleg ce virtuți ar avea ceva care conține optzeci la sută apă.

— În fine, a intervenit Sma. Ai reținut toate aspectele importante, da?

— Da, a spus el cu glas plictisit.

Zakalwe s-a aplecat încordându-și mușchii pe sub pielea bronzată și a fixat pușca cu plasmă în capsulă. Purta doar un sort. Cu părul încă răvășit după ce se trezise, pentru că, potrivit orei navei, era dimineață, Sma purta o djelaba.

— Știi ce oameni să contactezi? a întrebat ea îngrijorată. Și cine cu ce se ocupă și de ce parte este...?

— Ce fac dacă facilitățile de credit îmi sunt retrase brusc? Da, totul.

— Dacă - și după ce îl scoți de acolo - te îndrepti spre...

— Încântătorul și însoritul sistem Impren, a spus el oarecum iritat, cu glas cântat, unde sunt o mulțime de băștinași prietenoși într-o diversitate de Habitate spațiale ecologice. Care sunt neutri.

— Zakalwe, a spus brusc Sma, prinzându-i fața între palme și sărutându-l. Sper că asta va da roade.

— Ciudat lucru, dar și eu sper. I-a întors sărutul; în cele din urmă, ea a reușit să se retragă. Zâmbind și plimbându-și privirea peste trupul femeii, el a clătinat din cap. Da... într-o bună zi, Diziet.

Ea a clătinat din cap și a zâmbit fals.

— Doar dacă îmi pierd cunoștința sau sunt moartă, Cheradenine.

— A, deci încă pot spera, nu-i așa?

Sma l-a lovit cu palma pe spinare.

— Zakalwe, pornește la drum.

El a îmbrăcat costumul blindat de luptă. Acesta s-a închis în jurul lui. Și-a dat casca pe spate. Luând brusc un aer foarte serios, a zis:

— Asigură-te că știi unde...

— Știm unde este ea, s-a grăbit Sma să spună.

El a coborât privirea spre podeaua hangarului, după care a zâmbit spre Sma, privind-o drept în ochi.

— Bine. Și-a împreunat mânușile. Grozav. Gata, plec. Cu puțin noroc, ne vom revedea.

Apoi a intrat în capsulă.

— Ai grijă Cheradenine, a spus Sma.

— Da, ai grijă de fundul tău dezgustător, a spus Skaffen-Amtiskaw.

— Să te bazezi pe el, a spus Zakalwe și le-a trimis o bezea amândurora.

De la Vehiculul Sisteme Generale la cazicul rapid, la micul modul, apoi la capsulă, și, în cele din urmă, la costumul care se afla în praful rece al deșertului, în care se afla închis un om.

A privit prin vizorul ridicat al căștii și și-a șters cu mâna sudoarea de pe frunte. Pe acel podiș coborâse amurgul. La câțiva metri depărtare, în lumina celor două luni și a soarelui care apunea, a văzut stânca dezgolită, albită de chiciură. Dincolo de ea se afla adâncitura uriașă a deșertului în care se afla anticul oraș, pe jumătate depopulat, în care trăia acum Tsoldrin Baychae.

Norii călătoreau pe cer, iar praful se acumula.

— Ei bine, a spus el oftând, fără să se adreseze cuiva anume și privind cerul planetei necunoscute, iar ne apucăm de treabă.

VIII

A rămas în picioare pe culmea minusculă de pământ argilos și s-a uitat la rădăcinile copacului uriaș, dezgolite și curățate de curentul gâlgâitor de apă de culoare cenușiu închisă. Picăturile de ploaie roiau prin aer; frontul lat, cafeniu al apei năvalnice trăgea de rădăcinile copacului și azvârlea jerbe. Ploaia în sine

redusese vizibilitatea la cel mult două sute de metri și îl udase deja până la piele, trecând prin uniformă. Aceasta era cenușie, dar ploaia și noroiul o făcuseră să capete o culoare pământie. Fusesse o uniformă frumoasă, care îi venea bine, dar ploaia și noroiul o transformaseră într-o cârpă moale.

Copacul a scos un scârțâit și s-a prăbușit în torent, stropindu-l cu apă înnoroită, de aceea s-a retras și și-a ridicat fața spre cerul cenușiu, lăsând ploaia neconținută să îi spele noroiul de pe piele. Copacul masiv a blocat torentul bubuitor de apă și resturi cafenii și o parte din apă s-a revărsat peste ieșitura pe care stătea, silindu-l să se retragă și mai mult, ajungând aproape de un zid grosolan din piatră, apoi lângă soclul vechi din beton care, crăpat și denivelat, se întindea până la o cabană mică și urâtă așezată aproape de culmea dealului din beton. Urmărind apele cafenii și umflate ale râului ieșit din albie, care rodea micul istm din argilă, a văzut promontoriul prăbușindu-se, copacul pierzând orice legătură cu solul, răsucindu-se și fiind cărat cu totul pe spinarea apelor tumultuoase, îndreptându-se către valea cotropită de talazuri și spre dealurile scunde din depărtare. S-a uitat la malul care se fărâmița de cealaltă parte a torentului, unde rădăcinile copacului uriaș ieșeau din pământ ca niște cabluri sfârtecate; apoi s-a întors și a pornit să urce cu greu panta, îndreptându-se spre cabana mică.

I-a dat ocol. Uriașul soclu din beton, un pătrat cu latura de aproape jumătate de kilometru, era în continuare asaltat de apă; valuri cafenii îi scăldau marginile de fiecare parte. Matahalele înalte ale structurilor antice din metal, dărăpănate și neîngrijite, se ridicau prin ceața ploii, unele căzute pe suprafața spartă și crăpată a suprafeței de beton ca niște piese uitate ale unui joc enorm. Cabana - deja părând ridicolă pe întinderea de beton din jurul ei - arăta chiar mai grotesc decât utilajele abandonate, doar din cauză că se afla în preajma lor.

S-a uitat de jur împrejur în timp ce a dat roată clădirii, dar nu a văzut nimic din ceea ce căuta. A intrat în cabană.

Asasinul a tresărit când a deschis brusc ușa. Scaunul de care era legată fata - unul mic, din lemn - era rezemat nesigur de un dulap cu sertare, iar când ea s-a mișcat brusc, picioarele scaunului au lunecat scrâșnind pe podeaua din piatră și a făcut-o să cadă cu un zgomot înfundat. Fata s-a lovit la cap și a scos un țipăt.

El a oftat. S-a apropiat, iar ghetetele lui, îmbibate de apă, au clefăit la fiecare pas; înaintând, a lovit cu piciorul o bucată spartă de oglindă. Femeia atârna moale, dar și-a dat seama că juca teatru. A ridicat scaunul și l-a mutat spre centrul încăperii mici. A urmărit-o atent cât a făcut acea manevră și a rămas departe de capul ei; ceva mai devreme, în timp ce o lega de scaun, ea îl lovise cu capul în față, cât pe ce să îi spargă nasul.

S-a uitat la legăturile ei. Frânghia cu care îi erau legate brațele de spătarul scaunului erau zdrențuite; femeia încercase să o taie folosind oglinda spartă aflată pe tăblia dulapului.

A lăsat-o să atârne inertă în mijlocul încăperii, unde să o poată vedea, apoi s-a dus la patul mic, tăiat în peretele gros al cabanei și s-a lăsat să cadă pe el. Era murdar, dar era prea epuizat ca să se mai sinchisească.

A ascultat ropotele ploii pe acoperiș și vântul care șuiera prin ușă și prin ferestrele cu obloane trase, apoi a ascultat zgomotul făcut de picăturile de ploaie care se furișau prin acoperiș și cădeau pe dalele din piatră. A tras cu urechea ca să audă vuietul elicopterelor, dar nu era niciunul în apropiere. Nu avea radio și nu era convins că ei știau unde să îl caute. Probabil că vor scotoci în măsura în care le permitea vremea, dar vor căuta mașina lui de teren, iar aceasta dispăruse; fusese luată de avalanșa de apă cafenie a râului. Probabil că vor trece zile până să o găsească.

A închis ochii și a dat să adoarmă aproape imediat, dar era ca și cum conștiința înfrângerii nu avea să-l lase să scape și îl găsea chiar și acolo, umplându-i mintea adormită cu imagini de inundație și înfrângere, hărțuindu-l și nelăsându-l să se odihnească, readucându-l la durerea neîncetată și la demoralizarea stării de veghe. S-a frecat la ochi, câteva grăunțe de nisip și pământ i-au pătruns sub pleoape din apa măloasă de pe degete. Folosindu-se de zdrențele murdare de pe pat, și-a curățat un deget cât de bine a putut și s-a frecat cu scuipat, deoarece a socotit că dacă își îngăduia să plângă, probabil nu se va mai putea opri.

A privit spre femeie. Se prefăcea că își revine. A regretat că nu avea tăria și dispoziția să se apropie de ea și să o lovească, dar era prea obosit și prea conștient că se va răzbuna pe ea pentru înfrângerea unei armate întregi. Lovirea unui singur individ - fără a mai vorbi de o femeie sașie și neajutorată - ar fi

fost un gest de o meschinărie patetică în încercarea de a găsi o compensație pentru o prăbușire de o asemenea anvergură încât, chiar dacă rămânea în viață, avea să-i fie rușine mereu că făcuse așa ceva.

Ea a gemut dramatic. Un fir de mucus s-a desprins de pe nasul ei și a căzut pe haina groasă pe care o purta.

Dezgustat, el și-a mutat privirea în altă parte.

A auzit-o fornăind tare. Când s-a uitat din nou la ea, a văzut că avea ochii deschiși și îl privea cu răutate. Era doar puțin sașie, dar acea imperfecțiune îl irita mai mult decât era cazul. Dacă ar fi făcut o baie și ar fi îmbrăcat ceva curat, a gândit el, femeia ar fi arătat aproape atrăgătoare. Însă acum se scufundase în paltonul acela verde și slinos, mânjit tot de noroi, iar fața murdară îi era ascunsă aproape în întregime - în parte de guler și în parte de părul lung și murdar, care îi era prins în câteva locuri de stofă cu cocoloașe lipicioase de noroi. S-a mișcat ciudat pe scaun, ca și cum și-ar fi scărpinat spatele de spătar. Zakalwe nu și-a dat seama dacă încerca frânghia cu care era legată ori o chinuiau puricii.

Se îndoia că fusese trimisă pentru a-l uide; aproape sigur era ceea ce sugera îmbrăcămintea, o auxiliară. Probabil rămăsese în urmă în timpul retragerii și rătăcise de colo până colo, prea înspăimântată, sau mândră, sau proastă pentru a se preda, asta până când văzuse mașina lui având dificultăți într-o groapă măturată de furtună. Încercarea ei de a-l uide dovedise curaj, dar îi stârnise râsul. Cu mult noroc, reușise să ucidă șoferul cu un singur foc de armă; cel de-al doilea glonț îl atinsese razant în tâmplă, făcându-l să amețească, după care ea aruncase arma fără gloanțe și sărise în mașină, atacându-l cu un șiș. Rămasă fără șofer, mașina alunecase în josul pantei înnoroite și ajunsese în torentul cafeniu al râului.

Ce act prostesc. Câteodată, eroismele ieftine îl revoltau; i se păreau o insultă la adresa soldatului care cântărea riscurile situației și lua hotărâri șirete, calme, în baza experienței și imaginației, genul de soldat lipsit de ostentație, care nu primea medalii, ci câștiga războaie.

Încă amețit de acea lovitură de glonț, el căzuse în locul din spate, cel în care se stătea în picioare, moment în care mașina s-a clătinat și s-a prăbușit, fiind apoi prinsă de forța râului umflat. Femeia îl îngropase apoi cu paltonul ei gros și

voluminos. Blocat astfel, având încă țiuituri puternice în urechi din cauza glonțului care îi răsesse țeasta, nu reușise să o lovească decisiv. În acele clipe absurde, pline de frustrare și neputință, lupta cu fata i se păruse un microcosmos din dezordinea în care era prinsă acum armata lui pe câmpia aceea; avea forța necesară pentru a o face să-și piardă cunoștința, dar terenul de luptă strâmt și greutatea paltonului ei uriaș îl sufocase și îl întemnițase până când a fost prea târziu.

Mașina s-a izbit de insula de beton și s-a răsturnat, azvârlindu-i pe amândoi pe suprafața cenușie și corodată. Femeia a scos un țipăt scurt, a ridicat cuțitul care i se prinsese în faldurile paltonului încă de la început, dar el, reușind în cele din urmă să își elibereze un braț, i-a tras un pumn care i-a nimerit bărbia.

Ea s-a prăbușit pe beton; el s-a întors și a văzut mașina deplasându-se scrâșnind, smulsă de marea învolburată și cafenie. Rămasă pe o parte, mașina s-a scufundat aproape imediat.

S-a răsucit și s-a simțit tentat să lovească cu piciorul femeia lipsită de cunoștință. Însă a dat un șut șișului, aruncându-l în râu, după mașina deja scufundată.

— Nu vei câștiga războiul, a spus femeia și a scuipat. Nu poți câștiga împotriva noastră.

Furioasă, a zdruncinat scaunul.

— Poftim? a spus el smuls din reverie.

— Noi vom câștiga, a spus ea clătinând violent scaunul, ale cărui picioare au dудuit pe podeaua din piatră.

De ce am legat-o pe dobitoaca asta de scaun și nu de altceva? a gândit el.

— S-ar putea să ai dreptate, i-a spus el cu glas plictisit. Pentru moment... lucrurile nu sunt lămurite. Asta te face să te simți mai bine?

— O să mori, a spus femeia țintuindu-l cu privirea.

— Nimic nu e mai sigur decât asta, a aprobat-o el, uitându-se la tavanul din care picura apă peste patul ferfenițit.

— Suntem invincibili. Nu vom renunța niciodată.

— Ei, na, s-a dovedit că puteți fi înfrânți.

Amintindu-și istoria acelei țări, a oftat.

— Am fost trădați! a strigat femeia. Armatele noastre nu au

fost înfrânte niciodată; am fost...

— Înjunghiați pe la spate; știu.

— Da! Dar spiritul nostru nu moare. Noi...

— O, mai ține-ți gura! a spus el, dându-și picioarele jos de pe pat și întorcându-se cu fața spre femeie. Am mai auzit porcăria asta. „Am fost jefuiți.” „Cei de acasă ne-au abandonat.” „Media au fost împotriva noastră.” Rahaturi. Și-a trecut degetele unei mâini prin părul ud. Doar cei tineri și foarte proști își închipuie că doar militarii poartă războaiele. Imediat ce știrea circulă mai repede decât un mesager sau o pasăre, toată națiunea... în fine... iese la luptă. Țasta vă e spiritul, voința. Nu truda la sol. Dacă pierdeți, pierdeți. Nu mai scheuna din cauza asta. Dacă nu era ploaia asta nenorocită, ați fi fost învinși. A ridicat o mână când a văzut-o pe femeie dând să spună ceva. Și uite, nu cred că Dumnezeu e de partea voastră.

— Ereticule!

— Mulțumesc.

— Sper să-ți moară copiii! Lent!

— Hm, a spus el, nu cred că mă încadrez în categoria asta, dar dacă ar fi așa, mai e mult până acolo. S-a prăbușit înapoi pe pat, apoi a părut îngrozit și s-a ridicat încă o dată. Drace, cred că vă dresază de tineri; îngrozitor lucru să vorbești așa, mai ales că ești femeie.

— Femeile noastre sunt mai bărbătoase decât *bărbații* voștri, a spus ea batjocoritor.

— Și totuși faceți copii. Presupun că alegerea e limitată.

— Să-ți moară copiii în chinuri groaznice! a țipat femeia.

— Ei bine, dacă asta simți cu adevărat, a spus el oftând și întinzându-se la loc, atunci nu-ți doresc nimic mai rău decât să rămâi dobitoacă așa cum se vede limpede că ești.

— Barbarule! Necredinciosule!

— O să termini curând insultele; te sfătuiesc să mai păstrezi câteva pentru mai târziu. Deși păstrarea de forțe în rezervă nu e tocmai punctul vostru forte, nu-i așa?

— Vă vom zdrobi!

— Hei, sunt deja zdrobit, zdrobit. Apoi a fluturat o mână încet. Iar acum taci.

Femeia a urlat și a clătinat scaunul.

Poate c-ar trebuie să fiu recunoscător pentru șansa ce mi s-a oferit să mă aflu departe de răspunderile comenzii, a gândit el,

de schimbările de condiții dintr-o clipă în alta, schimbări pe care dobitocii nu le pot rezolva singuri și care i-au blocat la fel de mult ca și noroiul; inundația permanentă de rapoarte privind unități imobilizate, luate de ape, care au dezertat, au rămas izolate, se retrag de pe poziții vitale, urlă după ajutor, după sprijin, întăriri, mai multe camioane, tancuri, plute, mai multă hrană, mai multe aparate radio... până dincolo de un anumit punct în care el nu a mai putut face nimic; a putut doar să confirme, să răspundă, să respingă, să întârzie să ordone rezistența pe poziții; nimic, nimic altceva. Rapoartele au continuat să sosească, acumulându-se ca un mozaic monocrom dintr-un milion de bucăți de hârtie, imaginea unei armate care se dezintegrează clipă de clipă, înmuiată de ploaie de parcă ar fi din hârtie, îmbibată, moale, fragilă și destrămându-se treptat.

Fiind blocat acolo, scăpa de toate acestea... însă, în secret, nu se arăta recunoscător și nici încântat nu era de fapt; era furios și iritat că se afla departe, că lăsase totul în mâinile altora, că se afla departe de miezul lucrurilor, că nu știa ce se întâmpla. Se frământa ca o mamă pentru fiul tânăr plecat la război, în pragul lacrimilor sau al urletelor inutile pentru că se simțea neputincios, și inerția aceea nebună nu putea fi oprită. (Și-a dat seama că întregul proces nu impunea în realitate nicio forță dușmană. Bătălia era a lui și a armatei pe care o comanda împotriva vremii dezlănțuite. Nici nu era nevoie de o a treia forță.)

Întâi ploile, apoi amploarea lor nemaiauzită, după aceea alunecarea de teren care îi izolase de restul convoiului de comandă, apoi dobitoaca asta de toată mila, care se crede asasină...

S-a ridicat din nou și și-a prins capul între mâini.

Încercase să facă prea multe? Abia dacă avusese parte de zece ore de somn în ultima săptămână. Asta îi înnegurase mintea, îi slăbise puterea de judecată? Ori dormise prea mult. Acea stare suplimentară de trezie conta chiar atât de mult?

— Sper să mori! a țipat cu glas ascuțit femeia.

Încruntându-se și întrebându-se de ce îi întrerupsese șirul gândurilor și dorindu-și să tacă, s-a uitat la femeie. Poate trebuia să-i pună căluș.

— Bați în retragere, a remarcat el. Acum câteva clipe îmi spuneai că o să mor.

S-a lăsat înapoi pe pat.

— Ticălosule! a răcnit ea.

S-a uitat la ea, gândindu-se brusc la faptul că, deși stătea pe pat, era prizonier ca și ea. Sub nasul ei se strânseseră din nou muci. Și-a mutat privirea.

A auzit-o cum aspiră mucusul și îl scuipă. Dacă ar fi avut putere, ar fi zâmbit. Ea își exprimase disprețul cu un scuipat; ce însemna firicelul acela de mucus față de diluviul care îneca o mașină de luptă pe care o crease în doi ani?

Și de ce, *de ce* o legase de un scaun și nu de altceva? Încerca să facă șansa și soarta redundante prin a unelti împotriva lui? Un scaun; o fată legată de scaun... cam de aceeași vârstă, poate ceva mai mare, dar aceeași siluetă firavă, cu un palton care mințea, făcând-o să pară mai masivă, dar nereușind. Aproximativ aceeași vârstă, cam aceeași formă...

A clătinat din cap și s-a silit să își mute gândurile de la bătlie, de la acel eșec.

Ea a văzut că el o privea și clătina din cap.

— Nu râde de mine! a strigat ea, legănându-se cu scaunul, furioasă pentru că el o disprețuia.

— Taci, taci, a spus el cu glas obosit.

Știa că nu era convingător, dar nu se simțea în stare să vorbească mai autoritar.

Lucru de mirare, ea a tăcut.

Ploile, și ea; câteodată regreta că nu credea în Soartă. Poate că uneori era de folos să crezi în Dumnezeu. Câteodată - ca acum, când lucrurile se prăbușeau în jurul lui și orice mișcare făcea nu reușea decât să simtă câte o nouă împunsătură de cuțit, încă o lovitură peste vânățăile pe care le adunase deja - ar fi fost liniștitor să creadă că totul era predestinat, totul scris dinainte, iar el doar întorcea paginile unei cărți uriașe și inviolabile. Poate că niciodată nu va apuca să scrie povestea vieții lui (și de aceea propriul nume, chiar și acea încercare de a găsi un cuvânt, îl lua în râs).

Nu știa ce să creadă; exista un destin sufocant și meschin, așa cum păreau să creadă mulți oameni?

Nu voia să se afle acolo; dorea să fie acolo unde fluxul du-te-vino al rapoartelor și comenzilor sufoca orice alte gânduri din mintea lui.

— Pierdeți; ați pierdut bătlia asta, nu-i așa?

El a socotit că nu era cazul să-i răspundă, însă, gândindu-se mai bine, a considerat că ea va interpreta asta drept un semn de slăbiciune, astfel că avea să continue.

— Ce intuiție pătrunzătoare, a spus el oftând. Îmi aduci aminte de unii oameni care au pus la cale războiul ăsta. Care au privit cruciș, au fost proști și statici.

— Dar nu am ochii încrucișați! a răcnit ea, și a început imediat să plângă, ținându-și capul plecat sub apăsarea suspinelor adânci, care îi cutremurau trupul și îi vălureau paltonul greu, făcând scaunul să scârțâie.

Curgându-i peste reverele late ale paltonului, părul lung și murdar îi ascundea fața; se aplecase atât de mult înainte, încât brațele îi atârnavă până aproape de podea. El și-a dorit să aibă tăria de a se apropia de femeie ca să o îmbrățișeze alinător sau să-i zboare creierii cu o lovitură; orice, numai să o împiedice să mai facă atâta zgomot inutil.

— Gata, bine, nu ești sașie, și iartă-mă.

A rămas cu un braț apăsător peste ochi, sperând că vorbele lui au sunat convingător, dar cu siguranță că totul părea la fel de sincer așa cum de fapt simțea.

— N-am nevoie de mila ta!

— Îmi pare rău; retrag retractarea.

— Păi... nu am... e doar un mic defect, și asta nu a împiedicat comisia de recrutare să mă accepte.

Din câte știa el, comisia aceea înrola deopotrivă copii și pensionari, dar nu i-a spus asta femeii. Ea tocmai încerca să-și steargă fața de reverele paltonului.

A furnăit apăsător, iar când și-a ridicat capul, aruncându-și părul de pe față, el a văzut o picătură mare pe vârful nasului ei. Fără să-și dea seama, s-a ridicat - iar starea de epuizare a scos un urlat de indignare -, apoi a rupt o bucată din draperia subțire de deasupra patului și s-a apropiat de ea.

Ea l-a văzut apropiindu-se cu fâșia de cârpă și a răcnit din rărunchi; și-a golit plămânii în efortul de a anunța lumea cotropită de ploaie că avea să fie ucisă. A făcut scaunul să se lege, astfel că el s-a văzut silit să sară spre ea pentru a pune un picior pe una dintre barele transversale dintre picioarele lui pentru a-l împiedica să se răstoarne.

I-a pus cârpa peste față.

Ea a încetat să se mai zbată. S-a înmuiat, nu a mai luptat și

nici nu s-a mai agitat, pentru că știa că era absolut inutil să facă vreun efort.

— Bun, a zis el, cu ușurare în glas. Acum suflă.

Ea a suflat.

El a retras cârpa, a împăturit-o și a pus-o din nou peste nas și i-a cerut să sufle încă o dată. Ea l-a ascultat. A mai împăturit cârpa și i-a șters nasul cu forța. Ea a scos un țipăt; cârpa era aspră. El a oftat și a azvârlit cârpa.

Nu s-a mai întins în pat, pentru că asta îl făcea să devină somnoros și gânditor și nu voia să adoarmă, pentru că avea senzația că nu se va mai trezi niciodată și nu ținea să gândească, deoarece așa nu ajungea nicăieri.

S-a întors cu spatele spre femeie și a rămas lângă ușa închisă, care părea întredeschisă, pentru că picături de ploaie pătrundeau prin rosturile ei.

S-a gândit la ceilalți, la ceilalți comandanți. La naiba, singurul în care avea încredere era Rotam-Bar, însă acesta era prea necopt ca să preia comanda. El detesta să ajungă într-o asemenea funcție, pătrunzând într-o structură de comandă deja înstăpânită, de obicei coruptă, de obicei caracterizată prin nepotism; ura și faptul că trebuia să își asume atât de multe lucruri, încât orice absență, orice ezitare, chiar și orice clipă de odihnă le oferea capsomanilor lipsiți de creier prilejul de a strica lucrurile și mai mult. Pe de altă parte, și-a spus el, care general a fost vreodată întru totul mulțumit de armata pe care o conduce?

În orice caz, nu le lăsase prea multe: câteva planuri nebunești care aproape sigur nu se vor realiza; încercările lui de a folosi arme care nu săreau în ochi. Iar în cap îi rămăseseră prea multe planuri. În acel singur loc privat, în care știa că nici Cultura nu putea pătrunde, deși asta se întâmpla din cauza gândirii lor complicate, nu pentru că nu ar fi putut face așa ceva.

A uitat cu totul de femeie. Era ca și cum nici nu ar mai fi existat dacă nu o vedea, iar glasul ei și încercările de a se elibera erau urmarea unei manifestări supranaturale, absurde.

A deschis larg ușa cabanei. Prin ploaie se putea vedea totul. Picăturile individuale au devenit dăre din cauza lentorii ochilor; ele se contopeau și reapăreau ca o scriere codificată pentru formele pe care le purta în sinea lui; dăinuiau mai puțin de o clipă în fața ochilor și cădeau neconținut.

A văzut un scaun și o corabie care nu era corabie; a văzut un bărbat cu două umbre și a văzut ceva ce nu putea fi văzut - un concept; dorința adaptabilă, autoexploratoare de a supraviețui, de a îndoi tot ce poate fi atins în acest scop, și să îndeparteze, să adune, să distrugă și să creeze, astfel încât acea grupare aparte de celule să poată funcționa în continuare, să poată înainta și hotărî, și să continue a se mișca și hotărî, știind că, dacă nu realiza altceva, măcar să trăiască.

Și avea două umbre, erau două lucruri: nevoia și metoda. Nevoia era evidentă: să înfrângă ceea ce se opunea vieții acelei grupări de celule. Metoda însemna acapararea și încovoierea materialelor și oamenilor într-un anumit scop, concepția că într-o bătălie se putea folosi orice; că nimic nu putea fi exclus, că orice putea deveni armă, și capacitatea de a mânui acele arme, de a le descoperi și de a le alege pe acelea cu care se putea ținti și trage; acel talent, acea abilitate, acea folosire a armelor.

Un scaun și o corabie care nu era corabie, un bărbat cu două umbre și...

— Ce vrei să faci cu mine?

Glasul femeii era tremurător. Și-a întors privirea spre ea.

— Nu știu, tu ce părere ai?

Îngrozită, ea s-a uitat la el cu ochi dilatați. Părea să-și adune puterile pentru un nou strigăt. El nu a înțeles efortul; îi pusese o întrebare perfect firească și pertinentă, iar ea se purta de parcă el îi spusese că o va uide.

— Te rog, nu. Te rog, nu; te rog, nu, a spus ea printre suspine, dar fără să lăcrimeze.

Apoi spinarea ei a părut că se frânge și și-a aplecat capul până spre genunchi când s-a lăsat moale în față.

— Nu ce?

A rămas perplex.

Ea a lăsat impresia că nu-l auzise; a rămas prăbușită, iar trupul îi era zguduit de suspine.

În asemenea momente, el înceta să îi mai înțeleagă pe oameni; nu pricepea ce se întâmpla în mințile lor; deveneau insondabili. A clătinat din cap și a început să dea roată încăperii. Era urât mirositoare și umedă, și avea acea atmosferă de parcă nu era ceva nou. Cabana aceea fusese mereu o grotă. Probabil că acolo locuise un analfabet, custode al utilajelor abandonate din alt veac, mai fabulos, sfărâmat de mult de evidenta

dragoste față de război pe care o dovedea acel popor; o viață meschină într-un loc respingător.

Când vor ajunge acolo? Îl vor descoperi? Îl vor socoti mort? Interceptaseră mesajul lui prin radio transmis de el după ce alunecarea de teren îi separaseră de restul convoiului de comandă?

Folosise bine acel aparat nenorocit?

Probabil că nu. Probabil că avea să fie lăsat în urmă; se va considera că orice încercare de căutare ar fi inutilă. Nu se sinchisea prea mult. Nu va suferi în plus dacă va fi capturat; în gând, se obișnuise deja cu ideea asta. Gândindu-se mai bine, aproape că binecuvânta acest lucru; știa că putea face așa ceva. Nu era nevoie decât ca tăria să îi fie tulburată.

— Dacă o să mă ucizi, să o faci repede, te rog.

El s-a simțit iritat de acele întreruperi permanente ale gândurilor.

— Ei bine, nu aveam de gând să te ucid, dar dacă o să schelălăi în continuare la fel, s-ar putea să mă răzgândesc.

— Te urăsc.

Părea că ea nu reușea să gândească altceva.

— Și eu te urăsc.

Ea a început să plângă, de astă dată tare.

El a privit din nou spre ploaie și a văzut Staberinde.

Înfrângere, înfrângere, așa șoptea ploaia; tancuri scufundându-se în noroaie, oameni care cedau în ploaia torențială, totul fărâmițându-se.

Și o femeie ridicolă, căreia îi curge nasul. I-a venit să râdă de toate, de faptul că împărțea timpul și locul între măreție și micime, între vastitatea magnifică și absurdul jalnic, precum nobilimea îngrozită care trebuia să călătorească într-o căruță cu țărani beți și murdari care vărsau peste ei și se acuplau înapoia lor; găтели și purici.

Râsul acela era cel mai potrivit răspuns, singura reacție care nu putea fi îmbunătățită, dar nici luată în derâdere; numitorul comun cel mai mic posibil.

— Știi cine sunt? a spus el, întorcându-se brusc spre ea.

Tocmai îi trecuse prin minte că probabil ea nu-și dăduse seama cine era el; și nu ar fi fost cătuși de puțin surprins să descopere că ea încercase să îl ucidă doar pentru că se afla într-o mașină mare, și nu pentru că l-ar fi recunoscut pe

comandantul întregii armate. Nu ar fi fost deloc surprins să descopere asta; aproape că se aștepta la așa ceva.

Ea a ridicat capul.

— Poftim?

— Știi cine sunt eu? Îmi știi numele sau gradul?

— Nu, s-a stropșit ea la el. Ar trebui să știi?

— Nu, nu.

A răs și s-a întors cu spatele la ea.

A aruncat o privire spre zidul cenușiu al ploii, ca și cum ar fi fost un vechi prieten, după care s-a răsucit, a pornit spre pat și s-a lăsat să cadă pe el.

Nici guvernului nu-i va plăcea situația. A, lucrurile pe care el le promisese, bogății, pământuri, avantajele prosperității, prestigiu și putere. Guvernul ar cere înapoierea lui, dacă nu l-ar scoate Cultura de acolo; l-ar dori mort pentru o asemenea înfrângere. Ar fi fost victoria lor, dar va fi doar înfrângerea lui. O nemulțumire standard.

A încercat să-și spună că, în mare parte, învinsese. Știa că așa stăteau lucrurile, însă doar momentele de înfrângere, clipele de paralizie îl făceau să cugete cu adevărat, să încerce a uni firul vieții proprii într-un întreg. Așa se întâmpla când gândurile îi reveneau la cuirasatul Staberinde și la ceea ce reprezenta el; asta era când se gândea la Făuritorul de Scaune și la sentimentul reverberant de vinovăție care se ascundea înapoia acelei descrieri banale...

De astă dată era un fel mai bun de înfrângere, mai impersonal. Era comandantul armatei, răspundea în fața guvernului, iar acesta îl putea îndepărta; în concluzie, nu se făcea răspunzător de nimic; guvernul răspundea. Și în acel conflict nu exista nimic personal. Nu-i întâlnise niciodată pe conducătorii dușmanului; aceștia îi erau străini; îi erau familiare doar obiceiurile lor militare, tiparele preferate de deplasare a trupelor și modalitățile de concentrare a forțelor. Limpezimea acestei schisme a părut să mai îndulcească ploaia de lovituri. Doar puțin.

Îi pizmuia pe oamenii care se nășteau, creșteau și se maturizau alături de cei din jurul lor, care aveau prieteni, iar apoi se stabileau într-un loc împreună cu un grup de cunoștințe, duceau o viață simplă și lipsită de spectaculozitate și riscuri, îmbătrâneau și erau înlocuiți, copiii lor veneau să îi viziteze... și

mureau senili, mulțumiți de tot ce li se întâmplase până atunci.

Nu ar fi crezut vreodată că se va simți astfel, că va tânji atât de mult ca lucrurile să fie astfel, să aibă disperări atât de profunde și bucurii atât de mari; să nu forțeze niciodată țesătura vieții sau a sortii, ci să fie mic, lipsit de importanță și de influență.

Totul părea nespus de dulce, inexprimabil de dorit, acum și în veci, deoarece, imediat ce se afla în acea situație, când ajungea acolo... va simți cumplita nevoie de a face ceea ce făcuse și să năzuiască spre acele piscuri? Se îndoia. S-a întors pentru a se uita la femeia legată de scaun.

Însă era inutil, ridicol; s-a gândit la lucrurile lipsite de gândire. Dacă aș fi o pasăre marină... dar cum putea deveni așa ceva? Dacă ar fi pasăre marină, ar avea creierul minuscul și ar adora măruntaie putrede de pește și ar smulge ochii unor animale mici care pasc; nu ar cunoaște poezia și nu ar aprecia defel zborul la fel de deplin ca ființa umană de la sol care tânjește să fie ca tine.

Dacă doreai să fii pasăre marină, meritai să fii așa ceva.

— Aha! Comandantul de tabără și vivandiera. Nu ai prea nimerit-o, domnule, trebuia să o legi de *pat*...

A tresărit; s-a rotit pe călcâie și a dus mâna la tocul armei de la centură.

Kirive Socroft Rogtam-Bar a închis ușa cu piciorul și a început să scuture apa de pe capa largă și strălucitoare, după care a zâmbit ironic și a părut a fi supărător de proaspăt și atrăgător, chiar dacă nu dormise zile întregi.

— Bar!

Aproape că a alergat spre el; și-au petrecut brațele unul în jurul celuilalt și au izbucnit în râs.

— Același Bar! Generale Zakalwe, salutări. Mă întrebam dacă ai dori să mi te alături într-un vehicul furat. Am afară unul amfibiu.

— Poftim?

A deschis din nou ușa și a privit spre ape.

În apropiere de unul dintre utilajele înalte, la vreo cincizeci de metri depărtare se afla un camion amfibiu, mare, cu urme de lovituri.

— E unul dintre camioanele lor, a spus el râzând.

Rogtam-Bar a dat din cap cu un aer nu tocmai fericit.

— Da, cu regret o spun, și s-ar părea că îl vor înapoi.

— Serios?

A râs din nou.

— Da. Fiindcă veni vorba, guvernul a căzut. A fost silit să demisioneze.

— Cum asta? Din cauza celor întâmplate?

— Trebuie să recunosc, asta e impresia mea. Cred că s-au străduit atât de mult să te învinuiască pentru pierderea acestui război cretin, încât nu și-au dat seama că poporul îi făcea răspunzători și pe membrii guvernului. Rogtam-Bar a zâmbit. A, și ideea aceea maniacală a ta, acea echipă de comando care să plaseze explozivi pe lacul de acumulare de la Maclin? A dat roade. A trimis toată apa spre baraj și a făcut ca ea să se reverse; potrivit rapoartelor celor de la informații, barajul nu a cedat, dar apa a trecut peste coama lui, am ales bine exprimarea? În orice caz, o cantitate enormă de apă a ajuns în vale și a măturat în calea ei cea mai mare parte din Marea Comandă a Armatei a 5-a... fără a mai vorbi de soldații acelei armate, judecând după numărul de cadavre care au fost văzute plutind prin dreptul liniilor noastre în ultimele ore... Și noi, care am socotit că ești nebun ținând pe lângă tine la cartierul general acel hidrolog vreme de o săptămână. Rogtam-Bar a bătut din palmele înmănușate. Asta e. Lucrurile sunt grave; din păcate, se vorbește despre tratative de pace. L-a măsurat pe Zakalwe. Dar, după părerea mea, va trebui să arăți mai prezentabil decât acum dacă vei începe tratativele cu amicii noștri din cealaltă tabără. Generale, ai luptat în noroi?

— M-am luptat doar cu conștiința mea.

— Serios? Și cine a învins?

— Ei bine, a fost una dintre acele rare ocazii în care violența nu rezolvă absolut nimic.

— Știi bine acest scenariu; el apare de obicei când cineva încearcă să hotărască dacă mai deschide sau nu următoarea sticlă. Bar a făcut un semn cu capul spre ușă. După tine. A scos o umbrelă mare de sub mantie, a desfăcut-o și i-a întins-o. Generale, permite-mi! apoi s-a uitat spre mijlocul încăperii. Și ce facem cu prietena noastră?

— A, a făcut Zakalwe și a privit spre femeie, care, îngrozită, se întorsese și se holba la ei. Da, publicul meu captiv. A ridicat din umeri. Am avut mascote și mai ciudate; să o luăm și pe ea.

— Niciodată nu pune la îndoială comandantul direct, a spus Bar. I-a predat umbrela. Tu ia asta. Eu o iau pe femeie. S-a uitat liniștit la femeie și și-a îndreptat chipiul. Doar literal, doamnă.

Femeia a scos un țipăt străpungător.

— Face mereu asta? a întrebat el.

— Da, și fii atent la capul ei când o ridici; era cât pe ce să-mi spargă nasul.

— Și asta când e într-o formă atât de atrăgătoare. Ne vedem în vehicul, domnule.

— Foarte bine, a spus Zakalwe, trecând umbrela deschisă prin cadrul ușii și pornind pe panta betonată fluierând.

— Ticălos și necredincios! a strigat femeia de pe scaun când Rogtam-Bar s-a apropiat cu precauție de scaun venind din spate.

— Ai noroc, i-a zis el. De obicei, nu opresc să iau autostopiști.

A ridicat scaunul cu tot cu femeie și l-a cărat spre vehicul, unde l-a aruncat în partea din spate.

Ea a urlat tot drumul.

— A fost la fel de gălăgioasă și până acum? a întrebat Rogtam-Bar în timp ce a readus camionul amfibiu înapoi în puhoi.

— Aproape tot timpul.

— Sunt surprins că te-ai putut auzi gândind.

Zâmbind întristat, Zakalwe a scrutat depărtarea prin ploaie.

După încheierea păcii, a fost destituit și privat de câteva medalii. În același an a plecat, iar Cultura nu a părut a fi câtuși de puțin nemulțumită de prestația lui.

Șapte

Orașul era construit într-un canion adânc de doi kilometri și lat de zece; acesta șerpuia prin deșert cale de opt sute de kilometri, ca o rană zimțată în crusta planetei. Orașul ocupa doar treizeci de kilometri din acea distanță.

A rămas la marginea rocii și, privind în jos, a avut în față vălmășagul derutant, la diferite trepte de înălțime, al clădirilor și caselor, străzilor, treptelor, canalizărilor și liniilor de cale ferată, toate cenușii și încețoșate, învăluite în straturi peliculare în razele roșietice și neclare ale soarelui care apunea.

Ca apele lenevoase ale unui baraj spart, fâșii nebuloase de nori s-au rostogolit în josul canionului; s-au scufundat insistent printre ieșiturile și crăpăturile acelei arhitecturi și s-au scurs mai departe ca niște gânduri obosite.

În foarte puține locuri, clădirile cele mai înalte depășiseră marginea canionului și se răsfraseră peste deșert, însă restul orașului lăsa impresia că îi lipsea energia sau inerția necesară pentru a ajunge atât de departe și de aceea rămăseseră în interiorul canionului, adăpostite de vânturi și păstrându-și moderația în microclimatul natural al canionului.

Împestrit de lumini scăzute, orașul părea ciudat de tăcut și nemișcat. A ascultat cu mare atenție și, în cele din urmă, a surprins ceea ce suna ca urletul ascuțit al unui animal, venind dintr-o suburbie cuprinsă de ceață. Cercetând cerul, a văzut în depărtare păsări ca niște puncte, rotindu-se în aerul neclintit și greu de frig. Plutind în depărtarea adâncă pe deasupra teraselor aglomerate, a străzilor în pantă și a drumurilor zigzagate, ele erau sursa unui plâns în depărtat și răgușit.

Ceva mai departe, a văzut câteva trenuri mute, dâre subțiri de lumină, care se deplasau încet între tuneluri. Apa trasa linii întunecate în apeducte și canale. Drumurile duceau pretutindeni, vehiculele se târau de-a lungul lor, iar luminile păreau scânteii când acestea se furișau ca niște prăzi minuscule pentru păsările care dădeau roată pe cer.

Era o seară rece de toamnă, iar aerul devenise înțepător. Își dezbrăcase costumul de luptă și îl lăsase în capsulă, care se îngropase într-o adâncitură nisipoasă. Acum purta hainele largi care erau din nou agreate în acel loc și fuseseră la modă când lucrase acolo ultima oară și se simțea ciudat de încântat că stătuse departe suficient de multă vreme pentru ca stilul să revină. Nu era superstițios, dar coincidența îl amuza.

S-a lăsat pe vine și a atins marginea rocii. A ridicat o mână de pietricele și buruieni fixate în solul superficial, apoi le-a lăsat să i se scurgă printre degete. Oftând, s-a ridicat în picioare, și-a tras mânușile pe mâini și și-a pus o pălărie pe cap.

Orașul se numea Solotol, iar Tsoldrin Beychae se afla acolo.

Și-a scuturat câteva fire de nisip de pe haină - una veche de ploaie, venită de departe, și având o valoare pur sentimentală - și-a așezat pe nas ochelari cu lentile foarte închise la culoare, a ridicat o valiză modestă și a coborât spre oraș.

— Bună ziua, domnule. Cu ce vă pot ajuta?

— Aș dori să ocup ultimele două etaje, te rog.

Recepționarul a părut derutat, apoi s-a aplecat în față.

— N-am înțeles, domnule.

— Cele două etaje de sus ale hotelului; le-aș dori pentru mine. A zâmbit. Regret, nu am făcut rezervare.

— Aha, a făcut recepționarul. A părut a fi puțin îngrijorat când și-a văzut imaginea reflectată de lentilele întunecate ale ochelarilor. Cele două...?

— Nu o cameră, nu un apartament, nu un etaj, ci două, și nu orice două etaje; cele de sus. Dacă aveți vreun client care ocupă în prezent vreuna dintre camerele de la etajele acelea, sugerez să îi rugați politicos să accepte o cameră la alt etaj; voi plăti eu șederea datorată până acum.

— Am înțeles... a spus recepționarul hotelului. Nu era sigur dacă trebuia să ia în serios acea solicitare. Și... cât timp dorește domnul să rămână în hotel?

— Nu am un termen. Voi plăti în avans pe o lună. Avocații mei vor transmite fondurile până mâine la ora prânzului. A deschis valiza și a scos un teanc de bancnote, așezându-l pe tejghea. Dacă vrei, plătesc pentru o noapte în numerar.

— Am înțeles, a spus recepționarul, rămas cu ochii ațintiți la bani. Mda, domnule, vă rog să completați acest formular.

— Mulțumesc. Pe de altă parte, vreau un lift pentru uz personal și acces la acoperiș. O cheie principală ar fi cea mai bună soluție.

— Aha, adevărat. Am înțeles. Iertați-mă o clipă, domnule.

Recepționarul a plecat pentru a-l chema pe director.

A negociat o reducere pentru cele două etaje, apoi a fost de acord să plătească o taxă pentru folosirea liftului și a acoperișului, ceea ce a adus suma la cea inițială. Doar că îi plăcea să se tocmească.

— Și numele domnului?

— Mă numesc Staberinde, a spus el.

A ales un apartament la ultimul etaj, într-un colț de unde putea vedea în adâncul orașului-canyon. A deschis ușile tuturor dulapurilor și bufetelor, obloanele, a îndepărtat husele de pe balcon și a deschis dulăpioarele de medicamente și le-a lăsat

așa. A testat baia din apartament; apa era fierbinte. A luat două scaune din dormitor și un set de patru din salon și le-a pus în alt apartament. A aprins toate luminile și a privit ceea ce făcuse.

A examinat tiparele huselor, perdelelor și covoarelor, picturile murale și picturile atârinate pe pereți, apoi modelul de mobilier. A sunat să i se trimită ceva de mâncare, iar când i-a fost trimis un cărucior, l-a plimbat din cameră în cameră, mâncând din mers cât a rătăcit prin spațiile tăcute ale hotelului, privind totul în jur și, când și când, aruncându-și ochii la un mic senzor care trebuia să îl anunțe dacă acolo existau dispozitive de supraveghere. Nu erau.

Oprindu-se la o fereastră, a privit afară și a frecat cu un aer absent un mic semn proeminent de pe piept, care nu se vedea.

— Zakalwe, a auzit el o voce slabă venind din piept.

A coborât privirea, apoi a scos ceva ca o mărgea dintr-un buzunar al cămășii. A pus mărgeaua într-o ureche, apoi și-a scos ochelarii, pe care i-a vârât în buzunarul cămășii.

— Bună.

— Sunt eu, Diziet. Ai ajuns cu bine?

— Da. Mi-am găsit un loc unde să stau.

— Grozav. Ascultă, am descoperit ceva. E *perfect*!

— Ce anume? a spus el, iar emoția din glasul lui Sma l-a făcut să zâmbescă.

A apăsă un buton pentru a trage draperia.

— Acum trei mii de ani, acolo a existat un tip care a devenit un poet renumit; a scris pe tablete din ceară fixate în rame din lemn. A scris o serie de o sută de poeme scurte despre care a susținut mereu că erau cele mai bune pe care le-a compus. Dar nu le-a putut publica, și a hotărât să devină sculptor; a topit ceara celor nouăzeci și opt de tablete - păstrând numărul unu și o sută - pentru a sculpta un model în ceară, a făcut un mulaj din nisip în jurul lui și a turnat o figură din bronz care încă există.

— Sma, asta duce undeva? a întrebat el, apăsând un alt buton, pentru a desface draperiile.

Îi plăcea felul în care foșneau.

— Stai puțin! Când am descoperit Voerenhutz și am scanat în totalitate planeta, am făcut și o hologramă a statuii; am găsit unele urme din mulajul original din nisip și *ceara* într-o nișă.

— Și nu era ceara originală!

— Nu se potrivea cu cele două tablete care au supraviețuit!

De aceea, UGC a așteptat până a încheiat scanarea totală, apoi a făcut puțină muncă de detectiv. Omul care a făcut bronzul și scrisese poemele a devenit ulterior călugăr și a murit când era abatele unei mănăstiri. Cât a fost șef acolo, mănăstirii i s-a adăugat o clădire; legenda spune că obișnuia să meargă acolo pentru a contempla cele nouăzeci și opt de poeme dispărute. Clădirea are pereți dubli. Glasul lui Sma a crescut în intensitate, devenind triumfător. Ghici ce se află între ei!

— Călugări nesupuși care au fost zidiți?

— Poemele! Cele scrise pe ceară! a strigat Sma. Apoi glasul ei a devenit mai potolit. Ei bine, majoritatea. Mănăstirea a fost abandonată în urmă cu aproape două sute de ani și se pare că, la un moment dat, un păstor a aprins focul aproape de un zid și a topit trei sau patru tablete... dar restul se află acolo!

— Și asta e bine?

— Zakalwe, reprezintă una dintre cele mai mari comori literare ale planetei! Universitatea din Jarnsaromol, unde își face veacul amicul tău Beychae, deține cele mai multe dintre manuscrisele pe pergament ale poetului, celelalte două tablete, *dar și* renumita statuie din bronz. Ei ar da orice să pună mâna pe acele tablete! Nu înțelegeți? E perfect.

— Da, cred că sună bine.

— Du-te naibii, Zakalwe! Doar atât poți spune?

— Dizzy, un asemenea noroc nu ține mult; se topește.

— Zakalwe, nu fi chiar atât de pesimist.

— Bine, n-o să fiu, a spus el oftând și trăgând draperiile peste ferestre.

A urmat un sunet care a trădat exasperarea lui Diziet Sma.

— În fine, m-am gândit că trebuia să-ți spun asta. Plecăm curând. Somn ușor.

Canalul a scos un sunet care sugera că legătura se întrerupsese. Zakalwe a surâs cu tristețe. A lăsat terminalul în același loc, de parcă ar fi fost un cercel.

A cerut să nu fie deranjat și, pe măsură ce noaptea s-a adâncit, a dat căldura la maximum și a deschis toate ferestrele. Și-a petrecut câțva timp verificând balcoanele și conductele de scurgere a apei pluviale de pe pereții exteriori; a coborât până aproape de sol și a analizat toată fațada pentru a testa rezistența pervazurilor, burlanelor și cornișelor. După ce s-a declarat satisfăcut că știa cum arăta exteriorul hotelului, a

revenit la etajul lui.

Cu un bol fumegând în mână, s-a aplecat peste marginea balconului. Când și când, a ridicat bolul spre față și a inhalat adânc; în restul timpului, fluierând slab, a privit orașul scânteietor.

Urmărind priveliștea presărată de lumini, s-a gândi că, deși mai toate orașele arătau ca niște picturi pe pânză, plate și subțiate, Solotol era ca o carte întredeschisă, un V sculptat și vălurit, care cobora adânc în trecutul geologic al planetei. Deasupra, norii de peste canion și deșert radiau o lumină slabă de culoare oranj, reflectând luminile canalizate ale orașului.

Și-a imaginat că din cealaltă parte a orașului, hotelul sigur arăta ciudat, având ultimul etaj pe deplin iluminat, în vreme ce restul erau practic întunecate.

A bănuț că uitase cât de diferit era orașul așezat într-un canion față de altele. Cu toate acestea, și el semăna foarte mult cu altele. Toate se aseamănă.

Fusese în atât de multe locuri diferite și văzuse cam aceleași lucruri, dar și altele atât de diferite, încât era uimit de ambele fenomene... dar era adevărat; acel oraș nu se deosebea de multe altele pe care le văzuse.

Oriunde s-ar fi aflat, galaxia bolborosea de viață, iar hrana ei de bază continua să îi vorbească, așa cum și el îi spusese lui Shias Engin (și, gândindu-se la ea, a simțit din nou textura pielii și sunetul vocii ei). Cu toate acestea, a bănuț că în cazul în care Cultura ar fi dorit cu adevărat, ar fi putut găsi locuri mult mai spectaculoase și diferite în care să îl trimită în vizită. Cultura avea scuza că el era o creatură limitată, adaptată la anumite feluri de planete și societăți și tipuri de război. O nișă marțială, așa numise asta Sma.

A surâs oarecum sumbru și a mai inspirat o dată din bolul cu drog.

Bărbatul a pășit prin dreptul unor arcade pustii și a unor șiruri părăsite de trepte. Purta o haină veche de ploaie, având un stil necunoscut, însă cu un aspect oarecum demodat; purta ochelari cu lentile întunecate. Pășea cu mișcări economice. Părea să nu aibă vreun tic.

A pătruns în curtea unui hotel mare care se străduia să pară scump și, în același timp, uzat. Grădinarii îmbrăcați modest care strângeau frunzele de pe suprafața apei unui bazin de înot s-au

holbat la bărbat, de parcă ar fi socotit că el nu avea ce căuta acolo.

Câțiva bărbați vopseau interiorul verandei din afara lobby-ului, astfel că el s-a văzut silit să îi ocolească pentru a intra. Vopsitorii foloseau dinadins vopsea de calitate inferioară, produsă după rețete vechi; prospectul garanta că ea se va decolora, va crăpa și se va exfolia în mod autentic peste un an sau doi.

Foaierul era încărcat de decorațiuni. Bărbatul a tras de o frânghie groasă de culoare violetă, aflată aproape de un colț al pupitrului recepției. Zâmbind, funcționarul a apărut în scurt timp.

— Bună dimineața, domnule Staberinde. A fost plăcută plimbarea?

— Da, mulțumesc. Să-mi trimiți dejunul în cameră, vă rog.

— Imediat, domnule.

„Solotol e un oraș al arcadelor și podurilor, în care treptele și pavajele șerpuiesc prin dreptul clădirilor înalte și pornesc peste râurile și ravenele abrupte pe poduri suspendate zvelte și arcade fragile din piatră. Drumurile curg de-a lungul malurilor cursurilor de apă, descriind bucle și răsucindu-se pe deasupra și pe dedesubtul lor; căile ferate pornesc într-o încâlceală de linii și niveluri, trecând printr-o rețea de tuneluri și peșteri în care se concentrează drumurile și rezervoarele de apă, și dintr-un tren în goană pasagerii pot vedea galaxii de lumini reflectate de porțiunile de apă întunecată, traversate de diagonalele funicularelor subterane și de cheurile și drumurile subterane.”

Având ochelarii cu lentile întunecate pe cealaltă pernă, stătea în pat mâncând dejunul și urmărind banda de prezentare a hotelului pe ecranul din apartament. Când telefonul antic a sunat, a întrerupt sonorul.

— Alo?

— Zakalwe?

Era vocea lui Sma.

— Dumnezeu mare, încă ești aici?

— Suntem pe punctul de a ieși pe orbită.

— Atunci, nu mai așteptați din cauza mea. A căutat în buzunarul cămășii și a extras mărgeaua terminalului. De ce îmi telefonezi? Aparatul de emisie-recepție are probleme?

— Nu, voiam doar să mă asigur că nu apar necazuri cu

conectarea la sistemul telefonic.

— Bine. Asta-i tot?

— Nu. L-am localizat mai exact pe Beychae; e tot la Universitatea Jarnsarmol, dar în biblioteca din anexa patru. Se află la o sută de metri dedesubtul oraşului; depozitul cel mai sigur al universităţii. Foarte sigur mai tot timpul, şi există paznici suplimentari, dar nu din rândul militarilor.

— Dar unde locuieşte; unde doarme?

— În apartamentul curatorului; este anexat bibliotecii.

— Iese vreodată la suprafaţă?

— Nu am descoperit asta.

El a scos un fluierat.

— Ei bine, asta poate fi sau nu o problemă.

— Cum stau lucrurile cu tine?

— Bine, a spus el, muşcând dintr-o prăjitură. Aştept să se deschidă birourile; am lăsat un mesaj avocaţilor să mă sune. După aceea încep să fac valuri.

— În regulă. N-ar trebui să apară probleme; au fost emise instrucţiunile necesare şi ar trebui să primeşti tot ce vrei. Dacă apar necazuri, ia legătura cu noi, şi vom lansa o telegramă de protest.

— Am înţeles, Sma, dar mă gândeam; cât de mare este acest imperiu comercial al Culturii, mă refer la Corporaţia Vanguard.

— *Fundaţia* Vanguard. E suficient de mare.

— Da, dar cât de mare? Cât de departe pot împinge lucrurile?

— Păi, nu cumpăra nimic mai mare decât o ţară. Ascultă, Cheradenine, poartă-te cât de extravagant doreşti ca să faci valuri. Dar adu-ni-l pe Beychae. Şi încă repede.

— Da, da, am înţeles.

— Acum plecăm, dar vom menţine legătura. Nu uita; dacă e nevoie, te putem ajuta.

— Da. La revedere.

A pus receptorul în furcă şi a dat din nou drumul sonorului.

„Peşterile, naturale şi artificiale, sunt răspândite în rocile canionului, fiind aproape la fel de abundente ca şi clădirile de la suprafaţa în pantă. Găzduite în rocă şi zumzăind, acolo se găsesc mai toate vechile centrale electrice ale oraşului; iar câteva fabrici şi ateliere încă supravieţuiesc acolo, ascunse sub stânci şi şisturi argiloase, şi doar coşurile lor scunde de pe suprafaţa deşertului le arată poziţia. Acest fluviu de fum cald

care urcă constituie un contrapunct la rețeaua de canalizare și de conducte de drenaj, care apare câteodată la suprafață și prezintă un tipar complex prin țesătura orașului.”

În acel moment a sunat telefonul.

— Alo.

— Domnul... Staberinde?

— Da.

— A, da, bună dimineața. Mă numesc Kiaplor, de la...

— Aha, avocații.

— Da. Vă mulțumesc pentru mesaj. Am primit o telegramă prin care vi se acordă acces deplin la veniturile și titlurile de valoare ale Fundației Vanguard.

— Știu. Vă este de ajuns, domnule Kiaplor?

— Hm, da; telegrama explică foarte clar situația, deși... având în vedere anvergura contului, constatăm un grad fără precedent de libertate de decizie. Cu toate acestea, nu am constatat că Fundația Vanguard să se fi comportat vreodată în mod convențional.

— Bun. Primul lucru pe care l-aș dori este să existe fonduri suficiente care să acopere costul închirierii pe o lună a două etaje de la Excelsior și care să fie transferate în contul hotelului, iar asta imediat. După aceea voi dori să cumpăr câteva lucruri.

— Da, am înțeles. Ce anume?

Zakalwe și-a șters buzele cu un șervet.

— Păi, pentru început, o stradă.

— O stradă?

— Da. Nimic bătător la ochi, și nu este nevoie să fie foarte lungă, dar vreau o stradă întreagă, undeva în apropiere de centrul orașului. Credeți că puteți căuta una potrivită, imediat?

— Hm... da, putem începe să căutăm. Eu...

— Bine. Vă voi face o vizită la birou peste două ore; aș vrea să am posibilitatea de a lua o hotărâre chiar atunci.

— Două...? Hm... bine...

— Rapiditatea este esențială, domnule Kiaplor. Puneți-i pe cei mai buni oameni pe care îi aveți să se apuce de treabă.

— Da, am înțeles.

— Bun. Ne vedem peste două ore.

— Clar. La revedere.

„În ultimele sute de ani s-au construit foarte puține clădiri noi; Solotol este un monument, o instituție; un muzeu. La fel ca

oamenii, fabricile au dispărut în mare parte. Trei universități conferă o oarecare viață unor zone ale orașului în cursul unei părți a anului, dar mulți afirmă că atmosfera sa este arhaică, ba chiar ridicolă, deși unora le place să trăiască în ceea ce este, de fapt, trecut. Solotol nu are iluminare din cer; trenurile continuă să se deplaseze pe șine de metal, iar vehiculele terestre trebuie să rămână la sol, deoarece zborurile în interiorul orașului sau pe deasupra sa sunt interzise. În multe privințe, un oraș trist și vechi; porțiuni întinse ale orașului sunt nelocuite sau ocupate doar o parte din an. Orașul este capitală doar cu numele, dar nu reprezintă cultura căreia îi aparține; este un exponat de muzeu și, deși mulți vin să îl viziteze, puțini rămân.”

Zakalwe a clătinat din cap; și-a pus ochelarii pe nas și a oprit ecranul.

Când vântul a căpătat direcția potrivită, folosind un tun vechi pentru artificii, instalat pe un acoperiș-grădină, a lansat cocoloașe uriașe de bancnote în aer; banii au coborât alene spre sol ca niște fulgi timpurii de zăpadă. Pusese ca două străzi să fie decorate cu fanioane, ghirlande și baloane și să se plaseze mese și scaune, iar barurile să servească băutură gratis; de-a lungul străzilor se întindeau căi de acces acoperite și se difuza muzică; deasupra zonelor importante, precum estradele și barurile, se instalaseră umbrare, deși nu era nevoie de ele; ziua era senină și neobișnuit de caldă. A privit pe fereastra de la ultimul etaj al uneia dintre cele mai înalte clădiri și a zâmbit văzând atât de mulți oameni.

În timpul anotimpului mort, în oraș se întâmplau atât de puține lucruri, încât acel carnaval atrăsese imediat atenția oamenilor. Angajase persoane care să servească drogurile, mâncarea și băutura pe care le pusese la dispoziție. Interzisese accesul mașinilor și fețele nefericite, iar cei care nu zâmbeau când încercau să intre pe stradă erau siliți să poarte măști caraghioase până când se înviorau. Aplecându-se peste fereastra la care se afla, a inspirat adânc, iar plămânii i s-au umplut cu aromele ametoitoare care veneau dinspre barul din stradă; fumul de droguri ajungea până la el și plutea ca un nor. Socotind că totul era foarte încurajator, a zâmbit; era perfect.

Oamenii se plimbau și discutau în perechi sau grupuri, făcând schimb de boluri din care se ridica fum, râzând și zâmbind.

Ascultau muzica orchestrei și îi urmăreau pe alții dansând. Toți ovaționau de fiecare dată când tunul trăgea. Mulți dintre ei râdeau citind fluturașii cu bancuri politice care se distribuiau cu fiecare bol cu droguri sau mâncare, dar și odată cu măștile; râdeau de asemenea văzând pancarte mari, în culori țipătoare, întinse peste fațadele clădirilor vechi și dărăpănate de pe acea stradă. Acestea erau absurde sau umoristice. PACIFIȘTII LA ZID! ȘI EXPERTII? CINE ARE NEVOIE DE EI? erau două dintre exemplele cel mai ușor de tradus.

S-au desfășurat competiții de glume sau forță, s-a oferit flori și coifuri de petrecere, dar a existat și un chioșc foarte frecventat, intitulat Complimente, unde, în schimbul unei mici sume sau al unei pălării din hârtie, persoanei i se spunea ce drăguță, bună, modestă, liniștită, impasibilă, rezervată, sinceră, respectuoasă, atrăgătoare, veselă și binevoitoare era.

Având ochelarii cu lentile închise împinși peste părul legat la spate, a contemplat toate acesta. Și-a dat seama că acolo jos, în miezul agitației, s-ar simți izolat. Dar din acel punct de observație situat la înălțime putea privi oamenii ca pe o masă cu chipuri diferite; aceștia se aflau suficient de departe pentru a reprezenta o singură temă, suficient de aproape pentru a introduce propriile variații armonioase. Oamenii se distrau, erau făcuți să râdă sau să chicotească, încurajați să se drogheze și să devină caraghioși, captivați de muzică și puțin demenți din cauza atmosferei.

A urmărit doi oameni cu atenție deosebită.

Un bărbat și o femeie, care mergeau încet pe stradă și priveau tot timpul în jur. Bărbatul era înalt și avea părul negru tuns scurt și părând neîngrijit și cârlionțat în mod artificial; era îmbrăcat elegant și ținea într-o mână o beretă mică, de culoare închisă; în cealaltă se legăna o mască.

Femeia era aproape la fel de înaltă, dar mai zveltă. Era îmbrăcată la fel ca bărbatul, în negru neostentativ, având în jurul gâtului o mandala împletită din ceva alb. Avea părul negru, lung până pe umeri, și drept. Pășea de parcă ar fi fost privită admirativ de oamenii care o înconjurau.

Mergeau alături; fără să se atingă; vorbeau când și când, doar înclinându-și capetele în direcția celuilalt și privind în altă parte, probabil către lucrurile despre care făceau comentarii.

I s-a părut că își aduce aminte de fotografiile lor, care îi

fuseseră prezentate într-una dintre informările desfășurate pe VSG. Și-a mișcat capul puțin într-o parte, pentru a se asigura că terminalul sub formă de cercel surprinde o imagine bună a lor, apoi i-a comunicat mașinii minuscule să înregistreze totul.

Câteva momente apoi, cei doi au dispărut pe sub pancartele de la celălalt capăt al străzii; trecuseră prin mijlocul carnavalului fără să participe la nimic.

Petrecerea din stradă a continuat; curând, a început o ploaie mărunță, care i-a alungat pe oameni sub copertine și acoperișuri, dar și în câteva dintre casele mici, însă ea nu a ținut mult, iar pe stradă soseau mereu alții și alții; copiii mici alergau ținând în mâini confetti viu colorată, lăsând în urmă dăre colorate, pe după stâlpi, oameni, chioșcuri și mese. Bombe făcute din baloane explodau, scoțând mingi de fum colorat și parfumat, iar oamenii râdeau, se înecau și se împleticeau, bătându-se unii pe alții pe spate și strigând la copiii veseli care le aruncau.

Pierzându-și din interes, s-a retras de la fereastră. A rămas în cameră o vreme, așezat pe un scrin vechi în praf și, gânditor, și-a frecat bărbia, ridicând ochii doar când cascada urcătoare de baloane a trecut prin dreptul ferestrei. Și-a coborât ochelarii întunecați pe nas. De după lentile, baloanele arătau la fel.

Bocănind cu ghetele pe treptele vechi din lemn, a coborât scara îngustă; ajuns jos, și-a luat haina de ploaie demodată și a ieșit pe ușa din spate, ajungând pe altă stradă.

Șoferul a pornit mașina și, stând pe bancheta din spate, a urmărit șirurile de clădiri care defilau pe lângă el. Au ajuns la capătul străzii și au virat pe drumul abrupt care a cotit la un unghi drept față de ea și de strada pe care se desfășura petrecerea. Au depășit o mașină lungă, de culoare închisă, în care se aflau bărbatul și femeia.

A privit în jur. Mașina neagră a început să-i urmărească.

I-a cerut șoferului să depășească viteza legală. Au gonit, iar mașina urmăritoare a ținut ritmul. A rămas liniștit și a urmărit orașul care aluneca prin dreptul lui. Au mers cu mare viteză prin câteva dintre vechile zone guvernamentale; clădirile mărețe erau cenușii și decorate din belșug cu fântâni în ziduri și cu canale de apă; tipare complicate de apă curgeau în josul zidurilor în valuri verticale, căzând ca niște cortine de teatru. A văzut buruieni, dar mai puține decât s-ar fi așteptat. Nu și-a

amintit dacă pereții din apă erau lăsați să înghețe sau instalațiile erau oprite, ori dacă în apă se adăuga antigel. Pe zidurile multor clădiri erau schele. Muncitorii care curățau blocuri uzate din piatră s-au întors și au urmărit cele două mașini care au trecut în goană prin piață.

S-a prins de un mâner aflat în partea din spate a mașinii și a căutat ceva într-un mănunchi mare de chei.

Au oprit pe o stradă veche și îngustă, în apropierea malului marelui râu. A coborât iute și s-a grăbit să intre pe ușa mică a unei clădiri înalte. Mașina urmăritoare a pătruns cu vuiet pe stradă chiar în timp ce el a închis ușa, fără să o încuie. A coborât câteva trepte și a descuiat câteva porți ruginite. Când a ajuns în subsolul clădirii a găsit căruciorul de funicular așteptând pe platformă. A deschis ușa, a urcat și a tras o manetă.

A urmat o ușoară zdruncinătură când funicularul a pornit să urce panta, dar apoi s-a deplasat lin. A zâmbit când i-a văzut pe cei doi că au ridicat ochii spre el și apoi a văzut mașina dispărând în tunel. Micuța cabină a urcat cu greu panta netedă, ajungând în lumina zilei.

În locul în care cabina în coborâre și cea în urcare au ajuns una în dreptul celeilalte, a coborât pe platforma exterioară a ei și a pășit pe cea care cobora. Aceasta a continuat să se deplaseze, propulsată fiind de greutatea suplimentară a apei pe care o avea în rezervoare, culeasă din pârâul de la capătul de sus al vechii linii de funicular. A așteptat puțin, apoi a sărit din cabină cam la un sfert din drumul de coborâre, ajungând pe treptele aflate alături de șine. A urcat o scară lungă din metal și a pătruns în altă clădire.

Când a ajuns în partea superioară, transpira ușor. Și-a scos haina veche de ploaie și s-a întors la hotel purtând-o pe braț.

Cu un aspect modern și ferestre foarte mari, camera era foarte albă. Mobilierul se armoniza cu pereții plastificați, iar lumina venea din umflăturile din tavanul dintr-o singură bucată. Un bărbat în picioare urmărea prima ninsoare a iernii, care se presăra încet peste orașul cenușiu; era spre sfârșitul după-amiezii și întunericul cădea cu repeziciune. Pe o canapea albă, o femeie stătea întinsă cu fața în jos, cu coatele în lături, însă având mâinile împreunate sub fața întoarsă într-o parte. Ținea ochii închiși, iar corpul ei palid și dat cu ulei era masat destul de brutal de un bărbat cu o constituție puternică, cu părul cărunț și

cicatrice pe față.

Bărbatul aflat la fereastră urmărea zăpada care cădea sub două aspecte. Întâi ca o masă, ținându-și ochii ațintiți asupra unui punct fix, astfel încât fulgii de zăpadă deveneau doar un vârtej, iar curenții de aer și rafalele de vânt slab care îi deplasau deveneau vizibili în tipare care evidențiau cercuri, spirale, căderea. Apoi, privind zăpada ca fulgi separați, alegea unul în galaxia nedefinită de cenușiu peste cenușiu și observa o cale, un drum separat în jos prin iureșul tăcut al căderii fulgilor.

I-a urmărit cum au căzut pe pervazul negru din exterior, unde au sporit treptat, dar imperceptibil, pentru a forma o dungă albă și moale. Alți fulgi loveau chiar geamul ferestrei, lipindu-se de el preț de câteva clipe, după care, suflați de vânt, cădeau.

Femeia părea că doarme. Zâmbea vag, iar geografia exactă a chipului ei era modificată de forța pe care bărbatul cărunt o exercita asupra spinării, umerilor și flancurilor ei. Carnea ei dată cu ulei se deplasa într-o parte și în alta, iar degetele care alunecau păreau să transmită putere fără să provoace fricțiune, ca acțiunea lină a apei mării asupra ierburilor subacvatice. Fesele ei erau acoperite cu un prosop de culoare neagră, părul îi era despletit și răsfirat peste o parte a feței, iar sânii mici deveniseră niște ovale lungi sub corpul bine echilibrat.

— Și atunci, ce e de făcut?

— Trebuie să aflăm mai multe.

— Asta e mereu adevărat. Să revenim la problemă.

— Am putea cere să fie deportat.

— Din ce motiv?

— Nu trebuie să formulăm niciun motiv, deși am putea prea bine să inventăm unul.

— Asta ar putea declanșa războiul înainte de a fi pregătiți pentru el.

— Acum, taci; nu trebuie să vorbim despre „război”. În mod oficial, suntem în cele mai bune relații cu toți membrii Federației noastre; nu trebuie să te îngrijorezi. Totul este sub control.

— A afirmat un purtător de cuvânt oficial... Crezi că trebuie să ne debarasăm de el?

— Ar fi soluția cea mai înțeleaptă. Ne-am simți mai bine dacă îl îndepărtăm. Am însă oribila senzație că se află aici cu un anumit scop. I s-a oferit dreptul de a folosi după dorință fondurile Fundației Vanguard și această misterioasă organizație

ni s-a împotrivit de fiecare dată de-a lungul drumului nostru în ultimii treizeci de ani. Identitatea și domiciliul deținătorilor și directorilor ei au fost câteva dintre secretele cele mai bine păstrate din ciorchine; și are rezerve inegalabile. Iar acum - ca din senin - apare acest om, care cheltuiește cu o generozitate ieșită din comun, chiar vulgară, și își păstrează în același timp, un profil deosebit, deși cochetează cu sficiunea... tocmai când acest lucru s-ar putea dovedi extrem de problematic.

— S-ar putea ca el să fie chiar Fundația Vanguard.

— Asta e o prostie. Dacă reprezintă ceva cât de cât apreciabil, este vorba de niște extraterestri care se amestecă în treburile noastre sau vreo mașină care vrea doar binele, funcționând sub voința conștientă a vreunui magnat mort, ori funcționând cu o transcriere a unei personalități umane, ori avem o mașină scăpată de sub control, care are conștiință, dar nu există cineva care să o supravegheze. Cred că aceste posibilități au fost ignorate vreme de ani buni. Acest om, Staberinde, este o marionetă; cheltuiește bani cu disperarea unui copil răsfățat, care este îngrijorat de faptul că această generozitate nu va ține mult, ca un țăran care a câștigat premiul cel mare la loterie. Mi se pare revoltător. Însă el sigur se află aici - și repet asta - cu un anumit scop.

— Dacă îl ucidem și se dovedește că a fost o persoană importantă, atunci am putea declanșa un război, dar prea devreme.

— Tot ce se poate, dar simt că trebuie să facem ceea ce nu se anticipează. Pentru a ne dovedi umanitatea, pentru a exploata avantajul nostru intrinsec față de mașini, dacă nu din alt motiv.

— Adevărat, dar nu s-ar putea ca el să ne fie de folos?

— Ba da.

Bărbatul de lângă fereastră zâmbi către propria reflexie din geam și bătu un mic ritm pe partea interioară a pervazului.

Femeia de pe canapea a rămas cu ochii închiși, iar corpul ei s-a mișcat sub loviturile constante și slabe ale mâinilor care îi modelau talia și flancurile.

— Stai puțin. Între Beychae și Fundația Vanguard au existat unele legături. Dacă lucrurile stau așa...

— Dacă stau așa... atunci îl putem convinge pe Beychae să treacă de partea noastră, folosindu-ne de această persoană, Staberinde.

Bărbatul și-a lipit un deget de sticla geamului și a trasat urma unui fulg de zăpadă, făcându-l să coboare de cealaltă parte a geamului. Cât a urmărit procesul, ochii i s-au încrucișat.

— Am putea să...

— Poftim?

— Să adoptăm sistemul Dehewwoff.

— Ce anume? Trebuie să știi mai multe despre asta!

— Sistemul Dehewwoff de a pedepsi prin boală, o pedeapsă capitală treptată; cu cât este mai gravă infracțiunea, cu atât mai gravă este boala cu care este infectat făptașul. Pentru infracțiuni minore, o febră oarecare, lipsa mijloacelor de subzistență și a cheltuielilor medicale; pentru fapte mai grave, un acces de ceva care să dureze câteva luni, cu dureri și o convalescență îndelungată, note de plată și lipsa oricărei înțelegeri și, câteodată, urme care să se vadă ulterior. Și, pentru infracțiuni cu adevărat îngrozitoare, infectarea cu boli cărora rareori li se poate supraviețui; aproape sigur moartea, cu excepția cazului în care apare vreo intervenție divină și o cură miraculoasă. Desigur, cu cât individul este de clasă mai joasă, cu atât mai virulentă va fi pedeapsa, având în vedere constituția mai rezistentă a muncitorilor manuali. Combinații și viruși recurenți pot asigura o variație a ideii de bază.

— Să revenim la problemă.

— Și *detest* ochelarii aceia negri.

— Repet, să revenim la problemă.

— ... trebuie să știm mai multe.

— Așa spun toți.

— Iar eu cred că trebuie să stăm de vorbă cu el.

— Da. Și îl ucidem *după aceea*.

— E nevoie de reținere. Discutăm cu el. Îl găsim din nou și îl întrebăm ce dorește și probabil cine este. O să păstrăm discreția și ne vom gândi, și probabil că nu îl vom uide decât dacă este necesar.

— A fost cât pe ce să discutăm cu el.

— Nu mai fi îmbufnată. Era ridicol. Nu ne aflăm aici ca să urmărim mașini și să alergăm după pustnici idioți. Noi plănuim. Gândim. Vom trimite o notă către hotelul acestui domn...

— Excelsior. Serios ar fi fost de sperat ca o instituție atât de respectată să nu se lase sedusă doar de bani.

— Într-adevăr, iar apoi vom merge direct la el sau îl vom

determina să vină la noi.

— Ei bine, este clar că *nu* noi trebuie să mergem la el. Și, în ceea ce privește venirea lui la noi, s-ar putea să refuze. Regret că... Având în vedere anumite evenimente neprevăzute... O programare anterioară mă împiedică să... Consider că este lipsit de înțelepciune în această conjunctură. Probabil cu altă... Îți imaginezi cât de umilitor ar fi așa ceva?

— Da, am înțeles. Îl vom ucide.

— În regulă, vom *încerca* să îl ucidem. Dacă va supraviețui, vom sta de vorbă cu el. E un plan realizabil. Trebuie să fii de acord. Fără întrebări, nu avem de ales; o simplă formalitate.

Femeia a rămas tăcută. Bărbatul cu păr cărunt a prins coapsele ei cu mâinile, iar în porțiunile lipsite de cicatrice de pe fața lui au apărut picături de sudoare; palmele i s-au răsucit și au trecut peste fesele ei, după care femeia și-a mușcat buza de jos când corpul i s-a mișcat într-o imitație plăcută, o bătaie slabă pe o câmpie albă.

Zăpada continua să cadă.

VII

— Știi, i-a spus el rocii, trăiesc senzația neplăcută că sunt pe moarte... dar atunci înseamnă că, dacă mă gândesc mai bine, toate senzațiile mele sunt neplăcute în aceste momente. Tu ce părere ai?

Roca nu i-a răspuns.

El socotise că roca era centrul universului și chiar putea dovedi asta, însă ea nu voia să-și accepte rolul extrem de important în schema generală a lucrurilor, ori cel puțin deocamdată, de aceea el vorbea de fapt singur. Ori, la fel de bine, le putea vorbi păsărilor sau insectelor.

Totul a vibrat din nou. Lucruri precum valuri, nori de păsări hoitare s-au apropiat de el, concentrându-se, îndreptându-se spre el, prinzându-i mintea ca într-o capcană și ciugulind-o ca pe un fruct copt aflat sub focul unei mitraliere.

A încercat să se îndepărteze târâș, fără să fie observat; și-a dat seama ce va urma; viața lui avea să-i treacă fulgerător prin fața ochilor. Ce gând înfiorător.

Din fericire, doar mici fragmente din ea i-au revenit în minte,

ca și cum imaginile ar fi oglindit trupul lui zdrobit, apoi și-a adus aminte lucruri precum șederea într-un bar de pe o planetă mică, când ochelarii lui cu lentile închise la culoare construiau tipare ciudate împreună cu fereastra întunecată; și-a adus aminte de un loc în care vântul era atât de puternic, încât oamenii locurilor obișnuiau să judece asprimea lui doar după numărul de camioane răsturnate de el în fiecare noapte; și-a adus aminte de o bătălie de tancuri desfășurată pe câmpurile întinse de monocultură, care arătau ca niște mări de iarbă, toată nebunia și disperarea submersă, dar și comandanții care stăteau în picioare pe tancuri și porțiunile de recolte care ardeau și flăcările care se răspândeau treptat, pârjolind noaptea, răspândind întuneric înconjurat de foc... terenurile de pășune cultivate fuseseră motivul și premiul din acel război, și războiul le distrusese; și-a adus aminte de un furtun care se mișca sub apa străpunsă de fasciculul unui reflector, ale cărui încolăciri tăcute erau ca o zvârcolire; și-a amintit de albeața nesfârșită și de tectonica uzuală a aisbergurilor plate care se spărgeau, sfârșitul amarnic al unui somn lent care durase un secol.

Și o grădină. Și-a adus aminte de grădină. Și de un scaun.

— Urlă! a răcnit el.

A început să-și fluture brațele încercând să alerge suficient de repede pentru a se ridica în aer și să ajungă departe... departe de... nu știa prea bine. Pe de altă parte, abia se mișca; brațele au fluturat câteva clipe și au îndepărtat alte câteva ghemotoace de guano, însă păsările răbdătoare, strânse în cerc în jurul lui, așteptând ca el să moară, au continuat să îl privească, fără a se lăsa prostite de demonstrația lui de comportament păsăresc ciudat.

— A, în fine, a mormăit el.

S-a prăbușit la loc, cu mâinile la piept și privind lung spre cerul albastru și nepăsător. Până la urmă, ce era atât de îngrozitor în legătură cu un scaun? A început să se târască din nou.

S-a ridicat în apropierea micii băltoace croindu-și drum prin găinațul întunecat lăsat de păsări, apoi, la un moment dat, a pornit spre apele lacului. A ajuns nu prea departe, apoi s-a oprit, s-a întors și a ocolit din nou băltoaca, îndepărtând găinațul de păsări, cerându-și scuze micilor insecte pentru că astfel le tulbura. Când a ajuns înapoi în locul în care se aflase mai

devreme, s-a oprit și a analizat situația în care se afla.

Adierea căldută a adus dinspre lac un miros de sulf spre el.
...Și a ajuns din nou în grădină, amintindu-și mirosul florilor.

Cândva, acolo se înălțase o casă mare, care se găsea pe o proprietate mărginită pe trei laturi de un râu mare, undeva între munți și mare. Terenurile erau pline de păduri bătrâne și pășuni bine întreținute; existau dealuri unduitoare înțesate de animale sălbatice sfioase și de poteci șerpuitoare, pâraie sinuoase, traversate de mici poduri; tot acolo existau tot soiul de construcții inutile și pergole, dar și ridicături artificiale ale terenului, lacuri ornamentale și case de vacanță cu un aer liniștit și rustic.

De-a lungul anilor și generațiilor, mulți copii se născuseră și crescuseră în casa uriașă și se jucaseră în grădinile minunate care o înconjuraseră, dar erau patru a căror istorie a devenit importantă pentru oamenii care nu văzuseră niciodată casa și nu auziseră niciodată numele familiei care o deținea. Doi dintre copii erau surori, numite Darckense și Livueta; unul dintre băieți era fratele lor mai mare, pe nume Cheradenine, și toți aveau același nume de familie: Zakalwe. Cel de-al patrulea copil nu era rudă cu ei, dar provenea dintr-o familie care fusese aliată a lor de multă vreme; băiatul se numea Elethiomel.

Cheradenine era băiatul cel mai mare; încă își putea aminti agitația produsă de sosirea mamei lui Elethiomel la marea casă, cu pântecul îngroșat de sarcină, în lacrimi și înconjurată de servitori agitați, gărzi masive și cameriste în lacrimi. Vreme de câteva zile, întreaga populație a casei a părut să se concentreze asupra femeii care aștepta să nască și, deși surorile lui se jucau fericite, bucuroase să scape de supravegherea strictă a doicilor și paznicilor, el deja îl ura pe copilul încă nenăscut.

Trupa de cavalerie regală a apărut o săptămână mai târziu, iar el și-a adus aminte că tatăl lui a coborât treptele largi care dădeau spre curte vorbind calm, în timp ce oamenii lui alergau tăcuți prin casă, ocupând poziții strategice la fiecare fereastră. Cheradenine a alergat să-și găsească mama; în timp ce fugea pe coridoare, își ținea o mână în față, de parcă ar fi tras de vreun frâu, iar cu cealaltă se bătea peste o coapsă scoțând un sunet ca de copite, unu-doi-trei, unu-doi-trei, ca și cum ar fi fost cavalerist. A descoperit că mama lui era cu femeia care aștepta

să nască; aceasta plângea, iar lui Cheradenine i s-a spus să plece.

Băiatul s-a născut în aceea noapte în țipete puternice. Cheradenine a observat că atmosfera din casă s-a schimbat radical după aceea, și fiecare membru al familiei era, dintr-odată, mai ocupat decât fusese până atunci, dar mai puțin îngrijorat.

Vreme de câțiva ani, l-a putut domina pe băiatul mai mic, însă apoi, Elethiomel, care creștea mai repede decât el, a început să riposteze, astfel că în curând, între cei doi băieți a început să se stabilească un soi de armistițiu fragil. Tutorii îi educă și, treptat, Cheradenine a ajuns să priceapă că Elethiomel devenise preferatul lor, pentru că reușea să învețe diferite lucruri mai repede decât el, fiind mereu lăudat pentru abilitățile pe care le dovedea mai devreme decât alți copii, fiind întotdeauna socotit avansat, scriitor și deștept. Cheradenine s-a străduit din răspuțeri să îl egaleze și s-a bucurat de o oarecare recunoaștere pentru că nu cedase, dar el a avut impresia că nu fusese apreciat nicio clipă. Educatorii lor severi se arătau chiar mai deplin divizați în ceea ce privea meritele lor; Cheradenine era mai bun la lupte romane și cu picioarele; Elethiomel se pricepea mai bine la luptele cu arme și lame (sub o supraveghere corespunzătoare; câteodată, băiatul se putea lăsa dus de val), deși Cheradenine era probabil egalul lui în lupta cu un pumnal.

Cele două surori îi iubeau pe amândoi fără rezerve, astfel că s-au jucat în cursul verilor lungi și a iernilor scurte și - în afară de primul an, după nașterea lui Elethiomel - au petrecut o mică parte din fiecare primăvară și toamnă în marele oraș, aflat în josul fluviului, unde părinții lui Darckense, Livueta și Cheradenine aveau o casă foarte înaltă. Niciunui dintre copii nu îi plăcea acea casă; grădina ei era foarte mică, iar parcurile publice se dovedeau extrem de aglomerate. Mama lui Elethiomel părea întotdeauna mai tăcută când copiii mergeau la oraș și, tot atunci, plângea mai des, și pleca departe câteva zile, fiind foarte agitată înainte de asta, după care, la întoarcere, deseori suspina.

Odată, într-o toamnă, au mers în oraș, iar cei patru copii au stat departe de adulții iritați când la casa lor a sosit un mesager.

Le-a fost imposibil să nu audă strigăte, de aceea au

abandonat jocul de-a războiul și au ieșit în fugă din camera copiilor și, ajunși pe palier, au privit printre stâlpii balustradei spre sala mare, unde mesagerul stătea cu capul plecat, iar mama lui Elethiomel striga cu glas ascutit și plângea. Mama și tatăl lui Cheradenine, a Livuetei și a lui Darckense o consolau și îi vorbeau calm. În cele din urmă, tatăl lor i-a făcut semn mesagerului să plece, iar femeia isterică s-a năruit la podea cu o bucată de hârtie mototolită în mână.

Apoi tatăl lor a ridicat ochii și i-a văzut, dar s-a uitat la Elethiomel, nu la Cheradenine. Curând după aceea au fost trimiși la culcare.

Câteva zile mai târziu, când au revenit la casa de la țară, mama lui Elethiomel plângea tot timpul și nu cobora la masă.

— Tatăl tău a fost un ucigaș. L-au condamnat la moarte pentru că a ucis o mulțime de oameni.

Cheradenine stătea pe marginea botului corabiei și își legăna picioarele în gol. Era o zi frumoasă în acea grădină, iar copacii suspinau în adierea vântului. Culegând flori din straturile aflate în mijlocul corabiei din piatră, surorile râdeau și chicoteau undeva în fundal. Corabia din piatră se afla în lacul de la apus, unit cu grădina printr-un pod scurt din piatră. Se jucaseră o vreme de-a pirații, apoi începuseră să cerceteze straturile de flori de pe cele două punți superioare ale corabiei. Cheradenine avea alături o colecție de pietricele și le arunca, una după alta în apa liniștită, producând vălvurele care arătau ca o țintă pentru tragerea cu arcul, și se străduia să arunce mereu în același loc.

— Nu a făcut nimic din lucrurile acelea, a spus Elethiomel, lovind zidul cu piciorul și privind în jos. A fost un om bun.

— Dacă a fost bun, de ce a pus regele să fie ucis?

— Nu știu. Probabil că oamenii au vorbit rău despre el. Au spus minciuni.

— Dar regele este inteligent, a spus Cheradenine cu glas triumfător și azvârlind încă o piatră în cercurile valurilor care se estindeau. Mai inteligent decât oricine altul. De aceea este rege. Și-ar da seama dacă i s-ar spune minciuni.

— Nu-mi pasă, a insistat Elethiomel. Tata nu a fost un om rău.

— Ba a fost, și cred că mama ta a fost *extrem* de neascultătoare, altfel nu ar fi silit-o să stea toată ziua în camera ei.

— Nu a fost rea! Elethiomel a ridicat privirea către celălalt băiat și a simțit ceva crescând în mintea lui, înapoia nasului și ochilor. E bolnavă. Nu poate să iasă din cameră!

— Așa spune ea, a zis Cheradenine.

— Ia te uită! *Milioane* de flori! Uite, o să facem parfum! Vrei să ne ajuți? Cele două surori au sosit în fugă în spatele lor cu brațele pline de flori. Elly...

Darckense a încercat să îl ia de braț pe Elethiomel.

El a respins-o.

— Vai, Elly... Sheri, te rog, nu, a spus Livueta.

— Nu a fost rea! a strigat el către celălalt băiat, care era întors cu spatele.

— Ba da, a foost, a spus Cheradenine cu glas cântat și a aruncat încă o piatră în lac.

— *Ba nu!* a strigat Elethiomel și a porni în fugă, împingându-l cu putere în spate pe celălalt băiat.

Cheradenine a strigat și a căzut de pe botul cioplit al corabiei; în cădere s-a lovit cu capul de piatră. Cele două fete au scos țipete.

Elethiomel s-a aplecat peste parapet și l-a văzut pe Cheradenine căzând în mijlocul cercurilor de valuri pe care le făcuse chiar el. A dispărut în apă, a revenit și a plutit cu fața în jos.

Darckense a început să urle.

— Vai, Elly, nu!

Livueta a dat drumul florilor din brațe și a fugit spre trepte. Continuând să țipe, Darckense s-a lăsat pe vine și s-a rezemat cu spatele de zid, strivind florile pe care le avea în brațe.

— Darckle, fugi în casă! a strigat Livueta de pe casa scărilor.

Elethiomel urmărea silueta din apă mișcându-se slab, scoțând bule de aer, în timp ce auzea pașii Livuetei lipăind pe puntea de dedesubt.

Cu câteva clipe înainte ca fata să sară în apa puțin adâncă pentru a-și trage fratele afară și în timp ce Darckense continua să țipe, Elethiomel a strâns pietricelele rămase pe parapet și le-a aruncat cu plesnete în apă, în jurul băiatului.

Nu, nu a fost asta. Trebuie să fi fost ceva mai grav decât asta, nu? Era sigur că își amintea ceva legat de un scaun. Își amintea ceva și despre o corabie, dar nici asta nu părea să fie ceea ce

trebuia. A încercat să se gândească la toate lucrurile urâte care se pot petrece pe un scaun și le-a respins rând pe rând, pentru că ele nu i se întâmplaseră lui și nici cuiva cunoscut - cel puțin atât cât își putea aminti - și, în cele din urmă, a tras concluzia că fixația lui asupra ideii cu scaunul era ceva aleatoriu; era vorba de un scaun și asta era tot.

Apoi erau nume; nume pe care le folosise; nume false care nu îi aparțineau. Imaginează-ți; să primești numele unei *corăbii*! Ce persoană ridicolă, ce băiat neascultător; asta era ceea ce încerca să uite. Nu știa, nu înțelegea cum de putuse fi atât de prost; acum totul părea foarte clar, cât se putea de evident. Voia să uite de corabie; să îngroape acel lucru, astfel încât să nu își ia numele ei.

Acum și-a dat seama, *acum* a înțeles, acum, când era prea târziu pentru a face ceva.

A, își dorea să verse.

Un scaun, o corabie... altceva; uitase.

Băieții au deprins prelucrarea metalelor, fetele, olăritul.

— Dar nu suntem țărani sau... sau...

— Nu mai comentați, și veți învăța ceva din ceea ce înseamnă să lucrați cu materiale, le-a spus tatăl lui Cheradenine celor doi băieți.

— Dar e ceva obișnuit!

— La fel sunt scrisul și operațiile matematice. Aceste abilități nu vă vor face funcționari, tot astfel cum prelucrarea fierului nu vă va face fierari.

— Dar...

— Veți face așa cum vi se spune. Dacă se potrivește mai mult cu ambițiile voastre războinice, așa cum pretindeți, poate încercați să faceți săbii și armuri în timpul lecțiilor.

Băieții s-au privit unul pe celălalt.

— Pe de altă parte, poate îi spuneți profesorului de limbă că v-am cerut să îl întrebați dacă este bine ca tineri de familie bună să înceapă aproape fiecare propoziție cu nefericitul cuvânt „Dar”. Asta e tot.

— Mulțumesc, domnule.

— Mulțumesc, domnule.

Ajunși afară, au convenit că prelucrarea metalelor nu era ceva atât de rău.

— Dar trebuie să-i spunem Năsosului despre folosirea lui „dar”. O să ne dea de scris!

— Ba nu-i spunem. Tatăl tău a zis că *poate* îi spunem Năsosului; asta nu înseamnă că ne-a *spus* să îi vorbim despre asta.

— Ha-ha. Da.

Și Livueta a vrut să învețe prelucrarea metalelor, dar tatăl ei nu i-a îngăduit; nu se cuvenea. Ea a insistat. El nu a cedat. Ea s-a bosumflat. Au făcut un compromis, și a început să învețe dulgheria.

Băieții au făcut cuțite și săbii, Darckense, oale, iar Livueta a făcut mobilă pentru o casă de vară de pe domeniu. În acea casă de vară a descoperit Cheradenine că...

Nu, nu, nu, nu voia să se gândească la asta. Știa ce va urma.

La naiba, prefera să se gândească la cealaltă întâmplare nefericită, în ziua când luaseră pușca din armurărie.

Nu, nu voia deloc să se gândească la asta. A încercat să alunge asemenea gânduri lovindu-se cu capul de pietre, privind cerul de un albastru dement și izbindu-și capul de pietrele de culoare deschisă de sub el, de unde granulele de guano fuseseră măturate, însă durerea era prea mare, iar pietrele cedau și, pe de altă parte, oricum nu avea puterea de a amenința o muscă, de aceea a încetat.

Unde se afla?

A, da, craterul, vulcanul inundat... suntem într-un crater; un crater vechi al unui vulcan, mort de multă vreme și inundat. Iar în mijlocul craterului era o insuliță și el se afla *pe* ea, și privea de acolo la pereții craterului și era *bărbat*, nu era copil, și era un om *bun* și *murea* pe acea insuliță și...

— Să strig? a spus el.

Cu un aer îndoielnic, cerul a privit în jos.

Era albastru.

Fusese ideea lui Elethiomel să ia arma. Armurăria era descurată, dar păzită în acele momente; adulții păreau tot timpul preocupați și îngrijorați, și se vorbea de trimiterea copiilor de acolo. Vara trecuse și ei tot nu ajunseseră în oraș. Se plictiseau.

— Am putea fugi de acasă.

Călcau prin frunzele căzute pe o alee de pe domeniu. Elethiomel vorbea încet. Acum nu puteau merge nici acolo fără

gărzi. Oamenii stăteau cu treizeci de pași în față și douăzeci în spatele lor. Cum să se joace cu atâtea gărzi în jurul lor? Mai aproape de casă, li se permitea să iasă fără a fi însoțiți, dar acest lucru era și mai plictisitor.

— Nu fi ridicol, a spus Livueta.

— Nu e ridicol, a spus Darckense. Am putea merge în oraș. Asta ne-ar oferi ceva de făcut.

— Da, a zis Cheradenine. Ai dreptate. Așa este.

— De ce să mergi în oraș? a întrebat Livueta. Ar putea fi... primejdios acolo.

— Da, dar aici ne plictisim, a spus Darckense.

— Adevărat, a aprobat-o Cheradenine.

— Am putea lua o corabie să plecăm de aici, a spus Cheradenine.

— Nici măcar nu știm să navigăm sau să vâslim, a spus Elethiomel. Tot ce ar trebui să facem e să împingem corabia și am ajunge oricum în oraș.

— Nu merge, a spus Livueta, lovind cu piciorul un morman de frunze.

— Of, Livvy, a spus Darckense. Acum tu ești plicticoasă. Hai. Avem de făcut multe împreună.

— Nu vreau să merg, a repetat Livueta.

Elethiomel a strâns din buze. A lovit puternic cu piciorul o grămadă de frunze, azvârlindu-le în aer de parcă ar fi fost suflate de o explozie. Două gărzi s-au întors imediat, apoi s-au liniștit și și-au mutat privirile de la copii.

— Trebuie să facem ceva, a spus el uitându-se spre gărziile din fața lor, admirându-le puștile automate mari pe care aveau dreptul să le folosească.

Lui nu i se permisese să atingă o pușcă adevărată; se jucase doar cu pistoale și carabine ușoare, de calibru mic.

A prins una dintre frunzele care cădeau prin fața lui spre pământ.

— Frunze... A întors frunza pe o parte și pe alta în fața ochilor. Copacii sunt proști, le-a spus el celorlalți.

— Sigur că sunt, a spus Livueta. Nu au nervi și creier, așa e?

— Nu la asta mă refeream, a spus el, mototolind frunza între mâini. Voiam să spun că sunt o idee proastă. Uite ce risipă este în fiecare toamnă. Dacă și-ar păstra frunzele, copacul nu ar mai trebui să facă altele noi; ar crește mai mare decât ceilalți; ar fi

regele copacilor.

— Dar frunzele sunt frumoase! a exclamat Darckense.

Elethiomel a clătinat din cap și a schimbat priviri semnificative cu Cheradenine.

— Fete, ce să le faci? a spus el râzând disprețuitor.

A uitat care era celălalt cuvânt pentru crater; sigur exista altul, pentru un crater vulcanic mare, chiar exista alt cuvânt, doar l-am pus jos aici acum câteva clipe, iar acum, cine știe ce ticălos l-a furat, ticălosul... dacă l-aș putea găsi, aș... l-am pus jos acum o clipă.

Unde era vulcanul?

Vulcanul era pe o insulă întinsă de pe o mare interioară, undeva.

S-a uitat în jur, la înălțimile îndepărtate ale pereților craterului, și a încercat să-și amintească unde se afla. Când s-a mișcat, l-a durut umărul în care fusese înjunghiat de unul dintre tâlhari. Încercase să protejeze rana alungând norii de muște, dar era aproape convins că ele își depuseseră deja ouăle în carnea lui.

(Nu prea aproape de inimă; cel puțin o purta pe ea acolo, și va dura ceva vreme până când infecția va ajunge atât de departe. Atunci însă va fi mort, înainte ca viermii să își găsească drum până la inima lui și la ea.)

Dar de ce nu? Continuați; sunteți invitații mei, viermișori, mâncați, umflați-vă cât vă este voia; foarte probabil că voi fi mort în momentul în care veți ecloza și vă voi scuti de durerea și suferința provocate de încercările mele de a vă îndepărta cu unghiile... Scumpi viermi, viermi *dragi*. (Dragul de mine; eu voi fi cel mâncat.)

Și-a oprit șirul gândurilor și și-a amintit de lac, băltoaca aceea în jurul căreia se rotea, ca o piatră captivă. Se afla la fundul unei mici adâncituri, și i s-a părut că încerca în continuare să se îndepărteze de apa puturoasă și de nămol, de muștele care stăteau roi în jurul ei și de găinațul de păsări prin care se târa. Nu a reușit; se părea că, dintr-un motiv sau altul, ajungea mereu în același loc, dar se *gânde*a mult la asta.

Iazul cu apă puțin adâncă era nămolos, stâncos și urât mirositor. Era mizer și oribil, umflat peste cota lui normală de voma și sângele pe care le vărsase în el; voia să plece, să se îndepărteze cât mai mult de el. Apoi declanșa un raid de

bombardier greu în el.

A reînceput să se târască, trăgându-se în jurul lacului, tulburând granule și insecte și, la un moment dat, îndreptându-se către lac, apoi revenind spre același punct ocupat mai devreme și oprindu-se, privind fascinat spre iaz și rocă.

Ce făcuse?

Ca de obicei, îi ajutase pe localnici. Îi sfătuisese sincer; consilier, ținându-i la distanță pe demenți și făcându-i pe oameni să fie buni; apoi condusese o mică armată. Dar ei crezuseră că el îi va trăda și că va folosi armata pe care o instruisese drept bază proprie de putere. De aceea, în ajunul victoriei lor, în chiar ora când asediaseră Sanctum, îl loviseră și pe el.

Îl duseseră în camera cuptorului și îl dezbrăcaseră până la piele; evadase, dar soldații coborau scara în bocănit de ghetе, iar el trebuise să fugă. Fusesse silit să intre în fluviu, unde a fost din nou încolțit. Scufundarea l-a lăsat aproape fără suflare. Curenții l-au dus, iar el s-a rostogolit lenevos... s-a trezit dimineata, sub carcasa unui vinci de pe o barjă fluvială mare; nu avea habar cum ajunsese acolo. La pupa ambarcațiunii a găsit un odgon care plutea, astfel că a bănuیت că urcase la bord cu ajutorul lui. Încă îl durea capul.

A luat câteva haine care stăteau la uscat în spatele timoneriei, dar a fost zărit; s-a aruncat peste bord cu ele și a înotat spre mal. Vânătoarea lui a continuat și tot timpul s-a văzut silit să se îndepărteze de oraș și de Sanctum, unde Cultura îl putea căuta. Și-a petrecut ore în șir în încercarea de a descoperi o cale de a lua legătura cu ea.

A călătorit apoi pe un armăsar furat, a ocolit marginea unui crater vulcanic plin cu apă, când l-au atacat tâlharii; l-au bătut și l-au violat, după care i-au tăiat tendoanele picioarelor și l-au azvârlit în apele puturoase, cu nuanțe gălbui, ale lacului din crater, după care au aruncat cu bolovani în el, în timp ce se chinuia să se îndepărteze înot, folosindu-și doar brațele, deoarece picioarele pluteau inutile în urma lui.

Știa că, mai curând sau mai târziu, unul dintre bolovani îl va lovi, de aceea a încercat să invoce câte ceva din minunata instruire pe care i-o asigurase Cultura, astfel că s-a hiperventilat, apoi s-a scufundat. N-a fost nevoie să aștepte decât câteva secunde. Un bolovan mare a ridicat stropi de apă în urma liniei de bule pe care le lăsase când s-a scufundat; a

îmbrățișat bolovanul ca pe o iubită când acesta s-a rostogolit prin apă spre el și l-a lăsat să îl ducă mai adânc în întunecimea lacului, abandonând cele învățate, dar fără să se sinchisească prea mult dacă acest lucru nu-i va fi de folos și nu se va mai trezi niciodată.

Când s-a scufundat, a gândit: *zece minute*. S-a trezit în bezna zdrobitoare; și-a dus aminte, și și-a retras brațele de sub bolovan. A încercat să bată apa cu picioarele, dar nu s-a întâmplat nimic. S-a slujit de brațe. În cele din urmă, suprafața apei l-a întâmpinat. Aerul nu avusese niciodată un gust mai plăcut.

Pereții lacului din crater erau drepti; insulița stâncoasă era singurul loc spre care putea înota. Când s-a târât zbătându-se pe ea, păsările s-au înălțat scoțând țipete de protest.

Bine măcar că nu m-au descoperit preoții, a gândit el în timp ce se târa pe stâncile pline de găinaț. Atunci *chiar* că aș fi dat de naiba.

Câteva minute apoi, ca un acid care pătrundea lent în fiecare încheietură, s-au instalat durerile de decompresiune și atunci a regretat că nu îl prinseseră preoții.

Cu toate astea - și-a zis el, vorbind cu voce tare pentru a împiedica mintea să bage în seamă durerea - ei vor veni după el; Cultura va coborî o navă mare și frumoasă, îl va lua de acolo și îl va înzdrăveni.

Era convins că așa se va întâmpla. Mai fusese căutat și reparat, iar după aceea va fi în siguranță, va fi îngrijit și scutit de dureri, acolo, în paradisul lor, și totul va fi ca și cum... ar redeveni copil; ca și cum s-ar afla din nou în grădină. Doar că - o parte răzvrătită din mintea lui i-a adus aminte - uneori, în grădină se întâmplau și lucruri rele.

Darckense a convins garda care păzea armurăria să o ajute să deschidă o ușă care se blocase, undeva pe coridor, după un colț. Cheradenine s-a strecurat și a luat pușca automată pe care o descrisese Elethiomel. A ieșit de acolo ținând arma acoperită cu o capă și a auzit-o pe Darckense mulțumindu-i din inimă gărzii. S-au întâlnit cu toții în vestiarul din holul din spatele casei, unde au șopotit agitați în mirosul de țesături vechi și lac de podele, și au ținut cu schimbul arma în mâini. Era foarte grea.

— Nu are decât un încărcător!

- Nu le-am văzut pe celelalte.
- Doamne, ce orbete ești, Zak. Cred că va trebui să ne descurcăm așa cum e.
- Pfu, e dată cu ulei, a spus Darckense.
- Asta o împiedică să ruginească, a explicat Cheradenine.
- Și unde o vom declanșa? a vrut să știe Livueta.
- O ascundem aici și ieșim afară după cină, a propus Elethiomel, luând arma din mâinile lui Derckense. Trebuie să studiem cu Năsosul, iar el oricum doarme tot timpul. Mama și tata se vor întreține cu colonelul; putem ieși să ne ducem în pădure ca să tragem cu ea - nu o „declanșăm” - tragem cu ea acolo.
- S-ar putea să murim, a spus Livueta. Gărzile ar putea crede că suntem teroriști.
- Elethiomel a clătinat din cap cu un aer îngăduitor.
- Livvy, ce proastă ești. A îndreptat apoi arma spre ea. Are amortizor; ce crezi că e chestia asta?
- Aha, a făcut Livueta, îndepărtând țeava dinspre ea. Are siguranță?
- Preț de o clipă, Elethiomel a părut nesigur.
- Sigur, a spus cu voce tare, apoi s-a chircit puțin și a aruncat o privire spre ușa închisă care dădea spre sală. Sigur, a spus apoi în șoaptă. Uite, o ascundem aici și ne întoarcem după ea când scăpăm de Năsos.
- N-o poți ascunde aici, a spus Livueta.
- Pariez că da.
- Miroase prea tare, a spus Livueta. Uleiul acela duhnește; îl simți imediat ce pășești aici. Ce ne facem dacă tata se hotărăște să iasă la plimbare?
- Elethiomel a părut îngrijorat. Livueta a trecut pe lângă el și a deschis o fereastră.
- Ce-ar fi să o ascundem în corabia din piatră? a sugerat Cheradenine. La vremea asta din an, nimeni nu se duce acolo.
- Elethiomel a rămas pe gânduri. A luat mantia în care Cheradenine învelise arma dintru început și a acoperit-o.
- În regulă. Du-o tu acolo.

Încă nu era suficient de departe nici în spate, nici în față... nu era sigur. Locul potrivit; asta căuta. Locul potrivit. Locul era important, locul însemna totul. De exemplu, acea stâncă...

— Te caut, stâncă, a spus el.

S-a uitat printre gene la ea.

A, da, aici avem stânca asta mare, urâtă și plată, care stă și nu slujește la nimic, fiind amorală și cu aspect anost, care se înalță ca o insulă în balta asta poluată. Balta este ca un lac minuscul pe insuliță, iar insula se află într-un crater inundat. Craterul este un crater vulcanic, iar vulcanul face parte dintr-o insulă aflată într-o întinsă mare interioară. Marea interioară este ca un lac gigantic de pe un continent, iar continentul este ca o insulă care există în mările planetei. Planeta este ca o insulă în marea spațiului din sistemul său, iar sistemul plutește în interiorul ciorchinelui, care este ca o insulă în marea galaxiei, care este ca o insulă în arhipelagul grupului său local, care este o insulă în interiorul universului; universul este ca o insulă care plutește într-o mare de spațiu din Continuum, iar toate plutesc precum niște insule în Realitate, și...

Însă în Continuum, în Univers, în Grupul Local, în Galaxie, în ciorchine, în Sistem, pe Planetă, pe Continent, pe Insulă, pe Lac, pe Insuliță... stânca rămânea aceeași. ȘI ASTA ÎNSEAMNĂ CĂ STÂNCA, NENOROCITA DE STÂNCĂ DE AICI ESTE CENTRUL UNIVERSULUI, CONTINUUMULUI, ÎNTREGII REALITĂȚI!

Cuvântul era caldeiră. Lacul se găsea într-o caldeiră înecată. A ridicat capul, a privit peste apa gălbuie și nemișcată, către pereții craterului și a avut impresia că vede o corabie făurită din piatră.

— Strigă, a spus el.

— Termină cu prostiile, a auzit cerul spunând cu un aer neconvins.

Cerul era încărcat de nori și se întuneca devreme; profesorului de limbă îi trebuia tot mai mult timp ca să adoarmă înapoia pupitrului său înalt, iar ei aproape că hotărâseră să amâne planul pentru a doua zi, dar nu le convenea. S-au strecurat afară din sala de clasă, apoi au pășit cât au putut de normal spre holul din spatele casei, de unde și-au luat ghetetele și jachetele.

— Vedeți? a spus Livueta în șoaptă. Oricum miroase a ulei de uns armele.

— Eu nu simt nimic, a mințit Elethiomel.

Sala de banchete - în care colonelul și oamenii lui erau tratați cu mâncare și vin în acea seară - se afla față în față cu parcurile

din partea frontală a casei; lacul, în care se afla corabia din piatră, se găsea în spate.

— Sergent, vrem să ne plimbăm în jurul lacului, i-a spus Cheradenine gărzii care i-a oprit pe poteca presărată cu pietriș ce ducea spre corabia din piatră.

Sergentul a dat aprobator din cap, apoi i-a sfătuit să revină cât mai repede; avea să se întunece curând.

S-au furișat până la corabie, au găsit pușca acolo unde o ascunsese Cheradenine, sub o banchetă din piatră de pe puntea superioară.

Când a ridicat-o de pe puntea pavată cu dale din piatră, Elethiomel a lovit arma de marginea banchetei.

S-a auzit un pocnet, iar încărcătorul a căzut; apoi a urmat un sunet ca acela făcut de un izvor și, scoțând clinchete și duruituri, cartușele s-au împrăștiat pe piatră.

— Dobitocule! a spus Cheradenine.

— Ține-ți gura!

— A, nu se poate, a spus Livueta, aplecându-se și recuperând câteva dintre cartușe.

— Să ne întoarcem, a spus șoptit Darckense. Mi-e teamă.

— Nu te îngrijora, a spus Cheradenine, bătând-o discret pe mână. Hai, caută cartușele.

Li s-a părut că a trecut un veac până să le găsească, să le curețe și să le bage înapoi în încărcător. Chiar și așa, și-au dat seama că lipseau câteva cartușe. Până au terminat și au vârat încărcătorul la locul lui, se făcuse deja miezul nopții.

— E prea întuneric, a spus Livueta.

Stăteau cu toții ghemuiți lângă balustradă și priveau peste lac spre casă. Elethiomel ținea arma în mâini.

— Ba nu, a spus el. Încă putem vedea.

— Ba nu, nu vedem bine, i-a spus Cheradenine.

— Să lăsăm totul pe mâine, a propus Livueta.

— Curând vor băga de seamă că am plecat, a spus șoptit Cheradenine. Nu avem timp!

— Ba nu! a spus Elethiomel, privind spre locul în care garda pășea încet dincolo de drumul pavat.

Și Livueta s-a uitat în aceeași direcție; era sergentul care le vorbise mai devreme.

— Ești un dobitoc! a spus Cheradenine, și a întins o mână, prinzând arma.

Elethiomel s-a retras.

— E a mea, las-o!

— Nu e a ta! a spus şuierat Cheradenine. E a noastră; aparţine familiei noastre, nu familiei tale!

Şi a prins arma cu ambele mâini. Elethiomel s-a tras înapoi.

— Terminaţi! a spus Derckense cu glas subţirel.

— Nu mai fiţi atât de... a dat să spună Livueta.

Apoi ea s-a uitat peste marginea parapetului, spre locul în care i se păruse că auzise un zgomot.

— Las-o la *mine*!

— Dă-i drumul!

— Vă rog, încetaţi, încetaţi. Să ne întoarcem, vă rog...

Livueta nu i-a auzit. Privea cu ochi dilataţi, cu gura uscată, dincolo de parapet. Un bărbat în negru a ridicat arma pe care sergentul o scăpase din mâini. Sergentul din gardă zăcea întins pe pietriş. În mâna celui alt bărbat sticlea ceva, care reflecta luminile care veneau dinspre casă. Omul a împins silueta inertă a sergentului de pe alee, drept în lac.

Livueta a rămas fără suflu. S-a lăsat brusc în jos. Şi-a fluturat braţele către cei doi băieţi.

— Sst, a spus ea.

Însă ei continuau să se lupte pentru armă.

— Sst.

— A mea!

— Dă-i drumul!

— Încetaţi! a şuierat ea şi i-a lovit pe amândoi peste creştet. Amândoi au privit-o cu ochi miraţi. Cineva l-a omorât pe sergentul acela, uite acolo.

— Poftim?

Cei doi băieţi au privit peste parapet. Arma rămăsese în mâinile lui Elethiomel.

Darckense s-a lăsat pe vine şi a început să plângă.

— Unde?

— Uite acolo, cadavrul lui! Acolo, în apă!

— Da, sigur, a spus Elethiomel cu glas tăgănat. Şi cine...?

Cei trei copii au văzut o siluetă neclară deplasându-se spre casă, rămânând în umbra tufişurilor care mărgineau aleea. Aproape doisprezece alţi bărbaţi - doar petice de întuneric pe pietrişul aleii - se mişcau pe o latură a lacului, unde era o porţiune îngustă de iarbă.

— Teroriști! a spus Elethiomel cu entuziasm în glas, iar toți trei s-au ascuns din nou înapoia balustradei, la baza căreia Darckense plângea în tăcere.

— Anunță-i pe cei din casă, a spus Livueta. Trage cu arma.

— Dar întâi scoate amortizorul, a spus Cheradenine.

Elethiomel s-a chinuit cu capătul țevii pentru a scoate amortizorul.

— S-a blocat!

— Dă-mi voie și mie să încerc!

S-au străduit toți trei.

— Oricum, trage, a spus Cheradenine.

— Da! a șoptit Elethiomel. A scuturat arma, apoi a ridicat-o. Daaa! a spus el din nou.

A îngenuncheat, a așezat arma pe zid și a ținut.

— Fii atent, l-a prevenit Livueta.

Elethiomel a ținut spre bărbații în negru, care traversau poteca și se îndreptau spre casă. A apăsat pe trăgaci.

Arma a părut că explodează. Întreaga punte a corabiei din piatră s-a iluminat. Zgomotul a fost îngrozitor de puternic; Elethiomel s-a trezit azvârlit în spate, iar arma a continuat să tragă, aruncând trasoare spre cerul întunecat. S-a prăbușit pe banchetă. Darckense a răcnit din toți rărunchii. Apoi a sărit în sus; dinspre casă răsunau împușcături.

— Darkle, lasă-te în jos! a răcnit Livueta.

Șiruri de lumini au licărit și au pocnit pe deasupra corabiei din piatră.

Urlând, Darckense a rămas în picioare și apoi a început să alerge spre trepte. Elethiomel a clătinat din cap, a ridicat privirea spre fata care alerga pe lângă el. Livueta a încercat să o oprească, dar nu a reușit. Cheradenine s-a străduit să o placheze.

Liniile luminoase au coborât, azvârlind așchii de piatră în jurul lor, în mici nori de praf, în timp ce Darckense, încă strigând, cobora treptele împleticindu-se.

Glonțul a străpuns-o pe Darckense în coasă: ceilalți trei copii au auzit asta - foarte limpede - zgomotul produs, dincolo de schimbul de focuri și de urletele fetei.

Și pe el l-a lovit ceva, dar atunci, pe loc, nu a știut ce anume.

Atacul împotriva casei a fost respins. Darckense a supraviețuit. A fost cât pe ce să moară din cauza hemoragiei și

a șocului; dar a trăit. Cei mai buni chirurghi din țară s-au străduit să îi reconstituie pelvisul, sfărâmat de forța glonțului în zece bucăți mari și o sută de așchii.

Fragmente de os se împrăștiaseră în tot corpul ei; au găsit unele în picioare, într-un braț, în organele interne, ba chiar și în bărbie. Chirurghii militari erau destul de obișnuiți să trateze asemenea cazuri și au beneficiat de timp (întrucât războiul nu începuse încă) și de stimulente generoase (deoarece tatăl ei era un om foarte important) pentru a o petici cât de bine au putut. Cu toate acestea, Darckense avea să meargă chinuit, cel puțin până când a încetat să mai crească.

Una dintre așchiile de os a zburat mai departe de trupul ei; a pătruns în al lui. Puțin deasupra inimii.

Chirurghii militari au susținut că era prea periculos să îl opereze. Cu vremea, au spus ei, organismul lui avea să respingă acel fragment de os.

Dar nu s-a întâmplat așa.

A început să se târască din nou în jurul băltoacei.

Caldeiră! Acela era cuvântul, numele.

(Asemenea semnale erau importante, iar el îl găsisese pe cel pe care îl căutase.)

Victorie, și-a spus el în timp ce s-a tras pe pietre, dând deoparte câteva găinațuri de păsări din calea lui și cerându-și scuze insectelor. Totul avea să fie bine, a hotărât el. Acum știa asta, și chiar dacă pierduse, nu se știe niciodată, și se purtase o singură bătlie, iar el era centrul întregii afaceri ridicole, și Caldeira era cuvântul, și Zakalwe era cuvântul, și Staberinde era cuvântul și...

Au venit după el; au coborât cu o navă mare și frumoasă, l-au luat, l-au dus de acolo și l-au făcut din nou întreg și sănătos...

— Nu se învață niciodată minte.

Cerul a suspinat, cât se putea de clar.

— Du-te naibii, a spus el.

După câțiva ani, revenit de la academia militară ca să o revadă pe Darckense și îndrumat spre ea de un grădinar scump la vorbă, Cheradenine a avut din nou prilejul să pășească pe covorul moale de frunze moarte când s-a îndreptat spre casa de vară.

Dinăuntru a auzit un țipăt. Darckense.

A urcat treptele în fugă, și-a scos pistolul și a deschis ușa cu o lovitură de picior.

Darckense a întors capul peste umăr și l-a privit, iar el i-a văzut chipul uimit. Încă avea mâinile prinse în jurul gâtului lui Elethiomel. Cu pantalonii ajunși la glezne, acesta a rămas cu mâinile pe coapsele dezgolite ale lui Darckense, care avea rochia suflecată, și s-a uitat calm la el.

Elethiomel stătea pe scăunelul pe care, demult, Livueta îl făcuse la orele ei de dulgherie.

— Salut, amice, a spus Elethiomel către tânărul care avea pistolul în mână.

Cheradenine s-a uitat o clipă în ochii lui Elethiomel, s-a întors, a vârât pistolul în toc și a ieșit închizând ușa în urma lui.

Dinăuntru, a auzit hohotele de plâns ale lui Darckense și râsul lui Elethiomel.

Insula din mijlocul Caldeirei a devenit din nou tăcută. Câteva păsări au revenit pe ea.

Din cauza omului, insula se schimbase. Râcâită în cerc în jurul depresiunii centrale, desenat pe găinașurile negre ale păsărilor, curățate de pe fața rocii de culoare deschisă și având coada de lungime potrivită îndreptată spre o latură (cu celălalt capăt îndreptat spre rocă, punctul central), insula părea să aibă imprimată pe ea o literă sau o singură pictogramă, alb pe negru.

Era semnul pentru „Ajutor!” și putea fi văzut doar din aer sau din spațiu.

La câțiva ani după scena din casa de vară, într-o noapte în care pădurile arseseră, iar bubuiturile artileriei se auzeau în depărtare, un tânăr maior de armată s-a urcat pe unul dintre tancurile pe care le comanda și a dat ordin conducătorului să treacă prin pădure, urmând o cărare care șerpuia printre copaci bătrâni.

Au lăsat în urmă ruinele conacului recapturat și flăcările roșietice care iluminau interiorul cândva măreț (incendiile se reflectau în apele lacului ornamental, în apropierea resturilor corabiei din piatră, care fusese demolată).

Tancul a trecut distructiv prin pădure călcând sub șenile copaci mici și distrugând podețele de peste pâraie.

Privind printre copaci, a văzut luminișul unde se afla casa de vară, iluminată de o pâlpâire albă, ca și cum acolo s-ar fi aflat Dumnezeu.

Au ajuns în luminiș; un proiectil luminos căzuse într-un copac, iar parașuta lui se agățase între ramuri. Sfârâia și arunca scântei, răspândind o lumină pură, extrem de puternică asupra întregului luminiș.

În interiorul casei de vară scăunelul din lemn era vizibil. Tunul tancului era îndreptat direct spre clădirea mică.

— Ordonăți! a spus comandantul tancului, privind îngrijorat prin capacul ridicat al turelei.

Maiorul Zakalwe a coborât privirea spre el.

— Foc, a zis el.

Opt

Prima zăpadă a anului s-a așternut pe pantele înalte ale orașului din despicătură; se cernea din cerul cenușiu și se așeza pe străzi și clădiri ca un cearșaf aruncat peste un cadavru.

A luat cina singur, la o masă mare. Ecranul pe care îl adusese pe roți până în mijlocul camerei puternic luminate licărea și prezenta imagini ale unor prizonieri eliberați de pe altă planetă. Ușile spre balcon erau deschise, iar prin ele pătrundeau mici fulgi de ninsoare. Mocheta groasă era albă și înghețată în locul în care se așezase zăpada și avea pete întunecate mai spre interior, acolo unde căldura din cameră topiseră cristalele, transformându-le din nou în apă. Afară, orașul era o masă de forme cenușii, nevăzute. Luminile așezate ordonat în linii și bucle erau estompate de distanță și de pânza ninsorii.

Întunericul a venit ca un drapel negru fluturat deasupra canionului, trăgând înapoi cenușiul de la marginile orașului, iar apoi împingând în față punctele individuale ale luminilor stradale și din clădiri ca pe niște recompense.

Ecranul mut și ninsoarea tăcută conspirau; lumina azvârlea o potecă în haosul tăcut al căderii fulgilor de dincolo de fereastră. S-a ridicat și a închis ușile și obloanele, apoi a tras draperia.

Ziua următoare a fost luminoasă și senină, iar orașul se vedea clar, atât cât permitea curba largă a canionului; clădirile, liniile drumurilor și apeductelor ieșeau în evidență de parcă ar fi fost

desenate chiar atunci, sclipind ca vopseaua proaspătă, în vreme ce lumina pătrunzătoare și rece a soarelui dădea strălucire chiar și celor mai mate pietre cenușii. Zăpada se așezase pe partea superioară a orașului; dedesubt, unde temperatura rămânea constantă, zăpada căzuse ca ploaie. Și acolo era etalată cu precizie noua zi; a privit din mașină și a examinat priveliștea. Îl încânta fiecare amănunt; a numărat arcade și mașini și a trasat liniile apei, drumului, burlanelor și urmelor prin toate răsucirile și ascunzătorile lor; a inspectat fiecare licărire de lumină a soarelui și, purtând ochelarii cu lentile de culoare închisă, a privit printre gene fiecare pasăre punctiformă care se rotea pe cer și nu i-a scăpat nicio fereastră spartă.

Mașina era mai lungă și mai zveltă decât celelalte pe care le cumpărase sau le închiriasse; avea opt locuri și un motor rotativ uriaș și ineficient care acționa ambele osii spate, iar el ceruse ca acoperișul pliant să fie coborât: se așezase pe bancheta din spate și se bucura de curentul rece de aer care îi mângâia fața.

Cercelul-terminal a scos un piuit.

— Zakalwe?

— Da, Diziet, a spus el.

Vorbind încet, a socotit că șoferul nu-l va auzi din cauza zgomotului provocat de vânt. A ridicat totuși geamul dintre el și șofer.

— Alo. Apare o oarecare întârziere, dar nu mare. Cum merg lucrurile?

— Deocamdată, nimic. Mă numesc Staberinde și fac valuri. Dețin Liniile Aeriene Staberinde, există o stradă Staberinde, un magazin Staberinde, o cale ferată Staberinde, Radio Local Staberinde... există chiar și un pachetot numit *Staberinde*. Am cheltuit bani de parcă ar fi fost aer, am înființat în decurs de o săptămână un imperiu comercial pe care alții nu l-ar putea dezvolta nici într-o viață și dintr-odată am devenit cel mai renumit om de pe planetă, poate chiar și din Ciorchine...

— Da. Dar, Cher...

— În dimineața asta a trebuit să folosesc un tunel de serviciu și să ies din hotel pe o ușă-anexă; curtea era înțesată de oameni din presă. A aruncat o privire peste umăr. Sunt uimit că am scăpat de acei copoi.

— Da. Cher...

— La naiba, probabil că, fiind atât de nebun, voi amâna de

unul singur războiul; oamenii vor constata că prefer să risipesc bani decât să lupt.

— Zakalwe, Zakalwe, a spus Sma. Da, e grozav. Dar la ce slujesc toate astea?

El a oftat și a privit clădirile dărăpănate care defilau pe-o parte, destul de aproape sub peretele canionului.

— Vreau să fac numele de Staberinde cunoscut în media, astfel încât și un sihastru care studiază documente antice să audă de el.

— Și?

— ... și a fost ceva ce eu și Beychae am făcut în timpul războiului, o anumită stratagemă. Am numit-o strategia Staberinde. Dar numai între noi. *Strict* între noi; avea semnificație doar pentru Beychae, pentru că i-am explicat despre... originea ei. Dacă aude cuvântul, *sigur* se va întreba ce se întâmplă.

— Pare o teorie măreață, Cheradenine, dar de fapt *nu a dat roade*, așa e?

— Nu, a răspuns el oftând, apoi s-a încruntat. În locul în care se află ajung știri, da? Ai convingerea că nu este prizonier acolo?

— Există acces la rețea, dar nu direct. Este bine ecranată, nici măcar noi nu reușim să vedem ce se petrece. Și suntem convinși că nu e prizonier.

El a rămas un moment pe gânduri.

— Cum e situația antebelică?

— Războiul total pare inevitabil, dar data izbucnirii lui pare să fi fost amânată cu două zile, de la opt până la zece, după un eveniment declanșator viabil. Așadar... deocamdată e bine, ca să mă arăt optimistă.

— Hm. Urmărind apele înghețate ale unui apeduct prin dreptul căruia trecea, la cincizeci de metri sub barieră, și-a scărpinat bărbia. Ei bine, a spus el, acum sunt în drum spre universitate; iau dejunul cu decanul. Înființez o Bursă Staberinde, o Frăție Staberinde și o catedră Staberinde. A făcut o grimasă. Și poate chiar și un Colegiu Staberinde. Cred că o să aduc vorba despre acele tablete extrem de importante din ceară.

— Da, bună idee, a spus Sma după o scurtă pauză.

— Bun. Nu cred că universitatea are vreo legătură cu lucrurile

în care Beychae și-a vârât nasul, nu-i așa?

— Nu, i-a răspuns Sma. Dar ele sunt sigur păstrate în locul în care lucrează el; cred că poți cere să verifici măsurile de securitate pe care le au acolo sau să vrei să vezi unde sunt păstrate.

— De acord. Voi aduce vorba de tablete.

— Verifică mai întâi ca nu cumva omul să aibă probleme cu inima.

— Am înțeles, Diziet.

— Încă un lucru. Perechea de care ne-ai întrebat, cei care au venit la petrecerea stradală pe care ai organizat-o.

— Da.

— Sunt din Guvernantă; acesta e termenul pe care îl folosesc cei de acolo pentru acționarii locali care le spun șefilor de corporații...

— Da, Diziet, îmi amintesc termenul.

— Ei bine, cei doi țin de Solotol, și ceea ce spun ei se realizează; directorii vor acționa exact așa cum sugerează ei în privința lui Beychae, și asta e valabil și pentru guvernul oficial. Nu te pune cu ei, Cheradenine.

— Eu? a spus el cu un aer inocent și a zâmbit spre vântul uscat și rece.

— Da, tu. Asta e tot ce știu. Dejun plăcut.

— Pa, a spus el.

Orașul aluneca prin dreptul lui; pneurile mașinii scoteau zgomote șuierătoare pe șoseaua cu suprafață întunecată. A pornit căldura pentru picioare.

Aceea era o parte liniștită drumului care trecea pe sub stânci. Șoferul a încetinit văzând un indicator și niște lumini intermitente, apoi mașina aproape că a derapat la apariția unui indicator de deviere a traficului, apărut brusc în față, dirijând circulația pe un drum de urgență peste o rampă și coborând apoi pe un canal lung din beton cu pereți drepecți și înalți.

Au ajuns pe un vârf de pantă, dincolo de care nu se vedea decât cerul; liniile roșii indicau că devierea trecea peste creastă. Șoferul a încetinit, apoi a ridicat din umeri și a turat motorul. Panta din beton a făcut botul să se înalțe, astfel că a ascuns ceea ce se găsea în față.

Când a văzut ce exista dincolo de culmea din beton, șoferul a scos un strigăt de spaimă și a încercat să întoarcă și să frâneze.

Mașina uriașă s-a înclinat în față pe gheață și a început să alunece.

Zakalwe a fost zdruncinat de acea întoarcere, apoi s-a enervat că priveliștea îi fusese răpită. A privit spre șofer și s-a întrebat ce se întâmpla.

Cineva îi dirijase în afara drumului spre barieră și ajunseseră pe un canal de scurgere a apei pluviale. Drumul spre barieră era încălzit, astfel că nu îngheța, dar canalul de scurgere era acoperit de un strat de gheață. Pătrunseseră în apropiere de capătul superior, printr-o ecluză din câteva zeci care erau dispuse într-un semicerc; canalul lat ducea spre străfundurile orașului, și era traversat de poduri pe o distanță de mai bine de un kilometru.

Mașina se întorsese parțial când a ajuns la partea superioară a ecluzei deflectoare; vehiculul aluneca în jos într-o dungă; roțile se învârteau nebunește și motorul urla, coborând pe suprafața abruptă a canalului și căpătând o viteză din ce în ce mai mare.

Șoferul a încercat încă o dată să frâneze, apoi s-a chinuit să meargă în marșarier și, în cele din urmă, să vireze spre marginile înalte ale canalului, dar mașina aluneca tot mai repede în jos, iar gheața nu oferea nicio aderență. Roțile mașinii se cutremurau, iar caroseria întreagă vibra cumplit când lovea denivelările de gheață. Aerul șuiera, iar pneurile scheunau.

Zakalwe a privit spre marginile canalului de scurgere, care defilau pe lângă el cu o viteză incredibilă. Vehiculul se răsucea lent în timp ce derapa; șoferul a scos un răcnet când mașina s-a îndreptat spre un stâlp masiv de pod; partea din spate s-a izbit de stâlp și întregul vehicul a făcut un salt când s-a lovit de beton. Bucăți de metal au sărit în aer și s-au prăbușit pe gheața din spate, după care au început să alunece în urma lor. Mașina se rotea mai rapid, dar în celălalt sens.

Podurile, canalele afluate, viaductele, clădirile, apeductele și conductele uriașe care mărgineau canalul de scurgere, toate au trecut orbitor de repede pe lângă mașina care se rotea, gonind în lumina sclipitoare, la fel ca și chipurile cu expresii șocate care se holbau de pe parapete sau de la ferestrele deschise.

S-a uitat în față și l-a văzut pe șofer deschizând portiera lui.

— Hei! a răcnit Zakalwe, întinzându-se în față pentru a-l prinde pe individ.

Mașina a trecut cu un zgomot bubuitor peste denivelările din

gheață. Șoferul a sărit.

S-a azvârlit în față, cât pe ce să-l prindă pe șofer de glezne. A aterizat lângă pedale, a prins în mâini volanul și o manetă și s-a așezat apoi pe scaunul șoferului. Vehiculul se rotea tot mai repede, tresăltând și scremându-se când se izbea de margini și de grilajele din metal instalate pe pantă; a zărit o roată și câteva părți din caroserie săltând în spatele mașinii. După o ciocnire cu un stâlp de pod care i-a făcut dinții să clănțanească, o axă s-a smuls din caroserie; a zburat prin aer și a lovit extrem de violent un picior de metal care sprijinea o clădire, dislocând cărămizi și împrăștiind fragmente metalice care au țâșnit în jur ca niște șrapnele. A prins volanul între mâini; acesta se rotea fără niciun folos. I-a venit ideea de a menține mașina în deplasare direct în jos, asta dacă reușea, până când temperatura ceva mai ridicată din josul canionului făcea panta să fie mai curând udă decât înghețată, dar dacă nu avea posibilitatea de a o dirija, putea la fel de bine să sară din ea.

Volanul a tresăltat și i-a ars palmele când s-a rotit cu repeziciune; pneurile rămase au scrâșnit nebunește; a fost azvârlit în față și s-a lovit cu nasul de volan. Se părea că ajunsese pe o porțiune uscată. A privit înainte, în josul pantei, unde gheața era prezentă doar pe alocuri, îmbrățișând umbrele clădirilor, unde umbra cădea de-a latul canalului de scurgere.

Mașina era aproape dreaptă pe canal. A prins din nou volanul între mâini și a apăsat pedala de frână. A avut impresia că acest lucru nu avea niciun efect. A pus mașina în marșarier. Cutia de viteze a scos câteva scrâșnete; s-a încruntat auzind zgomotul înfiorător, iar piciorul i-a tresăltat pe pedala care vibra. Volanul a revenit la viață, ceva mai multă vreme, iar el a fost aruncat din nou în față; de astă dată a ținut strâns de volan și a ignorat sângele care îi șiroia din nas.

Acum totul era un muget. Vântul, pneurile, dar și caroseria mașinii; urechile i-au pocnit și au vibrat de presiunea aerului, mereu în creștere. A privit în față și a văzut că betonul era verde din cauza buruienilor.

— La naiba! a strigat el către sine.

În față se vedea o nouă ridicătură; încă nu ajunsese aproape de fundul canalului; urma încă o porțiune de pantă.

Și-a adus aminte că șoferul vorbise de niște scule care se găseau sub șezutul scaunului pentru pasager; a ridicat șezutul și

a înșfăcat cea mai mare piesă din metal pe care a văzut-o, a deschis ușa și a sărit din mașină.

S-a izbit de beton și a fost cât pe ce să scape din mână scula din metal. Mașina a început să se rotească în fața lui, părăsind o ultimă porțiune înghețată și pătrunzând în zona pantei acoperită de buruieni; de sub roțile rămase au sărit jerbe de apă. S-a rostogolit pe spate, stropii de apă i-au sărit șuierători în față cât a alunecat pe pata abruptă și înburuienată. A ținut piesa din metal cu ambele mâini, prinsă între piept și partea superioară a brațului; a apăsător în beton, pe sub apă și buruieni.

Metalul vibra cumplit în mâinile lui.

Pragul canalului deversor se apropia de el. A apăsător mai tare; scula a mușcat din betonul dur, făcându-i corpul să se cutremure, făcându-i dinții să clănțanească și vederea să îi fie afectată; un șomoig de buruieni, întărit, s-a acumulat sub un braț, de parcă ar fi fost niște păr mutant.

Mașina a lovit prima pragul; a făcut un salt în aer și a început să se răsucescă, dispărând în adânc. El s-a izbit de același prag și a fost din nou pe punctul de a scăpa piesa din mână. S-a ridicat în picioare și a încetinit coborârea; însă nu îndeajuns. Apoi a trecut dincolo de el. Ochelarii cu lentile de culoare închisă i-au zburat de pe față; s-a opus tentației de a-i prinde din zbor.

Canalul de scurgere a continuat cale de încă jumătate de kilometru; răsturnată, mașina s-a lovit de panta din beton, aruncând în jur resturi, care au continuat să alunece spre fluviul de la fundul marelui V al canionului; cutia de viteze și osia rămasă și-au luat rămas-bun de la șasiu și s-au lovit de niște țevi care erau așezate de-a latul canalului de scurgere, sfărâmându-le. Din ele a început să țâșnească apă.

A încercat din nou să folosească unealta metalică de parcă ar fi fost un piolet și, treptat, și-a redus viteza de coborâre.

A trecut pe sub țevile rupte, din care țâșnea apă caldă.

Cum adică, nu sunt pentru evacuarea apei menajere? A gândit el, oarecum fericit. Ziua aceea prea să fie fericită.

Cu un aer perplex, a privit spre unealta din metal, care continua să vibreze în strânsoarea mâinii și s-a întrebat ce era de fapt. Probabil că se folosea la roți sau la pornirea motorului, a socotit el, după care a privit în jur.

A trecut peste un alt prag al canalului și a alunecat lent până în apa puțin adâncă a râului Lotol, care era destul de lat. Bucăți

din mașină ajunseseră deja în apă.

S-a ridicat în picioare și, cu pantofii fleșcăind, a ajuns la mal. S-a asigurat că nimic altceva nu cobora pe canalul de scurgere care să îl lovească și s-a așezat. Tremura; și-a șters nasul însângerat. A simțit contuziile căpătate în mașina care se lovise de atâtea obstacole. Pe o promenadă din apropiere, câțiva oameni l-au privit cu ochi mari. Le-a făcut un semn cu mâna.

Întrebându-se cum va putea ieși din acel canion din beton, s-a ridicat. A privit în susul canalului de scurgere, dar nu a văzut decât o cale scurtă; un prag din beton bloca restul.

S-a întrebat ce se întâmplase cu șoferul.

Pragul din beton la care se uita alcătuia o denivelare întunecată, care se profila pe cer. Acea denivelare a rămas pe loc preț de câteva secunde, apoi a început să coboare pe stratul subțire de apă care venea în josul pantei, dar care era colorată în roșu. Ceea ce mai rămăsese din trupul șoferului a alunecat pe lângă el și a căzut în râu, trecând prin dreptul șasiului mașinii sfărâmate și apoi a pornit în josul curentului, răsucindu-se rozaliu în apă.

A clătinat din cap. Și-a dus o mână la nas, i-a mișcat vârful cu fereală și a icnit de durere. Era a cincisprezecea oară că își rupsesse nasul.

Privindu-se în oglindă, a făcut o grimasă și a tras pe nas un amestec de sânge și apă caldă. În bazinul negru din porțelan, apa s-a rotit încet, plină de bulbuci în care erau pete roz, din care se ridicau aburi. Și-a atins nasul cu mare grijă și s-a încruntat spre imaginea din oglindă.

— Am ratat micul dejun, am pierdut un șofer foarte capabil și cea mai bună mașină a mea, mi-am spart din nou nasul, *dar* mantaua mea de ploaie, de o imensă valoare sentimentală, s-a murdărit ca niciodată, și mai poți spune că „E amuzant“?

— Îmi pare rău, Cheradenine. Vorbesc serios, e bizar. Nu-mi dau seama de ce ar face așa ceva. Ești convins că au procedat în mod deliberat? Of!

— Ce a fost asta?

— Nimic. Ești convins că nu a fost vorba de un accident?

— Bineînțeles. Am cerut o mașină de rezervă și una de poliție, apoi m-am întors la locul în care s-a întâmplat totul. Nu mai exista deviația de traseu; totul dispăruse. Însă existau urme de solvent industrial în locul în care se îndepărtaseră marcasele

roșii ale drumului care dădea spre canalul de scurgere.

— Aha. Da, ai dreptate... glasul lui Sma a sunat ciudat.

El și-a scos mărgeaua emițătorului din lobul urechii și s-a uitat concentrat spre el.

— Sma...

— Cine? Da, așa cum ți-am spus, dacă a fost vorba de cei din Guvernământ, poliția nu va întreprinde nimic. Dar nu pot înțelege de ce se comportă astfel.

Zakalwe a lăsat chiuveta să se golească și apoi și-a tamponat cu delicatețe nasul cu unul dintre prosoapele mici ale hotelului, după care și-a pus cercelul-terminal înapoi în ureche.

— Probabil că se opun faptului că folosesc bani din conturile Vanguard. Or fi crezând că sunt domnul Vanguard, cine știe? A așteptat răspunsul ei. Sma? Am spus că probabil...

— A. Da. Îmi cer scuze. Da, te-am auzit. S-ar putea să ai dreptate.

— În orice caz, ar mai fi ceva.

— Of, Doamne! Ce anume?

Zakalwe a ridicat o cartelă din plastic, decorată elegant care - așezată pe un fundal care arăta ca o petrecere destul de agitată - transmitea un mesaj intermitent.

— Mi s-a trimis o invitație. Personală. Să ți-o citesc: „Domnule Staberinde, felicitări pentru că ați scăpat ca prin urechile acului. Vă rog să veniți la un bal mascat care va avea loc în această seară; o mașină vă va lua de la marginea canionului. Vi se va asigura costumul de bal.” Fără vreo adresă. A pus cartea de vizită îndărătul robinetelor chiuvetei. După cum a afirmat recepționarul, asta a sosit cam în același moment în care am anunțat poliția despre faptul că mașina mea a mers ca pe tobogan în râu.

— Bal mascat, spui? Sma a chicotit. Ai face bine să-ți protejezi fundul, Zakalwe.

Au urmat alte chicoteli, care nu erau ale lui Sma.

— Sma, a spus el cu glas glacial. Dacă te-am apelat la o oră nepotrivită...

Sma și-a dres glasul și când a vorbit a părut brusc foarte serioasă.

— Nicidecum. Am impresia că a fost același grup. Te duci?

— Așa cred, dar nu în costumația lor, indiferent care ar fi asta.

— În regulă. Te vom urmări. Ești absolut convins că nu vrei un

proiectil-cuțit sau...

— Nu țin să discutăm din nou în contradictoriu, Diziet, a spus el ștergându-și fața și trăgându-și nasul cu greu, timp în care s-a examinat în oglindă, doar mă gândeam la un lucru: dacă oamenii ăștia au reacționat așa doar din cauza Fundației Vanguard, poate îi convingem că au și ei șansa de a câștiga datorită ei.

— Ce fel de șansă?

El a pășit prin dormitor, s-a lăsat să cadă pe pat și a rămas cu privirea ațintită la tavanul pictat.

— La început, Beychae a avut legături cu Vanguard, nu-i așa?

— A fost director-președinte onorific. I-a conferit credibilitate cât demaram lucrurile. A făcut parte din fundație un an sau doi.

— Dar există o legătură. Și-a trecut picioarele peste marginea patului și s-a ridicat, apoi a privit pe fereastră, spre orașul sclipitor din cauza zăpezii. Și una dintre teoriile pe care credem că le au oamenii ăștia este că Vanguard este condusă de cine știe ce mașinărie ciudată care a ajuns să aibă conștiință.

— Ori vreun bătrân sihastru cu intenții filantropice, l-a aprobat Sma.

— Așadar, să spunem că această mașină sau persoană mitică a existat, dar că altcineva a pus mâna pe frâie; a anihilat mașinăria și l-a ucis pe filantrop. Iar apoi s-a apucat să cheltuiască banii câștigați în mod necinstit.

— Mm, a făcut Sma. Mm. A tușit din nou. A, da. Ei bine, ar acționa cam la fel ca tine, așa presupun.

— Și eu cred la fel, a spus el, apropiindu-se de fereastră; de pe o măsuță a ridicat o pereche de ochelari cu lentile de culoare închisă și l-a plasat pe nas. Ceva aflat alături de pat a scos un țuit. Stai puțin. S-a întors, a mers spre pat și a ridicat aparatul cu care scanase cele două etaje când sosise. S-a uitat la afișaj, a zâmbit și a părăsit încăperea. Scuză-mă, cineva a îndreptat un laser spre fereastra camerei în care eram și a încercat să tragă cu urechea.

A intrat apoi într-un apartament care avea ferestrele spre dealuri și s-a așezat pe pat.

— În orice caz, ai putea să faci ca totul să semene cu un fel de... eveniment al Fundației Vanguard, petrecut cu câteva zile înainte de sosirea mea aici? Un soi de schimbare totală, ale cărei semne apar abia acum? Nu știu ce anume ar trebui, mai

ales că totul trebuie să devină antedat, dar ceva care se înregistrează pe piețe abia acum, să spunem, care are efect doar acum, ceva ascuns în cifrele legate de tranzacții... ar fi posibil?

— Eu una... a spus Sma cu glas șovăitor. Nu știu. Navă?

— Da, te rog, a spus *Xenofobul*.

— Putem face așa cum ne-a sugerat Zakalwe?

— Voi asculta ce ați discutat, a spus nava. Apoi a adăugat: Da. Cel mai bine este să cerem unui UGC să se ocupe de asta, dar se poate rezolva.

— Grozav, a spus Zakalwe, întinzându-se pe pat. Pe de altă parte, începând din acest moment - și încă o dată, acolo unde putem modifica datele deținute de computere - Vanguard devine o corporație care încalcă etica. Vindeți Departamentul de Cercetare și Dezvoltare care investighează materialele ultrarezistente pentru habitate spațiale și alte chestii dintr-astea; puneți corporația să cumpere acțiuni ale unor companii care promovează teraformarea. Închideți câteva fabrici; declanșați câteva închideri de companii; opriți acțiunile caritabile; jefuiți fondul de pensii.

— Zakalwe! Se presupune că noi suntem băieții de treabă!

— Știu asta, dar dacă îi facem pe amicii din Guvernă să creadă că eu am preluat Vanguard, și eu gândesc la fel ca ei. A tăcut o clipă. Sma, chiar trebuie să îți explic totul?

— A... vai. Poftim? A... nu; crezi că ei ar încerca să te facă să îl convingi pe Beychae că Vanguard face în continuare ceea ce dorim *noi*, și astfel să îl determine să se implice?

— Exact.

Și-a prins mâinile sub gât și și-a așezat mai bine coada de cal. Acel pat avea oglinzi pe tavan, nu doar o pictură. A examinat reflectarea îndepărtată a nasului.

— Zakalwe, totul e cam... tras de păr, a spus Sma.

— Eu cred că trebuie să încercăm.

— Asta înseamnă să distrugem o reputație comercială pe care am construit-o în câteva decenii.

— Diziet, asta e mai important decât să împiedicăm izbucnirea războiului?

— Sigur că nu, dar... hm... sigur nu, dar nu suntem convinși că va da roade.

— Ei bine, eu spun că da. E mai bine decât să îi oferim

universității acele tablete nenorocite.

— Planul nu ți-a plăcut încă de la început, nu-i așa, Zakalwe? a spus Sma, părând iritată.

— Țsta e mai bun, Sma. Simt asta. Pune-l în aplicare acum, ca ei să afle despre el până când mă duc la petrecerea din seara asta.

— Bine, dar treaba cu tabletele...

— Sma, am reprogramat întâlnirea cu decanul pentru poimăine, înțelegi? Pot aduce vorba de tabletele astea nenorocite. Dar ai grijă ca toată chestia asta cu Vanguard să se întâmple, bine?

— Eu... a, bine. Cred că... da, în fine. Ascultă, Zakalwe, a apărut ceva; mai voiai să-mi spui ceva?

— Nu, a spus el cu voce tare.

— Așa... *grozav*. Da, Zakalwe... la revedere.

Transmițătorul a scos un țuit. Și l-a smuls din ureche și l-a aruncat în partea cealaltă a camerei.

— Târfă nestăpânită, a șuierat el.

Apoi a privit în tavan.

A ridicat telefonul de pe noptieră.

— Da, pot discuta cu... Treyvo? Da, te rog. A așteptat, timp în care s-a scobit cu unghia între două măsele. Da, recepționarul de noapte, Treyvo? Prietene, ascultă; aş avea nevoie de puțină companie, înțelegi? Așa... bine, te alegi cu un bacșiș bunicel dacă... da, exact... și, Treyvo, dacă vine cu vreo legitimație de ziarist ascunsă undeva, ești un om mort.

Costumul era vulnerabil în fața unei liste destul de scurte de arme relativ grele de luptă, în rest era sigur. A urmărit capsula pătrunzând prin vibrații sub suprafața deșertului, timp în care costumul s-a prins singur în jurul lui. S-a urcat în mașină și s-a întors la hotel, ajungând exact la vreme pentru a se îmbarca în limuzina trimisă de gazdele lui pentru acea seară.

La solicitarea lui, în acea după-amiază, oamenii din presă fuseseră evacuați din curtea hotelului, astfel că nu s-a văzut silit să se strecoare în mod umilitor printre lumini, microfoane și oameni care puneau întrebări. Cu ochelarii cu lentile de culoare închisă pe nas, a rămas pe treptele hotelului, iar mașina mare, neagră - mult mai impresionantă decât aceea în care era cât pe ce să moară în acea dimineață, lucru pe care l-a remarcat cu

dezamăgire - s-a oprit în dreptul lui. Un bărbat uriaș, cu părul cărunt, având o față palidă și brăzdată de cicatrice, a coborât din compartimentul șoferului, a deschis o portieră din spate și a făcut o ușoară plecăciune.

— Mulțumesc, i-a spus el bărbatului masiv când a urcat în vehicul.

Omul a făcut o nouă plecăciune și a închis portiera. S-a rezemat cu spatele de spătar și i-a venit greu să stabilească în gând dacă să se așezase pe o banchetă sau pe un pat. La ieșirea din curtea hotelului, geamurile mașinii au devenit mai opace ca reacție la reflectoarele aprinse de ziașiști. Cu toate acestea, având un aer regal, el a făcut un semn cu mâna.

Luminile serii au trecut treptat pe lângă el; mașina gonia în tăcere. A examinat un pachet aflat pe banchetă/pat, alături de el; era înfășurat în hârtie și legat cu panglici colorate. Pe un bilet scris de mână citi: „DL STABERINDE.” Și-a tras gluga costumului, apoi a tras cu delicatețe de un șnur, desfăcând astfel pachetul. Înăuntru erau haine. Le-a ridicat și s-a uitat la ele.

A descoperit un buton pe o cotieră, care îi permitea să discute cu șoferul cu păr cărunt.

— Din câte înțeleg, acesta este un costum de bal mascat. Ce reprezintă?

Șoferul a coborât privirea, a scos ceva dintr-un buzunar al hainei și a butonat ceva.

— Bună, a rostit o voce artificială. Numele meu este Mollen. Nu pot vorbi, de aceea folosesc acest dispozitiv. A aruncat o privire la drum, după care a coborât din nou ochii spre mașinăria pe care o folosea. Ce vreți să știți?

Lui Zakalwe nu i-a plăcut felul în care individul masiv își dezlipa ochii de la drum de fiecare dată când voia să spună ceva, de aceea s-a mulțumit să zică:

— Lasă, nu-i nimic.

S-a rezemat de spătar și a urmărit luminile care defilau, apoi și-a scos gluga costumului.

Mașina a pătruns în curtea unei case mari și întunecate din apropierea râului, într-un canion secundar.

— Domnule Staberinde, vă rog să mă urmați, a spus Mollen prin intermediul dispozitivului său.

— Așa voi face.

Și-a ridicat gluga costumului și l-a urmat pe bărbatul înalt pe treptele care duceau spre un foaier mare. A purtat în brațe costumul pe care îl găsisese în pachetul din mașină. De pe zidurile holului înalt de la intrare se holbau capete de animale. Mollen a închis ușile și l-a condus la un lift care a bâzâit și a zăngănit în coborâre, cale de două etaje; a auzit zgomotul și a reușit să perceapă mirosul de fum de droguri încă înainte ca ușile liftului să se deschidă.

I-a întins lui Mollen mormanul de haine, păstrând doar o mantie subțire.

— Mulțumesc; nu am nevoie de celelalte.

Au pătruns în miezul petrecerii, care era zgomotoasă, cu persoane purtând costumații bizare. Bărbați și femei, participanții arătau eleganți și bine hrăniți; Zakalwe a inspirat fumul de droguri care se rotea lent prin dreptul siluetelor pe lângă care a trecut; Mollen îl conducea prin mulțime. La trecerea lor, oamenii deveneau tăcuți, iar în urma lor se stârneau discuții. Zakalwe a auzit de câteva ori rostindu-se cuvântul „Staberinde“.

Au trecut de niște uși păzite de bărbați chiar mai impresionanți decât Mollen, au coborât o serie de trepte mochetate și au ajuns într-o sală mare care avea un perete din sticlă. Pe apa întunecată a docului subteran de cealaltă parte a geamului, care reflecta o petrecere mai bizară, la care participau mai puține persoane, se legănau ambarcațiuni. S-a uitat pe deasupra ochelarilor cu lentile întunecate, dar nu a reușit să vadă mai bine.

Ca și la etajul de deasupra, oamenii mergeau cu boluri de droguri în mâini sau, cei mai îndrăzneți, cu pahare de băutură. Toate persoanele de acolo erau grav rănite sau chiar mutilate.

Bărbații și femeile s-au întors pentru a-l privi pe noul sosit care îl urma pe Mollen. O parte dintre femei și bărbați aveau brațele rupte și răsucite, oasele care străbăteau prin piele pârând albe în lumina nemiloasă; unii aveau răni uriașe pe corp, alții aveau porțiuni însemnate din corp arătând de parcă ar fi fost biciuite sau arse, existau persoane cu sâni lipsă, brațe amputate sau ochi scoși, având părțile extirpate atârând de alte părți ale corpului. Femeia pe care o văzuse la petrecerea stradală s-a apropiat de el; o parte lată de o palmă a pântecului

îi atârna peste fusta lucioasă, iar mușchii pântecului se unduiau ca niște coarde de un roșu închis.

— Domnule Staberinde, văd că ai venit deghizat drept cosmonaut, a spus ea.

În vocea ei era o modulație extrem de complicată, care lui Zakalwe i s-a părut imediat iritantă.

— Mda, am făcut un soi de compromis, a spus el, rotind capa și fixând-o pe umeri.

Femeia a întins o mână spre el.

— În fine, bun venit.

— Mulțumesc, a spus el, luându-i mâna și sărutându-i-o.

Aproape că se așteptase ca pe mâna delicată a femeii să se afle o otravă mortală care să fie depistată de câmpurile senzoriale ale costumului și care să îi transmită un semnal de pericol, însă alarma a rămas mută. În timp ce i-a eliberat mâna, a zâmbit.

— Ce ți se pare atât de amuzant, domnule Staberinde?

— Totul! a spus el râzând și făcând semn cu capul către oamenii din jurul lor.

— Foarte bine, a spus ea, râzând ușor (iar pântecul i-a vibrat). Am sperat ca petrecerea noastră să te amuze. Îngăduie-mi să ți-l prezint pe bunul nostru prieten care a făcut toate acestea posibile.

L-a prins de un braț și l-a condus prin multitudinea de oameni mutilați către un bărbat are stătea pe un scaun înalt, alături de o mașinărie de culoare cenușie. Acesta era scund, zâmbitor și își ștergea mereu nasul cu o batistă mare, pe care o îndesa fără milă într-un buzunar al costumului său, de altfel imaculat.

— Doctore, acesta este domnul despre care ți-am povestit, domnul Staberinde.

— Sincere felicitări și toate bune, a spus doctorul scund, iar fața lui s-a molesit într-un zâmbet umed, în care și-a etalat dinții. Bun venit la Petrecerea Mutilaților. A făcut un semn larg spre încăpere, către persoanele rănite și a fluturat entuziasmat din mâini. Vreți o rană, ceva? Procesul este aproape lipsit de dureri și nu provoacă neplăceri; revenirea se produce rapid, și nu rămân cicatrice. Cu ce să vă ispitesc? Laceratii? Fractură multiplă? Castrare? Ce ziceți de o trepanare multiplă? Ați fi singurul cu așa ceva de aici! Zakalwe și-a încrucișat brațele la piept și a spus:

— Sunteți prea amabil. Vă mulțumesc, dar nu vreau așa ceva.

— Vai, nu spuneți nu, vă rog, a zis bărbatul scund, părând jignit. Nu ne stricați petrecerea; toți ceilalți au acceptat câte o mutilare; vreți să vă simțiți altfel? Nu există riscul apariției durerilor sau vreunei vătămări permanente. Am efectuat astfel de operații în întregul univers civilizat și nu am avut niciodată reclamații decât din partea unor oameni care se atașaseră atât de mult de diformitățile lor, încât au refuzat să fie refăcuți. Eu și aparatul meu am realizat răni și diformități inovatoare în fiecare centru al civilizației din acest Ciorchine; s-ar putea să nu mai aveți vreodată această șansă; noi plecăm mâine și am programări pentru următorii doi ani standard. Sunteți absolut sigur că nu doriți să participați la această petrecere?

— Mai mult decât sigur.

— Doctore, dă-i pace domnului Staberinde, a spus femeia. Dacă nu vrea să ni se alăture, trebuie să îi respectăm dorința.

Apoi femeia l-a luat de braț pe Zakalwe. El s-a uitat la rana ei și s-a întrebat ce fel de protecție transparentă păstra totul intact. Sâni îi erau întăriți de niște pietre prețioase mici, sub formă de lacrimă, și ținute înălțați de proiectoare de câmp situate la subrațe.

— Da, bineînțeles.

— Bine. Vrei să aștepti o clipă, te rog? Poți bea din paharul ăsta.

I-a împins în mână paharul ei, după care a făcut câțiva pași spre doctor pentru a sta de vorbă cu el.

Zakalwe s-a întors pentru a privi spre oamenii din sală. Fâșii de carne atârnavă de chipurile frumoase ale unora, sâni transplantați atârnavă de spinările unor femei bronzate, brațe subțiri atârnavă ca niște coliere umflate în jurul gâturilor altora; fragmente de os se șteau prin pielea sfârtecă, vene, artere, mușchi și glande palpitau în lumina puternică.

A ridicat paharul pe care i-l dăduse femeia și a plimbat câteva dintre aburii lui în apropiere de câmpurile din jurul gâtului căștii; a auzit un sunet de alarmă, iar un mic ecran de la încheietura costumului i-a precizat numele otrăvii aflate în pahar. A zâmbit, a trecut paharul prin câmpul costumului și a băut conținutul lui, după care a tușit discret când amestecul pe bază de alcool i s-a adus pe gâtlee. Apoi și-a lins buzele.

— A, ai golit paharul, a spus femeia, revenind lângă el.

Când și când, și-a lovit delicat pântecul neted, acum din nou întreg, și i-a făcut semn să meargă spre o altă parte a sălii. În timp ce se deplasau printre oamenii mutilați, a îmbrăcat o vestă mică și sclipitoare.

— Da, l-am golit, a spus el, întinzându-i paharul.

Au trecut de o ușă, pătrunzând într-un atelier vechi; în jurul lor se aflau, sub un strat gros de praf, fulgi de vopsea și metal, strunguri, perforatoare și mașini de găurit. Sub o lampă atârnată de tavan se aflau trei scaune, alături de care era un mic dulap metalic. Femeia a închis ușa și i-a făcut semn să se așeze pe unul dintre scaunele scunde. Zakalwe s-a conformat, după care și-a așezat casca pe podea, alături de el.

— De ce nu ai venit îmbrăcat în costumul pe care ți l-am trimis?

A modificat codul de la încuietoearea ușii, după care s-a întors brusc spre el, zâmbind. Apoi și-a aranjat vesta sclipitoare.

— Nu mi se potrivea.

— Și crezi că acel costum ți se potrivește?

A făcut un semn către costumul negru, apoi s-a așezat, încrucișându-și picioarele. A bătut ușor cu palma în micul dulap. Acesta s-a deschis, etalând pahare care au scos clinchete. Înăuntru se aflau și boluri fumegânde cu droguri.

— Mi se pare mai sigur.

Ea s-a aplecat spre el și i-a oferit un pahar în care se găsea un lichid strălucitor, pe care el l-a acceptat. S-a așezat mai comod pe scaun.

Ținând bolul între ambele mâini și închizând ochii când s-a rezemat de spătar, ea l-a imitat, după care a inspirat adânc. A suflat puțin fum sub reverele vestei, astfel că, în timp ce a vorbit, mirosul greu a circulat printre material și sânii ei, după care a ajuns în nările ei.

— Ne bucurăm că ai putut veni, indiferent de ținută. Spune-mi, cum ți se pare Excelsior? Corespunde cerințelor tale?

El a surâs discret.

— E destul de bun.

Ușa s-a deschis. Bărbatul pe care îl văzuse împreună cu femeia la petrecerea stradală și când fusese urmărit cu mașina a rămas în prag. S-a retras, lăsându-l pe Mollen să intre înaintea lui. Apoi s-a apropiat de scaunul rămas liber și s-a așezat. Mollen s-a postat în apropierea ușii.

— Despre ce vorbești? a întrebat bărbatul făcând semn că refuză paharul întins de femeie.

— Tocmai se pregătea să ne spună cine este, a zis femeia; și amândoi s-au uitat la el. Nu ești domnul... Staberinde?

— Nu, nu sunt. Spuneți-mi voi cine sunteți?

— Cred că știți cine suntem, domnule Staberinde, a spus bărbatul. Noi *am crezut* că știm cine ești, asta până acum câteva ore. Acum nu mai suntem siguri.

— Sunt un turist oarecare.

A sorbit din pahar și i-a privit pe amândoi peste buza lui. A examinat băutura. Pe fundul paharului pluteau fragmente miniaturale, aurii.

— Dacă ești turist, ai cumpărat o groază de suveniruri pe care nu le vei putea lua acasă, a spus femeia. Străzi, căi ferate, poduri, canale, blocuri de apartamente, magazine, tuneluri. A fluturat mâna prin aer, dând de înțeles că lista nu era completă. Și asta doar în Solotol.

— M-am lăsat purtat de val.

— Ai încercat să atragi atenția?

El a zâmbit.

— Da, așa cred.

— Domnule Staberinde, am auzit că în această dimineață ai avut o experiență neplăcută, a spus femeia. Ridicându-și picioarele, ea s-a așezat mai comod pe fotoliu. Ceva legat de un canal de evacuare a apei.

— Exact. Mașina mea a fost dirijată în avalul unui asemenea canal încă din amonte.

— Și n-ai pățit nimic? a întrebat femeia cu glas aparent somnoros.

— Nu grav; am rămas în mașină până când...

— Te rog, nu, a spus femeia, cu un glas care îi trăda oboseala, făcând un semn din masa neclară a fotoliului. Nu vreau să aud amănunte.

El nu a spus nimic; s-a mulțumit să strângă din buze.

— Am înțeles că șoferul tău nu a fost la fel de norocos, a spus bărbatul.

— Mda, a murit. S-a aplecat în față. De fapt, cred că voi ați aranjat totul.

— Da, a spus femeia care rămăsese în aceeași poziție, iar vocea ei s-a ridicat ca fumul. De fapt, noi am făcut-o.

— Sinceritatea asta mi se pare cuceritoare, vouă nu?

Bărbatul s-a uitat admirativ la genunchii, sânii și capul femeii, singurele părți care se mai vedeau din ea peste brațele împlănite ale fotoliului. A zâmbit.

— Desigur, domnule Staberinde, camarada mea glumește. Noi nu am face un lucru atât de îngrozitor. Dar ți-am putea oferi un oarecare sprijin pentru a-i descoperi pe adevărații vinovați.

— Serios?

Bărbatul a confirmat cu o mișcare din cap.

— Poate ne-ar face plăcere să te ajutăm, înțelegeți?

— A, sunt convins.

Bărbatul a râs.

— Domnule Staberinde, cine ești în realitate?

— V-am spus; sunt turist. A adulmecat bolul. Am dat recent de niște bani și mereu mi-am dorit să vizitez Soloton - în stil mare - și exact asta fac.

— Cum ai ajuns să controlezi Fundația Vanguard, domnule Staberinde?

— Socotesc că astfel de întrebări sunt nepoliticoase.

— Așa sunt. Bărbatul a zâmbit. Îmi cer iertare. Domnule Staberinde, îmi dai voie să ghicesc ce profesie ai? Mă refer la perioada dinainte de a deveni un domn bogat, bineînțeles.

El a făcut un gest din umeri.

— Dacă ții neapărat.

— Te-ai ocupat de computere, a spus bărbatul.

Zakalwe dăduse să ridice paharul spre buze, doar ca să ezite, așa cum a și făcut-o.

— Fără comentarii, a zis el, privindu-l drept în ochi pe bărbat.

— Așadar, a spus bărbatul, Fundația Vanguard are o conducere nouă, așa e?

— Corect. O conducere mai bună.

Bărbatul a dat din cap.

— Așa am auzit și eu, chiar în această după-amiază. S-a aplecat puțin în față, apoi și-a frecat mâinile. Domnule Staberinde, nu vreau să mă amestec în operațiunile comerciale și planurile tale de viitor, dar mă întrebam dacă ne poți oferi o idee generală privind direcția în care va acționa Fundația Vanguard în următorii ani. Pur și simplu din curiozitate, deocamdată.

— E simplu, a spus Zakalwe surâzând. Profituri mai mari.

Vanguard putea fi cea mai mare corporație de aici dacă ar fi avut un comportament mai agresiv în probleme de marketing. A fost condusă de o organizație caritabilă; s-a crezut că va lansa o invenție tehnologică pentru a-și recăpăta poziția de fiecare dată când a rămas în urmă. Însă de acum înainte va lupta la fel ca marii actori și îi va sprijini pe câștigători. (Bărbatul a dat din cap în semn că a înțeles.) Până acum, Fundația Vanguard a fost prea... umilă. A ridicat din umeri. Probabil că așa se întâmplă când lași ceva să fie condus de mașini. Dar s-a terminat cu etapa asta. De azi înainte, mașinile vor face ceea ce le cer eu, iar Fundația Vanguard va deveni un competitor, un prădător, înțelegeți?

A răs, nu prea brutal, a sperat el, dându-și seama că exista posibilitatea de a îngroșa lucrurile.

Treptat, bărbatul a zâmbit larg.

— Îți închipui că poți ține mașinile la locul lor?

— Da. Și-a întărit afirmația cu o mișcare viguroasă din cap. Da, cred asta.

— Hm. Domnule Staberinde, ai auzit de Tsoldrin Beychae?

— Sigur că da. Nu-l cunoaște toată lumea?

Cu o mișcare lichidă, bărbatul a ridicat din sprâncene.

— Și crezi că...?

— Ar fi putut fi un mare politician.

— Mulți afirmă că *a fost* politician, a spus femeia din adâncimile fotoliului.

Zakalwe a clătinat din cap și a privit spre fundul bolului cu drog.

— A fost de partea cui nu trebuia. Păcat... pentru a fi mare, trebuie să fii de partea câștigătorilor. O parte a măreției este să știi asta. El n-a procedat astfel. La fel ca tatăl meu.

— Aha... a făcut femeia.

— Tatăl tău, domnule Staberinde? a întrebat bărbatul.

— Da, a recunoscut el. El și Beychae... ei bine, e o poveste lungă, dar... s-au cunoscut demult.

— Avem timp să ascultăm povestea, s-a grăbit să spună bărbatul.

— Eu nu am, a spus Zakalwe. Ridicându-se, a pus jos bolul și paharul și a ridicat casca. Vă mulțumesc pentru invitație, dar cred că mă voi întoarce; sunt cam obosit și m-am ales cu câteva lovituri în mașină, înțelegeți?

— Da, a spus bărbatul ridicându-se. Ne pare rău pentru cele petrecute.

— A, vă mulțumesc.

— Ți-am putea oferi ceva drept despăgubire?

— Da? Ce anume? S-a jucat cu casca. Bani am cu grămada.

— N-ai dori să stai de vorbă cu Tsoldrin Beychae?

Încruntându-se, a ridicat privirea.

— Nu știu, să fac asta? E aici?

Și a făcut un gest către oamenii de la petrecere. Femeia a chicotit.

— Nu, a spus bărbatul râzând. Nu aici. Dar în oraș. Vrei să discuți cu el? E un individ fascinant și nu mai activează de partea cui nu trebuie, ca să zic așa. În prezent, și-a dedicat viața studiului. Dar tot fascinant a rămas, așa cum zic.

El a ridicat din umeri.

— Ei bine... poate. O să mă mai gândesc. După nebunia din dimineața asta, îmi trecuse prin minte să plec.

— O, te rog să analizezi mai bine, domnule Staberinde. Te rog, gândește-te. Ai putea face mult bine, pentru noi toți, dacă stai de vorbă cu acest om. Cine știe; poate îl ajuți să devină mare. A întins o mână spre ușă. Dar îmi dau seama că vrei să pleci. Permite-mi să te conduc la mașină. S-au apropiat de ușă. Mollen s-a retras. A. Uite-l pe Mollen. Salută, Mollen.

Bărbatul cărunt a atins o cutie prinsă la centură.

— Bună, a spus cutia.

— Mollen nu poate vorbi, înțelegi? De când îl cunoaștem, n-a rostit nicio vorbă.

— Adevărat, a spus femeia. Acum se scufundase cu totul în fotoliu. Am considerat că trebuia să-și dreagă glasul; de aceea i-am smuls limba.

A chicotit, dar sunetul scos a amintit de un râgâit.

— Ne cunoaștem.

L-a salutat din cap pe bărbatul masiv, a cărui față s-a schimonosit în mod ciudat pe sub cicatrice.

Petrecerea din pivnița-vapor a continuat. Aproape că s-a ciocnit de o femeie care avea ochii la ceafă. Câțiva petrecăreți schimbau membre între ei. Oamenii se făleau cu patru brațe sau nu aveau nici unul (și cerșeau ca paharele cu băutură să le fie duse la gură de către alții), ori aveau un picior în plus, ori aveau brațe și picioare de la celălalt sex. O femeie se plimba cu

mândrie urmată de un bărbat care arbora un zâmbet grețos de prostesc; femeia își ridica mereu fusta și își etala sexul bărbătesc complet.

Zakalwe spera ca până la încheierea serii toți cei prezenți să uite cine și ce avea.

A trecut printr-o zonă mai liniștită a petrecerii, unde focurile de artificii făceau ca asupra oamenilor să cadă scânteii reci. Toți râdeau și - nu a găsit un cuvânt mai potrivit - țopăiau.

Îl s-a urât drum bun. A călătorit cu aceeași mașină cu care venise, dar cu alt șofer. A urmărit luminile și întinderea calmă și ninsă a orașului și s-a gândit la oameni de la petreceri și la oameni în vreme de război; a văzut petrecerea pe care o părăsise și tranșeele verzi-cenușii în care se aflau oameni plini de glod, așteptând înfrigurați; a văzut oameni îmbrăcați în costume negre și strălucitoare biciuindu-se unii pe alții și fiind legați... dar a văzut și oameni înlănțuiți de paturi sau scaune, ținând, în vreme ce bărbații în uniforme își demonstau aptitudinile deosebite.

Și-a dat seama că uneori trebuia să i se aducă aminte că încă posedea capacitatea de a disprețui.

Mașina a mers cu viteză pe străzile tăcute. Și-a scos ochelarii cu lentile închise la culoare. Orașul continua să defileze prin dreptul lui.

VI

Cândva - între perioada în care îl condusesse pe Cel Ales de-a curmezișul pustietății secetoase și aceea în care sfârșise strivit ca o insectă în caldeira inundată scurmând semne în țărână - își luase un soi de vacanță și un timp cochetase cu ideea de a renunța la activitatea în folosul Culturii și de a face altceva. Întotdeauna avusese impresia că bărbatul ideal era ori soldat, ori poet și de aceea, după ce își petrecuse cea mai mare parte a vieții fiind unul dintre acele lucruri - pentru el - total opuse, a hotărât să își schimbe viața și să devină altceva.

A trăit într-un sătuc dintr-o țară mică, preponderent rurală de pe o planetă mărunță, subdezvoltată, care nu se grăbea. A locuit la o pereche de bătrâni într-o căsuță din copaci, aflată pe văile de sub niște munți. Se trezea dimineața devreme și făcea

plimbări lungi.

Peisajul rural arăta primenit, verde și proaspăt; era vară, iar câmpiile și pădurile, potecile și malurile râurilor erau pline de flori imposibil de numit, de toate culorile. Copacii înalți se unduiau în adierile calde de vară, frunzele erau strălucitoare și fluturau ca drapelele, iar apa curgea de pe lande și dealuri, peste pietrele adunate ale pâraielor sclipitoare ca un concentrat limpede al aerului însuși. Transpira urcând până pe culmile dealurilor noduroase, se cățara pe stâncile solitare ajungând până în vârful lor și alerga chiuind și râzând pe crestele mai late, sub umbrele trecătoare ale norilor mici, aflați la mare înălțime.

Pe landă, pe dealuri, a văzut animale. Unele minuscule, care țâșneau aproape invizibile în desigurii, cât pe ce să fie călcate în picioare, altele mai mari, care făceau salturi și se opreau, priveau în urmă, după care se îndepărtau ținându-și, dispărând în bărloguri sau printre stânci; altele și mai mari, care goneau fluid pe pământ în turme urmărindu-l, apoi deveneau aproape invizibile când încetau să mai pască. Păsările îl atacau când se apropia prea mult de cuiburile lor; altele țipau din apropiere, fluturând dintr-o aripă și încercând să îi distragă atenția când se apropia de progeniturile lor. Era atent să nu le calce cuiburile.

În acele plimbări își lua întotdeauna un carnet și își nota tot ce i se părea interesant. Încerca să descrie senzația pe care i-o dădeau ierburile când le avea între degete, felul în care sunau copacii, diversitatea vizuală a florilor, modul în care se deplasau și reacționau animalele și păsările, culoarea stâncilor și a cerului. A ținut un jurnal adevărat într-un carnet mai mare, pe care îl păstra în camera lui din căsuța bătrânilor. Făcea note în fiecare seară, ca și cum ar fi completat un raport pentru cine știe ce autoritate superioară.

În alt album a rescris notațiile, împreună cu alte note la notații, iar apoi s-a apucat să taie cuvinte din acele notițe adnotate, îndepărtând cu atenție cuvânt după cuvânt, până când a obținut ceva care semăna a poem. Așa își imagina că se scrie poezie.

Adusese cu sine câteva cărți cu poeme, iar când vremea era umedă, lucru care se întâmpla rar, rămânea în casă și încerca să le citească. De obicei însă, lectura lor îl făcea somnoros. Cărțile despre poezie și poeți, pe care le adusese îl derutau și mai mult, astfel că trebuia să recitească mereu pasaj după pasaj pentru a

reține fiecare cuvânt, dar nici atunci nu se simțea mai lămurit.

La fiecare câteva zile se ducea la taverna satului, unde juca popice și pietre cu localnicii. Diminețile de după astfel de seri erau considerate perioade de recuperare, de aceea, când ieșea la plimbare, își lăsa carnetul de notițe acasă.

În restul timpului umbla până la epuizare și se menținea în formă; se cățara în copaci pentru a vedea cât de sus putea ajunge înainte ca ramurile să fie prea subțiri pentru a-l susține, escalada fețe stâncoase și cariere părăsite, mergea în echilibru pe copaci prăbușiți de-a latul ravenelor abrupte, sărea de pe o piatră pe alta, traversând râuri, iar câteodată urmărea și fugărea animalele de pe landă, știind că nu le putea ajunge din urmă, dar râzând când alergia după ele.

Singurii oameni pe care îi vedea pe dealuri erau fermieri și păstori. Câteodată vedea sclavi muncind pe câmpuri și rareori întâlnea oameni ieșiți la plimbare. Nu îi plăcea să se oprească pentru a sta de vorbă cu ei.

Singura persoană pe care o vedea cu regularitate era un bărbat care înălța zmee pe dealuri. Se vedeau unul pe altul de la depărtare. La început, nu s-a întâmplat ca drumurile lor să se încrucișeze, dar mai târziu a avut grijă să evite acest lucru; dacă vedea silueta slabă îndreptându-se spre el, schimba direcția, urca alt deal dacă vedea un zmeu mic, de culoare roșie zburând deasupra culmii spre care dorise să se îndrepte. Asta devenise un fel de tradiție, un obicei personal.

Zilele se scurgeau. Odată, stătea pe un deal și a văzut o sclavă fugind pe câmpurile de la poale, prin tiparele ciudate și lente pe care curenții vântului împingeau blana roșie-aurie a terenului. Fuga slavei lăsa o urmă amintind de siajul unui vapor. Femeia a ajuns doar până la râu, unde supraveghetorul călare al latifundiarului a doborât-o. L-a urmărit pe supraveghetor bătând-o pe femeie - a văzut bățul lung ridicându-se și coborând, minuscul de la o asemenea distanță -, dar nu a auzit niciun sunet, pentru că vântul bătea în direcție nepotrivită. După ce, într-un târziu, femeia a rămas nemișcată pe malul râului, supraveghetorul a descălecat aproape de capul ei; s-a văzut o sclipire, dar nu și-a dat seama precis ce se petrecuse. Supraveghetorul a plecat călare; ceva mai târziu, sclavi încătușați de picioare au venit și au dus femeia de acolo.

Și-a notat acest lucru.

În acea seară, după cina luată în casa celor doi bătrâni, după ce nevasta s-a dus la culcare, el i-a povestit bătrânului ce văzuse. Bătrânul a dat rar din cap în timp ce mesteca o rădăcină care conținea ceva narcotic și a scuipat suc în foc. Se știa că supraveghetorul era nemilos, a spus bătrânul; tăia limba oricărui sclav care încerca să evadeze. Păstra limbile la uscat pe o sfoară întinsă deasupra intrării în îngrăditura sclavilor de la ferma latifundiarului.

El și bătrânul au băut apoi niște alcool cumplit de tare, făcut din cereale, din cești mici, după care bătrânul i-a spus o poveste.

În poveste, un bărbat care mergea printr-o pădure sălbatică a fost ispitit din calea lui de niște flori frumoase, iar apoi a văzut o femeie tânără și frumoasă dormind într-un luminiș. S-a apropiat de fecioară, iar ea s-a trezit. S-a așezat alături de ea și, în timp ce au stat de vorbă, el și-a dat seama că ea mirosea a flori, un parfum mai minunat decât oricare altul pe care îl simțise, fiind atât de intens, încât a amețit de tăria îmbătătoare a lui. După o vreme, înconjurat de mirosul ei floral, fermecat de vocea ei ușor cântată și de purtarea ei sfioasă, el a rugat-o să îl lase să o sărute și, în cele din urmă, când ea i-a îngăduit, săruturile lor au devenit pasionale și s-au împreunat.

Însă în acest timp, chiar din primul moment când s-a unit, ori de câte ori bărbatul privea cu un ochi vedea cum femeia se transforma. Privită cu un ochi, ea arăta ca la început, dar privită cu celălalt ochi, ea părea mai bătrână, nemaifiind abia trecută de copilărie. Cu fiecare zbatere a iubirii lor, ea a îmbătrânit (deși doar când era privită cu un ochi), trecând prin maturitate și strălucirea târzie a vârstei de mijloc până la bătrânețe.

În tot acel timp, bărbatul a văzut-o tânără doar închizând un ochi - și bineînțeles că nu s-a putut opri din actul pe care îl aveau împreună, dar s-a simțit tentat mereu să privească și prin celălalt ochi, și era înmărmurit și uimit de transformarea îngrozitoare care se petrecea.

În ultimele momente pe care și le-a amintit a închis ambii ochi, deschizându-i doar în momentul culminant, când a văzut - de astă dată cu amândoi ochii - că se aruncase asupra unui cadavru în descompunere, cotropit deja de viermi și alte insecte; mirosul de flori s-a schimbat în aceeași clipă, devenind o duhoare insuportabilă de moarte, dar în așa fel încât și-a dat

seama că mirosul fusese mereu astfel, și, când vintrele lui au cedat în cadavru, a vărsat și tot ce mâncase în acea zi.

Spiritul pădurii i-a legat viața cu două fire și, cu ambele mâini, l-a prins strâns, l-a smuls din țesătura vieții și l-a târât spre lumea umbrelor.

Acolo, sufletul lui a fost sfărâmat într-un milion de bucăți care au fost azvârlite asupra lumii, pentru a alcătui sufletul tuturor muștelor de polen, care aduc în același timp o viață nouă, dar și moartea florilor.

I-a mulțumit bătrânului pentru acea poveste și i-a spus la rândul-i câteva pe care le ținea minte din copilărie.

Câteva zile mai târziu, a alergat după un mic animal pe landă; acesta a alunecat pe iarba umedă de rouă și s-a rostogolit, apoi a căzut cu picioarele răsfirate peste niște pietre rămânând fără suflu. El a scos un chiot victorios și s-a aruncat înainte pe pantă către animalul care se ridica nesigur pe picioare; a sărit ultimii doi metri, aterizând cu ambele picioare alături de locul în care se prăbușise animalul, dar acesta și-a adunat picioarele și a pornit în goană, nevătămat și a dispărut în josul unei adâncituri. Respirând greu și transpirat, el a râs. A rămas locului, și-a lăsat mâinile pe genunchi și s-a aplecat de mijloc, încercând să-și recapete suflul.

Ceva s-a mișcat sub tălpile lui. A văzut și a simțit.

Sub el se afla un cuib. Căzuse exact peste el. Ouăle cu coaja pătată, sfărâmate, își împrăștiu lichidul peste călcâiele lui, peste rămurele și mușchi.

Deja simțind un gol în stomac, și-a mișcat piciorul. Ceva negru s-a zbătut sub talpa lui. S-a mișcat în razele de soare; capul și gâtul negre; un ochi negru, care îl privea fix, strălucitor și străpungător, ca o piatră de culoare închisă de la fundul unui pârliaș. Pasărea s-a zbătut, făcându-l să sară puțin înapoi, de parcă ar fi nimerit cu picioarele desculțe pe ceva care înțepa, a bătut neajutorată din aripi ieșind din iarba landei, a țopăit într-un picior, târându-și o aripă zdrobită după ea. S-a oprit la o oarecare distanță de el, oarecum în lateral, apoi și-a înclinat capul într-o parte, părând să îl privească.

El și-a șters bocancii de mușchiul aflat pe jos. Toate ouăle erau sparte. Pasărea a scos un sunet slab, tânguitor. El s-a întors și a început să se îndepărteze, apoi s-a oprit, a blestemat, a pornit înapoi și a călcat pasărea pe aripa ruptă, prinzând-o cu

ușurință într-o furtună de țipete și pene.

I-a răsucit capul și a lăsat să cadă rămășițele lipsite de vlagă în iarbă.

În acea seară a încetat să mai scrie în jurnal și după aceea nu a mai revenit la el. Vremea a devenit umedă și apăsătoare, dar ploaia nu a venit. Într-o zi, aflat pe culmea unui deal, bărbatul cu zmeul l-a strigat; transpirând, s-a grăbit să se îndepărteze.

După aproape zece zile de la incidentul cu pasărea, a recunoscut în sinea lui că nu va deveni niciodată poet.

Câteva zile mai târziu a plecat și nu s-a mai auzit de el, deși polițistul latifundiarului a trimis vorbă către toate orașele din regiune să fie prins, deoarece necunoscutul se făcea suspect de ce se petrecuse în noaptea dispariției lui, când supraveghetorul de la ferma latifundiarului fusese găsit mort în pat, având pe chip o expresie de groază cumplită, iar gura și gâtul pline de limbi umane uscate, dar și bucăți de hârtie nescrisă, care îl făcuseră să moară prin sufocare.

Nouă

A dormit până după crăpatul zorilor, apoi a plecat într-o plimbare ca să gândească. A ieșit pe tunelul de serviciu, care ducea dinspre hotel spre anexă, și a lăsat în buzunar ochelarii cu lentile închise la culoare. Hotelul îi curățase vechea haină de ploaie; a îmbrăcat-o, a luat mănuși groase pe mâini și și-a pus o eșarfă în jurul gâtului.

A pășit atent de-a lungul străzilor încălzite și a pavajelor care șiroiau și a înălțat capul pentru a contempla cerul. Răsuflarea lui scotea aburi. Mici cascade de zăpadă cădeau de pe clădiri și fire electrice, în timp ce razele slabe de soare și o briză blândă făceau temperatura să crească. Prin rigole se scurgeau apă limpede și bucăți de gheață pe cale să se topească; din burlanele clădirilor curgea sau picura apa provenită din topirea zăpezii și, de fiecare dată când prin dreptul lui trecea vreun vehicul, auzea un șuierat umed. A traversat strada, pentru că pe trotuarul celălalt bătea soarele.

A urcat trepte și a traversat poduri; a pășit cu fereală pe porțiunile în care nu exista sistem de încălzire, ori acesta cedase. A regretat că nu încălțase bocanci mai buni; cei pe care

Îi purta arătau bine, dar nu îi ofereau suficientă aderență. Pentru a evita alunecarea și căderea trebuia să pășească la fel ca un bătrân, cu mâinile în lături, de parcă ar fi încercat să prindă un baston, îndoit din șale când, de fapt, el voia să înainteze cu spinarea dreaptă. Asta l-a iritat, dar să meargă mai departe fără să cunoască condițiile schimbate și căderea pe spate îl atrăgeau și mai puțin.

Când a alunecat, a făcut-o în fața unor tineri. Cobora cu grijă niște trepte acoperite cu gheață, care duceau spre un pod suspendat, lat, care trecea peste o joncțiune feroviară. Râzând și glumind între ei, tinerii mergeau spre el. El și-a împărțit atenția între grup și treptele înșelătoare. Păreau foarte tineri, iar acțiunile, gesturile și glasurile lor puternice păreau să debordeze de energie, ceea ce l-a făcut brusc să își simtă vârsta. Erau patru la număr; iar cei doi băieți, vorbind foarte tare, se străduiau să le impresioneze pe fete. Una dintre fete era deosebit de înaltă și brunetă, elegantă în maniera firească a tinerelor care abia au ajuns la maturitate. A rămas cu ochii la ea, moment în care și-a îndreptat spinarea, și cu puțin înainte ca picioarele să îl trădeze, a simțit că pășește ceva mai târziu decât de obicei.

S-a prăbuși pe ultima treaptă și a rămas în șezut un moment, apoi a surâs fals și s-a ridicat înainte ca tinerii să ajungă în dreptul lui. (Unul dintre băieți hohotea, iar cu un gest dramatic și-a dus mâna înmănușată la gura peste care avea un fular.)

El și-a scuturat zăpada de pe poalele pelerinei de ploaie și a aruncat câteva picături de apă spre tânăra. Râzând, cei patru au trecut pe lângă el și au urcat treptele. El a mers până la jumătatea podului - strâmbându-se de durerea care se furișa dinspre noadă - și a auzit un strigăt; s-a întors și a primit un bulgăre de zăpadă drept în față.

L-a surprins râzând când au fugit iute din capul scării, dar era prea preocupat să își scoată zăpada din nări și din ochii care îl usturau și nu mai putea vedea bine. A simțit o pulsație dureroasă în nas, dar acesta nu îi fusese spart din nou. A continuat să meargă, a trecut pe lângă doi vârstnici care, mergând la braț, au clătinat din cap, și-au exprimat dezaprobarea și au spus ceva despre studenții obraznici. El s-a mulțumit să dea aprobator din cap către ei și și-a șters fața cu batista.

În timp ce ieșea de pe pod a zâmbit, apoi a urcat alte câteva trepte spre o esplanadă tăiată dedesubtul unei clădiri de birouri. Și-a dat seama că altădată s-ar fi simțit rușinat de ceea ce i se întâmplase, jenat că alunecase, că fusese văzut alunecând, dar și de faptul că fusese lovit de bulgărele de zăpadă, după ce se întorsese cu atâta naivitate spre atacator, fără a mai vorbi de faptul că perechea de vârstnici asistase la acea situație stânjenitoare. Cândva ar fi pornit în goană după acei tineri pentru ca măcar să îi bage în sperieți, dar acum nu o făcuse.

S-a oprit la un chioșc cu băuturi calde aflat pe esplanadă și a comandat o cană cu supă. S-a rezemat de chioșc și și-a tras o mânășă, trăgând-o cu dinții. A ținut cana aburindă în cealaltă mână și a simțit căldura degajată de ea. S-a apropiat de balustradă, s-a așezat pe o bancă și, cu sorbituri atente, a băut supă. Bărbatul de la chioșcul cu supă a șters tejgheaua și, trăgând dintr-o țigară ceramică prinsă cu un lăntișor în jurul gâtului, a ascultat ce se difuza la radio.

Șezutul încă îl dorea surd după căzătură. A zâmbit spre oraș prin aburii care se înălțau din cană. Așa îi trebuia, și-a zis în gând.

Când s-a întors la hotel, a găsit un mesaj. Domnul Beychae ar dori să îl întâlnească. Dacă nu avea nimic împotriva, i se va trimite o mașină după masa de prânz.

— Cheradenine, asta este o veste minunată.

— Mda, așa cred.

— *Sper că nu ești tot pesimist, ești?*

— Tot ce vreau să spun e că nu vreau să vă dau speranțe deșarte. Stătea întins pe spate în pat, privind picturile de pe tavan și vorbind cu Sma prin intermediul transmitătorului în formă de cercel. S-ar putea să merg la întâlnire, dar mă îndoiesc că am vreo șansă de a-l scoate de acolo. Voi descoperi probabil că s-a senilizat și va spune: „Hei, Zakalwe; tot mai lucrezi pentru Cultură împotriva zevzecilor de aici?” Caz în care vreau să fiu scos de acolo, ai înțelege?

— Te recuperăm, nu-ți face griji.

— Dacă și când îl voi lua pe individ, mai vreți să mă îndrept spre Habitatele Impren?

— Da. Va trebui să folosești modulul; nu putem risca trimitându-l pe *Xenofob*. Dacă îl răpești pe Beychae, vor

declanșa alertă maximă; nu vom putea pătrunde fără a fi observați, iar asta ar putea să întoarcă întregul Ciorchine împotriva noastră pe motiv că ne-am amestecat.

— Și cât de departe e Impren dacă vom călători cu modulul?

— La două zile.

El a oftat.

— Cred că mă voi descurca.

— Ești perfect pregătit pentru cazul în care vei reuși asta?

— Da. Capsula e îngropată în deșert și amorsată; modulul se ascunde în cea mai apropiată gigantă gazoasă, așteptând același semnal. Dar dacă îmi iau transmițătorul, cum mai luăm legătura?

— Ei bine, a spus Sma. Indiferent cât de mult aș dori să afirm „Ți-am spus eu” și să-ți trimit un cercetaș sau un proiectil-cuțit, acum n-o putem face; s-ar putea ca sistemele lor de supraveghere să fie îndeajuns de bune pentru a detecta așa ceva. Tot ce putem face este să plasăm un microsatelit pe orbită, care să efectueze o scanare pasivă; cu alte cuvinte, să supravegheze. Dacă se constată că ai necazuri, vom transmite semnale către capsulă și modul în locul tău. Alternativa este să-ți folosești telefonul, dacă poți crede asta. Există câteva numere Vanguard neînregistrate, pe care deja le ai... Zakalwe?

— Mda.

— Ai numerele acelea?

— A, sigur.

— Sau avem o interceptare prin link a serviciilor de urgență din Solotol; formezi doar trei cifre și strigi: „Zakalwe!” către operatoare; te vom auzi și noi.

— Sunt cât se poate de încrezător, a spus el pe nerăsuflăte și a clătinat din cap.

— Nu-ți face griji, Cheradenine.

— Eu, să-mi fac griji?

Venise mașina pentru el: a văzut-o de la fereastră. A coborât și l-a întâlnit pe Mollen. Ar fi vrut să poarte din nou costumul, dar se îndoia că ar fi fost lăsat să îl poarte în zonele de securitate maximă. Își luase doar vechea pelerină de ploaie și ochelarii cu lentile întunecate.

— Salut.

— Salut, Mollen.

- O zi plăcută.
- Da. Unde mergem?
- Nu știu.
- Dar tu ești la volan.
- Adevărat.
- Înseamnă că știi unde mergem.
- Vreți să repetați?
- Am spus că dacă tu conduci trebuie să știi încotro mergem.
- Îmi pare rău.

A rămas lângă mașină, în timp ce Mollen i-a ținut portiera deschisă.

— Ei bine, spune-mi măcar dacă e foarte departe, pentru că s-ar putea să îi anunț pe niște oameni că nu voi reveni curând.

Bărbatul masiv s-a încruntat, iar fața lui plină de cicatrice s-a încrețit în direcții ciudate și în tipare neobișnuite. A ezitat când a trebuit să apese pe butoanele cutiei de la brâu. În timp ce se concentra, Mollen și-a umezit buzele cu limba. Așadar, la urma urmelor, nu îi extirpaseră limba.

A presupus că problema lui Mollen era legată de coardele vocale. Nu și-a putut da seama de ce superiorii lui nu îl înzestraseră cu unele artificiale sau nu le lăsaseră să se refacă, decât dacă preferau ca subordonatul lor să posede un set limitat de răspunsuri. Într-un asemenea caz, acestuia i-ar fi fost greu să îi vorbească de rău.

- Da.
- Da înseamnă departe?
- Nu.
- Hotărăște-te.

A rămas cu o mână lipită de portiera deschisă a mașinii, fără să se sinchisească de acel semn de nepolitețe față de bărbatul cărunt; prefera să pună la încercare vocabularul lui limitat.

- Îmi pare rău.
- Înseamnă că este destul de aproape, în interiorul orașului?

Chipul brăzdat de cicatrice al lui Mullen s-a încruntat din nou. Și-a țuguat buzele și a apăsat alte butoane cu o privire prin care își cerea scuze.

- Da.
- În oraș?
- Probabil.
- Mulțumesc.

— Da.

A urcat în mașină. Era alta decât cea cu care călătorise în noaptea precedentă. Mollen a urcat în compartimentul separat al șoferului, apoi și-a fixat centura de siguranță cu atenție; a apăsător pe pedale și a pornit foarte lin. Alte două mașini au pornit imediat în urma lor, apoi s-au oprit la intrarea pe prima stradă din afara hotelului, blocând automobilele celor din presă.

Tocmai urmărea păsările care, rotindu-se în înaltul cerului, arătau ca niște puncte, când imaginea a început să se estompeze. La început, a crezut că ecranele întunecate se ridicau pe dinafară la geamurile din spate și în lateral. Apoi a observat bule; un lichid negru umplea spațiul dintre cele două foi de geam ale lunetei. A apăsător butonul care îi permitea să discute cu Mollen.

— Hei! a strigat el.

Lichidul întunecat ajunsese la jumătatea ecranelor, ridicându-se treptat și între el și Mollen, dar și pe cele trei laturi.

— Da, a răspuns Mollen.

A tras de mânerul portierei. Aceasta s-a deschis; un val de aer rece a pătruns șuierând în mașină. Lichidul de culoare închisă a continuat să umple spațiile dintre foile de geam.

— Ce se întâmplă?

L-a văzut pe Mollen apăsător cu atenție un buton pe sintetizatorul de voce, după care lichidul i-a blocat vederea în față.

— Nu vă alarmați, domnule Staberinde. Aceasta este o măsură de precauție pentru a ne asigura că se respectă intimitatea domnului Beychae, a auzit el un mesaj pregătit dinainte, evident.

— Hm. Bine.

A ridicat din umeri; a închis portiera și a rămas pe întuneric până când s-a aprins o lumină slabă. S-a rezemat de spătar și nu a făcut nimic. Întunericul venit pe neașteptate avea menirea de a-l speria, probabil pentru a vedea reacția lui.

Mașina a continuat să ruleze, lumina gălbuie a becului mic transmitea o senzație caldă și uscată în interiorul mașinii care, deși mare, părea acum mică din cauza absenței imaginilor din exterior; a pornit instalația de ventilație a aerului și s-a rezemat din nou de spătar. A rămas cu ochelarii negri pe nas.

Mașina a virat, a căpătat viteză și a coborât pante, a trecut

bubuitoare prin tuneluri și peste poduri. Credea că își dădea seama de mișcările vehiculului, dar nu avea niciun punct de referință exterior.

Au străbătut cu ecou un tunel lung, coborând aparent în linie dreaptă, dar drumul putea merge și într-o spirală largă, apoi mașina s-a oprit. A urmat un moment de tăcere, apoi s-au auzit câteva zgomote neclare din exterior, probabil și voci, după care au mai înaintat puțin. Transmițătorul l-a împuns slab în lobul urechii. A împins mărghică mai adânc în ureche. „Radiții X” i-a șoptit cerceul.

Și-a îngăduit un zâmbet firav. Se aștepta să i se deschidă portiera și să i se ceară transmițătorul... însă mașina a mai înaintat câțiva metri.

Vehiculul a început să coboare. Motorul fusese oprit; a presupus că se aflau într-un lift mare. S-au oprit, au înaintat din nou, tot în tăcere, s-au oprit încă o dată, după care s-a simțit deplasat în față și în jos. De astă dată, spirala era evidentă. Tot nu se auzea zgomotul motorului, prin urmare vehiculul era tractat sau cobora liber.

În timp ce mașina se oprea, lichidul negru a coborât încet dintre foile de geam. Se aflau într-un tunel larg iluminat de un șir lung de becuri. Tunelul mergea înapoi până la o curbă, iar în față sfârșea înaintea unor uși masive din metal.

Mollen dispăruse.

A încercat mânerul portierei, a deschis-o și a coborât.

În tunel era cald, deși aerul părea destul de proaspăt. Și-a scos vechea haină de ploaie. A privit ușile metalice. În ele exista și o ușă normală. Nu avea clanță, de aceea a împins-o, dar nu s-a întâmplat nimic. S-a întors la mașină, a găsit claxonul și a apăsător pe el.

Zgomotul a răsunat cu putere în tunel, făcându-i urechile să țiuie din cauza ecoului. S-a așezat pe bancheta din spate.

După o vreme, pe ușa mică a ieșit femeia. S-a apropiat de mașină și s-a uitat pe geam.

— Bună ziua.

— Bună ziua. Iată-mă.

— Da. Și tot cu ochelarii aceia, a spus ea și a zâmbit. Urmează-mă, te rog, a adăugat ea și a pornit cu pași iuți.

El și-a luat haina de ploaie și a urmat-o.

Dincolo de uși, tunelul continua; au ajuns la niște uși aflate în partea laterală a tunelului; un mic lift i-a dus mai departe, în jos. Femeia purta o rochie cu croială dreaptă, de culoare neagră cu dungi albe, subțiri.

Liftul s-a oprit. Au pătruns într-un hol mic, amintind de cel al unei case, decorat cu picturi și plante în ghivece și finisat cu piatră netedă, fumurie cu dungi. Mocheta groasă absorbea sunetul pașilor când au coborât câteva trepte și au ajuns într-un balcon spațios, aflat la jumătatea înălțimii unei săli mari; în rest sala era înțesată de cărți și mese; au coborât o scară care avea cărți sub treptele din lemn și deasupra capului.

Ea l-a condus pe după teancuri de cărți așezate pe podea și au ajuns la o masă înconjurată de scaune. Pe tăblia ei se găsea o mașinărie cu un ecran mic, iar în jurul ei erau role.

Beychae era în dormitorul lui și se odihnea. Bătrânul - chel, cu fața ridată, îmbrăcat cu o robă care îi ascundea burta nu prea mare cu care se alesese de când se dedicase studiului - a clipit când femeia a bătut și a deschis ușa. Ochii încă îi străluceau.

— Tsoldrin, îmi pare foarte rău că te deranjez. Vino să vezi pe cine ți-am adus în vizită.

A venit alături de ea pe coridor și a rămas la ușă când femeia i-a făcut semn către bărbatul care stătea în picioare lângă masa pe care se afla ecranul de citit benzi.

— Îl cunoști?

Tsoldrin Beychae și-a pus ochelarii - era îndeajuns de demodat ca să-și arate vârsta în loc să și-o ascundă - și l-a măsurat pe bărbat. Acesta era destul de tânăr, cu picioare lungi și păr negru - pieptănat peste cap și prins în coadă la spate - și avea o față remarcabilă, chiar atrăgătoare, întunecată de genul de barbă care nu dispare doar prin bărbierit superficial. Privite atent, buzele lui erau tulburătoare; păreau să trădeze cruzimea și aroganța, și doar când ochiul cuprindea și restul chipului, impresia părea și mai severă și - fără să vrea, probabil - privitorul trebuia să admită că ochelarii cu lentile întunecate nu i puteau ascunde cu totul ochii mari și sprâncenele groase care, libere și evidente, făceau ca senzația generală să nu fie dezagreabilă.

— S-ar putea să-l fi cunoscut, dar nu sunt sigur, a spus rar Beychae.

S-a gândit că îl mai întâlnește probabil pe acel bărbat; chipul lui

avea ceva îngrijorător de familiar, chiar dacă era puțin ascuns în spatele ochelarilor negri.

— Vrea să stea de vorbă cu tine, a spus femeia. Mi-am permis libertatea de a-i spune că dorința este reciprocă. Crede că l-ai cunoscut pe tatăl lui.

— Pe tatăl lui? a întrebat Beychae.

Asta putea explica lucrurile; probabil că omul semăna cu cineva pe care îl cunoscuse, și așa justifica sentimentul ciudat și tulburător pe care îl trăia.

— Ei bine, a spus el, să vedem ce are de spus.

— De ce nu? a zis femeia.

Au ajuns în mijlocul bibliotecii. Beychae s-a îndreptat de spate; băgase de seamă că în ultima vreme mergea cocoșat, dar era încă suficient de vanitos pentru a dori să salute oamenii cu spinarea dreaptă.

— Tsoldrin Beychae, a spus femeia. Domnul Staberinde.

— Sunt onorat, domnule, a spus el privindu-l pe Beychae cu o expresie ciudată și concentrată, precaută și reținută.

I-a strâns mâna bătrânului.

Femeia a părut dezorientată. Expresia de pe fața bătrână și ridată a lui Beychae a rămas de nepătruns. A rămas cu privirea la bărbat, lăsându-și mâna moale în strânsoarea celui alt.

— Domnule... Staberinde, a spus Beychae fără nicio inflexiune în glas.

Beychae s-a întors spre femeia cu rochie lungă, de culoare neagră.

— Mulțumesc.

— Cu plăcere, a murmurat ea și s-a retras.

Zakalwe și-a dat seama că Beychae îl recunoscuse. S-a întors și a pășit spre o alee dintre teancurile de cărți și l-a urmărit pe Beychae venind din urmă, cu ochi în care se citea uimirea. A rămas între cărțile așezate pe rafturi și - ca și cum ar fi făcut o mișcare mecanică - a dus mâna la ureche în momentul în care i s-a adresat lui Beychae.

— Cred că l-ai cunoscut pe... strămoșul meu. Avea alt nume.

Apoi și-a scos ochelarii.

Beychae s-a uitat la el. Expresia de pe fața lui nu s-a schimbat.

— Cred că da, a spus Beychae aruncând o privire în spate. A făcut apoi semn către o masă. Să stăm jos, te rog.

El și-a pus din nou ochelarii.

— Așadar, ce vânt te aduce aici, domnule Staberinde?

El s-a așezat față în față cu bătrânul.

— Curiozitatea, în ceea ce te privește. Ceea ce m-a adus în Solotol a fost... un îndemn lăuntric de a-l vizita. A, și dețin Fundația Vanguard; în conducere am operat unele schimbări. Nu cred că ai aflat.

Bătrânul a clătinat din cap.

— Nu, aici, în subteran, nu sunt la curent cu veștile.

— Am înțeles, a spus Zakalwe, privind teatral în jur. Cred... l-a privit din nou în ochi pe Beychae, cred că nu este cel mai potrivit loc pentru a discuta, nu-i așa?

Beychae a deschis gura să spună ceva, apoi a părut iritat. A aruncat o privire în spate.

— Probabil că nu, a confirmat el. S-a ridicat din nou. Iartă-mă o clipă.

L-a urmărit pe bătrân îndepărtându-se. S-a silit să rămână pe loc.

Și-a plimbat privirea prin bibliotecă. Foarte multe cărți vechi; emanau un miros specific. Atât de multe cuvinte așternute pe hârtie, atât de multe vieți petrecute scriind, atâția ochi pierzându-și acuitatea din cauza cititului. S-a minunat că oamenii se chinuiau atât de mult în acel fel.

— Acum? a auzit-o pe femeie întrebând.

— De ce nu?

S-a întors pe scaun și i-a văzut pe Beychae și pe femeie apărând printre teancurile de cărți.

— Păi, domnule Beychae, a spus femeia. Ar putea fi greu...

— De ce? Nu mai funcționează lifturile?

— Nu de asta, dar...

— Atunci, ce ne împiedică? Să mergem; n-am mai fost la suprafață de multă vreme.

— A. Bine, în regulă... Voi face demersurile necesare.

A zâmbit nesigură, apoi s-a îndepărtat.

— Ei bine, Z... Staberinde, a spus Beychae și s-a așezat din nou, zâmbind drept scuză. Vom face o plimbare până la suprafață, e în regulă?

— Da, de ce nu? a spus el, atent să nu pară prea entuziasmat de idee. Te simți bine, domnule Beychae? Am auzit că te-ai pensionat.

A schimbat amabilități vreme de câteva minute; apoi o tânără blondă a apărut dintre rafturi cu brațele încărcate de cărți. Ea a clipit când l-a văzut pe Zakalwe, apoi a venit în spatele lui Beychae, care a ridicat ochii și i-a zâmbit.

— A, draga mea, el este domnul... Staberinde. Asistenta mea, domnișoara Ubrel Shiol.

— Încântat, a spus el și a dat din cap.

„La naiba“, a gândit el.

Domnișoara Shiol a lăsat cărțile pe masă și și-a pus o mână pe umărul lui Beychae. Bătrânul și-a așezat degetele subțiri peste mâna ei.

— Am auzit că am putea face o plimbare până în oraș, a spus femeia. A coborât privirea spre bătrân și, rămânând cu o mână pe umărul lui Beychae, și-a netezit o cută a rochiei cu cealaltă. Asta vine pe neașteptate.

— Da, a confirmat Beychae. l-a zâmbit. Vei descoperi că bătrânii își păstrează capacitatea de a surprinde uneori.

— Va fi frig, a spus femeia, retrăgându-se. Îți aduc niște haine călduroase.

— Beychae a urmărit-o plecând.

— O fată minunată, a spus el. Nu știu ce m-aș face fără ea.

— Te cred, a răspuns el.

„S-ar putea să fii nevoit să afli“, a gândit el.

Aprobarea pentru călătoria spre suprafață a sosit după o oră. Beychae părea emoționat. Ubrel Shiol l-a convins să îmbrace haine călduroase, și-a schimbat rochia cu ceva dintr-o bucată, și și-a prins părul în creștetul capului. Au folosit aceeași mașină, avându-l la volan tot pe Mollen. El, Beychae și domnișoara Shiol s-au așezat pe bancheta din spate, care era încăpătoare; femeia cu rochie neagră s-a așezat în fața lor.

Au ieșit din tunel în lumina puternică a zilei; zăpada acoperea o curte lată, cu porți înalte din sârmă. Când porțile s-au deschis, agenții de securitate au urmărit mașina care a trecut prin dreptul lor. Mașina a pornit apoi pe un drum secundar care cobora spre cea mai apropiată poartă de acces, după care s-a oprit la o intersecție.

— Există pe undeva vreun târg? a întrebat Beychae. Întotdeauna mi-a plăcut zgomotul și agitația din bâlciuri.

Zakalwe și-a amintit că în apropierea râului Lotol se instalase

un fel de circ ambulant. A sugerat să se îndrepte într-acolo. Mollen a pătruns cu mașina pe bulevardul lat, aproape pustiu.

— Flori, a spus el brusc.

L-au privit toți cu mirare.

Își trecuse un braț de-a lungul banchetei, în spatele lui Beychae și Ubrel Shiol, și a trecut cu palma peste părul acesteia, desprinzându-i o agrafă. A râs și a luat agrafa de pe etajera de sub luneta mașinii. Manevra i-a permis să privească în spate.

Îi urmărea un vehicul mare, ca o camionetă.

— Flori, domnule Staberinde? a întrebat femeia cu rochie neagră.

— Aș vrea să cumpăr niște flori, a spus el, zâmbindu-i întâi ei, apoi lui Shiol. A bătut din palme. De ce nu? Mollen, la Piața de Flori! zâmbind plin de încântare, s-a rezemat de spătar. Apoi s-a aplecat în față cerându-și scuze. Dacă nu vă deranjează, i-a spus el femeii.

Ea a zâmbit.

— Deloc. Mollen, ai auzit, da?

Mașina a pornit pe un alt drum.

În Piața de Flori, plimbându-se printre tarabe, în aglomerația și agitația oamenilor, a cumpărat flori pe care le-a oferit femeii și lui Ubrel Shiol.

— A, uite bâlciul! a spus el, arătând peste râu, unde corturile și hologramele bâlciului sclipeau și se roteau.

Așa cum sperase, au luat feribotul. Era o platformă de mici dimensiuni, pe care nu încăpea decât un vehicul. S-a uitat în urmă, la semicamionul care a rămas pe cheu.

Au ajuns pe malul celălalt. Au mers spre bâlci; Beychae a flecărit, povestindu-i lui Ubrel Shiol amintiri din tinerețe.

— Domnule Staberinde, îți mulțumesc pentru flori, a spus femeia care stătea în față lui, ducându-le spre față și aspirând parfumul lor.

— Mi-a făcut plăcere, a spus el, apoi s-a aplecat peste Shiol ca să îl bată pe Beychae pe braț și să-i atragă atenția asupra unei instalații care se rotea spre cer, pe deasupra acoperișurilor. Mașina s-a oprit la o intersecție semaforizată.

A întins din nou brațul spre Shiol, a tras un fermoar de la costumul ei și, înainte ca ea să-și dea seama, a extras pistolul

pe care îl simțise mai devreme. S-a uitat la el și a început să râdă, ca și cum totul ar fi fost o greșeală ridicolă, după care l-a întors și a tras în ecranul din sticlă din spatele capului lui Mollen.

Geamul s-a spart. Lansându-se de pe banchetă și lovind în față cu un picior, a trecut prin fereastră. Printre cioburile de sticlă, l-a lovit în cap pe Mollen.

Mașina a făcut un salt în față, apoi s-a oprit. Mollen s-a prăbușit moale.

Clipa de tăcere provocată de uimire a durat până când a strigat:

— Capsulă, *aici!*

Femeia aflată vizavi de el a făcut o mișcare; a dat drumul florilor din mână și a dus-o spre talie și o cută a rochiei. A izbit-o cu pumnul în bărbie și a făcut-o să se lovească cu capul de ecranul din sticlă din spatele ei. S-a răsucit, s-a ghemuit lângă portieră, în timp ce femeia, care își pierduse cunoștința s-a scurs pe podea, alături de florile împrăștiate. A privit apoi spre Beychae și Shiol. Amândoi rămăseseră cu gurile căscate.

— Schimbare de plan, a spus el, scoțându-și ochelarii și aruncându-i pe podea.

I-a scos târâș pe amândoi din mașină. Shiol țipa. A azvârlit-o înapoi, făcând-o să se lovească de mașină.

Beychae și-a regăsit vocea.

— Zakalwe, ce dracu' faci?

— Avea chestia *asta*, Tsoldrin! a răcnit el arătându-i pistolul.

Ubrel Shiol a folosit clipa în care arma nu era îndreptată spre ea și a încercat să îl lovească cu piciorul în cap. El a făcut o eschivă, a lăsat-o pe femeie să se rotească, apoi a lovit-o cu palma desfăcută peste gât. Ea s-a năruit la pământ. Florile pe care i le dăduse el s-au rostogolit sub mașină.

— Ubrel! a țipat Beychae, lăsându-se pe vine lângă femeie. Zakalwe! Ce i-ai făcut...?

— Tsoldrin... a dat el să spună.

Portiera șoferului s-a deschis exploziv și Mollen s-a aruncat asupra lui. S-au rostogolit de-a latul drumului, ajungând la rigolă; pistolul i-a zburat din mână.

S-a trezit strivit de bordură, avându-l deasupra pe Mollen care, ținându-l cu o mână de revere, a ridicat celălalt braț, în timp ce sintetizatorul de voce s-a înălțat în aer, iar pumnul lui cobora cu viteză.

S-a ferit, apoi s-a azvârlit în cealaltă direcție. A sărit în picioare în momentul în care Mollen a lovit cu pumnul în bordură.

— Alo, a spus sintetizatorul lui Mollen când s-a lovit de suprafața drumului.

Zakalwe a încercat să-și recapete echilibrul și să îl lovească pe Mollen cu piciorul în cap. Mollen l-a prins de picior cu mâna rămasă teafără. A reușit să-și smulgă piciorul, însă doar răsucindu-se.

— Încântat de cunoștință, a spus dispozitivul, legănându-se în timp ce Mollen, clătînând din cap, a mai încercat o dată să îl lovească cu piciorul în cap.

— Ce doriți? a spus aparatul, moment în care Mollen s-a ferit de lovitură și s-a aruncat în față. El a făcut un salt, a derapat pe suprafața de beton a drumului, s-a rostogolit și s-a ridicat în picioare.

Mollen i-a apărut în față; avea gâtul însângerat. S-a bălăbănit pe picioare. Apoi a lăsat impresia că și-a amintit ceva și a vârat mâna sub tunică.

— Sunt aici pentru a te ajuta, a spus sintetizatorul.

Zakalwe s-a aruncat în față lovindu-l cu pumnul pe Mollen în cap în timp ce acesta se întorcea scoțând arma de sub tunică. Zakalwe era prea departe pentru a i-o smulge, de aceea a pivotat și a întins piciorul, lovind arma din mâna omului și silindu-l să ridice brațul. Bărbatul cărunț s-a împleticit în spate, părând îndurerat și frecându-și încheietura mâinii.

— Mă numesc Mollen. Nu pot vorbi.

Zakalwe sperase că prin lovitura de picior reușise să azvârle arma din strânsoarea lui Mollen, dar nu se întâmplase asta. Apoi și-a dat seama că în spatele lui se aflau Beychae și Shiol, încă lipsită de cunoștință; a rămas o secundă drept, cât Mollen a îndreptat arma spre el, mișcându-și corpul într-o parte și în alta, astfel încât Mollen, care a clătinat din nou din cap, a făcut ca mâna lui să șovăie pe armă.

— Încântat să te cunosc.

A plonjat spre picioarele lui Mollen. S-a ciocnit de el cu un sunet care l-a mulțumit.

— Nu, mulțumesc.

S-au prăbușit împreună la rigolă.

— Scuzați-mă...

A ridicat mâna făcută pumn și a încercat să îl lovească din nou peste cap pe individ.

— Îmi puteți spune unde este asta?

Însă Mollen s-a rostogolit. Lovitura de pumn a lui Zakalwe a plecat în gol. Mollen s-a răsucit și a fost cât pe ce să îl lovească cu capul. A trebuit să se lase în jos, izbindu-se cu capul de rigolă.

— Da, vă rog.

În clipa în care în cap i-a explodat o lumină, și-a desfăcut degetele și le-a îndreptat spre locul în care a socotit că ar fi trebuit să se afle ochii lui Mollen, și imediat a simțit ceva lichid lipindu-i-se de degete. Mollen a scos un răcnet.

— La asta nu pot răspunde.

Folosindu-se de mâini și de picioare, a sărit și l-a lovit în același timp pe Mollen.

— Mulțumesc.

Zakalwe l-a lovit cu piciorul în cap pe Mollen.

— Vreți să repetați, vă rog?

Mollen s-a rostogolit lent spre rigolă și a rămas nemișcat.

— Ce oră e? Ce oră e? Ce oră e?

Zakalwe s-a ridicat cu greu și a rămas cu picioarele tremurându-i pe pavaj.

— Numele meu este Mollen. Cu ce vă pot fi de folos? Nu aveți dreptul să intrați aici. Aceasta este o proprietate privată. Încotro vreți să mergeți? Opriți-vă, altfel trag. Banii nu reprezintă o problemă. Avem prieteni puternici. Puteți să-mi spuneți unde se află cel mai apropiat telefon? Târfă, o să ți-o trag foarte bine; pune mâna aici.

Cu o lovitură de gheată, Zakalwe a strivit sintetizatorul de voce al lui Mollen.

— Auu! Nu există componente de schimb pentru utilizatori...

Apoi, cu încă o lovitură de picior, a redus mașinăria la tăcere.

A ridicat privirea spre Beychae, care stătea ghemuit alături de mașină, ținând capul lui Ubrel Shiol cuibărit în poală.

— Zakalwe! Dementule! a spus Beychae pe un ton scrâșnit.

Acesta s-a scuturat de praf și a privit înapoi, în direcția hotelului.

— Tsoldrin, a spus el calm. Suntem într-o situație de urgență.

— Ce-ai făcut? a strigat Beychae cu ochii dilatați și chipul îngrozit, trecându-și privirea de la silueta inertă a lui Shiol spre

cea a lui Mollen, apoi rotindu-și ochii peste picioarele încremenite ale femeii care zăcea fără cunoștință în mașină, cu flori împrăștiate în jurul ei, după care a revenit și s-a uitat la gâtul învinețit al lui Shiol.

Zakalwe a privit spre cer. A văzut un punctișor. Ușurat, s-a întors spre Beychae.

— Voiau să te ucidă, i-a spus el. Am fost trimis ca să-i împiedic. Avem circa...

De dincolo de clădirile care se aflau pe malul râului și Piața de Flori s-a auzit un zgomot puternic - un bubuit și un fâșâit. Amândoi au privit spre cer; punctul tot mai mare care era capsula a devenit o inflorescență de lumini pe o tijă care ducea spre clădirile din spatele Pieței de Flori. Capsula a trecut prin inflorescența incandescentă, a părut că se clatină, după care o lance de lumină a țâșnit din spatele ei în josul aceleiași linii, ca și cum ar fi fost o replică.

Cerul de deasupra Pieței de Flori s-a iluminat orbitor; drumul a tresăltat, iar un zgomot îngrozitor, ca un plesnet, a răsunat pe deasupra străzilor și s-a rostogolit înapoi dinspre stâncile aflate pe pantele orașului din canion.

— Am avut la dispoziție aproape un minut până să plecăm de aici, a spus el pe nerăsuflăte. Capsula a apărut din cer, un cilindru negru de patru metri diametru, care a lovit suprafața drumului. Bocaportii ei s-au deschis. Zakalwe s-a apropiat de capsulă și a luat o pușcă foarte mare. A atins câteva butoane de comandă. Acum, chiar că nu mai avem timp.

— Zakalwe! a spus Beychae, care acum reușise să își controleze glasul. Ai înnebunit?

De deasupra orașului s-a auzit un zgomot sfredelitor, ca un urlet, venind din susul canionului. Amândoi au ridicat ochii și au văzut o formă zveltă care se îndrepta spre ei, țiuind prin aer.

Zakalwe a scuiptat spre rigolă. Și-a ridicat pușca cu plasmă, a țintit spre punctul care se apropia cu repeziciune, apoi a tras.

Un fulger luminos a țâșnit spre cer din pușcă; aparatul de zbor a scos fum și a virat, lăsând în urma lui o dâră de resturi și prăbușindu-se undeva în josul canionului cu un urlet care s-a transformat în tunet, iar ecourile acestuia au răsunat peste întregul oraș.

A întors privirea spre bătrân.

— Vrei să repeți întrebarea?

Țesătura întunecată a acoperișului cortului se afla deasupra lui, și totuși nu reușea să vadă prin ea cerul, care avea nuanța albastră a zilei și ea strălucitoare, dar întunecată, pentru că nu putea străpunge cu privirea prin acel albastru, iar dincolo de el se afla un întuneric mai profund decât înăuntrul cortului, o beznă în care ardeau sori împrăștiați, mici lumini ca ale unor licurici în deșerturile pustii ale nopții.

Un grup întunecat de stele s-a întins spre el, s-a ridicat ușor între degete uriașe, amintind de niște fructe coapte și fragile. În acea îmbrățișare imensă s-a simți delirant de sănătos, și apoi, într-o clipă - în orice clipă, și fără să facă nici cel mai neînsemnat efort - a înțeles că ar putea pricepe totul, dar nu dorea deloc asta. S-a simțit ca și cum o mașinărie îngrozitoare, capabilă să cutremure o galaxie, ascunsă mereu sub pojghița universului, se conectase într-un fel anume cu sine și îl atingea delicat cu puterea ei.

Se găsea într-un cort. Era cu picioarele încrucișate și își ținea ochii închiși. Rămăsese în acea poziție vreme de câteva zile. Era îmbrăcat cu o robă largă, asemenea celor purtate de nomazi. Uniforma lui stătea împăturită frumos la un metru în spatele lui. Avea părul scurt; pe față îi crescuse barbă de câteva zile, iar pe piele îi apăruse o peliculă de sudoare. A avut impresia că din când în când se găsea în afara propriei ființe, privindu-și trupul stând acolo, pe niște perne decorative, sub acoperișul din țesătură de culoare întunecată. Fața lui se întuneca deoarece firele negre de păr creșteau din piele, însă păreau să aibă o culoare mai deschisă, fiindcă pelicula de sudoare de deasupra luea în luminile aruncate de lămpi și de gaura de eliminare a fumului din acoperiș. Acea simbioză dușmănoasă, acea competiție care crea o stază îl amuza. Se va reuni cu propriul trup ori va pleca mai departe trăind un sentiment de dreptate esențială.

Încărcat de o atmosferă grea și apăsătoare, deopotrivă stătută și dulceagă, cortul era întunecat pe dinăuntru; încărcat de parfumuri și cu fum de tămâie. Totul era dulceag, greoi, și excesiv de decorat; carpetele atârnate pe pereți erau groase și

întesate de multe culori și fire din metale prețioase; covorul de pe podea era afânat ca un câmp cu grâu auriu, iar pernele moi, frumos mirositoare și velințele languros de groase alcătuiau un peisaj cu un model fabulos sub acoperișul întunecat sub forma unei pâlnii. Câteva cădelnițe fumegau alene; încălzitoare de noapte stăteau stinse, recipiente pentru frunzele-visului și potire din cristal, cutii încastrate cu pietre prețioase și cărți ferecate erau împrăștiate pe peisajul țesăturii care se unduia, toate ca niște temple de pe câmpie.

Minciuni. Cortul era pustiu, iar el ședea pe un sac umplut cu paie.

Fata l-a urmărit mișcându-se. A fost o mișcare hipnotică, la început abia perceptibilă, dar odată văzută, după ce ochiul s-a obișnuit cu ea, a devenit foarte evidentă și fascinantă. S-a mișcat de la mijloc, de jur împrejur, nici încet, nici repede, capul lui descriind un cerc aplatizat. Asta i-a amintit fetei de felul în care, câteodată, fumul care se înălța începe să se răsucescă pe măsură ce se duce spre deschizătura din acoperișul unui cort. Ochii bărbatului au părut a se mișca în mod compensatoriu pentru acea mișcare subtilă, neîncetată, deplasându-se milimetric în spatele pleoapelor roz-cafenii.

Cortul era înalt cât să poată sta fata în picioare. Fusese înălțat la o răspântie din deșert, unde două drumuri traversau marea de nisip. Ar fi putut deveni un oraș sau chiar o metropolă de atunci încoace, însă cea mai apropiată sursă de apă se afla la trei zile de mers călare. Cortul era acolo de patru zile și putea rămâne încă două sau trei zile, totul depinzând de cât de mult stătea omul în acel somn indus de frunzele-visului. Fata a luat un urcior de pe o tavă mică și a umplut o cană cu apă. S-a apropiat de bărbat și i-a dus-o la buze ținând o palmă sub bărbia lui în timp ce a înclinat cana cu grijă.

Încă mișcându-se, bărbatul a băut. După ce a sorbit jumătate de cană, și-a întors capul. Ea a luat o cârpă și i-a șters fața, îndepărtând o parte din broboanele de sudoare.

Cel Ales, și-a spus el. Cel Ales, Cel Ales, Cel Ales. Un drum lung spre un loc straniu. Ducându-l pe Cel Ales prin praful închis și printre triburile nebune ale pustietății, spre pajiștile bogate și turlele strălucitoare ale Palatului Parfumat de pe faleză. Acum primea și el o mică recompensă.

Cortul se află între rutele comerciale, întors pe dos, potrivit

anotimpului, iar în el este un bărbat, un soldat, revenit după nenumărate războaie, plin de cicatrice, ars, zdrobit și vindecat, și iar strivit și vindecat, și reparat și refăcut... și doar o dată s-a dovedit neatent, a lăsat garda jos, dăruindu-și mintea unui drog necunoscut, dement, și încredințându-și corpul în grija și protecția unei fete.

Aceasta, al cărui nume îi rămăsese necunoscut, i-a dus o cană cu apă la buze și i-a șters fruntea cu o cârpă răcoroasă. Și-a adus aminte de febră, suferită în urmă cu mai bine de o sută de ani, poate în urmă cu mai mult de o mie de ani, și de mâinile altei fete, reci și tandre, liniștitoare și alinătoare. A auzit păsările de pe peluză cântând ascuțit din apropierea casei mari care se găsea pe proprietatea culcușită în cotul larg al râului; o oază de calm în peisajul livid al amintirilor lui.

Încărcat de somnolență, drogul curgea prin el, șerpuind și șerpuind, un curent de ordine aleatorie. (Și-a adus aminte un mal din piatră al unui râu, pe care apa adusesese neîncetat mâl, nisip, pietriș, pietre, bolovani, aranjând, într-o progresie lineară în funcție de mărime și greutate - prin greutatea lui constantă și lichidă - piatra elementară într-o curbă, precum ceva distribuit pe un grafic.)

Fata l-a urmărit și a așteptat, liniștită că străinul acceptase drogul ca unul din neamul ei și că, sub influența lui, era chiar el calm. Spera că el era, așa cum părea, un bărbat de excepție, nu unul de rând, pentru că asta ar fi însemnat că neamul ei de nomazi nu era singura rasă puternică, așa cum se considerau.

Se temuse că drogul va fi prea puternic pentru el și că el se va sfărâma ca un vas de gătit încălzit la roșu, aruncat apoi în apă rece, așa cum auzise că pățiseră alți străini, socotind în van că frunzele-visului reprezentau o nouă galanterie în viețile lor extravagante. Însă el nu luptase împotriva drogului. Pentru cineva care fusese soldat, obișnuit cu lupa, el dovedise o percepție rară cedând fără să se zbată și acceptând prescripțiile drogului. Admira acest lucru la un străin. Se îndoise că invadatorii vor fi atât de puternici. Nici măcar unii dintre tinerii lor, deseori cei mai impresionanți, în toate felurile, nu acceptau darurile strivitoare pe care le aduceau frunzele-visului, astfel că scheunau și vorbeau fără noimă în coșmarurile lor scurte, miorlăindu-se pentru a suge la sânul mamei lor, urinând și defecându-se continuu, plângând și rostindu-și prin țipete

temerile cele mai rușinoase către vântul deșertului. Administrat în cantități controlate, drogul era rareori fatal, însă efectele lui secundare puteau provoca moartea. Nu puțini tineri curajoși aleseseră o lovitură de pumnal în pântec în locul dizgrației de a ști că o frunză fusese mai puternică decât ei.

Era păcat, a gândit ea, că acel bărbat nu făcea parte din neamul ei; ar fi putut deveni un soț bun și ar fi zămislit fii puternici și fiice șirete. Multe căsătorii erau realizate în corturile pentru frunza-visului, iar ea interpretase la început drept o insultă faptul că i se ceruse să îl asiste pe străin în cursul zilelor de frunză, după care se convinsese că fusese vorba de o onoare, că făcuse un mare serviciu poporului ei și că i se va îngădui să aleagă dintre novicii tineri ai tribului atunci când le va sosi sorocul încercării.

Și, când a luat frunza visului, el a insistat pe scenă să i se administreze ceea ce era rezervat în mod normal pentru soldații mai vârstnici și matriarhi; să nu i se dea o doză pentru copii. Ea îl urmărise cum se rotise, îndoindu-se mereu din talie, ca și cum ar fi încercat să stârnească ceva din creier.

Pe drumuri, prin semnele încrucișate ale acelor linii simple, uzate de comerț, schimburi și cunoștințe transmise; urme subțiri trasate pe praf, însemne palide pe pagina cafenie a deșertului. Cortul se înălța vara, când latura albă era întoarsă pe dinafară, iar cea închisă la culoare, pe dinăuntru. Iarna, cortul se așeza pe dos.

El și-a imaginat că își simțea creierul rotindu-se în interiorul testei.

În cortul alb, care era de fapt negru, dar și una, și alta, la răspântia din deșert, o incontinență alb/neagră, precum o frunză căzută înainte ca vântul să înceapă a bate, tremurând în adierea de dedesubtul valului echilibrat care era reprezentat de circumferința munților ale căror vârfuri erau acoperite de zăpadă și gheață precum spuma înghețată în aerul rarefiat al înălțimilor.

S-a îndepărtat în zbor, părăsind cortul, astfel încât acesta s-a micșorat dedesubtul lui, a devenit un punct alături de dărele subțiri din nisip, iar munții au trecut pe lângă el, calotele albe căpătând nuanțe de ocru, iar munții s-au strâns, iar ghețarii și zăpezile înfometate ale verii au devenit gheare albe pe stânci, marginea lor curbată s-a strâns, comprimând priveliștea, astfel

Încât globul de dedesubt a devenit un bolovan colorat, piatră, pietricele, nisip, puncte de praf aluvionar, după care s-a pierdut în vârtejul furtunos al lentilei uriașe și rotitoare care reprezenta căminul tuturor, care, la rândul său, a devenit un punctișor pe o bulă subțire care înconjura pustietatea, făcută ghem cu frații săi singuratici de țesătura care era doar o articulație diferită și mizeră a nimicului.

Alte puncte. Toate dispărând. Întunericul era rege.

Se afla tot acolo.

Dedesubtul tuturor acelor lucruri exista ceva mai mult, așa i se spusese. După cum îi spusese Sma, nu trebuia decât să gândească în șapte dimensiuni, ca să vadă întregul univers ca o linie pe suprafața unui *tor*, pornind dintr-un punct, devenind un cerc pe măsură ce se năștea, apoi extinzându-se, mișcându-se pe partea interioară a *torului*, peste partea superioară a lui, spre exterior, apoi revenind, căzând, strângându-se. Alții plecaseră înainte, alții veniseră după el (Sferele mai mari/mai mici din afara/ înăuntrul universului lor, văzute în patru dimensiuni). În interiorul și în exteriorul torului existau diferite *scări* ale timpului; unele universuri extinzându-se etern, altele, trăind doar cât ai clipi din ochi.

Însă totul însemna prea mult. Totul însemna prea mult ca să conteze. Trebuia să se concentreze asupra a ceea ce știa și a ceea ce el devenise, cel puțin pentru moment.

A descoperit un soare, o planetă, ambele dispărute, și a căzut spre ele, știind că acela era locul, fântâna tuturor visurilor și amintirilor lui.

A căutat un înțeles și a descoperit doar fulgi de cenușă. Unde doare? Ei bine, doar *aici*, de fapt. O casă de vară distrusă, sfărâmată și incendiată. Nici urmă de scaun.

Câteodată, ca în acele momente, banalitatea lucrurilor îl lăsa aproape fără suflare. S-a oprit și a verificat, deoarece existau droguri care nu lăsau pe nimeni fără suflare. Încă putea respira. Probabil că trupul lui era deja pregătit pentru a asigura asta, însă Cultura - Haosul să o binecuvânteze de două ori - stabilise un alt program în el, pentru a se asigura. Să înșele, în ceea ce îi privea pe acei oameni (a văzut fata din fața lui și a urmărit-o, prin ochii mai mult închiși, după care i-a închis de tot), însă și acel lucru era mult prea rău; făcuse ceva pentru acei oameni, cu toate că ei nu își dădeau seama de asta, iar acum ei puteau face

ceva pentru el.

Însă tronul este simbolul suprem pentru multe culturi, spusese Sma cândva. A ședea pe el, într-o măreție orbitoare, reprezintă cea mai elocventă demonstrație de putere. Restul oamenilor vin la tine; umili, deseori făcând plecăciuni, deseori retrăgându-se, câteodată cu capetele plecate (acesta e întotdeauna un semn prost, susțineau statisticile binecuvântate ale Culturii), iar a ședea, a fi făcut mai puțin animal de acea postură nedorită din punct de vedere evolutiv, însemna capacitatea de a folosi.

Existau unele civilizații mici - ceva mai numeroase decât triburile - în care oamenii dormeau stând în capul oaselor, în scaune speciale pentru dormit, deoarece se considera că a sta întins însemna a muri (doar îi găseau întotdeauna pe morți stând întinși, nu?).

Zakalwe (acesta era adevăratul lui nume? Brusc, el i-a sunat bizar și străin când și l-a reamintit), Zakalwe, spusese Sma, am vizitat un loc (cum ajunseseră la asta? ce îl făcuse să aducă vorba despre așa ceva? Fusesse beat? Fusesse din nou prins cu garda jos? Probabil că încercase să o seducă pe Sma, dar sfârșise încă o dată sub masă), Zakalwe, am vizitat cândva un loc în care oamenii erau uciși punându-i să stea pe un scaun. Nu tortură - acel lucru era destul de obișnuit; paturile și scaunele reprezentau în mare măsură norma când oamenii trebuiau să fie făcuți să se simtă neajutorați și înțemnițați, sau să fie făcuți să sufere - dar de fapt ceva stabilit pentru a-i ucide cât erau așezați. Acei oameni - înțelege asta - îi gazau sau treceau prin ei curent electric la tensiune foarte mare. O granulă aruncată într-un recipient de sub scaun, ca imaginea obscenă a unei toalete, degajând un gaz ucigător; ori o glugă trasă peste cap, și mâinile introduse într-un lichid bun conducător, pentru a le frige creierul.

Vrei să știi poanta? Da, Sma, oferă-ne poanta. Același stat avea o lege care interzicea - și aici dau un citat - „pedepsele crude și neobișnuite!” Îți vine să crezi?

El se rotea în jurul planetei, foarte departe.

Apoi a căzut spre ea, prin aer, spre sol.

A găsit ruinele conacului, arătând ca o tigvă uitată; a găsit casa de vară distrusă, ca o tigvă sfărâmată; a găsit corabia din piatră, ca o imagine părăsită a unei tigve. Falsă. Nu va pluti

niciodată.

A văzut altă ambarcațiune, o navă; o sută de mii de tone de distrugere, stând în propria sa imagine uscată de desuetudine, cu straturi zbârlite spre exterior. Tunuri antiaeriene, primare, secundare, terțiare, mici...

A dat roată, apoi a încercat să se apropie, îndreptându-se către...

Însă erau prea multe straturi, iar ele l-au învins.

A fost azvârlit din nou în afară, a trebuit să se rotească încă o dată în jurul planetei, iar în acest timp, a văzut Scaunul, și l-a văzut pe Făcătorul de Scaune - nu cel la care se gândise înainte; celălalt Făcător de Scaune, cel adevărat, cel la care trebuia să se întoarcă mereu, în toate amintirile - în toată măreția lui îngrozitoare.

Însă unele lucruri însemnau prea mult.

Unele lucruri erau prea greu de îndurat.

Să îi ia naiba pe oameni. Să-i ia naiba pe ceilalți. Nu mai voia să mai existe alți oameni.

Înapoi la fată. (De ce trebuiau să existe alți oameni?)

Da, ea avea puțină experiență ca îndrumător, dar cum era vorba de un străin, bărbatul îi fusese încredințat deoarece se socotise că ea era cea mai bună dintre cei neinstruiți. Însă le va arăta ea. Poate în acest fel ei se vor gândi să o aleagă Matriarhă.

Într-o bună zi, ea îi va conduce. Simțea asta în sinea ei, în oase. Aceleași oase care o dureau când vedea vreun copil căzând; aceeași durere în oasele ei de copil pe care o simțea când vedea pe cineva prăbușindu-se la pământ, va fi călăuza ei în politica și zbuciumul tribului. Va câștiga. La fel ca bărbatul din fața ei, dar altfel. Avea și ea acea tărie lăuntrică. Va conduce oameni; acea certitudine era ca un copil în trupul ei, și creștea. Își va anima poporul împotriva cuceritorilor; va arăta ce fusese scurta lor hegemonie; un ocol pe drumul din deșert care era destinul lor. Oamenii de dincolo de câmpii, trăind în palatul lor parfumat de pe faleză, va cădea sub ei. Puterea și gândirea femeilor, și forța și curajul bărbaților lor - ghimpi de deșert - vor strivi decadenței oameni-petală de pe stânci. Nisipurile vor fi din nou ale lor. În numele ei vor fi clădite temple.

Minciuni. Fata era tânără și nu știa nimic despre gândurile sau destinul triburilor. Era o fărâmiță care îi fusese aruncată pentru

a-i ușura trecerea spre ceea ce ei își închipuiau că era visul lui de moarte. Soarta poporului ei învins conta prea puțin pentru ea; ei înlocuiseră acea moștenire străveche cu gânduri de prestigiu și jucării.

Las-o să viseze. În frenezia calmă a drogului, el s-a relaxat.

Exista un miez în care punctul pe cale de dispariție al memoriei întâlnea lumina-timp din alt loc, și încă nu știa sigur dacă îl lăsase în urmă.

A încercat să revadă casa mare, dar ea rămânea nedeslușită din cauza fumului și a luminii orbitoare răspândite de rachetele de semnalizare. S-a uitat spre marele cuirasa, închis în docul său de pe uscat, care nu va deveni mai mare. Era o navă-capitală, nici mai mult, nici mai puțin, și nu reușea să pătrundă profunzimile de înțeles pe care ea le avea pentru el.

Nu făcuse decât să îl conducă pe Cel Ales peste pustietățile Palatului. De ce se dorise ca Cel Ales să ajungă la curte? Părea absurd. Cultura nu credea într-o asemenea absurditate supranaturală și superstițioasă. Însă, în ciuda tuturor neplăcerilor înfruntate pe drum, Cultura îi ceruse să îl ducă pe Cel Ales la Curte.

Pentru a perpetua șirul corupției. Pentru continuarea unei domnii a prostiei.

Ei bine, avuseseră motive. Luai banii și fugeai. Numai că nu existau bani. Ce putea face un băiat?

Să creadă. Cu toate că ei disprețuiau credința. Să facă. Să acționeze, deși se fereau de acțiune. Și-a dat seama că era țapul ispășitor⁵. Un erou de împrumut. Iar oamenilor Culturii nu le prea păsa de eroi pentru ca acest lucru să devină un imbold pentru credința în sine a cuiva.

Vino alături de noi, fă aceste lucruri, pe care oricum ți-ar plăcea să le faci, spre deosebire de multe altele, iar noi îți vom da ceea ce nu ai fi putut avea niciodată nicăieri și nicicând; dovada reală că faci lucrul potrivit; că nu doar te *distrezi*, dar totul este pentru binele comun. Așadar, bucură-te de alegerea ta.

---

⁵ În original, *whipping boy*, un copil care însoțea un tânăr prinț și era pedepsit în locul acestuia în cazul în care nu obținea rezultate bune la învățătură sau nu se comporta corespunzător, pentru ca astfel prințul să nu repete greșelile după ce văzuse un apropiat pedepsit pe nedrept (n. tr.).

Iar el exact asta *a făcut*, deși nu a avut întotdeauna convingerea că totul pornea din motivele corecte. Însă asta nu avea importanță pentru el.

Cel Ales, la Palat.

Și-a contemplat viața și nu s-a simțit rușinat. Întotdeauna făcuse ceva tocmai pentru că acel lucru trebuia făcut. Folosea arme, indiferent care ar fi fost ele. Având un scop sau gândindu-se la unul. Trebuia să țintească indiferent cine îi stătea în cale. Până și Cultura recunoscuse acest lucru. Oamenii ei formulau asta în funcție de ceea ce ar putea fi făcut într-un anumit moment și la un anumit nivel de capacitate tehnologică, dar recunoșteau că totul era relativ, că totul era în desfășurare...

Brusc, a încercat - sperând să surprindă Cultura - să ajungă din nou în acel loc în care se găsea conacul lovit de proiectile, casa de vară arsă până în temelii și corabia scufundată din piatră... Însă amintirea nu suporta acea povară, și atunci era izgonit din nou, respins, aruncat în nimicnicie, constrâns la uitarea gândurilor negândite în mod deliberat.

Cortul se înălța la întretăierea drumurilor din deșert. Alb în exterior, negru pe dinăuntru, el părea să creeze imaginea închipuirilor lui despre răspântii.

Hei, hei! Era doar un vis.

Numai că nu era un vis, iar el controla totul perfect, și dacă deschidea ochii, putea vedea fata stând acolo, în fața lui, privindu-l lung, punându-și întrebări, și nu exista nicio îndoială privind cine era, unde, ce și când și, într-un fel, acest lucru era cel mai neplăcut lucru legat de drog; că îi permitea să călătorească oriunde, oricând - și nu puține droguri reușeau asta - însă îl lăsa să se conecteze din nou la realitate când voia cu adevărat.

Câtă cruzime, a gândit el.

La urma urmelor, Cultura l-ar putea avea; posibilitatea de a invoca aproape orice drog sau orice combinație de droguri părea dintr-odată ceva mai puțin indulgent și decadent decât își imaginase până atunci.

Fata, și-a dat el seama într-o clipă de groază, ar face lucruri grozave. Ar deveni renumită și importantă, iar tribul din jurul ei ar face lucruri mărețe - dar și înfiorătoare - și totul degeaba, deoarece, indiferent de șirul de evenimente pe care îl declanșase el ducându-l pe Cel Ales la Palat, acel trib nu va

supraviețui; membrii lui erau deja morți. Urmele lăsate de ei pe deșertul vieții erau deja șterse, acoperite de nisip, grăunte după grăunte. El ajutase deja la ștergerea aceasta, chiar dacă ei încă nu-și dăduseră seama. Vor înțelege după plecarea lui. Cultura îl va lua de acolo și îl va plasa altundeva, iar această aventură se va prăbuși alături de restul în ceva lipsit de sens, și din asta nu va rămâne mare lucru, timp în care el va pleca să facă aproximativ același lucru în altă parte.

De fapt, ar fi putut bucuros să îl ucidă pe Cel Ales, deoarece băiatul era un nătâng, iar el rareori se aflase în compania cuiva atât de prost. Tânărul era un cretin, și nici măcar nu pricepea asta.

Nu se putea gândi la o combinație mai dezastruoasă.

A pornit înapoi spre planeta pe care o abandonase cândva.

Venise atât de departe și fusese silit să plece. A încercat încă o dată, dar fără să creadă cu adevărat în sine.

A fost respins. Ei bine, nici nu se așteptase la altceva.

Făcătorul de Scaune nu era persoana care făcuse scaunul, a gândit el, imediat ce a devenit lucid. Era și nu era el. Nu există zei, așa ni se spune, de aceea trebuie să concep propria mea mântuire.

Avea ochii deja închiși, dar i-a închis din nou.

Fără să știe, s-a legănat în cerc.

Minciuni; a plâns și a urlat, a căzut la picioarele disprețuitoare ale fetei.

Minciuni; și, căutând o mamă care nu era acolo, a mai descris un cerc.

Minciuni.

Minciuni.

Minciuni; a continuat să descrie un cer, trasându-și propriul simbol în aerul dintre creștetul capului și gaura luminată care era hornul de fum al cortului.

S-a prăbușit din nou spre planetă, dar fata din corul alb/negru a întins o mână și i-a șters fruntea și, în cursul acelei mișcări neînsemnate, a părut că îi șterge existența din lume...

(Minciuni.)

...Mult mai târziu, a aflat că îl dusesse pe Cel Ales la Palat doar din cauză că neisprăvitul avea să fie ultimul din linia descendentă. Nu doar proști, ci și impotenți, pentru că nu

zămisleau fii puternici și fiice șirete (așa cum știuse Cultura tot timpul), iar triburile arțăgoase din deșert au sosit un deceniu mai târziu, conduse de o Matriarhă, care îi îndrumase pe mai toți războinicii de sub comanda ei în perioada frunzei-visurilor, și văzuse pe unul mai puternic și mai ciudat decât toți ceilalți suferind efectele și scăpând nevătămat, dar tot neîmplinit, și știuse prin acea experiență că *existența lor în deșert însemna mai mult decât se putea bănuî din mituri și decât crezuseră înțelepții* tribului ei nomad.

3: Amintiri

Zece

Adora arma cu plasmă. Era artist cu ea; folosind-o, putea executa picturi ale distrugerii, putea compune simfonii ale demolării, putea scrie elegii ale anihilării.

Gândindu-se la ea, s-a ridicat, în timp ce vântul muta frunzele uscate în jurul picioarelor lui, iar fețele pietrelor vechi înfruntau curentul.

Nu părăsiseră planeta. Capsula fusese atacată de ceva. Apreciind avaria, nu și-a putut da seama dacă fusese vorba de o armă cu fascicul ori de vreo lovitură nucleară care lovise în apropiere. Indiferent ce fusese, modulul devenise inutilizabil. Prins de exteriorul capsulei, avusese norocul de a se afla pe partea care îl protejase de ceea ce îl lovise. Dacă s-ar fi aflat în partea cealaltă, cu fața spre fascicul sau explozie, ar fi murit.

Probabil că fuseseră loviți și de cine știe ce armă-efector primitivă, deoarece arma cu plasmă părea să se fi topit. O ținuse adăpostită între costum și învelișul capsulei și nu ar fi putut fi afectată de ceea ce distrusese capsula, dar arma lui scosese fum și se încinsese, iar după ce, în cele din urmă, aterizaseră - Beychae suferind de șoc, dar altfel teafăr -, a desfăcut panourile de verificare ale armei, pentru a descoperi că tot ce se afla înăuntru se topise, devenind un amestec încă fierbinte.

Poate că dacă i-ar fi trebuit mai puțin timp pentru a-l convinge pe Beychae; poate că dacă l-ar fi lovit pe bătrân ca să-și piardă cunoștința și ar fi lăsat încercarea de a-l convinge

pentru mai târziu, totul s-ar fi sfârșit cu bine. Pierduse timp prețios, iar adversarii avuseseră prea mult timp la dispoziție. Iar secunde contau. La naiba, chiar și milisecunde și nanosecunde contau. Pierduse prea mult timp.

— Te vor ucide! răcnise el. Te vor de partea lor sau te vor mort. Războiul va începe curând, Tsoldrin; îi sprijini, altfel vei suferi un accident. *Nu* te vor lăsa să rămâi neutru!

— Ești dement, a repetat, Beychae, ținând capul lui Ubrel Shiol între palme. Din gura femeii se scurgeau firișoare de salivă. Zakalwe, nu ești sănătos la minte, ești dement!

Apoi a început să plângă.

S-a apropiat de bătrân, a îngenuncheat pe un picior, păstrând într-o mână pistolul pe care i-l luase lui Shiol.

— Tsoldrin, pentru ce crezi că este arma asta? Și-a lăsat o palmă pe umărul bătrânului. N-ai văzut cum s-a mișcat când a încercat să mă lovească cu piciorul? Tsoldrin, bibliotecarele... asistentele de cercetare... ele nu știu asemenea manevre. A întins o mână și a atins gulerul femeii lipsite de cunoștință, aranjându-l. Ea a fost una dintre temnicerele tale, Tsoldrin; probabil că ar fi devenit și călăul tău.

A întins o mână sub mașină și a tras afară buchetul de flori, pe care l-a așezat cu delicatețe sub capul femeii blonde, după care a scos mâinile lui Beychae.

— Tsoldrin, a spus el. Trebuie să plecăm de aici. Ea își va reveni.

A aranjat brațele lui Shiol într-o poziție mai puțin incomodă. Stătea deja pe o parte, astfel că nu exista riscul să moară prin sufocare. Și-a petrecut mâinile pe sub brațele lui Beychae și l-a ridicat în picioare. Ubrel Shiol a clipit, deschizând ochii; i-a văzut pe cei doi bărbați; a bolborosi ceva și a dus o mână spre ceafă. Încă amețită, a început să se rostogolească; mâna care se îndreptase spre gât a apărut având între degete un cilindru ca un pix; Zakalwe a simțit că Beychae a înlemnit când femeia a ridicat privirea și, în timp ce s-a prăbușit în față, a încercat să direcționeze micul laser spre capul lui Beychae.

Acesta s-a uitat peste capătul pixului cu laser, spre ochii ei întunecați, încă șovăitori, și a simțit un fel de lipsă de legătură, care l-a îngrozit. Fata s-a chinuit să își găsească echilibrul, țintind spre el. Nu spre Zakalwe, a gândit el; spre *mine*. Spre

mine!

— Ubrel... a îngăimat el.

Tânăra femeie a recăzut în leșin.

Beychae s-a uitat lung spre corpul ei care zăcea moale pe drum. Apoi a auzit pe cineva rostindu-i numele și trăgându-l de braț.

— Tsoldrin... Tsoldrin... Hai odată, Tsoldrin.

— Zakalwe, fata țintea spre *mine*, nu spre tine!

— Știu asta, Tsoldrin.

— Țintea spre mine!

— Știu asta. Hai; uite capsula.

— Spre mine...

— Știu, știu. Urcă.

A urmărit norii cenușii care se deplasau pe cer. Stătea pe culmea plată de piatră a unui deal înalt, înconjurat de alte culmi deluroase, la fel de înalte, toate împădurite. Nemulțumit, s-a uitat în jur la pantele împădurite și la pilonii din piatră, de formă ciudată, tronconică, precum și la plintele care acopereau piscul ca o platformă. A avut o senzație de amețeală, pentru că era expus din nou la un orizont atât de extins după ce petrecuse atât de multă vreme în orașul din canion. A renunțat să contemple priveliștea, și-a croit drum prin câteva mormane de frunze adunate de vânt, îndreptându-se spre locul în care stătea Beychae, iar pușca lui cu plasmă era rezemată de un bolovan mare, cu forme rotunjite. Capsula se afla la o sută de metri depărtare, undeva între copaci.

A ridicat arma cu plasmă pentru a cincea sau a șasea oară și a verificat-o.

Îi venea să plângă; fusese o armă minunată. De fiecare dată când o ridicase aproape că sperase că va funcționa, că, fără să îl anunțe, Cultura îi crease cine știe ce facilități de autoreparare, și că defecțiunea nu va fi decât...

Vântul s-a întetit; frunzele s-au împrăștiat. De exasperare, a clătinat din cap. Așezat, și purtând pantaloni groși, matlasați și o jachetă lungă, Beychae s-a întors și l-a privit.

— E stricată? a întrebat bătrânul.

— Da, s-a stricat, a spus el.

Pe chip i-a apărut o expresie de iritare; a prins cu ambele mâini arma de țeavă și a azvârlit-o spre copacii de dedesubtul

lor; aceasta a dispărut într-un vârtej de frunze smulse.

Apoi s-a așezat alături de Beychae.

După ce pierduse arma cu plasmă, rămăsese doar cu pistolul; doar un costum de protecție; probabil că nu putea să folosească sistemul lui antigravitațional fără să dea în vileag poziția în care se aflau; capsula era avariata; modulul nu se vedea nicăieri; nu mai primise nicio știre din partea cercelului-terminal, și nici a costumului... situația era cât se putea de tristă. Și-a verificat costumul pentru a descoperi semnalele pe care le putea recepționa; ecranul de la încheietura mâinii îi prezenta un program cu titluri de știri importante; nu se menționa nimic despre Solotol. De asemenea, mai erau prezentate câteva despre războaiele scurte din Ciorchine.

Și Beychae s-a uitat la micul ecran.

— Îți dai seama din imaginile acelea dacă ne caută? a întrebat el.

— Doar dacă vedem ceva la știri. Transmisiile militare sigur sunt făcute prin fascicul dens; există puține șanse să recepționăm așa ceva. S-a uitat spre nori. Probabil că vom afla mai multe în mod direct, și asta destul de curând.

— Hm, a făcut Beychae. S-a încruntat spre dale, apoi a spus: Zakalwe, cred că știu unde ne aflăm.

— Da? a întrebat el lipsit de entuziasm. Și-a lăsat coatele pe genunchi, bărbia în palme și a privit dincolo de câmpia împădurită spre dealurile scunde de la orizont.

Beychae a dat din cap.

— M-am gândit la asta. Cred că e Observatorul Srometern, din Pădurea Deshal.

— Și cât de departe e de Solotol?

— A, pe alt continent. La mai bine de două mii de kilometri.

— Aceeași latitudine, a spus el cu un aer sumbru și uitându-se spre cerul cenușiu și înghețat.

— Aproximativ, dacă ăsta e locul pe care îl cred.

— Cine e șef aici? a întrebat el. A cui jurisdicție este? Aceeași grupare ca la Solotol, Umaniștii?

— Aceeași, a spus Beychae și s-a ridicat, și-a șters turul pantalonilor și a privit roată culmea plată a dealului și instrumentele curioase din piatră aflate pe dale. Observatorul Srometern! a exclamat el. Ce ironie, să ajungă tocmai aici în drumul nostru spre stele!

— Probabil că nu e chiar o întâmplare, a spus el, ridicând o rămurică de jos și măturând câteva forme în praful de la picioare. Locul ăsta e renumit?

— Bineînțeles, a spus Beychae. Vreme de cinci sute de ani a fost centrul pentru cercetări astronomice al fostului Imperiu Vrehid.

— Și e pe rute turistice?

— Sigur.

— Atunci probabil că există un far în apropiere pentru a dirija avioanele. Când a constatat că era avariata, capsula s-a îndreptat spre acest loc. Ca să fim mai ușor de găsit. A cercetat cerul. Pentru toată lumea.

A clătinat din cap și a reînceput să scurme praful cu rămurica.

— Și-acum ce se va întâmpla? a întrebat Beychae.

El a ridicat din umeri.

— Așteptăm și vedem care apar primii. Nu pot pune în funcțiune niciun aparat de comunicație, așa că nu știu dacă oamenii Culturii au idee de ceea ce s-a întâmplat... probabil că modulul va veni după noi, ori o navă stelară a Culturii e pe drum, ori - lucru mai plauzibil - amicii tăi din Solotol... A făcut un gest din umeri, a aruncat rămurica și s-a rezemat de un instrument din piatră, după care a aruncat o privire spre cer. S-ar putea ca în momentele astea să ne urmărească.

Beychae a ridicat ochii spre cer.

— Prin nori?

— Prin nori.

— N-ar trebui să te ascunzi? Să fugi prin pădure?

— Poate, a răspuns el.

Beychae a coborât privirea spre Zakalwe.

— Unde voiai să mă duci, asta dacă am fi scăpat?

— În Sistemul Impren. Acolo sunt Habitate spațiale, a răspuns el. Cei de acolo sunt neutri, ori măcar mai puțin înclinați să poarte războaie decât cei de aici.

— Și... Zakalwe, superiorii tăi chiar cred că războiul este iminent?

— Da, a spus el oftând.

Își ridicase deja apărătoarea de față a căștii; uitându-se încă o dată la cer, și-a scos și casca. Și-a dus o mână peste frunte și prin părul dat pe spate, apoi a scos inelul cu care era prinsă coada și și-a scuturat părul lung, lăsându-l liber.

— S-ar putea să fie peste zece zile sau peste o sută, dar va izbucni. I-a zâmbit vag lui Beychae. Din același motiv ca și data trecută.

— Credeam că învinsesem în disputa ecologică în care ne opusesem teraformării, a spus Beychae.

— Așa a fost, dar vremurile se schimbă; oamenii se schimbă, și la fel și generațiile. Am câștigat bătăliile pentru recunoașterea conștiinței mașinilor, dar după aceea chestiunea a fost denaturată. Acum oamenii spun, da, mașinile sunt înzestrate cu simțire, dar numai conștiința umană *contează*. Pe de altă parte, oamenii nu au nevoie de multe justificări pentru a trata alte specii drept inferioare.

Beychae a rămas tăcut o vreme, apoi a spus:

— Zakalwe, ți-a trecut vreodată prin minte că este posibil ca oamenii Culturii să nu fie chiar atât de dezinteresați cum îți închipui tu și cum pretind ei?

— Nu, niciodată nu mi-a trecut asta prin minte, a spus el, deși Beychae a avut impresia că Zakalwe nu se gândise deloc înainte de a răspunde.

— Cheradenine, vor ca și restul oamenilor să fie ca ei. Ei nu teraformează, de aceea nu vor ca alții să facă asta. Există și argumente în favoarea ei, înțelegi? Deseori, sporirea diversității speciilor li se pare oamenilor mai importantă decât conservarea sălbăticiiei, chiar fără să se asigure spațiu suplimentar pentru viață. Cultura crede profund în conștiința mașinilor, de aceea socotește că și ceilalți trebuie să facă asta, dar după mine, Cultura crede că toate civilizațiile ar trebui să fie conduse de mașini. Din ce în ce mai puțini oameni vor asta. De acord, chestiunea toleranței între specii este de altă natură, dar chiar și în cazul acesta Cultura pare să insiste uneori că amestecul deliberat nu este doar permisibil, ci de dorit, devenind aproape o datorie. Și atunci mă întreb, cine are dreptul să spună ce este corect?

— Și atunci ar trebui să se pornească un război pentru... pentru ce? Pentru purificarea aerului?

Zakalwe s-a apucat să verifice casca.

— Nu, Cheradenine, eu încercam doar să-ți sugerez că s-ar putea ca oamenii Culturii să nu fie chiar atât de obiectivi pe cât socotesc ei și că, așa stând lucrurile, estimările lor privind probabilitatea izbucnirii războiului ar putea fi la fel de

nejustificate.

— Tsoldrin, în aceste momente se poartă războaie minore pe cel puțin zece planete. Oamenii vorbesc în public despre război, fie despre felul în care poate fi evitat ori limitat, fie despre felul în care nu poate izbucni... dar el este iminent; poți simți asta. Ar trebui să te pui la curent cu știrile, Tsoldrin. Atunci ai ști.

— Bine, probabil că războiul este inevitabil, a spus Beychae, uitându-se peste câmpia împădurită și dealurile de dincolo de observator. Poate că e... și timpul.

— Prostii, a spus Zakalwe.

Surprins, Beychae l-a măsurat.

— Există o zicală: „Războiul e o faleză lungă.” spuse Zakalw. Poți evita faleza, poți merge pe culmea ei cât te ține curajul, poți sări în gol de pe ea și dacă în cădere aterizezi pe un prag te poți cățăra înapoi. Dacă nu ești invadat cu totul, există întotdeauna soluții și chiar și atunci există ceva ce ți-a scăpat - o cale pe care ai ignorat-o - care ar fi putut împiedica invazia încă de la început. Oamenii au de ales. Nu e nimic inevitabil în toată povestea asta.

— Zakalwe, a spus Beychae. Mă uimești. Credeam că tu...

— Credeai că mă pronunț în favoarea războiului? a spus el, ridicându-se, iar pe buze i-a apărut un surâs. Și-a lăsat o mână pe umărul lui Beychae. Tsoldrin, ai stat prea mult cu nasul în cărți.

Apoi s-a îndepărtat, trecând printre instrumentele din piatră. Beychae s-a uitat la casca rămasă pe dale. L-a urmat pe celălalt.

— Zakalwe, ai dreptate. Am stat prea multă vreme departe de evenimente. Probabil că nu cunosc nici jumătate dintre oamenii care sunt astăzi la putere, sau care sunt problemele actuale, sau care este echilibrul dintre diferite alianțe... așadar, Cultura nu poate fi chiar atât de... disperată că aș putea influența ceea ce se va întâmpla. Așa să fie?

Zakalwe s-a întors spre el. S-a uitat la chipul lui.

— Tsoldrin, adevărul este că n-am habar. Nu cred că m-am gândit la asta. S-ar putea ca tu, ca simbol, să ai o influență, și probabil că toți sunt disperați să găsească un motiv pentru a nu trebui să lupte; tu ai putea reprezenta acel motiv dacă li te alături, fiindcă ești necontaminat de evenimentele petrecute recent, revenind ca din morți și asigurând un compromis care să salveze reputații. Ori probabil Cultura crede că un război scurt și

minor este o idee bună, ori chiar știe că nu poate face nimic pentru a împiedica unul extins, dar trebuie să fie percepută ca acționând, indiferent cât de improbabil ar fi acest lucru, astfel ca oamenii să nu aibă motiv să spună: „De ce nu ați încercat *asta?*” A ridicat din umeri. Tsoldrin, eu nu încerc niciodată să ghicesc adevăratele intenții ale Culturii, fără a mai vorbi de acelea ale Contactului sau mai ales de acelea ale C circumstanțelor Speciale.

— Tu faci doar ce ți se cere.

— Și pentru asta sunt plătit bine.

— Dar consideri că te afli de partea binelui, nu-i așa, Cheradenine?

El a zâmbit și s-a așezat pe un soclu din piatră începând să-și legene picioarele.

— Tsoldrin, n-am idee dacă sunt băieți buni sau nu. Dar sigur *par* a fi, dar cine poate ști dacă a părea e totuna cu a fi. Încruntându-se, a privit în depărtare. Nu am văzut acte de cruzime din partea lor, nici măcar când ar fi putut susține că ar fi avut motive să devină răi. Câteodată, mi se par reci. A ridicat din nou din umeri. Dar există oameni care spun că este rău că zeli au întotdeauna cele mai frumoase chipuri și vocile cele mai plăcute. La naiba, a mai spus el și a sărit de pe masa de piatră.

S-a apropiat de balustrada care marca o margine a vechiului observator și a privit spre orizont, unde cerul începea să capete o nuanță roșiatică. Peste o oră avea să se întunece.

— Își respectă promisiunile și plătesc regește. Sunt patroni buni, Tsoldrin.

— Asta nu înseamnă că trebuie să le îngăduim să hotărască soarta *noastră*.

— Preferi să faci asta căpățânoșii aceia decadenți din Guvernanță?

— Măcar ei *intervin*, Zakalwe; pentru ei, asta nu e doar o competiție.

— A, eu cred că este. Cred că exact asta este pentru ei. Diferența este că, spre deosebire de Mințile Culturii, ei nu știu destule pentru a lua în serios o competiție.

A inspirat adânc și a urmărit crengile mișcându-se în bătaia vântului stârnit brusc făcând frunzele să cadă.

— Tsoldrin, să nu-mi spui că ești de partea lor.

— Părțile au fost întotdeauna ciudate, a spus Beychae. Noi am

spus că tot ce voiam este binele pentru Ciorchine, și cred că, în mare măsură, chiar intenționez asta. Și încă vrem. Dar nu știu care este lucrul potrivit; câteodată, cred că știu prea multe, că am studiat prea mult, am învățat prea multe și mi-am amintit prea multe. Într-un fel sau altul, totul părea să se niveleze, ca praful care se așterne... indiferent de mașinăria pe care o purtăm în noi și ne îndeamnă să acționăm și exercită aceeași presiune peste tot, astfel că întotdeauna vezi binele și răul din fiecare facțiune și întotdeauna există neînțelegeri, precedente pentru orice curs posibil de acțiune... de aceea ajungi să nu faci nimic. Probabil că așa este corect; probabil că așa cere evoluția, să se lase câmp liber pentru minți mai tinere, neîncătușate, și pentru cei care nu se tem să acționeze.

— Am înțeles, așadar, există un echilibru. Toate societățile sunt astfel; atât încercări de temporizare ale bătrânilor, cât și cutezanța nechibzuită a tinerilor. Asta funcționează de generații întregi, prin fundamentele instituțiilor, prin schimbarea sau chiar înlocuirea lor. Guvernanța, Umaniștii, combină ce este mai rău din ambele abordări: idei antice, feroce și discreditate, sprijinite de o manie războinică adolescentină. E o tâmpenie de rahat, Tsoldrin, și tu știi bine asta. Ți-ai câștigat dreptul la puțină odihnă; nimeni nu contestă asta. Dar asta nu te va împiedica să te simți vinovat când - nu dacă - răul va ieși la suprafață. Tsoldrin, fie că-ți place, fie că nu, tu ai puterea; faptul că nu faci nimic este o declarație, nu înțelegi asta? Și ce este înțelepciunea decât a ști ce este corect și care este lucrul potrivit de făcut? Tsoldrin, pentru unii oameni din civilizația asta ești aproape un zeu; repet, fie că-ți place, fie că nu. Dacă nu faci nimic... se vor simți abandonați. Vor fi cuprinși de disperare. Și cine îi poate învinui?

A făcut un gest de resemnare cu mâinile, așezându-le apoi pe parapetul din piatră și îndreptându-și ochii spre cerul care se întuneca. Beychae a rămas tăcut.

Zakalwe l-a lăsat pe bătrân să se gândească, după care a privit în jur spre culmea plată din piatră a dealului, către toate instrumentele din piatră.

— Asta e un observator, nu-i așa?

— Da, a spus Beychae, după un moment de ezitare. A atins cu o mână unul dintre soclurile din piatră. Se crede că a fost un loc de îngropăciune, în urmă cu patru sau cinci mii de ani; apoi a

căpătat un fel de semnificație astronomică; ulterior, probabil că au prezis eclipse potrivit datelor culese aici. În cele din urmă, Vrehidii au construit observatorul pentru a studia mișcările lunilor, planetelor și stelelor. Există ceasuri cu apă, ceasuri solare, sextante, diagrame ale mișcărilor planetelor... modele mecanice ale sistemului planetar, dar parțiale... tot aici găsești seismografe primitive sau măcar indicatoare de direcție ale cutremurelor.

— Dar telescoape sunt?

— Au avut, foarte slabe, și doar vreme de un deceniu sau cam așa ceva înainte de prăbușirea imperiului. Rezultatele obținute de telescoape au provocat o sumedenie de probleme; ele contraziceau ceea ce deja se știa, ori se considera știut.

— Se potrivește. Și ăsta ce e?

Pe unul dintre socluri se afla un vas metalic mare, ruginit, având o țepușă centrală ascuțită.

— Busolă, așa cred, a spus Beychae. Funcționează potrivit câmpurilor.

Apoi a zâmbit.

— Și ăsta? Arată ca un ciot de copac.

Era un cilindru uriaș, necizelat, ușor evazat, având înălțimea de aproximativ un metru și lățimea de aproape doi metri. A bătut ușor cu palma în vârful lui.

— Hm, e din piatră.

— A, a făcut Tsoldrin, alăturându-i-se lângă cilindru. Ei bine, dacă este ceea ce cred... ăsta a fost la origini un ciot de copac, desigur. Și-a plimbat palma peste suprafața din piatră și a căutat ceva în jur. Dar s-a pietrificat, și încă de mult timp. Uită-te mai atent, încă poți vedea inelele lemnului.

Zakalwe s-a aplecat și, în lumina scăzută a după-amiezii, a privit suprafața cenușie a pietrei. Inelele de creștere ale copacului mort de mult erau vizibile. S-a înclinat și mai mult, și-a scos una dintre mânușile costumului și a mângâiat cu degetele suprafața din piatră. Îmbătrânirea diferențiată a lemnului pietrificat făcuse ca inelele să fie perceptibile; degetele lui au simțit ridicăturile minuscule defilând pe sub suprafață precum amprenta unui puternic zeu din piatră.

— Cât de mulți ani, a spus el pe nerăsuflăte, punând mâna înapoi pe centrul ciotului și plimbând-o până a ajuns la margine.

Beychae a rămas tăcut.

Fiecare an, un inel complet, semnătura unui an prost și a unui bun evidențiată de spațiere, și fiecare inel fiind întreg, închis, ermetic. Fiecare an, ca o parte a unei condamnări, fiecare inel fiind o cătușă, înlănțuită și înlănțuind totul de trecut; fiecare inel, un zid, o închisoare. O condamnare încheagată în lemn, nu întemnițată în piatră, înghețată de două ori, condamnată de două ori, o dată pe o perioadă imaginabilă, iar apoi pentru un timp inimaginabil. Degetul lui a trecut peste zidurile alcătuite din inele, o hârtie uscată deasupra pietrei ridate.

— Åsta este doar capacul, a spus Beychae, aflat de cealaltă parte. Stătea pe vine, și căuta ceva pe partea aceea a ciotului. Ar trebui să existe... a, da. Uite. Nu cred că îl vom putea ridica, bineînțeles, dar...

— Capacul? a spus Zakalwe, punându-și mânușă pe mână și dând roată ciotului, mergând spre Beychae. Capac pentru ce?

— Era un fel de puzzle pe care astronomii imperiali îl jucau când imaginile erau neclare, a spus Beychae. Uite, vezi mânerul acela?

— Doar o clipă, a spus el. Vrei să te retragi puțin?

Beychae s-a tras înapoi.

— Zakalwe, doar patru oameni zdraveni pot face asta.

— Costumul Åsta e mai puternic atÅt, deși echilibrarea ar putea crea unele probleme. A gÅsit douÅ puncte de sprijin pe piatră. Comandă către costum: putere normală la maximum.

— Trebuie să îi vorbești costumului? a întrebat Beychae.

— Da, i-a răspuns Zakalwe.

S-a încordat, ridicând o margine capacului din piatră; o explozie minusculă de praf de sub talpa uneia dintre ghetetele costumului a anunțat că o pietricică prinsă acolo cedase.

— Åstuia trebuie să-i vorbești; există unele în cazul Årora trebuie doar să te gÅndești la ceva, dar... A tras de o margine a capacului, împingând în față un picior pentru a-și muta centrul de greutate...dar mie nu mi-a plăcut niciodatÅ asta.

A ținut toatÅ partea superioarÅ a trunchiului pietrificat deasupra capului, dupÅ care a pÅșit greoi, în zgomotul scrÅșnit de pietriș sub tălpi, spre altÅ masÅ din piatră și a revenit; a fÅcut greșeala de a bate din palme și a dat naștere unui sunet care a amintit de un foc de armÅ.

— Hopa, a spus el, și a zÅmbit. ComandÅ către costum:

întrerupe forța.

După îndepărtarea capsulei din piatră, a rămas la vedere un con gol pe dinăuntru.

Părea să fi fost cioplit chiar din ciotul pietrificat. Uitându-se mai atent, a văzut că era crestat, inel după inel.

— Inteligent, a spus el ușor dezamăgit.

— Nu te uiți cum trebuie la el, Cheradenine, i-a spus Beychae. Privește mai atent.

I-a urmat sfatul.

— N-ai cumva la tine ceva foarte mic, de formă sferică? I-a întrebat Beychae. Ceva ca o... o bilă de rulment.

— O bilă de rulment? s-a mirat el, având o expresie îndurerată pe față.

— Nu ai asemenea lucruri?

— Cred că vei descoperi că în majoritatea societăților rulmenții nu rezistă mult la superconductivitate la temperatura camerei, fără a mai vorbi de tehnologia câmpurilor. Decât dacă te ocupi de arheologie industrială și încerci să menții în funcțiune cine știe ce mecanism antic. Nu, nu am nicio bilă.

S-a uitat mai atent la centrul conului gol din piatră.

— Crestături.

— Exact, a spus Beychae zâmbind.

S-a retras și a privit conul crestat ca întreg.

— E un labirint!

Labirint. În grădină existase un labirint. Copiii îl învățaseră pe de rost, deveniseră prea familiari cu el și îl foloseau doar când la casa mare soseau în vizită copii care nu le plăceau; îi lăsau să se rătăcească prin el ore în șir.

— Da, a spus Beychae, dând din cap. Începeau cu mărgelile colorate sau pietricele și încercau să ajungă până la buză. S-a uitat mai de aproape. Se spune că exista o modalitate de a-l transforma într-un joc, pictând linii care împărțeau fiecare inel în segmente; se puteau folosi mici punți din lemn și piese de blocare ca niște pereți pentru a ușura înaintarea proprie sau pentru a împiedica deplasarea rivalilor.

În lumina tot mai scăzută Beychae și-a mijit ochii pentru a vedea mai bine.

— Hm. Vopseaua s-a șters.

A privit sutele de crestături minuscule de pe suprafața conului - ca un model al unui vulcan uriaș, a gândit el - și a

surăs. A oftat, apoi s-a uitat la ecranul fixat la încheietura mânecii costumului și a încercat să apese din nou butonul de urgență. Nu a primit răspuns.

— Încerci să contactezi Cultura?

— Îhî, a făcut el, întorcându-și din nou ochii spre labirintul petrificat.

— Ce ți se va întâmpla dacă ne găsesc oamenii Guvernantei? a întrebat Beychae.

— A, asta. A ridicat din umeri și a revenit lângă balustrada la care se opriseră mai devreme. Nu mare lucru. E puțin probabil că-mi vor zbura creierii; vor dori să mă interogheze. Asta va oferi Culturii timp suficient ca să mă scoată de acolo; fie prin negocieri, fie prin răpire. Nu-ți face griji pentru mine. I-a zâmbit lui Beychae. Să le spui că te-am luat cu forța. Eu voi susține că te-am anesteziat și te-am aruncat în capsulă. Așa că nu te îngrijora; probabil te vor lăsa să te întorci la studiile tale.

— Mda, a spus Beychae, alăturându-i-se lângă balustradă. Studiile mele erau o construcție delicată, Zakalwe; ele mențineau dezinteresul meu atent elaborat. S-ar putea să nu-mi fie prea ușor să le reiau după ce tu le-ai întrerupt cu o violență exuberantă.

— Aha. S-a străduit să nu zâmbească. A coborât privirea spre copaci, apoi la mânușile costumului, ca și cum ar fi verificat dacă aveau toate degetele. Da. Ascultă, Tsoldrin... îmi pare rău. Mă refer la prietena ta, domnișoara Shiol.

— Și mie, a spus încet Beychae. Apoi a zâmbit nesigur. Cheradenine, am fost fericit. Nu mă simțisem astfel de multă vreme. Au urmărit soarele alunecând înapoia norilor. Ai convingerea că era de-a lor? Ești sigur?

— Nu încape nicio îndoială, Tsoldrin. I s-a părut că vede lacrimi în ochii bătrânului. Și-a mutat privirea de la el. Cum spuneam, îmi pare rău.

— Sper că nu era singurul mod în care un bătrân poate fi făcut să se simtă fericit... să fie fericit. Prin înșelătorie.

— Poate că nu a fost doar înșelătorie, a spus Zakalwe. Și, oricum, bătrânețea nu mai e ce era altădată. Și eu sunt *bătrân*, i-a reamintit lui Beychae, care și-a scos batista și și-a suflat ușor nasul.

— A, sigur; așa e. Am uitat. Ciudat, nu? De fiecare dată când întâlnim oameni pe care nu i-am văzut de multă vreme

rămânem surprinși văzând cât de mult au îmbătrânit. Dar când te văd, ei bine, tu nu te-ai schimbat deloc, și de aceea mă simt foarte bătrân, Cheradenine, necinstit și nejustificat de bătrân în comparație cu tine.

— De fapt, m-am schimbat, Tsoldrin. A zâmbit. Dar nu am îmbătrânit. S-a uitat în ochii lui Beychae. Îți vor oferi și ție șansa asta, dacă le ceri. Cultura te va întineri, îți va stabiliza vârsta și te va lăsa să îmbătrânești din nou, dar foarte lent.

— Asta e mită, Zakalwe? a spus zâbind Beychae.

— Hei, era doar o idee. Și nu ar însemna o plată, și nici mită. Pe de altă parte, nu te vor sili. Dar, oricum, discuția e teoretică acum. A tăcut o clipă și a făcut semn cu capul spre cer. Total teoretică. Uite că vine un avion.

Tsoldrin s-a uitat spre norii roșietici ai asfințitului. Nu a văzut avionul.

— E al Culturii? a întrebat el cu fereală.

Zakalwe a zâmbit.

— Tsoldrin, în situația de față, dacă-l poți vedea, nu e al Culturii.

S-a întors și a pornit cu pași iuți spre cască pe care și-a pus-o pe cap. Înapoia vizorului căștii, înțesată de senzori, fața lui întunecată a devenit brusc inumană. A scos pistolul din tocul costumului.

— Tsoldrin. Glasul lui a sunat bubuitor, amplificat de difuzoarele instalate pe pieptul costumului. A verificat setările armei. În locul tău, m-aș întoarce în capsulă ori aș fugi de aici și m-aș ascunde. Silueta s-a întors cu fața spre Beychae, iar casca i-a sugerat acestuia capul unei insecte gigantice și înspăimântătoare. Am de gând să lupt cu dobitocii ăștia, doar de amorul artei, și ar fi mai bine să nu te afli în apropiere.

IV

Nava avea peste optzeci de kilometri lungime și se numea *Mărimea nu înseamnă totul*. Ultima navă pe care călcase cu mult timp în urmă fusese mai mare, dar aceea arăta ca un aisberg suficient de încăpător pentru a găzdui două armate, și ca performanțe nu depășea cu mult un Vehicul Sisteme Generale.

— Cum stau laolaltă toate astea?

Stătea pe un balcon și privea un fel de vale miniaturală, alcătuită din unități de cazare; fiecare terasă era sufocată de verdeată, spațiul era traversat în toate direcțiile de pasarele și punți zvelte, iar un pârau curgea pe fundul văii. Oamenii stăteau la mese în curți mici, se lăfăiau pe iarba de pe marginea pâraului sau între perne decorative și pe canapelele cafenelelor și barurilor de pe terase. Deasupra văii, dedesubtul unui tavan albastru și luminos, un tub de deplasare șerpuia în depărtare, pe fiecare latură a ei, urmând cursul sinuos al pâraului. Sub tub ardea un șir de lumini false de soare, ca o bandă luminoasă.

— Hâm? a făcut Diziet Sma, venind alături de el cu două pahare cu băutură; i-a întins unul.

— Sunt prea mari, a spus el.

S-a întors cu fața spre ea. Văzuse lucruri pe care ei le numeau *celule*, în care se construiau nave mai mici (mai mici în acest caz însemna mai puțin de trei kilometri lungime); hangare uriașe nesprijinite, cu pereți subțiri. Se aflase în apropierea motoarelor imense care, din câte înțelesese, erau solide și inaccesibile (cum asta?) și, evident, extrem de masive; se simțise amenințat în mod ciudat când descoperise că pe uriașa navă nu exista cameră de control, punte de comandă sau post de pilotaj, ci doar trei Minți - computere sofisticate, bineînțeles - care controlau totul (poftim?).

Iar acum descoperea unde locuiau oamenii, dar totul era prea mare, prea mult, cumva prea fragil, mai ales dacă nava trebuia să accelereze atât de rapid cum susținea Sma. A clătinat din cap.

— Tot nu înțeleg; cum de rămâne întreagă?

Sma a zâmbit.

— Cheradenine, gândește-te la câmpuri. Totul este pe bază de câmpuri de forță. A dus o mână spre fața lui, pe care apăruse o expresie de tulburare, și l-a bătut ușor pe un obraz. Nu mai fi atât de derutat. Și nu încerca să înțelegi totul prea repede. Lasă lucrurile să se așeze. Plimbă-te; pierde-te în navă vreme de câteva zile. Și întoarce-te când vrei.

Mai târziu, el a pornit să rățăcească. Uriașa navă era un ocean fermecat în care nu se putea îneca și s-a azvârlit în el pentru a

încerca să înțeleagă, dacă nu nava, măcar oamenii care o construiseră.

A mers zile în șir, oprindu-se la baruri și restaurante de fiecare dată când îi era sete, foame sau obosea; majoritatea erau automatizate și era servit de tăvi plutitoare, deși unele aveau chelneri umani. Aceștia nu păreau a fi servitori, ci mai degrabă clienți care se gândiseră să facă o vreme ceva folositor.

— Sigur, nu e nevoie să fac asta, i-a spus un bărbat între două vârste, care ștergea masa cu o cârpă umedă. A vârât apoi cârpa într-o pungă și s-a așezat alături de el. Dar, privește, masa este curată.

A fost de acord că masa devenise curată.

— De obicei, a spus bărbatul, lucrez în domeniul religiilor - fără supărare - străine; Accent Direcțional în Rigoarea religioasă; asta mi-e specializarea... cum ar fi faptul că templele, mormintele sau rugăciunile trebuie făcute cu fața spre o anumită direcție; treburi din acestea. Ei bine, altundeva. Dar... munca mea nu se încheie niciodată; mereu apar noi exemple, și chiar cele vechi sunt reevaluate, și oamenii vin mereu cu idei noi în legătură cu ceea ce se considera a fi clar stabilit... dar - și a lovit cu palma în tăblia mesei - când cureți o masă, asta faci. Simți că ai făcut ceva. E o realizare.

— Însă, până la urmă, înseamnă doar curățarea unei mese.

— Și, drept urmare, asta nu are nicio importanță reală la scara cosmică a evenimentelor? a sugerat bărbatul.

Drept răspuns la zâmbetul omului, Zakalwe a surâs.

— Păi, da.

— Bine, atunci, ce prezintă importanță? Cealaltă activitate a mea? Este chiar atât de importantă? Aș putea încerca să compun lucrări muzicale minunate sau epopei distractive, dar ce ar reuși ele? Să îi încante pe oameni? Faptul că șterg o masă îmi aduce plăcere. Iar oamenii se așază la o masă care este curată, iar asta le face plăcere. Și oricum - bărbatul a râs - oamenii mor; stelele mor; și universul moare. Ce înseamnă orice realizare, indiferent cât de mare ar fi ea, după ce însuși timpul va muri? Sigur, dacă *tot* ce aș face ar fi să curăț mese, atunci asta ar reprezenta o risipă meschină și respingătoare a imensului meu potențial intelectual. Dar pentru că aleg să fac asta, simt o plăcere. Și, a adăugat bărbatul cu un zâmbet, este o cale plăcută de a cunoaște oameni. Așadar, de unde ești?

Discuta tot timpul cu oameni; în baruri și în cafenele mai ales. Cazarea pe VSG părea a fi împărțită pe diferite tipare; văile (sau zigurele, dacă voia să le socotească astfel) păreau a fi cele mai obișnuite, deși în configurații aparte.

Când îi era foame mânca și bea când i se făcea sete, încercând de fiecare dată alt fel de mâncare sau de băutură din meniurile uimitor de complicate, iar când voia să doarmă - deoarece nava sugera treptat un crepuscul tivit cu o nuanță roșiatică, iar luminile din tavanele barurilor scădeau ca intensitate - interpela o dronă, iar aceasta îl conducea spre camera liberă cea mai apropiată. Încăperile aveau în general aceleași dimensiuni și totuși erau ușor diferite una de alta; unele erau foarte simple, altele, încărcate de decorațiuni. Elementele de bază erau întotdeauna la locul lor: patul - câteodată real, fizic, alteori, un ciudat pat alcătuit din câmpuri -, un loc pentru a se spăla și a-și face toaleta, dulapuri, locuri pentru depozitarea obiectelor personale, o fereastră falsă, un ecran holografic și legătura cu restul rețelei de comunicații, atât la bord, cât și în afara navei. În prima noapte de călătorie s-a conectat la unul dintre programele distractive prin legătură directă senzorială și a stat întins în pat, cu un dispozitiv activat sub pernă.

În acea noapte practic nu a dormit; a fost în schimb un prinț-pirat îndrăzneț care renunțase la noblețe pentru a conduce un echipaj împotriva corăbiilor care transportau sclavi către un imperiu cumplit, aflat între insule cu comori și mirodenii; corăbiile lor mici și rapide se deplasau ca niște săgeți printre galioanele greoaie, distrugându-le velaturile cu bile legate cu lanț. Au ajuns la țărm în nopți fără lună, au atacat castele-închisoare, eliberând prizonieri care își exprimau bucuria. Și, personal, a luptat cu sabia împotriva călăului-șef al guvernatorului rău, în cele din urmă, adversarul lui s-a prăbușit din vârful unui turn înalt. O alianță cu o frumoasă doamnă-pirat a dus la o legătură ceva mai personală și la o operațiune îndrăznească de salvare dintr-o mănăstire de pe un munte, atunci când ea a fost capturată...

S-a smuls din acea vrajă după ceea ce i se păruse că au trecut câteva săptămâni condensate. Chiar în timp ce se întâmplau toate acestea și-a dat seama (în subconștient) că nimic nu era real, dar acesta a părut fi cel mai puțin important

aspect al aventurilor lui. Când s-a trezit - surprins să descopere că nu ejaculase în timpul unora dintre cele mai convingătoare episoade erotice -, a constatat că nu se scursese decât o noapte și era dimineată și, cumva, împărtășise toată acea poveste cu alți oameni; după câte i s-a părut, fusese un fel de dispută. Unii oameni îi lăsaseră mesaje pentru a păstra legătura, pentru că le făcuse mare plăcere să joace alături de el. În mod ciudat, s-a simțit rușinat și nu le-a răspuns.

Camerele în care a dormit aveau întotdeauna locuri în care se putea așeza; extensii de câmp, unități de perete maleabile, canapele adevărate și câteodată scaune obișnuite. Când camerele aveau scaune, le muta afară, pe coridor sau pe terasă.

Era tot ce putea face pentru a ține amintirile cât mai departe de el.

— Nu, a spus femeia din Celula Principală. Nu funcționează chiar așa.

Stăteau pe o navă stelară pe jumătate construită, pe ceea ce avea să fie mijlocul motoarelor, și urmăreau o unitate uriașă de câmp răsucindu-se prin aer, ieșind din spațiul de lucru din spatele celei și ridicându-se spre scheletul corpului Unității de Contact General. Mici remorchere de ridicare manevrau unitatea de câmp spre ei.

— Vrei să spui că nu are nicio importanță?

— Nu prea mare, a spus femeia. A apăsas un șnur mic de siguranță pe care îl ținea într-o mână și a vorbit pârând că se adresează umărului. Îl iau eu.

Unitatea de câmp i-a lăsat în umbră când a plutit pe deasupra lor. Altă lespede solidă, din câte a putut vedea el. Avea o culoare roșie, diferită față de negrul Bloc Motor Principal de Jos, aflat sub picioarele lor. Ea a manipulat șnurul, dirijând blocul uriaș de culoare roșie în jos; alți doi oameni, care stăteau la douăzeci de metri depărtare, au urmărit capătul celălalt al unității.

— Din nefericire, a spus femeia, urmărind uriașa cărămidă roșie de construcție coborând încet, chiar când se îmbolnăvesc și mor tineri, oamenii sunt întotdeauna surprinși că s-au îmbolnăvit. După părerea ta, câți oameni sănătoși își spun: „Hei, azi sunt sănătos!” dacă nu au trecut peste o boală gravă?

A ridicat din umeri, a tras din nou șnurul când unitatea de

câmp a coborât până la doi centimetri de suprafața motorului.

— Stop, a zis ea. Inerție de coborâre cincî. Verifică.

Pe suprafața blocului motor a licărit o linie luminoasă. Și-a lăsat o mână pe bloc și l-a apăsat din nou. Acesta s-a mișcat.

— În jos, foarte încet, a spus ea.

A așezat blocul la locul lui.

— Sorzh, e în regulă?

El nu a auzit răspunsul, dar ea sigur l-a auzit.

— În regulă; poziționat, totul e perfect.

Femeia s-a uitat în sus în timp ce remorcherele de ridicare au revenit spre spațiul de lucru, apoi spre el.

— Tot ce s-a întâmplat este că realitatea a ajuns din urmă felul în care oamenii s-au comportat mereu. Așadar, nu, nu simți nicio eliberare minunată de boala care te afectează. S-a scărpinat la o ureche. Doar atunci când te gândești la ea, probabil. A zâmbit. Cred că la școală, când înveți cum obișnuiau să trăiască oamenii... cum încă trăiesc străinii... atunci pricepi, și cred că niciodată nu uiți asta cu totul, dar nu-ți pierzi prea mult timp gândindu-te la asta.

Au traversat suprafața întunecată a materialului lipsit de orice trăsătură.

— A, a spus femeia când el tocmai voia să aducă vorba de asta, să te uiți la el prin microscop; arată minunat! Oricum, ce te așteptai să vezi? Pârghii? Roți dințate? Rezervoare pline cu substanțe chimice?

— Mașinile nu pot construi totul mai repede? a întrebat-o el pe femeie plimbându-și ochii peste forma navei stelare.

— Ba da, bineînțeles! a spus ea râzând.

— Atunci de ce faci asta?

— E distractiv. Vezi una dintre navele acestea mari ieșind pe uși pentru prima oară, îndreptându-se spre spațiu, cu trei sute de oameni la bord, totul funcționând cu o Minte fericită și te gândești: „Eu am contribuit la construcția ei.” Faptul că o mașinărie ar fi putut să realizeze totul mai repede nu schimbă faptul că tu ai fost acela care a realizat-o.

— Hâm, a făcut el.

(Învăță să lucrezi în lemn, în metal; asta nu te va face să fii dulgher sau fierar, tot astfel cum stăpânirea scrisului nu te va transforma într-un funcționar.)

— Ei bine, poți face „Hâm” cât dorești, a spus femeia

apropiindu-se de o hologramă translucidă a unei nave terminate pe jumătate, unde câțiva muncitori stăteau și arătau spre interior și discutau. Ai plutit în aer sau ai înotat pe sub apă?

— Da, a răspuns el.

Femeia a făcut un gest din umeri.

— Cu toate astea, păsările zboară mai bine decât noi, iar peștii înoată mai bine. Încetăm să plutim sau să înotăm din cauza asta?

El a zâmbit.

— Cred că nu.

— Așa e, a spus femeia. De ce? Zâmbindu-i, s-a uitat la el. Pentru că e distractiv. A privit modelul holografic al navei pe o latură. Unul dintre lucrători a strigat-o, arătându-i ceva din model. Ea l-a privit. Scuză-mă o clipă, te rog.

Retrăgându-se, a dat din cap.

— Să construiești bine.

— Mulțumesc. Cred că vom reuși.

— Apropo, a spus el. Cum se va numi nava?

— Minte ei vrea să se numească *Grație deplină și dulce*.

Apoi femeia a râs. După aceea a început să discute aprins cu ceilalți lucrători.

A urmărit cum se practica diferite sporturi; a și încercat câteva. Pe cele mai multe nu le-a înțeles. A înotat mult; se părea că oamenilor Culturii le plăceau bazinele și complexurile cu apă. De cele mai multe ori, aceștia înotau în pielea goală, lucru care i s-a părut jenant. Ulterior, a descoperit că existau secțiuni întregi - sate? zone? cartiere? - nu și-a dat seama cum trebuia să le socotească - în care oamenii nu purtau niciodată haine, ci doar ornamente corporale. L-a surprins cât de repede s-a obișnuit cu asemenea comportamente, dar nu a reușit să le urmeze pe deplin.

I-a trebuit o vreme pentru a-și da seama că toate dronele pe care le vedea - chiar mai diferite în ceea ce privea aspectul lor decât fiziologia umană - nu aparțineau navei. De fapt, aproape niciuna nu era a navei; aveau creiere artificiale proprii. (Încă se simțea ispitit să le considere drept computere.) Ele păreau să aibă personalități proprii, deși el s-a arătat sceptic în această privință.

— Permite-mi să îți propun acest experiment de gândire, i-a

spus o dronă bătrână în timp ce jucau un joc cu cărți despre care ea l-a asigurat că se baza pe noroc. S-au așezat - în fine, drona a plutit - sub o arcadă din piatră de un roz delicat, în apropierea unui mic bazin; strigătele oamenilor care practicau un joc complicat cu mingea pe cealaltă parte a bazinului se strecurau printre tufișurile și copacii aflați între ei.

— Uită felul în care sunt asamblate creierele mașinilor, i-a spus drona; gândește-te cum se realizează un creier de mașină - un computer electronic - după imaginea unei ființe umane. S-ar putea începe cu câteva celule, la fel ca embrionul uman; acestea se multiplică și, treptat, stabilesc legături. Așadar, se adaugă permanent componente noi și se realizează conexiuni chiar *identice* - în raport cu trecerea unui om prin diferitele stadii de dezvoltare. Sigur, trebuie limitată viteza mesajelor transmise prin aceste conexiuni la o fracțiune din viteza lor electronică, normală, dar acest lucru nu ar fi greu de realizat, și a face aceste componente asemănătoare neuronilor să acționeze intern ca echivalentele lor biologice, a transmite propriile lor mesaje în funcție de tipurile de semnale primite, toate acestea ar putea fi făcute destul de simplu. Construind treptat, ai putea imita perfect dezvoltarea creierului uman și ai putea imita și reacțiile lui; așa cum un embrion poate percepe sunetele și atingerea, ba chiar și lumina în timp ce se află în pântecul mamei, tot astfel ai putea transmite semnale similare echivalentului său electronic în dezvoltare; ai putea mima experiența nașterii și folosi orice grad de stimulare senzorială pentru a face acest dispozitiv să creadă că gândește, simte, atinge, gustă, miroase, aude și vede tot ce a făcut o adevărată ființă umană. Sau poți alege să nu îl păcălești, ci să îi dai un impuls senzorial adevărat și de aceeași calitate, așa cum personalitatea umană a trăit-o la un anumit moment.

— Uite, am o întrebare: care este diferența? Creierul fiecărei ființe funcționează la fel; el va reacționa la stimuli cu o corespondență mai mare decât se regăsește chiar la gemenii monozigotici; dar cum poate cineva să îl numească pe unul entitate conștientă, și pe cealaltă, mașină?

— Creierul tău este alcătuit din materie, domnule Zakalwe, organizată pentru manipularea informației, pentru prelucrarea ei și în unități de stocare în urma moștenirii tale genetice și a biochimiei, întâi a mamei tale, iar apoi a ta, fără a mai vorbi de

experiențele trăite cu puțin înainte de nașterea ta până în prezent. Și un computer electronic este alcătuit din materie, dar organizat altfel; ce este atât de magic în legătură cu funcționarea celulelor uriașe și lente ale creierului animal pentru ca ele să poată susține că sunt înzestrate cu conștiință, dar vor respinge ideea că un dispozitiv mai rapid, mai fin conceput, cu o putere similară - sau chiar o mașină încălzușată, astfel ca ea să funcționeze cu exact aceeași forță - poate avea o caracteristică similară? Hâm? a făcut mașina, iar câmpul ei de aură a licărit în culoarea roz, pe care el a început să o identifice cu distracția dronei. Doar dacă vrei să invoci superstițiile. Crezi în zei?

El a zâmbit.

— Nu am simțit niciodată o asemenea înclinație, a spus el.

— Bine, a zis drona. Ce părere ai? Mașina făurită după imaginea umană este conștientă, prevăzută cu simțuri, ori nu?

El și-a studiat cărțile de joc.

— O să mă gândesc la asta, a spus și a pufnit în râs.

Câteodată întâlnea alți străini (cu adevărat, chiar străini; era convins că unii dintre oamenii pe care îi vedea în fiecare zi nu erau oameni ai Culturii, deși, fără a se opri pentru a-i întreba, îi era imposibil să fie sigur; cineva îmbrăcat ca un sălbatic ori purtând ceva care clar nu era un articol vestimentar aparținând Culturii se putea deghiza astfel pentru a stârni râsul ori se ducea la vreo petrecere... însă existau câteva specii care se deosebeau clar).

— Da, tinere, a spus străinul.

Avea opt brațe, un cap foarte diferit de cel uman, cu doi ochi foarte mici, părți ale gurii care aminteau de o floare ciudată și un corp mare, aproape sferic, puțin păros, de culoare roșie și violacee. Vocea lui era alcătuită din clicuri și vibrații aproape subsonice, care proveneau din corpul lui; o mică amuletă realiza traducerea.

Îl întrebuse pe străin dacă se putea așeza la aceeași masă; acesta i-a făcut semn să se așeze de partea cealaltă, de unde l-a auzit vorbind scurt cu o altă ființă umană despre Circumstanțe Speciale.

— E pe straturi, a răspuns străinul la întrebare. Un miez minuscul de Circumstanțe Speciale, un înveliș de Contact și o ecosferă haotică și uriașă, alcătuită din orice altceva. Un pic ca

o... vii de pe vreo planetă anume?

El a dat din cap. Creatura a aruncat o privire la amuleta sa căutând traducerea gestului făcut de om - nu era ceea ce Cultura considera o confirmare -, apoi a spus:

— Mda, e ca o planetă, doar că miezul ei este minuscul. Și ecosfera este mai dispartă și mai puțin distinctă decât învelișul de atmosferă din jurul unui glob; o gigantă roșie ar putea oferi un termen mai bun de comparație. Dar până urmă, nu-i vei cunoaște, pentru că vei fi ca mine, în Circumstanțele Speciale, și îi vei cunoaște doar ca o forță uriașă, irezistibilă; oamenii ca tine și ca mine reprezintă marginea; cu timpul, vei ajunge să te simți ca un dinte al celui mai mare ferăstrău în galaxie, domnule.

Străinul a închis ochii; și-a unduit foarte energic toate membrele, iar componentele gurii i s-au desfăcut parțial.

— Ha-ha-ha! a făcut amuleta cu afectare.

— Cum de ți-ai dat seama că am legături cu Circumstanțele Speciale? a întrebat el, rezemându-se de spătar.

— A! Cât de tare mă îndeamnă orgoliul să afirm că pur și simplu am ghicit, să arăt cât de inteligent sunt... dar am auzit că la bord urma să sosească un nou recrut, i-a spus străinul. Și că era vorba de un bărbat, ființă umană. Tu... ai aerul potrivit, dacă-mi permiți să mă exprim astfel. Și ai... pus întrebările potrivite.

— Și tu ești în CS?

— De zece ani standard.

— Crezi că ar trebui să fac asta? Să lucrez pentru ei?

— A, sigur; îmi închipui că e mai bine decât ceea ce ai lăsat în urmă, nu?

Amintindu-și viforul și gheața, el a făcut un gest din umeri.

— Așa cred.

— Îți place să lupți, nu-i așa?

— Mda, uneori, a recunoscut el. Mă pricep la asta, așa se spune. Dar eu nu sunt neapărat convins.

— Nimeni nu învinge tot timpul, a spus creatura. Oricum nu datorită priceperii, iar Cultura nu crede în noroc, sau cel puțin nu crede că el este transferabil. Probabil că le place atitudinea ta, asta e tot. Hi-hi.

Străinul a râs discret.

— Câteodată am impresia că priceperea în luptă este un mare blestem, a spus creatura. Când lucrez pentru acești oameni mă

simt eliberat de o parte de răspundere. Nu am avut niciodată motive să mă plâng. Străinul și-a scărpinat corpul, a coborât ochii și-a cules ceva din porțiunea în care Zakalwe a bănuț că ar fi trebuit să se afle pântecul lui și l-a mâncat. Desigur, nu trebuie să te aștepți să ți se spună tot timpul adevărul. Poți insista ca ei să ți-l spună, dar s-ar putea să nu te folosească cât de des ar dori; câteodată vor ca tu să nu știi că lupți de partea nepotrivită. Sfatul meu este să procedezi așa cum ți se cere; provocarea e mai mare.

— Și te atrage provocarea?

— În parte da, în parte este vorba de onoarea familiei mele; SE a făcut cândva ceva pentru poporul meu, și noi nu putem admite ca ei să ne ia onoarea acceptând ceva fără a da nimic în schimb. Voi lucra pentru ei până când se stinge acea datorie.

— Și cât va ține asta?

— A, toată viața, a spus creatura rezemându-se de spătar, un gest pe care Zakalwe l-a socotit drept echivalentul surprizei. Până mor, desigur. Dar cui îi pasă? Cum spuneam; e distractiv. Uite. A lovit cu bolul în tăblia mesei pentru a atrage o tavă aflată în trecere. Să mai bem ceva și să vedem cine se îmbată primul.

— Tu ai mai multe picioare a spus el zâmbind. Cred că eu aș cădea mai repede.

— Da, dar cu cât există mai multe picioare, cu atât se încurcă mai ușor între ele.

— Ai dreptate.

A așteptat să i se aducă un pahar.

Într-o parte era o mică terasă și un bar, iar în cealaltă, un spațiu aerisit. Nava, VSG-ul, era mai mare decât marginile sale vizibile. Corpul ei era străpuns de nenumărate terase, balcoane, pasarele, ferestre deschise și arcade. O bulă de aer imensă, de formă eliptică, înconjura nava, menținută de diferite câmpuri, care alcătuiau împreună corpul real - deși lipsit de substanță - al Vehiculului.

A luat paharul plin și apoi a urmărit un deltaplan cu aripi din hârtie și motor cu pistoane care a trecut prin dreptul terasei; a fluturat mâna în semn de salut, apoi a clătinat din cap.

— Pentru Cultură, a spus el, ridicând paharul spre străin. Acesta l-a imitat. Pentru lipsa ei totală de respect față de lucrurile mărețe.

— De acord, a spus străinul, apoi au golit paharele.

Mai târziu, a aflat că numele străinului era Chori. A descoperit că era femeală doar în urma unei remarci întâmplătoare, iar acest lucru i s-a părut extrem de amuzant.

A doua zi dimineață s-a trezit ud learcă și mahmur, întins sub o cascadă mică, într-o vale din secțiunea de accelerație; ținându-se cu cele opt picioare ca niște cârlige, Chori atârna de o balustradă și scotea când și când un sunet ca un zornăit pe care el l-a interpretat drept sforăit.

În prima noapte pe care a petrecut-o cu o femeie a crezut că aceasta va muri; a crezut că o ucisese. A părut să aibă orgasm în același timp cu el, dar apoi - din câte a avut el impresia - a suferit o criză; a început să urle și să îl strângă nebunește. Pentru câteva momente l-a săgetat gândul îngrozitor, oribil, că, în ciuda aparentei similitudini a fiziologiei lor, rasa lui și specia metisată a Culturii se deosebeau și a crezut că sămânța lui era ca un acid în trupul femeii. A trăit senzația că ea încerca să îi frângă șira spinării cu brațele și picioarele. A încercat să se smulgă și s-a străduit să înțeleagă ce se petrecuse, ce făcuse, ce putea face.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea gâfâind.

— Poftim? Cu mine, nimic! Ce ai pățit *tu*?

Cu o expresie de nedumerire, ea a făcut un gest din umeri.

— Am avut orgasm, asta a fost tot; ce s-a...? Ah! Și făcând ochii mari, și-a dus o mână la gură. Am uitat. Iartă-mă. Tu nu ești... Vai de mine. Apoi a chicotit. Ce jenant.

— *Ce anume?*

— Ei bine... noi... cum să spun? Durează mai... ține... mai mult, ai înțeles?

Nu credea să fi auzit până atunci despre fiziologia modificată a oamenilor Culturii. Nu acceptase ideea că aceștia se schimbaseră atât de mult. Nu crezuse că ei preferau să prelungească asemenea momente de plăcere, fără a mai vorbi de faptul că dețineau nenumărate glande secretoare de droguri care le puteau amplifica aproape orice trăire (inclusiv sexul).

Cu toate astea, într-un fel, era explicabil, și-a spus el. Mașinile lor putea face totul mai bine decât oamenii; nu avea rost să zămislească superoameni ca putere sau inteligență, pentru că dronele și Mințile lor erau mai eficiente ca materie și energie în

ambele domenii. Dar plăcerea... ei bine, asta era o altă chestiune.

La ce altceva mai era bună forma umană?

A presupus că, într-un fel, o asemenea unitate de intenție era admirabilă.

A luat-o din nou în brațe pe femeie.

— Nu-i nimic, a spus el. Calitate, nu cantitate. Să încercăm încă o dată, bine?

Ea a râs și i-a cuprins fața între palme.

— Dăruirea, asta e o calitate bună a bărbaților.

(Strigățul din casa de vară care îl atrăsese. „Salut, prietene.” Mâini bronzate pe coapse palide...)

A fost plecat cinci nopți, mulțumindu-se să hoinărească. Din câte și-a dat seama, niciodată nu a călcat pe aceleași urme, și niciodată nu a vizitat de două ori aceeași secțiune. În trei din acele nopți a avut câte o femeie și a refuzat politicos un tânăr.

— Te simți mai relaxat, Cheradenine? I-a întrebat Sma, înotând în fața lui. S-a întors pe spate ca să se uite la el.

El a înotat după ea.

— În fine, n-am mai încercat să plătesc ceea ce am consumat în baruri.

— E și ăsta un început.

— Mi-a fost foarte ușor să renunț la acel obicei.

— Era de așteptat. Asta e tot?

— Ei... pe de altă parte, femeile voastre sunt foarte prietenoase.

— Și bărbații la fel, a spus Sma arcuindu-și o sprânceană.

— Viața aici pare... idilică.

— Păi, cred că trebuie să-ți placă aglomerările.

El s-a uitat în jur, la complexul acvatic aproape pustiu.

— E ceva relativ, bănuiesc.

(Și s-a gândit: grădina; grădina. Ei și-au făcut viața după imaginea grădinii!)

Sma a zâmbit.

— De ce, ești ispitit să rămâi?

— Nici măcar puțin. A pufnit în râs. Aș înnebuni aici ori m-aș cufunda într-unul dintre jocurile cu vise împărtășite cu alții. Am nevoie de mai mult.

— Dar accepți oferta noastră? a spus Sma, oprindu-se și

călcând apa. Vrei să lucrezi pentru noi?

— Se pare că toată lumea socotește că așa ar trebui să fac; oamenii cred că luptați în numele binelui. Doar că... devin bănuitor când toată lumea este de acord cu un anumit lucru.

Sma a râs.

— Cât de mult ar conta dacă nu am lupta de partea binelui, Cheradenine? Ce-ar fi dacă ți-am oferi doar bani și distracție?

— Nu știu ce să spun, a recunoscut el. Asta ar îngreuna alegerea. Aș dori doar... Aș vrea să cred, să *știu* în cele din urmă, să pot dovedi că... A ridicat din umeri și a zâmbit. Că fac bine.

Sma a oftat. În apă, asta a însemnat că s-a ridicat și apoi s-a scufundat puțin.

— Cine știe, Zakalwe? Noi nu știm asta; credem că avem dreptate; credem chiar că o putem dovedi, dar nu suntem siguri. Există mereu argumente care ne contrazic. *Nu* există certitudine; mai ales în cazul Circumstanțelor Speciale, pentru care regulile sunt altele.

— Credeam că regulile sunt aceleași pentru toată lumea.

— Sunt. Dar Circumstanțele Speciale se ocupă cu echivalentele morale ale unor găuri negre, în care legile obișnuite - regulile legate de ce este bine și ce este rău, pe care îmi imaginez că oamenii le aplică pretutindeni în univers - sunt încălcate; dincolo de orizonturile evenimentțiale metafizice, există... Circumstanțe Speciale. A zâmbit. Așa suntem noi. Acesta este teritoriul nostru, domeniul nostru.

— Pentru unii, asta ar putea suna ca o scuză potrivită pentru un comportament urât, a spus el.

Sma a ridicat din umeri.

— Și probabil că au dreptate. Pesemne că așa stau lucrurile. A clătinat din cap și și-a trecut o mână prin părul lung, ud. Dacă n-ar fi vorba de altceva, măcar avem o scuză; gândește-te că mulți oameni nu au nevoie de așa ceva.

S-a îndepărtat înotând.

Pentru un moment, Zakalwe a urmărit-o înotând energic. Fără să-și dea seama, și-a dus o mână la o cicatrice mică și cutată de pe piept, aflată puțin deasupra inimii, și a frecat-o, apoi s-a încruntat și a privit suprafața sclipitoare și neliniștită a apei.

După aceea, a pornit înot după femeie.

A petrecut doi ani pe *Mărimea nu e totul* și pe câteva planete,

stânci, habitate și orbitale la care nava a oprit. Urma cursuri de instruire și învăța să folosească unele dintre noile abilități pe care le acceptase să îi fie instalate. Când, în cele din urmă, a părăsit nava pentru a porni în primul tur de îndatoriri încredințate de Cultură - o serie de misiuni care a culminat cu ducerea Celui Ales la Palatul Parfumat de pe faleză - a călătorit la bordul altei nave, care pornea în cea de-a doua misiune a sa, Unitatea Generală de Contact numită *Dulce și plină de grație*.

Nu a mai revăzut-o pe Chori și cincisprezece ani mai târziu a aflat că ea fusese ucisă într-o misiune. I s-a transmis știrea în timp ce oamenii Culturii îi creșteau corpul pe VSG-ul *Optimistul Congenital*, după ce fusese decapitat pe planeta numită Fohis și ei îl salvaseră.

Unsprezece

S-a ghemuit înapoia parapetului, la marginea cealaltă a fostului observator, ascunzându-se de avionul care se apropia. În spatele lui, în josul unei pante abrupte, se aflau tufișuri, copaci și o serie de clădiri fără acoperiș, cotropite de buruieni. A urmărit avionul apropiindu-se, a verificat dacă erau mai multe, venind din direcții diferite. Dar nu a mai descoperit niciunul. Din costum, urmărind imaginea transmisă, s-a încruntat când aparatul de zbor s-a apropiat și mai mult, încetinind, iar forma lui obeză de săgeată s-a profilat pe cerul pe care soarele apunea.

L-a văzut coborând încet spre platforma observatorului; o rampă a ieșit din pântecul lui, după care au apărut trei picioare de susținere. A făcut câteva verificări cu efectorul, apoi a clătinat din cap, s-a lăsat pe vine și a coborât panta în fugă.

Tsoldrin stătea într-una dintre clădirile ruinate. A părut surprins când a văzut silueta în costum pătrunzând pe ușa aproape acoperită de plante agățătoare.

— Da, Cheradenine.

— E un avion civil, a spus el ridicându-și vizorul. A zâmbit. Nu cred că ne mai caută, dar aparatul acela ar putea să ne asigure fuga de aici. A ridicat din umeri. Merită să încercăm. A făcut un gest în susul pantei. Vii cu mine?

Prin lumina amurgului, Tsoldrin Beychae s-a uitat la silueta

întunecată din cadrul ușii. Rămăsese acolo și se întrebase ce ar fi trebuit să facă, și deocamdată nu găsisese un răspuns. În parte, voia să se întoarcă la pacea, liniștea și certitudinea pe care i-o ofereau biblioteca universității, unde putea trăi fericit, fără să aibă parte de agitație, ignorând lumea, și să se scufunde în cărți vechi, sperând ca într-o bună zi să le înțeleagă pe deplin și să încerce să explice lecțiile cuprinse în acele istorii vechi, pentru ca probabil să-i determine pe oameni să se gândească mai bine la propriile timpuri și ideologii. O vreme - de fapt, multă vreme - i se păruse că era sigur cel mai bun și mai productiv lucru pe care îl putea face, dar acum nu mai era chiar atât de sigur.

Probabil, a gândit el, existau lucruri mai importante de făcut în care să se implice. Poate că trebuia să plece împreună cu Zakalwe, așa cum voiau acesta și Cultura.

După toată această aventură mai putea reveni la studiile lui?

Zakalwe, apărând din trecut, la fel de imprudent și îndrăzneț ca întotdeauna; Ubrel - chiar putea ea să fie? - jucând un rol și făcându-l să se simtă foarte bătrân și ridicol, dar și furios; și întregul Ciorchine îndreptându-se fără cârmă să se lovească de stânci încă o dată?

Avea dreptul să nu încerce să întreprindă ceva, chiar dacă oamenii Culturii se înșelau în poziția lui în cadrul acelei civilizații? Nu știa răspunsul. A constatat că Zakalwe încercase să facă apel la orgoliul lui, dar dacă măcar jumătate din ce spusese el era adevărat? Era corect să stea deoparte și să lase evenimentele să se desfășoare, deși aceea ar fi fost soluția cea mai ușor de ales, cel mai puțin stresantă? Cum se va simți dacă ar izbucni un război, iar el ar ști că nu făcuse nimic pentru a-l zădărnici?

„Zakalwe, să te ia naiba“, a gândit el. S-a ridicat.

— Încă nu m-am hotărât, a spus el. Dar să vedem cât de departe poți ajunge.

— Bravo, omule!

Glasul siluetei purtând costum nu a trădat nicio urmă de emoție.

— ... Oameni buni, îmi pare foarte rău pentru întârziere; nu a ținut de noi; a apărut o problemă legată de controlul traficului, dar îngăduiți-mi să vă cer încă o dată scuze în numele companiei Heritage Tours. Ei bine, iată că am ajuns, ceva mai

târziu decât ne așteptam (dar nu apreciați acest minunat apus de soare?); am ajuns la *foarte* renumitul Observator Srometern; domnilor și doamnelor, sub tălpile noastre aveți cel puțin patru mii cinci sute de ani de istorie. Mă voi vedea silit să vă prezint totul în mare viteză pentru a vă putea spune totul în timpul pe care îl vom petrece aici, de aceea, vă rog să mă ascultați cu atenție...

Cu câmpul antigravitațional bâzâind, aparatul de zbor a plutit puțin peste marginea apuseană a platformei observatorului. Cu picioarele atârânădu-i în aer, întinse mai curând ca măsură de precauție. Pe rampa ieșită din pântecul lui au coborât în jur de patruzeci de oameni, care apoi s-au strâns în jurul unuia dintre soclurile cu instrumente, în vreme ce un tânăr ghid, foarte vioi, a început să le vorbească.

Zakalwe a urmărit totul printre barele balustradei din piatră, scanând grupul de oameni cu ajutorul efectorului încastrat în costum și verificând rezultatele prin ecranul vizorului. Mai bine de treizeci de oameni aveau asupra lor ceea ce erau de fapt terminale, legături cu rețeaua de comunicații a planetei. Computerul costumului a interogată în secret terminalele prin intermediul efectorului. Două dintre terminale erau pornite - unul recepționa o transmisiune sportivă, iar celălalt, muzică. Restul erau pe poziție de așteptare.

— Costum, a șoptit Zakalwe (nici măcar Tsoldrin, aflat alături de el nu l-ar fi putut auzi, fără a mai vorbi de oamenii din grupul de turiști). Vreau să dezafectez discret terminalele acelea, pentru a le împiedica să transmită.

— Două terminale de recepție transmit codul de localizare, a spus costumul.

— Le pot dezafecta funcția de transmisie fără să modific funcția codată de localizare actuală sau recepția lor de acum?

— Da.

— Bine; cum prioritatea este să împiedicăm alte semnale noi, dezafectează toate terminalele.

— Dezafectez din zona mea de acțiune toate cele treizeci și patru de terminale de comunicare personale care nu sunt ale Culturii; confirmare.

— Am confirmat, la naiba; acum, fă-o.

— Ordinul a fost executat.

Zakalwe a urmărit maximele modificându-se în timp ce stările

interne de putere ale terminalelor au scăzut spre aproape zero. Ghidul conducea oamenii pe platoul de piatră al străvechiului observator astronomic, spre locul în care se aflau el și Beychae, îndepărtându-se de avion.

— Și-a ridicat vizorul, a privit în jur spre celălalt bărbat.

— În regulă, să mergem. Dar încet.

A pornit înainte prin tufișuri, printre copacii deși; sub frunzișul pe jumătate căzut era cam întuneric, iar Beychae s-a împleticit de vreo două ori, însă au făcut destul de puțin zgomot cât au alergat pe covorul de frunze moarte ocolind două laturi ale platformei observatorului.

Când au ajuns sub avion, Zakalwe l-a scanat cu ajutorul efectorului costumului.

— Mașinărie mică și frumoasă, a spus el pe nerăsuflăte, urmărind cum apăreau rezultatele. Avionul era automatizat și nu prea inteligent. Probabil că până și o pasăre avea un creier mai complicat decât avionul. Costum, comută-te la avion; preia controlul fără să bage cineva de seamă.

— Preiau controlul asupra avionului din apropiere, confirmați.

— Confirmat. Și nu-mi mai cere să confirm orice.

— Jurisdicția de control asumată. Ignorat protocoalele de confirmare ale instrucțiunilor; confirmați.

— Doamne ferește! Confirmat!

— Confirmat ignorarea protocoalelor.

S-a gândit să pătrundă în avion plutind, cu Beychae în brațe, gândind că sistemul antigravitațional propriu al aparatului va masca semnalul emis de costumul lui. A aruncat o privire în susul pantei abrupte, apoi s-a întors spre Beychae și i-a șoptit:

— Dă-mi mâna; urcăm.

Bătrânul i-a întins mâna.

Întrucât costumul a reușit să se împingă în sol, au urcat fără să se oprească. Au ajuns la balustradă. Avionul acoperea cerul de deasupra lor, iar pe ușa de intrare din pântecul lui se revărsa o lumină gălbuie, iluminând slab instrumentele din piatră aflate în apropiere.

Cât Beychae și-a tras sufletul, a urmărit cu atenție grupul de turiști. Aceștia se aflau la capătul celălalt al observatorului; ghidul folosea o lanternă pentru a le arăta o piesă veche din piatră. S-a ridicat.

— Să mergem, i-a spus lui Beychae, care s-a îndreptat de

spate.

Au pășit peste balustradă, au urcat rampa și au pătruns în avion. L-a urmat pe Beychae și, în același timp, a urmărit imaginile de pe ecranul retrovizor, dar nu și-a dat seama dacă îi observase vreo persoană din grupul de turiști.

— Costum, închide rampa, a spus el după ce au ajuns în cabina spațioasă din interiorul avionului. Aceasta era decorată luxos cu tapiserii pe pereți, iar pe podeaua mochetată gros se aflau scaune și canapele mari; la un capăt al cabinei era un bar automat, iar pe peretele opus era un ecran uriaș care prezenta în acele momente imagini ale apusului.

Ridicându-se, rampa a scos întâi un bip, apoi a fâsâit.

— Costum, retrace picioarele, a spus el, ridicând din nou vizorul măștii.

Din fericire, costumul a fost suficient de inteligent încât să-și dea seama că se referise la picioarele avionului, nu ale sale. Se gândise că era posibil ca vreun turist să sară de pe balustrada observatorului pe vreun picior al avionului.

— Costum, ridică avionul la zece metri.

Bâzâitul slab din cabină s-a schimbat ca tonalitate, apoi a revenit. Zakalwe l-a urmărit pe Beychae, care și-a dezbrăcat haina groasă și a privit în jur; efectorul i-a spus că la bord nu se afla nimeni, dar a vrut să se convingă.

— Să vedem încotro se îndrepta avionul, a spus el, în timp ce Beychae a oftat și s-a așezat pe o canapea întinzându-se. Costum, care e următoarea destinație a aparatului?

— Terminalul Spațial Gipline, a spus costumul cu glas mecanic.

— Sună perfect. Costum, du-ne într-acolo și ai grijă ca zborul să pară legal și cât se poate de firesc.

— Am pornit, a spus costumul. Durata estimată a zborului, patruzeci de minute.

Zgomotul de fond al avionului s-a schimbat, crescând în intensitate și devenind ascuțit; podeaua a vibrat slab. Ecranul de la capătul celălalt al cabinei spațioase le arăta că zburau pe deasupra dealurilor împădurite și luau altitudine.

A făcut un tur al avionului și s-a convins că la bord nu rămăsese niciun turist, apoi s-a așezat alături de Beychae, care i s-a părut foarte obosit. Avusese parte de o zi lungă, a gândi el.

— Te simți bine?

— Sunt bucuros că pot sta jos, trebuie să recunosc.

Apoi și-a scos ghetetele.

— Tsoldrin, să-ți ofer ceva de băut, a spus el, scoțându-și casca și îndreptându-se spre bar. Brusc străbătut de o idee, a exclamat: Costum! Cunoști vreunul dintre numerele de legătură ale Culturii din Solotol?

— Da.

— Intră în legătură cu unul dintre ele prin intermediul avionului.

S-a aplecat și a privit cercetător barul.

— Cum funcționează chestia asta?

— Barul automat este activat prin vo...

— Zakalwe! a intervenit vocea lui Sma, întrerupând costumul, ceea ce l-a făcut să tresară. S-a îndreptat de spate. Unde ești? a spus femeia, apoi a tăcut o clipă. A, văd că ai făcut rost de un avion, așa e?

— Da, a răspuns el. S-a uitat spre Beychae, care rămăsese cu ochii la el. Ne îndreptăm spre Portul Gipline. Ce s-a întâmplat? Unde e modulul? Și Sma, mă simt jignit; nu m-ai căutat, nu mi-ai scris, nu mi-ai trimis flori...

— Beychae e bine? a întrebat Sma îngrijorată.

— Tsoldrin e bine, a zis el, zâmbindu-i bătrânului. Costum, pune barul automat să ne pregătească două băuturi înviorătoare, dar tari.

— Bine că e teafăr, a spus Sma oftând ușurată.

Barul automat a scos niște sunete gălgâitoare.

— Nu te-am contactat pentru ca ei să nu te poată localiza; am pierdut legătura când a fost lovită capsula. Zakalwe, mi se pare ridicol; după ce capsula a distrus camionul acela în Piața de Flori, iar tu l-ai doborât pe luptător, s-a dezlănțuit haosul; ai avut noroc că ai ajuns atât de departe. În fine, unde e capsula?

— A rămas la Observatorul Srometern, a răspuns el urmărind autobarul, în care tocmai se deschidea o ușă. A luat tava cu cele două pahare și după ce a ajuns la canapea s-a așezat alături de Beychae. Sma, salută-l pe Tsoldrin Beychae, a zis el, întinzându-i acestuia un pahar.

— Domnule Beychae? s-a auzit glasul lui Sma din costum.

— Bună, a spus Beychae.

— Sunt încântată să vorbesc cu dumneata, domnule Beychae. Sper că domnul Zakalwe s-a purtat frumos. Te simți bine?

— Sunt obosit, dar teafăr.

— Cred că domnul Zakalwe și-a găsit timp să te informeze în legătură cu gravitatea situației politice din Ciorchine.

— M-a anunțat, a spus Beychae. Iar acum analizez dacă e cazul să procedez așa cum doriți, dar nici nu simt vreun îndemn să revin la Solotol.

— Am înțeles, a spus Sma, și apreciez vorbele tale. Sunt convinsă că domnul Zakalwe va face tot posibilul să fii în siguranță cât analizezi situația. Ai auzit, Cheradenine?

— Sigur că da, Diziet. Dar unde e modulul acela?

— E blocat sub coamele norilor din Soreraurth, acolo unde a fost și înainte. Din cauza escapadelor tale monumentale de acolo, s-a declanșat alertă maximă; nu putem deplasa nimic fără a fi detectat, iar dacă se interpretează că ne-am amestecat, am putea declanșa chiar noi războiul. Descrie locul în care se află capsula; va trebui să o facem pasivă dintr-un microsatelit, iar apoi o vom distruge din aer, pentru a ascunde probele. La naiba, Zakalwe, e tare neplăcut, fir-ar să fie!

— Mda, iartă-mă! a spus el. A luat o sorbitură din pahar. Capsula este sub un copac mare din specia foioase, cu frunzele gălbui, la o distanță între optzeci și o sută treizeci de metri spre nord-est de observator. A, și pușca mea cu plasmă e cam la... douăzeci sau patruzeci de metri spre vest.

— Ai pierdut-o?

Glasul lui Sma a trădat neîncrederea.

— Într-un acces de ciudă, am aruncat-o, a recunoscut el și a căscat. A fost efectorizată.

— Ți-am spus eu că locul ei era într-un muzeu, a intervenit altă voce.

— Ține-ți gura, Skaffen-Amtiskaw, a spus el. Bun, Sma, și acum ce fac?

— Mergi spre Terminalul Spațial Gipline, i-a răspuns femeia. Vom încerca să-ți rezervăm un loc pe o navă care pleacă spre Impren sau în apropiere. În cel mai rău caz, te așteaptă o călătorie de cel puțin câteva săptămâni; dacă avem noroc, vor reduce starea de alertă, și modulul se va putea strecura pentru a realiza întâlnirea cu tine. În orice caz, s-ar putea ca războiul să fie iminent, iar asta din cauza celor întâmplate astăzi la Solotol, Zakalwe.

Legătura s-a întrerupt.

— Pare nemulțumită de tine, Cheradenine, a spus Beychae.
El a ridicat din umeri.

— Nu e ceva nou, a spus el oftând.

— Îmi pare îngrozitor de rău, domnilor și doamnelor; așa ceva nu s-a mai întâmplat. Îmi pare sincer rău... dar nu înțeleg. Voi... hâ, voi... Tânărul ghid a apăsât câteva taste pe terminalul lui de buzunar. Alo! Alo! ALO! L-a scuturat, apoi l-a lovit cu podul palmei. Așa ce... așa ceva nu s-a mai întâmplat, serios... S-a uitat cu un aer spăsit la turiștii care, în lumina scăzută, se strânseseră în jurul lui. Majoritatea oamenilor îl priveau; câțiva încercau să-și folosească terminalele, fără succes însă, iar doi dintre ei se uitau spre cer, ca și cum ultimele licăriri de lumină le-ar fi putut aduce înapoi avionul care, lucru misterios, hotărâse să plece din proprie inițiativă. Alo! Alo! E cineva? Vă rog, răspundeți! Tânărul era în pragul lacrimilor. Ultimele raze de lumină au dispărut de pe cer; luna lumina slab câteva petice de nori. Lanterna a pâlpâit. Alo, răspundeți! Vă rog! Hai, vă rog!

Câteva minute mai târziu, Skaffen-Amtiskaw a reluat legătura pentru a anunța că lui Zakalwe și Beychae li se rezervaseră cabine pe un velier numit *Osom Emananish*, care se îndrepta spre Sistemul Breskial, la doar trei ani-lumină de Impren; sperau că modulul va ajunge la ei înainte de asta. Probabil că va fi nevoie; cu siguranță că celor doi li se va da de urmă.

— Ar fi recomandabil ca domnul Beychae să-și schimbe înfățișarea, i-a spus drona cu glas calm.

El s-a uitat la draperiile de pe pereții avionului.

— Cred că am putea face niște haine din materialele de aici, a spus el cu o voce care i-a trădat îndoiala.

— În bagajele aflate în cala avionului ai putea găsi o sursă mai bogată de haine, a spus drona pe un ton mieros, apoi i-a explicat cum să deschidă cala.

A ieșit cu două valize și le-a deschis cu forța.

— Haine! a spus el.

A scos câteva articole de îmbrăcăminte care arătau unisex.

— Iar tu va trebui să te debarasezi de costum și arme, a spus drona.

— Poftim?

— Zakalwe, nu te vei putea imbarca îmbrăcat astfel, nici măcar cu ajutorul nostru. Trebuie să pui totul în ceva - una dintre valizele acelea ar fi ideală - și o lași în port; vom încerca

să o recuperăm după ce se mai liniștesc lucrurile.

— Bine, dar...

În timp ce discutau despre felul în care să se deghizeze, Beychae i-a sugerat să se radă în cap. Minunatul și sofisticatul costum de luptă a avut drept ultimă misiune să folosească un brici. Apoi și l-a scos; amândoi au îmbrăcat niște haine destul de tipătoare, dar din fericire suficient de largi.

Avionul a aterizat; Terminalul Spațial era un labirint din beton, liniat ca o tablă de joc de lifturile care coborau și urcau navele din și în facilitățile de manevrare.

După ce s-a restabilit legătura prin fasciculul îngust, terminalul din cercel a putut să îi șoptească și să îi îndrume pe el și pe Beychae.

Însă fără costum se simțea ca și cum ar fi fost în pielea goală.

Au coborât din avion într-un hangar; din difuzoare se revărsa o muzică plăcută și comună. Nu i-a întâmpinat nimeni. Au auzit o alarmă în depărtare.

Terminalul sub formă de cercel le-a indicat ușa pe care trebuia să treacă. Au înaintat pe un coridor rezervat doar personalului, au trecut de două uși de securitate, care li s-au deschis încă înainte de a ajunge la ele, apoi - după o pauză - au ajuns într-o sală uriașă, ticsită de oameni, ecrane, chioșcuri și bănci. Nu i-a băgat nimeni în seamă, deoarece o pasarelă mobilă tocmai se blocase, aruncând oameni claie peste grămadă.

O cameră de securitate din partea stângă a zonei de depozitare a bagajelor s-a rotit și a privit spre tavan în clipele în care a depus valiza care conținea costumul. Imediat ce au plecat de acolo, camera și-a reluat mișcările de baleiere.

Cam aceleași lucruri s-au întâmplat când și-au luat biletele de la ghișeul corespunzător. Apoi, în timp ce mergeau pe alt coridor, au văzut un grup de gărzi de securitate venind dinspre celălalt capăt.

A continuat să înainteze netulburat. A simțit că Beychae, aflat alături de el, a ezitat. S-a întors spre el, i-a zâmbit, iar când a privit din nou înainte, gărzile se opriseră, iar comandantul lor își ținea o mână la ureche și privea spre podea; apoi a dat din cap și a făcut semn către un coridor lateralnic; gărzile au pornit în acea direcție.

— Din câte înțeleg, nu suntem doar norocoși, așa e? a murmurat Beychae.

El a clătinat din cap.

— Decât dacă socotești că suntem incredibil de norocoși că un efector electromagnetic de un standard aproape militar, controlat de Mintea unei nave stelare ultrarapide, aflate la un an-lumină depărtare, a transformat întregul port de aici într-un joc electronic.

Au trecut printr-o poartă destinată VIP-urilor și au ajuns la o navetă care urma să îi ducă spre stația orbitală. Nava nu putea influența ultima verificare de securitate: un bărbat cu mâini și ochi pricepuți. S-a arătat încântat că ei nu aveau nimic periculos asupra lor. Cercelul i-a împuns urechea când au trecut pe un alt coridor - alte raze X și un câmp magnetic manevrat manual, care mai verifica o dată.

Zborul cu naveta s-a desfășurat aproape fără niciun eveniment; în stație, au trecut printr-o sală de tranzit în care era cam multă agitație din cauză că un bărbat cu un implant neural suferise o criză și zăcea pe podea, după care au ajuns la ultima verificare de securitate.

În coridorul dintre ecluza salonului și navă, Zakalwe a auzit vocea slabă a lui Sma.

— Asta e, Zakalwe. Nu pot transmite prin fasciculul îngust fără să fiu detectată. Vom lua legătura doar în caz de urgență. Dacă vrei să vorbești cu noi, folosește legătura telefonică din Solotol, dar nu uita că este monitorizată. La revedere și noroc!

Apoi, el și Beychae au trecut prin altă ecluză, ajungând pe velierul *Osom Emananish*, care urma să îi ducă în spațiul interstelar.

Și-a petrecut câteva ore înainte de plecare plimbându-se prin velier, analizând tot ce vedea, astfel încât să știe unde se afla orice.

Sistemul de amplificare și mai toate ecranele vizibile au anunțat plecarea. Velierul a alunecat, apoi a ezitat, după care a ieșit în mare viteză din stația orbitală; a trecut apoi prin dreptul soarelui și a gigantei gazoase numită Soreraurth. Modulul se afla ascuns acolo, afundat la o sută de kilometri în furtuna permanentă care alcătuia atmosfera planetei. O atmosferă care urma să fie agresată, exploatată, despuiată și modificată de

Umaniști, dacă aveau câștig de cauză. A urmărit giganta gazoasă care a rămas în urmă spre pupă și s-a întrebat ce era cu adevărat corect și ce nu, și a trăit un ciudat sentiment de deznădejde.

Tocmai trecea prin aglomerația dintr-un bar mic, îndreptându-se spre cabina lui Beychae pentru a vedea ce face, când a auzit din spate un glas spunând:

— A, sincere salutări, și toate cele! Domnul Starabinde, nu-î așa?

S-a întors încet.

Era doctorul de la petrecerea cu cicatrice și mutilări. Bărbatul scund stătea la barul înțesat de oameni și îi făcea semn să se apropie.

Strecurându-se printre oameni, s-a dus spre el.

— Bună ziua, doctore.

Bărbatul scund a dat din cap.

— Mă numesc Stapangarderslinaiterray, dar poți să-mi spui Stap.

— Cu plăcere, și chiar cu mare ușurare, a spus el și a zâmbit. Și te rog să-mi spui Sherad.

— Ia te uită! Ce mic e Ciorchinele, nu crezi? Îmi permiți să-ți ofer ceva de băut?

A zâmbit arătându-și aproape toți dinții, imagine care surprinsă în lumina unui bec de deasupra barului - a sclipit foarte șocant.

— Excelentă idee.

Au găsit o măsuță lipită de un perete. Doctorul s-a șters la nas, apoi și-a aranjat costumul imaculat.

— Așadar, Sherad, ce te aduce în această mică aventură?

— Păi, de fapt... Sap, a spus el încet, călătoresc oarecum incognito, de aceea ți-aș fi recunoscător dacă nu mi-ai face public numele, înțelegi?

— Evident! a spus doctorul Stap, dând vioi din cap. A aruncat o privire conspirativă în jur, apoi s-a aplecat spre Zakalwe. Discreția mea este exemplară. Și eu a trebuit să călătoresc „discret” de câteva ori, a spus el și și-a îngustat ochii. Să-mi dai de știre dacă îți pot fi cumva de ajutor.

— Ești prea amabil, a spus Zakalwe și a ridicat paharul.

Au băut pentru o călătorie sigură.

— Mergi până la „capătul liniei”, adică la Breskial? a întrebat

Stap.

El a confirmat cu o mișcare din cap.

— Da, împreună cu un asociat de afaceri.

Doctorul Stap a dat din cap și a surâs complice.

— Aha, o „asociată de afaceri”. Am înțeles.

— Nu, doctore, nu „asociată de afaceri”, ci un asociat de afaceri; un domn, și destul de vârstnic, dar care e cazat în altă cabină... iar aceste trei descrieri sunt diferite de ceea ce crezi, desigur.

— Ha! Foarte diferite! a spus doctorul.

— Mai bem ceva?

— Doar nu-ți închipui că știe ceva, a spus Beychae.

— Ce e de știut? a făcut Zakalwe, ridicând din umeri. A aruncat o privire spre ecran și apoi spre ușa cabinei mici pe care o ocupa Beychae. Nu a apărut nimic la știri?

— Nu, i-a răspuns Beychae. S-a vorbit de un exercițiu de securitate la toate porturile, dar nimic clar despre vreunul dintre noi.

— Ei bine, probabil că nu suntem într-un pericol mai mare decât până acum doar pentru că doctorul se află la bord.

— Și ce înseamnă asta?

— Foarte mult. În cele din urmă, vor descoperi ce s-a întâmplat; nu vom ajunge la Breskial înaintea lor.

— Și atunci?

— Atunci, dacă nu găsesc vreo soluție, Cultura va trebui să ne lase din nou prizonieri, ori să preia nava asta, lucru care va fi greu de explicat, și care va distruge o parte din credibilitatea ta.

— Asta *dacă* hotărâsc să acționez așa cum vreți voi, Cheradenine.

Zakalwe s-a uitat la celălalt bărbat, care stătea pe pat alături de el.

— Da, dacă.

S-a furișat peste tot pe navă. I s-a părut aglomerată, cu spații sufocante; a presupus că se obișnuise prea mult cu navele Culturii. Pe ecrane erau disponibile planuri ale navei; le-a studiat, dar ele aveau doar rostul de a ajuta oamenii să se orienteze și ofereau puține informații utile privind modul în care ea putea fi ocupată sau dezactivată. Urmărind oamenii din echipaj, a descoperit că accesul în zonele destinate strict echipajului se făcea pe baza identificării vocale sau a ampretei

palmare.

La bord existau puține lucruri inflamabile, de substanțe explozive nici nu putea fi vorba, iar majoritatea circuitelor erau mai curând optice decât electronice. Nu avea nicio îndoială că *Xenofobul* putea face velierul *Osom Emananish* să cânte cum ar fi dorit el cu ajutorul efectorului, ceea ce era echivalentul luptei cu o mână legată la spate, iar asta tocmai din următorul sistem stelar, însă fără costumul de luptă sau o armă, i-ar fi fost greu să facă ceva dacă și când ar fi fost nevoie.

Velierul părea să se târască prin spațiu; Beychae a rămas în cabină, punându-se la curent cu știrile transmise pe ecran și dormind.

— Cheradenine, am impresia că am schimbat o formă de întemnițare cu alta, a remarcat el a doua zi după plecare, când Zakalwe i-a adus masa de seară.

— Tsoldrin, să nu o iei razna stând în cabină; dacă vrei să ieși, fă-o. Așa e mai sigur, dar... în fine, nu prea mult.

— Mda, a spus Tsoldrin, luând tava și ridicând capacul pentru a vedea ce i se adusese. Deocamdată, mi-e destul de ușor să tratez știrile și transmisiunile privind situația actuală drept materiale de studiu, așa că nu mă simt chiar ca un deținut. A lăsat capacul deoparte. Dar două săptămâni mi se par greu de suportat, Cheradenine.

— Nu te îngrijora, a spus el cu amărăciune. Nu cred că vom sta atât.

— A, Sherad!

O zi mai târziu, în timp ce era în salonul principal, alături de un grup de oameni care urmăreau pe un ecran uriaș o gigantă gazoasă dintr-un sistem apropiat, s-a apropiat de el cu un aer afectat bondocul doctor Stap. Doctorul l-a prins de cot.

— În seara asta organizez o mică petrecere privată în Salonul Starlight; una dintre petrecerile mele *aparte*, înțelegi? Mă întrebam dacă tu și pustnicul tău partener tău de afaceri ați dori să participați.

— Te-au lăsat să aduci *la bord* chestia aceea?

A pufnit în râs.

— Mai încet, stimate domn, a spus doctorul, trăgându-l pe Zakalwe de lângă oamenii îngrămădiți acolo. Am o înțelegere pe termen lung cu compania de transport; mașinăria mea este recunoscută ca fiind de o importanță medicală esențială.

— Am impresia că e foarte scump. Cred că onorariul e usturător, doctore.

— Desigur, e vorba de o anumită sumă, dar la îndemâna celor mai mulți oameni cultivați, și îți pot pune la dispoziție o companie exclusivistă și discreție deplină, ca întotdeauna.

— Doctore, îți mulțumesc pentru ofertă, dar mă tem că nu pot veni.

— Îți ofer o șansă cu care nu te vei mai întâlni în viață; ești foarte norocos că ai ocazia asta a doua oară.

— Sunt convins. Poate, dacă ea va apărea și a treia oară. Iar acum, scuză-mă. L-a bătut ușor pe umăr pe Stap. A, ne întâlnim în seara asta să bem ceva?

Doctorul a clătinat din cap.

— Trebuie să instalez aparatul, să mă pregătesc. Îmi pare rău, Sherad. Pe fața lui a apărut o expresie plângărească. E o *șansă* uriașă, a spus el zâmbind larg.

— Da, sunt foarte conștient de asta, doctore Stap.

— Ești rău.

— Mulțumesc. Asta mi-a luat ani buni de exerciții minuțioase.

— Pariez că așa e.

— A, nu; o să-mi spui că tu nu ești deloc rea; citesc asta în ochii tăi. Da, se află acolo; puritatea! Recunosc simptomele. Dar - și și-a lăsat o mână pe antebrațul ei - nu-ți face griji. Se poate trata.

Ea l-a îndepărtat, dar exercitând o apăsare foarte delicată.

— Ești groaznic. Și-a lăsat mâna cu care îl împinsese să zăbovească pe pieptul lui. Ești rău.

— Recunosc. Mi-ai citit sufletul... S-a uitat o clipă în jur, pentru că a perceput că zgomotul de fundal de pe navă se schimbaseră. I-a întors zâmbetul. Dar, vai, mă simt foarte ușurat, mărturisesc asta față de o femeie aproape la fel de frumoasă ca o zeiță.

Ea a râs gutural, arătându-și gâtul subțire când și-a lăsat capul pe spate.

— În mod *normal*, ai succes cu vorbele astea? I-a întrebat ea, clătinând din cap.

Scuturând cu tristețe din cap, el a părut jignit.

— Vai, de ce sunt atât de cinice femeile frumoase?

Apoi a observat că privirea ei alunecă undeva în spatele lui.

S-a întors.

— Da, domnule ofițer, i-a spus el unuia dintre tinerii ofițeri pe

care i-a văzut stând în spatele lui.

Amândoi aveau arme în tocurile desfăcute.

— Domnul... Sherad? a întrebat tânărul.

A urmărit ochii tânărului ofițer și a simțit brusc că i se face rău; omul știa. Fuseseră depistați. Cineva pusese lucrurile cap la cap și găsisese răspunsul corect.

— Da, a spus el, zâmbind aproape prosteste. Băieți, vreți și voi ceva de băut?

A izbucnit în râs și s-a uitat spre femeie.

— Nu, mulțumim, domnule. Vă rog să veniți cu noi.

— Dar ce s-a întâmplat? a întrebat el pufnind, după care și-a golit paharul. Și-a șters mâinile de reverele hainei. Căpitanul are nevoie de ajutor ca să dirijeze nava, nu-i așa? A râs, a coborât de pe scaunul de la bar, s-a întors spre femeie, i-a luat o mână și i-a sărutat-o. Scumpă doamnă, îmi iau rămas-bun, până ne vom revedea. Și-a dus mâinile la piept. Dar să ții minte: o părticică din inima mea îți aparține pe veci.

Ea a surâs nesigur. El a râs zgomotos, s-a întors și s-a ciocnit de scaunul de bar.

— Hopa!

— Pe aici, domnule Sherad, a spus primul ofițer.

— Da, da, cum doriți.

Sperase că va fi condus în secțiunea rezervată personalului, dar când au urcat în liftul mic, cei doi au apăsă butonul de coborâre spre puntea cea mai de jos, unde se aflau depozitele, bagajele nevidate și camera de arest.

— Cred că nu mă simt prea bine, a spus el imediat ce ușile liftului s-au închis.

S-a aplecat în față, a icnit, silindu-se să verse ultimele băuturi.

Unul dintre ofițeri a sărit într-o parte pentru a-și feri pantofii; celălalt, a simțit Zakalwe, tocmai se apleca pentru a-și lăsa o mână pe spinarea lui.

A încetat să verse și l-a lovit cu cotul în nas pe ofițer, care s-a izbit de ușile din spate ale liftului. Cel de-al doilea încă nu-și recăpătase echilibrul. Zakalwe s-a îndreptat de spate și l-a lovit cu pumnul drept în față. Omul s-a îndoit de mijloc, a căzut în genunchi, apoi s-a prăbușit pe spate. Liftul a scos un clinchet, deoarece încăierarea declanșase alarma de depășire a greutății admise. A apăsă butonul cel mai de sus, iar liftul a început să urce.

A luat pistoalele celor doi ofițeri care își pierduseră cunoștința: arme paralizante. A clătinat din cap. Liftul a scos un nou clinchet. Ajunseseră la etajul de la care coborâseră. A făcut un pas în față, a vârat armele în buzunarele hainei și și-a desfăcut picioarele către colțurile cabinei mici, trecându-le peste cei doi bărbați prăbușiți, apoi a apăsât ușile cu palmele. Efortul de a menține ușile închise l-a făcut să icnească, dar în cele din urmă liftul a renunțat la luptă. Continuând să țină ușile cu ambele mâini, s-a răsucit până când a ajuns cu capul la butonul cel mai de sus și l-a apăsat cu fruntea. Bâzâind, liftul a început din nou să urce.

Când s-au deschis ușile, la nivelul salonului privat, a văzut trei persoane. Acestea s-au uitat la cei doi ofițeri lipsiți de cunoștință și la băltoaca de vomă. Folosindu-și armele, Zakalwe a tras, iar cei trei s-au prăbușit. L-a tras pe unul dintre ofițeri pe jumătate din cabină, astfel ca ușile liftului să nu se poată închide și a folosit armele paralizante și împotriva lor.

Ușa Salonului Starlight era încuiată. Privind în lungul coridorului, unde ușile liftului iluminau intermitent corpul ofițerului căzut ca o amantă indecentă, a apăsat butonul soneriei. S-a auzit un clinchet îndepărtat și o voce a rostit: „Vă rugăm să eliberați ușile. Vă rugăm să eliberați ușile.”

— Da, a spus ușa Salonului Starlight.

— Stap, sunt Sherad. M-am răzgândit.

— Excelent!

Ușa s-a deschis.

A intrat imediat și a apăsat butonul de închidere. Salonul de dimensiuni modeste era plin de fum de droguri, lumini scăzute și oameni mutilați. Se auzea muzică și ochii tuturor - deși nu toți aflați în orbite - s-au îndreptat spre el. Mașinăria înaltă a doctorului se afla în apropierea barului, unde serveau doi oameni.

L-a prins pe doctor între el și ceilalți petrecăreți și i-a vârat țeava pistolului sub bărbie.

— Am vești proaste, Stap. Jucăriile astea sunt mortale de la mică distanță, iar asta e dată la putere maximă. Am nevoie de mașina ta. Aș prefera să cooperezi, dar mă pot descurca și fără cooperarea ta. Vorbesc *foarte* serios, și mă grăbesc îngrozitor. Așadar, ce preferi?

Stap a scos un sunet ca un gâlgâit.

— Trei, a spus el, apăsând țeava armei ceva mai tare în gâtul micuțului doctor. Doi...

— De acord! Pe aici!

I-a dat drumul și l-a urmat către mașina înaltă pe care o folosea în afacerile lui ciudate. Și-a ținut mâinile împreunate, având pistoalele paralizante în mâneci; în timp ce au înaintat, a salutat din cap câteva persoane. Pentru o clipă, a zărit o linie liberă de foc spre două persoane de la celălalt capăt al salonului. A tras, iar ele s-au prăbușit spectaculos pe masa încărcată cu bunătăți. În timp ce toată lumea privea în acea direcție, el și Stap - împuns în coaste pentru a continua să meargă în momentul în care s-a auzit zgomotul de la masa îndepărtată - a ajuns la mașină.

— Iartă-mă, i-a spus Zakalwe uneia dintre fetele de la bar. Te rog să-l ajuți pe doctor. A făcut semn din cap către zona din spatele barului. Vrea să mute mașina dincolo, nu-i așa, doctore?

Au intrat într-un mic depozit din spatele barului. I-a mulțumit tinerei care a rămas afară, a închis ușa și a încuiat-o, după care a mutat o stivă de cutii în fața ei. I-a zâmbit doctorului, care părea alarmat.

— Stap, vezi peretele din spatele tău?

Doctorul și-a îndreptat privirea spre el.

— O să trecem prin el, doctore, împreună cu mașinăria ta.

— Nu se poate! Vei...

A lipit arma paralizantă de fruntea omului. Stap a închis ochii. Un colț de batistă, care ieșea puțin din buzunarul de la piept, a tremurat.

— Stap, cred că știu cum trebuie să funcționeze mașinăria ta ca să facă toate minunile acelea. Am nevoie de un câmp de tăiere; un cuțit care să desfacă legăturile moleculare. Dacă n-o faci imediat, o să încerc singur, iar dacă greșesc și-ți ard mașinăria, vei avea câțiva clienți foarte, foarte nefericiți; s-ar putea ca ei să-ți facă ție ceea ce tu le-ai făcut lor, dar fără ajutorul mașinii de aici. Ce părere ai?

Stap a înghițit în sec.

— Îhî... a început el. A dus o mână spre haină. T-t-trusa mea de scule.

A scos din buzunar trusa, s-a întors tremurând către mașinărie și a desfăcut un panou.

Ușa din spatele lor a scos un țuit. Zakalwe a găsit o bară

cromată pe un raft, a dat deoparte lăzile din fața ușii - Stap s-a uitat peste umăr, dar a văzut că arma era încă îndreptată spre el, de aceea, a întors capul - și a blocat bucata de metal în spațiul gol dintre ușa glisantă și cadrul ei. Ușa a scos un ciripit furios, iar o lumină roșie a clipit des pe butonul de închidere/deschidere. Apoi a împins lăzile la loc.

— Stap, grăbește-te, i-a spus Zakalwe.

— Fac tot ce pot! a scheunat micuțul doctor.

Mașina a scos un bâzâit profund. În jurul unei secțiuni cilindrice, aflată la aproximativ un metru deasupra podelei, au licărit luminițe albastre.

Cu ochii mijiti, s-au uitat la acea secțiune.

— Ce vrei să faci? a întrebat doctorul cu voce tremurătoare.

— Doctore, fă-ți treaba; îți mai las un minut, apoi o să fac eu totul.

S-a uitat peste umărul doctorului și l-a văzut manevrând un buton circular de comandă pe care erau marcate grade.

Singura lui speranță era să vadă mașina în funcțiune, iar apoi să atace orice parte a navei. Să o afecteze într-un fel sau altul. Toate navele erau complicate și, într-un fel, cu cât mai simplă părea una, în mod paradoxal, cu atât mai complicată era. Trebuia să spere că va lovi o porțiune vitală fără să facă nava să se dezintegreze.

— Aproape gata, a spus doctorul.

Agitat, s-a uitat peste umăr, ducând un deget tremurător spre un buton mic, de culoare roșie.

— Bine, doctore, i-a spus Zakalwe doctorului, privind bănuitor spre lumina albastră care juca în jurul secțiunii cilindrice.

— A, a spus doctorul, înghițind în sec. Ar fi preferabil să rămâi în spate, acolo.

— Ba nu. Să facem o încercare, bine?

A apăsă butonul roșu. Din secțiunea cilindrică a mașinii a țâșnit un semidisc de lumină albastră trecând peste capetele lor, apoi a acționat ca un cuțit prin lăzile stivuite de el în fața ușii; din ele au țâșnit lichide. Cum discul albastru, care scotea un zumzet, a retezat suporturile rafturilor, acestea s-au prăbușit într-o parte. A surâs văzând acel prăpăd; dacă ar fi rămas în picioare, câmpul albastru l-ar fi retezat în două.

— Frumoasă încercare, doctore, a spus Zakalwe.

Micuțul doctor s-a năruit la podea ca un sac cu nisip ud când

arma a scos un zumzet. Pachete de gustări și lăzi cu băuturi au căzut pe podea ca o ploaie de pe rafturile distruse; cele care au trecut prin dreptul fasciculului albastru au fost tocate; băuturile se scurgeau din lăzile aflate în fața ușii. De dincolo de lăzi s-a auzit zgomotul produs de loviturile date în ușă.

Aproape că i-a plăcut mirosul amețitor de alcool care umpluse micul depozit, dar a sperat că nu erau prea mulți aburi volatili care să declanșeze un incendiu. A răsucit mașinăria, călcând prin lichidul care se acumula treptat în depozit; licărind, semidiscul albastru a mai tăiat câteva rafturi, după care s-a înfipt în peretele aflat față-n față cu ușa.

Mașinăria s-a cutremurat; scheunatul înnebunitor a cuprins tot spațiul acela închis, iar în jurul rafturilor doborâte se învârtejea un fum negru, ca și cum ar fi fost propulsat de lumina albastră tăietoare, iar apoi a coborât spre suprafața lichidului acumulat, care ajunsese să aibă adâncimea de zece centimetri, unde se strânsese ca un front de ceață întunecată. A început să umble la dispozitivele de comandă ale mașinăriei; un mic ecran holografic i-a arătat forma câmpului; a găsit două joystick-uri care îl modificau, dând naștere unui câmp de formă eliptică. Mașina a scos un duduie mai puternic; zgomotul a crescut în intensitate și tonalitate, iar fumul negru a început să se vâlătuească în jurul lui.

Loviturile puternice în ușă s-au întetit. Camera a început să se umple de fum negru, făcându-l să se simtă ușor amețit. A împins puternic mașinăria cu umărul, iar aceasta a înaintat puțin cu un urlet, apoi a cedat ceva.

S-a lipit cu spinarea de mașină și a împins cu picioarele; din fața mașinii s-a auzit un dangăt, după care ea s-a îndepărtat de el; s-a întors, a împins-o din nou cu umărul, trecând pe lângă rafturi fumegânde, printr-o gaură înroșită de căldură și a ajuns într-o încăpere înțesată de dulapuri metalice înalte. Prin gaură se revărsa băătură. A menținut mașina pe loc vreme de o clipă; a deschis unul dintre dulapuri și a descoperit o masă de filamente subțiri cât firul de păr înfășurate în jurul unor cabluri și tije. Pe un panou de comandă lung și subțire licăreau luminițe care arătau ca un oraș liniar văzut la vreme de noapte.

Și-a ținut buzele și a scos un sunet ca un sărut către fibre. „Felicitări“, și-a spus el. „Ai câștigat potul cel mare.“ S-a aplecat spre mașina care bâzâia și a reglat niște comenzi cam la fel ca

Stap, dar obținând un câmp circular, apoi a comutat pe putere maximă.

Discul albastru a izbit dulapurile metalice, scoțând un vârtej orbitor de scântei; zgomotul a fost asurzitor. A lăsat mașina pe loc și a trecut pe sub discul albastru, retrăgându-se în camera de comandă. A pășit peste doctor, care era lipsit de cunoștință, a îndepărtat lăzile cu lovituri de picior și a scos unealta din metal care bloca ușa. Fasciculul albastru nu ajungea prea departe prin gaura din camera de comandă, de aceea s-a ridicat, a deschis ușa folosindu-se de un umăr și a căzut în brațele unui ofițer uimit, exact în momentul în care mașina de câmp a explodat, iar suflul i-a azvârlit pe amândoi prin bar, până în salon.

Toate luminile din salon s-au stins.

III

Tavanul spitalului era alb, la fel ca pereții și cearșafurile. Afară, pe suprafața ghețarului, totul era alb. Ziua era complet albă; un colind strălucitor de cristale uscate care treceau prin dreptul ferestrelor spitalului. Cât bătuse vântul de furtună, ultimele patru zile fuseseră la fel, iar meteorologii anunțaseră că nu se așteptau la vreo îmbunătățire a vremii în următoarele două sau trei zile. S-a gândit la soldați, ghemuiți în tranșee și peșteri de gheață, temându-se să blesteme furtuna dezlănțuită, deoarece asta însemna că probabil nu vor mai trebui să lupte. Și piloții se bucurau, dar se prefăceau că nu era adevărat, și de aceea blestemau vehement furtuna care îi împiedica să zboare; după ce ascultaseră prognoza vremii, probabil că mulți dintre ei erau deja beți-criță.

S-a uitat spre ferestrele albe. Se spunea că vederea cerului albastru ajută. De aceea spitalele se construiau la suprafață; restul se afla sub gheață. La exterior, zidurile spitalului erau văruiate într-un roșu sclipitor, astfel încât să nu fie atacate de aviația dușmană. Văzuse spitale dușmane din aer, înșirate pe strălucirea albă a dealurilor înzăpezite, ca niște picături de sânge înghețat, căzute din rana vreunui soldat.

O spirală de alb a apărut fugar la o fereastră, semn că zăpada era purtată de un vârtej al furtunii, după care a dispărut. A privit

intens haosul de dincolo de straturile de sticlă, apoi și-a îngustat ochii, ca și cum concentrându-se ar fi putut găsi un tipar în viscolul în devenire. A ridicat o mână și a atins bandajul alb din jurul capului.

Încercând din nou să își aducă aminte, a închis ochii. Mâna i-a căzut moale pe cearșaful tras peste piept.

— Cum te simți azi? I-a întrebat tânăra asistentă.

Ținând în mâini un mic scaun, a apărut la căpătâiul lui. A așezat scaunul între patul lui și patul neocupat din dreapta lui. Toate celelalte paturi erau goale; era singurul pacient din acea rezervă. De o lună și ceva nu se mai desfășurase niciun atac major.

Femeia s-a așezat. Bucuros să o vadă, și încântat că ea își făcuse timp să stea de vorbă cu el, i-a zâmbit.

— Bine, a spus el dând din cap. Încă încerc să-mi amintesc ce s-a întâmplat.

Ea și-a netezit uniforma albă în dreptul poalelor.

— Cum îți sunt degetele?

A ridicat ambele mâini, a mișcat degetele mâinii drepte, apoi s-a uitat la cea stângă; degetele i se mișcau puțin. S-a încruntat.

— Cam la fel, a spus, ca și cum și-ar fi cerut scuze.

— În după-amiaza asta va veni doctorul să te vadă; probabil va chema fiziologii să te consulte.

— Am nevoie de un fiziolog pentru memorie, a spus el închizând ochii o clipă. Știu că era ceva important ce trebuia să-mi amintesc.

Vocea i s-a stins. Și-a dat seama că uitase numele asistentei.

— Nu cred că avem asemenea specialiști. A zâmbit. În locul din care vii aveau așa ceva?

Asta se întâmplase înainte; ieri, nu? Nu-i uitase și ieri numele? A zâmbit.

— Ar trebui să recunosc că nu-mi aduc aminte, a spus el zâmbind. Dar nu, nu cred că aveau.

Ieri îi uitase numele, la fel și cu două zile în urmă, dar găsisese un plan; făcuse ceva ca să nu...

— Probabil că nici nu era nevoie să aibă așa ceva, având în vedere ce țeastă rezistentă ai.

Ea a continuat să-i zâmbească. El a râs și a încercat să-și amintească planul pe care îl născocise. Ceva în legătură cu suflarea, respirația și hârtia...

— Poate că nu, a aprobat-o el.

Țeasta lui rezistentă; de aceea se afla acolo. O țeastă groasă, sau cel puțin mai solidă decât cele cu care erau ei obișnuiți; o țeastă rezistentă, care nu se sfărâmasese când cineva îl împușcase în cap. (Dar *de ce*, pentru că în acele momente nu lupta, ci se aflase printre oamenii săi, printre colegii lui piloți?)

Fracturat, însă; fracturat, spart, dar nu sfărâmat în mod iremediabil.

S-a uitat într-o parte, unde era un mic dulap. Pe tăblia lui era o hârtie împăturită.

— Nu te extenua încercând să-ți amintești, a spus asistenta. Poate nu-ți vei aminti anumite lucruri; nu are importanță prea mare. Și mintea trebuie să ți se vindece, să știi.

A auzit-o, a înregistrat ce a spus... dar a încercat să-și aducă aminte ce își spusese cu o zi în urmă; micul petic de hârtie; trebuia să facă ceva. A suflat spre ea; partea superioară a hârtiei s-a ridicat puțin, astfel că a văzut ce era scris dedesubt: TALIBE. Hârtia s-a pliat la loc. O așezase la un anumit unghi - și-a amintit el -, astfel ca ea să n-o poată vedea.

Numele ei era Talibe. Desigur, suna familiar.

— Mă vindec, a spus el. Dar era ceva ce trebuia să-mi amintesc, Talibe. Era important; știu asta.

Ea s-a ridicat și l-a bătut ușor pe umăr.

— Lasă asta. Nu trebuie să te îngrijorezi. Ce-ar fi să dormi puțin? Să trag draperia?

— Nu, a spus el. Talibe, nu mai poți rămâne?

— Cheradenine, ai nevoie de odihnă, a spus ea punându-i palma pe frunte. Mă voi întoarce curând, ca să-ți iau temperatura și să-ți schimb pansamentele. Dacă ai nevoie de altceva, sună.

L-a bătut peste mână și a plecat, luând cu ea scaunul alb; s-a oprit la ușă și a privit peste umăr.

— A, da, nu cumva am lăsat o foarfecă aici ultima oară când ți-am schimbat pansamentul?

El a privit în jur și a clătinat din cap.

— Nu cred.

Talibe a ridicat din umeri.

— În fine.

A ieșit din salon; în timp ce ușile se închideau, a auzit-o așezând scaunul pe coridor.

A privit din nou spre fereastră.

Talibe lua scaunul de fiecare dată, deoarece el parcă înnebunise când îl văzuse prima oară, când se trezise prima oară. Chiar și după aceea, când starea sănătății lui mentale a părut mai stabilă, când se trezea în fiecare dimineață, tot tremura, cu ochi dilatați de spaimă, doar pentru că scaunul alb stătea acolo, alături de patul lui. De aceea, cele câteva scaune din rezervă fuseseră strânse și stivuite într-un colț, pentru ca el să nu le mai vadă, iar Talibe sau doctorii aduceau scaunul de pe coridor când veneau să-l vadă.

Își dorea să poată uita; să uite de scaun și de Făcătorul de Scaune, să uite de neamul Staberinde. De ce rămăsese acest lucru atât de precis și pregnant în mintea lui, după atâția ani și atâtea călătorii lungi? Și totuși, indiferent ce se întâmplase în urmă cu câteva zile - când cineva îl împușcase și îl lăsase într-un hangar crezând că e mort -, acest lucru rămăsese confuz și nelămurit, precum ceva văzut ca prin viscol.

S-a uitat lung la norii înghețați de dincolo de fereastră, la frenezia amorfă a ninsorii. Lipsa ei de sens își bătea joc de el.

S-a lăsat moale pe pat, scufundându-se în cearșafurile făcute morman, și a adormit astfel, ținând mâna dreaptă sub pernă și un picior așezat pe un braț al foarfecii pe care o luase cu o zi în urmă de pe tava lui Talibe.

— Cum îți e capul, prietene?

Saaz Insile i-a aruncat un fruct pe care el nu a reușit să îl prindă. L-a ridicat din poală unde ajunsese după ce îl lovisese în piept.

— Mai bine, i-a răspuns el.

Insile s-a așezat pe patul de alături, și-a aruncat bereta pe pernă și și-a desfăcut nasturele de sus al uniformei. Părul negru și țepos făcea ca fața lui palidă să pară albă ca și pustietatea care cotropea lumea de dincolo de ferestrele rezervei.

— Cum ești tratat?

— Bine.

— Te-ai ales cu o asistentă al naibii de frumoasă.

— Talibe, a spus el și a zâmbit. Da, e o fată de treabă.

Insile a râs și s-a așezat pe pat, sprijinindu-se în brațele desfăcute pe spate.

— Doar „da”? Zakalwe, e splendidă. Faci baie în pat?

— Nu, pot merge la baie.

— Vrei să-ți rup un picior?

— Poate altă dată.

A pufnit în răs.

A răs și Insile, apoi a privit furtuna de afară.

— Cum stai cu memoria? Ai făcut progrese?

A atins cearșaful alb, împăturit, care se afla alături de beretă.

— Nu, a răspuns el. De fapt, credea că făcuse unele progrese, dar, într-un fel sau altul, nu voia să recunoască; pesemne credea că asta i-ar aduce ghinion. Țin minte că eram în popotă și jucam cărți... apoi...

Apoi și-a amintit de scaunul alb de lângă pat și că și-a umplut plămânii cu aer și a urlat ca un uragan până la sfârșitul timpului, ori cel puțin până când a venit Talibe ca să îl liniștească (Livueta? șoptise el; Scump... Livueta?). A ridicat din umeri.

— ... după aceea m-am trezit aici.

— Ei bine, a spus Saaz, aranjându-și dungile pantalonilor de uniformă, partea bună e că am reușit să curățăm sângele de pe podeaua hangarului.

— Aș vrea să-mi fie înapoiat.

— S-a făcut, dar nu avem de gând să-l curățăm.

— Ce mai fac ceilalți?

Saaz a oftat, a clătinat din cap și și-a netezit părul de pe ceafă.

— A, au rămas aceiași băieți buni. A ridicat apoi din umeri. Restul oamenilor escadrilei... mi-au spus să-ți transmit cele mai bune urări și însănătoșire grabnică. Însă în noaptea aceea i-ai supărat. A privit cu tristețe spre bărbatul de pe pat. Cheri, prietene, nimănui nu-i place războiul, dar există modalități de a o spune. Ai făcut o greșală. Cum să spun? Apreciem ce ai făcut; știm că nu este războiul tău, dar cred că... Cred că unii băieți sunt iritați de asta. Câteodată îi aud; cred că știi tu; noaptea, când aveau coșmaruri. Poți vedea asta uneori în ochii lor, de parcă ar ști cât de slabe sunt șansele și că s-ar putea să nu scape cu viață. Sunt înspăimântați; ar putea încerca să-mi tragă și *mie* un glonț în cap dacă le-aș spune-o direct, dar sigur sunt speriați. Ar dori să scape de acest război. Sunt, și vor să lupte pentru patria lor, dar vor să scape, și dintre cei care știu cum stau lucrurile nimeni nu le-ar găsi vreo vină. Orice scuză onorabilă. Nu sunt în stare să se automutileze, și în prezent

nimeni nu iese să se plimbe cu încălțăminte subțire ca să se întoarcă cu degerături, pentru că prea mulți au făcut asta înaintea lor; dar ar dori să se găsească o cale de ieșire din război. Nu trebuie să fii acolo, dar ești; trebuie să lupti, și mulți dintre ei îți poartă ranchiună pentru asta; asta îi face să se simtă lași, pentru că știu că dacă ar fi în locul tău, s-ar afla pe uscat, ca să le spună fetelor cu ce pilot curajos au avut norocul să danseze.

— Îmi pare rău că i-am supărat. Și-a atins bandajele de la cap. Însă nu am știut că sentimentele lor erau *chiar atât* de aprinse.

— Nu sunt, a spus Insile, încruntându-se. Asta e partea ciudată.

S-a ridicat și s-a apropiat de o fereastră și a privit viscolul.

— La naiba, Cheri, jumătate dintre băieții aceia te-ar fi invitat bucuroși în hangar și ar fi făcut tot posibilul să-ți scoată vreo doi dinți, dar să folosească un *pistol*? A clătinat din cap. Nu există niciunul dintre băieți pe care l-aș vrea în spatele meu cu o chiflă sau o mână de cuburi de gheață, dar dacă s-a folosit o armă... a clătinat din nou din cap. Nu aș mai sta pe gânduri. Oamenii aceia nu sunt așa.

— Saaz, poate mi-am imaginat totul, a spus el.

Saaz a privit în jur cu o expresie de îngrijorare pe față. S-a mai înmuiat puțin când a văzut că prietenul lui zâmbea.

— Cheri, recunosc nu vreau să-mi *închipui* că mă înșel cu privire la vreunul dintre ei, însă alternativa este că... altcineva a făcut-o. Nu știu cine. Nici poliția militară nu a aflat.

— Nu cred că i-am ajutat prea mult, a mărturisit el.

Saaz a revenit și s-a așezat din nou pe patul alăturat.

— Chiar nu-ți amintești cu cine ai vorbit după aceea? Unde te-ai dus?

— Nimic.

— Mi-ai spus că te duci la sala de ședințe, ca să verifici ultimele ținte.

— Da, așa am auzit și eu.

— Dar când Jine s-a dus acolo ca să te cheme în hangar pentru a-ți spune lucruri îngrozitoare despre înalta noastră comandă și despre tactica proastă nu erai.

— Saaz, nu știu ce s-a întâmplat; îmi pare rău, dar tocmai... A simțit lacrimi înțepându-l pe sub pleoape. Bruschetea l-a luat prin surprindere. A pus fructul înapoi în poală. A fornăit puternic,

s-a frecat la nas și a tușit, după care s-a bătut cu palma peste piept. Îmi pare rău, a repetat el.

Preț de un moment, Insile l-a urmărit pe Zakalwe cum duce mâna spre batista aflată pe noptiera patului.

Zâmbind cu gura până la urechi, Saaz a făcut un gest din umeri.

— Hai, lasă asta, o să-ți aduci aminte. Poate o fi fost vreun om de la sol cu mintea dusă, iritat de faptul că i-ai frecat ridichea de prea multe ori. Dacă vrei să-ți amintești, nu face eforturi prea mari.

— Da. „Odihnește-te“, am mai auzit placa asta, Saaz.

A ridicat fructul din poală și l-a pus pe noptieră.

— Data viitoare când vin, să-ți aduc ceva anume? a întrebat Insile. În afară de Talibe, față de care am și eu planuri, dacă tu refuzi să te ridici la înălțimea situației.

— Nu, mulțumesc.

— Băătură?

— Nu, mă păstrez pentru barul popotei.

— Cărți?

— Serios, Saaz, nu vreau nimic.

— Zakalwe, a spus Saaz râzând. Nu ai pe nimeni cu care să stai de vorbă. Ce faci toată ziua?

El s-a uitat spre fereastră, apoi la Saaz.

— Gândesc, și chiar mult, a spus el. Încerc să-mi aduc aminte.

Saaz s-a apropiat de patul lui. Arăta foarte tânăr. A ezitat o clipă, apoi l-a împuns ușor în piept. A aruncat o privire spre bandaje.

— Nu te pierde în amintiri, amice.

Zakalwe a rămas fără nicio expresie pe față pentru un moment.

— Da, nu-ți face griji. Însă oricum, sunt un navigator bun.

Mai era ceva ce voise să-i spună lui Saaz Insile, dar nu și-a amintit despre ce anume era vorba. Ceva care să îl avertizeze, deoarece exista un lucru despre care știa acum, dar despre care nu avusese habar înainte, și era ceva care trebuia... anunțat.

Câteodată, îi venea să urle de frustrare; să sfâșie pernele umflate, să ia scaunul alb și să lovească cu el în ferestre pentru a lăsa furia albă și dementă să pătrundă înăuntru.

Se întreba cât de repede ar muri înghețat dacă ferestrele ar fi deschise.

La o adică, asta s-ar potrivi; doar ajunsese acolo înghețat, și atunci de ce să nu plece la fel? S-a gândit că vreo celulă a memoriei, o afinitate memorată în străfunduri îl atrăsese acolo, nicăieri altundeva, unde se purtau bătlăii mari pe calota titanică de gheață, născută din uriași ghețari, răsucindu-se ca niște cuburi de gheață într-un pahar de cocktail de mărimea unei planete, o puzderie de insule înghețate, aflate neîncetat în mișcare, unele dintre ele lungi de sute de kilometri, înconjurând lumea dintre pol și tropice, cu spinările largi ca niște pustietăți albe, presărate de sânge și cadavre, și de epavele tancurilor și avioanelor.

A lupta pentru ceea ce avea să se topească în mod inevitabil și probabil nu putea asigura hrană, substanțe minerale sau un loc permanent pentru trai părea a fi o caricatură desenată aproape deliberat al stupizeniei convenționale a războiului. Îi plăcea să lupte, dar până și felul în care se purta războiul îl tulbura și își făcuse dușmani în rândul celorlalți piloți și al superiorilor săi exprimându-și părerea fără ocolișuri.

Cu toate acestea, și-a dat seama că Saaz avea dreptate; nu ceea ce spusese în popotă îl determinase pe cineva să încerce asasinarea lui. Cel puțin (a rostit ceva lăuntric), nu în mod direct...

Thone, comandantul escadrilei, a venit să îl viziteze; în sfârșit, nu era vorba de adjuncți.

— Îți mulțumesc, asistentă, a spus el la ușă, apoi a închis-o, a zâmbit, și s-a apropiat de pat; adusese cu sine scaunul alb. S-a așezat pe el și s-a îndreptat de spate, astfel încât statura lui a părut mai puțin impunătoare. Ia spune, căpitane Zakalwe, cum îți revii?

Un miros floral, parfumul preferat de Thone, a ajuns la nările lui Zakalwe.

— Domnule, sper să pot zbura peste două săptămâni, a zis el.

Nu îl înghițise niciodată pe comandant, dar a făcut efortul de a zâmbi plin de curaj.

— Da? a spus Thone. Serios? Nu asta mi-au spus doctorii, căpitane Zakalwe. Decât dacă îmi spun altceva decât îți spun ție.

Zakalwe s-a încruntat.

— Mda, domnule, s-ar putea să dureze câteva săptămâni.

— Poate ar fi cazul să te trimitem acasă, așa cred, căpitan Zakalwe, a spus Thone, arborând un zâmbet nesincer, ori măcar pe continent, deoarece căminul tău e ceva mai departe, din câte mi s-a spus, nu-i așa?

— Sunt convins că mă voi putea întoarce la postul meu, domnule. Desigur, îmi dau seama că este vorba de ceva medical, dar...

— Exact, a spus Thone. Ei bine, va trebui să vedem care este situația, nu? Hâm. Prea bine. S-a ridicat. Pot face ceva...?

— Nu puteți face nimic pentru... a început el, apoi a observat expresia de pe fața lui Thone. Îmi cer scuze, domnule.

— Cum *spuneam* mai devreme, *căpitane*, îți pot aduce ceva? Zakalwe a coborât ochii spre cearșafurile albe.

— Nu, domnule. Vă mulțumesc, domnule.

— Îți doresc să te însănătoșești cât mai repede, căpitane Zakalwe, a spus Thone pe un ton glacial.

L-a salutat pe Thone, care a dat din cap, s-a întors și a ieșit din rezervă.

A rămas cu privirea spre scaunul alb.

Câteva momente mai târziu, asistenta Talibe a intrat în cameră cu brațele încrucișate la piept, cu fața palidă și rotundă foarte calmă și amabilă.

— Încearcă să dormi, l-a îndemnat ea și a plecat cu scaunul.

S-a trezit în cursul nopții și a văzut luminile sclipind prin ninsoarea de afară; profilați pe fundalul reflectoarelor, fulgii care cădeau deveniseră umbre translucide, creând o masă moale față de lumina puternică și orbitoare care venea de sus. Albul de dincolo, din noaptea întunecată, a devenit compromis, cenușiu.

S-a trezit cu un miros de flori în nări.

A pipăit sub pernă și a simțit brațul foarfecelui ascuțit și lung.

Și-a amintit chipul lui Thone.

Și-a amintit sala de ședințe și cei patru subofițeri; spunând că voiau să discute cu el, aceștia îl invitaseră să bea ceva.

În cameră, unul dintre ei - nu și-a amintit numele lor, dar curând avea să se întâmple și asta și îi va recunoaște - l-a întrebat în legătură cu ceea ce auziseră că spusese el în popotă.

Și, puțin amețit, socotindu-se șmecher, crezând că ar putea afla ceva interesant, le spusese ceea ce, după cum bănuia el, voiseră să audă, ceva ce nu le spusese celorlalți piloți.

Și descoperise o conspirație. El voia ca guvernul să își respecte promisiunile populiste și să pună capăt războiului. Ei voiau să organizeze o lovitură de stat și aveau nevoie de piloți buni.

Amețit de băutură și de agitație, le lăsase impresia că era de partea lor și se dusesse direct la Thone. Acesta era dur, dar drept; Thone, dezagreabilul și meschinul Thone, vanitosul, parfumatul, dar Thone, era cunoscut ca fiind de partea guvernului. (Cu toate că Saaz Insile îi spusese cândva că Thone avea păreri progubernamentale față de piloți și antigubernamentale cu superiorii lor.)

Și expresia de pe fața lui Thone...

Nu atunci; mai târziu. După ce Thone îi ceruse să nu discute cu alții, deoarece credea că puteau exista trădători și printre piloți, și îi spusese să se ducă la culcare ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, iar el îi urmase sfatul, și probabil pentru că era beat s-a trezit cu o secundă mai târziu decât ar fi trebuit când ei au venit la el, i-au pus o cârpă îmbibată cu ceva peste față, o ținuseră astfel cât el se zbatuse, dar până la urmă trebuise să respire, astfel că aburii sufocați îl doborâseră.

A fost târât pe coridoare, iar picioarele, încălțate doar cu șosete, au alunecat pe gresie; erau oameni de o parte și de alta. L-au dus la un hangar, iar cineva a plecat să se ocupe de comenzile liftului; el abia dacă vedea podeaua din fața lui și nu a reușit să-și ridice capul. Dar a simțit miros de flori venind de la omul din dreapta lui.

Scoțând pocnete, ușile ca niște valve de scoică s-au deschis deasupra capului; a auzit zgomotul furtunii țipând din întuneric. Apoi l-a târât până la lift.

S-a încordat, s-a răsucit și l-a prins de guler pe Thone; a văzut fața individului, îngrozită, încărcată de spaimă. L-a simțit pe cel aflat în cealaltă parte prinzându-l de brațul liber; el s-a zbatut, și-a eliberat celălalt braț din strânsoarea lui Thone și a văzut pistolul din tocul subofiterului.

A smuls arma; și-a amintit că a scos un țipăt, s-a desprins de cei doi, dar a căzut; a încercat să tragă, dar arma a refuzat să funcționeze. În cealaltă parte a hangarului au licărit niște lumini.

— Nu e încărcat! Nu e încărcat! a strigat Thone către ceilalți.

S-au uitat spre capătul celălalt al hangarului; în drum erau avioane, dar acolo se afla cineva, care răcnea să se deschidă

ușile hangarului noaptea, cu luminile aprinse.

Nu a văzut cine l-a împușcat. Un baros l-a lovit în tâmplă, iar după aceea, singurul lucru pe care l-a văzut a fost scaunul alb.

Zăpada clocotea nebunește dincolo de ferestrele iluminate puternic.

A urmărit-o până în zori, amintindu-și mereu câte ceva.

— Talibe, te rog să-i transmiți un mesaj căpitanului Saaz Insole. Spune-i că vreau neapărat să discut cu el; te rog, transmite un mesaj către escadrila mea.

— Da, sigur, dar întâi medicația.

I-a prins mâinile în ale lui.

— Nu, Talibe, întâi telefonează la escadrilă. I-a clipit complice. Te rog, fă-o pentru mine.

Ea a clătinat din cap.

— Ești o pacoste.

A ieșit pe ușă.

— Ia spune, vine?

— E în permisie, i-a spus ea, luând o plachetă pentru a vedea ce medicație trebuia să îi administreze.

— La naiba!

Saaz nu adusese vorba de vreo permisie.

— Căpitane, sst, a spus ea, clătinând o sticlută.

— Poliția, Talibe. Cheamă poliția militară; fă-o imediat. Chiar că e urgent.

— Căpitane, întâi medicația.

— După ce o iau, îmi promiți că anunți poliția?

— Îți promit. Deschide gura larg.

— Aaah...

Blestemat fie Saaz pentru că plecase în permisie și blestemat fie de două ori pentru că nu i-a spus. Și Thone; ce tupeu! Să vină în vizită, pentru a verifica, pentru a afla dacă își amintise.

Și ce s-ar fi întâmplat dacă și-ar fi amintit atunci?

A pipăit din nou sub pernă, căutând foarfeca. Era acolo, rece și ascuțit.

— Le-am spus că e urgent; m-au asigurat că au pornit, l-a anunțat Talibe când a intrat, de astă dată fără scaun. S-a uitat spre ferestre, dincolo de care viscolul continua. Și trebuie să-ți

administrez ceva care să te țină treaz; te vor cât se poate de alert.

— Dar *sunt* vioi; sunt *treaz*!

— Taci, și ia astea.

Le-a luat.

A adormit strângând între degete foarfeca de sub pernă, în timp ce albul de afară a continuat și, în cele din urmă acesta a străpuns geamul, strat cu strat, printr-un proces osmotic, și a gravitat firesc spre capul lui, s-a rotit încet pe o orbită în jurul lui, s-a unit cu torul alb al bandajelor și le-a dizolvat, le-a desfășurat, apoi a depozitat rămășițele într-un colț al camerei, unde scaunele albe s-au strâns, murmurând, complotând și s-au strâns aproape de capul lui, tot mai aproape, răsucindu-se în ridicolul dans al fulgilor, din ce în ce mai repede, pe măsură ce se apropiau, până când, în cele din urmă, au devenit bandaj, rece și strâns în jurul capului său febril și - găsind rana tratată - s-au furișat prin piele până în țeastă, reci, precis și cristaline, în creierul lui.

Talibe a descuiat ușa rezervei și le-a permis ofițerilor să intre.

— Ești sigură că și-a pierdut cunoștința?

— I-am administrat o doză dublă față de cea obișnuită. Dacă nu și-a pierdut cunoștința, a murit.

— Încă are puls. Ia-l de brațe.

— Bine... Hop: ia te uită!

— Hm.

— E vina mea. Chiar m-am întrebat unde a dispărut. Îmi cer scuze.

— Te-ai descurcat bine, puștoaico. Fă bine și pleacă. Mulțumim. Nu vom uita serviciul ăsta.

— În regulă, dar...

— Ce s-a întâmplat?

— Va fi... rapid, da? Înainte de a se trezi, da?

— Sigur. Da, bineînțeles, nici nu-și va da seama. Nu va simți nimic.

Și astfel s-a trezit în zăpada rece, înviorat de vântul lăuntric, înghețat, care venea la suprafață, străpungându-i pielea în fiecare por, țipând să fie eliberat.

S-a trezit și a înțeles că va muri. Viscolul îi amortise deja o

parte a feței. O mână îi era prinsă sub el, lipită de zăpada întărită. Era încă în pijamalele de spital. Frigul nu era frig; era un soi de durere ametoitoare, mușcându-l din toate părțile.

A ridicat capul și a privit în jur. Câțiva metri de zăpadă întinsă plat, în ceea ce putea fi lumina dimineții. Viscolul se mai domolise, dar rămăsese iute. Ultima oară când auzise prognoza meteo aflate că erau minus zece grade, dar din cauza vântului senzația de frig era mult, mult mai accentuată. Îl dureau capul, mâinile și organul genital.

Gerul îl făcuse să se trezească. Sigur asta se întâmplase. Și îl trezise rapid, altfel ar fi fost deja mort. Probabil că abia îl abandonaseră acolo. Dacă și-ar da seama încotro plecaseră, i-ar urmări.

A încercat să se miște, dar nu putea. A urlat lăuntric, declanșând cea mai impresionantă explozie de voință pe care o trăise în viață... și a reușit să se rostogolească și să ajungă în sezut.

Efortul făcut s-a dovedit prea mare; a trebuit să-și lase brațele pe spate pentru a se sprijini. Le-a simțit înghețând. Și-a dat seama că nu va putea nicicum să se ridice în picioare.

Talibe... a gândit el, dar viscolul a alungat imediat totul.

Las-o pe Talibe. Ești pe moarte. Există lucruri mai importante.

A privit cu concentrare spre adâncimile lăptoase ale viscolului care mătura zăpada spre el, fulgi ca niște stele moi, toate aglomerate și grăbite. Și-a simțit fața înțepată de un milion de ace fierbinți, iar după aceea a început să amortească.

După ce făcuse atâta drum, a gândit el, va muri în războiul altcuiva. Totul i s-a părut ridicol. Zakalwe, Elethiomel, Staberinde; Livueta, Darckense. Numele s-au rostogolit, purtate de gerul epuizant al vântului care urla. Și-a simțit fața contractându-se, a simțit gerul trecându-i prin piele și globii oculari, spre limbă, dinți și oase.

Și-a smuls o mână de pe zăpada din spate, iar gerul aproape că a anesteziat palma aproape lipsită de piele. Și-a desfăcut bluza pijamalei, a rupt nasturii și și-a expus semnul ridat de pe piept, aflat deasupra inimii, la vântul rece. Și-a dus mâna pe gheața din spatele lui, apoi și-a înălțat capul. Oasele gâtului au părut să scrâșnească, scoțând zgomote slabe când și-a mișcat capul, ca și cum gerul i-ar fi luat încheieturile în stăpânire.

— Darckense... a șoptit el, spre frigul clocotitor al vijeliei.

Văzu femeia care pășea calm spre el prin furtuna de zăpadă.

Pășea pe suprafața zăpezii întărite, purtând cizme lungi și negre și un palton lung, cu guler și manșete din blană neagră, și cu o căciulă mică pe cap.

Avea gâtul și fața expuse, la fel și mâinile, fără mănuși. Avea o față lungă și ovală și ochi negri, adânci. A pășit cu grație spre el, iar viscolul a părut că se desparte în spatele ei; și a simțit că se află sub ceva mai mare decât trupul ei înalt, iar ceva ce semăna a căldură păru să i se răspândească prin piele când stătea cu fața îndreptată spre ea.

A închis ochii. A clătinat din cap, ceea ce i-a produs o durere, dar a continuat mișcarea. A deschis din nou ochii.

Femeia rămăsese în același loc.

Îngenunchease pe jumătate în fața lui, cu mâinile lipite de un genunchi acoperit de rochie, iar fața ei a ajuns în dreptul ochilor lui. A privit înainte și a smuls din nou o mână de pe zăpadă (era amortită, dar, când a rotit-o, a văzut carnea pe care o smulsese din stratul de zăpadă). A încercat să îi atingă fața, dar ea i-a luat mâna între ale ei. Era caldă. I s-a părut că niciodată nu mai simțise o asemenea căldură binefăcătoare.

Zakalwe a răs când ea l-a ținut de mână, iar furtuna s-a despărțit trecând pe lângă ea cu aburii respirației ei.

— La naiba, a spus el. Și-a dat seama că vocea îi suna nesigură din cauza gerului și a drogului. Am fost ateu toată viața, și se pare că proștii aceia credincioși au avut mereu dreptate! A scos un hârâit din piept și apoi a tușit. Ori îi uimești și pe ei când *nu* apari?

— Mă simt măgulită, domnule Zakalwe, a spus femeia, cu un glas profund și erotic. Nu sunt Moartea și nici vreo zeiță. Sunt la fel de reală ca și tine. I-a mângâiat palma sângerândă cu degetul mare al unei mâini. Chiar dacă sunt ceva mai caldă.

— A, sunt sigur că ești reală, a spus el. Simt că ești reală și...

Vocea i s-a stins; a privit în spatele femeii. În ninsoarea învârtăjită apărea o formă uriașă. Alb-cenușie ca zăpada, dar ceva mai întunecată, tăcută gigantică și stabilă, ea a apărut plutind în spatele femeii. În jurul lor, ninsoarea a părut să înceteze.

— Țsta este un modul pentru douăsprezece persoane, Cheradenine, a spus femeia. A venit să te ia de aici, dacă vrei asta; să te ducă pe continent, dacă acolo vrei. Ori mai departe,

împreună cu noi, dacă preferi.

Zakalwe obosise să tot clipească și să clatine din cap. Partea dementă a minții lui care voia să continue acel joc bizar trebuia să fie ținută activă cât de mult posibil. Nu-și dădea seama ce legătură avea asta cu familia Staberinde și Scaun, dar dacă despre asta era vorba - și ce altceva putea fi? - atunci, în acea stare de slăbiciune, încercarea de a i se opune nu avea niciun rost. Va lăsa lucrurile să curgă. Nu avea de ales.

— Cu voi? a spus el, străduindu-se să nu râdă.

— Cu noi. Am dori să-ți încredințăm o altă misiune. A zâmbit. Dar să discutăm într-un loc mai cald, bine?

— Mai cald?

Ea a făcut o mișcare scurtă din cap.

— În modul.

— A, da, a confirmat el. Acolo.

A încercat să-și retragă cealaltă mână de pe zăpada bătută din spatele lui, dar nu a reușit.

Și-a întors privirea spre femeia care scosese o sticlă din buzunar. A venit în spatele lui și a turnat conținutul ei peste mâna lui. Mâna s-a încălzit și a putut să o ridice; din ea se ridicau încet aburi.

— E bine? l-a întrebat ea luându-l de mână și ajutându-l cu grijă să se ridice. A scos niște pantofi din buzunar. Poftim.

— A, a făcut el, și a râs. Da, mulțumesc.

Ea și-a petrecut un braț pe sub unul de-al lui, apoi o mână sub celălalt umăr al lui. Femeia era puternică.

— Se pare că-mi știi numele, a spus el. Tu cum te numești, dacă întrebarea nu e cumva impertinentă?

În timp ce au pășit printre puținii fulgi de zăpadă care cădeau încet, îndreptându-se spre masivitatea pe care ea o numise modul, ea a zâmbit. Se făcuse liniște aproape deplină - în ciuda ninsorii -, astfel că el a auzit scârțâitul scos de pașii lor pe zăpadă.

— Numele meu este Rasd-Coduresa Diziet Embless Sma da' Marenhide, a spus ea.

— Chiar așa?

— Dar îmi poți spune Diziet.

El a râs.

— Da, bine. Diziet.

Ea a pășit, el a intrat împleticindu-se în căldura parcă

portocalie a modulului. Pereții păreau a fi din lemn lustruit, canapelele arătau ca și cum ar fi fost din piele, iar podeaua era ca un covor din blană. Totul mirosea ca o grădină de munte.

A încercat să-și umple plămânii cu aerul proaspăt și cald. Uimit, s-a legănat, apoi s-a întors spre femeie.

— Totul e *real*! a spus el pe nerăsuflăte.

Dacă ar fi avut mai multă putere ar fi strigat.

Femeia a confirmat cu o mișcare a capului.

— Bun venit la bord, Cheradenine Zakalwe.

El a leșinat.

Doisprezece

Stătea în picioare în galeria lungă, cu fața spre lumină. Perdelele albe se unduiau încet în jurul lui, tăcute în adierea caldută. Părul negru și lung i-a fost ridicat ușor de curentul blând de aer. Și-a prins mâinile la spate. Părea gânditor. Cerul tăcut și puțin înnorat de deasupra munților, dincolo de fortăreață și oraș, arunca o lumină inexpresivă și pătrunzătoare asupra feței lui și, stând astfel acolo, cu haine negre și simple, părea lipsit de substanță, ca o statuie sau ca un om mort rezemat de metereze pentru a înșela dușmanul.

Cineva i-a rostit numele.

— Zakalwe. Cheradenine.

— Ce e?

Și-a revenit din visare. S-a uitat la fața bătrânului care i s-a părut oarecum cunoscută.

— Beychae? s-a auzit spunând.

Desigur, bătrânul era Tsoldrin Beychae. Arătând mai bătrân decât își aducea aminte.

Trăgând cu urechea, a privit în jur. A auzit un zumzet și a văzut cabina mică și mobilată modest. Vas? Navă spațială?

Osom Emananish, i-a spus o voce din memorie. Navă spațială, velier, care se îndrepta spre... un loc din apropiere de Impren (oriunde ar fi fost asta). Habitatele Impren. Trebuia să îl ducă pe Tsoldrin Beychae la Habitatele Impren. Apoi și-a amintit de doctorul scund și de minunata lui mașinărie cu disc albastru de tăiere. Sondând mai adânc, lucru care nu ar fi fost posibil fără instruirea primită în cadrul Culturii și a schimbărilor subtile

suferite acolo, a găsit mica buclă funcțională de memorie care prelua ceea ce înmagazinase deja creierul lui. Camera cu fibre optice; faptul că trimisese o beza pentru că fusese exact ce voise; explozia, plutirea de-a curmezișul barului, până în salon; căderea, lovitura primită în cap. Restul era foarte confuz; țipete îndepărtate și faptul că fusese ridicat de acolo și dus undeva. Nimic logic din glasurile pe care le înregistrase cât fusese lipsit de cunoștință.

A stat întins un moment ascultând ceea ce îi spunea corpul. Nu avusese o comoție. O ușoară vătămare a rinichiului drept, multe contuzii, zgârieturi la ambii genunchi, tăieturi la mâna dreaptă... nasul era în curs de vindecare.

S-a ridicat și a privit în jur cabina; pereți din metal, două paturi înguste și un mic taburet pe care stătea Beychae.

— Asta e arestul navei?

Beychae a confirma mișcând din cap.

— Da, închisoarea.

S-a întins la loc. A observat că purta o salopetă de om al echipajului. Mărgeaua-terminal dispăruse din urechea lui, iar lobul îl dureau îndeajuns de mult, și asta l-a făcut să-și dea seama că transmitătorul nu cedase fără opoziție.

— Și tu ești întemnițat sau doar eu? a întrebat el.

— Doar tu.

— Și nava în ce stare e?

— Cred că ne îndreptăm spre cel mai apropiat sistem stelar, cu ajutorul acționării de rezervă.

— Și care e sistemul cel mai apropiat?

— Singura planetă locuită se numește Murssay. Într-o zonă a ei se poartă un război; unul dintre acele conflicte spontane de care vorbeai. Se pare că navei îi va fi îngăduit să coboare pe planetă.

— Să coboare? A scos un geamăt și și-a pipăit ceafa. Nava asta nu poate coborî; nu e construită pentru a rezista în atmosferă.

— A, a făcut Beychae. Ei, înseamnă că nu vom putea ajunge pe suprafața ei.

— Hm. Trebuie să aibă ceva pe orbită; vreo stație spațială, da?

Beychae a ridicat din umeri.

— Presupun că da.

Și-a plimbat privirea în jur, semn evident că dorea să descopere ceva.

— Ce știi ăștia despre tine?

A făcut un gest din ochi către cabină.

Beychae a zâmbit.

— Știu cine sunt; am discutat cu căpitanul, Cheradenine. Au primit ordin din partea companiei de transport să se întoarcă, deși nu au înțeles de ce. Acum au aflat. Căpitanul a avut de ales între a aștepta unitățile navale ale Umaniștilor pentru a ne ridica și a se îndrepta spre Murssay; a preferat a doua variantă - cred că în ciuda unor presiuni exercitate de Guvernanta, prin intermediul companiei. Se pare că a insistat să se apeleze la canalul de urgență când a informat compania de transport în privința a ce s-a întâmplat cu nava și a identității mele.

— Așadar, acum știe toată lumea?

— Da. Îmi închipui că acum întregul Ciorchine știe exact cine suntem. Problema e că, după părerea mea, căpitanul nu pare într-un totu nesimțitor față de cauza noastră.

— Da, dar ce se întâmplă când ajungem la Murssay?

— Vom scăpa de tine, domnule Zakalwe, s-a auzit o voce venind dintr-un difuzor instalat în tavan.

S-a uitat la Beychae.

— Sper că ai auzit și tu.

— Cred că acela ar putea fi căpitanul, a spus Beychae.

— Așa este, s-a auzit din nou vocea. Și tocmai am fost informați că ne vom despărți chiar înainte de a ajunge la stația Murssay.

Omul părea iritat.

— Serios, căpitane?

— Da, serios, domnule Zakalwe; am primit o comunicare militară din partea Hegemoniei Balzeit din Murssay. Vor să vă ridice pe tine și pe domnul Beychae înainte de a ajunge la Stație. Întrucât amenință că ne vor ataca dacă nu ne supunem, voi proceda așa cum cer ei; practic, voi depune un protest, dar, sincer să fiu, mă voi simți ușurat după ce scap de tine. Țin să adaug că nava cu care vor să vă ducă la sol are două sute de ani, și până acum nu a fost socotită sigură pentru deplasarea prin spațiu. Dacă va rezista și facem joncțiunea peste două ore, ar trebui să aveți parte de o călătorie fără evenimente neplăcute prin atmosfera planetei Murssay. Domnule Beychae,

cred că dacă discuți cu cei de pe Murssay, s-ar putea să-ți permită continuarea călătoriei cu nava noastră până la Stația Murssay. Indiferent ce hotărâți, vă doresc o călătorie sigură, domnule.

Beychae s-a așezat din nou pe taburet.

— Balzeit, a spus el, dând gânditor din cap. Mă întreb de ce ne vor?

— Tsoldrin, te vor pe *tine*, a spus el coborându-și picioarele de pe pat. A părut nesigur. Țștia sunt de partea băieților buni? Sunt atât de multe războaie minore...

— Da, în teorie sunt, a spus Beychae. Am impresia că ei cred că planetele și mașinile pot avea suflet.

— Da, așa cred și eu, a zis el ridicându-se încet în picioare. Și-a mișcat brațele și umerii pentru a se dezmoști. Dacă stația asta, Murssay, e neutră, ai face bine să te duci acolo, deși bănuiesc că ăștia din grupul Balzeit te vor pe *tine*, nu pe mine.

S-a frecat din nou la ceafă, încercând să își aducă aminte care era situația pe Murssay. Murssay era genul de loc în care putea izbucni un război pe scară largă. Exista, de fapt, un război Consolidăționiști-Umaniști între forțele militare relativ arhaice de pe Murssay; Balzeit era de partea Consolidăționiștilor, chiar dacă înalta comandă era un fel de tagmă preoțească. Nu înțelegea de ce îl voiau pe Beychae, dar și-a amintit că preoții luau în serios credința în eroi. Pe de altă parte, aflând că Beychae era în apropiere, îl puteau dori pentru a-l preda în schimbul unei răscumpărări.

Șase ore mai târziu, nava a realizat întâlnirea cu antica navă a Hegemoniei Balzeit.

— Mă vor pe *mine*? a întrebat el.

Stăteau în apropierea ecluzei; el, Beychae, căpitanul navei *Osom Emananish* și patru oameni în costume, înarmați. Cei în costum purtau căști cu vizor, iar fețele lor cafeniu deschis erau vizibile, având pe frunte desenat un cerc albastru. Cercurile păreau să strălucească, gândea el, și s-a întrebat dacă ele erau desenate acolo grație vreunui principiu religios generos, pentru a ajuta lunetiștii.

— Da, domnule Zakalwe, i-a răspuns căpitanul, un bărbat rotofei și scund, cu capul ras. A zâmbit. Te vor pe *tine*, nu pe domnul Beychae.

S-a uitat la cei patru oameni înarmați.

— Ce pun ăștia la cale? I-a întrebat el pe Beychae.

— Habar n-am, a recunoscut Beychae.

El a întins o mână în față, făcându-le semn celor patru.

— De ce mă vreți pe *mine*?

— Domnule, vă rog să veniți cu noi, i-a spus unul dintre ei, prin intermediul unui difuzor încorporat în costum, vorbind într-o limbă care nu-i era maternă.

— Poftim? a făcut el. Vrei să spui că nu am de ales?

Bărbatul a părut incomodat de ceva. A vorbit o vreme fără ca din difuzor să se audă ceva, apoi a zis:

— Domnule Zakalwe, e foarte important să veniți. Trebuie. E foarte important.

A clătinat din cap.

— Trebuie, a repetat el, mai mult către sine. S-a întors spre căpitan. Domnule, puteți să-mi înapoiăți cercelul?

— Nu, a spus căpitanul, cu un zâmbet angelic. Iar acum dispari de pe nava mea.

Nava era îngrămădită, cu o tehnică depășită, iar aerul era cald și mirosea a circuite electrice. I-au dat să îmbrace un costum vechi și l-au invitat să se așeze pe o canapea, după care i s-a fixat centura de siguranță. Era semn rău când trebuia să îmbraci un costum în *interiorul* unei nave. Soldații care îl aduseseră de pe velier s-au așezat în spatele lui. Echipajul alcătuit din trei oameni - toți în costume - părea dubios de preocupat, și Zakalwe a avut impresia neliniștitoare că multe dintre comenzile manuale din fața lor nu erau strict pentru manevre de urgență.

Nava a pătruns în atmosferă în mod spectaculos; a vibrat, a scârțâit, fiind înconjurată de un gaz care radia o lumină puternică (pe care o vedea prin ferestre, din cristal sau sticlă, nu pe un ecran, și-a dat el seama cu o uimire care l-a făcut să simtă un gol în stomac) și scoțând un urlet tot mai puternic. Aerul s-a încins și mai mult. Luminile intermitente, orbitoare, schimburile precipitate de replici între membrii echipajului și câteva mișcări grăbite, plus replicile agitate nu l-au făcut să se simtă în largul lui. Strălucirea a dispărut, iar cerul, din violet, a devenit albastru; vibrația navei a reapărut.

Au zburat prin noapte și au plonjat printr-un nor. Pe întuneric, luminile intermitente emise de comenzi păreau și mai îngrijorătoare.

Au avut parte de o aterizare rostogolită pe un fel de pistă, în toiul unei furtuni cu fulgere. Aflați în spatele lui, cei patru soldați în uniforme care urcaseră la bordul navei *Osom Emananish* au ovaționat cu glasuri pierite când trenul de aterizare - cu roți, a presupus el - a atins solul. Nava a rulat cumplit de multă vreme, intrând de două ori într-o mișcare de rotație.

Când, în cele din urmă, au oprit, cei trei membri ai echipajului s-au lăsat moale pe spătarele scaunelor, cu brațele atârând pe lângă corp, tăcuți, și au privit spre noaptea cotropită de ploaie.

Și-a desfăcut centurile, apoi și-a scos casca. Soldații au deschis ecluza interioară.

Când s-a deschis ușa exterioară, a văzut ploaie, lumini și tancuri, iar în fundal, câteva clădiri scunde și vrea două sute de oameni, unii purtând uniforme militare, unii cu robe lungi, îmbibate de apă, iar alții încercând să țină umbrele deasupra altora; toți păreau să aibă semne circulare pe frunte. În jur de doisprezece oameni, alcătuind un grup, toți bătrâni, cu robe, părul alb și cu chipurile udate de ploaie, au pășit spre baza scării care cobora dinspre navă spre sol.

— Vă rog, domnule.

Unul dintre soldați a întins mâna, sugerând că trebuiau să coboare. Bărbații cu păr alb și robe s-au strâns la baza scării într-o formație în vârf de săgeată.

Zakalwe a ieșit din navă și a rămas pe mica platformă din fața treptelor. Picăturile ploii îl plesneau dintr-o parte în tâmplă.

Brusc, s-au auzit ovații puternice, iar cei doisprezece bătrâni de la poalele scării și-au plecat capetele și s-au lăsat într-un genunchi fără să ia în seamă băltoacele mici de pe pista măturată de vânt. O explozie de lumină albastră a spintecat întunericul de dincolo de clădirile scunde, iar strălucirea ei pâlpâitoare a iluminat pentru câteva secunde dealurile și munții din depărtare. Oamenii strânși acolo au început să scandeze ceva. I-au trebuit câteva momente pentru a desluși ce strigau, apoi și-a dat seama.

— Za-kal-we! Za-kal-we!

„O!”, și-a spus el.

Dinspre dealuri a răzbătut un tunet.

— Da, vreți să mai spuneți o dată?

— Mesia...

— Mi-aș dori foarte mult să nu folosiți acest cuvânt.

— Aha! Bine, Sir Zakalwe, ce nume preferați?
— Păi, ce-ar fi... a făcut un gest cu mâinile, domnule?
— Sir Zakalwe, domnule, sunteți predestinat! Ați apărut în viziuni!

Stând vizavi de el în vagon, înaltul preot și-a strâns mâinile.

— Viziuni?

— Sigur! Sunteți mântuirea noastră; recompensa noastră divină! Ați fost trimis!

— Trimis, a repetat, încercând în continuare să se împace cu ceea ce i se întâmplase.

Stinseseră reflectoarele la scurt timp după ce el pusese piciorul pe sol. Preoții l-au înconjurat, l-au atins, și-a petrecut brațele pe după umerii lui și l-au dus de pe pistă până la un camion blindat; luminile de pe pistă s-au stins și au rămas doar cele din fantele farurilor camioanelor și tancurilor; conuri devenite evantaie datorită ramelor de mascare. A fost dus pe un drum spre o stație de cale ferată, unde a fost transferat într-un vagon cu obloane peste ferestre, după care au pornit prin noapte.

Nu existau ferestre.

— Desigur! Credința noastră are o tradiție în a găsi influențe externe, deoarece ele sunt întotdeauna mai mărețe. Marele preot - Napoerea, așa spusese că se numea - a făcut o plecăciune. Și ce bărbat poate fi mai măreț decât unul care a fost ComMil?

ComMil s-a văzut silit să-și scormonească memoria ca să regăsească termenul. ComMil, asta fusese el, potrivit exprimării presei din Ciorchine; director de operațiuni militare când el și Tsoldrin participaseră la acel dans nebunesc ultima oară. Beychae fusese ComPol, răspunzând de politică (vai, aceste deosebiri de finețe!).

— ComMil... a dat din cap, dar tot nu pricepea ce se întâmpla. Și credeți că vă pot ajuta?

— Sir Zakalwe! a spus preotul coborând de pe canapea și așezându-se în genunchi pe podea. Sunteți bărbatul în care credem!

S-a așezat mai comod pe pernele canapelei.

— Aș putea întreba de ce?

— Sir, faptele dumneavoastră au intrat în legendă. Pentru totdeauna, după ultima neplăcere! Înainte de a muri,

Îndrumătorul nostru a profețit că mântuirea noastră va sosi de „*dincolo de cer*”, și că numele tău era unul dintre cele menționate; de aceea, venind în clipe de deznădejde, sigur veți fi mântuitorul nostru!

— Am înțeles, a spus el, deși nu pricepea deloc. Bine, să vedem ce se poate face.

— Mesia!

Trenul a oprit într-o gară oarecare; au fost escortați din el până la un lift; apoi într-un apartament despre care i s-a spus că avea vederea spre orașul de dedesubt, însă în acesta iluminatul era suprimat. Ecranele din interior erau oprite. Camerele în sine erau opulente. Le-a vizitat.

— Da. Foarte frumos. Vă mulțumesc.

— Iar aici sunt băieții dumneavoastră, a spus marele preot dând deoparte o draperie din dormitor, lăsând la vedere șase tineri care stăteau întinși pe un pat foarte mare.

— Păi... Eu, în fine. Mulțumesc, a spus el plecându-și capul spre marele preot.

Le-a zâmbit apoi băieților, care i-au răspuns în același fel.

Stătea întins în patul ceremonial din palat, ținându-și mâinile după gât. După o vreme, în întuneric s-a auzit un pocnet clar, iar în sfera de lumină albastră care a dispărut a văzut o mașină minusculă, de mărimea unui deget mare.

— Zakalwe?

— Bună, Sma.

— Ascultă.

— Ba nu, ascultă tu; aș vrea foarte mult să aflu ce naiba se petrece aici.

— Zakalwe, a spus Sma prin intermediul proiectilului-cercetaș. E complicat, dar...

— Dar eu sunt aici cu o hoardă de preoți homosexuali care consideră că le voi rezolva problemele militare.

— Cheradenine, a spus Sma cu glas cuceritor. Acești oameni au inclus cu succes în religia lor credința în priceperea ta în domeniul artei războiului; cum să-i refuzi?

— Va fi ușor, crede-mă.

— Fie că-ți place, fie că nu, pentru acești oameni ai devenit o legendă, Cheradenine. Ei socotesc că poți face multe pentru ei.

— Și ce trebuie să fac?

— Îndrumă-i, fii generalul lor!

— Cred că la asta se așteaptă din partea mea. Dar, practic, ce trebuie să fac?

— Doar asta, a spus Sma. Condu-i. În aceste momente, Beychae a ajuns la Stația Murssay. Acesta e considerat teritoriul neutru în prezent, iar el întreprinde demersurile necesare. Zakalwe, nu înțelegi? Glasul lui Sma trăda încordarea și exaltarea. I-am prins! Beychae face ceea ce am dorit noi, iar tot ce va trebui tu să faci este să...

— Ce anume?

— ... să fii tu însuși; pune-te în funcțiune pentru ei!

El a clătinat din cap.

— Sma, spune clar ce vrei. Ce trebuie să fac?

A auzit-o oftând.

— Câștigă războiul lor. Noi sprijinim forțele cu care vei lucra. Poate că dacă vor câștiga războiul, iar Beychae ajunge de partea învingătorului, vom reuși să schimbăm atitudinea Ciorchinului. A auzit-o apoi inspirând adânc. Zakalwe, avem nevoie de asta. Într-o oarecare măsură, suntem legați de mâini și de picioare, dar e nevoie de tine ca să pui lucrurile în ordine. Câștigă războiul în numele lor și s-ar putea ca noi să punem lucrurile cap la cap. Vorbesc serios.

— Bine, serios vorbind, a zis el spre proiectilul-cercetaș. Dar am aruncat deja o privire fugară peste hărțile lor, și indivizii sunt în rahat până la gât. Dacă vrem să câștigăm războiul ăsta, va trebui să se petreacă un adevărat miracol.

— Încearcă, Cheradenine. Te rog.

— Voi primi ajutor?

— Hm... la ce te referi?

— Informații, Sma; dacă poți sta cu ochii pe mișcările dușmanului...

— A, nu, Cheradenine, îmi pare rău, dar nu se poate.

— Poftim? a spus el cu voce tare, ridicându-se în șezut pe pat.

— Îmi pare rău, Zakalwe, serios, dar a trebuit să convenim asupra acestui aspect. E vorba de o înțelegere foarte delicată, și nu trebuie să ne amestecăm cu niciun preț. Proiectilul acela nici nu ar trebui să se afle acolo; și va trebui să plece curând.

— Așadar, sunt pe cont propriu?

— Regret, a spus Sma.

— Auzi, regret! a spus el, după care s-a prăbușit cu un aer

dramatic la loc pe pat.

Fără instrucție, și-a amintit că spusese Sma cu câțva timp în urmă.

— Fără instrucție, a mormăit el către sine, în timp ce-și strângea părul pe ceafă și își trăgea banda de mascare peste el. Apăruseră zorii; și-a netezit coada de cal și a privit prin geamul gros din sticlă, care distorsiona imaginile, la orașul cuprins de un giulgiu de ceață, care începea să se trezească lângă piscurile muntoase colorate în roșu și de cerul albastru care se lumina. S-a uitat cu dezgust la roba foarte lungă pe care preoții voiau ca el să o poarte, după care, fără niciun chef, a îmbrăcat-o.

Monarhia Hegemonică și dușmanul său, Imperiul Graseen, luptaseră, cu unele întreruperi, vreme de șase sute de ani pentru a stăpâni subcontinentul lor de dimensiuni modeste, după care, cu un secol în urmă, restul Ciorchinului a venit în ciudatele sale nave plutitoare prin cer. În comparație cu celelalte societăți de pe Murssay, cele două puteri fuseseră înapoiate chiar și atunci și- lucru discutabil - cu câteva secole mai avansate din punct de vedere moral și politic. Înainte de a fi fost contactați, nativii posedau doar arbalete și tunuri care se încărcau prin țeavă. Acum, la numai un secol distanță, dețineau tancuri. Multe tancuri. Dar și artilerie, camioane și câteva avioane foarte ineficiente. Pe de altă parte, fiecare parte beligerantă avea un sistem de prestigiu, cumpărat parțial, dar în mare măsură donat de câteva dintre societățile mai dezvoltate din cadrul Ciorchinului. Monarhia hegemonică avea doar o singură navă spațială, la mâna a șase sau a șaptea; Imperiul avea o mână de rachete despre care se credea în general că erau nefuncționale, deoarece se presupunea că aveau focoașe nucleare. Opinia publică din Ciorchine putea tolera continuarea unui război lipsit de sens, cu o tehnologie superioară, atâta vreme cât bărbații, femeile și copiii mureau în număr relativ mic cu regularitate, însă ideea ca un milion de oameni, loviți de o bombă nucleară, să fie incinerați instantaneu într-un oraș, era de neconceput.

La acea dată, Imperiul câștiga un război convențional care se purta pe teritoriul a două țări sărace care, lăsate în pace, ar fi stăpânit cel mult puterea aburului. Însă țărani refugiați

umpleau drumurile, căruțele încărcate cu membrii familiilor se hurducau printre gardurile vii, în vreme ce tancurile făceau brazde prin câmpiile cultivate, iar avioanele care bâzâiau și aruncau bombe făceau curățenie totală în cartierele sărace.

Monarhia hegemonică se retrăgea pe câmpii, spre munți, deoarece forțele ei sfărâmate se retrăgeau din fața cavaleriei motorizate a Imperiului.

Imediat după ce s-a îmbrăcat, s-a dus direct în camera hărților; pe jumătate adormiți, câțiva ofițeri de stat major au luat poziția de drepti și s-au frecat la ochi pentru a se dezmetici. Hărțile nu arătau cu nimic mai bine decât în seara precedentă, însă el a rămas îndelung cu privirea îndreptată spre ele, încercând să stabilească pozițiile forțelor lor și ale Imperiului, adresându-le întrebări ofițerilor și încercând să descopere cât de precis era sistemul de informații și la ce nivel se situa moralul soldaților.

Ofițerii păreau să știe mai multe despre desfășurarea forțelor dușmane decât despre sentimentele oamenilor pe care îi comandau.

A dat din cap către sine, a analizat hărțile și a plecat să ia masa cu Napoerea și restul preoților. După aceea i-a târât după el înapoi în camera hărților - în mod normal, aceștia s-ar fi întors în apartamentele lor pentru a cugeta - și le-a pus și alte întrebări.

— A, și vreau o uniformă ca și băieții aceștia, a spus el, arătând spre un tânăr ofițer de armată din camera hărților.

— Sir Zakalwe, nu se poate, a spus Napoerea, părând îngrijorat. Asta te va coborî în ochii lor.

— Dar straiile acestea îmi stânenesc mișcările, a spus el, arătând roba lungă și grea pe care o purta. Vreau să văd cu ochii mei cum arată frontul.

— Sir, dar aceasta este citadela sfântă; toate informațiile se strâng aici, iar toate rugăciunile poporului nostru sunt îndreptate spre noi.

— Napoerea, știu asta, a spus el lăsându-și o mână pe umărul bărbatului, dar trebuie să văd personal cum stau lucrurile. Abia am ajuns aici, ori ai uitat? A privit în jur și a văzut fețele posomorâte ale celorlalți înalți preoți. Sunt convins că metodele voastre dau roade când circumstanțele sunt așa cum erau în

trecut, le-a spus el fără menajamente. Însă eu sunt nou aici, de aceea trebuie să folosesc metode noi pentru a descoperi ceea ce voi știți deja. S-a întors din nou spre Napoerea. Vreau un avion pentru uz personal; ar fi de ajuns un avion de recunoaștere modificat. Și două avioane de luptă ca escortă.

Preoții socotiseră drept culmea îndrăzelii neortodoxe să se aventureze cu trenul și camionul până la spațioport, care se afla la treizeci de kilometri distanță, de aceea au considerat că Zakalwe era nebun dacă voia să zboare pe deasupra subcontinentului.

Totuși, exact asta a făcut în următoarele câteva zile. În acea perioadă se instalase un soi de acalmie pe frontul de luptă, deoarece forțele Monarhiei Hegemonice se retrăseseră, iar cele ale Imperiului își consolidaseră pozițiile, ceea ce i-a ușurat sarcina. A purtat o uniformă simplă, fără să poarte nici măcar cele șase barete de decorații pe care până și cei mai neexperimentați ofițeri păreau să le arboreze pe piept drept îndreptățire a existenței lor. A discutat cu generali și colonei, majoritatea superficiali, demoralizați și cu totul refractari, cu oamenii din statele lor majore și cu soldați de rând și echipaje de tancuri, dar și cu bucătari, echipe de aprovizionare, ordonanțe și doctori. De cele mai multe ori avea nevoie de interpret. Doar ofițerii superiori vorbeau limba comună a Ciorchinelui, dar chiar și așa a bănuț că soldații se simțeau mai apropiați de cineva care vorbea altă limbă, dar le punea întrebări, decât de cineva care vorbea aceeași limba cu ei și o folosea doar pentru a le da ordine.

În cursul acelei săptămâni, a făcut turul mai tuturor aerodromurilor principale, încercând să descopere sentimentele și părerile personalului aerian. În asemenea ocazii, singura persoană pe care se simțea tentat să o ocolească era preotul mereu vigilent, cu funcția de comandant titular al oricărei escadrile, al oricărui regiment sau fort. Primul preot pe care îl cunoscuse nu avusese nimic folositor de spus, și, în afara salutarilor inițiale, încărcate de ritual, niciunul dintre preoții cu care a vorbit ulterior nu păruse să aibă ceva interesant de adăugat. După primele două zile, și-a dat seama că principala problemă cu care se confruntau preoții era propria lor existență.

— Provincia Shenastri! a exclamat Napoerea. Dar acolo există cel puțin zece situri religioase importante! Chiar mai multe. Iar

dumneavoastră propuneți să le cedăm fără luptă?

— Veți recâștiga templele după ce învingem și probabil că veți avea multe alte comori pe care să le duceți acolo. Chiar dacă încercăm să rezistăm acolo, ele vor cădea în mâinile dușmanilor, iar în timpul bătăliilor, probabil că vor fi avariate, dacă nu chiar distruse. În acest fel, vor rămâne neatinse. Iar asta le suprasolicită în mod nebunesc liniile de aprovizionare. Uitați-vă, începe sezonul ploios, peste cât timp? Peste o lună? La data la care vom fi pregătiți să contraatacăm, vor apărea probleme și mai grave de aprovizionare; terenul umed din spatele lor nu va permite transportul de materiale, și după ce vom ataca, armata lor nu se va mai putea retrage. Nappy, fiule, e frumos, crede-mă. Dacă aș fi comandant în armata dușmană și aș vedea că mi se oferă pe tavă acea zonă, nu m-aș apropia de ea nici în ruptul capului, dar băieții din Armata Imperială vor trebui să facă asta, deoarece Curtea nu le va îngădui să procedeze altfel. Dar ei știu că este o capcană. Și acest lucru este groaznic pentru moralul trupelor.

— Nu știu ce să spun, nu știu...

Și Napoerea a clătinat din cap, și-a dus ambele mâini la gură, masându-și buza de jos, în timp ce privea cu îngrijorare la hartă.

(„Într-adevăr, nu știi, a gândit el, urmărind limbajul corporal care trăda agitația omului. Vreme de generații, voi, ăștia, nu ați învățat nimic folositor, amice.”)

— Așa trebuie să facem, a spus el. Retragerea ar trebui să înceapă astăzi. S-a întors spre altă hartă. Aviația va înceta bombardarea și mitralierea drumurilor. Dă-le piloților două zile de odihnă, apoi organizați un raid împotriva rafinăriilor de petrol, aici. A arătat pe hartă. Un raid masiv; folosim orice aparat capabil de zbor aflat în zonă.

— Dar dacă încetăm atacurile împotriva drumurilor...

— Vor fi și mai sufocate de refugiați, i-a spus el omului. Asta va încetini înaintarea armatei imperiale mai mult decât o poate face aviația noastră. *Vreau* distruse câteva dintre podurile astea. A atins câteva traversări de râuri. S-a uitat cu mirare la Napoerea. Voi ați semnat vreun soi de acord angajându-vă să nu bombardați poduri?

— Am simțit întotdeauna că distrugerea podurilor încetinește contraatacul, dar e și ceva... o risipă, a spus preotul cu un aer nefericit.

— Ei bine, acestea trei oricum trebuie să dispară. A lovit cu degetul pe hartă. Asta și distrugerea rafinăriei o să le vâre ceva nisip în conductele de aprovizionare cu combustibil, a spus el lovindu-și palmele și frecându-le.

— Dar noi credem că armata imperială are mari rezerve de combustibil, a spus Napoerea arătând foarte nefericit.

— Chiar dacă au, i-a spus el înaltului preot, comandanții vor acționa cu mai multă reținere dacă vor ști că aprovizionarea este întreruptă; sunt oameni prevăzători. Dar pariez că nu au rezervele pe care le bănuieți voi; ei cred probabil că aveți rezerve mai mari decât în realitate, iar în cazul consumurilor înregistrate cu înaintarea recentă... crede-mă, s-ar putea să intre puțin în panică dacă raidul împotriva rafinăriei decurge așa cum sper eu.

Napoerea s-a uitat abătut la el, și în timp ce a consultat harta cu un aer disperat și-a frecat bărbia.

— Totul sună foarte - a început el - foarte *aventuros*.

Marele preot a rostit cuvântul cu un soi de ură și dispreț, care, în alte circumstanțe, ar fi fost amuzant.

După proteste vehemente, înalții preoți au fost convinși că trebuiau să renunțe în favoarea inamicului la provincie și la numeroase locuri religioase importante; au aprobat raidul aerian masiv împotriva rafinăriei.

Zakalwe i-a vizitat pe soldații în retragere, dar și aerodromurile principale care aveau să participe la raidul asupra rafinăriei. Apoi și-a rezervat două zile pentru a călători prin munți cu camionul, inspectând sistemele de apărare. Exista o vale cu un baraj la un capăt, care putea deveni o capcană eficientă în cazul în care armata imperială reușea să ajungă atât de departe (și-a amintit insula din beton, fata smiorcăită și scaunul). În timp ce mergea pe drumurile neamenajate dintre forturile de pe dealuri, a văzut peste o sută de avioane zumzând pe deasupra, cu aripile încărcate de bombe, traversând câmpia care arăta încă pașnică.

Raidul împotriva rafinăriei s-a dovedit costisitor; aproape un sfert dintre avioane nu s-au mai întors la bază. Însă înaintarea armatei imperiale s-a oprit la o zi după aceea. Zakalwe sperase că aceasta va mai înainta puțin - forțele sale nu erau alimentate direct de la rafinărie, astfel că ar mai fi putut continua atacul vreme de cel puțin o săptămână - însă comandanții luaseră

hotărârea cea mai înțeleaptă și se opriseră.

A zburat spre spațioport, unde masiva navă spațială - la lumina zilei, ea părea a fi chiar mai periculoasă și mai subredă - era peticită și reparată pentru cazul în care ar mai fi fost nevoie de ea. A vorbit cu tehnicienii, apoi a făcut turul aparatului antic. A descoperit că nava avea un nume: *Victorioasa Monarhie Hegemonică*.

— Se cheamă decapitare, le-a spus el preoților. Curtea Imperială se deplasează spre Lacul Willitice la începutul fiecărui Al Doilea Sezon; înalta comandă vine să o informeze. Noi vom arunca *Victorioasa* asupra lor în ziua în care vor sosi oamenii din cartierul lor general.

Preoții s-au uitat nedumeriți la el.

— Cu ce, Sir Zakalwe? Cu ajutorul unei forțe de comando? *Victorioasa* abia reușește să reziste la...

— Nu, nu, a spus el. Când am zis că o aruncăm asupra lor, am sugerat să îi bombardăm cu ea. O trimitem în spațiu, iar apoi o readucem în atmosferă, chiar deasupra Palatului de pe Lac. Are peste patru sute de tone; chiar dacă se va deplasa cu o viteză de numai zece ori mai mare decât aceea a sunetului, tot va lovi ca o bombă atomică de mică putere; îi vom ucide pe toți membrii Curții și pe cei din cartierul general dintr-o lovitură. Imediat după aceea îi oferim pacea parlamentului comunelor. Dacă avem noroc, putem provoca o tulburare civilă de mari proporții; probabil că parlamentul comunelor va socoti acest lucru drept o șansă de a pune mâna pe putere; armata va dori să preia frâiele, ba chiar să întoarcă armele pentru a purta un război civil. Aristocrații tineri, care emit pretenții similare, ar putea complica situația în mod favorabil pentru noi.

— Da, dar asta ar însemna să distrugem *Victorioasa*, nu?

Ceilalți preoți clătinau din cap.

— Mda, după părerea mea, în cazul în care ar coborî cu patru kilometri pe oră, nu ar suferi doar niște mici îndoituri.

— Da, Zakalwe, dar... a urlat Napoerea, lăsând impresia unei mici explozii nucleare prin reacția lui. Este absurd! Nu poți face așa ceva! *Victorioasa* este un simbol... este speranța noastră. Toți oamenii se uită la...

Lăsându-i pe preoți să bolborosească o vreme, el a zâmbit. Era cât se putea de convins că *Victorioasa Monarhie*

Hegemonică reprezenta pentru preoți ultima șansă de scăpare dacă, în cele din urmă, lucrurile se sfârșeau prost.

A așteptat până când Napoerea a încheiat ceea ce avea de spus, apoi a zis:

— Am înțeles; dar nava aceea este deja pe ducă, domnilor. Am stat de vorbă cu tehnicienii și piloții; ea reprezintă o capcană mortală. A fost vorba mai mult de noroc decât de altceva că m-a adus teafăr aici. A făcut o pauză și i-a urmărit pe bărbații cu cercuri albastre pe frunte uitându-se cu ochi dilatați unul la celălalt. Mormăielile au crescut în intensitate. Lui Zakalwe i-a venit să zâmbească. *Asta* îi băgase în sperietți. Îmi pare rău, dar asta este singurul lucru la care mai este bună *Victorioasa*. Apoi a zâmbit. Și acea navă v-ar putea aduce Victoria.

I-a lăsat să rumege conceptele de bombardament la viteze hipersonice (nu, nu era nevoie de o misiune sinucigașă; computerele navei aveau capacitatea de a o ridica și de a o aduce la sol fără nicio problemă), de pângărire a simbolurilor (mulți țărani și lucrători industriali aveau să fie îngrijorați de faptul că piesele de înaltă tehnologie aveau să fie aruncate la gunoi), și de Decapitare (probabil cea mai îngrijorătoare idee pentru tagma înalților preoți; cum ar fi fost ca Imperiul să le aplice acea pedeapsă?). I-a asigurat că Imperiul nu va avea puterea de a riposta; iar când acesta va cere pace, preoții vor face o aluzie clară la faptul că dețineau o rachetă, nu doar o navă spațială, și vor susține că existau mai multe arme de același gen. Chiar dacă acest lucru nu era greu de respins, mai ales dacă vreuna dintre societățile mai sofisticate ale acelei lumi ar fi fost dispusă să informeze Imperiul despre ceea ce se întâmplase cu adevărat, acest lucru tot ar fi devenit *îngrijorător* pentru cei din cealaltă tabără, care ar fi încercat să-și dea seama ce trebuiau să facă. Pe de altă parte, puteau părăsi orașul oricând. În acest timp, Zakalwe s-a dus să inspecteze alte unități ale armatei.

Armata imperială a reluat înaintarea, dar mai lent decât până atunci. Zakalwe își retrăsese trupele până aproape de poalele munților, incendiind puținele recolte rămase neculese pe câmpie și distrugând din temelii orașele din urma lui. De fiecare dată când abandonau un aerodrom, plasau sub piste bombe care explodau după câteva zile și făceau gropi care sugerau că

ar conține bombe.

La poalele dealurilor, a verificat personal dispunerea liniilor defensive și a continuat să viziteze aerodromuri, cartiere generale regionale și unități operative. A exercitat de asemenea presiuni asupra preoților pentru a folosi nava spațială ca să decapiteze armata dușmană.

Era ocupat, după cum și-a dat seama într-o zi când s-a întins în pat să doarmă într-un castel vechi care devenise cartierul general al acelei secțiuni a frontului (cerul înflorise de lumini la orizontul pe care se profilau copaci, iar aerul vibra de zgomotul unui bombardament, imediat după crepuscul). Ocupat și - s-a văzut silit să recunoască în momentul în care a lăsat ultimul raport pe podea, sub patul de campanie, a stins lumina și a adormit aproape instantaneu - fericit.

Au trecut două, apoi trei săptămâni de când sosise acolo; puținele vești care soseau din exterior păreau să arate că nu se petrecea absolut nimic. A bănuț că se desfășurau negocieri politice intense. Era menționat numele lui Beychae; acesta se afla tot pe Stația Murssay, ținând legătura cu diferite partide. Nu a auzit nimic despre Cultură și nici vreo informație din partea acesteia. S-a întrebat dacă oamenii Culturii uitau vreodată ceva; poate că vor uita de el, îl vor lăsa acolo, luptând pe veci în acel război dement al preoților și al Imperiului.

Sistemele de apărare s-au extins; soldații Monarhiei Hegemonice săpau și construiau, nu erau supuși focului dușman decât rareori, iar armata imperială, ajungând treptat la poalele dealurilor, s-a oprit. El a cerut forțelor aeriene să bombardeze liniile de aprovizionare și unitățile din prima linie a frontului și să atace aerodromurile cele mai apropiate.

— Sunt mult prea multe trupe staționate aici, în jurul orașului. Cele mai bune trupe ar trebui să se afle pe front. S-ar putea ca atacul să se declanșeze curând, iar dacă vrem să contraatacăm cu succes - și probabil că vom avea un succes *deosebit*, dacă dușmanii vor fi tentați să încerce o lovitură zdrobitoare; au puține forțe de rezervă -, atunci avem nevoie de unitățile de elită aici, unde pot face ceva util.

— Se pune problema tulburărilor civile, a spus Napoerea.

Părea bătrân și obosit.

— Păstrăm câteva unități pe străzi, astfel ca oamenii să nu

uite că ele se află aici, dar, la naiba, Napoerea, mai toți soldații își petrec vremea în cazărmi. E nevoie de ei pe front. Le-am și găsit locul potrivit, uite...

În realitate, voia să ispitească armata imperială să încerce lovitura zdrobitoare, iar nada era orașul. A trimis trupe de asalt în pasurile montane. Preoții știau cât de mult teritoriu pierduseră, de aceea, au aprobat de probă pregătirea pentru decapitare; *Victorioasa Monarhie Hegemonică* urma să fie pusă la punct pentru ultimul ei zbor, dar nu avea să fie folosită decât dacă situația părea de-a dreptul disperată. El a promis ca mai întâi să câștige războiul prin mijloace convenționale.

Atacul s-a declanșat, după patruzeci de zile de la sosirea lui pe Murssay, iar armata imperială a pătruns în pădurile de la poalele dealurilor. Preoții au intrat în panică. El a ordonat aviației să atace liniile de aprovizionare, nu frontul. Treptat, liniile defensive au cedat; unitățile s-au retras și au distrus podurile. Încetul cu încetul, cum dealurile duceau spre munți, armata imperială s-a concentrat, prinsă în văi. De astă dată, trucul cu barajul nu a funcționat; încărcăturile plasate la baza lui nu au explodat. S-a văzut silit să disloce două unități de elită pentru a acoperi pasul de deasupra acelei văi.

— Dar dacă am părași orașul?

Preoții au rămas înmărmuriți. Ochii lor păreau la fel de goi ca și cercurile pictate pe frunți. Armata imperială urca încet pe văi, silind apărătorii să se retragă. El continua să le spună preoților că totul va fi bine, dar situația se înrăutățea vizibil. Nu puteau face altceva; totul părea fără de speranță, și era prea târziu pentru ca ei să preia frâiele. În urmă cu o noapte, când vântul bătuse dinspre munți spre oraș, se auzise zgomotul îndepărtat al artileriei.

— Dacă socotesc că sunt în stare, vor încerca să cucerească Balzeit City, a spus el. Orașul este un simbol. Ei bine, așa e, dar el nu prezintă o importanță militară deosebită. Vor încerca să o facă. Îi lăsăm să treacă, apoi închidem pasurile de aici, a spus el, arătând pe hartă.

Preoții au clătinat din capete.

— Oameni buni, nu suntem în degringoladă! Ne retragem. Dar dușmanii o duc și mai rău, pentru că înregistrează pierderi mai mari decât noi; fiecare metru cucerit îi costă sânge. Și rutele lor

de aprovizionare devin din ce în ce mai lungi. Trebuie să îi ducem până în punctul în care să se gândească la retragere, iar apoi le oferim posibilitatea, aparenta posibilitate a unei lovituri mortale. Dar asta nu ne va scoate din luptă; ei vor fi doborâți. S-a uitat roată la preoți. Credeți-mă; va da roade. Trebuie să părăsiți citadela o vreme, dar când vă veți întoarce, vă garantez că o veți face în triumf.

Preoții nu au părut convinși, dar, probabil că, fiind prea năuciți pentru a se opune acelei idei, l-au lăsat să procedeze așa cum voia el.

A durat câteva zile, timp în care armata imperială a urcat cu greu prin văi, iar forțele Monarhiei Hegemonice au rezistat, s-au retras, au rezistat, au dat înapoi, dar, în cele din urmă - căutând semne privind starea de epuizare a soldaților imperiali, și constatând că tancurile și camioanele nu se mai deplasau mereu așa cum ar fi fost de dorit, deoarece erau lipsite de combustibil -, Zakalwe a considerat că dacă ar fi condus armata dușmană, s-ar fi gândit să pună capăt înaintării. În acea noapte, majoritatea trupelor Monarhiei Hegemonice au părăsit pozițiile ocupate în trecătoarea care ducea spre oraș. În cursul dimineții, bătălia a reînceput, iar cu scurt timp înainte de a fi copleșiți, soldații Monarhiei Hegemonice s-au retras brusc. Dezorientat, agitat, dar epuizat și îngrijorat, un general din Înalta Comandă Imperială a urmărit prin binoclu cum convoiul îndepărtat de camioane se târa prin trecătoare spre oraș, mitraliat când și când de aviația imperială. Serviciul de recunoaștere a sugerat că preoții infideli făceau pregătiri pentru a părăsi citadela. Spionii au raportat că nava lor spațială era pusă la punct pentru o misiune specială.

Generalul a luat legătura prin radio cu Înalta Comandă a Curții. În următoarea zi a primit ordin să înainteze spre oraș.

I-a urmărit pe preoții îngrijorați de moarte plecând din gara de sub citadelă. În cele din urmă, trebuise să-i convingă să anuleze ordinul de atac prin decapitare. „Lăsați-mă să încerc asta mai întâi“, le-a spus el.

Preoții nu mai înțelegeau nimic.

Știind cât de mult teritoriu pierduseră și cât de puțin le rămăsese, preoții socoteau că totul fusese pierdut. Zakalwe însă

știa că are divizii aproape neatînse, unități proaspete, unități de elită, toate poziționate exact unde trebuia, ca niște pumnale așezate și înfipite în trupul unui dușman epuizat, care se răsfirase prea mult, pregătite să taie... și a socotit că totul se sfârșise pentru Imperiu.

Trenul a plecat și - neputînd rezista ispitei - el a fluturat vesel cu mîna, în semn de salut. Înălților preoți le stătea mai bine departe, într-una dintre mănăstirile de pe un munte aflat nu departe. A urcat în fugă treptele spre sala hărților pentru a vedea cum decurgeau lucrurile.

A așteptat pînă cînd două divizii au trecut prin pas, apoi a ordonat unităților care ocupau poziții acolo - mai toate retrase în pădurile din jurul trecătorii, nu coborâte prin trecătoare - să o recucerească. Orașul și citadela au fost bombardate, dar nu temeinic; luptătorii Monarhiei Hegemonice au doborât mai toate bombardierele. În cele din urmă, a declanșat contraatacul. A pornit cu trupele de elită, apoi a aruncat în luptă și restul unităților. În următoarele două zile, forțele aeriene și-au concentrat acțiunile împotriva liniilor de aprovizionare, apoi au atacat linia frontului. Armata imperială a șovăit, linia s-a frînt, a părut să ezite ca apa care merge spre mal după spargerea unui val, dar nu a fost capabilă să se reverse peste linia munților decât într-un singur loc (dar și firicelul acela se usca, înaintînd spre oraș, părăsind trecătoarea, luptînd prin păduri și câmpii către ținta strălucitoare care, sperau comandanții ei, va duce la câștigarea războiului...), apoi linia s-a retras; soldații erau la capătul puterilor, iar aprovizionarea cu muniție și combustibil se făcea sporadic.

Trecătorile au rămas în mîinile Monarhiei Hegemonice și, treptat, unitățile au coborât din nou pe ele, astfel că soldații imperiali au avut impresia că trăgeau în susul dealurilor de o veșnicie, și că înaintarea fusese o zbatere chinuitoare, iar retragerea era prea la îndemînă.

Retragerea s-a transformat într-o adevărată debandadă din vale în vale. Zakalwe a insistat să se continue contraatacul; preoții au trimis o telegramă prin care cereau desfășurarea de forțe suplimentare pentru a opri înaintarea celor două divizii imperiale spre capitală. El a ignorat cererea lor. Din cele două divizii zdrențuite abia dacă rămăseseră suficienți soldați pentru

a alcătui una întreagă, și pierderile în rândul lor continuau. Era posibil să reușească să ajungă în oraș, dar după aceea, ele nu mai aveau unde să se ducă. S-a gândit că s-ar fi mulțumit să accepte personal capitularea lor.

De partea cealaltă a munților au sosit ploile și, pe măsură ce jalnicele forțe imperiale și-au croit drum prin pădurile ude, forțele lor aeriene au rămas deseori la sol din cauza vremii potrivnice, în vreme ce avioanele Monarhiei Hegemonice le-au bombardat și mitraliat fără milă.

Oamenii au fugit spre oraș; duelurile de artilerie bubuiau în apropiere. Rămășițele celor două divizii care reușiseră să străpungă prin munți au luptat cu disperare pentru a ajunge la țintă. Pe câmpiile îndepărtate, aflate de cealaltă parte a munților, restul armatei imperiale se retrăgea cât de repede se putea. Incapabile să se retragă prin hățișul din spatele lor, forțele prinse în capcană în Provincia Shenastri s-au predat în masă. Curtea imperială și-a manifestat dorința de a încheia pace în timpul ce mai rămăsese din ziua în care cele două divizii pătrunseseră în Balzeit City. Acestea aveau doar douăsprezece tancuri și o mie de soldați, dar își abandonaseră artileria pe câmpuri, pentru că rămăseseră fără muniție. Cele câteva mii de oameni rămași în oraș și-au căutat adăpost pe terenul de paradă larg al citadelei. Zakalwe i-a urmărit pe acei oameni, aflați la depărtare, pătrunzând prin porțile largi.

Avusese de gând să părăsească citadela în acea zi - preoții urlaseră la el zile întregi la el să facă asta, iar majoritatea oamenilor din statul major general plecaseră deja - însă acum el avea în mâini mesajul pe care tocmai îl primise de la Curtea Imperială.

În orice caz, două divizii ale Monarhiei Hegemonice coborau din munți venind în ajutorul orașului.

A luat legătura cu preoții prin radio. Aceștia au hotărât să încheie un armistițiu, luptele trebuiau să înceteze imediat, dacă armata imperială se retrăgea pe pozițiile deținute înainte de izbucnirea războiului. Au urmat alte câteva schimburi de replici prin radio; Zakalwe i-a lăsat pe preoți și pe cei de la Curtea Imperială să rezolve situația. Și-a dezbrăcat uniforma și, pentru prima oară de când sosise, a îmbrăcat haine de civil. S-a dus la un turn înalt înarmat cu un binoclu și a urmărit punctele minuscule care erau tancurile inamice, care rulau pe străzi, dar

departe. Porțile citadelei erau închise.

La miezul zilei s-a încheiat armistițiul. Epuizați, soldații imperiali din afara porților citadelei și-au găsit cazarea în barurile și hotelurile din apropiere.

Cu fața spre lumină, a rămas în galeria lungă. Tăcute în adierea caldă, perdelele înalte și albe se umflau delicat învăluindu-se în jurul lui. Părul lui lung și negru era ridicat doar o idee de vântul blând. Își ținea mâinile prinse la spate. Părea gânditor. Cerul mut, ușor înnorat de deasupra munților de dincolo de fortăreață și de oraș, arunca o lumină neclară, pătrunzătoare peste fața lui și, stând astfel, în haine de culoare închisă, arăta lipsit de substanță, ca o statuie sau ca un mort proptit de metereze pentru a înșela dușmanii.

— Zakalwe.

S-a întors. A făcut ochii mari de uimire.

— Skaffen-Amtiskaw! Asta este o onoare la care nu mă așteptam. Sma te lasă să acționezi singur, ori e și ea prin apropiere?

S-a uitat de-a lungul galeriei lungi a citadelei.

— Bună ziua, Cheradenine, a spus drona, plutind spre el. Domnișoara Sma e pe drum, într-un modul.

— Și Dizzy cum se simte? S-a așezat pe o băncuță lipită de zidul care se afla în fața șirului de ferestre cu perdele albe. Ce noutăți ai?

— Cred că mai toate sunt bune, a spus Skaffen-Amtiskaw, ajungând în zbor la nivelul feței lui. Domnul Beychae se îndreaptă spre Habitatele Impren, unde urmează să se desfășoare o conferință privind cele două tendințe principale din Ciorchine. S-ar părea că primejdia războiului a scăzut.

— Mda, totul e minunat, nu? a spus el, rezemându-se de spătarul băncuței cu mâinile la ceafă. Pace aici; pace și acolo. Ținându-și capul întors într-o parte, s-a uitat printre gene la dronă. Și totuși, dronă, din câte văd, nu pari să debordezi de bucurie și fericire. Pari cumva - să îndrăznesc să spun asta? - chiar sumbru. Care e drama? Te-au lăsat bateriile?

Mașina a rămas tăcută o secundă sau două. Apoi a spus:

— Cred că modulul domnișoarei Sma e pe cale să ajungă; mergem pe acoperiș?

El a părut derutat o clipă, apoi a încuviințat cu o mișcare din

cap, s-a ridicat vioi și a bătut din palme scurt, arătând apoi drumul.

— Sigur, să mergem.

Au mers în apartamentul lui. A avut impresia că și Sma arăta oarecum reținută. Își închipuise că va fierbe de emoție pentru că, din câte se părea, în Ciorchine nu va izbucni războiul.

— Care e durerea, Dizzy? a întrebat el turnându-i ceva de băut.

Ea s-a plimbată agitată încoace și-ncolo prin fața ferestrelor oblonite ale încăperii. A luat băutura de la el, dar nu a părut să manifeste interes față de ea. S-a întors spre el, iar fața ei lungă, ovală a părut... nu reușea să o caracterizeze. Însă în stomac a avut o senzație de frig glacial.

— Cheradenine, trebuie să pleci de aici, i-a spus ea.

— Să plec? Când?

— Acum, în noaptea asta. Cel mai târziu mâine-dimineată.

El a părut derutat, apoi a izbucnit în râs.

— De acord, mărturisesc, catamiții începuseră să mă atragă, dar...

— Nu, a spus Sma. Vorbesc serios, Cheradenine. Trebuie să pleci.

El a clătinat din cap.

— Nu se poate. Nu am nicio garanție că armistițiul va fi respectat. S-ar putea ca oamenii ăștia să aibă nevoie de mine.

— Armistițiul nu va fi respectat, i-a spus Sma, evitând să-l privească în ochi. Una dintre părți îl va încălca.

Apoi și-a așezat paharul pe un raft.

— Poftim? a făcut el. A aruncat o privire spre dronă, care adoptase o expresie neutră. Diziet, despre ce vorbești?

— Zakalwe, a spus ea, clipind des și încercând să se uite spre el. S-a încheiat un târg; tu trebuie să pleci.

El a privit-o concentrat.

— Și care e târgul ăsta, Diziet? a întrebat el cu glas slab.

— A existat un... mic ajutor acordat Imperiului de către facțiunea Umaniștilor, a zis ea, pășind spre un perete, apoi revenind, vorbind, nu către el, ci către dalele din gresie și mochetei de pe podea. Ei au... investit în ceea ce se întâmplă aici. Întreaga structură a înțelegerii, fragilă cum a fost, a depins de triumful Imperiului aici. S-a oprit, a aruncat o privire spre

dronă, după care și-a mutat ochii în altă parte. Toți au fost de acord cu ceea ce avea să se întâmple aici, până în urmă cu câteva zile.

— Așadar, a spus el încet, punându-și deoparte propriul pahar și așezându-se pe un fotoliu masiv, care arăta ca un tron, am stricat totul răsturnând situația față de Imperiu, nu-i așa?

— Da, a spus Sma și a înghițit în sec. Da, așa s-a întâmplat. Îmi pare rău. Și știi că e o nebunie, dar așa stau lucrurile aici, așa sunt oamenii aceștia. Umaniștii sunt deocamdată dezbinați, și există facțiuni interne care s-ar sluji de orice scuză pentru a abandona această înțelegere, indiferent cât de subțire ar fi ea. Ar putea chiar să distrugă totul. Nu putem risca asta. Imperiul trebuie să învingă.

El a rămas pe banchetă și a privit spre măsuta din fața lui. Apoi a oftat.

— Am înțeles. Și tot ce trebuie să fac este să plec?

— Da, vii cu noi.

— Și ce se va întâmpla după aceea?

— Înălții preoți vor fi răpiți de un comando imperial, adus de un avion controlat de Umaniști. Citadela de aici va fi cucerită de trupele aflate afară; s-au planificat raiduri aeriene împotriva cartierelor generale de pe câmpul de luptă; acestea ar trebui să se desfășoare fără mari vărsări de sânge. Dacă va fi nevoie, în cazul în care forțele armate vor ignora apelul transmis de înălții preoți de a depune armele, avioanele, tancurile, piesele de artilerie și camioanele vor fi scoase din acțiune. După ce vor vedea câteva avioane și tancuri lovite de lasere din spațiu, este de așteptat că armata nu va mai lupta.

Sma a încetat să se mai plimbe de colo până colo, și s-a oprit în fața lui, de cealaltă latură a măsuței.

— Totul trebuie să se întâmple mâine în zori. Zakalwe, ar trebui să fie fără vărsare de sânge. Ai face bine să pleci chiar acum; e preferabil. Zakalwe a auzit-o cum expiră. Te-ai descurcat... sclipitor, Cheradenine. Ți-a mers; ai reușit; l-ai adus pe Beychae... l-ai făcut să fie motivat, în fine. Îți suntem recunoscători. Suntem foarte recunoscători, și nu ne vine ușor să afirmăm asta.

El a ridicat o mână pentru a o opri. A auzit-o oftând. A ridicat ochii de la măsută și a privit-o în ochi.

— Nu pot pleca imediat. Mai trebuie să fac câteva lucruri. Aș

prefera ca voi să plecați acum și să reveniți. Preluțați-mă mâine-dimineată, în zori. A clătinat din cap. Până atunci nu îi părăsesc.

Sma a deschis gura, apoi a închis-o, după care a aruncat o privire spre dronă.

— Bine, Zakalwe, vom reveni mâine. Eu...

— Nicio problemă, Diziet, a întrerupt-o el cu calm, apoi s-a ridicat încet. S-a uitat în ochii ei; ea s-a văzut silită să-și mute privirea de la el. Voi face cum spuneți voi. La revedere.

Nu i-a întins mâna pentru a-și lua rămas-bun.

Urmată de dronă, Sma a ieșit pe ușă.

Sma s-a uitat peste umăr. El a dat din cap; ea a șovăit, a părut să considere că era mai bine să tacă și a trecut pragul ușii.

Și drona s-a oprit în același loc.

— Zakalwe, a spus ea. Aș vrea să-ți mai spun că...

— Ieși! a răcnit el și în aceeași clipă s-a răsucit, a prins măsuta cu o mână și a aruncat-o cu toată puterea spre mașina plutitoare.

Masa s-a izbit de un câmp invizibil și s-a prăbușit cu zgomot pe podea; drona a ieșit, iar ușa s-a închis.

Zakalwe a rămas o vreme cu ochii ațintiți spre ea.

II

Pe vremea aceea era tânăr. Amintirile îi rămăseseră proaspete. Le-a discutat câteodată cu oamenii înghețați, care păreau să doarmă, în timp ce rătăcise prin nava întunecată și rece și, în tăcere, se întrebaseră dacă era cu adevărat nebun.

Experiența de a fi congelat și de a fi trezit apoi nu reușise să îi estompeze amintirile; ele rămăneau precise și luminoase. Sperase că pretențiile lor privind congelarea erau exagerat de optimiste și că în acel proces creierul pierdea măcar o mică parte din informații; în secret, își dorise ca acea uzură să funcționeze, dar fusese dezamăgit. Procesul de încălzire și reînviere era de fapt mai puțin traumatizant și derutant decât recuperarea după pierderea cunoștinței, ceva ce i se întâmplase de câteva ori în cursul vieții. Reînvierea era mai lină, dura mai mult și părea mult mai plăcută; de fapt, semăna cu trezirea după un somn sănătos.

După ce efectuaseră analizele medicale și îl socotiseră sănătos, l-au lăsat singur timp de două ore. Învelit într-un prosop mare și gros, s-a ridicat în șezut pe pat și - precum cineva care își pipăie un dinte bolnav cu limba sau degetul, incapabil să înceteze a verifica dacă durerea săgetează din când în când - și-a rechemat amintirile, derulând numele adversarilor vechi și recentți pe care sperase că îi lăsase undeva în bezna și gerul spațiului.

Întregul lui trecut era prezent, cu tot ce fusese greșit și corect.

Nava se numea *Prieteni absenți*; călătoria ei avea să dureze peste un secol. Într-un fel, era un voiaj de compasiune; serviciile ei fiind donate de proprietarii ei extraterestri pentru a ajuta la alinarea efectelor ulterioare unui război cumplit. Nu-și meritase locul pe navă și folosisese documente false și alt nume pentru a-și asigura scăparea. Se oferise voluntar să fie trezit aproape de mijlocul călătoriei pentru a face parte din echipajul uman, deoarece socotise că ar fi fost păcat să călătorească prin spațiu fără să îl cunoască, fără să îl aprecieze și fără să privească vidul. Cei care doreau să îndeplinească îndatoriri ca membri de echipaj urmau să fie drogați pe planetă, duși în spațiu lipsiți de cunoștință, congelați acolo, pentru ca apoi să se trezească pe altă planetă.

Acest lucru i s-a părut nedemn. Să fie tratat ca și cum ar fi fost o încărcătură.

Când l-au trezit, ceilalți doi membri de echipaj erau Ky și Erens. Acesta din urmă ar fi trebuit să revină în rândul celor congelați cu cinci ani înainte, după câteva luni de serviciu pe navă, dar hotărâse să rămână treaz până când vor ajunge la destinație. Ky fusese readus la viață trei ani mai târziu și ar fi trebuit să revină la starea de somn, pentru a fi înlocuit după câteva luni de următoarea persoană de pe listă, dar la acea dată Erens și Ky începuseră să se certe, și niciunul dintre ei nu a vrut să fie primul care să revină la staza congelării; situația de impas ținuse doi ani și jumătate, timp în care nava masivă și lentă s-a deplasat tăcută și glacială prin dreptul luminilor cât gămălia de bold care erau stelele. În cele din urmă, cei doi îl treziseră, deoarece era următorul pe listă, iar ei doreau să aibă și alt partener de conversație. De regulă, totuși, el stătea în

secțiunea rezervată echipajului și îi asculta pe cei doi certându-se.

— Mai sunt *cincizeci de ani* de călătorie, i-a reamintit Ky lui Erens.

Erens a făcut un semn cu o sticlă.

— Pot aștepta. Nu e o veșnicie.

Ky a făcut semn către sticlă.

— O să te sinucizi cu băutura aia și cu celelalte porcării pe care le iei. Nu vei reuși. N-o să mai vezi razele soarelui și nici nu vei mai gusta ploaia. Nu mai rezisti nici măcar un an, darămite cincizeci; ar trebui să te culci la loc.

— Dar acela nu e somn.

— Indiferent cum ții să-i spui, ar trebui să dormi; lasă-te congelat din nou.

— Păi, nu e nici măcar o congelare adevărată... nici înghețare. Erens părea deopotrivă iritat și nedumerit.

Bărbatul pe care îl treziseră s-a întrebat de câte sute de ori se încontraseră cei doi pe tema aceea.

— Ar trebui să te întorci în cubiculul tău rece, așa cum se cuvenea să o faci acum cinci ani, și când te trezești să-i lași să te trateze pentru dependențele de care suferi, a spus Ky.

— Nava mă tratează deja, a spus Erens cu un soi de demnitate lentă de alcoolic. Mă aflu într-o stare de grație cu entuziasmul meu, într-o grație încordată în mod sublim.

Spunând acestea, Erens a dus sticla la gură și a golit-o.

— O să te sinucizi.

— E viața mea.

— Ne-ai putea ucide și pe noi; pe toți cei de pe navă, inclusiv pe cei care dorm.

— Nava își poartă singură de grijă, a spus oftând Erens, apoi s-a uitat în jur prin salonul echipajului. Era singurul loc murdar de pe navă. Roboții făceau curățenie peste tot, dar Erens reușise să șteargă salonul echipajului din memoria navei, astfel că locul arăta de-a dreptul mizer. Erens s-a întins și a dărâmat cu piciorul două câni reciclabile de pe masă.

— Hâm, a făcut Ky. Nu cumva ai deteriorat nava după ce te-ai jucat cu programele?

— Nu m-am jucat, a spus Erens, rânjind discret. Am modificat câteva dintre programele de bază pentru curățenie; nava nu ne mai vorbește și ne permite să facem zona asta să pară locuită;

asta e tot. N-a fost vorba de ceva care să pună nava să intre în vreo stea sau să înceapă a crede că e umană și să se întrebe întins picioarele și mai mult alunecând pe canapeaua murdară, iar ghetele lui au zgâriat tăblia mânjită a mesei. Darac, înțelegeți, nu-i așa?

— Nu știu ce să spun, a recunoscut el (se obișnuise să răspundă la numele de Darac, sau domnul Livu, sau pur și simplu Livu). Presupun că dacă știi ce faci nu e nicio primejdie. Erens a părut încântat. Pe de altă parte, multe dezastre au fost provocate de oameni care își închipuiau că știu ce fac.

— Amin, a spus Ky cu un aer triumfător și s-a aplecat cu o atitudine agresivă spre Erens. Ai văzut?

— Așa cum s-a exprimat prietenul nostru, a ținut Erens să aibă ultimul cuvânt și a întins mâna după o altă sticlă, nu știe ce să spună.

— Ar trebui să te alături celor care dorm, a spus Ky.

— Nu dorm.

— Nu ar trebui să fii treaz; echipajul e compus în general din doi oameni.

— Atunci du-te tu.

— Nu e rândul meu. Tu te-ai trezit primul.

I-a lăsat să se certe.

Câteodată îmbrăca un costum spațial și ieșea prin ecluză spre secțiunile de depozitare care se aflau în vid. Acestea constituiau cea mai mare parte a navei; peste nouăzeci nouă la sută din ea. La un capăt al navei exista o minusculă unitate de propulsie și chiar și o unitate de locuit la capătul celălalt, și, între ele, corpul umflat, doldora de strigoi.

S-a plimbat pe coridoarele reci și întunecate, privind într-o parte și-n alta la unitățile de dormit. Arătau ca niște sertare ale unui dulap; fiecare era capătul a ceva semănând cu un sicriu. Pe fiecare asemenea sertar sclipea o lumină roșie, astfel că, aflat pe unul dintre coridoarele care mergeau într-o spirală blândă, cu luminile costumului stinse, acele scântei mici, arzând continuu, se unduiau, creând zăbrele rubinii, pliate peste întuneric, precum un coridor infinit de sori giganți de culoare roșiatică, aranjați parcă de un zeu obsedat de ordine.

Mergând în spirala care urca treptat, îndepărtându-se de unitatea de locuit pe care o socotea întotdeauna ca fiind capul navei, a înaintat prin corpul ei întunecat și tăcut. De obicei,

urmărea coridorul exterior, doar pentru a aprecia dimensiunile navei. Pe măsură ce urca, falsa atracție gravitațională a navei scădea treptat. În cele din urmă, mersul se transforma într-o serie de salturi glisante, în care îi era mai ușor să atingă tavanul decât să înainteze. Pe sertarele-sicriu existau mânere; le folosea când mersul devenea ineficient, trăgându-se spre mijlocul navei, care - când se apropia de el - transforma, în unele locuri, un zid de sertare-sicriu în podea, și celălalt zid în tavan. Stând sub un coridor radial, sărea în sus, plutea spre ceea ce acum era tavanul, în timp ce coridorul radial devenea un horn. Se prindea de un mâner de sertar și se folosea de altele, urcând spre centrul navei.

Prin centrul navei *Prietenii absenți* trecea un puț de lift care se întindea de la unitatea de locuit până la unitatea de propulsie. Exact în centrul navei chema liftul, asta dacă el nu se afla deja acolo de la precedenta explorare.

După ce sosea liftul, urca în el și plutea în interiorul cilindric, iluminat gălbui. Scotea un pix sau o lanternă mică și o plasa în mijlocul cabinei, apoi o urmărea, așteptând să vadă dacă o așezase exact în centrul masei navei care se rotea încet pentru a rămâne acolo unde o lăsase. În cele din urmă ajunsese atât de bun la asta, încât își petrecea ore în șir acolo, lăsând câteodată aprinse luminile costumului și ale liftului (dacă folosea pixul) sau stinse (dacă folosea lanterna), urmărind micul obiect, așteptând ca propria dexteritate să se dovedească mai mare decât răbdarea, așteptând - cu alte cuvinte, putea recunoaște față de sine - ca o parte a obsesiei lui să o învingă pe cealaltă.

Dacă pixul sau lanterna se mișca și se lipea de pereții sau de podeaua cabinei de lift, ori aluneca pe ușa deschisă, atunci trebuia să plutească, să urce (să coboare) și apoi să se tragă înapoi și să se întoarcă pe drumul pe care ajunsese acolo. Dacă obiectul rămânea neclintit în mijlocul cabinei, își îngăduia să ducă liftul înapoi spre unitatea de locuit.

— Hai, Darac, a spus Erens aprinzându-și pipa, ce te-a adus în călătoria asta cu sens unic, ia zi?

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

Apoi a pornit instalația de ventilație ca să scape de fumul de drog al pipei lui Erens. Se aflau în caruselul de vizionare, singurul loc de pe navă de unde se puteau vedea direct stelele.

Se ducea acolo din când în când, deschidea obloanele și urmărea stelele rotindu-se lent deasupra capului. Câteodată încerca să citească poezie.

Și Erens vizita caruselul singur, dar Ky n-o mai făcea; Erens bănuia că, văzând nimicul mut de afară și punctele singuratice care erau alți sori, lui Ky i se făcea dor de casă.

— De ce nu vrei? a întrebat Erens.

El a clătinat din cap și, privind spre întuneric, s-a rezemat de spătarul canapelei.

— Nu e treaba ta.

— Îți spun de ce am venit pe navă dacă îmi spui și tu motivul tău, a spus Erens zâmbind, făcând cuvintele să sune copilărești, conspirative.

— Lasă-mă, Erens.

— Povestea mea e interesantă; vei rămâne fascinat.

— Sunt convins, a spus el oftând.

— Dar nu ți-o spun decât după ce o aflu pe a ta. Nici nu știi ce pierzi.

— Ei bine, va trebui să mă împac cu ideea asta, a spus el.

A redus iluminatul din carusel până când cel mai strălucitor lucru a rămas fața lui Eren, roșatică de la lumina reflectată de ea la fiecare fum tras din pipă. Când Erens i-a oferit drogul, a refuzat cu o mișcare a capului.

— Prietene, trebuie să te descarci, i-a spus Erens, lăsându-se pe spătar. Îmbată-te; împărtășește-ți problemele.

— Care probleme?

În întuneric, a văzut că Erens a clătinat din cap.

— Nu e nimeni pe nava asta care să nu aibă probleme, prietene. Nu există nimeni aici care să nu fugă de ceva.

— A, acum ai devenit psihiatrul navei, nu?

— Hei, serios, nimeni nu se va întoarce, nu-i așa? Nimeni de pe navă nu se întoarce acasă. Jumătate dintre cei pe care îi cunoaștem probabil că au murit deja, iar cei care încă trăiesc vor muri până vom ajunge la destinație. Așadar, dacă nu mai putem vedea persoanele pe care le cunoașteam, și probabil nici nu ne vom mai vedea căminul, trebuie să fie ceva al naibii de important și ceva foarte rău, ceva *rău de tot* care să determine pe cineva să plece astfel. Toți *fugim* de ceva, că e vorba fie de ceva ce am făcut, fie de ceva ce ni s-a făcut.

— Poate că unora le place să călătorească.

— Asta-i o prostie; nimănui nu-i place să călătorească atât de mult.

El a ridicat din umeri.

— Cum spui.

— Uf, Darac, hai, ceartă-te cu mine, ce naiba?

— Nu cred în certuri, a spus el privind în beznă (și a văzut o navă uriașă, supremă, înconjurată de straturi și niveluri de armament și blindaj, întunecată în lumina de fundal a crepusculului, dar nu moartă).

— Nu? a spus Erens, sincer surprins. La naiba, și eu care credeam că sunt cel cinic.

— Nu e cinism, a spus el fără nicio inflexiune în glas. Eu cred că oamenii supraevaluează discuțiile în contradictoriu doar pentru că le place să se audă vorbind.

— A, bravo, *mulțumesc*.

— E reconfortant, presupun.

A urmărit stelele rotindu-se, ca niște cochilii absurd de lente văzute noaptea: înălțându-se, ajungând la apogeu, prăbușindu-se... (Și și-a amintit că și stelele vor exploda într-o bună zi.)

— Cei mai mulți oameni nu sunt pregătiți să își schimbe părerile, a spus el. Și cred că ei știu în sufletul lor că alți oameni sunt la fel, și un motiv pentru care oamenii se înfurie când se ceartă este că își dau seama de asta când își prezintă scuze.

— *Scuze*, da? Ei, dacă ăsta nu e cinism, ce mai e? a pufnit Erens.

— Da, scuze, a spus el, pe un ton pe care probabil Erens l-a interpretat ca trădând o undă de amărăciune. Cred cu tărie că lucrurile în care cred oamenii sunt de obicei cele pe care le simt instinctiv ca fiind corecte; scuzele, justificările, lucrurile pentru care trebuie să discuți în contradictoriu, apar mai târziu. Ele constituie partea cea mai puțin importantă a credinței. De aceea îi poți distruge, poți câștiga o argumentație, poți dovedi că persoana cealaltă greșește, și totuși ei cred ceea ce au crezut încă de la început. S-a uitat la Erens. Ai atacat problema nepotrivită.

— Și ce sugerezi, profesore, în cazul în care cineva nu trebuie să se complacă în această inutilă... ocupație?

— Să fie de acord că trebuie să nu fie de acord, a spus el. Sau să lupte.

— *Să lupte?*

El a ridicat din umeri.

— Ce altă soluție mai rămâne?

— Să negocieze?

— Negocierea este o modalitate de a ajunge la o concluzie; este genul de concluzie la care mă refer.

— Care, în esență, înseamnă să nu fii de acord sau să lupți?

— Dacă se ajunge la asta.

Erens a rămas tăcut o vreme, a tras din pipă până când licărirea roșatică a scăzut, după care a spus:

— Ai măcar experiență militară?

El a rămas cu ochii spre stele. În cele din urmă, a întors capul și l-a privit pe Erens.

— Cred că războiul ne-a făcut pe toți să avem experiență militară, nu?

— Hm, a făcut Erens.

Apoi amândoi au urmărit câmpul de stele care se mișca încet.

În două rânduri, în adâncimile navei adormite, a fost cât pe ce să ucidă pe cineva. De fiecare dată pe altcineva.

S-a oprit pe coridorul exterior, lung și spiralat, cam pe la mijlocul navei, unde se simțea foarte ușor pe picioare, iar fața îi era puțin îmbujorată din cauza efectului pe care îl are presiunea arterială normală în condiții de atracție redusă. Nu avusese intenția de a vedea vreunul dintre oamenii conservați - adevărul era că nu se gândea la ei decât într-un mod cât se putea de abstract - însă brusc a vrut să știe ceva mai mult despre persoana adormită decât luminița roșie. S-a oprit în dreptul unuia dintre sertarele-sicriu.

După ce se oferise să facă parte din echipaj i se arătase cum funcționau și, la scurt timp după ce fusese readus la viață, fusese instruit încă o dată în privința procedurilor de urmat. A aprins luminile costumului, a scos tabloul de control al sertarului și, atent - folosind un deget înmănușat -, a tastat codul despre care Erens spusese că întrerupea funcționarea sistemului de monitorizare al navei. S-a aprins o luminiță albastră. Cea roșie a rămas aprinsă; dacă devenea intermitentă, însemna că nava știa că se întâmpla ceva rău.

A descuiat dulapul; apoi a făcut sertarul să gliseze afară.

A văzut numele femeii imprimat pe o fâșie din plastic prinsă de capătul în care se afla capul ei. Era o persoană pe care nu o

cunoștea, a gândit el. A deschis capacul interior.

A privit chipul calm, de o paliditate mortală, al femeii. Luminile costumului erau reflectate de acoperământul boțit din plastic care o înfășura, asemenea ambalajului unei jucării pe care o cumperi dintr-un magazin. Tuburi îi pătrundeau în gură și nas, pornind de undeva de sub femeie. Un ecran mic a licărit pe unitatea pentru cap, deasupra părului prins la spate. S-a uitat; femeia părea în formă bună pentru cineva aproape mort. Avea mâinile încrucișate peste pieptul tunicii din hârtie pe care o purta. S-a uitat la unghiile ei, așa cum spusese Erens. Foarte lungi, dar văzuse oameni cu unghii și mai lungi.

S-a uitat la tabloul de comandă și a introdus alt cod. Pe toată suprafața comenzii au apărut lumini intermitente; cea roșie a rămas stinsă, dar celelalte se aprinseseră. A deschis o ușiță roșie cu verde aflată la extremitatea unității pentru cap. Dinăuntru a scos o sferă mică alcătuită din câte se părea din fire fine de culoare verde, conținând un cub de gheață albastră. Un compartiment aflat alături îi oferea acces la un comutator acoperit. A dat capacul deoparte și a dus degetul spre comutator.

Avea în față tiparele înregistrate ale creierului femeii, stocate ca rezervă în cubul albastru. Ușor de strivit. Cu cealaltă mână, având degetul așezat pe comutatorul mic, îi putea opri viața.

S-a întrebat dacă va face asta și a părut că așteaptă o vreme, ca și cum s-ar fi așteptat ca o parte a minții lui să preia controlul asupra lui. În două rânduri a avut impresia că a simțit inițierea impulsului de a apăsa pe comutator și, o clipă apoi, ar fi putut să facă asta, dar de fiecare dată și-a suprimat îndemnul. Și-a lăsat degetul pe comutator, s-a uitat la cubul mic, aflat într-o cușcă protectoare. S-a gândit că era remarcabil și în același timp ciudat de trist că întreaga minte a unei ființe umane putea fi conținută în ceva atât de mic. Apoi s-a gândit că un creier uman nu era cu mult mai mare decât cubul albastru și folosea resurse și tehnici mult mai vechi, și, drept urmare, nu era mai puțin impresionant (însă la fel de trist).

A închis sertarul în care femeia își dormea somnul înghețat și și-a continuat plimbarea în ritm lent spre centrul navei.

— Nu știi povești.

— Toată lumea știe povești, i-a zis Ky.

— Eu, nu. Adică povești adevărate.

— Ce înseamnă povești „adevărate”? a pufnit Ky.

Se aflau în salonul echipajului, înconjurați de gunoaie.

El a ridicat din umeri.

— Una interesantă. Pe care oamenii să vrea să o asculte.

— Oamenii vor să audă diferite lucruri. Ceea ce o persoană socotește o poveste adevărată ar putea să nu-i placă alteia.

— Ei bine, pot accepta doar ceea ce socotesc eu drept o poveste adevărată, și nu am niciuna. Cu alte cuvinte, nu am povești pe care să vreau să le spun.

— A, așa mai vii de acasă, a spus Ky dând din cap.

— Întocmai.

— Ei, atunci spune-mi în ce crezi, l-a invitat Ky aplecându-se spre el.

— De ce aș face-o?

— De ce nu ai face-o? Povestește-mi doar pentru că te rog.

— Nu.

— Nu mai fi atât de distant. Suntem doar noi trei pe o rază de miliarde de kilometri, iar nava ne plectisește; cu cine să discuți?

— Nimic.

— Exact. Nimeni și nimic.

Ky a părut satisfăcut de sine.

— Nu, voiam să spun în ce cred: în nimic.

— *Chiar în nimic?*

El a confirmat gânditor cu o mișcare din cap, apoi s-a rezemat de spătar.

— Cred că ți-au făcut mult rău.

— Cine?

— Cei care ți-au furat lucrurile în care credeai.

El a scuturat din cap încet.

— Nimeni nu mi-a furat vreodată ceva, a spus el.

Ky a rămas tăcut o vreme, de aceea, el a oftat și a continuat:

— Prin urmare, Ky, tu în ce crezi?

Ky s-a uitat la ecranul mort care acoperea cea mai mare parte a unui perete al salonului.

— În altceva decât nimic.

— Ceva cu un nume e altceva decât nimic, a spus el.

— Cred în ceea ce există în jurul nostru, a spus Ky încrucișându-și brațele la piept și rezemându-se de spătarul canapelei. Cred în ceea ce vezi din carusel, în ceea ce am vedea

dacă ecranul ar funcționa, deși ceea ce ai vedea tu nu ar fi singurul *fel* de ceea ce cred eu că cred.

— Într-un cuvânt, Ky, a spus el.

— Pustietate, i-a răspuns Ky cu o umbră de zâmbet crispat.

Cred în pustietate.

El a izbucnit în râs.

— Asta e foarte aproape de nimic.

— Nu tocmai, a spus Ky.

— Așa ni se pare aproape tuturor.

— Permite-mi să-ți spun o poveste.

— Chiar este nevoie?

— Așa cum nu este nevoie să mă ascuți.

— Mda... bine, atunci. Orice, numai să omorâm timpul.

— Povestea sună așa. Apropo, e o poveste adevărată, deși nu asta contează. Este un loc în care existența sau nonexistența sufletelor este luată în serios. Mulți oameni, nenumărate seminarii, colegii, universități, orașe și chiar state își dedică aproape tot timpul contemplării și discutării în contradictoriu a acestei chestiuni și a altora, care sunt înrudite. În urmă cu o mie de ani, un înțelept rege-filozof, care a fost considerat cel mai înțelept om din lume, a anunțat că oamenii își pierdeau prea mult timp discutând despre aceste lucruri și că, dacă problema era rezolvată, putea să folosească energia lor în scopuri mai practice, care să aducă beneficii tuturor. În acest fel va pune pentru totdeauna capăt disputelor. A chemat la sine cei mai înțelepți dintre bărbați și femei, din toate părțile lumii, și de orice convingere filozofică și religioasă, pentru a analiza problema. A fost nevoie de mulți ani pentru a aduce laolaltă toți oamenii care doreau să participe, iar dezbaterile, lucrările, tratatele, cărțile intrigile și chiar luptele și uciderile au durat și mai mult. Regele-filozof a urcat pe munte pentru a petrece trei ani singur, golindu-și mintea de orice, astfel încât să se poată întoarce, așa spera el, imediat ce toate disputele s-au încheiat și să dea hotărârea definitivă. După mulți ani, participanții au trimis după rege, iar când el s-a simțit pregătit, i-a ascultat pe toți cei care socoteau că aveau ceva de spus despre existența sufletelor. După ce toți și-au expus părerea, regele a plecat pentru a cugeta. După un an, regele a anunțat că ajunsese la o concluzie. A spus că răspunsul nu era chiar atât de simplu cum crezuse toată lumea și că va publica o carte în câteva volume

pentru a explica răspunsul. Regele a înființat două edituri, și fiecare dintre ele a publicat câte un volum masiv și impunător. Unul dintre ele repeta propozițiile: „Sufletele există. Sufletele nu există“, iar și iar, parte după parte, pagină după pagină, secțiune după secțiune, capitol după capitol, carte după carte. Celălalt volum repeta propozițiile: „Sufletele nu există. Sufletele există.“, în același fel. Aș putea adăuga totuși că, în limba regatului, fiecare propoziție avea același număr de cuvinte, chiar și de litere. Acele cuvinte erau singurele care, în afară de titlul paginii, se puteau găsi în cele câteva mii de pagini din fiecare volum. Regele avusese grijă ca tipărirea celor două cărți să fie simultană și ca lansarea lor să se facă în același timp, dar și ca numărul de exemplare să fie identic pentru fiecare. Niciuna dintre edituri nu a avut o superioritate sau importanță mai mare decât cealaltă. Oamenii au căutat indicii în cele două volume; au căutat o singură repetiție, îngropată adânc în volume, în care să existe măcar o literă scăpată sau modificată, dar nu au găsit așa ceva. Atunci, au apelat la rege, dar acesta făcuse un jurământ de păstrare a tăcerii și își legase mâna cu care scrisese. A continuat totuși să dea afirmativ sau negativ din cap ca răspuns la întrebările privitoare la guvernarea regatului, dar în ceea ce privea cele două volume și la existența sau nonexistența sufletelor, regele nu făcea niciun semn. Au izbucnit dispute furioase și s-au scris multe cărți pe această temă; s-au născut noi culte. Apoi, după ce a trecut jumătate de an de la publicarea celor două volume, au apărut altele două, iar de astă dată, editura care publicase volumul care începuse cu: „Sufletele nu există“ a publicat un volum începând cu „Sufletele există“. Cealaltă editură i-a urmat exemplul, astfel că volumul ei a început cu: „Sufletele nu există.“ Acest lucru a devenit un tipar. Regele a trăit până la adânci bătrâneți și s-a ocupat de republicarea altor zeci de ediții. Când se afla pe patul de moarte, filozoful Curții a așezat exemplare ale cărții de o parte și de alta a lui, sperând ca în momentul morții capul regelui să se încline într-o parte, pentru a indica, prin prima propoziție a volumul respectiv care era concluzia la care ajunsese de fapt... însă el a murit cu capul drept pe pernă și cu ochii, chiar pe sub pleoape, îndreptați drept înainte. Asta s-a întâmplat acum o mie de ani, a spus Ky. Cărțile încă se publică; asta a devenit o adevărată industrie, o întreagă filozofie, o sursă de nesfârșite

dispute și...

— Povestea asta are un sfârșit? a întrebat el, ridicând o mână.

— Nu, a răspuns Ky zâmbind îngâmfat. Nu are. Dar tocmai asta e șpilul.

El a clătinat din cap, s-a ridicat de pe canapea și a părăsit salonul echipajului.

— Însă tocmai pentru că nu are sfârșit, a strigat Ky, nu înseamnă că nu are o...

Aflat afară, pe coridor, el a închis ușa liftului; Ky s-a aplecat în față pe canapea și a urmărit indicatorul de nivel al liftului urcând spre mijlocul navei.

— ... o concluzie, a spus el încet.

Era reînviat de aproape jumătate de an când a fost cât pe ce să se sinucidă.

Se găsea în cabina liftului și urmărea o lanternă pe care o așezase în centrul ei, răsucindu-se încet. Lăsase lanterna aprinsă și stinsese toate celelalte lumini. A privit concentrat minusculul punct luminos deplasându-se pe peretele circular al cabinei, la fel de lent ca o limbă de ceas.

Și-a amintit de reflectoarele folosite de familia Staberinde și s-a întrebat cât de departe se afla de ele în acel moment. Atât de departe, încât, văzută din spațiu, până și lumina soarelui trebuia să se vadă mai slab decât aceea a unei lanterne.

Nu și-a dat seama de ce asta l-a făcut să se gândească să-și scoată casca, dar s-a trezit totuși începând să o facă.

S-a oprit. Cât se găsea în vid, procedura de a deschide costumul era foarte complicată. Știa fiecare etapă, dar era o operațiune de durată. S-a uitat la punctul alb de lumină, aflat nu departe de capul lui. Punctul alb se apropia treptat, în timp ce lanterna se rotea. Va începe să pregătească costumul pentru scoaterea căștii; dacă înainte de asta fasciculul lanternei îi va ajunge în ochi - ba nu, pe față, sau pe orice parte a capului -, se va opri și se va întoarce ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Altfel, dacă punctul de lumină nu îi atinge fața la vreme, își va scoate casca și va muri.

Și-a îngăduit luxul de a lăsa amintirile să-l copleșească, în timp ce mâinile au început secvența care, dacă nu era întreruptă, avea să se încheie cu desprinderea explozivă a căștii de pe umeri, din cauza presiunii aerului din costum.

Staberinde, marea corabie din metal, înfiptă în piatră (ca o corabie din piatră, o clădire înfiptă în apă) și cele două surori. Darckense; Livueta (și își dăduse seama atunci că luase numele lor sau ceva ca numele lor, pentru a-l alcătui pe acela sub care făcea acea mascaradă). Și Zakalwe, și Elethiomel. Elethiomel îngrozitorul, Elethiomel, Făcătorul de Scaune...

Costumul a scos un semnal, încercând să îl avertizeze că făcea ceva foarte periculos. Punctul luminos era la câțiva centimetri de capul lui.

Zakalwe; a încercat să se întrebe ce înțeles avea acel nume pentru el. Ce însemna pentru alții? Să-i întrebe pe toți cei de acasă; ce înseamnă acest nume pentru voi? Probabil război, ca urmare imediată, o familie mare, dacă memoria ta era suficient de cuprinzătoare, un fel de tragedie. Dacă știai povestea.

A văzut din nou scaunul. Mic și alb. A închis ochii și a simțit amărăciune în gâtleej.

A deschis ochii. Încă trei cleme de desfăcut, apoi o răsucire rapidă... s-a uitat la punctul luminos. Era invizibil, foarte aproape de cască, foarte aproape de cap. Cu lentila luminată, lanterna din mijlocul cabinei liftului era îndreptată direct spre el. A desfăcut una dintre cele trei cleme finale ale căștii. A urmat un șuierat slab, abia perceptibil.

Mort, a gândit, văzând fața palidă a fetei. A mai desfăcut o clemă. Șuieratul nu a devenit mai puternic.

A trăit senzația de strălucire într-o parte a căștii, unde se afla lumina.

Corabia din metal, corabia din piatră, scaunul neobișnuit. A simțit lacrimi ivindu-i-se în ochi, iar cu o mână - nu aceea cu care desfăcea a treia clemă - și-a atins pieptul, unde, sub numeroasele straturi de material sintetic ale costumului, sub țesătura combinezonului, exista un mic semn cutat pe piele, puțin deasupra inimii; o cicatrice veche de două decenii, în funcție de felul în care măsura timpul.

Lanterna s-a răsucit și, în momentul în care s-a desfăcut și ultima clemă, iar punctul luminos a început să se îndepărteze de marginea costumului, pentru a-i cădea pe față, lanterna a pâlpâit și s-a stins.

A privit cu ochi dilatați. Era întuneric aproape deplin. Din afara cabinei răzbătea o sugestie de lumină; licăriri roșietice slabe, produse de oamenii aproape morți și de echipamentele

care vegheau în tăcere.

Stinsă. Lanterna se stinsese; acumulatorul descărcat sau o defecțiune; nu avea importanță. Costumul a scos din nou un țuit, un plâns care a acoperit șuieratul discret al aerului care scăpa.

A coborât privirea spre palma așezată pe piept.

A ridicat ochii spre locul în care trebuia să se afle lanterna, însă acum nevăzută în centrul cabinei din mijlocul navei, la mijlocul călătoriei lui.

Cum mor acum? a gândit el.

După un an, a revenit la starea de somn înghețat. Când a plecat, Erens și Ky, ale căror preferințe sexuale îi înstrăinau în ciuda faptului că de altfel păreau a fi un cuplu bine încheiat, încă se certau.

A ajuns într-un alt război în care se folosea tehnică militară puțin avansată, a învățat să zboare (deoarece acum știa că aviația va învinge orice cuirasat) și a zburat prin vârtejurile de aer înghețat de deasupra uriașelor insule albe care erau aisberguri în coliziune.

Treisprezece

Întinsă pe podea, roba aruncată arăta ca pielea abia lepădată de o reptilă exotică. Voise să o îmbrace, dar apoi se răzgândise. Va purta hainele cu care venise îmbrăcat.

Era în baie, în abur și mirosuri, oprind mișcare briciului, apoi ducându-l din nou spre cap, încet și atent, ca și cum și-ar fi trecut ușor un pieptene prin păr. Briciul a răzuit prin spuma de pe piele, eliminând ultimele fire scurte de păr. Și-a trecut briciul peste piele de deasupra urechilor, apoi a luat un prosop și a șters pielea de pe țeastă, verificând în oglindă peisajul neted pe care îl dezvăluise. Părul negru și lung era împrăștiat pe podea ca penajul răspândit peste tot într-o luptă.

A privit spre terenul de paradă al citadelei, unde ardeau slab câteva focuri. Deasupra munților, cerul începea să se lumineze.

De la fereastră a văzut câteva niveluri ale zidului curbat al citadelei și turnurile înalte. Acum, când știa că era sortită dispariției, în acea lumină care contura totul, citadela arăta

emoționantă, chiar nobilă, a gândit el, deși s-a străduit să nu devină sentimental.

S-a întors cu spatele la fereastră și și-a încălțat ghetete. Aerul i-a mângâiat capul ras, dându-i o senzație foarte ciudată. A simțit lipsa legănării părului de pe ceafă. S-a așezat pe pat, și-a tras ghetete și le-a încheiat, după care a privit telefonul aflat pe dulapul de lângă pat. A ridicat receptorul.

Și-a amintit (a părut că își aduce aminte) că noaptea trecută, după plecarea lui Skaffen-Amtiskaw, luase legătura cu spațioportul. Se simțise rău, dislocat și oarecum îndepărtat, și nu era deloc sigur că le telefonase tehnicienilor de acolo, dar probabil că o făcuse. La un moment dat, în acea dimineață, le spusese să pregătească nava antică pentru lovitura de Decapitare. Ori nu făcuse asta. Una din două. Poate visase.

A auzit operatorul citadelei întrebându-l ce dorea. A cerut legătura cu spațioportul.

A discutat cu tehnicienii. Mecanicul-șef i s-a părut încordat, agitat. Nava era gata, alimentată, coordonatele fuseseră stabilite; putea fi lansată la câteva minute după ce el va da ordinul.

Ascultându-l pe acel om, a dat din cap către sine. Mecanicul-șef a făcut o pauză. Întrebarea a rămas nerostită, dar exista.

A cercetat cerul. Din cameră, părea încă întunecat.

— Domnule, a spus mecanicul-șef. Sir Zakalwe, care este ordinul, domnule?

A văzut micul cub albastru; a auzit răsuflarea aerului care scăpa. A urmat imediat o trepidație. A gândit că era corpul lui reacționând involuntar, dar nu era așa; trepidația a trecut prin țesătura citadelei, prin pereții camerei, prin patul de sub el. Geamul a zornăit. Zgomotul exploziei a huruit prin aer, dincolo de ferestrele cu geamuri groase, grav și tulburător.

— Sir, a spus omul, mai sunteți pe linie?

Probabil că vor intercepta nava spațială; Cultura Însăși - poate *Xenofobul* - va folosi efectori împotriva ei. Lovitura de Decapitare avea să eșueze...

— Ce trebuie să facem, domnule?

Însă întotdeauna exista o posibilitate.

— Alo! Alo, domnule!

O altă explozie a cutremurat citadela. A privit receptorul pe care încă îl ținea în mână.

— Sir, continuăm? I-a auzit pe mecanic spunând, ori și-a amintit asta, cândva, foarte departe...

Și spusese da, și își asumase o încărcătură îngrozitoare de amintiri, și toate numele care îl puteau îngropa...

— Opriți operațiunile, a spus el rar. Nu vom avea nevoie de lovitură acum.

A pus receptorul în furcă și a ieșit precipitat din cameră, coborând scara din spate, îndepărtându-se de intrarea principală în apartamentul lui, de unde răzbătea deja un zgomot tot mai puternic.

Alte câteva explozii au zdruncinat citadela, dislocând praful din jurul lui, pe măsură ce zidul-cortină era străpuns mereu, mereu. S-a întrebat ce se petrecea la cartierul general regional, cum va cădea acesta și dacă raidul pentru capturarea marilor preoți va fi lipsit de vărsare de sânge, așa cum sperase Sma. Însă chiar în clipa când s-a gândit la toate acestea și-a dat seama că nu se mai sinchisea.

A ieșit din citadelă pe o ușă dosnică și a pătruns în piața întinsă unde se găsea terenul de paradă. În fața corturilor ocupate de refugiați încă ardeau focuri mici. În depărtare, nori mari de praf pluteau încet pe cerul cenușiu al zorilor, deasupra cortinei. A văzut de acolo două breșe apărute în zid. Oamenii începeau să se trezească și să iasă din corturi. Dinspre zidurile citadelei din spatele și de deasupra lui a auzit răpăitul armelor de foc.

De pe zidurile sfărâmate a răsunat bubuitul unei arme grele, și o explozie uriașă a cutremurat pământul, făcând o gaură mare în stânca pe care se afla citadela; o avalanșă de pietre a pornit spre terenul de paradă, îngropând douăsprezece corturi. S-a întrebat ce fel de muniție folosea acel tanc; a bănuir că nu era de tipul pe care îl avusese până în acea dimineață.

A trecut prin orașul de corturi, unde treziți brusc apăreau oameni; venind dinspre breșa căscată în zidurile înalte, norul întins de praf s-a rostogolit peste terenul de paradă. A urmat încă o lovitură din apropierea zidurilor-cortină; o altă explozie care a zguduit solul și a făcut ca o latură a citadelei să se prăbușească; pietrele au țâșnit din zid parcă ușurate, au căzut și s-au rostogolit în propriul praf învălțat; eliberate, redevenind ale pământului.

Pe măsură ce praful se așternea și cerul se ilumina treptat,

oamenii înspăimântați se strângeau în brațe în fața corturilor, și dinspre meterezele citadelei focul armelor se reducea. Alte împușcături veneau dinspre zidurile cu breșe, dar și dinspre terenul de paradă, din interiorul orașului alcătuit din corturi.

A continuat să înainteze. Nu l-a oprit nimeni; puțini oameni păreau să-l bage în seamă. A văzut un soldat căzând de pe zidul-cortină din dreapta lui, rostogolindu-se în praf. A văzut oameni alergând în toate direcțiile. În depărtare, a văzut soldați ai armatei imperiale călare pe un tanc în mișcare.

A mers printre corturile îngrămădite, evitând oamenii care fugeau, și a călcat peste două focuri care încă fumegau. Breșele uriașe din cortină și chiar din citadelă scoteau fum în lumina cenușie care sporea și începea să capete culoare, iar cerul ardea roz și albastru.

Când și când, în timp ce se buluceau și treceau șuvoi pe lângă el, alergând, strângând sugari la piept, târând copii după ei, i s-a apărut că îi cunoaște pe unii dintre ei, și în câteva rânduri a fost pe punctul de a se întoarce pentru a le vorbi, de a întinde o mână pentru a opri ninsoarea de chipuri care goneau prin dreptul lui, pentru a striga după ei...

Brusc, s-a auzit urletul avioanelor care au spintecat aerul de deasupra cortinei și au lansat bidoane lungi peste corturi; conținutul acestora a explodat cu flăcări și fum negru, negru. A văzut oameni arși, a auzit urlete, a simțit miros de carne prăjită. A clătinat din cap.

Oameni îngroziți l-au îmbrâncit, s-au ciocnit de el, ba chiar l-au dărâmat o dată la pământ, astfel că a trebuit să se culeagă de pe jos, să se scuture de praf, și să sufere lovituri, țipete, urlete și blesteme. Avioanele au revenit și au mitraliat locul, iar el era singurul care a rămas în picioare, mergând, în timp ce restul oamenilor au căzut la pământ; a urmărit norișorii și exploziile de praf țâșnind în șiruri în jurul lui, a văzut îmbrăcămintea câtorva oameni căzuți cum tresare și flutură, semn că glonțul nimerise acolo.

Când a întâlnit primii soldați, se luminase deja. S-a ascuns după un cort și s-a rostogolit când un soldat a tras în el, apoi s-a ridicat din nou în picioare și a ocolit în fugă prin spatele unui cort, cât pe ce să se ciocnească de alt soldat, care și-a îndreptat prea târziu carabina spre el. L-a aruncat-o din mâini cu o lovitură de picior. Soldatul a scos un pumnal. L-a lăsat să atace și i-a

smuls arma din mână, apoi l-a trântit la pământ. S-a uitat la pumnalul pe care îl avea în mână și a clătinat din cap. A aruncat pumnalul și s-a uitat la soldat - zăcând pe sol și uitându-se la el cu ochi dilatați de spaimă -, apoi a făcut un gest din umeri și s-a îndepărtat.

Oamenii fugeau pe lângă el, iar soldații strigau. L-a văzut pe unul țintind spre el și nu a găsit din ochi niciun loc în care să se adăpostească. A ridicat o mână, încercând să explice, să spună că nu era nevoie, dar omul a tras totuși în el.

Ținând seama de distanță, o lovitură nereușită, a gândit el când forța glonțului l-a împins înapoi și l-a făcut să se răsucescă.

Partea superioară a pieptului, în apropiere de umăr. Nu fusese lovit în plămân și probabil că glonțul nu îi fisurase o coastă, a gândit el când șocul și durerea au explodat în el, după care s-a prăbușit.

A rămas nemișcat în praf, aproape de fața cu ochii cășcați a unui gardian orășenesc mort. Când se răsucise, văzuse modul Culturii; o formă clară, care plutea inutil deasupra rămășițelor apartamentului său din citadela în ruine.

Cineva l-a lovit cu piciorul, făcându-l să se răsucescă și, în același timp, rupându-i o coastă. A încercat să nu reacționeze la înțepătura dureroasă, dar a privit printre pleoape. A așteptat lovitura de grație, dar ea nu a venit.

Silueta de deasupra lui, o umbră doar, întunecată în fundalul luminos, a trecut mai departe.

A mai rămas întins o vreme, apoi s-a ridicat. La început, nu i-a fost prea greu să pășească, însă avioanele au revenit și, deși nu a fost lovit de niciun glonț, ceva s-a spintecat undeva aproape, când a trecut pe lângă niște corturi care s-au cutremurat și s-au unduit în momentul în care au fost străpunse de gloanțe, și s-a întrebat dacă nu cumva durerea acută, sfredelitoare, din coapsă, era provocată de vreo așchie de lemn sau piatră, ori chiar de os, provenită de la cineva dintr-un cort. „Nu“, a bolborosit el în timp ce s-a îndepărtat șchiopătând, îndreptându-se către cea mai largă breșă din zid. „Nu; nu e de răs. Nu e os. Nu e deloc plăcut.“

O explozie l-a azvârlit în aer într-un cort prin care a și trecut. Simțind țiuituri în urechi, s-a ridicat. A privit în jur și în sus, spre citadelă, al cărui acoperiș începea să reflecte primele raze de

soare ale zilei. Nu a mai reușit să vadă modulul. A luat o bucată de stâlp de cort pentru a o folosi drept cârjă; îl durea piciorul.

Praful l-a învăluit, urletele motoarelor avioanelor și vocile ascuțite ale oamenilor l-au străpuns; mirosurile de ars, praf de piatră și de gaze de eșapament l-au sufocat. Rănile căpătate îi vorbeau în limbajele durerii și vătămării, și a trebuit să le asculte, dar nu le-a acordat importanță. A fost izbit, lovit, călcat, s-a împiedicat, s-a simțit la capătul puterilor și a căzut în genunchi, gândindu-se că probabil fusese lovit și de alte gloanțe, dar nu mai era sigur de nimic.

Ajungând în cele din urmă în apropiere de breșă, s-a prăbușit și s-a gândit să rămână întins acolo o vreme. Lumina era mai bună și se simțea obosit. Praful plutea în giulgiuri de culoare palidă. A ridicat ochii spre cerul albastru-deschis și i s-a părut minunat, în ciuda prafului din aer și, ascultând huruitul tancurilor care urcau scrâșnind panta de pietre sfărâmate, a gândit că, la fel ca oriunde, tancurile mai mult scârțâiau decât urlau.

— Domnilor, a spus el în șoaptă către cerul de un albastru turbat, îmi aduc aminte de ceva ce credincioasa Sma mi-a spus cândva, în legătură cu eroismul, care suna cam așa: „Zakalwe, în toate societățile umane pe care le-am analizat, în orice epocă și în orice stat, rareori s-a înregistrat o lipsă de masculi tineri activi și dornici să ucidă și să moară pentru a păstra securitatea, confortul și prejudiciile bătrânilor lor, iar ceea ce tu numești eroism este doar expresia unui lucru simplu, nu ducem niciodată lipsă de idioți“. A oftat. Ei bine, fără îndoială că ea nu a spus *orice* epocă și *stat*, deoarece Culturii îi place foarte mult să existe excepții la orice, dar... esența celor spuse de ea... așa cred.

S-a rostogolit, îndepărtându-se de cerul dureros de albastru, pentru a privi praful care făcea totul neclar.

Într-un târziu, fără nicio tragere de inimă, s-a rotit, iar apoi s-a proptit în brațe, apoi în genunchi, a prins în mâini cârja făcută dintr-un stâlp de cort, s-a lăsat cu toată greutatea pe ea, s-a ridicat în picioare și a pornit nesigur spre mormanele de pietre care se prăbușiseră din zid; s-a târât, s-a tras și a înaintat cum a putut până sus, unde zidurile aveau o porțiune netedă și lată, precum drumurile de pe cer, și pe care zăceau cadavrele a zeci de soldați, în jurul cărora erau băltoace de sânge, iar

meterezele din apropiere, cenușii din cauza prafului, erau pline de găuri de gloanțe.

A pornit împleticindu-se spre ele, ca și cum abia ar fi așteptat să devină unul dintre cei întinși pe jos. A cercetat cerul în căutarea modulului.

A trecut ceva vreme până când oamenii Culturii au descoperit semnul „Z” pe care îl alcătuiseră din cadavrele de pe coama zidurilor, însă în acel limbaj era vorba de o literă complicată, iar el tot greșise.

I

Pe *Staberinde* nu era aprinsă nicio lumină. Nava părea ghemuită în ceața dimineții, silueta ei neclară arătând ca un con care abia dacă sugera buclele și liniile concentrice ale punților și armelor ei. Un anume efect al cețurilor mlaștinii dintre el și zigatorul navei au făcut-o să arate ca și cum forma ei întunecată nu era legată nicidecum de sol, ci plutea pe deasupra lui, ca un nor întunecat și amenințător.

Urmărea toate acestea cu ochi obosiți, stând pe picioarele aproape epuizate. Aflându-se atât de aproape de oraș și de navă, a putut simți mirosul mării și - având nasul atât de aproape de betonul buncărului - o aromă de var, acră și amară. A încercat să își aducă aminte de grădină și de mirosul florilor, de modul în care proceda câteodată, când bătăliile începeau să pară mult prea ridice și crude pentru a avea vreun rost, dar de această dată nu a reușit să invoce acel parfum atrăgător, abia reamintit, sau să readucă în minte ceva bun care apăruse din grădină. În schimb, a văzut din nou acele mâini bronzate de pe pulpele palide ale surorii lui, ridicolul scaun alb pe care îl aleseseră pentru partida lor de sex... și apoi și-a adus aminte de ultima oară când văzuse grădina, ultima oară când venise pe domeniu; cu trupe de tancuri, și văzuse haosul și ruina pe care Elethiomel le adusese asupra aceluia loc, care fusese ca un leagăn pentru amândoi; marea casă devastată, corabia din piatră năruită, pădurea arsă... și ultima privire aruncată de el spre micuța casă de vară, în care îi găsise, în timp ce dezlănțuiseră acțiunea pedepsitoare împotriva tiraniei memoriei; tancul, care se hurduca sub el, luminișul deja iluminat de

rachete de semnalizare dispărând în flăcări orbitoare, urechile lui, invadate de un sunet care nu era sunet, și căsuța... era încă acolo; proiectilul trecuse prin ea și explodase undeva în pădurea din spatele ei, și lui îi venise să plângă și să strige și să sfârtece totul cu propriile mâini... Însă își adusese aminte de bărbatul care stătuse acolo și atunci s-a gândit cum ar putea rata așa ceva, de aceea și-a adunat puterile pentru a râde și a ordonat tunarului să țintească spre treapta de sus a căsuței, și a văzut-o în cele din urmă aruncată în aer. Resturile au căzut în jurul tancului, stropindu-l cu țărână, bucăți de lemn și legături zdrențuite de paie.

Dincolo de buncăr, noaptea era caldă și apăsătoare, arșița de peste zi rămânând încarcerată și apăsată de pământ de greutatea norilor, lipită de sol ca o cămașă îmbibată de sudoare. Probabil că atunci vântul și-a schimbat direcția, pentru că i s-a părut că simte în aer miros de iarbă și fân, adus cale de sute de kilometri dinspre preriile întinse de un vânt care între timp își pierduse orice putere, deoarece mireasma veche devenise stătută. A închis ochii și și-a lipit fruntea de betonul aspru al peretelui buncărului, dedesubtul fantei prin care privise; cu degetele răsfirate ușor pe suprafața dură, grăunțoasă, a simțit materialul cald pătrunzând în carnea lui.

Câteodată nu voia decât ca totul să se termine, iar felul în care avea să se întâmple nu avea nicio importanță. Disparația însemna totul, simplă, solicitantă și seducătoare, meritând aproape orice. Asta s-a întâmplat când s-a văzut silit să se gândească la Darckense, prizonieră pe corabie, ținută în captivitate de Elethiomel. Știa că ea nu-l mai iubea pe vărul lor, că fusese ceva trecător și juvenil, ceva la care apelase în adolescență ca să-și pedepsească familia pentru o jignire imaginară, pentru favorizarea Livuetei în dauna ei. Poate că în acea perioadă păruse iubire, dar el bănuia că acum până și ea știa că nu fusese vorba de așa ceva. El socotea că Darckense era de fapt ostatică împotriva voinței ei; mulți rămăsese răsurprinși când Elethiomel atacase orașul; simpla rapiditate a înaintării făcuse prizonieră jumătate din populație, iar Darckense avusese ghinionul de a fi descoperită în timp ce încerca să plece din haosul aeroportului; Elethiomel trimisese agenți să o caute.

Prin urmare, pentru ea trebuise să continue lupta, chiar dacă

ura față de Elethiomel se uscase în inima lui, ura care îl făcuse să lupte atâtea ani, iar acum se stingea, uzată de desfășurarea erozivă a îndelungatului război.

Cum de putuse Elethiomel să facă așa ceva? Chiar dacă nu o mai iubea (și monstrul susținea că dorința lui reală era Livueta), cum a putut să o folosească de parcă ar fi fost un proiectil din arsenalul ca o peșteră al unui cuirasat?

Și ce trebuia *el* să facă drept răspuns? Să o folosească pe Livueta împotriva lui Elethiomel? Să dovedească același gen de cruzime dublată de șiretenie?

Livueta îl învinuia pe *el* pentru tot ce se întâmplase. Ce trebuia să facă? Să cedeze? Să schimbe o soră cu alta? Să organizeze o încercare nebunească de salvare, care era sortită eșecului?

Încercase să explice că doar un asediu prelungit garanta reușita, dar susținuse ideea de atâtea ori, încât acum începuse să se întrebe dacă avea dreptate.

— Domnule!

S-a întors și a privit siluetele neclare ale comandanților aflați în spatele lui.

— Ce e? s-a răstit el.

— Domnule - vorbea Swaels - domnule, poate că ar trebui să plecăm acum, să ne întoarcem la cartierul general. Norii se risipesc spre est, curând vor apărea zorii... nu trebuie să ne lăsăm prinși în raza lor de acțiune.

— Știu asta, a spus el.

A aruncat o privire spre silueta întunecată a navei *Staberinde* și a simțit că tresare ușor, ca și cum s-ar fi așteptat ca tunurile ei uriașe să scuipe flăcări chiar atunci, drept spre el. A tras un oblon metalic peste fanta din zid. Vreme de o secundă, în buncăr s-a lăsat întunericul; apoi cineva a aprins luminile gălbui, supărătoare, și au rămas acolo, clipind pe jumătate orbiți.

Au părăsit buncărul; lung și masiv, vehiculul blindat de stat major aștepta în întuneric. Asistenți și ofițeri inferiori au luat poziția de drepti, și-au îndreptat caschetele, au salutat și au deschis portierele. A urcat în vehicul, s-a așezat pe bancheta din spate, acoperită cu blană și i-a urmărit pe trei dintre ceilalți comandanți urmându-l și ocupând bancheta din fața lui. Portiera blindată s-a închis cu un zăngănit; mașina a mârâit și a pornit

hurducăindu-se pe terenul accidentat și a pătruns în pădure, îndepărtându-se de forma întunecată care a rămas în noapte.

— Domnule, a spus Swaels, schimbând priviri cu ceilalți doi comandanți. Ceilalți comandanți cu care am discutat...

— Vrei să-mi spui că ar trebui să atacăm; să bombardăm *Staberinde* până va deveni o epavă în flăcări, iar apoi să trimitem vehicule pe pernă de aer cu soldați, a zis el, ridicând o mână. Știu ce ați discutat și mai știu ce... hotărâri ați luat. Nu mă interesează.

— Domnule, ne dăm seama de încordarea prin care treci deoarece sora ta este prizonieră pe navă, dar...

— Swaels, asta nu are nicio legătură cu ceea ce vreau, i-a spus el. Mă insultă sugerând că acest lucru mă face să fiu rezervat. Motivele mele sunt militare și întemeiate, și cel mai important dintre toate este că dușmanul a reușit să creeze o fortăreață care, deocamdată, este inexpugnabilă. Trebuie să așteptăm până la inundațiile de iarnă, când flota va putea naviga prin estuar și canal, pentru a angaja lupta cu *Staberinde* pe picior de egalitate; trimiterea de avioane sau încercarea de a declanșa un duel de artilerie ar fi culmea neghiobiei.

— Domnule, a spus Swaels. Chiar dacă suferim mult pentru că trebuie să te contrazicem, noi am dori totuși să...

— Păstrează tăcerea, comandant Swaels, a spus el cu răceală în glas. Celălalt bărbat a înghițit în sec. Mă frământă destule probleme ca să fie nevoie să mă preocupe aiurelile care trec drept planificări militare serioase ale ofițerilor mei superiori sau, aș putea adăuga, înlocuirea acelor ofițeri.

O vreme, nu s-a auzit decât zgomotul mârâit și îndepărtat al motorului vehiculului. Swaels a părut șocat; ceilalți doi comandanți au rămas cu privirile ațintite în podeaua mochetată. Pe fața lui Swaels a apărut o pojghiță de sudoare. A înghițit din nou în sec. Glasul motorului chinuit a părut să amplifice tăcerea din cabină, în timp ce bărbații erau zdruncinați și cutremurați; apoi vehiculul a ajuns pe un drum căptușit cu ceva metalic și a căpătat viteză, făcându-l pe Zakalwe să se lipească de spătar și pe cei trei ofițeri din fața lui să se încline spre el, după care au revenit pozițiile inițiale.

— Domnule, sunt pregătit să lă...

— Chiar trebuie să continuăm? s-a plâns el, sperând să-l facă pe Swaels să tacă. Nu puteți să mă scutiți măcar de povara asta

minoră? Nu vă cer decât să procedați așa cum se cuvine. Nu vreau neînțelegeri; să luptăm contra dușmanului, nu între noi.

— ... să lăsăm personalul, dacă asta dorești, a continuat Swaels.

În acel moment a fost ca și cum zgomotul motorului nu a pătruns deloc în cabină; o tăcere înghețată - nu a rămas doar în aer, ci și în expresia de pe fața lui Swaels și în corpurile nemișcate și încordate ale celorlalți doi comandanți - a părut să se aștearnă asupra celor patru, ca respirația atotcunoscătoare a unei ierni care avea să vină abia peste jumătate de an. A simțit dorința de a închide ochii, dar nu putea da dovadă de o asemenea slăbiciune. Și-a ținut privirea ațintită asupra bărbatului din fața sa.

— Domnule, mă văd obligat să-ți spun că dezaproab drumul pe care îl urmezi, și nu sunt singurul. Domnule, te rog să mă crezi că eu și ceilalți comandanți te iubim la fel de mult cum ne iubim țara, din toată inima. Dar din cauza acelei iubiri, nu putem rămâne deoparte în timp ce tu arunci la gunoi tot cea ce reprezinți și ceea ce credem noi încercând să reparăm o hotărâre greșită.

A văzut că Swaels își împreunase mâinile, ca și cum l-ar fi implorat. Niciun gentleman din naștere, a gândit el, aproape în vis, nu ar trebui să înceapă o frază cu nefericitul cuvânt „dar“...

— Domnule, crede-mă că îmi doresc să fi greșit. Eu și ceilalți comandanți am făcut totul pentru a încerca să acceptăm ideile tale, dar nu putem. Domnule, dacă ții la vreunul dintre comandanți, te implorăm, mai gândește-te. Îndepărtează-mă dacă socotești că așa se cuvine, pentru că ți-am vorbit astfel; trimite-mă în fața Curții Marțiale, degradează-mă, șterge-mi numele din lista ofițerilor superiori, dar, domnule, mai gândește-te, cât mai e timp.

Au rămas toți neclintii, în timp ce vehiculul a continuat să înainteze huruind, înclinându-se când și când la curbe, virând stânga-dreapta sau dreapta-stânga pentru a evita gropile adânci și... probabil că toți arătam, a gândit el, așa cum stăm aici, înghețați în lumina gălbuie și scăzută, ca niște morți care încep să intre în rigor mortis.

— Oprește mașina, s-a auzit spunând.

Apăsase deja cu degetul butonul intercomului. Vehiculul a scos câteva scrâșnete și apoi s-a oprit. A deschis portiera.

Swaels rămăsese cu ochii închiși.

— Coboară, i-a spus el.

Swaels a arătat brusc ca un bătrân primind una dintre multele lovituri. Era ca și cum s-a fi stafidit, prăbușindu-se din interior. O rafală de vânt calduț a amenințat să închidă din nou portiera; cu o mână, el a ținut-o deschisă.

Swaels s-a aplecat în față și, încet, a coborât din vehicul. A rămas un moment pe marginea drumului; conul de lumină aruncat de becurile din interiorul automobilul destinat șefilor a trecut peste fața lui, apoi a dispărut.

Zakalwe a închis portiera.

— Condu mai departe, i-a spus el șoferului.

Automobilul a gonit, îndepărtându-se de zori și de nava *Staberinde*, înainte ca tunurile acesteia să îi descopere și să îi distrugă.

Crezuseră că învinseseră. Când sosise primăvara, aveau mai mulți oameni și material militar și, mai ales, mai multe tunuri grele. Pe mare, *Staberinde* pândea ca o amenințare, dar nu ca prezență permanentă, pentru că era lipsită de combustibilul de care avea nevoie pentru a declanșa raiduri eficiente împotriva forțelor și convoaielor lor; devenind mai curând o garanție a atacului. Însă după aceea, Elethiomel a cerut ca uriașul cuirasat să fie remorcat și tras prin canalele sezoniere, peste bancurile de nisip mereu schimbătoare, spre docurile uscate libere, unde muncitorii eliminaseră spațiul suplimentar și reușiseră să ducă nava înăuntru, să închidă porțile, să pompeze apa afară și să pompeze înăuntru beton și - după cum sugeraseră consilierii lui - probabil un fel de pernă absorbantă de șocuri între metal și beton, altfel tunurile cu calibrul de jumătate de metru ar fi făcut deja ca nava să se destrame. Au bănuit că Elethiomel folosisse gunoai: resturi, pentru a căptuși laturile fortăreței lui improvizate.

Asta i s-a părut destul de amuzant.

Staberinde nu era chiar inexpugnabilă (deși acum ajunsese, în adevăratul înțeles al cuvântului, nescufundabilă); putea fi cucerită, însă prețul plătit pentru asta ar fi fost groaznic de mare.

Și, desigur, după ce beneficiaseră de un răgaz și de timp pentru reechipare, probabil că forțele de pe navă și din jurul ei,

dar și din oraș, vor erupe; se discutase și acea posibilitate, iar Elethiomel era în stare de așa ceva.

Însă indiferent ce gândea el, indiferent cum ar fi abordat lucrurile, problema rămânea. Soldații vor face ceea ce le va cere el; la fel și comandanții, altfel îi va înlocui; politicienii și biserica îi dăduseră mână liberă și îl vor sprijini. Era sigur de asta; la fel de sigur ca orice comandant. Însă ce soluție să aleagă?

Se așteptase să i se încredințeze o armată instruită perfect în timp de pace și să o predea unui vlăstar tânăr de la Curte în aceeași stare lăudabilă, astfel încât să poată fi păstrate onoarea, supunerea și simțul datoriei, conform tradiției. Însă el se trezise la comanda unei armate care ducea un război feroce împotriva unui dușman despre care el știa că era alcătuit în mare măsură din concetățeni, și având drept comandant un om pe care îl socotise cândva prieten și aproape frate.

Prin urmare, trebuia să dea ordine care duceau la moartea unor oameni, iar câteodată sacrifica sute, chiar mii, știind că îi trimitea la o moarte aproape sigură, doar pentru a asigura o poziție importantă, sau pentru a atinge un anumit scop, sau pentru a apăra o poziție vitală. Și, fie că îi plăcea, fie că nu, civilii sufereau întotdeauna; oamenii în numele cărora amândoi susțineau că luptă reprezentau probabil grosul pierderilor în cursul luptelor sângeroase dintre ei.

Încercase să pună capăt războiului, încercase să negocieze încă de la început, dar niciuna dintre părți nu voia pacea decât în condițiile impuse de ea, iar el nu avea o putere politică reală, de aceea trebuia să lupte. Succesul stârnise uimirea lui, dar și a altora, probabil și a lui Elethiomel, dar acum, în pragul victoriei - probabil - nu știa pur și simplu ce să facă.

Însă acum, mai mult decât orice altceva, voia să o salveze pe Darckense. Văzuse prea mulți morți, ochi uscați, prea mult sânge înnegrit de contactul cu aerul, prea multă carne infestată de muște, pentru a putea lega asemenea adevăruri cumplite de concepte confuze precum onoarea și tradițiile, pentru care oamenii susțineau că luptă. Acum simțea că merita să lupte doar pentru binele unei persoane iubite; doar acest lucru i se părea real, ceva care să îi salveze sănătatea mentală. A recunoaște interesul pe care milioane de alți oameni îl manifestau față de ceea ce se întâmpla acolo însemna să își asume o povară prea mare, însemna să recunoască, prin

implicare, că se făcea măcar în parte răspunzător de moartea a sute de mii, chiar dacă nimeni altcineva nu ar fi putut lupta mai uman.

De aceea, aștepta; îi ținea pe loc pe comandanți și pe conducătorii escadrilelor și aștepta ca Elethiomel să îi răspundă la semnale.

Ceilalți doi comandanți au rămas tăcuți. A stins luminile din vehicul, a ridicat obloanele de la uși și a privit masa întunecată a pădurii, care defila pe lângă el sub cerul de culoare oțelie.

Au trecut pe lângă buncăre luminate slab, siluete neclintite, camioane oprite, tancuri scufundate, ferestre acoperite cu bandă adezivă, tunuri acoperite cu huse, stâlpi înălțați, luminișuri cenușii, clădirile avariate și lămpi cu fante; toate lucrurile tipice pentru periferia orașului și tabăra cartierului general. A urmărit toate acestea și și-a dorit - pe măsură ce se apropiau de centru, spre vechiul castel care devenise căminul lui doar cu numele în ultimele două luni - să nu fie silit să se oprească, să poată merge la nesfârșit prin lumina zorilor, a zilei și prin nopte, să spintece copacii care nu cedau, către nimic și către nicăieri și către nimeni, chiar dacă ar fi făcut-o într-o tăcere înghețată, singur în nadirul suferințelor lui, mulțumindu-se în mod pervers că acum ele nu se puteau amplifica; să meargă în continuare și să nu trebuiască să se oprească și să ia decizii care nu sufereau amânare, dar care ar însemna să comită greșeli pe care nu și le-ar ierta și pentru care nu va fi iertat niciodată...

Vehiculul a ajuns în curtea castelului și el a coborât. Înconjurat de asistenți, a pătruns în casa măreață care fusese cândva cartierul general al lui Elethiomel.

A fost asaltat și săcâit cu zeci de amănunte legate de logistică și rapoarte de informații, ambuscade și mici porțiuni de teren pierdut sau câștigat; existau cereri din partea civililor și ale presei străine privind una sau alta. I-a respins pe toți și le-a ordonat comandanților cu grade mici să se ocupe de acele probleme. A urcat câte două trepte spre biroul lui, și-a predat haina și cascheta aghiotantului său și s-a izolat în biblioteca întunecoasă; a închis ochii și s-a rezemat de ușile duble și ținându-și mâinile la spate a strâns clanțele din alamă între degete. Încăperea întunecoasă și tăcută era ca un balsam.

— Ai mers să te uiți la fiară, nu-i?

A tresărit, apoi a recunoscut glasul Livuetei. A văzut-o lângă fereastră, o siluetă întunecată. S-a liniștit.

— Da, a răspuns el. Trage draperiile.

A aprins luminile din cameră.

— Ce vrei să faci? a întrebat ea, apropiindu-se încet, ținându-și brațele încrucișate la piept.

Își prinsese părul la spate și avea chipul tulburat.

— Nu știi, a recunoscut el, mergând spre masa de lucru și așezându-se. Și-a prins fața între palme și a masat-o. Tu ce ai vrea să fac?

— Discută cu el, a spus ea așezându-se pe un colț al mesei și continuând să stea cu brațele încrucișate.

Purta o rochie lungă, de culoare închisă și o jachetă neagră. În ultima vreme se îmbrăca numai în negru.

— Nu vrea să discute cu mine, a spus el rezemându-se de spătarul scaunului ornamentat despre care știa că ofițerii îl numeau tron. Nu-l pot face să răspundă.

— Probabil că nu îi vorbești cum trebuie, a spus ea.

— Înseamnă că nu știi ce să-i comunic, a spus el închizând ochii din nou. De ce nu pregătești următorul mesaj?

— Nu vrei să-i spun ceea ce vreau eu, ori dacă mi-ai permite asta, nu ai suporta.

— Nu putem depune toate armele, Livvy, și nu cred că altceva ar da roade; nu vrea să asculte.

— V-ați putea întâlni față în față; în felul ăsta, lucrurile s-ar lămurii.

— Livvy, primul mesager pe care l-am trimis personal a revenit fără *piele*!

Pierzându-și brusc răbdarea și cumpătul, a răcnit ultimul cuvânt, Livueta a tresărit și s-a îndepărtat de birou. S-a așezat pe o canapea ornamentată, după care și-a plimbat degetele lungi pe firul de aur cusut într-un braț al ei.

— Iartă-mă, a spus el încet. Nu am vrut să răcnesc.

— Cheradenine, e sora noastră. Sigur putem face mai mult.

El a privit în jur prin cameră, ca și cum ar fi căutat o inspirație.

— Livvy, am mai discutat de multe ori asta. Nu... nu m-am făcut înțeles? Nu e limpede? A lovit în tăblie cu ambele palme. Fac tot ce pot. Vreau să o scot de acolo la fel de mult ca și tine, dar cât timp o ține prizonieră, nu mai pot face nimic, decât să

atac, iar asta va însemna probabil moartea ei.

Ea a clătinat din cap.

— Ce se întâmplă între voi? a întrebat ea. De ce nu vreți să vă vorbiți? Cum poți uita tot ce a fost între noi în copilărie?

El a dat din cap, s-a ridicat de la birou, s-a întors spre peretele cu rafturi pline de cărți, apoi și-a plimbat ochii peste sutele de titluri fără să le vadă cu adevărat.

— Of, a spus el cu glas obosit. Nu am uitat, Livueta.

S-a simțit cuprins de o tristețe cumplită, ca și cum ceea ce socotea că pierduseră cu toții devenea real doar când exista cineva care să confirme asta.

— Nu am uitat nimic.

— Sigur există o soluție, a insistat ea.

— Livueta, te rog să mă crezi, nu există.

— Te-am crezut când mi-ai spus că ea e bine și în siguranță, a spus Livueta, coborând privirea spre brațul canapelei, spre degetele cu unghii lungi cu care începuse să tragă de firul de aur. Își ținea buzele strânse.

— Erai bolnavă, a spus el oftând.

— Ce importanță are?

— Puteai să mori! a zis el. S-a apropiat de draperie și s-a apucat să o netezească. Livueta, nu ți-aș fi putut spune că au prins-o pe Darckle; șocul...

— Șocul pentru această sărmană femeie slabă, a spus Livueta, clătinând din cap și continuând să tragă de firul de pe brațul canapelei. Aș fi preferat să mă scutești de acea prostie insultătoare decât să mă cruți de adevărul privind-o pe sora noastră.

— Am încercat să fac ce era mai bine, a spus el pornind spre ea, apoi oprindu-se și retrăgându-se spre colțul biroului, pe care ea se așezase mai devreme.

— Sunt convinsă, a spus ea laconic. Bănuiesc că obiceiul de a-ți asuma răspunderea s-a născut odată cu funcția ta înaltă. Fără îndoială că ar trebui să fiu recunoscătoare.

— Livvy, te rog, chiar trebuie să...?

— Să ce? L-a săgetat cu privirea. Trebuie să-ți îngreunez viața? Da?

— Vreau doar, a spus el rar, încercând să se controleze, să încerci... și să înțelegi. Trebuie să... rămânem alături, să ne sprijinim unul pe altul.

— Vrei să spui că trebuie să te sprijin chiar dacă tu nu vrei să o ajuți pe Darckle, a spus Livueta.

— La naiba, Livvy! a strigat el. Fac tot ce pot! Nu e vorba doar de ea; trebuie să-mi fac griji pentru o mulțime de oameni. Toți oamenii mei; civilii din oraș; întreaga țară! S-a apropiat de ea, a îngenuncheat în fața canapelei, apoi și-a lăsat capul pe brațul din care ea smulsese firul de aur cu unghiile lungi. Te rog, Livueta. Fac tot ce este posibil. Ajută-mă. Sprijină-mă. Ceilalți comandanți vor să atace; doar eu stau între Darckense și...

— Poate că ar trebui să ataci, a spus ea brusc. Poate că ăsta este ultimul lucru la care se așteaptă el.

Zakalwe a clătinat din cap.

— O are pe navă; ar trebui să o distrugem înainte de a cuceri orașul. A privit-o drept în ochi. Ești încredințată că nu o va uide, chiar dacă ea nu moare în cursul atacului?

— Da, a spus Livueta. Așa cred.

Zakalwe a privit-o un timp în ochi, convins că ea își va retrace cuvintele, dar ea a continuat să se uite fix la el.

— Uite, a spus el în cele din urmă, nu-mi pot asuma riscul ăsta. Închizând ochii și lăsându-și din nou capul pe brațul canapelei, a oftat. Se exercită atât de multă... presiune asupra mea. A încercat să o prindă de mână, dar ea și-a retras-o. Livueta, crezi că eu nu am *sentimente*? Nu crezi că îmi pasă ce se va întâmpla cu Darckle? Crezi că nu mai sunt fratele pe care l-ai cunoscut la fel de bine ca și pe soldatul în care m-au transformat? Crezi că dacă am sub comandă o armată, aghiotanți și ofițeri care execută orice ordin sau capriciu al meu, eu nu mă simt *singur*?

Fără să-l atingă, ea s-a ridicat brusc.

— Da, a spus ea coborând ochii spre el, în timp ce el se uita la firele de aur din brațul canapelei. Ești singur, eu sunt singură și la fel și Darckense, dar și el este singur, toți suntem *singuri*!

S-a răsucit cu rapiditate, făcând rochia să se umfle și s-a îndreptat spre ușă, după care a ieșit. Zakalwe a auzit ușile trântite și a rămas pe loc, îngenuncheat în fața canapelei ca un pețitor respins. Și-a vârât degetul mic al unei mâini printr-o buclă a firului de aur de care trăsese din brațul canapelei și a tras de el până când acesta s-a rupt.

S-a ridicat încet, a mers până la fereastră, s-a strecurat printre aripile draperiei și a privit zorile cenușii. Soldații și

mașinile se mișcau prin firele neconturate de ceață, ghemotoace cenușii ca plasele de mascare străvezii ale naturii.

I-a invidiat pe acei oameni. Era sigur că, la rândul lor, și ei îl invidiau; el comanda, avea un pat moale și nu era silit să meargă prin noroiul din tranșee sau să își proptească picioarele de pietre pentru a rămâne treji când stăteau de pază. Însă el îi invidia, deoarece ei trebuiau să facă doar ce li se ordona. Și - a recunoscut față de sine - îl invidia pe Elethiomel.

Ar fi vrut să semene mai mult cu el, a gândit. Să dea dovadă de acea șiretenie nemiloasă, de acea capacitate de a înșela pe nepregătite; voia asta.

Cu un sentiment de vinovăție pentru că îi venise acel gând, s-a retras în încăpere.

Ajuns lângă birou, a stins luminile și s-a așezat. Tronul lui, a gândit el și, pentru prima oară în ultimele zile, a râs puțin, pentru că asta crea o imagine a puterii, însă el se simțea cu totul neputincios.

A auzit motorul unui camion care s-a apropiat de fereastră, un loc în care nu ar fi trebuit să se afle. A rămas nemișcat, gândindu-se brusc la o posibilă bombă aflată acolo, afară... și s-a îngrozit. A auzit un sergent răcnind un ordin, iar apoi camionul s-a îndepărtat, dar el a continuat să asculte hurelul motorului.

După o vreme a auzit voci ridicate pe casa scării. Ceva din tonul acelor voci l-a făcut să înghețe. A încercat să-și spună că era nătâng și a aprins luminile, dar a auzit în continuare acele voci. A urmat ceva ca un urlet, întrerupt brusc. S-a cutremurat. Și-a scos pistolul din toc, regretând că nu avea la el ceva mai ucigător decât acea armă mică, neînsemnată, mai mult de paradă. S-a apropiat de ușă. Vocile sunau ciudat; unele erau ridicate, în timp ce alți oameni încercau să și le controleze. A crăpat ușa, apoi a trecut de ea; aghiotantul lui era lângă ușa de la capătul celălalt al holului, pe scară și privea în jos.

A vârat pistolul în toc. S-a apropiat de aghiotant și a privit în aceeași direcție ca și el. Livueta, uitându-se cu ochi dilatați la el; mai erau câțiva soldați și unul dintre comandanți. Stăteau toți în jurul unui scaun mic, alb. S-a încruntat; Livueta părea tulburată. A coborât grăbit treptele; rotindu-se și făcând poalele rochiei să se ridice, Livueta s-a repezit să îl întâmpine. S-a izbit de el și i-a pus ambele mâini în piept pentru a-l împinge înapoi. Tulburat, el a făcut un pas împleticit înapoi.

— Nu, a spus ea. Avea ochii sclipitori și dilatați; fața ei era mai palidă decât oricând. Înapoi, a spus ea.

Avea glasul gros, ca și cum nu ar fi fost al ei.

— Livueta... a spus el, iritat, și s-a împins din perete, încercând să privească pe după ea spre ceea ce se petrecea în hol, în jurul micului scaun alb.

Ea l-a împins din nou în spate.

— Întoarce-te, i-a spus ea cu glas gros, ciudat.

El a prins-o de încheieturile mâinilor.

— *Livueta*, a zis cu glas scăzut, făcând semn din ochi spre oamenii strânși în holul de jos.

— Du-te înapoi, a spus ea cu glas straniu, înfiorător.

Iritat, el a împins-o deoparte și a încercat să treacă pe lângă ea. Livueta a încercat să-l prindă din spate.

— Înapoi! a spus ea pe nerăsuflăte.

— Livueta, încetează!

De astă dată stânjenit, s-a eliberat din mâinile ei.

A coborât precipitat treptele, înainte ca ea să îl poată reține din nou.

Cu toate acestea, ea s-a aruncat după el și l-a prins de talie.

— *Du-te înapoi!* a urlat ea.

El s-a răsucit.

— Dă-mi drumul! Vreau să văd ce se petrece!

Era mai puternic decât ea; i-a desprins mâinile și a îmbrâncit-o în josul scării. A coborât și a traversat holul a cărui podea era acoperită cu dale, îndreptându-se către grupul de militari care stăteau în jurul micul scaun alb.

Era foarte mic; părea atât de delicat încât greutatea unui adult l-ar fi făcut să se spargă. Mic și alb și, după ce a mai făcut doi pași, iar restul oamenilor din hol, din castel, din lume, din univers au dispărut în întunericul și tăcerea care s-au lăsat când s-a apropiat încet, a văzut că el fusese făcut din oasele lui Darckense Zakalwe.

Femurele alcătuiau picioarele din spate, tibiile și alte câteva oase, picioarele din față. Oasele brațelor formau cadrul șezutului; coastele formau spătarul. Dedesubtul lor era pelvisul; pelvisul care fusese sfărâmat cu ani în urmă, în corabia din piatră, dar fragmentele de os se sudaseră; materialul de culoare neagră folosit de chirurghi era vizibil. Deasupra coastelor era clavicula, de asemenea ruptă și vindecată, amintire lăsată de un

accident de călărie.

Pielea îi fusese tăbăcită și devenise o pernă; un cerculeț care fusese buricul și, într-un colț, doar ca o sugestie, începutul părului negru, dar având o nuanță ușor roșcată.

Fuseseră treptele, Livueta, aghiotantul și biroul acestuia, între acolo și aici, s-a trezit el gândind, când s-a așezat la masa de lucru.

A simțit gust de sânge în gură și a coborât privirea spre mâna dreaptă. Și-a amintit confuz că o lovise cu pumnul pe Livueta în timp ce urcase treptele. Un lucru îngrozitor să-și lovească sora. Cu mintea pustiită, a privit un moment în jur. Totul părea neclar.

Vrând să se șteargă la ochi, a ridicat mâna și a descoperit pistolul între degete.

L-a dus spre tâmpla dreaptă.

Și-a dat seama că exact asta voia Elethiomel, dar, la urma urmelor, ce șanse avea cineva împotriva unui asemenea monstru? Mai mult de atât nu putea nimeni să îndure.

Privind spre uși, a zâmbit (cineva izbea în ele, strigând un nume care ar fi putut fi al lui; acum nu-și mai amintea). Ce ridicol. Să faci lucrul potrivit. Singura cale de ieșire. O ieșire onorabilă. Ce munte de absurdități. Doar disperare, ultimul hohot de râs, deschizând o gură prin os pentru a înfrunta lumea în mod direct; acolo.

Dar ce pricepere supremă, ce abilitate, ce adaptabilitate, ce neîndurare paralizantă, ce folosire a armelor, când orice putea deveni *armă*...

Mâna i-a tremurat. A văzut ușile începând să cedeze; cineva izbea în ele cu multă forță. A presupus că le încuiase; în cameră nu mai era nimeni. Și-a dat seama că ar fi trebuit să aleagă o armă mai puternică; cea pe care o avea nu era suficientă pentru a-și îndeplini menirea.

Și-a simțit gura uscată.

A lipit strâns gura țevii de tâmplă și a apăsat pe trăgaci.

În timp ce medicii luptau să-i salveze viața, forțele asediate din jurul navei *Staberinde* s-au dezlănțuit.

A fost o bătălie încrâncenată, și aproape că au obținut victoria.

— Zakalwe...

— Nu.

Același refuz. Se aflau într-un parc, la marginea unei peluze întinse, tunsă frumos, sub niște copaci înalți, cu vârfurile tăiate. Șoptind prin crâng, adierea caldă aducea cu sine parfumul oceanului și o sugestie de flori. Ceața de dimineață se ridica, dar tot făcea ca ambii sori să se vadă ca printr-un văl.

S-a rezemat de un copac, cu brațele strânse la piept, respirând cu greutate. Skaffen-Amtiskaw plutea în apropiere, urmărindu-l pe bărbat, dar jucându-se cu o insectă aflată pe trunchiul altui copac. Nu explicase de ce hoinărise prin iadul creat de atacarea citadelei. Când Sma și drona îl găsiseră și-l recuperaseră, străpuns de gloanțe, pe jumătate mort și aiurând pe coama zidului cortină, el insistase ca ele să-i stabilizeze starea; nimic mai mult. Nu voia să fie vindecat. Nu a vrut să asculte glasul rațiunii și totuși *Xenofobul*- când îi culesese pe toți - refuzase să îl considere nebun și incapabil să ia singur o hotărâre, de aceea îl plasase într-un somn cu metabolism scăzut în cele cincisprezece zile de călătorie până la planeta pe care locuia acum femeia pe nume Livueta Zakalwe.

Se trezise din acel somn într-o stare la fel de proastă ca și atunci când fusese adormit. Era o epavă pe picioare și încă avea două gloanțe în corp, dar refuza să accepte orice tratament până nu o vedea pe acea femeie. Bizar, a gândit Skaffen-Amtiskaw, folosind un câmp pentru a bloca drumul micii insecte care își pipăia cărarea pe trunchiul copacului. Agitându-și antenele, insecta și-a schimbat direcția. Ceva mai sus pe trunchi era alt gen de insectă, și Skaffen-Amtiskaw încerca să le facă să se întâlnească, pentru a vedea ce se va întâmpla.

Bizar și chiar - da, exact - pervers.

— Bine. A tușit (drona știa că unul dintre plămâni se umplea de sânge). Să mergem.

S-a împins, desprinzându-se de copac. Cu regret, Skaffen-Amtiskaw a abandonat înfruntarea dintre cele două insecte. Drona se simțea ciudat în acel loc; planeta era cunoscută, dar încă nu fusese investigată amănunțit de Contact. Fusese descoperită mai curând prin cercetare decât prin explorare fizică, și- deși nu prezenta nimic ieșit din comun, și se

desfășurase doar o analiză rudimentară - din punct de vedere tehnic, era încă o terra incognita, iar Skaffen-Amtiskaw era într-o stare de alertă destul de ridicată, pentru cazul în care acel loc i-ar fi rezervat surprize neplăcute.

Sma s-a apropiat de bărbatul chel și și-a petrecut un braț în jurul taliei lui pentru a-l sprijini. Au urcat împreună mica pantă a peluzei spre o culme scundă. De la nivelul coroanelor copacilor, Skaffen-Amtiskaw i-a urmărit pășind, apoi a plutit încet spre ei când au ajuns pe culmea pantei domoale.

Când a văzut ce se afla în depărtare, dincolo de pantă, bărbatul s-a împleticit. Drona a bănuț că ar fi căzut pe iarbă dacă nu l-ar fi susținut Sma.

— Drace, a spus el dintr-o suflare, și a încercat să se îndrepte de spate, clipind pentru a-și feri ochii de o rază de soare strecurată prin ceața care continua să se evapore.

A mai făcut doi pași șovăitori, s-a eliberat de Sma și s-a întors pentru a cuprinde cu privirea tot parcul; copaci tunși și peluze bine îngrijite, ziduri ornamentale și pergole delicate, iazuri mărginite de pietre și poteci umbrite șerpuiind prin crânguri tăcute. Și, în depărtare, așezat între copaci bătrâni, forma zdrențuită a navei *Staberinde*.

— Au făcut un parc din ea, a spus el respirând greu și a rămas pe loc legănându-se, aplecat puțin din talie și privind silueta ciopârțită a vechiului cuirasat.

Sma a rămas alături de el. El a părut să se năruie puțin, iar ea l-a prins din nou pe după talie. El s-a strâmbat de durere; au continuat să coboare o alee care ducea spre navă.

— Cheradenine, de ce ai vrut să vezi asta? l-a întrebat Sma încet în timp ce pășeau pe pietrișul care scârțâia sub tălpile lor.

Drona a continuat să plutească puțin în urma lor.

— Hî? a făcut bărbatul dezlipindu-și preț de o clipă ochii de la navă.

— De ce ai vrut să vii aici, Cheradenine? l-a întrebat Sma. Ea nu e aici. Nu aici o vei găsi.

— Știu, a horcăit el. Știu asta.

— Și atunci, de ce vrei să vezi epava asta?

A rămas tăcut o vreme. Era ca și cum nu ar fi auzit întrebarea, însă apoi a inspirat adânc chircindu-se de durere, a clătinat din capul ras și a spus:

— A, doar de... de dragul altor vremuri...

Au trecut prin alt crâng. A scuturat din nou din cap când au ieșit dintre copaci și a putut vedea mai bine epava.

— Nu credeam că... vor face așa ceva din ea, a adăugat el.

— Ce să facă? a întrebat Sma.

— Asta.

A făcut semn din cap către corpul înnegrit al navei.

— Ce au făcut, Cheradenine? a spus Sma cu un aer răbdător.

— Au făcut-o, a început el, apoi s-a oprit, a tușit, iar corpul i s-a contractat de durere. A făcut din lucrul ăsta blestemat... un ornament. L-au păstrat.

— Ce anume, nava?

S-a uitat la ea de parcă ar fi socotit-o nebună.

— Da, a spus el. Da, nava.

Doar un cuirasat vechi prins în ciment într-un doc, din câte vedea Skaffen-Amtiskaw. A contactat *Xenofobul*, care îi folosea timpul alcătuind o hartă amănunțită a planetei.

„Alo, navă. Ruina asta de navă din parc; Zakalwe pare să fie foarte interesat de ea. Mă întrebam de ce. Vrei să faci o cercetare?”

„Curând; mai am de cartografiat un continent, fundurile mării și scoarța în profunzime.”

„Tot acolo le vei găsi și mai târziu; ceea ce vreau să știu s-ar putea dovedi interesant.”

„Ai răbdare, Skaffen-Amtiskaw.”

Pedanterie, a gândit drona, întrerupând legătura.

Cele două ființe umane au coborât pe poteci întortocheate, prin dreptul unor coșuri de gunoi și bănci, mese de picnic și puncte de informare. Skaffen-Amtiskaw a activat unul dintre vechile puncte de informație întâlnite pe drum. O înregistrare pe bandă, lentă și cu paraziți, i-a spus: „Nava pe care o vedeți în fața dumneavoastră...”

Asta avea să dureze secole, a socotit Skaffen-Amtiskaw. Și-a folosit efectorul pentru a accelera derularea benzii mașinii, făcând ca vocea să devină o liorbăială pe un ton ascuțit. Banda s-a rupt. Skaffen-Amtiskaw a administrat efectorului echivalentul unei palme date la supărare, și a lăsat mașina de informații să scoată fum și să picure plastic arzând pe pietrișul de dedesubt, timp în care cele două ființe umane au pătruns în umbra navei sfărâmate.

Aceasta fusese lăsată așa cum era: bombardată, penetrată de

proiectile, mitraliată, lovită și sfârtecată, dar nu distrusă cu totul. În locurile în care nu ajunseseră mâini umane și nici nu lovise ploaia, urme ale funinginii originale ale flăcărilor din urmă cu două secole încă marcau plăcile de blindaj. Turelele tunurilor stăteau decojite ca niște cutii de conserve; țevile tunurilor și senzorii de distanță stăteau șui pe sistemele de montare de pe punte; stâlpi îndoiți și antene căzute zăceau împrăștiate peste reflectoarele strivite și antenele parabolice deformate; singurul coș impunător părea să fie scufundat și înclinat într-o parte, având metalul găurit și jupuit.

O scară mică acoperită de o copertină ducea spre puntea principală a navei; au mers în urma unei perechi cu doi copii mici. Aproape invizibil, aflat la zece metri depărtare, Skaffen-Amtiskaw a plutit, urcând odată cu ei. Unul dintre copii, o fetiță, a scos un țipăt când a văzut bărbatul chel bălăbănindu-se cu ochii dilatați în urma ei. Mama ei a luat-o în brațe și și-a continuat drumul.

În timp ce au urcat pe punte, el s-a văzut silit să se oprească. Sma l-a îndrumat spre o bancă. A stat ghemuit o vreme, apoi s-a uitat în sus spre navă, măsurând din ochi distrugerea întunecată și ruginită din jur. A clătinat din capul ras, a bolborosit ceva către sine, apoi a sfârșit prin a râde tăcut, ținându-se de piept și tușind.

— Muzeu, a spus el. Un muzeu...

Sma a dus o mână spre fruntea lui umedă de sudoare. A avut impresia că omul se simțea îngrozitor, iar capul ras nu i se potrivea defel. Hainele simple în care îl găsiseră când îl recuseră de pe zidul-cortină al citadelei fuseseră rupte și pătate de sânge uscat; acestea îi fuseseră curățate și cusute pe *Xenofob*, însă arătau nelalocul lor acolo, unde toată lume părea să fie îmbrăcată în culori sclipitoare. Până și fusta-pantaloni și jacheta lui Sma erau sobre în comparație cu rochiile și hainele obișnuite viu decorate pe care le purtau mai toți oamenii de acolo.

— Țsta e unul dintre locurile care te bântuie, Cheradenine? l-a întrebat ea.

El a confirmat cu o mișcare din cap.

— Da, a răspuns el răsuflând din greu și a ridicat privirea spre ultimele câteva firicele de ceață care pluteau și dispăreau ca niște flamuri gazoase din catargul principal, înclinat. Da, a

repetat el.

Sma s-a uitat în jur, spre parcul din spatele oraşului, puțin într-o parte.

— De aici ai venit?

El a lăsat impresia că nu a auzit întrebarea. După o vreme, părând derutat, s-a ridicat încet și a privit-o pe Sma direct în ochi. Ea a simțit că o cuprinde un tremur și a încercat să-și aducă aminte cât de bătrân era Zakalwe.

— Să mergem. Da... Diziet. A abordat un zâmbet pierit. Du-mă la ea, te rog.

Sma a ridicat din umeri și l-a sprijinit de ea. Au mers spre treptele care duceau spre sol.

— Dronă, a spus Sma către broșa pe care o avea pe rever.

— Da.

— Doamna noastră mai e unde știam noi ultima oară?

— Da, a spus drona. Vrei să luăm modulul?

— Nu, a spus el, împleticindu-se pe o treaptă, după care Sma l-a susținut din nou. Nu cu modulul. Să luăm... un tren sau un taxi sau...

— Ești sigur? l-a întrebat Sma.

— Da, sunt sigur.

— Zakalwe, a spus Sma oftând. *Te rog* să accepți o parte a tratamentului.

— Nu vreau, a spus el când a atins solul.

— Există o stație de metrou la dreapta, și încă o dată la dreapta, i-a spus drona lui Sma. Stația Centrală Alight, peronul opt, pentru trenurile spre Couraz.

— Am înțeles, a spus Sma pe un ton reținut, aruncând o privire spre Zakalwe.

Acesta se uita spre poteca acoperită de pietriș, ca și cum s-ar fi concentrat pentru a hotărî ce picior să pună în fața celuilalt. Și-a întors capul când au trecut pe dedesubtul unghiului de avântare prova al navei distruse, uitându-se printre gene la V-ul curbat al provei. Sma a urmărit expresia de pe chipul lui transpirat și nu a putut să decidă dacă era vorba de respect religios, neîncredere sau ceva vecin cu groaza.

Metroul i-a dus rapid prin tunelurile din beton din centrul oraşului; gara principală era înaltă, aglomerată, plină de ecouri și curată. Razele soarelui sclipeau pe bolta acoperișului din

sticlă. Skaffen-Amtiskaw își luase înfățișarea de valiză și atârna discret de mâna lui Sma. Bărbatul rănit stătea ca o povară mai grea, susținută de celălalt braț.

Trenul pe pernă magnetică a sosit, pasagerii au coborât, iar alții s-au urcat în el.

— Cheradenine, o să supraviețuiești călătoriei? l-a întrebat Sma.

El stătea prăbușit pe un scaun, odihnindu-și brațele pe tăblia mesei într-un mod care făcea ca ele să arate ca și cum ar fi fost rupte sau paralizate. Fără să ia în seamă peisajul orașului, care defila cu repeziciune prin dreptul lui când trenul a accelerat de-a lungul unor viaducte, îndreptându-se spre suburbii și peisajul rural, el a privit lung spre scaunul din fața lui.

A dat afirmativ din cap.

— Voi supraviețui.

— Da, dar câtă vreme? a spus drona așezându-se pe masă, în fața lui Sma. Zakalwe, ești într-o stare îngrozitoare.

— E mai bine decât să arăt ca o valiză, spuse el aruncând o privire spre mașină.

— Vai, ce plicticos, a spus mașina.

„N-ai terminat cartografierea?“, l-a întrebat Skaffen-Amtiskaw pe *Xenofob*.

„Nu.“

„N-ai putea să-ți dedici o *părticică* din mintea ta, presupusă a fi uimitor de rapidă, pentru a afla de ce Zakalwe s-a arătat atât de interesat de acea navă?“

„A, cred că așa putea, dar...“

„Stai puțin, ce avem aici? Ascultă:“

— Vei afla, așa presupun. Vremuri trecute, așa ți-am spus, a zis el privind pe fereastră, dar de fapt adresându-i-se lui Sma.

Scliptor în razele soarelui, orașul defila pe dedesubt. El avea ochii larg deschiși, pupilele dilatate și, într-un fel sau altul, Sma a trăit impresia că el se uita spre un oraș, dar vedea de fapt altul, ori îl vedea pe același, dar așa cum arăta demult, ca și cum ar fi existat într-o lumină polarizată temporal, pe care doar ochii lui febrili și întristați îl puteau vedea.

— De aici ai venit la noi?

— Cu mult timp în urmă, a spus el, tușind și încovoiindu-se de durere, ținându-și un braț lipit de coaste. A făcut un mare efort pentru a respira. Aici m-am născut.

Sma a ascultat. Drona a ascultat. Nava a ascultat.

În timp ce el le-a spus povestea despre marea casă care se afla între munți și mare, în susul râului care trecea prin marele oraș. Le-a povestit despre proprietatea care se găsea în jurul casei, despre grădinile frumoase și despre cei trei, apoi patru copii, care crescuseră în casă, și care se jucaseră în grădină. Le-a povestit despre casa de vară și corabia din piatră, dar și despre labirint, fântâni arteziene, peluze, ruine și animale din pădure. Le-a vorbit despre cei doi băieți și cele două fete, și despre cele două mame, precum și despre singurul tată sever și despre tatăl nevăzut, întemnițat în oraș. Le-a povestit despre vizitele făcute în oraș, pe care copiii le socoteau întotdeauna prea lungi, și despre momentul în care nu li s-a mai permis să intre în grădină neînsoțiți de gărzi, și despre felul în care, într-o zi, furaseră o armă, pe care intenționau să o scoată de pe domeniu pentru a trage cu ea, însă nu ajunseseră decât până la corabia din piatră, și luaseră prin surprindere un pluton asasin, venit să ucidă întreaga familie, și salvaseră situația după ce îi alertaseră pe cei din casă. Le-a povestit despre glonțul care o lovise pe Darckense, și despre așchia dintr-un os al ei, care pătrunsesese în pieptul lui, aproape de inimă.

Cu glas tot mai pierit, simți că nu mai poate vorbi. Sma a văzut un chelner care împingea un cărucior spre capătul celălalt al canapelei. A cumpărat două băuturi răcoritoare. La început, el a băut însetat, apoi a tușit dureros, după care a sorbit băutura cu înghițituri mărunte.

— Și a izbucnit războiul, a spus el, uitându-se spre ultimele case ale suburbiei care defilau pe lângă el, dar fără să le vadă; când au accelerat din nou, peisajul rural s-a transformat în ceva verde și nedeslușit. Iar cei doi băieți, care deveniseră bărbați, au ajuns în tabere adverse.

„Fascinant, i-a comunicat *Xenofobul* lui Skaffen-Amtiskaw. Cred că voi face o cercetare rapidă.”

„Era și timpul”, a răspuns drona, ascultându-l în același timp pe bărbat vorbind.

Le-a povestit despre război și despre asediul în care a fost implicată nava *Staberinde*, și despre forțele asediate erupând... și le-a spus despre bărbat, băiatul care se jucase în grădină și care, în adâncimile unei nopți îngrozitoare, provocase lucru care îi adusesese numele de Făcător de Scaune, și despre zorii în care

sora și fratele lui Darckense descoperiseră ce făcuse Elethiomel, și despre fratele care, în egoismul disperării, încercase să-și ia viața, renunțând la funcția de general, abandonând armate și pe sora sa.

Apoi le-a povestit despre Livueta, care nu îl iertase și îl urmărise - deși el nu a știut asta atunci - pe altă navă rece, vreme de un secol prin lentoarea calmă și nesupusă a spațiului real, până într-un loc în care aisbergurile se roteau în jurul unui pol continental, renăscând, izbindu-se și micșorându-se... Apoi ea îl pierduse, urma lui se răcise, iar ea rămăsese acolo, căutând ani în șir, și nu a aflat că el plecase pentru a duce o altfel de viață, luat de doamna înaltă care apăruse în viscol de parcă acesta nu exista și având o mică navă spațială în spate ca un animal de companie credincios.

Și astfel Livueta Zakalwe a renunțat și a întreprins altă călătorie lungă pentru a fugi de povara amintirilor și ajunsese (nava i-a cerut dronei să precizeze locul; Skaffen-Amtiskaw i-a dat numele planetei și al sistemului, aflate la depărtare de câteva decenii) acolo unde fusese descoperită, după ultima misiune pe care el o îndeplinise pentru Cultură.

Skaffen-Amtiskaw și-a amintit. Femeia cu părul cărunt, spre bătrânețe, care lucra într-o clinică de la periferie, un bidonvil delicat, presărat de gunoaie care zăceau în noroi și pante mărginite de copaci, deasupra unui oraș tropical, de unde se vedeau lagunele sclipitoare, bancurile de nisip și valurile înspumate ale oceanului întins. Slabă, cu ochii încercănați, ținând câte un copil cu burta umflată pe fiecare genunchi, atunci când ei au mers prima oară să o vadă și au văzut-o stând în mijlocul unei încăperi aglomerate, în care copii plângând se țineau de poala rochiei ei.

Drona învățase să aprecieze varietatea completă a expresiilor faciale ale ființelor umane și s-a gândit că, văzând-o pe aceea care apăruse pe fața Livuetei Zakalwe când îl văzuse pe Zakalwe, percepușe ceva aproape unic. Surpriză, dar ce ură nemăsurată!

— Cheradenine... a spus Sma cu tandrețe, lăsându-și o mână peste a lui.

A dus cealaltă mână pe ceafa lui, mângâindu-l în timp ce el și-a plecat capul peste masă. El s-a întors și a urmărit preria trecând pe lângă ei ca o mare aurie.

A ridicat o mână, apoi și-a plimbat palma peste frunte și peste scalpul ras, ca și cum și-ar fi netezit părul lung.

Couraz fusese orice: gheață și foc, pământ și apă. Cândva, istmul lat fusese ocupat de stânci și ghețari, apoi, când lumea și continentele se deplasaseră și clima se schimbase, devenise un tărâm al pădurilor. Ulterior s-a transformat în deșert, dar după aceea suferise ceva dincolo de capacitatea globului. Ca un glonț, un asteroid de mărimea unui munte a lovit istmul.

A explodat în inima de granit a tărâmului, făcând planeta să vibreze ca un clopot. Două oceane s-au întâlnit pentru prima oară; praful stârnit de explozie a acoperit soarele, a declanșat o mică eră glaciară și a distrus mii de specii. Strămoșii speciilor care au ajuns să domine planeta au profitat de ocazia oferită de cataclism.

De-a lungul mileniilor, pe măsură ce planeta a reacționat, craterul a devenit un dom; oceanele au fost separate din nou când rocile - până și straturile aparent solide care curgeau și se încovoiau, la acea scară uriașă a timpului și distanței - au revenit, ca o echimoză întârziată timp de eoni care se formează pe pielea lumii.

Sma descoperise broșura informativă într-un buzunar al banchetei. A ridicat ochii de pe pagină și s-a uitat la bărbatul aflat pe banchetă alături de ea. Adormise. Avea fața trasă, cenușie și îmbătrânită. Nu și-a amintit să-l fi văzut arătând atât de bătrân și bolnav. La naiba, păruse mai sănătos când fusese decapitat.

— Zakalwe, a spus ea în șoaptă, clătinând din cap, ce ai pățit?

— Dorința de moarte, a murmurat drona. Cu complicații extrovertite.

Sma a dat din cap și a revenit la lectura broșurii. Bărbatul a continuat să doarmă liniștit, iar drona l-a monitorizat.

Citind despre Couraz, Sma și-a amintit brusc masiva fortăreață de unde fusese recuperată de modulul navei *Xenofobul*, într-o zi însorită care existase demult, dar și departe. Oftând, a ridicat privirea de la o fotografie a istmului, făcută din spațiu, s-a gândit la casa de sub baraj și i s-a făcut dor de casă.

...Couraz fusese un oraș fortificat, închisoare, fortăreață, metropolă, o țintă. Acum - probabil în mod adecvat, a gândit Sma privind bărbatul rănit, tremurând alături de ea - pe marele dom din piatră se afla un mic oraș care găzduia cel mai mare

spital din lume.

Trenul a pătruns într-un tunel săpat în rocă.

Au trecut prin gară, au luat un lift spre unul dintre etajele la care se găseau recepțiile spitalului. Înconjuțați de ghivece cu plante și de muzică, s-au așezat pe o canapea, iar drona, așezată pe podea la picioarele lor, a jefuit de informații cea mai apropiată stație de lucru computerizată.

— Am găsit-o, a anunțat ea cu glas scăzut. Du-te la recepționeră și spune-i cum te numești; ți-am procurat o legitimație; nu este nevoie de verificări.

— Hai, Zakalwe.

S-a ridicat, și-a luat legitimația și l-a ajutat să se înalțe în picioare. S-a împleticit.

— Uite, a spus ea, Cheradenine, dă-mi voie să...

— Du-mă la ea.

— Lasă-mă să vorbesc întâi cu ea.

— Nu, du-mă la ea. Imediat.

Rezerva era cu patru etaje mai sus, în plină lumină a soarelui, care pătrundea pe ferestrele curate, înalte. Cerul se albise de nori care se deplasau cu repeziciune, iar undeva departe, dincolo de câmpiile și zonele împădurite presărate de umbre, oceanul era o linie de negură albastră.

Pe paturile din rezerva spațioasă, partiționată, stăteau întinși bătrâni tăcuți. Sma l-a ajutat să ajungă la capătul celălalt al încăperii, unde drona spusese că trebuia să se afle Livueta. Ochii ei erau senini. S-a îndreptat puțin de spate. Avea în mâini o tavă adâncă, plină cu cutiuțe și sticlute.

Livueta i-a privit: bărbatul, femeia, micuța valiză de culoare deschisă care era drona.

Sma a aruncat o privire spre el și a spus șuierat:

— Zakalwe!

Apoi l-a ajutat să stea drept.

Ea avusese ochii închiși. l-a deschis clipind, iar Zakalwe s-a uitat nesigur spre femeia din fața lor. La început, a lăsat impresia că nu o recunoaște, apoi, treptat, a înțeles.

— Livvy? a spus el clipind des și privind-o printre gene. Livvy?

— Bună ziua, domnișoară Zakalwe, a spus Sma, văzând că femeia nu răspunde.

Livueta Zakalwe și-a întors ochii disprețuitori de la bărbatul care stătea pe jumătate agățat de brațul drept al lui Sma. A

privit-o apoi pe Sma și a clătinat din cap, astfel că, pentru o clipă, Sma a crezut că femeia avea să spună că nu era Livueta.

— De ce faceți asta mereu? a spus Livueta încet.

Vocea ei își păstrase tinerețea, a gândit drona, moment în care *Xenofobul* i-a transmis o informație fascinantă pe care o culesese din evidente istorice.

„*Serios?* a semnalizat drona. Mort?”

— De ce faceți asta? a spus ea. De ce faceți asta... cu el; cu mine... de ce? Nu ne puteți da pace?

— Livvy, a spus el.

— Îmi cer scuze, domnișoară Zakalwe, a spus Sma. El a vrut asta; noi i-am promis.

— Livvy, te rog, vorbește-mi; dă-mi voie să-ți ex...

— Nu ar trebui să faceți asta, i-a spus Livueta, adresându-se lui Sma.

Apoi și-a întors privirea spre bărbat, care, plimbându-și o mână peste scalpul ras, clipea și îi zâmbea prosteste.

— Pare bolnav, a spus ea fără nicio inflexiune în glas.

— Este bolnav, a confirmat Sma.

— Aduceți-l aici.

Livueta Zakalwe a deschis o ușă care dădea într-o încăpere cu un pat. Încă întrebându-se ce se petrecea în lumina informației pe care abia o primise de la navă, Skaffen-Amtiskaw a găsit totuși timpul să fie ușor surprins că de astă dată femeia lua atât de calm lucrurile. La precedenta întâlnire, femeia încercase să îl ucidă pe Zakalwe, iar drona trebuise să intervină cu abilitate.

— Nu vreau să mă întind, a protestat el când a văzut patul.

— Atunci, măcar așază-te, i-a spus Sma.

Livueta Zakalwe a făcut o mișcare din cap, a mormăit ceva ce nici drona nu a reușit să deslușească. A pus tava cu medicamente pe o masă, apoi a rămas în picioare într-un colț al camerei cu mâinile încrucișate la piept, în timp ce bărbatul s-a așezat pe pat.

— Vă las singuri, i-a spus Sma femeii. Așteptăm afară.

Îndeajuns de aproape ca să aud, a gândit drona, și pentru a o împiedica să încerce să te ucidă din nou, dacă asta dorește să facă.

— Nu, a spus femeia, clătinând din cap, uitându-se cu o ciudată detașare emoțională la bărbatul de pe pat. Nu, nu plecați. Nu am nimic de...

— Dar eu vreau să plece, a spus el și a tușit îndoindu-se de mijloc și cât pe ce să cadă de pe pat.

Sma s-a apropiat pentru a-l ajuta și l-a tras mai bine pe pat.

— Ce nu poți spune în prezența lor? a întrebat Livueta Zakalwe. Ce nu știi ei?

— Vreau să purtăm o discuție... între patru ochi, Livvy, te rog, a spus el, ridicând privirea spre ea. Te rog...

— Nu am nimic să-ți spun. Și nu ai ce să-mi spui.

Drona a auzit pași pe coridor; a urmat o ciocănitură în ușă. Livueta a deschis-o. O infirmieră tânără s-a adresat surorii Livueta, spunându-i că era timpul să-l pregătească pe unul dintre pacienți.

Livueta s-a uitat la ceas.

— Trebuie să plec, le-a spus ea.

— Livvy! Livvy, te rog! Ținându-și coatele pe lângă corp, cu degetele răsfirate, palmele în sus, în fața lui, el s-a aplecat. *Te rog!* Avea lacrimi în ochi.

— E inutil. Bătrâna femeie a clătinat din cap. Iar voi sunteți niște neghiobi. S-a uitat la Sma. Să nu mi-l mai aduceți vreodată.

— Livvy!

Bărbatul s-a prăbușit pe pat, ghemuindu-se și tremurând. Drona a simțit căldura emanată de capul lui, apoi a văzut vase de sânge palpitând pe gât și mâini.

— Cheradenine, liniștește-te, a spus Sma, apropiindu-se de pat, lăsându-se pe un genunchi și luându-l de umeri.

S-a auzit un pocnet; Livueta Zakalwe lovise tăblia mesei care se afla în apropierea ei. Cutremurându-se, bărbatul a început să plângă. Drona a depistat tipare ciudate ale undelor cerebrale. Sma a ridicat ochii spre femeie.

— Nu-i mai spune așa, a zis Livueta Zakalwe.

— Cum să nu-i spun?

Sma nu pricepe nimic, a gândit drona.

— Nu-l numi Cheradenine.

— De ce nu?

— Nu ăsta e numele lui.

— Nu e?

Sma a părut uimită. Drona a monitorizat activitatea cerebrală a bărbatului și fluxul sangvin și și-a dat seama că urmau neplăceri.

— Nu, nu e.

— Bine, dar... a început Sma. A clătinat brusc din cap. E fratele tău; e Cheradenine Zakalwe.

— Nu, domnișoară Sma, a spus Livueta Zakalwe, ridicând din nou tava și deschizând ușa cu cealaltă mână. Nu, nu e.

— Anevrism! a exclamat drona și a zburat spre pat, trecând pe lângă Sma; bărbatul se cutremura în spasme. L-a scanat mai minuțios și a găsit un vas mare de sânge inundând creierul bărbatului.

L-a răsucit, l-a îndreptat de spate, apoi și-a folosit efectorul pentru a-l face să-și piardă cunoștința. În creier, sângele a continuat să treacă prin ruptura din țesutul înconjurător, invadând cortexul.

— Îmi cer scuze, doamnelor, a spus drona.

A inițiat un câmp tăietor și i-a deschis calota craniană. Bărbatul a încetat să mai respire. Skaffen-Amtiskaw a folosit alt aspect al câmpul ei de forță pentru a-i face pieptul să se miște, în vreme ce efectorul a convins cu blândețe mușchii care îi acționau plămânii să redevină funcționali. A detașat calota; o explozie CREW de joasă putere, a oglindit altă componentă a câmpului și a cauterizat toate vasele de sânge corespunzătoare. A ținut calota într-o parte. Sângele se vedea deja, ridicându-se prin geografia cenușie a țesutului cerebral. Inima a încetat să bată; folosind efectorul, drona a făcut-o să-și continue activitatea.

Fascinate și îngrozite de intervenția mașinii, ambele femei rămăseseră împietrite.

Drona a îndepărtat straturile creierului bărbatului cu propriile simțuri; cortexul, partea marginală, talamusul/cerebelul, s-a deplasat prin partea care conținea sistemele de apărare și de armament, a pătruns pe magistrale și căi lăaturalnice, prin depozitele și tărmurile amintirilor lui, căutând, cartografiind, pipăind și arzând.

— Ce vrei să insinuezi? a întrebat-o Sma, aflată într-o stare geamănă visării, pe femeia care se pregătea să iasă din încăpere. Ce vrei să spui afirmând că nu e fratele tău?

— Am precizat că nu e Cheradenine Zakalwe, a spus oftând Livueta, urmărind operațiunile bizare pe care drona le făcea asupra bărbatului.

Ea a fost... Ea a fost... Ea a fost...

Sma s-a încruntat.

— Poftim? Înseamnă că...

Întoarce-te. Întoarce-te. Ce puteam face? Întoarce-te. Scopul e să învingi. Întoarce-te! Totul trebuie să se încline în fața acestui adevăr.

— Cheradenine Zakalwe, fratele meu, a spus Livueta, a murit în urmă cu aproape două sute de ani. La scurtă vreme după ce a primit oasele surorii mele sub forma unui scaun.

Strecurând un câmp-filament prin țesutul distrus, drona a aspirat sângele din creierul bărbatului, adunându-l într-un recipient mic, transparent. Un al doilea tub-filament a cusut țesutul rupt, întregindu-l. A mai aspirat puțin sânge pentru a scădea presiunea arterială, și-a folosit efectorul pentru a modifica nivelul de funcționare al unor glande, astfel ca tensiunea să nu devină prea mare o vreme. A trimis un tub îngust, format de un câmp, spre un mic lavoar aflat sub fereastră, eliminând sângele în exces la canalizare, după care a dat drumul apei. Gâlgâind, sângele amestecat cu apă s-a scurs.

— Bărbatul pe care voi îl cunoașteți sub numele de Cheradenine Zakalwe...

Confruntându-mă cu ceea ce trebuia să înfrunt, asta am făcut întotdeauna; Staberinde, Zakalwe; numele dor, dar cum altfel puteam să...

— ... este omul care a luat numele fratelui meu, tot astfel cum i-a luat și viața, așa cum i-a luat viața surorii mele...

Dar ea...

— El a fost comandantul navei *Staberinde*. El e Făcătorul de scaune. El este Elethiomel.

Livueta Zakalwe a ieșit și a închis ușa în urma ei.

Cu chipul aproape livid, Sma s-a întors pentru a privi bărbatul care stătea întins pe pat... în timp ce Skaffen-Amtiskaw a continuat să acționeze, concentrată în zbaterea ei de a face un bine.

Epilog

Ca de obicei, praful îi urma, deși tânărul spusese în câteva rânduri că s-ar putea să plouă. Bătrânul l-a contrazis, spunând că norii de deasupra munților erau înșelători. Au înaintat prin

tărâmurii devastate, pe lângă terenuri înnegrite, căsuțe distruse, ferme în ruină, sate arse și orașe care încă fumegau, după care au ajuns la orașul abandonat. Ajunși acolo, au gonit cu zgomot pe străzile largi și pustii, iar la un moment dat, derapând, vehiculul a intrat pe o alee îngustă, izbindu-se de tarabe de piață goale și stâlpi nesiguri care susțineau copertine zdrențuite, doborându-le pe toate într-o învălmășeală amețitoare de lemn sfârtecat și țesătură care se agita frenetic.

Au ales Royal Park drept cel mai potrivit loc în care să plaseze bomba, deoarece soldații puteau fi încartiruiți comod în spațiul generos al parcului, iar înalta comandă va voi probabil să ocupe pavilioanele mari. Bătrânul s-a gândit că ei vor dori să ocupe palatul, însă tânărul era convins în sinea sa că invadatorii erau oameni ai deșertului și vor prefera locurile din parc în dauna harababurii din citadelă.

De aceea, au plasat bomba în Marele Pavilion și au armat-o, după care s-au certat, întrebându-se dacă procedaseră bine. Au discutat în contradictoriu în legătură cu locul în care trebuiau să aștepte desfășurarea lucrurilor, și ce trebuiau să facă dacă armata ignora cu desăvârșire orașul și trecea pe lângă el și dacă, după Evenimentul anticipat, celelalte armate se vor retrage îngrozite, ori se vor sparge în unități mai mici pentru a continua invazia, sau să afle dacă arma folosită era singura, și astfel, să își continue înaintarea, neîndoielnic într-un spirit de răzbunare mai nemilos decât până atunci. Au discutat despre posibilitatea ca dușmanul să bombardeze mai întâi orașul, după care să trimită iscoade și- dacă aveau să efectueze un bombardament- care vor fi țintele. Au făcut și un rămășag pe tema aceasta.

Singurul lucru asupra căruia au fost cât pe ce să se înțeleagă a fost că ceea ce făceau însemna pierderea singurei bombe atomice pe care tabăra lor- de fapt, fiecare tabără - o deținea, deoarece, chiar dacă ar fi ghicit, iar invadatorii s-ar fi comportat așa cum anticipaseră, puteau cel mult să spere că vor distruge o armată și că ar lăsa altele două neatinse, iar oricare dintre ele ar fi reușit probabil să realizeze invazia. Prin urmare, bombele nucleare, ca și viețile umane, vor fi pierdute.

Prin radio au cerut instrucțiuni de la superiorii lor și, transmițând un mesaj codificat, au comunicat ceea ce făcuseră. După o vreme, au primit binecuvântarea înaltei comenzi, sub

forma unui alt cuvânt unic. Stăpânii lor nu credeau cu adevărat că arma va funcționa.

Bătrânul se numea Cullis, iar el a câștigat disputa privind locul în care ar trebui să aștepte, de aceea s-au instalat în citadela masivă și înaltă, au descoperit nenumărate arme și vin, astfel că s-au îmbătat, au spus bancuri și au schimbat povești scandaloase despre fapte îndrăznețe și cuceriri, iar la un moment dat, unul dintre ei l-a întrebat pe celălalt ce era fericirea, și a primit un răspuns foarte tăios, însă apoi niciunul dintre ei nu și-a amintit cine întrebasese și cine răspunsese.

Au dormit, s-au trezit, după care s-au îmbătat din nou și au spus alte bancuri și minciuni, iar la un moment dat, peste oraș s-a abătut o ploaie scurtă și, când și când, tânărul și-a trecut palma peste capul ras, printre șuvițe lungi și bogate de păr care nu mai existau.

Cu toate acestea, au așteptat, iar când au început să cadă primele proiectile, au constatat că aleseseră locul nepotrivit pentru a aștepta, de aceea au fugit în grabă de acolo, coborând treptele și ajungând în curte și pe jumătatea de drum, după care au plecat spre pustietatea de dincolo de ziduri, unde, la apusul soarelui, au făcut tabără și s-au îmbătat din nou și au rămas treji în acea noapte, mai ales că așteptau să vadă flacăra exploziei.

Cântecul lui Zakalwe

Urmărind din cameră
Cum soldații defilează.

Cred că ai putea spune
Dacă pleacă sau se întorc
Doar numărând golurile din rândurile lor.

Ești un neghiob, am spus.
Și m-am întors cu gând să plec,
Ori poate doar amestec o băutură
Pentru ca gâtulejul meu abil să o înghită
Ca pe oricare dintre minciunile mele cele mai iscusite.

Am înfruntat umbrele lucrurilor,

Cât tu te-ai aplecat spre fereastră,
Privind la nimic.

Când vei pleca?
Am putea rămâne blocați aici,
Prinși,
Dacă încercăm să stăm prea mult.
(întorcându-mă)
De ce nu pleci?

Nu am rostit nimic,
Am mângâiat un pahar ciobit,
O cunoaștere exclusivă:

Bomba trăiește atâta timp cât cade.

— *Shias Engin.*
Opere complete (Ediție postumă).
Luna a-18-a, anul complet 335 (Shtaller, calendarul profetic).
Volumul IX: „Lucruri din tinerețe și ciorne aruncate”

Stare de război

Prolog

Poteca spre cea mai înaltă terasă cultivată urma un drum extravagant de sinuos, pentru a le permite celor în scaune cu roțile să facă față pantei. A avut nevoie de șase minute și jumătate de efort pentru a ajunge pe terasa cea mai de sus; era ud de transpirație când a ajuns acolo, însă își doborâse recordul precedent, de aceea era încântat. Respirația lui a scos aburi în aerul rece când și-a scos jacheta groasă, vătuită, și a îndreptat scaunul de-a lungul unuia dintre straturile puțin înălțate.

A ridicat coșul din poală și l-a așezat în echilibru pe zidul de susținere, a scos foarfeca din buzunarul jachetei și s-a uitat atent la plantele mici, încercând să decidă care dintre ele se dezvoltase mai bine după plantare. Încă nu o alesese pe prima când o mișcare în susul pantei i-a atras atenția.

A privit prin gardul înalt, spre pădurea de un verde-închis.

Piscurile îndepărtate se profilau albe pe cerul albastru. La început, a crezut că era un animal; apoi silueta a ieșit dintre copaci și a pășit pe iarba albită de brumă spre poarta din gard.

Femeia a deschis poarta, apoi a închis-o în urma ei; purta o haină ce părea subțire și pantaloni. A rămas ușor surprins să vadă că nu avea un rucsac în spinare. Probabil că se plimbase pe terenurile institutului, iar acum se întorcea. Probabil era vreun doctor în vizită. Avea de gând să o salute cu o fluturare de mână dacă se uita înspre el când începea să coboare treptele spre clădirile institutului, însă ea s-a îndepărtat de poartă și a pășit drept spre el. Era înaltă; avea părul negru și fața ușor măslinie, ascunsă cumva de o pălărie din blană destul de ciudată.

— Domnule Escoerea, a spus ea, întinzându-i mâna.

El a lăsat deoparte foarfeca și i-a strâns mâna.

— Bună dimineața, domnișoară...?

Ea nu i-a răspuns, ci s-a așezat pe zid, împreunându-și mâinile înmănușate, apoi a privit spre vale, către munți și păduri, râu și către clădirile institutului, aflate în josul pantei.

— Cum te simți, domnule Escoerea? Ești bine?

El și-a coborât privirea spre ceea ce mai rămăsese din picioarele lui, amputate deasupra genunchilor.

— Ceea ce a rămas din mine este bine, doamnă.

Acesta devenise răspunsul lui obișnuit. Știa că unor oameni le suna amar, dar, de fapt, acesta era modul în care el arăta că nu dorea să susțină că suferea într-un fel sau altul.

Ea s-a uitat la cioturile învelite în stofa pantalonilor cu o franchețe pe care o cunoscuse doar în copilărie.

— A fost un tanc, nu-i așa?

— Da, a răspuns el, reluând foarfeca în mână. Am încercat să scap de el în drum spre Balzeit City; nu mi-a ieșit. S-a aplecat, a tăiat o porțiune de plantă și a așezat-o în coș. Și-a notat în minte de unde o tăiase și a atașat-o rămurelei. Iartă-mă...

Și-a mișcat scaunul cu roțile în față, iar femeia s-a tras deoparte, timp în care el a tăiat o altă ramură.

Apoi ea a ajuns din nou în fața lui.

— Am auzit că îl târai pe unul dintre camarazii tăi din calea...

— Da, a întrerupt-o el. Da, asta e povestea. Sigur, nu am știut că prețul unei fapte bune este să ai mușchi extrem de puternici la brațe.

— Ți-ai primit medalia?

S-a lăsat pe vine, lăsându-și o mână pe una dintre roțile scaunului. El s-a uitat la mâna ei, apoi la chipul ei, însă ea s-a mulțumit să zâmbească.

El și-a desfăcut jacheta matlasată, arătându-și tunica uniformei, pe care avea prinse toate baretele.

— Da, am primit-o.

Ignorând mâna ei întinsă, și-a împins scaunul de-a lungul aleii. Femeia s-a ridicat și s-a ghemuit din nou alături de el.

— E impresionant pentru cineva atât de tânăr. Mă surprinde că nu ai fost promovat mai repede; e adevărat că nu ai adoptat o atitudine corectă față de superiori? Asta ar explica...

El a aruncat foarfeca în coș și a rotit scaunul pentru a ajunge față în față cu ea.

— Da, doamnă, a spus el pe un ton disprețuitor. Am spus ce nu se cuvenea, membrii familiei mele nu au avut legăturile potrivite nici măcar atunci când erau în viață, iar acum nici nu mai există, grație Forțelor Aeriene Imperiale ale Glaseen, iar *aceste...* A desfăcut din nou tunica, trăgând de baretele medaliilor, etalându-le. Le-aș da pe toate; toate pentru o pereche de pantofi pe care i-aș putea purta. Gata. S-a aplecat în față, spre ea, și a ridicat foarfeca. Am de lucru. În institutul de jos poți găsi un individ care a călcat pe o mină; nu are deloc picioare și a pierdut și un braț. Poate că-ți va fi mai ușor să îl iei pe el la întrebări. Iar acum, scuză-mă.

Și-a rotit scaunul, s-a îndepărtat câțiva metri și a tăiat două plante, oarecum la întâmplare. A auzit-o pe femeie pășind pe potecă în spatele lui, de aceea și-a dus ambele mâini spre roți, pentru a se îndepărta.

Ea l-a oprit. Cu o mână pusă pe spătar, a reținut scaunul cu roțile, ceea ce dovedea că era mai puternică decât părea. Brațele lui s-au încordat împingând roțile; cauciucul lor a scrâșnit pe poteca pietruită, dar asta nu l-a ajutat să se deplaseze. S-a liniștit și a ridicat ochii spre cer. Ea a venit în fața lui și s-a lăsat din nou pe vine.

El a oftat.

— Doamnă, ce dorești?

— Pe tine, domnule Escoerea. Apoi a abordat cel mai frumos zâmbet al ei. A făcut un semn cu capul către cioturile picioarelor. Apropo, târgul referitor la medalii și pantofi e destul

de cinstit. Apoi a ridicat din umeri. Doar că-ți poți păstra medaliile. A întins mâna spre coș, a scos foarfeca și a înfipt-o în pământ sub plante, după care și-a așezat mâinile împreunate pe cadrul căruciorului cu roțile. Ascultă-mă, domnule Escoerea, a spus Sma tremurând. Ce-ar fi să accepți o misiune adevărată?